

Pomhaj Bóh!

Ciśko 1.
6. jan.

Łětnik 11.
1901.

Sěrbske njedźelske łopjenka.

Widawaju šo łóždu šobotu w Šmolerjez knižnicyšćejni w Budyšinje a šu tam dostać ša šćiwórtlětnu pšedpłat 40 np.

Zawjedźen tšjoch kralow.

Mat. 2, 1—12.

„Njebojće šo, hłaj ja pšhipowjedam wam wulke wješele, kotrež wšchemu ludu šo dostać budže; pšchetoz wam je šo dženska tón šbóžnik narobdžil, kotryž je Šhrytš tón Knjes w Dawitowym mješće!“

Takle pšhipowjedabše jandžel Božu nóz naštroženym pastyrjam. Zich bojšež šo bórny wobrózi do wulkeho wješela, jako jich woezi wohladachu w žlobje ležo narobdženego šbóžnika. Ale to wulke wješele dyrbeješe šo wšchemu ludu dostać, wšchemu ludu na žyłym wulkim šwěće. A hłaj, tehdž šdž šo pastyrjo k šwojim stadlam wróćichu, šo hižo přeni poňanjo na puč pobachu, šo bychu tež dželomni byli tuteho wulkeho wješela, šo bychu wohladali šbóžnika šwojich dušchow — a jemu wšcho šwjecžili a woprowali, a š nim, jako š jeničtim šwětlom žiwjenja šchli pšes pšejnu šwěta do wěčnjeje, šbóžnje domistaj.

To džyli wšchitzy dženska, šwjedźen tšjoch kralow, wot mudrych š ranišeho kraja wutšnyč: 1. Ješuskej wišdo šwjecžič, ščtož šuny a ščtož mamy a 2. š Ješusom wišdo šapocječ a došonječ, dokež je wón naš jeničti Knjes a šbóžnik.

1. Še rta tutych mudrych šlšchimy, šo tón Knjes šam je jich wubdžil na tak daloti puč. Šwěda teho,

Knjesa běšče jich wodžet a jich ponižne wutroby rady pošluchaju a wofnu šobu to najdžošče, ščtož maja, šo bychu šo temu Knjesej woprowali: šloto, wgruž a maru. Krafne dary, ale krafnišči dar běšče jich modlenje, š kotrymž šo temu Knjesej Ješuskej pobachu a šwjecžichu ša žity a šubodobny wopor. Pohladaj jenož na tutych poňanšćich mudrych. Njehnuje to twoju wutrobu? Žako bechu šo k wohomaj nowonarobdženemu Knjesu a šbóžniku pošlatnyli, k njemu šo modili a jemu šwoje dary woprowali, wone hiščeje njewědža a wědžec njeměža, šo šo modla k temu, kotremuž je wšchitka mōž data w nje-bješach a na šemi a pod šemju, a wšchitke šajšti dyrba pošnacž, šo Ješus Šhrytš tón Knjes je, k čzešči Bōha Wōtza — a tola ščto šu jeho dla pščetrati, došonjeli, jemu woprowali? Wšchitko, ščtož šu a ščtož maja! Wšchitko, wšchitko dyrbi jeho šame byč! — Še dha tež to, ščtož ty maš a ščtož šy, jeho? Šakluša jemu twoja wutroba, twoja lubošč, twoje žiwjenje a wšcho, ščtož je twoje? Wōn, tón luby Knjes a šbóžnik, nima ničgo, ščtož njeby twoje bylo; ščtož njeby tebi k špšchemu šluziko, š čimž njeby džyl tebe wobohacječ, šwjeclicž, wobhnadžič, žohnowacž a wobšbōječ. Ale niz jenož tebe, ale wišech ludž a wišče ludy wišech krajow a čašow. A tak, šdž ty woprawdže Ješuskej wišdo, ščtož maš a ščtož šy, pobach a šwjecžich, dba k temu šobu pomhajš, šo bychu wšchitzy čži, tiž nješu hišče dželomni teho wulkeho wješela, k njemu pšchili a w nim šwojeho Knjesa a šbóžnika namafali.

2. Mudri i raiščeho kraja, jako bęchu teho Knjesa Jesuša namatali, jemu wišo hwjećili, šu šo po psichafni teho Knjesa po drugim puczu domoj wroćili. — Ščitōž je Jesuša jako hwjowego šbōžnita namatal, šo jemu se wiščem podal a hwjećil sa wopor, tōn je to prawe žiwjenje namatal, tōn je pucž do njebies, do wěčneje krašnoje a šbōžnoje nastupil. —

My stejimy hiščęje na prosy noweho lęta. — Kat mōhli štrōščiti a domerjenjapōlni tole nowe lęto japočęć bjes Jesuša? Kat mōhli jo šbōžnje dočonejč bjes Jesuša? Duž hščęćejano! ty njewęšč, ščto će w tutny lęče wozakutaje, po kajšč pucžah budęeš durbjecz hščōžić. Ale to je węšte, šo f Jesušom, ale jeničęy f nim, ščtož-kuliz čęe potręči, a po kajščkuliz pucžah twoję nošy stupacž budęetej, ty wiščirto derje, haj, šbōžownje budęeš mōž pichęjenjecz, čęuniez, pichęcepčęć a dočonejč. W nim wobhęčęć najšbōžnišęgo wiščęčęa, trōščatara, pomozniša. Džerž šo jecho šwērū, poščludaj jecho hščōej, hščōž sa nim, šlęž jemu, lubuj jecho, wēš do njego, a tak šawęčeje kaž je wōn našč jeničęš Knjes a šbōžnik tak tež f nim hiž nastupil nowe lęto hnabj a šbōža a f nim budęeš jo mōž dočonejč a wobšamęęęy w hnabže a šbōžu.

Hamjen.

Archidiatonus Dobružy we Wojerejad.

Pucjowanie po Božim pišnje

abo

lajše myšle nadebđęch, Bože słowo čitajo.

Wobawa šwērny čitaj „Womhaj Wōh-a“.

(Potkrowjowanie.)

1. knihi Wōššęgowe, 17. a 18. staw.

III. Ščutęča 23—27. Kruta a došpōtna poščludnoč je Abraham a štajnje wšamjenjani. Hiščęčę hamōn džen wufonja wōn Božu poručęnoč, wobręšawšči Ismaela, hšwōjch wotročęow a ham hębeje.

Tešbom wša Abraham hšwōjeho šyna Ismaela a wiščitšč wotročęow, kiž bęchu doma rođeni, a wiščitšč, kiž bęchu sa pjenjehy šupjeni, a wiščitšč, kiščōž bęche muške w jecho domje: a wobręša jich šprednu tožu na jich čęele tōn šamy dęej, kaž Wōh bęche f nim ręčęaj.

Nni wopacžna lubojeć f Ismaelej, kotręž męejęche hōrke bolōčęe počęępčęć, ani męhł na to, šo tak wišču hšwōju muščtu čęelebž ja nęštorę bny do čęęščidch šlęžow njemęje, njemōželchdej jecho wottračęęč, jo njebę namęčęje wufonjač, iščtož bęche Wōh jemu poručęaj.

A Abraham bęche džwęcęč a džwęcęč džęacž lęš starj, jako wōn to wufonja a tež hšwōju šprednu tožu na hšwōjim mjašču wobręša.

Šo šafšwomanyč ludownyč hajšč fta šo to w męščaju abib abo nišan, w kotręž je šo tež poščlōw pašja latožito. Wobręšanje je šo štalo w Hębronje; tam derje jo šo tež Zan hščęšewil narodžil, f kotręž je šo nowe šamje Božeho šluba a čęaš noweho šluba pichęšotowalo.

Ismael pač, Abrahamowj šyn, bęche ščinacę lęš starj, jako šu jecho šprednu toža na jecho mjašču wobręšana.

Težo dla wufonjęja Abrahamje, Ismaelowi potomnišč, hiščęčę džębnitšč dęej wobręšanje na hšwōjich hščōžah šalte potom, hščž šu ščinacę lęš starj.

Na jebny džęej budnj woni wiščitęy na Abrahamowj domje wobręšani, Abraham a jecho šyn Ismael a wiščitęy muščžy jecho doma, domacž rođeni a wot zuiščy šupjeni; wiščitęy budnj f nini wobręšani.

Tak bęche žyly dom, w kotręž męejęche šo namręčę Božeho šlubenja narodžić, nęšto šatpuz do towarštna f Wōhom, a tōn, kotręž męejęche jecho pščōžić, bęche šo pichęšrođenič njęčęšitšč; šimnį a bęche na hšwōjim čęele ja tuton šitč hwęcęęy.

Tola hiščęčę nęščōn męejęche šo ja tōnle wuščy wažny pobawel pichęšotowacž: tež Sarah męejęche f domerjenjoni do

Božeho šlowa mōž doščacž, jo mōhla męšu porodžęšęje šarobę. hižo pichęšotčęšwšči porodžić. Wō tym powjeda nam

18. staw.

I. Knjes, wopytujo f dwęmaj jandželomaj Abrahamu, šlubi jemu wuščęę Isaaka. II. Wōh šjewi, jo dęje męšto Šodom wutpucęč. III. Abraham prošč ja šašubęęęch.

I. Ščutęča 1—15. Čim bōle šo wufotny podawel blęž, čim hšwōjotčęšwšči, čim węščęšę a f šodom f čim wuščęšim ponizęom wufonjęja Wōh Isaakowj narob. Abraham hędžo pichę hšwōjim štanom wuhlaba šhōč muščow, kotręž pichędu f njemu na woput. Męes nini wšamjenji šo jebny. Abraham wita jich ponizęje jato wuščęšwšči hščęš, kotręž by derje bylo, mōhli-li woni kaž špręni čšwōjetošo troščtu wudęęęęč a šo poščlōnč; teho dla šhwata, jo by hšwōjich hščęš hščōšowal. Ščubęenje, jo ma šo Isak narodžić, męejęche šo Sarahje hiščęčę žyle wuščęje šjemić, tež wona męejęche jecho pōčęę jato tajšho po duchu, kotręž ma šo narodžić po šlubenju (Gal. 4, 23); w domerjenju do Božeho šlowa męejęche doščacž mōž, jo by porodžila wuščę čęaš hšwōjeje šarobę (Hebr. 11, 11). Težo dla šawolaju nęšto tež Sarah-u, a iščtož dře bę Abraham hižo špōnal, naj-wuščębnitšč f nišč šjewi šo, hšwōjotčęšwšči pōščlōnje šlubenje wuščęęętu a Sarahine potanjne hšwōjejo wufonję, jato Knjes.

A Knjes šjewi šo jemu, bōšęy šo šjewjenju na 17. štawje wupowjedenjany na hajū Wamre.

„Šob Wamreowjmi dušam“ ręča w hębrejštšč šłowach, kaž 13, 18. Wamre bęche amoritšč čšwōješ, po kotręž šo Abrahamowj štatotej hšulo narjęnje „Dušy Wamreow“, čęašo pal tež jenož „Wamre“; to bęche dušina blisjo pščōneho męšta Hębron.

Šo tutęj štronje piša nam pucžowal f naščeho čęašja takle:

Hębronsta wotšolina ruma šo wuščę, bohatej wuščōwjej šarobže. Na hščōch a w doščah šelenja šo a šatčęwaja wiščę lučęne tramčitę, šwētiš a šelčęta; męes nini wuhlabačę, wuščęje na štronje f Jeruzaleme, bohate winiz.

Tešby hędžęčę Abraham pichę duričim hšwōjeho štana, kotręž bęche tam pichę wuščim ščlōdnim dušom poštajil, a džęej bęche najhoręšidę, doščę bęche blisje pichęšotdnja.

Tež hęwat špādačę Abraham ta pichę pichęšotdnjom, šo by šo tu w hščōdu wufšowal pichę šmalazim ščlōdnjom a šo by pucžowarjam šopšodu a wuščęwjenje ščitšč, hščž bęchu špręni, hščōni abo lačni.

To woponni tež hšw, japoščotat w liščę, Hębrejštšč pišamny, na 13. štawje, naš napominoja: Njęšawmęčę, šo hščęčę radži hšopšodomelč; pichętož pichę šo šu nęštorę njenojčęšwšči jandželow hšopšodomelč.

Dęšęa pač hędžęčę ta Abraham, jo by šo ponutit šo hšwōjich potanjnyč muščow a šo by rošpōnitšč, iščtož bęche Wōh jemu pišč jšewjenju ręčęaj.

A hščž Abraham tak hębi pomuščilowj poščlōnje hšwōje wuščę, a hščž wšloda do štronj pichę šobu, blaj, itęjadu šhjo muščoj napščęčęo njemu. Woni štejadu jenož nęštorę tročęele daloto; wōn njęčęčę ani wuščęšidč, hšč bęchu pichęšidč; woni pač bęchu tam štejo wostali, jo bychu wozčafali, donč jich Abraham njępčępęwšę.

A wuhlabačę jich bęčęčę jim Abraham napščęčęo wot duri hšwōjejo štana, a štejaz pichę nini poščlōwšęčę šo f šemi, špōšawšči, šo f njemu: jara wuščęni hščōž pichędu, šuano šami štalajo.

Tajšele počęęčęwjenje, jo šo čšwōješ na šemju lehny a šo f męščowšom šemje dōštalčę, šotremuž šjawale pichę hšulo „šo mōdlic“ narjęnje, bęche waščęje, pichęš kotręž šo čęęčęšomny ša Božeho šatpuzitšč pichęšōna, abo šotredž męščaju pōhanojo ša wščęšęa nęčęajšho bōšęšho bęčęa, drutęy ša šame bōšęe bęčęe, šotręčę je čšwōlečę bęčęe pichęajeto.

Tak daloto, hačž šo f tajšim waščęnjom wēšnojčę pichęšōnačę, njęje wone šame ja šo pichęšōšilč; a tola šu tež čęaš pichęšidčę, hšč męejęche šo šrucę džęčęš męes Wōhom a jecho pōščom.

Š. jap. št. 10, 26 powjeda šo nam: „Štrę pač jecho poščlōwšidč bęčęe: Štamaj, pichętož ja šym tež čšwōješ“, a hšw.

Zan piša nam w hšwōjim šjewjenju na 19, 10 a 22, 8. 9: Ščšęšęawšči a wiščawšči to, padęęch dęle, jo byčž šo mōhlił

f nohomaj dajšela, kiž mi tošame pofaja. Ale wón džeješe f mui: šlabaj, jo by to nječinił; pichetoj ja hym twojeho ruuwa wotročej. Wobol jo f Wogu!

Abraham pał mjejeje wohebie wamucžene wočfo, jo hynom spóina, išto a išto je njeinił; duž dha tež naměješe wo lutyh zuložnikach jiewjenje f njelebojeho raja spóina; tola dočny hwaia jo na wobobu jeneho je hwojich litych hołejow; f jeho wobliča blyhčejšeje ho jemu zyle wohebie majetloz f krańnoz.

A f njemu jo wotročinił džeje Abrahama: Wój Kiježe, hym-li hnadu namafat pšed twojimaj wočomaj, dha cje prošču, njeiž nio twojeho wotročica.

A polčižiwij mješem tjom hwoju hołpodniwoz, potračzo-wojače wón je hwojini štowani: Za džu wam kapu woby pšich- njeje f hwojeje hwoje woli, a wotpočiwije pod ičtomom.

Wo wchedy starich wědoh a tež dženja hiščje je w na- raiščich trajach wajejše, jo ho hojčej woda poba, jo móht hbi- proščije, jenož f pódnuhu potrytej noh wumpej; by-li pak wohebie čiełejew hołej šajupit, durbjejeje jemu škušonit noh wumpej; drubny čzinjeje to domjazy fajes tež ham.

A ja dońdu — džeje Abrahama — mjes tym do hwojeho jana, jo byh wam tuf štyba pšichijeł, jo blyhčje hwoju wutrobu wotšewileł; potom, jo njebyh mał bjeje te mui nujowat, hač jo wam to šamym wodoboda, móžeje dale bič; pichetoj teho dla, jo mól štadnoz, maš hołpobowacz, iče wy t wachemu wotročej pšichijli. Woni wachoh teho jazo hołsoj f njelebojeho raja njeipotřebno pšichijahu tola jecho poroženje, dofelz dzyhu po čłowikim wachijnu f nim ho štowafčije, a duž džadju: Čził tat, kaž by prajil!

Taf dzyhče Wóh Abrahamej najwječiji dopofaš hwojeje lutočije a tež najtručijše šarutowanje ša to dač, jo džezi, ištož hlubi.

Abrahama hwoi do tuteho čłowikšeho powitanja, kaž by tuczi tšjo njeleboj hołsoj hwoili do jiewjenja jazo čłowikšy pučowarjo.

Wu pa dšymy Woba, lubeho Kijeja, f hbi witač, kaž je Abrahama jecho powitat, a wón tež jawačje f nam šajupit: Kijeje, hbož tebe lubje powitaja, tam tež ty rad wotranjeješ. Čzinij, jazo wuili tije, forož cšajo wo wachednej dražeje do hlyduh ludžozch domow hbož, jo by čim lepej spóinat, tat ho jim wječe: Ač, wopofaž tež mi twoju staru lubowanu a wuhtowaleu pšichielniwoz! buž tež noj hbož! Za pšichprošču tebe je hwojej nutrnej molitwui; ja hlubič čj Abrahamowu wěru a pobowojče, ja wicheprowu tebe na potatnu wutrobu, to bužje najšmančija hočijina: jpofoj ho so mui, džu tebi nanofuž, ištož moja wutroba janože.

Abrahama, hwoječemu, jo pšichindječu f njemu na hołpobu, hwaiaječe do jana f Sarje a džeje: Škwatj a nacjij tji mól bečeje pšichęenje mui, rosmęčeje jo a napječj wopuči.

Něbže 6 hactlowa da Abrahama napječ. Wón hwojich hołsoj tat bohače hołpobowaciše, jo by jich počeljeł a wuhtamjenil.

Wohudji beču cšante, nještiane tšanečji, totrč jo na kamjenjach abo tež nęačkej pónowi napječjedju; tajke wohudji pjelu hiščje dženčinił džen Wobuinioj hwoim hołcam.

(Potračzowanje.)

Nuša wulka — pomož bliska!

P o w j e d a n c z f o .

Četó njeby jo hoi inat, Jana Něčta, kotryž bešče jo w Šerbach narodžj, něbže wo wječju pod Čornobohom? Nan bešče jecho do meita dat, jo by tam pšichupitwo nauwufyl, dofelz waječe jecho hym wjaz, hač štyl beč. Wobpóhił be wón f nahladnym pšichupom w Drožžanjach a bešče powištrownje čiełenje a lubowanj. Wšityž meičdu jecho la wulkeho bohačja, a muih lawidžahu jemu jecho hlubi. Džyž wón w blyhčejam wuju po hachach jębječeje, poblada netotry, forož mjeješe tajnje wědji po bohač hbožje, je wihelafimi lačęejimi ja nim, a tšžy pomęhli hbi wo hwojej wutrobje: „Jan Něčta je hbi šoje najot!“ abo: „At rjenje by byto, móht ty do jecho čzirow jalęčje!“

Tola njekubž po tym, ištož wibijł! Jan Něčta njebe ani tat bobaty, ani taf šłowozny, kaž hbi to ludjo myłahu.

Něbju padachu šmerci; hwož jo w domach jawnęčjachu. Tębju beščeje Něčtowa lubotna, mla a rjana mudišela pšidi wotnje w rjenje wuhotowanej šwi; hłonu be na ruku jarela;

šbače ho, jo je šrudna a jo ju horte myšle tejudija. Něčtez hwoimłny hynł Šandrij hrajfah wo jšwie; hwojeješe tšęti f šłozom, wohladowaciše wšane wobrafł f „Šcheleracsta“ a bešče jo taf do hwojeho džela šauril, jo ničeho ledžbu nje- męješe, ištož ho poba njewa fawaje. Mačz wohlada cšajo šrudnje na jecho wješeło wobličo, a jecho wěčfo ho bóle a bóle pofhmurjeje, a čim wješełji bešče Šandrij, čim bóle pomręzi ho Něčtez maczerne čłot. Ščwęnje wuron ho hysła f jeje módroho, pobojneho wočfa, kuliwij ho po liju de pabny jo na ruku. Poštrážiwij ho dzyhče ho je hwojich myšlom šrabacz; je šchantom jetre hbi pšchabnizni hwojich šrudnych myšlom f wočow. Čzim bóle jo hwojimi bolotčimi bębęješe, čim bóle ranjadu ho hysł; ščwęnje horto šdęny a wupłata ho do ščantka.

Šandrij, do hwojich hrajfow ponurjem, njemęješe ledžbu na hwoju mačz, donjz njebe ho taf lačmłto, jo njemęješe ničo wjaz wibęčj a spóinač. Wotamłiwij proščęje Šandrij mačz: „Mačzi, dajće jawnęčje, njemęš „Šcheleracsta“ wjaz jpořnac, totrčho jo ni Wóže džęzo wobražito, a ja njęšym hiščje jprožny.“

Něčtez mačz potamłiwij a hysł hbi šetwęčji dońdže hama po hwojinił, jo by hwožy jawnęčija. Čzięje, tat jeju węčzy palečkej, a njehačje, jo byhu jeje ludjo wibęti, jo je wona pafata.

Wšed Šandrijom pak ho njemęješe potačje, jo je pafata. Džyž wona je hwož do jšny šupi, pšym wón, hač tmejz dzyhče ho wona pšchęelmiwje na njeho pošmječ, jo njęe mačz tat wjeřta a bjes šarowjeju, kaž hewat.

Wšawij hęie maczeru ruku a pšiditčiwij ju na wutrobno, woprafah ho Šandrij f něžnyu lačęom: „Šęto wam je, luba mačz? Čęeho dla pafatač? Šęym-li był njepořčiwij, dha poth ofajęe mje. Wšęe hęatnje džu rad mučęepječ, jenož jo njebyčęje wy pafata. Šęmęje jo tola a bužęe šaš wjeřota!“

Něčtez mačz pomafawij hwojeho Šandrija pšęes wofbatu lubzerat hłonu a pšęes maczeru njemęwoz jarečja pob hysłami ho jmejo: „Spofol jo, hysł, ty wšaf mje njepuřčiwij; ty by moj pofoj a moja nadžja. Wubęčjli starich, šłonich, čęeho dla hym drubny pafata. Něto by: hiščje mólęzi a mje ujetrowu, byh tebi tež wšęo dzyla wupowjedacz. Dži a hrajf hbi šaš; hym šaš wjeřota, kaž ty.“

Šandrij pohlada maczeri do mješwozja: hysł beču ho šhubie. A dofelz bešče mačz jemu prajla, jo njęe jecho dla šrudna, puščęi wón jeje ruku, dońdže f blide, hbož hiščje „Šcheleracsta“ a jecho šłoki ležadju, a šabanęje ho f nowa f hrajfami. Něčtez mačz pak, hynuwij ho šaš f nowa na šot pšidi wotnje, ponuri ho f nowo do wjedbanowich čęęčij myšlom. Tola njepafatačje wjaz, jo njęb Šandrija šrudžita. Nnje jecho dzyhče wona wuhtowacz pšęede wšęim njemęrom a jzwinęłimi šarowčemi.

Čęeho dla pał bešče Něčtez mačz tatle šrudna? Wšęęęenje a krańnočje a drohtnočje jo wobdawaju — tat móht čłowjek potoni šrudny bęž?

Njenje, krańje, bohače wupšęčena bešče Něčtez šwa. Židžane lawęčji wihaju wo wotnac; šwina nadoba bešče f drohtnocho wuhtajnocho drjewa wubęłana, na lečjenje wihaje krańne hlabado je šłotm wotłotom a krańne wotraf; wotčęane cšajnił a potčęane a krańje pomolowane ščihčij, wuhtane f wuhtęłimi točmi f Parija blyščęčahu jo na polčęach. Wa lečjeje pšidi durbjch wihaje krańna drařta je hameje žib, a na blidę lečjeje wotewerjnu falčęej, f totrčho dębenj je hameho šłota, f dejmantom a drohbič kamjenjow ho blyščędju.

Něčtez mačz na wšęe tute krańnočje ani njepohlada. Čęto wč, čęebola? Traiř ho jeje wočfo na tajle wšęe hwočene, trař teho dla, jo beču jeje lačęęa nętkote wot žyle drubny podawfom jnemęrjene.

Dotho, jata dotho tam hębęješe, jo ho ani njehim. Wo jšwje bešče taf čęio, ho be jšwje hęhęęej, taf cšajnit tšęje. Wa dobo ho wonta nęčton f wotrej tročelju tšęie f durjam blęčje, durje jo wotewerchu, a do jšny šajupi Jan Něčta.

Wčy bešče do mješwozji, njemęrje jo rošladowaciše, šbače ho rošhorjenu hęč. Šęwju manęšli wuhladawci a spóinawci, jo je nęat šrudna, šęęmi ho hiščje bóle do mješwozja; f wotročnijem hłom pšęęęje: „Dobry wječor!“

Pomhaj Bóh!

Cyfrlo 2.
13. jan.

Létnik 11.
1901.

Szerebke njeđzelske łapjenka.

Wudawaju šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez knižnicyczetni w Budyščinje a šu tam dostać sa ščtwórtlétu pichedplatu 40 np.

1. njeđzela po tšjód kralach.

Cyf. 2, 41—52.

Nasche džensnišche šwjate ščenje je ta jeniczka powješč, kotruž je nam tón šnjes šewicz dal wo šwojim džęčatštwje a šwojeje młodošći. Šdžž džędža tež pobožne wutroby račy wjažy wo tym šhonic, dha dyrbja tola i tym špotojom być, ščtož je tón šnjes wobšamntnył a ja nufne špofnal nam ł wjeđženju dač. Wšetoz w našchim ščęnju mamy wotewrejene wořno, i kotrymž móžemy do młodych lét naščeho šbóznika pohladac a i najmjenscha naščala kęžbowač, tak je jeho młodořtna wutroba kaž šakčeta twičta šlónčštu lubęče a prawdy šwojeho njebeřščeho Wótza wotewrejena, jenož to do šo ščhoma, ščtož jeho luby Wótz jemu šęzele, šo by rořł a šo šotował ja šwoje šbóznike šaktojuřtw a jo dořojnal ł šhwalbje šwojeho Wótza a ł šbóžnořči šwojich šhubjenych šobubratrow a šobuřšotrow.

Šo naščeho ščęnja dyrbi nam džęňa wořębeje to jeho šlowo ł natwarjenju šlęžic, kotřž wón šwojimaj šarčimaj na jęu šęřtne prařčęnje wotmolłow: „Nje- wěřaj wój, jo ja byćš mam w tym, ščtož mojeho Wótza je?“ 1. Šdžž wón i tym wupraj, šo ja njeho nišęže žane družę měřto njeje, ščiba pola jeho njebeřščeho Wótza, ščiba na jeho wótzowšči wutrobie, dha wón tež nam wščęm hižo jařo dwanaćlętny ščęščil i tym wręne přędowanje wo žiwjenju a šbóžnořči džęřči. Čęžemy-li Wože lube džęči być, a šęřimy-li ja tym, šo by špodbacnje

nařčeho njebeřščeho Wótza nad nami wotpocęwował, dha dyrbimy tež tak činić, kaž wón, dyrbimy tež my być w tym, ščtož naščeho Wótza a šnježa řęřuša je. Włodži a řari, řtrowi a řhori, wyřhogy a niřzy, bohaczi a řhudy dajće řębi prařic, šo nišęže družęže ja wař w řylum wulkim řwęče měřtaczja njeje, džęž měřli woprawdže męř, tręřčt, pomoz, řhuda, řožnowanje, šbóžnořč namalac, řčiba pola naščeho Wótza. Wřcz a wřřacž pola řęho šnježa, pęčęže a wřčubęže, to je potajniřtw šbóžnořče, a w tym je wopřčijate wřřo, ščtož kęždy řęřčny čłowięč činić a wo čo prořęž dyrbi, šo by šbóžny był tudy a tam wo wřęžnořči. To mojęšč i řęho hižo jařnje řpójnacž, šo wřčitko wařše njeřbože, řrudoba, řtřř, našče řamolenja, řłomdy, řęřči, njeřprawdęče w tym wobřęta, šo njeřšny pola naščeho Wótza wřřali, wutrali a řo wot njeho wotřkali, jeho wopuřčęřili. Šoj, to najřčrořšniřče, ščtož čłowięta potřędi, řatamanřtw, ničę družę njeje, řčiba přęčęř wot Wótza a naščeho šbóžniřa, řaczřujemy wot jeho řwjateřo wobřęža řhudy a lubęče.

2. Ale jeho šlowo: „Nje wěřaj wój, šo ja byćš mam w tym, ščtož mojeho Wótza je?“ placzi a je wořębeje prařene naščim džęčęm a naščej młodořinje. Wón jim kaž je šwojim šlowom, tak tež je šwojim přčitřladom ł wutrobie wjeđše, šo jich młode wutroby jenož tak móžeja čęřte, njewobřmowane wotřajic, mořy, ččęla a dufše řo rořřhynięřž, jich rořom řo rořřwęčięřž, džęž řu řaře natwřłe a řaře po tym čęřnja: ja řym Wože džęčę, ja čęřu tež račy w tym być, ščtož je mojeho njebeřščeho

wot 30 biblijich towarštwow 245 milionow swjatej pišmow rozděliti. W posleďnich 30 lětach je ho wjažn swjatej pišmow rozděliti hač we wišitlich lětochdat přichy hromadže.

To je wušełozny podawut. Křesćelcizny, posłědnice swoju wutrobu a mōdliče ho k temu knjeje, kotryž je takemu wulkemu knjeje ho radžež da! Njadajej i nadžnu do pichidoba! Wěz naidcho knjeja Zeim Křtyta zle mōže jemu doubže, kōncznej budže jeho kralstwo w křakolczi steje, a ludžo tež Woltaire dyrba hyskeje jemu swoje kōlna hysowaz a pōnaze, to Zeim Křtytini tōn knjeje je.

To dyrbjełi febi myšlje, so mjes našim ludom žana hysba hysj nje-mōže, kiz bibliju nima. Duž wim jiwuju bibliju, wozni ju a čitaj w njei. To čiti wšednje. Započatut Rawot, kiz je křesćelciznow napominat: „Widžež wobštajni w mōbitowje“, je hyskoje Timotheja tež napominat: „Sadžerž ho swěru pichi čitajnu.“ (1 Tim. 4, 13.)

W našim čsahu ho wjele čitja. Křesćelciznow wšedlato dobre łopjena a knje čitaja. Čitahy ty tež twuju bibliju rad a porjadnje? Šesny jemu swětocho wotručta Wōžeho piched wulke pichednjenje hromadžim w wōbšednječzi křakolc: „37 lět čitom wšednje Wōže kłowo — w mojej łomazji — dšiwajo na mije.“ Zšōž wšednjeje i rōspominajom dšiwajo na jiwu wutrobu a žiwjenje jiwuju bibliju čita, knjeje wot teho najwještiji wuziti.

Ludžo i Europy k knjeje w wotodničim morju pichidžedžu. Wōbšednju beču nētoře lētochpali křesćelciznow. Wēto, to bychu ho žny, kotryž beču w šarym křesćelciznowje narōženi a wotručti, i tamni mōdžim křesćelciznowi wještiti, banjadu wōni kiz dšedžaj wēru. Duž jemu wupšit tamnych wōbšednjow i najwōbšedim wuzimnjenje pichiditi a praji: „Wdy dyrbjełi ho Wōžu na kōlnomaj dšawowaz, jo je wam to dobre kłowo pōstlat. Pichetoz hdy hyskeje wy pšed 30 lětami pichiditi, přebje hač jemu to dobre kłowo pichideli, tēdom nēdymuž tak pichednjenje i wami wōbšedjeli, tēdom bēdym wōš křakolc.“

Pichetowic mōže Wōže kłowo člowjekow jiz tēlo w pōhanjwje, ale tež w šarym křesćelciznowje, wšedž jiz tēlo wot Wōša wotpadaje a do pōhanjow wōdžnja ho wōrōža. Wōže kłowo, kōtjež pšane šitji, je jeničje lēkōtwa ja thōwjeje naidcho čsaha a naidcho luda. Pichidžje-li wōte k mozy we wutrobach, w domach, w žurbwi, w šatni a w šitje, potom pichidnu lēpše čsahy, bōtež bužja člowjekow lēpši.

Šatny Germanšburgiti duchowom šarnis je nēdžy praji: „W bibliji šitji wišitko, w bibliji šitja wišitaj a na kotryž w žanyh druhim tēstamentach pōmniene njeje — jom we wōbōmā.“ Tež na tebie je nūstach pōmniene. Tež twoja historija nūstach šitji. Šesny ju hjo čitaj? Tež tebie mōže pšane kłowo Wōže rōwnečjež, jo by lēpši křesćelcizn a šōžowom a k wšedemu dobremu knjeje kłowu hyl.

Zato bēdže ho šchwēšiti kanzler hrabja Wenstiera wot šatnyh naldžowow wōrōž křakolc, wōn jwitrōž k jeničštemu jeho wupytazem wōtōpōkajze, ruku na bibliju položiwši, praji: „Ja hym wjele na hyskeje naidžom a nētozu wjeleu hōžim mēl, ale tat mōže člowjek prawje wjeleš a šōžowom byč, to hōte rōwomju wot teho čsaha, so tele kragne knje šubnu.“

Nawušt tež ty to, šōžowom byč, jiwuju bibliju šudajo, t. r. tat. so ju wšednje i pšedmyšljenom, pōmāni, jenož dšiwajo žam na ho, čitaj. Wotom ho tež na tebi to šludjenje dopšeni, kotryž je Wōh šofni dat: „Tebi bužje radžic na twōjch pšach a ty budžej mōdže wišitko činje.“

Wēšnit a jeho mōdar.

Dšeti a bōle blizi ho žranowšta tamnej štrahnej njeuđerje a šakajeti biesbōžnōžje, kotraž pšed 30 lětami šōžowom a bōhōty kraj hač na fromu pōwšitkownoho šahubjenja a špōwōčjenja pichidje. Šesne wot ho wōtuczi wōbšedžowarje nēžičich žranowšit wōbšednjowom dopōmničež na tamne šubne čsahy, kotryž kraj hū šaj blise hač ho ša. Še štrahnyh pichedžehajnow tēdymowš šōžowom tady pōbowut pōwjezom, kiz tež dopōfahje, jo njeuđerje a šōžje, brynjež šakajiwšaha bōta, tala nje-mōže dobyti křesćelcizniti šaklad we wutrobie žle šitjež.

Žedny i najbōrčich biesbōžnikow žranowšitje rewolucije, kiz bē nješmēnje wjele nješakutow bōkōnjak, na hyskerž špōri. Wēdže pšidžabot, jo ženje žadn mēšnit proš jeho kēže pšje.

šupjež njeuđerje, a hdy by febi tala žadny hyskit, to žimj wjažn njeuđerje. Šofitny mēšnit špōri thōwjež a tež štrahne hōženje biesbōžnita. Zato wōn njeba ho dšeržek, wēdžjo, jo dobyti pōstnje hyske žiwjenje da ja hyske wōmžy. Wjes kōmženja čsje ho wōprowadž a dšje thōwjeho wōpōkajze. Tōn jeho wōšladawšiti do štrahadžkow hōwje jōpanje, hač je jemu mōžno, wšedž mozy napinajo šarejež: „Šeto! mēšnit pola mje! Wōdže m mjež!“ — „Wōi bratšje!“, praji mēšnit, „šeto dšedž i nim špōwōčje? Ja čiti hyskeje mōžničnu brōš napichedžmo šitju: moju luboči a wōbštajnoči.“ Wēdžachu thōwom njež. Tu wōpōstjeje wōn ruku i toža mēšnitje napichedžmo a i nje hōwjeje praji: „Wēdž, tale ruka je dšwanacozho twōweho wūwježja šakajila.“ — „Zy ho wūwšid, mōj bratšje!“, wōtomlwi mēšnit mēnje, „šednu je mjenje, dšwanaty njeje wūwšid, dšwanaty hym ja. Špōnjaj!“, praji mēšnit hōwju wutrobu wōtrowajo, „bšitnu twōweho mēžje. Wōh šōžerza m žiwjenje, jo by tebie wūwšit.“ Š tpmile šitwomni wōbja hōwjeho lubočižnje wōtofo šdije a pichidowōwa jeho t křesćelcizniti hyskerž, pichetoz tōne křewelcizny wjeł bēdže nadobu do čskehō jehnječa pichewōbročemj.

Lubosč.

Na wulkim pōhrēbničiznu w Rōwenhagenje namatofch mjes druhim pōmāniti pōmūt muža i naidcho wōdžeho kraja. Wōn ho lōho namat, bōtež je wōbšje wōmānjenjny. Zyle wōbšednjenje, hōmo kralowšiti dwor jemu posleđim čleč wōpōkajze, a kral hām jedny i najwōbšedniji čsawu na šakčje položiti. Wōt teho čsaha, jo je tōn muž thōwom, je bšidjenje Wānšich pichedžmo Wēngam šfeto wōbšerado. A šdō bēdže tōn muž a šdō jeho šakajilba? Wōn bēdže nēšiti inženjer, kotryž bēdže febi hjo we wōmje 1870/71 želěny šfiziž šakajiti. Wōn mēdžeje w Rōwenhagenje wōwje šudije. Zato jedny bšej nimo fanala wōšredž hyskit mōwjom nimo bšidje, mala bōdžja nūš wōdže. Wōn a wjele druhich ludž to wōdžje. Hōžy tamni wšakadu, šitladu a šakajadžaj, a febi rōsmužladu, šdō čsahiti, žubšiti šfisse wōšadōwko do wōby šfite. Wōprowadž ho jemu pōradži, to dšedž pichidmōž a tat wōšto dšeržek, so mōžaju ju mōžajo, šofiti pšiti thōwje fanala šitjadu, i jeho rukow wōčje. Dšedže bēdže wōštwōwane — ale i tym bēdže tež pōjedna mōž nēšitcho muža ho šubiti. Wōn ho pōmāni — a hōte jato čsō šōjo ho pōšedim. Wiz wēro, to je wōbōas? Šaj luboči, kotraž ho hama šabudže a w nješebēžnej šitilnōžje bratrow žiwjenje a wōštwōwanje pšja, duchowne a wēčnje wōštwōwanje — tale luboči, kotraž je ho wšedje Želūba do šitja pichidjež a je jeho jawnostajiwšo na wōšowonitow — wōna je prawy šwajł wišedž narōbom, wōna je wēčnja hyskerž wšedžho hōženja a wšedžho njpichedželstwa.

Šrušiti a truži.

Wimj wōšej wōjo, kōleša
A wuečije pšiditaj, wōšiwimo,
To wōbšje, hač najwēčnje,
Wjes wūšitja pichēž wōstanie.

Šudacizla.

Šeto wōbōra pšidje, ho kōnci na šamōn šhēbijet špōwōčje?

[wōžez]

Ma tijož mōhach wōbšitje, njepšalimy i wōbšjom ho.

[žkōmli žkōwax]

Hōže bječitje drjevo a šufane čsjezewo?

[šwōwšax ai žmžk]

Žaliske dobrowōlne dary ja wōbše armeniške hysroth:

Š Budesčanjstje wōhōdy:

W.	1 hr. — np.
W.	— 90 —
W.	1 — —
W.	1 — —
W.	— 40 —

Šromadže: 4 hr. 30 np.

W mjenje wōbšich hysrothow praji wutrobnj dšat

Wōlč, redaktor.

W našichdich herblich wošbadach je pšezgo bóle a powšchitkownije wafšnje, so mlodaj mandželstaj pšchi wěrowanju dostanjeta; Bože słowo, wěrowanišću bibliju, pač jako dar wošbadu, pač dar swojeju stariceju, imótrow abo

Womhaj Bóh!

Czytło 4.
27. jan.

Létnik 11.
1901.

Szerebke njedzelske łopjenka.

Wudawaju ho łóždu šobotu w Šmolerjez knižičkišceželni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchtwórtlětnu pichedpłatu 40 np.

3. njedžela po tšjoch kralach.

Měžorowu narobnu džen.

Łut. 20, 25.

Duž džeje wón t nim: „Dha dajeje tžežorej ščtož je tžežorowe, a Bóhu, ščtož je Bóže!“

S tutym słowom samŕny knjes Jeŕuŕ haby pščiŕšło-
džazyč a ŕprowazyč njepščeželow, kiž běchu na njeho
pščiŕšeli s wuŕŕitnym toŕšidłom, ŕo bychu jeho popadnyli,
do ŕwojeje mozy doŕtali a jemu a jeho ŕtutowanju tóž
cziniłi. Dołho hižo kačachu na njeho, ale pščežo ŕaŕo
dyrbjachu ŕpójnac, ŕo pščežino njemu ničo dołonjez
njeŕamoža. Nětko pak po dołhim radyšładowanju wu-
myŕšlichu ŕebi njeŕto, ščtož jim ŕtóncznje pomhač
dyrbješe, a wot čžež wotczakowachu, ŕo jim wjazy nje-
czelnje. Wot dweju boŕow jemu puč ŕaŕupichu, ŕo jim
pak wot tuteho, pak wot tamneho do rukow padnje. Me-
tón knjes ho poŕbėhny w ŕwojej ŕbóžniŕej majeŕtožeji a
prjeby hač ho nadžachu, roŕtocha jich jemu leŕnje po-
wleczene toŕšidło a połaže na Bóži trón, ŕo bychu ho,
taž ho Bóžim dječom ŕluŕŕa, pšched nim pokłonieli,
a połaže na trón tžežora, ŕo bychu ho t njemu, taž ho
ŕwėrnym podarom ŕluŕŕa, w poŕluŕŕnoŕej a poněžnoŕej
bližiti.

Tole słowo najŕeho ŕbóžnika ŕebi pščežo ŕaŕo jako
ewangelizy kiŕečezjenjo pščiwołamy, hbyž narobny džen
najŕeho horzo lubowaneho tžežora ŕwoježiny. Wone
nam jaŕnje pokaže, ŕo kiŕečezjenjo, kiž džežba woprawdže

Jeŕuŕowi byč, po tutym słowie a po jeho ŕwjatym
pščiŕkažbe, šu tež ŕwėrni a poŕluŕŕni podanjo ŕwojež
wjekchow, ŕwojeho tžežora, šu tež ŕwėrni a ŕrawn
lubowarjo ŕwojeho wóžneho kraja. Tole słowo najŕeho
ŕbóžnika je nam ŕwjata pščiŕaŕnja a ŕwjatny ŕaŕot: „Dajeje
tžežorej, ščtož je tžežorowe, a Bóhu, ščtož je Bóže.“ —

S wėrnnoŕej a luboŕej t tžežorej a wóžnemu krajej

bėše pščežo ŕluŕwalba najŕeho ŕerŕiteho ludu. A tule

ŕluŕwalbu džeme ŕebi tež pščežo a ŕajnje ŕdzerzeč.

Woežiny jenož woeži a wohładajmy, ščtož naŕ

ŕaŕdžene lėta woeža. Njewidžimy dha, ŕo to wulke a

kraŕne, ščtož bė ŕa wóžny kraj, t jeho ŕbóžy, roŕŕeje-

nju, poŕbėhnyjenju dołonjane, s Bóžej pomozu ho ŕta, doŕež

naŕŕ lud ŕwėrni t ŕwojemu tžežorej dzerzeče? Tat

dyrbti tež ŕa pšchidom byč. Luboŕej a ŕwėrnnoŕej t tžežo-

rej a wóžnemu krajej je potajniŕwo najŕeho pšchidžoda a

naŕdeje mozy tudy na jemi. Luboŕej a ŕwėrnnoŕej

t tžežorej a wóžnemu krajej naŕ hromadže dzerži niž

jenož jaŕo lud w brónjach wot wozla, ale tež, na čžež

tola najprjeby pšchidže, jaŕo lud w brónjach ducha. A

teho dla dyrbti dženba woeŕbeje reŕač: najŕe wutrobny ho

ŕlonja w luboŕej a ŕwėrnnoŕej t tžežorej a wóžnemu

krajej: s Bóhom, wječičnym knjeŕom, ŕa tžežora a wóžny

kraj! Tole ŕebi dyrbimny pščežo ŕaŕo prajič a tóžny

mjes nami pšched woežomaj dzerzeč: dželaczet, hbyž

jo jemu pót s čžola w próžy roŕni, roŕnił, hbyž w ŕtóncznej

horzorze rolu džela, rjemjeŕŕnił, pšchekuz, hbyž dyrbti

ŕwoje čelne a duchowne mozy napinač, ŕaŕtoŕnił ŕa ŕwojim

Deščić do bje. S čestim ispuhivanjem Marja Gleden se istov šup; wona ho bambusoweho šluka džerzi a horzo pšafa, jo dybri mělno wopuščelicy, fortež bejše pšed ispuhivanjem lětan i wječelcy nadžiju posuſtwa.

Kak bejše wona wojowala a ho beždija wo tute wojerba a jaſake wutroby; kak ſwojowna bejše byta na ſójdej wutroby, fortež bu ja Woja dobyt a — něšto dyrbjeſhe wona hič a ja-počane džeſto dyrbjeſhe ho jaupiečicy?

Wona by rad woſtala a by jenož teho dla byto, so by t nohomaj ſkadjowanoho ſbōžnita wumjeſta; ſbōžne kwiſto ho i jeje čšmjeſny wočown ſwječelſhe, fortež na tutym čimeſtim fraju wotpowoſadowaſhe.

Deščić pšedſta, mročelſhe ho roſtorčnychu a meſhač ſi hwoje kwiſto ſiſ ſiſtō ſwječelſhe. S kōto ho reſa Yangſhe je hwojimi joſtami pomatku i mortu wječelſhe a ſady wot poſtozy naſhe hory naſtala deſe hlabadu.

Se ſuſtawoweho miſionſkeho twarjenja hoſt a hara a ſpědne twarjenje klinčelſhe, kaſz to je, hōžy dybri ho i ſhwatkom prež. Wozarja ho i moza ſhraba. „Njomom wotječzi“ pšedſtawja wođerja miſionſtwa reſelſhe — džeſelſhe ho dyrbjadu. Sdōž ranſhe ſerja ſhōjadu, beſhu miſionarſki a jich čimeſny ſtūžobniſz i čštanju hotoſi.

Mandarin (wupječſhi) meſta ſiſhan, kotremuž bejše ho poradſhi, pšed ſpōždenjem ſbežtarow wotemnac, be i čštanju wojekſtu pomoz a pšedwot pšichlubiſ, a teho dla ho hmybom, hōžy be piſmo i pšichlubiſ i čštanju pšichlubiſ, pokōt i njemu pokōt, so by ſtūženiſ ſchit něšto pobat.

Wano w 5 hōdžinach wojazy pšidnōjedu. Gorzy džeſi na deščicojz nō ſečšowalſhe a bjeſ ſōdžeho ſhōkōſa bejše puč, fortež t rezy Yangſhe wjebejše, hōžy bejše wojekſta lōžy, fortež bejše mandarin ſhečelſjjanam dowoli.

Wojekſti wuſch, na žōſſhe hroſnje a ſe ſhōwurnjem wobličom ſhladu, im ſaſelſhe, do lōžy ſtupelſ. Nječalſy i ſōtōwizami ho horje ſwjadu a lōžy ho pomatku hōjadu. Žadny woſat ja žuſhōy poſtrowjenja njemjeſhe. Ženož tu a tam jedny i woſowal i hōu a i njeprečelſtawom na žony pohlaba, fortež ho pšichl tronie lōžy hrowadu čšteljadu a kotremuž hōſhy po ližomaj bežadu, hōžy wjadu, kaſz ho ſtjeſi wor ſiſhana bōle a bōle ſhōtaju.

Kaž želſtwe ſchipy ſbōžneje pruhi na lōžy deſe hōjadu a pomatku jenož lōžy na mutnyh žōtuch joſtami reſi Yangſhe pšawoſhe. Woſtawoſat lōžy joſtami pšidſtawja, jo dyrbja deſ do lōžy bičy, doležy njekiſ horjeſta hwojeho žiwjenja wēſhe, hōžy ho žyta krojina i bozerami mjerwi.

Wone ho wuſchemu pōdečšnychu, tež jemu wōſhe hwoje pjenelſy, fortež mejadu, daču, fortež bebi wōn ſam ja bejbe a ja hwojich wotawoſ žadajſhe, hačz runje wjebejadu, jo t tajſim žadanjam žaneho prawta nima. Ale ſchto čyžuſy čžinicy? Wone beču bjeje wjeſhe pomozu.

Nōž pšidnōž, tužna, horza lětinu nōž, ſaſtūž auguſt w čimeſtim fraju wotwōdſhi. Kuſto dolež dyrbjadu ho pšedſe bōto a tonida pšedhi bičy, mjeſ tym jo wojazy čžotm na meſnadu, hōžy bejše malo woby, njebechu. S nōžneje ſcheryſy ho wēſe meſta Kuang-ſing-ſuſ poſadowachu, hōžy ho wojekſta pomoz pšechmenjena.

S wjetſhej nadžiju miſionarſki tutiſh nowych ſchitowarow poſtrowachu, forſiž mejadu roſkubōžne, ale tola pšedčelſtawne wobličō. Wch, taſt ſara wone w tutym njewoſtym fraju bylncho, kwiſnerho ſchitwa potriebachu — wōſheje w tutej nozy, bōle hačz hōy, pšichōž lōžma ſmēſſi ſemju pšichſnyachu, ſo na wobēmaj boſomaj reſi hōjadu.

W ſčžnje pšidhi brojſhy ho něšto tjačahy; brōnje ho poſajuja. „Nubječšny!“ Wo wotomſtu wojazy i čžotma ſeſaſachu a mjeſz w ruzy džežō do toſtjeje ſčžiny pšidhi brojſhy čžerjadu. Šōſte beždenje naſta. Wšōba w rezy ho čžerwjena barbičelſhe wot ſmō padnjemych a morjemych; kuſti wjeſhe čžolma lētaču a do njeho praſtaju.

Ma to bu čžō. Ženož tu a tam ho jene čžōto do woby mali, kōtaž je čžotmej naprečōžō čžerjelſhe. S poſtroženjom na ſlōbe, i ſerju wōmalane wobličōa morjemych hlabadu. Wēdu to jich ſchitowarjō? Pšidhi njewoſtym hwoſtē mežōčja, fortež ho pšichō jaſo ja mročelſemi ſhōwalſhe, mjeſčowſza pšawoznyh čželow ſpōlnoč njemōjadu.

Wot ſtrōželow a grawowanja pšichwata ſo najmlōdſha

i miſionſtiſh hōtrow na Marju ſepjerajſhe. Šamjertna bojojež je, fortež haſte bejše džewjatnjeſe lēſ ſara, i wōwoz hlabadeſ, fortež be wona w mērcnemu wobličju ſtardjeſhe pšedčelſjny wōbeſhnyta. Ja ſe lubočšjnjie ruku na hōtaw položi a ju ſmērowa a troſtawojade.

„Wu hmy w Wožej ruzy“, wona ſtrādžu praji. „Wōn naſ ſchituje“ — a jaſelſhe, wōn je jich ſchitowal.

Čžičeſe neſtore ſtupne mēnčimuh, potom mejadu wētojež, ſo ſu wmožō. Nubječšny čželow. Wēſnje ho wojazy, džaka njehlabadſhi, na čžotm ſečšbadu a dale jēdžechu, kaſz by ho dale ničō njelato. Sdōžy a hōžy drje jedny do čžemneho lēſa pohlaba, hōžy beču ho rubječšniſz ſhōwalſi; lōžō dolež ho bojachu, jo mōſhi ho njeprečelſeljo i wōmym mozami wročelſi; pšichōž wōni hwojui žlu mōž napinadu, so bychu doprečſa pšidhiſi, a tola ho jim ſdajſhe, kaſz by čžotm ho jenož pomatku hōbal. Bejše tuma woprabōje ta?

Wch haſ, wōni ho njemyladu. Čžōm mejeſhe džerju; ſchō je to naprijeđy wjebež, ničōſi prajič njemōželſhe, ale dolež na tym, bōrty to ſōždy wjebejſhe. Wēto reſelſhe, ſaſelſhe, toſſjny a wſchitſe wōſhy, fortež beču bebi wuſhomali a ſhōbu domoj wſali, ſchōž bejše jich pohlōdenje ſamoženje a wōbeželſtawno, to dyrbjadu do reſi ſmēſelſhe, a i mužemi na pšchemo žōſſe pšichl plumpady dželadu, so bychu ho na wođe ſhečelſi.

To bejše žadōſha, čželſa nōž. Wo njebu ho džimje, roſtorčane mročelſe hōjadu; pšichl wēžnyh brojach ho ſurjawa tojeſhe a tam a hem ſuwajelſ; wſchōto ho tam žime byč ſdajſhe; žōſſe ſtupne a ſatralſhe na tam a hem ſo ſhōbloze ſčžiny a ſhweja pšichl brojſhy hlabadu, hačz pšedčelſchōſarjo i nowa njepchidnō. Zola nē, to be jenož wēſt, fortež mejeſhe hwojui hru i roſtlinam. Wōt tam drje žadny ſtrach njehōčelſhe, ale čžim wjetſhi i drubjeſe ſirony. Štōſto bebi ſhōwaj wōtajež njemōželſhe — čžōm ho ponuri, „ale naſha wēra ho ponuric njeberebi“, Marimy hōſh drubih pšalane a ſatolčenje pšichwota, fortež bejše ſe wſchōž ſtron ſhōčelſhe.

Wona na hwojej ſoleni padže a ſtjknjenej ruzy i čžemnym njebjham poſbež.

„Nubjež, naſh Wožo“, wona wōtſſe ſawōla, „na tebe twarim, njebaj naſchemu dowēſtjenju do tebe ho jaſanbičſ. Wožo, Wožo, ja ſo t tebi wōſam!“

Kaž profeſſija ſtareho ſlaba, wona won hlabadeſ, tuta ſlōba hoſza, i fortežej wobličſja ho wočzi w njedajōdnym, pšichſtrajnjemym hwoſtē ſwječelſjadu.

Ma wōtſhe mejeſhe wona wuſtu ſamoženje. Nowa mōž ho do jich ſtawom wuſlawelſhe, a nowa ſhōbōčelſy jich napielni pšichl Marimych ſlōwach: „wudžerže, wudžerže!“

S nowej dowēſt a bylnōwiſu ho do džēla, fortež beču ſa podarmo a ſhōbjeſe pomēli, jaſo daču. Čžōž ho mēny iſchiny buchu w tajſim ſtrachu bōžim. Ščōžnjie ranſhe ſerja uowy džeſi pšichpōwjebeždu a bōrhy ho hōžōw i pšichwōwječſi mozu pšech nōžne wroſi pšichōby — gorze, ſmalaze ſlōžō Čhemelſe.

Šamēſchſi ſurjany a mōſhy ho roſtorčnychu a wot ſlōta ranſheho hōžōw roſhwēlſene pšedhi ſiſ wēſe meſta ſhōſe ſtejadu, teho meſta, hōžy čžyſhe ſing — wōdōč miſionſtwa — ſe hwojej lōždu na mch čžajelſ.

Šemējizy a pšelōžy — wōboje i raſom — ho ſe ſhmjerze a ſlōženja wmoženj wōſtawjadu.

Marja Gleden poſ ſama ſtejelſhe, pšichl tronie čžōtma wot drubih wōdželēno, hwojej pšichſtrajnjenej wōčzi i njebjham poſbehujo.

Jeje ert ho ſtrādžu hōbadeſ; wona i tym rečelſhe, pšichl fortežōž trōnom jeje nutrna proſjwa njeye nejwuhſtjdnawa wōſtala.

M. II.

Wſchelate i bliſka a ſ dalōta.

— Njebželu hwoježſi naſh lubowany ſhōžor Wylem II. hōžy 42 lētny narodny džeſi. Wōſh žuſh lub i hōbōſeje wutroby hwoje ſwōžpōčelſja reſelſe i jeho trōnej a hwoje mōlſtivy i Wožemu trōnej: Wōh luby hōwje ſchituj a žōhuj naſchōho lubowancho ſhōžora, fortež ſhōž wōtſneho kraja na hwojej čžopelſi wutroby noſhy a fortež bebi w njewuſtawajej njeprowiſnōwiſi na ſhōže naſchōho luba myſli. Žeho kraſne ſlōwa, fortež je wūrečelſ pšichl 200 lētnym jubileju ſhōwzollernſkeho doma jaſo pruiſkeho kralewna ſu nam jaſo i nowa wōbſhwēčelſe, kaſt ma wōn to mēny we wočōž

maj šbože kraja, na kotrimž je vnot Boga jako knježci postajeny.

Marčiny wustawo w Budyšinju je swoju lětnu rosprowu wot finja tajneho gyrkowniškeho radźićela Kellera jako pšedchodny wustojenje špitanu wudał. Mjana ličba mrobydy božow je swoje wudobopolenjenje a pšichotowanje za žiwjenje powołanje w Marčiny wustawo namakala. Wly lubny heršićki šaršich j noma napominamy, jo bydu swoje džoni do Marčinyho wustawa pšatli, hdyž ku w tych wobtejnjočach, jo možo něšto na wudobopolenjenje žiwoty džěci naložić. Wěče njdže družbje ho jim tajše dobre pšichotowanje za žiwjenje njepošljeć, tež w najšym Marčinyho wustawje. Marčiny wustaw je do dweju wotdželeny dženly, po tym, što možo šaršich na swoje džěci wozdžić; hospodariša šula, fa kotryž ma ho fa lěto 450 hrjnowow płaćić; a šula škownych i lětny płaćichu wot 240 hrjnowow. Zutyž jo nowe wučeršće lěto šapocznje; duž je něšto najlěpši čas f šamowtjenju.

— K jutram jo šašo něšto wučeršće mješta w najšich Šerbach wopšidnja, kotrě wšak fa j němšim wučeršim wobdžene. Zola pak je praščenje, hač jo jutry j šyla na tele mješta wučer doštanje, dočez je wučeršča naja wulka. Druhi wučer w Gucznje knješ Šchiner ho, kaž štychiny, do Kamjetza pšichodli a knješ wučer Grimm, dołal w Minale, pšichodze do Šulfa. Derje je, jo naš žani heršich wučeršo njewopnjedža, ale fat wjele jich je, fiž ju naš bižo wopnjedžili a na škulach w němšich mještach štuftuju. Boku žel pak jo žadny f nich wjažy do Šerbow wroćić njedže.

— Po došim prězomanju a praščenju je něšto šćončnje ministeršino do teho šwilito, jo ho w Šapjacych pola Budečez katholicka šula natwari. Wona je wšja fa wulku ličbu katholickich džěci dželocerjow Šajncjanšće fabriti, tošiz ju f wulkeho džela f Gědž pšichodžynli. To budže wulke položjenje fa Budečez, kotrě bydu hewal nowu šulu twarić dyrbje. Wo tym pak, hač budže ho w Wěčezach noma šula twarić, kaž ju tamnišji wobdylero přohyli, hišćeje ničo špěhjeć njedže.

— Wěšino gyrkowniškeho wučerša w Šulju jo jutry wupšidni, dočez f kantor Łudwig na wotpočink dže. W blizšim časju ma ho teho dla jeho najlěbnit postajić.

— Wutoru wječor je jendželša kralowa Viktorija we wjebotě starobe 82 lět wumrjela. Seje jnjerz jendželšit lud wutrobne wozbžaruje, dočez je we wutrobni pšidwšilowšiji swojeje kralowe pšidkšidny. Džyž tež jo wěče wo mrotych njedyrbi ničo njelabe prajić, dyrbimy tola štošć, kotryž je f nominow štyhčej, pšichotkowacz, jo je wona bjes šlwa na politišće hibanje jendželške luda była, jo je jo žyle wot swojich ministrow wobšimjeć dala a jim knježenje pšichowotajta. Šrudny šćehwot tutje je je šlaboće je tež był, jo je f hantnej wojnje pšedčizmo buram došłak, hač ranje bědže kralowe wutrobje tale njeprowa wojna pšedčizna. Wona pak je jo tež w tym rošpudny swojim štolacžnym ministram wodała. Seje dobra a čužnwa wutroba je pod teje wojny jara četpjeta, a pšich jo, jo ku ju pohlednje šrudne powjeleje f šiwidžiča tak pšehwata, jo je wona šforita a wumrjela. Wrynz Wales, f mjenom Eduard VII. na trón šlupi.

Rusa wulka — pomoz bliša!

Р о в е д а н ц з л о .

(Pstračowanje.)

Rěčez nan poitanjwšiji šhodžedje po štwje. Wón čužedje, kaž wěno je macj rěčdža; wozča šhalacz. A tola bědže jemu žalopijne, hdyž hěbi myšedje, dołal šwacžny na pydu, bobaštwo a wjele, jo šmeje něšto čizdji žiwu byč w něšajm šawježenym mještacz; jeho hordžej njemajedje ho f tym štwosć. Tež na njemajedowalce ani wotomiti, jo jo jemu njedry poradžito, wjše swoje f wulki štwosćizny postajenje pšedemny tež wutroć, jo ho ja něšto lěta bobačy člowjež wroćić. Wšcho to rospowjeba hišćeje raš swojež Možy; imale jo jemu poradž, jo be tež wona wo šmanowšiji jeho pšedewowacžow pšedewjedžena.

„Šat pak potom, lubdiš žano,“ šarčdža Rěčez macj na šonzu, hdyž be nan wšcho poražit, šdžoz bědže jemu šnapšedžiwita, „by-li ty šforit, a mēl potom dalofo wot naš a wot wjštiziti

pšedželow šamlutki bješe wšedje pomozu na štworn šonzu ležed? Šat, hdyž tebe šjebaja, tebe wotrabu a tebi tež wpošleni pšedimny pjenješ woinu? Šdžoz čužet hěbi potom šaradžić? Šat mōl nam šdžić, jo by hajny a bēdny bješe wjše pomozu? Na to mi wotmōh! Mōžedž-li to, dža čuž jo je šćetpšiwosću podarž do teho, šdžoz ho njebōž pšidēmēnje. Čěžat potom swoje puče, ja tebi njeprawu dale ani šćowka.

Rěčez nan wjšeje f štwu; rospowimwšiji hěbi wšcho wpošet wotmōhiti šćončnje f čizha: „Wšed pobuchami a šebamiti štwych š, by-li wobšlabimny, wšed štworocju — to je moja štrata nadžija — wulchow nje njebješit Wōžy. Wōžaj mi čužnyč šwōj wuhloweny puče. Šdžoz čizny, čizny wwoje a naju šynta dla. Moje wotpošlaby ju šmanje, a Wōž šudži po wōit, nž po štuftu. Zemu šo ja dōwōrju. Šaž wōn šaradž, tak budže dobre. Šzym šuntli, dža pōdžje ho mi šē. — Tūž dža pōdnu.“

Na tūž šlowach swojemo mandželšeho Rěčez macj špōhja, jo wona na jeho myšlach ničo wjažy njepotōrčji; je štwerjowanjom we wutrobje woda ho šćončnje do swojeho wōšuda. Wātš Šandrij pak šaplaša šōrto a štworčedje:

„Nanto, lubdiš nanto, dōnž jo ty šašo wroćišć, šym je štwōm wumrēl.“

Šdžy pak jeho macj f mlymi šlowami štworčedje a nan jemu šubj, jo jemu žrane štraji a žule šwēriata f župch štwōj šobu pšichnje, dža ho Šandrij štwōj, jo hěbi šulj štrē a wjažy njepšaladže. Zola šawješedž kaž druhe dny, jo wōn dženz njemōžedje. Zo ma ho wot čelca dōžić, to jemu wutrobu pinalšedje.

3. Rěčez nan dže do žubj.

Powječ, jo ju Rěčez nan f swojim bobaštwo njebōže mēli, džedže pšedš mēto kaž žimw wōšeti. Rěčosi jo wōtrōžiču, a Rěčez nana bēdže jim žel; jich najwjažy pak wjšeledje ho na šajfe powječji, dočez mōžduč f njei jo mēčje štwēšč štwōdž. Rěčosi šwēriti pšedšedjo pak pšidžedžedjo, jo bydu wōšōemu mēžej wobštwōrčili, jo moja tež dale jo w čěšji, jo mōže ho štwajne na jich luboć štwēščedž, jo čyždža štwajne jemu f radu na pomoz buč.

Tūž jo mało njebōžiwacu, wuhšlabawšiji Rěčez nana mērecho a rospudženabo; bēdu mēniti, jo budže wšdōm rošhorjeny a poroženy. „Šat je Wam to tola mōžno, lubdiš pšedčedjo,“ mēnaju, „jo šajšle wōšud tak šmēny štwēščedž.“

Rěčez nan njelčedžedjo. — Čědjo dla dyrbječde žym šdžedž, šdžoz wšcho je jeho wutroba pōčepšija? Čědjo dla dyrbječde jim Rěčez macjēne pōčinki wuhšlabowacz? Wōna bēdže jeho najlěpšiji pōšoj a jeho najšimšiča šapjera! Wōn mječedžedje a šarčdža potom mo družich wēžaj.

Džen bēdže ho postajit, hdyž mējedje jo Rěčez dom a wšcho nadobo temu pšedebacz, kotrě by najwjažy šadži. Tutōn džē bēdže šelšhadž, šidnizaj šatōnizaj a čizdōa druhcho luda, tošiz bēdu hēbi Rěčez dom na šup šladali. Bēdu ho šejšči, nēšōšit, jo bydu swoju wēšwinoć na witanu poštwu wjedli. W Rěčez štwicžny mējedžedje wjažy šat, jato nēdžy. Wōni bēdu do šabnje štwē šćabnili, jo bydu ho na pšichidōne čužy štwōčili.

Rěčez čjana štwina nadoba, židžane šawēšiči, drohotne pšachty na jemu, wōšwaj na šćenach, a šdžoz bēdu hewal mēli, bēdu wumješili, jo by ho rospjedatō. A kaž bēdže tu w štwicžny, tak bēdže we wšedch druhich štwach. Šdžez tež by pohšlabał, wšdžedje pšidōne štwy, a nēdžy bēdu ho tu šhadžowali wšdizny Drazžkōžny wōšōmni a bōbačji knježa.

Džen, hōžej mējedje ho wšcha nadoba rospjedatōč, šdšedje ho Rěčez macjeri najšidnizaj fa wjše jeje žiwjenje. Dalofo drje bēdže wot tamneho mēša, šdžez lubdjo šadžedjo, a tola heršelanje a wōkaza, šajfaj štwajne pšidži šajfich pšedewowanjoch šatlawo, jo tež hač f njei dōwšwadže a twjedže ho kaž šol do jeje wutroby. Šejmiziti pōšoj fa nju bēdže mātš Šandrij. Štwajne be wōn pšidji nje, jo štwajmiziti mudroćemiti ročehna jeli na čaš wšdju poštwurjenočej.

(Pstračowanje.)

Šajšle dobrowōlne dary fa wōšōe armeniške štwōty:

Š. Š. f Š.

2 št.

W mjenje wōšōdž štwōtom praji wutrobno džal

Šolc, redaktor.

Womhaj Bóh!

Czytło 5.

3. feb.

Łétnik 11.

1901.

Szerebiske njeđzeliske łopjenka.

Wudawaju ńo kóždy hobotu w Szmerlesz kúchicichczetni w Budyšinje a ńu tam dostać ńa sztwórtłétnu pichedpłatn 40 np.

Septuagesima.

Mat. 20, 8.

Hdyž pał mjeczor bu, dźeńše tón knjes teje winizy ł hwojemu šařtojmtej: „Sawolaž dźelaczerjow a daj jim mřdu; a šapocz wot poľbednich hać do přemich.“

Dźelaczerjow trjeba Bóh tón knjes do hwojeho kraleřtwa. Dofelž pał mjele dźelaczerjow trjeba, sawola won hebi ludži ł bliska a ł daleka, šo bychu pchijřli a w jeho winizy dźelali. Mjes dźelaczerjemi w knjesowej winizy nadenđeřej tajřki, kiž ńu rano prawy czař pchijřli a hwoje dźelo wo pořtaju mřdu dořoneli. — Wo trořej na džen bē tón hořpodať ł nimi pchjes jene pchijřol. „Ale tež druhiř je tam we winizy wiđeć, kiž ńu haće w behu duja do dźela šařtwili, něřoti dopenđnja, něřoti pchipoľdnju, něřoti popoľdnju, něřoti haće pchjed wječorom w poľbednej hodynje; a wiřitizy cži njeřnu hebi žaneje mřdy wuciznili, ale ńo řpuřchjejo na to řlowo: „Šchož prawe je, dyrbiće dostać“ do dźela řtwili.

Šy ty, mój řicheřcijano, mjes řtmi powołanymi? Dźelař tež ty w Bozej winizy? Ł kotrym ty řluřchř, ł řym přemich abo druhiř? Kóždyemu mjes nami dže je Bóh tón knjes dźelo w jeho winizy pchipotafał. Wiřionar řyje řuřtu řemju hořje, šo by Božu winizy powjeřřil. Duřotowny ma hwoju wořadu, wučeř hwoju řulu jało mēřto, na kotrymž dyrřja ńo winowe řjenři řlawowac.

Hořpodať dyrři w hwojim domje, nan a maćeř we wutrobach hwojich dźeři, a kóždy na hwojim mēře mjes pchecerlema ł řnajořnymi Bože kraleřtvo řwaricž. Ł hdy njeby řy niřoho mēř, — řwoja wutroba w tebi je rořž w Bozej winizy, hdyž dyrřiř řyč a řjedžič, řadžeř a wothladowacž, šo bychu dobre řlody njeřle a Boha řweřelile. Ł dźelař-li w Bozej winizy, — hdy dha řy řy na dźelo pchijřol? rano, pchipoľdnju abo wječor? Šy hebi mřdu wuciznili abo wřho řařlacenje Bozej prawdže pchewořtajił? Šewojim wucžobnikam dyrři tón knjes porořowacž, dofelž řetr řo wo řařlacenje řařřa: „Gaj, my řmy wřřitřto wothajił a řmy řa tobu řchli; řařto dha nam řa to buđže?“ Še řwarjenjom dyrři won wotmolwiteř, jało ł njemu mać dźeři řebeđejowych ł řej řřiwju pchijřtwi: „Pchitaj, šo mojej řynaj byřřtaj řebžaloř, řednu na řwojej prawizy, a druhi na řwojej řewizy.“

Mřdu, mřdu, řheđža woni dostać. Njeđřiwajmy ńo wucžobnikam. Řehdy njeđ řiřeře duř řwajny řiř wutrobny řořřařnił a řiř wuř řořřwēřil. Pořdžišo řu ńo wēřeř hwojeho řađžerjenja řařbowali. Šladaj řo, šo njeby řy řim řodobny byl. Šřano řluřřiř řy řē řemu řnjeřej a dźeřiř na to, šo by Bože kraleřtvo řořřo ł pchiberako, ale řeniežy řeho bla, šo by wot Boha řařlacenje dořřal. Pchli hebi mřřliř: řa moje dźelo a poľbožne řiwjenje dyrři Bóh ni wēřelē řořřowanje dać, niž řenož duřotowne a wēřne řuřla, ale řē řeřne a řařřne. Řēž řy řladajř na mřdu. řařo řař pał njeřny řjes

Womhaj Bóh!

Czytło 6:
10. jeb.

Lětnik 11.
1901.

Szerebiske njeđželske łopjenka.

Wubawaju ƙo łóđu ƙoboru w Szemlerjeđ kniħieřisħećetnri w Budyřhinye a ƙu tam dořtać ſa řhworotłetnu pſchedpłatu 40 np.

Serageřima.

Rut. 8, 4—15.

Szyjer dźeřche, so by rořkyl řwoje ƙymjo. To pať je to přſſrnananje: To řymjo je řłowo Bože.

Ty řnajeđ Bóřſte řwyerja, řiz junu přſes nařhn řemju dźeřche, řo by rořkyl řwoje dobre řymjo, niřemjyř, řo by łudžom přewořł řwoje řłowo, a řewil tu wěćinu wěrořeř. Tuťon njeħeři řwyer pať je řo w řwojim cřahu wot řemje řaħo wroćil do njeħes a řo řydwyl ř prawyř Božeř w wyřłofeři. Ale njeđ je řež wyřłol, to dźeło wuřywanja njeje ř tym pſeřłalo. Wón, tón řnyes, dźe ma řwojich pſłowo, řiz na řeho pſchłajnu w řeho moży a ř řeho duchom Bože řłowo přewuřa přſes zplu řemju a přewořł budyř hać do řłowczerja řwěta. Řeho bla řo řiřeře dźenřa to řame dobre řymja rořřywa, a to wřchubže tam, řdžeř řo cřiřte řłowo Bože přewuře a wućři. Řotajřim duchowny wuřywa ř řłetti Bóřſte řymjo do řwojeje wſhađy a řdžeř řewal ře řwojim řłowu řłowo Bože pſchproweđa. Wućreť je řnyesowu řwyer řłowu. řarſeře, řotriž řo ewangeliona njeħanřetaj, řewoř řłowo Bože do wutrobom řwojich dźeři pſobřeř. Wacř, řotriž řwoje dźeřo řo młłeři wućři, wuřywa řdſeře řymjo řunje řaž nan, řotriž řwoje dźeřo po Bóřim puczu wućři, njeđ je ře řłowom abo ř dobrym pſchładowom. Wjele je wuřywanja, ale wřchubže je řež łute rořeře, nje, wřchubže tón řamy dobry pſłod? A řdž to njeje,

řcho dħa je na tym wina? Řjeje řo řwěru rořřywał? Řjebe to řymjo dobre řymjo? Řłožo je, řo na tym řež řeži. Ale ř wjeřſħa je řola wina, řdž řymjo njeřořeř. Řeřuř řam dźe je řež rořřywał a łute dobre řymjo wuřywał, ale bē wſłolo njeħo łute rořeřenje, řelenjenje a wuřawjenje? Ře! řa řola njebe řenat dobra. Tón řnyes řam řeři wo řhworotłej řoli. řajtu řhworotłu řolu je wón namatał, a řež my ju nabeřdžemy. Wob- ģładajmy řebi tu řolu: Řetore řymjo pađže pſchł puczu a řu pſobřetane a pſati pod njeħeřami řeřađnu řo. řcho? Řjeje cřłowjeřa wutroba řuřto řunje řať řwjerda řať wutepłany pucř, řo řłowo Bože, řotrež na řu pađje, řo do njeje řapřſchmnyř njeřeř, ale řež wſłanije mſłwe řaž řymjo pſchł puczu. řreřne wſchne, řreřne mſħle, řreřni towařſħo řu řo řať řłoro řeřrali a řanićili. řyħ wućřym wutrobom pať je řara wjele. Řpępytať je řenoř mjes řłſtnikami, ale řamo řež mjes łudźimi, řiz dźeđa řiřeřeřeřu řyć. To řu cři, řiz do Bóřeħo řłowa řdžba, a řłowo Bože řlyħa, ale po Bóřim řłowie je řwojim řwjenjom njeřizna, to řu cři, řiz w řłaryħ řreřach dale řdžba, řač řunje řnyesowe řařne řnaja. — A nēłore pađje na řłalu a řdž řeřdže, wuřny wone, dořeł řłobi njeřeřeře. ře je wutroba wſłta njeřta, ř wuřta pať řamjeřna. ř wjeřłeřeřu wona ř wſpřeřka řłowo Bože pſchproweřne. Wona řuđi řo řwojeje řreře- nſeře, wona pſłata řyřly a ma dobre řačurca. Ale řłaj, na cřaž wſłni wěřja, ale w cřaž řpſłowanja wſłni pſchewuřa. řzſłotu, w řotrež řłody wuřawja,

jeho domo, žadny puczowat njevojebščeske ničjo wo nim po-
wjeđač.

Styśniwość počja ła w Někščez maczejnej wutrobje ščěrčej,
a wišja nadžija pžadawałje w jeje wutrobje ščěrčej, a wišja
nadžija pžadawałje w jeje wutrobje. A hduž bešče ła stōnczejne
lětny čas minuł, a ničjo njebešče šlonita wo swojimi mandželskim,
dha płašče, rano jahe a wožerj wožbe, nozj a wo dnjo, jo ju
wočji boleščej. Wodarmo płašče Gaudrij, swoju macz smier-
wac, wišalo bešče něto hižo wječiji a rosonnišiji, jo možeske
ham sapščijerz, jchto je s nanom šubit. Wón ham wišal bešče
pščerudny a pščerudny, jo njemodžeske prawe pžowa pofoja
rčezčej, a j wiščija stōnczi swoj trōščit s tym, jo jcho pžyšj
j maczerjnymi pžylami, kotrež bē džuł setčez, na pščemo ła
ronjandju.

Stajne pžyšj a stajne rudiženje ščiničnu stōnczejne Někščez
macz šhorowatu, wočžy bywaščej džen a blēdnijeje. Wōry bešče
taf datolo pščijchto, jo njemodžeske ani wjažy ščez s wuščiwacž;
stōnczejne dyrčeske jo wiščio džen wišče, jo by wuščij wōčji
porčejšija, jo njeby ja wiščje dalsche žiwjence wošlepja. Tažte
njebože powješčiti biščezje jeje postymurjenož a wona meješke
ła to, jo je najhubieščija žonita po wiščej jeni. Zeje jejničje
wejške bešče jeje hyn Gaudrij, a ja njeho proščeske Woha
wiščednje. Čezje a hōrke pžytowanja bešču ho hačj datol Někščez
maczeri napotōžite, a tola njebešče rječjaš jeje njeložja biščezje
dołhi došč, karancž jeje čzerpjenjow njeb biščezje dopytj.

(Potščezowanje.)

Žesufowa lubosť a člowjekam.

Ja snaju swětu lubosnu,
Kiz jo mi pžodoba,
Ja wosčedwi mi wutrobu,
Se swěta najrječjača.

Ta swěta lubu Žesuf je,
Kiz Wōh k nam pčijpōšta,
Wšak k wuščom! wuščej požaže,
Do wēžwob' žiwjenja.

Žesuf je pueč, kiz swěto dn,
Tu wernosč, žiwjenje.
Čchōž roščake tyh hčedow ma,
Wo w wērie wodačje.

Wōn praji: pōjče se mi. wišč,
Kiz wobačženi jče,
A j wutrobu hčej žadačje.
Wam šhoju stōjeje wišč.

Wšak j mojim čselom naščyžj;
Duž jo j nim wosčedweje,
Wam moje luba sapšču,
Eso na mnje dopomniče.

Tež piče wiščitj moju frej,
Szym ja waš pčelaj to,
Wšak wuščitj wot hčedow tež,
Se wiščitim k ščepčemu.

My proščymy čje, Žesuf,
Pščes twoje čzerpenje,
Ty njedahat wot naš dženčej ho,
Wušč pčiji naš wosčatnje!

Ja dženčej naš nēt k bebi wmi.
My tebie šwalimy,
A wosčatjemy pčiji tebi,
D žwerny Žesu ty!

Někšto s Čhinejskeje.

Wočji nimalo žykeje semje su na našim časju na Čhinejsku
wobročene. Tamne njeměrj a Čhinełow hrołue jatħadenje
pščedžowo drubim ludam, wosčeske pščedžowo ščepčezžianam, ščep-
ezžianjim mišionarom a žyrtwam wiščubje wulke roščorenje
j wulkim prawom žubdžje. Wodobue njeměrj na Čhinejskej
hučejšijo bywale. W žredžijnje jatħdenego lēstotetka bešče tajšj

wulki, ja naš ščepčezžianow šajmawy njemēr, kotrjž je stōpny
čhinešeho ščezorlwa ščahšt a je nimalo j wosčadenju něto
taježanž hčezorow wōt. Tak wulki nētčiji njemēr njeje kaž
tehdmoničij. taf datolo hačj ho datol wēž pščiwidžej hōdži.
Tamnišiji ščōž meješke swoj pōčazt w jenym žyle pžodžornym
člowjeku, Sin-tšuen, kotrjž jo mlōbščij bratr ščyrjuzowu
mjenowalče, kiz bebi j njecjom a pšowom kraletim w Čhinejskej
dobu, džeje dužji lēdžekat žywojich pščiwipowarjow je wōčej
frutosej hromadni dzerčezj wješčeske, jo by stōnczej, hduž bešču
sto tħyazj pak ja njeho pak pščerčewo njemu swoju frej roščeti,
we wosčojowym mozu swoj kōž namafat.

Song Sin-tšuen ho w lēče 1813 w macej wječy prowinzj
Swang-tung jako hyn slubeho burika narodžj. Najpžerj wōm
wot wješčne wučerja roščuwčenje dōsta, na to pak, hduž trōny
hwojeje wšy paščeske, w knižah čhinejsku hwičeteju. Confuzija
a Mengziša j pilnočju dale tudowalče, a taf j wulke šwalit
prence pžabowanje wōbsta, hduž čhinešje potom najwōščeske pžab-
owanja wotpotožej, wjažy trōčj pščedpōče. Stōnczejne ju ham
j wučerjom a jako tajšj mē jenōž wulkič, ale tež matych rošč-
uwčewalče a pščego wječjeske nahlabnožje w swojiej krajine nahu.

Hduž čhinešje w Kantonie hwoje pžabowanja wotpotožej,
jenu čhinešj ščepčezžian, w pšibje Wondonišeho bibličeho towarštwa
itejazj, j mjenom Wang-Wšak, někotre ščepčezžiane hižji a wuščajš
j biblije daci. W tyh čamych je najrječje čital, a hduž ho dženčej
lēt minduju, bi wot čezjeke šhoroske nadpānjenu, w kotrjž
meješke, hduž jo wot hmy točham, wješčale wiščjenja. Wōn
ham ho w njeběžah wuhlada, tam „wosčiwčerja wiščitich duchow“
w dobie itareho dołgojeho mizja a jcho itaričeho hyna wiščeske,
kotrjž jcho hameho hwojeho mlōbščeho bratra mjenowalče. Naj-
šterje bešču to dopomničiti na to, ščōž bešče w ščepčezžianščij
knihah čital a njeb dōrjumi.

Wōn wotħori a něto bi j wučerja profeta, kotrjž čhinešje
nowu wēru katolizj. Szwaje istojitilwo stōžiwčij po kraju
pžedju wōstoto čahabčej; tež bešče w hwišt j jenym ameritan-
skim mišionarom w Kantonie a hwoje wučžy w knižah rošč-
iščerjeje, kotrjž wulke pščipōžnacje mjes ludom namafachu. Wōn
čhinešje pščipōžnitmo a čezjenje wotemrčejchj wotħitrončej a
čhinešje mēž wobowojenje čhinešeho lada na pōbōžtu wēry, kotrjž
bešče bebi ham j ščepčezžianščje jstajnat. Šak mado pak bē wot
wēžnych wērnolčow dopōnat a je do hwojeje wēry pščijal. to
dnječeske jo halle pōždžijo potačej.

Wuščiwčes jenu j mērom pžedowac a štutowacž dowoli,
taf jo možachu ho gmejny „Wobačezžerjow“ kaž jich mjenowachu,
datolo a ščeroto roščedčerjow. Po nēcim pak, wosčeske hduž
bešče k ludam pščijchot, kotrjž hčezoršj dom hižjachu, hwoj nadawt
po hčewitim wuščijnu wōhlabowacž počja. To je jo najšterje
w l. 1845/46 jata. Wōn ho wot nēta jako wot Woha pōšłany
wuščiwobdžer hwojeho lida wot tehdmoničeho žuleho čhinešeho
hčezora mjenowalče, da hwojim wōščam točej a jataš, jo Čhine-
jojo njehmēdža wjažy wupnuh na hwojne hōžubje, do kotrjž maja
něto hwojē wotny hwič. A jako ho žyht tħat wēščezženjow wo
nješbožach dopčelut, kotrjž dnjachu w lēče 1850 čhinešj lud
čezto domaputčej, a kotrjž bešče wōn j wēščtoleju doprēdka prajit,
hwoje nahlabnočej a hrobtolčej roščezčej.

Wot drugeje stony bešče ho lēdžekatli na ščōž wščitko
pščihotowato a to we wješčalčij potajnyh towarštwach, kotrjž
su wot ždnj njeběžata tuteho kraja byle. Jenōž jena wōgoba wo-
brachowalče, kotrjž by j wozu tūtōn njemēr wješčla. Jako teho
da w lēče 1850 Sin-tšuen na hwojiej „wōščiwčej hwoje“
w Kwangšj ščōž wuščota, ho wuščizj njepofojni a „Wobačezžerjo“
po tħyazach a jako tħyazach wōstoto njeho hromadščizju. Kiz
dōtho po tym možeske je hwojeje hory do pšidnyh miznow dele
čahnyčej, mēto Kantōn wōhbačžej a žyle wšowanje tuteho
mēta na ho hroščnyč a žto na njo potožej.

Jako ho to ita, jo mandarinajo, wuščizj a hčezoršj dwōr
w Pekingju natrōžidju. Woni čuachju, jo maja njepščezželjo
wulku mōž. Sin-tšuen je w prēmim časju hwojeho kwejtowa bješ
dwēla ščorōtj a šmaržitj člowjek hyl, a jara wōtry rošom wōb-
hedžat. Wōn wješčeske kraj harjabowacž, bebi wšiditō derje
wješčej a wōšlja nawjebowacž. Jcho wōšlja ho powješčidju, ale
wōn je wōšč frunčje hromad dzerčezje, taf jo jenu bje wōščego
pōščuachju. Žene mēto po drubim do jcho rufow padže a jene
hčezoršje wōšljo po drubim bi šbit.

W lēče 1852 bē hižo mōžny došč, jo ho ham ja hčezora

Č. Gelaš.

Womhaj Bóh!

Czísło 7.

17. febr.

Rěčnik 11.

1901.

Sěrbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ho tóždu hobotu w Šsmolerjez knižicizkjećejni w Budyšinje a šu tam dostač j sehtwórětlnu
přichěpłatu 40 np.

Čłomihj.

Lut. 18, 31.

Wón wša pak t hebi tnd dwanaće a dšejše t nim:
„Hlaj, my džemy horje do Jerusalema, a wšchitto
budže dokonjane, idtož pišane je pšches profe-
tow wo cšłowštim hynu.

„Hlaj, my džemy horje do Jerusalema!“ to je to
napišmo na poštny cšab, do kotrehož po malej tšwili
šajupimy. „Horje do Jerusalema!“ to bē pšchitaji ja
Žešuša a wón, kiz pošluchny bē hač do šmjerce, ho
jeje wobwinyež njemōžšce. Ach, taji bē to tōn trōč
cšejši a žrudny pucž do tuteho šwjateho mēta! Wón
mjedžejše niz t mjehelōšci a t radōšci, ale do ityša a
wulkih bolōšcōw; jeho lōng bē hora Golgatha a jeho
wobšamtnjenje tōn poštajeny tšchiz. A cšehodla taji pucž,
Ach, so by „wšchitto dokonjane bylo, šchtož pišane je
pšches profetow wo cšłowštim hynu.“ Wšchēžitaj hebi
jenož pola Žesajaha 5. a 6. šchucžtu 53. itawa!

Žesuf dže horje do Jerusalema a jeho wucžobnizy
dyrbja j nim hēž. Žako pak wón s nimi rēcšejše wo
šwjomj cšetpjenju, „woni ničo wo tym njetrošymidnu
a njewjēžachu, šchtož prajane bē.“ Haj, Bētr mōžny
na njeho a džeshe: „Wōh cže šmaruj, to ho cži nie-
stanje!“ Cži wucžobnizy bēchu hač dotal j nim
tšobiziti; bēchu kšchdeli šlowa wēcžneho žiwjenja a widželi
jeho Wōjizn trōžnōš. A nēšto napōšlednu, bōžēž wón
jich t najwyschējše cšejšci a t najwjetšchemu šbožu do-

wjēšē dyrbšejše, hlaj, buž rēcži wón wo šwjomj cšetpje-
nju a wumrēcžni, — a kaš mōžachu tole trošymiz!
Šcho? dyrbja šašo šhubicē, šchtož bēchu šbōžneho namatali,
dyrbja šwjoe nadžije puschēš, i totymiz bēchu hebi
wutroby napielnili? Tōn cšab wucžobnizy njemgšladu,
„šchtož Bōže, ale šchtož cšłowjećne je.“ Pōdžitcho, jato
duch Bōži na nich pšchischoł bē, wotewriču ho jich wōrži
a woni pōinawachu, io runje w šchryštuskej šmjercei wob-
šamtnijene žyle šbože cšłowjetow leži.

S Žesufom horje do Jerusalema a na horu Gol-
gatha! to je tež kšchēčžijananu bēšlo ja wšchōn cšab a
wōšhebie ja poštny cšab. Drje je tež mjes kšchēčžijanami
tajičich njewudolōnjanych wucžobnitow, kiz j šchryštuskom
radny tšobža, bōžiz ho wo žanym tšchizju njerečži, totymiz
ho Žesufowa wucžba derje lubi, dotelž je rējšcha a
šepšcha bōž-li druhich midrych, — ale wo žanym tšchizjo-
wanym šchryštusku woni ničo mjedžerz a kšchēčžēz nie-
chadža. Tajičim dyrbti tōn Anjes wōrži pšches šwjowej
Ducha wotewrič, „io bychu duchowne wēžy na duchowne
wōšchnje hūdžili.“ (1. kor. 2, 13.) Žapōšitōł Pāwol —
tannny Saul, kiz šchryta hrošnje hūdžejše — njewē jato
Anjesowu wucžobnit ničo, tšiba jenož Žesom šchrysta
tšchizowanabo. O, io bychmy tež my w šchryštubowym
cšetpjenju a wumrēcžni šwjoiu šbōžnōšēz namatali! Džiz
pōidžemy tež my j nim horje do Jerusalema hač pod
jeho tšchiz, ale niz jenož tatle, io bychmy našdala štejo
wo duchu wšchitkim štrachnym pōdacjam nimo naš cšahnyč
dali, abo io bychmy wot daloka ho na mordarjow teho

Knjeja rošnjevali abo želuiti na šbíteho a kšchizowaueho knjeja pohlabali; ale so bychmy sawerjenje tež s nim sobu czerpiti. A takje towje czerpjenje byč durbí, to móžesč czerpuč, hdyž pohlabado na kšchizuhowy kšchiz pšchi hebi f hlabokofeže kšwojeje wutrobny šchuhujesč: „Wón je našchiz pšchepunjenow dła franjeny a našchiz hřečhom dła šbity. Kšhoštanie leži na nim; to bychmy my hře mēli, a pšches jeho ranu hmy my šahojeni“ — abo hdyž wutrobneje špewajch:

Ja hym to šawinomaž,
Šchto ty by pšcheczerpít,
Ze puki by ty šthowal,
Kiz ja beč šahujiz.

Horje do Jerusalema f tym knjejom, to reča tež, ja nim hič a kšwój kšchiz ja nim nješč. A twój kšchiz je kšče czerpjenje, kotrež kšchiz dła mašč a f kšchizuhom nješč. Horje do Jerusalema a nute do knjejoweho czerpjenja a wumrječa, to reča pač tež, kšchizni kšwoje czeło f tymi šlymi šochtami a žadofowšč; nješč je tež bół wulfa, wumrječ durbí štary hřečhny cšlowje f tebi pšches wšchědu potutu a roščake. A ranje na tym je wérne knjezo: budžemy-li f nim wumrječ, dha budžemy tež f nim živi.

Teho dła f Jesuhom do czerpjenja a wumrječa! Pšches czerpjenje dže puč f krahušč f a pšches wumrječ f žiwjenju.

Šamjen.

Pucjowanie po Božim pišmje

abo

tašte wšhe nadečdešč, Bože šlowo čitajo.

Podawa šiwěny čitat „Šomaj Wšg-a“.

1. knigi Wšahowu, 19. staw.

(Potracjowanie.)

Zandžaj, ko roščohnomawšči f Abrahomom a dokonjawsči kšwój puč, pšchidžestaj do Šodoma wječor; Lot pač šedžešč, dotešč ko rad f pšcheczelemi roščeržowawše, tež džeha taj wšchěnje na Šodomščich meščanščih wrotach.

Kož na najchiz twjeržijnach, beču meščanšče wrota wjelbowany thód f tawlati po dotomaj. Xu a na nametnach ja wrotami štkadžowawču šo na šastarist meščeno, to bychu šo mjes sobu roščeržowawču, to bychu meščanšče šawne poščednje a wu-kušnjeja wotmewali, abo šo bychu tu wšowali. Taš itawa šo f džela bješč džeha na naraščich fračaj.

A hdyž Lot žandelow wšlaba, to pšchidžestaj do wrotow, a hdyž jemu ja pucjowawču žubnotow špohna, poštany wón f tawli we wrotach, dotešč bešč štanie špohpudim, džehč imaj napšchec a poščhi šo je šiwim wšobščom f šemi; f mnowich we wrotach pšidomnych Šodomčjanow pač njebe ani jedyn poštanaj, to by šo wo žučju poštaraj.

Lot brje špohpohna jeju ja teju, kotražj wonaj beščtaj, a tola bešč hnydom na přenje pohlabanje jeju nadobne wajhinja a jeju wšobščnoj špohna, a teho dła hnydom šo roščuhizaj čahyje wo njeju ko poštaraj, dotešč naješč, ša móšto šo imaj hrečno šejč f bješčohizni a nješčwarum meščje. Dotešč bešč pobožny muž, wšahjenjenje jeju f wulkej špohpobliwosčy; teho dła poštaj nam nowy jatón jeho a jeho šohnowanje, kotrež je wón teho dła doščat, ja namjo: „Kšepomniče, šo byščje radži špohpobowali.“ Pšchetož pšches to šu něščti nješčdžimaj žandelow špohpobowali.

Šafle na 13. šchucžny wšahajetaj šo, šo štaj kšchizowaj poštaj.

A Lot džehče: Šlaj wšahaj, ja waju prošču, mojej knjejai, dotešč jamešč hšchče nješčtaj, hdy byštaj na itumy wamaj nješčtaj meščje špohpobowawči, poštaj wšahaj do domu waju wotročča a wšahitaj tu pšches nž; nješč šo wamaj uoš šimja, a bajtaj hebi ewač wšowafáč, šchtož špohpobliwosč poručja; jutje štaštaj rano a džitaj kšwój puč. Šonaj pač wotmewšahaj:

Wš, nješčemoj na tutyh nješčuhščimnyh meščje špohpobu pšchijecz, ale móž čhemaj pšches nž na toščohščju wšahaj.

Pucjowawču meščju hšto štam šobu na pucjowanju; hšto pšchepowawču tež hštom pod hštom nješčom. Wšes džela čahijtaj wamaj tola špohpacaj; ja imajno wulkeje štažmofče meščje šo, hdyž něščón žučho nješčpohpobowaje.

Lot pač jeju jara nucžešč, to nješčdžestaj jeho pšchepowenje šapžecz; a wonaj šo f njemu pobahitaj a džehčtaj do jeho doma. A wón imaj šohčju šhotowa a pšchecše nješčjane wšahaj; a wonaj džehčtaj.

Pšchje pač hačž pomječerjawsči šo lehnijštaj, pšchidžestaj wšobšlerio Šodomščeho mešča, a wšobdučo tolo wšoto šchju, młóžš a štari, wšchitón lud je wšchěš futow.

A wšahču na Šota, a džachu f njemu: Šdže štaj mužej, kotražj štaj f tebi pšchidžestaj na nožy? Wšuhčž jeju won f nam, šo bychmy jeju špohnali.

Šedžub, šač štazeni šu Šodomčienjo; na tónle hřeč je Wšh pošdžestaj kšmjerč poštalaj. W Wšahowušč 3. šchahč 20, 13 čitahč: Šduž něščto pola mužšhejo lež, šaž pola žony, taj taj hšpohščž šchitón a durbitaj wšobaj kšmjerče wumrječ. Kiz jenož, šo šu talle štaženi, ně, pšbda teho hania šhwečene prawo špohpobliwosče a bješe wšehje haniyb wšupreja šwoje požabanje, jako byt tajš hřečš dšowemj.

Wšje wšehje džela beču Šodomčienjo tež džeha, šaž šo to jara hšto štawaje, něšaje wšehčowanje a šlokanje mēli; tam beču šhonič, šo štaj žubnotaj do mešča pšchidžestaj a šo štaj wšahajenje čjanaj; jich čišče požabandja šo wšobdušču, a šač šo roščuhizaju, šo čšehža šo do njaju dačž. Wšdž, kotraž beču šo tu pšchep Šotomny domow šhčeti, šotraž šo nješčahowawču, ale šo kšwioje hřeča šhwalachu (Šej. 3, 9), beču šduž wšehje štaroby, še wšchěš wšohčow a je wšchěš meščanščih wšohčelomow.

Š tutyh hřečom, šo hdyž wšehčewawču, šo meščju mužžy f mužšim šanibym wšohšah (Šom. 1, 27) šu šamowi potomniž mēty hšwiojich hšohščžow dopjelnte, „wone šu ko wšahmēte, šu ša žuhym čšelom šchje, šu f šamjenju poštanje a čšerža wšehčho wšohanja čšimil“ (Šid. 7). Teho dła wšohanja Wšh nani hižo něšto kšwój žib, šahubjo jich, hdyž ša wšchěš družich škananješich šo je šudom hšchčeš čomžij.

Lot, mešjo, šo je njemžom, nadščehowazu móž šahčajšč, dotešč njemžejščje, šo je Wšža wšehčomžž w jeho pšhłomaj pšchi nim, džehče won f nim pšchep durbje a šamny wšohčimniwe durbje ša šobu, šo njemžot hšerčefaz lud hnydom šo šahboda mučowawč a šo do doma doščowawč, a džehče f pšcheczelanym, šmērowawšim šlomam: „Wš, moji lubi bratšja, nješčjēče tajtu Wščž, šaž hče hebi wšohpšiliš a meščje ša čšejč, šo šo špohpobliwosčji na Šodomje šchidwa nještanie.“

Žadacčejš pač šebi tola, šo byščješ šwoje šochty špohpiti, šhaješč, ja mam dwe džowžy, šaž wy šhaješč, kotrežj nješčej byščje žaneho mužja poštakaj, tež džu ja, naječabž teho, šo je to mi, jeju šamjenum nanej, bješ mēty čšejč, f wam wón wumrječž; čšiejče f nimoj, šaž šo wam lubi; jenož nješčjēče ničto tšmaj mužjomaj; to byštaj pšchēde wšchēm štrachom šhof wšohčowanaj, štaj wonaj šo thód mojeje šchēdi pšchidžestaj.

Šchtož jim Lot tu poručja, namaj ja roščuhjenje najšohščehjo šahwelowanja mešč; ja prawe a šhmane nimamj tašte poručjenje nždy na nišby wšahawčž, tola wšohpomiščž mamj šhajnje, to šač šohčej wšchšmofčž nōn beščje. Špohpobliwosčž beščje po wšahnyj roščdomniščehjo čšahja šhivate a přenje prawo; šhano meščješč tež šobru nadžiju, dotešč beščejš jeho džowžy je Šodomčjanomaj šhahjenaj, šo šo teho dła najšohščje nještanie.

Šonaj pač nješčdu šo pšches tute šmērowaje šlowa f rošumej šawreščej, pucjachu jenož hšrie šahčabžčž a džachu: Štup šem, to nam na pucju nješčejšč, hdyž čšemy f durbimaj nute! A wšoni rečjachu dale: Ty by šam tudy žubnit, a džehaj šam kšuhčž, kotraž hmy tu na meščje domaj? Wš mamj roščahowawč, šchto šo tu šchidha abo nješčidha! Šo nam pšchidžestaj, šo tu f šhjemom budžestaj!

Š teho wšidžijš, to beščje jim šamjenj naštorča a šfata pošohč-šchjenja, dotešč ša prawdu wšohowawče.

(Potracjowanie.)

Wšowolanie, prawohščjenjenje a kšwecjenje.

Wšobšč najšehjo šhwa a naješčje šhohščje je šamšutš kšchizuh; móž, pšches kotraž šo tuto šhwe f kšchizuhu šobnte

Womhaj Bóh!

Czytło 8.
24. febr.

Łętnik 11.
1901.

Świebske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju ło łóžbu łobotu w Ćsmolerjez knihičisłojekni w Budyšinje a ła tam dostać ła šchtwórtłětnu pšchedplatu 40 np.

Invocavit.

Mat. 4, 1.

Težby bu Ješuś wot teho Ducha do pušczynj wjeđzeny, so by wot čerta spytowany był.

Ješuś bě pšches kšychenizn, i łotrejz bu wot Zana w Jordanie kšychenizn a w łotrejz bu i Božim duchom wuhotowany, pokšwěćenje do hwojeho wumóžetkeho powołanja dostał. Hnydom po tym bu wón wot Ducha do pušczynj wjeđzeny, so by šleho nješpěchjeła pómał, kotrehož knjeistwo wón rostłamacz a šaniczež dyrbeješe. „Na to dže je ło šewit Šsyn Boži, so by wón čertowšte šlntki štahl.“ A tam w pušczynje bu Ješuś na šoje wašdnje wot čerta spytowany: „Kšlěba dyrbi wón hebi bracz, so žaneje nuhy njełmjeje, čšeke dyrbi dostać, so ničto wšiche nješo njebudže, žyhl šwět a wšichte jeho krašnojše dyrba jennu kšučkež, so móže wšednje w rjanym krašnym wješklu žywy bgež, — a ła čjo to wšichto? Sa to, so by po šlowje čerta činił a so by dele panywšiči ło čertej modlit. Ješuś wobštej w tajtim spytowanju krašnje. Wšichto wašenje čerta je podarmo. Š Božim šlowom bndu wšichte jeho nadběhowanja pobite. A kaž Ješuś tudy wobštej, tak tež w łóžnym dalšim spytowanju. Čert drje bě Ješuša w pušczynje wopuščežit, ale tola jenož na mału kšwilt. Wón pšewođžowaje teho Kšweja potom na jeho žyhl dalšim pušcu na to hladažo, tak by teho Kšweja wot wumóžetkeho štuťowanja wot-čahnył. Kał hrošne bě čertowte spytowanie w šahrodže

Wethemane! Kał štrachowalše ło Kšwejowe čželo pšches kšujerežu, njemnyž pšches tannje štrachnje kšujerežu na kšičžu, w łotrejz dyrbeješe ło šablačenje a šarumanje dacž ła hřeđi žyloho šwěta! Nješlyščišči jeho ło modlit: „Wóteže, čželch-li, dha wšni tón kšelich wote mnje, nřž pak moja, ale tčowa wola ło štał?“, Nješa ło nam, jako by čert blřšo pšichi Ješušu štał a je kšmjećom wocžatowal, so by Ješuś w spytowanju podžela? Boži jandželjo šu do hřeđa padnył, tež přenjej čłowje-kał nještaj w spytowanju wobštaloj, — budže šyn Boži wobštacz? Šaj, wón je wobšt! W modlitwje namata wón mōž a pšewiwjenje.

Ješuś bu spytowany. A wy? Tež tudy plačzi to šlowo: Wotročž njeje pšches šwójeho tšweja. Abšo čželch ty, hžžž je naš Kšwe spytowany, bjes spytowania wotacz? To drje njeđoczatuješ. Šaj, we wšchelatim šchłateže blřži ło nam spytowar: pak pšches hřešnych čłowjekow, pak we wšchelu a šrubože, pak w našim čžele šamum. Wšichto, šchtož naš wot Ješuša wotławaše, je čertowte spytowanie. Čerta drje i wocžomaj nje-widžim, ale jeho čženne štuťowanie wšchubže widžim a na hebi šamum šlonim. Šwět hani Kšryštuša, a čert hani naš pšches tuťon šwět, so byčny kšryštuša wopuščežiti. Wšchela pšchubn a lubja ło našemu čželu. Tu ma čert lóšte džeło, so našu wutrobu šawutł, wy pod wšchelow Boha šabudžmy a čertej wole čzinimy. A hžžž šrubođa pšchubže a našemu čželu ło nješpoboba, ma čert tež lóšte nadběhowanje na našu wutrobu.

Bomhaj Bóh!

Čizlo 9.
3. měřza.

Лѣтник 11.
1901.

Szorbike njeđzelike łopjenka.

Widawaju ho kóžbu hobotu w Smolerjez knihičijščječni w Budyšinje a hu tam dostać ja sčtwórtlětnu
wchědplatu 40 up.

Reminiscere.

Mat. 15. 22.

A hłaj, Kananejska żónka wołaŭše sa nim a dzeŭše:
„Knieże, ty syno Dawitowy, ŋmil ho nade mnu,
moja dŭwka budŭe wot cŭerta hubjenje cŭwilo-
wana.

Horje do Jerusalema dže tón knjes a tam dže tyč
hwojczy wječeŝ. Wubżemy dha na tym pučzu pšchetracž,
ho pšdžerčizdžecz a jnuu hwoju domišu we tamnyu
mjeŝe namatač, hždž njebejŝi mēr a šbožne wofšdewjenje
pšychotowane je wčłem pšrožnyu a wobczženym duŝam?
Čeŝho dla niž? Mjeŝe dha t temu jenož jeme mjeŝe?
„Woj ŝichęŝijano, pa mnu dži, dži fa mnu“, škerlyŝy
praji. Šdž jenož pat ničtón nam njeabžewal a nje-
wobarał tam pšdžineč, hždž naščej duŝki ho dže! Čert,
wobronjenje š wulkej mozu a ležnočju, lafa na wčłem
pučowarjow, so by čich wot pučja čimwenja wotčahnuł a
we hwojce hšubje šdžerčal. Š nim dyrbi tcho dla knjes
Jeŝuŝ najprjodžy wjojowacž. Šjawnije dyrbi byč, hač
čert dale ŝeršča hwoŝta byč ŝmē, abo hačž druhi wot
nērta „tón knjes“ taž w njebeŝach, taž tež na ŝemi
budže. A ŝjawnije dyrbi byč w tutym bežženju, ŝčto
knjes Jeŝuŝ je a ŝčto wón može. Šo je wón Boži ŝyn,
hwojaty, čyŝty a bjes winy a wumož može wot wčłeho
ŝeho wčłiŝčiti, kž do njeho wěrja.

Tamna macz to dženŝuniŝchim ƚwajatym ŝeženju wě
něŝcto prajicź a ŝtorzić wo ŝym. Gzert bě jej to ƚame

nacizmit nad jeju džekcu, tam, hđež mačgeri najbóle boli. Ale mačgera, čehjo dia dpa tat polže pščinidžek? Ty šy tola dotho hjo wo kneju Jefuša, wo jeho lubošej a šmitušojčej šejšchala! Njejšy ty ja čajš dyrbjala pščinidžej a jeho prošek, so by wonu twoje džekžo wobarna-
waš, wobnabžil a wobšožil? — Ta mačž be Bohu žd nešto štomdžija na šwojnim džekcu a teho dia dyrbt ho netko š nim rubidžej a tyščej. Čžlowjekajo jej radžej a pomhačej njemdža. Ale Bohu dat wona me litarja: Jefuš može pomhač, Jefuša dže pytač, temu dže šwoju nuš wuščoržej, teho dže prošek, so by ho nad nije šmitil. Wona namala jeho a wola ja nim. A wonu jej šlowečija njewotmilni. Tež šobupštrfawa wučzomnitow je podarmo. Ca tutu pohanišu žonšin, taš ho ida, lubošej wuščšchej nimna. Ale wona ho njeba wotštorčej, čajnje ho jemu t nohomaj a prošy: Knežej, pomhaj mi! A wonu nochde? Wonu ja a jeje lud wšam pščinirna, ja kotrdžič žheba nimna. — Hajče net, hačž šwerna mačž hdy pšchekanje ja šwoje džekžo prošek. Lubošej nišby njewupadnje. Wona me a pošanje, so nijeje deštojna teho žheba šwjateje hnaby Jefuškowej, kotruž won džekšom šraelštin podatwa. Prawo hebi njezada, jenož hnaby hebi wuprošy. Wona dže rady se šrejodkami jeho lubošej, wot džekčej š wona šanjenšim, špofojom byč. Hajče, ponizmožej a žhobložej tuteje merzaje wutroby! Tu mamy nešto wuščuž. — Hđyž ty w twojej nušy teho kneja š proštwu a modlitwom nabdehač, a ty prošyš, taž ho ida, podarmo, doleč čž žyndom abo

5. Pomoz je bliſka.

Handrij bē woprēda hiſhčje pldje roſhorjem, ſo njemōžjeſe wuſnucy. Wōn bēdže hebi ſtol f mačjeſtenu tožu ſtaji, hudy ſo na njōn, ſtaji lampu tat, jo mačjeri do mjeſwocja njewwējeſe a roſpomiſoſje nēto w cziſje nozy, ſdto moht a ſdto mēd dale japočjeſ. Čzim dleje roſpomiſoſje, čzim bōle roſjeſje nadzja a dowēra do pldchoda. Wjeſete a luboſne wobtrajj wumutdu ſo pldjed jehō wōczōmaj, ſmēchadu ſo ſtōnczije f jehō ſonati, a ſprōzy, ſaž bēdže, wōn ſtōnczije wuſnu.

Sdto ſo paſu jemu ſpōdžniewo džiſje! Wēſje jemu, jaſo by po holi tħodit. Wēſje moje mējeſje natožje, ſo by ſo pldje jaroſjene teſt: pldchodit. Zije ſdtoju ſabachu f njebju; haſne palmy to roſjeſdja a bladaſdu je hwoimji wjeſetomaj pldes wēſe druge ſdtoju. S teho ſpōſna, ſo je w zuſum hweče.

S prōzy bēdže ſo pldes kēſziſnu pldchodit a jedotym, piſanym hadam, tože ſtaje f hōwu ſo na njehō načzahowadu, wuſetny, hdy na jeleny brizjō w leſu wuāde. Sdto wotoſto ſtejadu wuſoſe ſdtoju tak lēſne hwečje. Sidi wjeridit bēdu tak huſje, ſo jo ſo žana ſtōnczina pruba pldes nje pldchoducy njemōžjeſe. Lubotije htdōno bēdže na tutym mēſtaczja. Wjeſoty, ſo je wēſjemu ſtradej wuſetny, bēdže Handrij po leſu dale a njemōžjeſe ſo dodžiwac, tat rjane ſdtoju to wēduſe roſzjadu. Dhy a dyſ wuſeſdja ſdteſdjo a wōtajo piſanaj papagaj ſpōdžinu f huſczju; maſe wopieſti f doſkimi wopuſczimji ſolebodu a čzum padu ſo na haſoſach. Sdty leſjadu pomožu do njebjom, a bōrij wuſtozjo to wuſti jela f ſchōſtimaj ſopatomaj na hōwje, tam iſpōdžina hōſna f huſczju. Wewat njetaſhje žadny hny ſwajatočnu leſnu cziſčinu. Handrijej bēdže, jaſo by tħodit w hieſem wuſtin a njewoprōmaje rjanyu Wōžim domje. Wōn njewuſeſe ani bōjeſe, ani ſtijeſe, a njemējeſe žoneje ſtarōſje. So by pačjerje Wōhu wuſwēlat, f temu bēdže hōboto hmuty. Na jene dōbo ſaſhjde jemu wōſe wōſanje jehō moſtwinu.

Wōn ſo roſzlabowade. Wōn wuſlada čzrōdu džiſnje po mōlowanym, nimate naſich ludji. Wōni ſo je wēſchē ſtron do njehō dadu, džiſnje mačajo poſtħyſnu hwoje czeſe wōjnie ſetery na njehō. Handrij paſ ſo njebjeſe. Sdy lubotije na nidi pohlada, bha ſo džiſni ludžo nabojachu a wōczaju pldes nim zoſacz. Sčōnczje jeſtupadu ſo wotoſto njehō. Handrij wuſhſhje, ſo nēdho bōbotoja, ſo džiſni ludžo hōwju hromadu tyſtadu, ſo hebi nēdho ſchepaja a ſo f porſami na njehō poſaſja. Sdto paſ čzdu, njemōžjeſe Handrij ſinbac, teſ njemōžjeſe ani jemeſe f ſich hōwczōw ſpōmich. Nadobu paſ wchitzy wōczdžinu. Wēs nimi wuſtupj proſtary, barbojty ſchēdžiny f doſhej hēbōbēſe brodu. Sa prawnu ruſu pldchēdže tōſe ſchēdžiny bēcho muſza. Wōbaj pldchēdžijej runy puč f Handrijej, Handrij na bēcho muſza, ſotnž bēdže runje tat poſnaji taſz tamniſchi džiſni ludžo, pohladajj ſpōſna, ſo je tōſne muſz jehō nan; Handrijowej noſy ſchepajetajtat, wōn čzdyſde f nanej hōczjeſz a jehō wōbjaſacz. Tola Handrijowej noſy bēdžej czeſjeſe jaſo wotoj, wōn njemōžjeſe ani ſtanycz a ſo je hwojeje mēſtina hōbnyč. Nan paſ pldchitupiwidit f Handrijej jehō wotoſhja. Wſchōn hōbownym rējeſje nan f hwojemju hōnej taſke.

„Wōbchi hōni! Tuci džiſni ludžo ſu mje wopadnyli a ſu mje do hwojich huſtich lēſow wotwēbili. Tola hōni hiſhčje žyw, a mi njetaſnje ſo to žanjeje ſchidny. Wō maſch mje wimōz, hdy ſo teſ hacz do teho czaſa hiſhčje nētoſe lēto minje. Wēj nadžiju a njebōj ſo! Smerij hwoju mačz a poſtaraj ſo wo nju. Wōſtat Wōhu hweſny a ſpawny hwoje žide dny a njewol wōdy do hēdca a njecziſ ženje pldchōw Wōſej kaſni! Nēdhy dōdže wōdo na doſty kōz; hūbjeſchil po moſich naſpominanjaj čzimeſz, bha ſo čzi bēje pōdže.“

To prajiwidit wotoſhda nan wopjet hwojejo hōna prajiwidit jemu f ruſu: „Wōdž w Wōžim mjenje!“ wōtēdže wōn pomatku ſe hwojim ſtarym pldchōwōžerjom. Džiſni ludžo paſ bladaſdu jaſo na Handrija. Tola pldchēdžiniwidiſch ſadhu ſo wēſtoſe dzyſi pldchō. Napopleſt bēdu ſo wchitzy Handrijej f wōczow ſubitli.

Sčōnczje wotwēſit Handrij. Wotewirwiſchi wōczu wuſlada, tat lube Wōje hōczōdž hōjo pldes wōſno jemu do toſja tuſta. Poſtanuwidit pohlada do mačjeſneho toſja; teſz wona ſpaſhe hiſhčje fraczje. Wōtom dopomni ſo na hwoj wuſtzy ſpōdžiny wōch; tēdja jenotliwa wēſta bēdže jemu jaſna, jaſo by jo wōdjo pldjed jehō wōczōmaj ſtato. Wōn bēdže pldes to ſpōdžinje wjeſetly, ſo ſo njemōžjeſe haſm dodžiwac. Haj, wōn ani wōſomit

wōzaj njewuſadowe, ſo je Nēczke nan hiſhčje žiny, ſo ſu Amerikany džiſni ludžo jehō wopadnyli, a ſo jehō pldi hebi w lēbch hōwaju. Handrij mējeſje ſa to, ſo je jehō hōn haſma wēſnoſje.

(Poſczōwanje.)

Wiſt f Armeniſſje.

(Poſczōwanje a iſtēzjenje.)

Wſchito bēdže w doſtym porjebze w hōbownym ſitach. Sčōnczje ſo mēzo na pucju njebjeſe, haſmo popy niz. Wjele wjeſela čzumaju nam rjane ſchantſa. 300 rjanyh hwočjeſchidit ſchantſow mōžah roſdawac a hiſhčje nētoſe dwanatſi do ſhamora wotožjeſ f jutrowny hwočjeſen, hōczje f wjeſtſha kōdže dōczjeſ jene dōtanie. Hromada doſtich čitrympow nam wuſtu ſtħzbu wopōſaje, f temu ſchōrduj, ječſi f wuſtſa a maſe wēzju, ſiž ſu nam pōſtane. Wōb žōbnyj hōbaſje wōſtiti luboſč a dēſto. Wchēſe wuſte ruzy, ſotnž ſu ſo ja naſche hwojty hōbale — ſa nidi to hōwto: Sdty ſe čzimi jenemu mjeſ najmjenidimi, to ſe mi čzimi. A mž jenož wōbōditi dēdži dla čzyt tōn ſnjes taſtu ſuwojz laplačjeſ, ale teſ naſche dla. Kaſje wōchewējenje ſa naſ je, je wōdžjeſ, ſo hebi jich doma tat wuſtſa na naſche dēſto mwiſti, hōbu pomha a hōbi noſhy. To dawo nowu ſchōbōſeſ a nowe mozu.

Wōji dēſi dychachmy maſn ſon, ſotnž bēdže hōjo mēſazy doſto czeſto ſhōra byſta, f poſlednjemu wotpōczinſje pldchōwōczjeſ. Somy druhi wotrebnu hōruti, Tlami Deleſam, f nju pldchōwſali. Teſ jeſe ſtarku hōru, Marian Deleſam, (193.) hny pldchōwſali. Žona bu wōbowa plded 1½ lētom, jaſo bēdže 5 dēczjo runje narodžene. Nan mējeſje ſo ja doſtoreho muſza, ſotnž by hwojich rad jeſiwiti. Wō jehō hōmjerſi žona do wuſtje nuhy pldidnē. Wōna njeje, taſz druge žony čzina, wjele wo hwojej nuhy ſtēdža. „Wmjeſje moje dēczje, ſa je ſeſiwit njemōžu!“ dje je to jeničje, iſdto, je prajta. Najmōdōdže dēczje je jej pldchō ſtōſtim w huijenitwje wuſwēlejo. Nēto ma jich hiſhčje dwe, ſotnž dje wōje f ruſkoma jeſiwit. Dēczjej pldchōz w naſchej njebjeſtjej iduti wōbławamy; mačz teſ pldchōwſtluſdja. Hdyž wōna pldi wotēdženju ni do wōczōw pohlada, je taſz by prajic čzyla: „Sa ho tebi dſajtu. Wſhtu hebi, ta žona je pomozy hōdno, tōn ſnjes imjeje teſ nētoho hōwotoho, ſotnž ſtaroſč ſa lubej dēczje na ſo wōtwinje.“

Wjele dēſta hny f wōbrawami mēli. Wjele dēczji njebjeſe pldi fotografowanju ſmērom ſtato, tat ſo mējachmy dwōje dēſto. Wſhēdže wōwjeſje wo hwoſtach jich doſtōczelam poſhōbhoj podamy.

Emma Edartowa.

Gudanczka.

Priedy ſo pldce, a potom ſo pldce.

[wōſt wuſzajje]

Sčzinjene je f mōrwēho, haſne nima žiwjeſeſto, tola noſhy žiwēho.

[čzngōſe]

Kaſtu barbu mējeſje draſta, jaſo ſo na hōrie kraſtujenje ſa?

[hōuſ čz wōz]

Kotry muſz ma ſa žyle lēto najwōzajy pōſtneho czaſa?

[ſnu bōuſje]

Daliſhe dobrowōtne dary ſa wōbohe armeniſtje hwojty:

Na hwaſj kaſjeja Nowata f Wudychinſta f ſiſneju
Sčutereſz w Ruſkhu 4 hr. 20 np.

W mjenje wōbōdich hwoſtow praji wutrobnny dſak

Wōlcz, redator.

„Bombaj Wōb“ njeje jenož pola hwojow buchownych, ale teſz we wſchēch pldchōwacnjach „Serb. Rowin“ na wſpāch w Wudychinſtje doſtacz. Na ſchōwōcz lēta pldce wōn 40 np., jenotliwe cziſtka ſo ſa 4 np. pldchōdawaju.

Womhaj Bóh!

Czisto 10.
10. męza.

Pětnik 11.
1901.

Sěrbske njedzelske łopjenka.

Wubawaju ło kóžnu kobotu w Ssmolerjez knižicznječni w Budyšinje a łu tam dostač ła šchwórtlětnu
pšchedplatu 40 np.

Dculi.
Pnt. 11, 23.

„Schtož so mnu wjeje, tón je pšchecziwo mi, a schtož so mnu njehromadži, tón rošhpyje.“

Dwa njefaj ło prózujeaj, cłowjeła na službu naječ a w swojim kralewje šderžec: Knjes Ješus ła Bože kralestwo a cžert ła tatón šwět. Wobaj polubita wultu mšu. Čžert praji: Tu je žyly šwět a jeho krahnošć, ja čžu eji dač, schtož tvojemu cželu a twojej trwi ło lubi a šlodzi — šbojomny dyrbiš byč. A Knjes Ješus praji: Šaprej ham ło, křižuj twoje cželo s jeho lóšhtami a žadošezemi, wmi šwój křiž na ło a pój ła mnu, horje do Jerusalema čžu eže wječ — šbojomny dyrbiš byč. Ženemu dyrbi kóžde cžlowje džečo poddane byč. Dwěmaj njefomaj njemóže ničtón křižec a no dwěmaj pučomaj njemóže ničtón s jentur cžahnyč. Čžert pač je jebaty njef, kóždeho wón napošled sjebe wo polubjenu mšu; ale Knjeka Ješusowe šlowo je wěrne a schtož wón polubi, džeři wón wěše. Wo tajtnu na ščerofim puču dječ — ła cžertom — k šmjerceji a k šatamaštwu, ale na wuštín — ła Ješusom k žiwjenju a k šbožnošći. Wopomni, dže dječ, komu čželch křižec ty a twój dom s žylej šwojeji wutrobu, s žylej šwojeji dušku a s žylej šwojeji myšlu. Pšchetož to dyrbiš wedžec: Boložni njeflaca w Božim kralewje. Schtož so mnu njef, praji tón Knjes, tón je pšchecziwo mi, a schtož so mnu njehromadži, tón rošhpyje. — To je nam k wječbe prajene. — Schto

šu tuez njepšchecželo teho Knjeka, křiž jeho křla nje-wužitne wužiwaju a lóžny šmóšteni pšchecziwo? Ššu jenož eji, křiž je šlowami a šluttami ło jemu pšchecziwo, wo Bože šlowo, wo Bože kajnje a Božu službu njerodža, kotrmjž je njeno teho křižowananeho poščerčenje abo šluposč a křiž šwój šmčch maja je wščem, schtož dyrbi křižecziwanej šwjate byč? Ach, Bohu žel! wjele, wjele wjažy łu pšchecziwo Knjeki Ješuskei, dočel s nim njeflu. Wulta je byla tch, křiž łu jemu w Duchu šapocželi, kotrmjž jemu wutroba w přeščej lubošci k Ješuskei ło horješce, kaž łu šlawje pšči konfirmaziji šlubili a špěwali: „Haj, my čžemy šwěrnosč džežec“. A łu wuščli wot šwjateho woltarja a wuščli tež bórhy wot Ješusa wrječ, tam, hžec šwět a cžert cžatadžtaj a šatadžtaj je šwojim wabjenjom, nadžehanjom a šawedženjom. Woni šnano šami njewjedža, šo a kač cžim dale, cžim bóle Ješuskei napšchecziwo šlawaju. Woni tola do Božeho doma špódža, pščinu k šwjatemu Božemu šlubu a šlawja ło wot njefčelných hańbicžiwých a šluch šluttow. Težo dla, šo s Ješusom łu? Mě, lubošć a žadanje k njemu jich tam njefčenje a njewodži, ale pšchwucenje a pomščitowne wašnje. Woni džeja s wuščli šlu a jim je doč, hžyž móža tež kaž tamny farisejski w templu šlawje pšchd ludžimi abo potajnje pšči šebi to ščtučtu špěwac: Ša ło eji šlawju, Božo, šo njefčju jato druh ludžo atd. Nowy cžlowjek drěna, špi a mrie. Čžert tam hžo knjeji je šwojimi pomoznikami wo wutrobie; šwontownemu křižecziwanej wuščju rady šteječ da, šo by

frutkach czim wicziſich ſ kujeſom był. — Hlaj, hłdziej Jeſuſej zyla wutroba data niebudze, hłdziej wón najwjeſtich luboſej, ſtaroſej a ſbóznioſej nije, — tam je wutroba pſcheczizno Jeſuſej. Hłdziej myſł a ſtaroſej człowjeka je, teſz ſwoj dźel wot kuboſa a wjeſelno tuteho ſwěta doſtać a ſwoje czeło po ſwojej żadoſci ſ dobrym podo-
banjom naſycić — tam je wutroba pſcheczizno Jeſuſej. Hłdziej je nętomu jeho ſcheciſzjanſtwa jenoſ jaſo kemitdaga draſta, kotruſz tał bórju hać je moſžno pſcheco jaſo do khamora pwiſkije, a doma a iwe wſchecnym ſwjenju niečo abo mało wot ujeje njeuidzi; doma žanje ſhwile nimaju, ſo t bibliji gndac a Woju t czeſeji ſhewlud ſwěwac, a ſadzerenje miſza, žony abo dzeſzi ſhwiczi, ſo dudy boha-
fadoſe, luboſeje a miera pola nich ruma a hojwody nima — tam ſu wutroby pſcheczizno Jeſuſej. A hłdziej ſawieſz bliſkizemu njeopracije, ſchtoſz ma a laſomnoſej wutroba a ruku ſamitje, njech teſz ſhudy Lazarus i bliſka abo ſ daloſa pſchec durjem i w nuſy trada a ſawutli, — tam je wutroba pſcheczizno Jeſuſej. A hłdziej ſo ſcheciſzjanu ſwern njeproruje, pſches potuſt a weru Jeſuſej ſtanie bliſe pſchicze, a hłdziej ſo ſchto boji, wſchudſom jaſo ſcheciſzjanu ſo wopofaſac a hanjenju, hroſzenju a wuſhmiechenju zgleho ſwěta napſcheco je ſlowom a ſtutkom hwiſczic: „Ja ſo njehanbuju teho ewangelijona wot ſkrytka“, tam cłowek ſabudze a ſapre ſwojeho ſbóznika, roſſypa Woju hnadu, tama ſwoju ſbóznioſej pſches ſwoje liwke abo morwe ſcheciſzjanſtwa, je rubieſnik i mordac na ſkrytkaſowej czeſeji a pomha ſtado, kotreſz je ſebi Jeſuſej ſwojej ſwajate drohej krowju wuſkupil a dobył, roſ-
proſchic, ſawieſciz, czerſte a ſtaſzenju do ruſkow honicz. — Spytajnuſy ſami ſo, hłdziej a ſaſe ſu naſheje wery pſody! — Schto ſo nad nami wjeſeli? Jeſuſ abo czerſt? Nima twoj ſbóznik wot niſzim ſtoſcieſz, ſo je czerſt twoju krowju wał a cze ſawiebił, ſo ſy ſo jemu njeſwerny, njeſchatoſ-
wny, njeſcheczel ſchiczi? — Hlaj, jemu je ſel teho ludu, kotruſz pſches czerſta ſaſlepienu, t ſtaſzenju dſe. Wón je ſ tym ſhynum njeſcheczelom teho dla wojował wo twoju duſchu a ſbóznioſej. ſwjenjeje a krej je w tym bėdzenju woſtaſil. Ale czerſtowu mōſ je roſlaſal a jeho jatych wumōſ a njeſheja a ſbóznioſej dobył wſchittim, kotruſz do njeho wercja a ſ nim ſu. Wodzeſch teſz na tutym jeho dobytju dźel doſtać? Njech teſz jemu radu tam ſwoje ſawoſtaje meł, hłdziej wſchitizy, kotruſz tōn Wōtz temu ſownje dał je, po ſchicſchowej proſtowie, wercenje ſbóznje pſchecywac ſhmeda? Duſz wuſwol ſebi, ſo dzeſch tu ſ Jeſuſom bycz, jeho czeſeſz a kraſliwto pytać a pſch-
ſporjeſcz, hladaſi ſo w ſtajnym ſtraſzowanju, ſo czerſt w twojim domje, w twojej wutrobie werto a mōſ nje-
namata, wojuj pſcheczizno ſtemu ſ mjezſom teho Duſha, ſ Woſzim ſlowom, ſ mōdenjom a proſidenjom; ſ Jeſuſom ſo t njemu a jeho dzeſz, potom durybił a budzeſch pſche-
tracſz a dobycz a w ſwojim czaſu pſches wſchelat ſwto-
wauje a wojowanje tu w poſtynim czaſu tam t wjeſheſej jutrowniczy pſchiciz harje do Jeruſalema.

Wudzeſz tu, wudzeſz tu,
Zion wudzeſz ſwernioſej tu,
Njeubdſi liwke, bėhni ſo ſpewſhuj,
Sbėhni ſo, woſtaj wiſchitko bėſchne,
Zion, iwe tym ſwjetrum bėdzenju
Wudzeſz tu, wudzeſz tu.

Samjei.

A.—2.

Pucjowanie po Woſim piſkme

abo

ſaſte myſle nadendjeſch, Woſe ſlowo cztajo.

Pobawa ſwerny cztaj „Pomha Wōh-a“.

1. kniſi Mōſajſhowe, 19. ſlaw.

(Pocetacjowanie.)

Po dnjach, hłdziej bėdu hreſci na paſtwa wubſili, a po nozach, hłdziej bėdu hroſnoſeje hreſili, ſo Eſodomianam a jich ſpuſdom jara berje ſpache. Zebdu ſajrima ho ſ daloſa; bſtſt wjeſtotaſdu na ſemju a njeſo jo ſatohje czerſjenjeſche. Woni ſo ani nje-
natrōſchdu. Wtōſtſt wobnjeruſchdu jo we toſu dale ſpaj; druſy wotucſchili mēſja, ſo njemjedro pſchidſeje a jo bōrju dale poſchēſje, toſz je ſo to hōſo huiſchdo ſlawo. A czi, toſz mēſjadu jo ſa najmudriſchdu, pſchadchdu jo traſch wuſhmiechujzy, toſz drje ſo Zet je ſwojimi ſhmiechymy pſchuwertami wupera. Zola bſtſt wjeſtotaſdu wōtrichu, a buſzajy dym jo roſchēſje. Woni pohladnu ſ woſnom won; žyny woſen lēta jaſo dēſchic ſ njeſhej, ſchwōb wje je wſchēſch ſōſom, je, jaſo by jo wſchōn powēr zehil. To je nēſchto nowe, toſte hſidzeje njeſy wuſhladał; wſchidſy wuſleſa ſ toſom, ſhmēſi a pſchle minu jo jim ſ woſleſca. Wſchidſom wotewerja jo durje, luſzo wuſwal jo ſ domow a naſtrōſenje doſladaju jo, ſo jo njepali jenoſ w powēſie, ale teſz na ſemi toſo woto. Wſtſt je do ſemie, je ſmōtu a žiwju pſcheciſchenje, wjeſchōſt. Zenja je ſaſta a jo pali. Pſtemija ſapaja na wſchēſch žanach t njeſy. Wtōſtſt domy, potom žyle wuſtzy (baſy), a ſchōſenje pali jo žyle mēſa.

Nać ſo nēſtōle na Zeta dopomnja? hać nēſtō wercja, jo budze jich mēſto ſabjenje, ſchtoſz bēdſe jo jim hroſtō? Nać ſo Zetowaj pſchidſodaj hynaj ſaſtaj, ſo ſtoſ jo lubomym ſlowam ſmajoſ? Strōſeje wſchidſom! Schto bėdu ſapceſch? Woni ſhwataja, ſhwataja, ſchtoſz jenoſ mōſa, jo bėdu jo wuſhladowi. Woni ſhwataja po wuſlach, ale ſtſtſt ſchwōba a pſtemija waleja jo jim napſcheco; ſemja jo wſchadjenje a ſhabinu bjeje daja wotewerjeja ſwoje ſhlamy; wubienje wedy wuſtſu jo do nich. Woſi njeſchacſomny ſud troczi ſ hreſchego doma do druſhego. S roſwalenaj ſaſtoſom ſapa pſmōjo wubſtoſjo pſjōſ; ſaſty powērto joſchli hwiſtſe; wjeſtotaſjo padaba hroby a mēſta, toſteſz bėdu doſte lēta je ſhmēſtam njecſchodſch hroſnoſchdu, ſhuby jo na wercenje, ſo je njeſy ani wjaſy wuſhladata žana žywa cziſtſwa buſcha. ani ſhachſſy bēty bēch. Zetowu dom, tamne durje, toſteſz njemōſeje wjeſchōr wjaſy nadēſch, doſeſz bēdſe Wōh jich wuſleſit, wuſhladacu hſidzeje raſ w ſaſchſy pſtemjenach. Hſidzeje raſ maja teſz durje wuſhladac, potom ſpōſera je woſen. ſaſtoſenje roſchēſtara ſhabinu bjeſ dna ſwoje ſhlamy, a toſſy wotomſt hwiſeje nowe. Wjaſy buſzi jemu ſwōbu je ſhmecziſ jo doſhwatata. Wale ſaſtoſenje, ſchiczenje i hōſom hōwri pſches powēr. Hłdziej a hłdziej Woſe nje-
jemjedro njecſchodſta, tam ſaſtoſeja ranjeni a mjeſajy a toſſy w pſ-
mjenach. Naſta krowba a toſtoſ mēſcho jo do ſhucienja we ſhabinach, do wōſhnojwōho pſchotatōſa, do wōtroneho nuſza, do wjeſtota padabach domow a do bubaſa ſapadowazeje ſemie.

Schto tu njewuſhladaſi, ſchto czi wutroba pſchecſe! Nać bēſi i czeſchym dzeſcjom, jo by jo ſheje wuſhlawata, a tola njewē, hōſe by bēſta. Wona ſaſtaje; ſemja jo roſpauſtje a nać a djeſejo jo wſchadjenije. Stach, iſchēſchdu wuſtſu na mōſa a ſwojimi hynami, ſa nēſchymi hynami padōſami, jo bėdu jemu na pomoz pſchidſili; pſchotaje pſtemenje pſchiczenja jemu wuſchēſje ſchchomama mjeſajaj. Wtōſtſt njewuſhlada wjaſy druſhego, ale toſſy ſhucidi, tał hreſchidny ſadwēſu, tał mjeſjo hſidzeje Wōh hania. Sčōſenje ſawala toſtſy tu teſt mēſto czeſmōſche. Wſchē cziſtſeje ſhſt wuſſenſtſu; cziſtota jo roſchēſta. Raſſi a dym jo hſidzeje doſho. Zorbanowu žōſny hycja, toſteſz jo wſchēho wuſpauſchēſeja wōſja. Eſodom je jo minſ, Wemōra je jo minſa, Zetom je jo minſ, Wana je jo minſ a — wſcho, wſcho je jo minſo do ſhabinu, a wot mēſta ſ druſemju wala wuſle ſhōſone wōſy hwoje lēſje žōſny. Hſidzeje nēſtōre dny hyczi hroſje w tutym hreſchidſchdu, potom ſhmēſje jo Wōwe morjo na tutym ſaſtſatym mēſce.

A Zetowa žona, naſſetſchō roſchēna Eſodomianka, buſy ſa nim jo wuſhlada, a bu pſchewobroſchena do kſchōcho ſtōpa.

Doſeſz mēſcheje hwoj dotajny ſtat a ſwoj wōſtſy dom lubo, a doſeſz bjeſ dwēla Woſemu ſlowu njewercjeſche, bſa jo njemōſe-
ſche ſcheczeſe; wona jo wobroczi, hać runjeſ bēdſe knjeſ to ſaſajal, wona ſata, bēſeſche, hłdziej ju wjaſy njepuſtaju, domoj; ſaſtoſny pobaw ju doſhwata, ſchwōblowu wſchōn powēr napſcinajzy

dym ju saduhy, a kaj wiwo w tamnej stronje bu wona posdijscho se helu pociejniena; taktu ju posdijscho wobladaču.

Na kewjernym tónzu horu lědnim pidi Morwim morju steji we hnutelnej hólcejši kšafabijnej pšon stoji. Tón mejadu žibža ja pomnił njeuwerjazeje dušje wotajenje. Stotp, člowište wotlawje pobodim, steji na pobolžu nębzje 13 — 20 metrov nad morjom.

Abraham pač, kotrehož bęchmy wušy žrudneho wopuščežili, tynwatajšje rano šabe stanywajši hanny dšer, hduž ho tutón žaložmy podawł stawajše, na mešinu, hduž bę wčezera pšed dšerjeim šat.

Mjes židami ho posdijscho powjedabaje, so je to tam bylo, hduž bę ja jich cšajš „Węš žohnowanja“ (Caphar-Barniha) natwarjena. Wot tam bęšje pšes šcherolu kšafabijnju wušpa Sodomisa šrona widzeč.

(Pocražowanje.)

Na poštny cšajš.

Wšichotny ho, wutroba,
Poštny cšajš je takó tndy.
Wotajš pšewne wječela,
Wotmuj widište hřečhne brudy.
Pohladaj na želupa,
Kak sa tebe cšepiciz ma.

Wopomni derje, wutroba,
Čšto wón wiwo na tebe waži,
Wumoz čže cše f škazenja,
Hduž tu hwet a bręč cže trajiši,
A čžiu tu nęčt potutu
Ča joly hmitnojez, dobrotu.

Pohladaj, o wutroba,
Žesuj modli ho ja tebe
Panwajši na tolena,
Njerobži wón ham wo hębe.
Ča tebe ho będęšje,
Krwawny pót ho poręšje.

Pošluchaj nęč, wutroba,
Kak tam wofkrowaja jeho,
Kak tam jeho tręduja
A tež japlunaja teho,
Nęč tón hwet ham štworit je,
A tež tebe, čłowječe.

Sladaj dale, wutroba,
Kak jom' třeč po lizach bęži,
Č čerjenimi joly' křonija,
Čęski křizj na nim leži.
Swajzaj na bity dže
Poštilemy wšichotni je.

Poj nęč hobu, wutroba,
Čęski špód nęč Žezuhowy
Tam na horu Golegatha,
Tam je štut nęč dozonjany;
Ach, tam jeho křizjaju,
Křikato picz dawaja.

Ach, ty hřečhna wutroba,
Kak čžehč ty wiwo pčacizje jemu?
Ča twój hřeč wiwo dozonja,
Čo by wuščot wiđenju štenu.
Č, ichto čžehč jom' ja to dač,
Hduž čžehč šbžnojčz w nječju

Woprnj ho jom', wutroba,
Daj jej wšichotni šimwne rubicj;
Žesuj dawaj wječela,
Křiz ty njem' žęš čenje šhubicj.
Če ho lępie lubja čje,
Čač te pšewne wječele.

Wopuščež duž, o wutroba,
Škwet a ichtož hy lubo meła,
Džerz ho twjerbje Žesuja,
Čo by w nječju šbžnaja byla,
Křiz we jeho towaritwje
Traje do wišje wčęznioje.

C. Delajš.

Rusa wulka — pomoz blisť!

Powjedančžko.

(Pocražowanje.)

„Čšón dže čłowječa f wjetřda jęba!“ pomęšli hębi Gandrij
„Ja pač čžu ho nędaje džęczęč, kotruž je ni hōn wuńbžiti
Čšto mohło mi f tym jęschodžić? A je-li wōn žōwa wola, dha
ščōńńje hwojeho nana wuńwobodžu w dalokim žujim kraju.“

Macz wotajęci. Wuhladawišči jagnja a šbžowany wuras na
Gandrijowym mjesčowcu špōna, so je ho jemu wafke štato.
Poštrawiwšči jeho, wopražcha ho hnydom, f čjim je takši wječot.

„Maczi,“ męńjeje Gandrij, „mi je ho nęčšto špōdžiwne,
nęčšto wušy špōdžiwne džato.“

Wōn maczeri wupowjeda, ichto bę ho jemu džato, tak žiwje
a nęčje, so jeho nadžje a pčęčje žiwu wotbōš w maczernej
wutrobie nabeńdęču. Tež maczeri došha ho nowa mōz a křobojč.

Tak bęšje Gandrijowy hōn f najmęńšida to dobre šwjeł, so
bęčhtaj dwaj nęšbžowanj a čłowječaj na křoti cšaj šwoje nęšbžje
šabtoj.

Wosčęrawšči ho, bęčhtaj nimale prawny cšaj šbžojčtoli, hduž
čžyčje Gandrij f pčęchujč, f haptajčyč a f wotnajerjej dōńč,
to by wola kōždęho a hwojim šbžom pohladat. Poštajowšči

hębi cšapku a tynwajęči wčezrawšči nęšbžowany liti do šata
wotędęčje. Bęnił wopyt, wopyt pola wotnajerja, dōšdęč ho jemu
najęčęčtoli. F wotnajerjej dōńbje najpręby.

Wčęčęčęčtoli f wotnajerjej nabojja ho Gandrij. Č tčęepotatej
tulu pčimimj ja wuńčž f jawniwo tak čęšje, hęč bęšje jenož
mōžno. Šabny wuńčžowny hnt jcho nęštrōza. Došho šęčęšje
pšed dšerjemi, nadžo hę, so jemu nęčšto wotewri; tola po
widčim šdacz nębęšje jeho nęčšto křęčhtat. „Čšto wo te, fa-
šwōnišči hęčęčje ča wa wōšišcho“, pomęšli hębi Gandrij.

Wōfno ho wotewri, mušči f nđznej cšapku na hōwje pohlada
f wōfno a wōtrj hōš šaręčja f jęrym najšfom: „Ča dwaj mi
tola, ichto tu je a torja ja mōj wuńčž, so jōn hęčęčje wotwōręje?
Męj jęčępōwčja a dōčataj jenož. Ča dwaj tola! Že to pčęne,
so ho ludžom hęžo rano šabe męč kaju? Ča dwaj mi tola!“

Pōštrōwivšči ho šbždnj Gandrij, „Čo ho mi tu šrudnje
jęčęč!“ pomęšli hębi. Šęzmowawšči hwoju cšapku pōšfoni ho
pōtōręje a šaręčja tčęępętajajo: „Męńečje je ja što, lubšči tųęje,
so Wam hęžo rano šabe męč kaju. Węč rad wo nęčim jara
wōžnom f Wami pōręčat, a pōčhu Wōš, wotewręje mi hwoje
durje a křęčęčje moju pšfōwu!“

Wotnajer, wōn bęšje, kotruž f wōfno wōn f nđznej cšapku
na hōwje hładaje, dohłada ho nęčto na naldęcho Gandrija, kotruž
bęšje jemu hęjo wšipjet dāt ja male wōbplęčęčšo w pōblanštim
dōwčtju pčimęčęč. Męńišči, ale tola hęčęčje hęwowy dōčę,
šaręčja nęčto: „Tak, tak, ty hę, hynko, kotruž ludzi f cšajom
f borta šfoni. Wōčatj jenož šwōlka: dōńč ho nęšbōčelam,
njemōž čji durje wotewręč.“

Čo prajiwšči, šhubi ho ja wōfno. Gandrij čšajęčje wōfna.
Męšęšje wulke šaręčje, bojo ho, so wotnajer jcho pšfōwu nje-
wušęšči, dōčęč bę ho šwōnjęnia dla hęžo takle rošnwōm. Tež
džiwōwše ho, so je wotnajerjej hęčęčje pčęčęšje a jo mōje hęš
šōnza došho špacz. Na žyrbi bęšje dawno hęjo džwajatu hōdžim
wōtbič, a dęšje dęžli ščęčri hōdžim hęčęšje wōšje šbžōčšo
f mōdřeho nęčja. Ščęčęčje wōtawimj ho ščęny šamf, a wōt-
najer wotewri tčęęne durje. Ščabawšči wıdę wōwz mōž džęčje
Gandrij ja bōčęzawim wotnajerjow do jiwu.

„Ča dwaj mi tola! ichto hębi pčęčęčje wote męje, hęfno?“
wopražcha ho wotnajer. „Čy dře mi džęčja dāt ja wōbplęčęčšo
pčimęčęč, kotruž ja macz ja jurtščim pčacizj? Wō, nabadž
je na šbido, twoje štote puti, pęńjej čłowječ wıdčęńje tręba.“

Čač ho Gandrij šbžęčęčje a ja škwōm tčęčje, so hę
hwoju pšfōwu wuprajč f wotnajerjej hwoju šrudobu wıšfōrčj,
pčęčęčje jeho hęmiza a šoręota na jęč dōbo; wōn šbždnj a hę
šacžęwōni. Wōtņajer šhuda, ščto Gandrij čže, a jeho męšwōčšo
ho hrońje pōčęčęč.

„Ča dwaj mi tola!“ šaręčja wōn f nowa, „čęžho dla mi tola
njerečęčj? Nabadž je jenož, twoje šwētte puti, mōžu je jara
derje naldęč. Nabadž je jenož tu na šbido!“

„Ach, lubšči tųęje!“ džęčje Gandrij tčęępętajajo, „ja wıščat
Wam pęńjej nęńječu; pčimęč, so hęč Wōš wo hmitnojez a
šęčęčtłwōčęč pšęhtj, dōčęč Wam macz nęčto dāt šapčęčj njemōze.
Nęšbōčęčje šty na macz a na męje, męčje hmitnojez f namaj,
mōj wıščat woprawdę ja to njemōčemoj, so je hę namaj takle
šęčto. Wōjim macz hę wo wiwo šębati, ichtož je hęčęčje męla;
wčezera halle šmōj to šhōnitj. Pōčimj, pōčimj Wōš wušy jara,
tųęje, bęńčęčje hmitni f namaj, njemowpčęčęčje namaj naju
šwēčtju, ja nęšbč wıščat, ichto dęrbat šapčęčj je štyšfom a
šrudobu jeli namaj to nacizęč.“

„Čšto wo to! ichto mi teč wo to!“ šwaręčje wotnajer.
„Ča dwaj mi tola. Trębam hwoje pęńjej, jeli mi macz na
dšer 60 hřinowoy njępłacizj, dęrbt na druhi dšer f mojeje tčęje.
Dži mi hwoje pęčę! Ča dwaj mi tola! Tola je moje pōčęčęje
škwōw, dži mi hwoje pęčę! Ča dwaj mi tola!“

Sprōstnjemy šęčęčje Gandrij pčęd wotnajerjom. Šōrčę
hřlyš kulach ho jemu hęš pčęčęčja po škwōm a šemju.

Sdęčęčjo šaręčja: „Štęčje, wō hōńčje naju do čęčęńčje,
njęšmęčęčje ho nad wōbplęčęčim hōčęčju a nad mojej maczerj.
Šemileč wo nad namaj jęčm pō čęč; Wę bęńčęčje wıdęč, so
čžu špraj je a šwēńje džęčęč, so hęč na pęńimj pęńječ
Wam najš dōšh japlunja. Wopomęčje jenož, so je moja macz
šhōra, šhōba, njemōžna, so šym ja jęńčęč čłowječ, na kotrehož
mōže ho w hwoję nıw a čęčęńčj šwēčęčj. Ča wıščat čžu
ho pōčęwōwč a čžu džęčęč hęč do kameje šęęęje wōz, jenož
jo mōž jej žiwjęne nęčat wōlōčęč.“

(Pocražowanje.)

Vomhaj Bóh!

Cyisko 11.
17. měrza.

Křitnik 11.
1901.

Serbske njedzelske lopjenka.

Wudawaju šo kóždy šobotu w Ssmolerjez knihciziskježetni w Budyščinje a šu tam došćaz ša šchwórtlětnu přichedpłatu 40 np.

Kātare.

Jan. 6, 1—15.

Mašče džeknišče šwjate rjeenje powjeda tež wo žejufkowym čerpenju. Wšak je to čerpenje ša njeho bylo, šo jeho wučjobjnizy tehdy w puščiznje šo jemu tat mało dowěrdu, a to, šo čyžiče lud dla wudželeneho kšlěba jeho ša krala mječ. — Ješus pošbeže šwjajej woczi a wuhlada, šo wulki lud t njemu dže a praži Žilipej: Dže nakupimy kšlěba, šo bychu čži pojedli? Žilipus wotmowlu jemu: Ša dwě šež pjenješow kšlěba njeje jim došež, šo by kóždy wot nich jeno po małym kštuš wšak. Gandrij t njemu rjeknu: Žedyn hólz je tudy, tón ma přez ječnych potrutow a dwě rybie, ale idžo je to mjes tat wjele? — To njebě žane wješeke ša teho kšnjeja. Wón njedafše jich rachnowanje, ale jich dowěrjenje špytowacž. Wšak běchu wučjobjnizy wjažy hačž jedyu raš jeho kšafnošć wudžecž mólši. Woni dyrhjele jemu wotmowlowicž: Kšnježe, my nimamy ničžo, ale ty mašš wšchitto a móžesh wšchitto, š moložo wjele, š nicžeho něšto šeziměž — abo tež bjes kšlěba žiwjenje šžeržecž. Město ~~teho~~ běchu tat malo- wěrni, tat šlepi přichecžnje njebještej jašnosći we woblěču šwjajeho mištrai.

A tež ny! Kat husto nješimny hjož jeho kšafnošć wudželi, jako kšafnošć narodženeho Šsyna wot Wótza potneho hnady a prawdy! A tola, hjožž wón naž ras špytuje, hačž móžemy, měšo š porštami rachnowacž a š rutomaj přichinacž, jeho njewidomnu móž a kšafnošć

š rutu wěry šapšchimnyč, dha šo polaže, šo šmy tež my prawi A-B-C-šhulerjo we pjerje. A modlitwa w žejufkowym njenje wštanje tež šemšerjam husto přiči ščiji tčjazy.

Dowěrny šo jemu štajnje a přchego. Wón móže džekša hšičeže š małym, haj, š ničžim žiwjenje šžeržecž a dobrotu čžinič.

Ale tón kšnješ dyrhječe w šwjajim wučžetšim ša štožštwe nřž jenož dla maleje wěry šwjajich wučjowitkow čžetpěč, ale tež dla přichibójštna šwjajich přichiwškowarjow. Ale njebě wón wěry Bóh — móže dha šo tež žiny Bóh ša přichiboha mječ? Haj, wón bě Bóh, ale w čžele, t. r. žiny čžlowješ wot kšnejny Marje narodženy. Žato čžlowješ šo modležeč š šwjajemu Wótzei, džafowafše šo jemu ša jeho dary, pošafowafše na njeho, pytaše jeho čželčž, dašče tež šwytne kšufšti šžeracž nježžiwajo na bójštu móž šwjajeje parčichony. Wo wščo to paš lud njerodžče a njepošna ani žiwego Boga, ani wotwrožšowy idžalt, kotružž bě na šo wšak. Žato naščžerja, jako kšlěbadawarja a šafšaracžla jeho wobladowachu. Kšlěboweho krala pytaču, a hdy by šwjaju kščinju šamo w šeli mēš, wón bě jim prawu, hjožž jenož jim pomhaše. Haj, wón bě kral, ale nřž po židowškej myšši, nřž kral w kšalštwje wěrowšče, wo kotružž woni njerodžachu abo kotružž šamo hřždachu. Wón čžež tež čželnu šwontownu kšafnošć štworicež, ale hafte pod nowymy njebežkami, na nowej šemi, hđžez prawdošćž bydiš. Tami po kšlěbie hšobni šřžžobjnizy brjucha džeržachu jeho jenož ša čžlowječa, řžž móže wjažy, dřižni drušy,

Wierno je, wiera je mógmy duchowmy stufk, ha! najwyšchšy duchowno dołojenje, fortez máže cšlowiet do stufka fajojcz; ale u tym je wuiprawjanja móg nječłj. Zuta f ajka w jeju iustowomym byczu, u jeje dołochy wołebnošč, u jeje duchowno fajtłojci nječłj, ale jejničyż we wězy, na fotrąż dżow: w soču wot Woła w Skrypihu fhotowanym. Wiera f wuiprawnjenju wjeđe, dołez Skrypihu fapichma a jejničyż teho bla.

Też ja teho, fity je jako dżęčo fideczeny, njeje žancho dżęcho pucza f wuiprawnjenju fłjba puczy wěry. Jednoczeńitwo f Wołom, wodacze bręchow, dżęčatitwo je jemu pichy jeho fideczeny jako „trajny wolak“ (2 Tim. 1, 14.) pichyrowjone a do foleb: položene; ale wěz wobwodnje, wedomje wěry je, do tutego fhojaja hnady a wodacze je fwoodobom wotmofńenjom fajtłwicz a hnady wodacze pichy fideczeny powofńitowne pidiłubljenu nęto też na jenotliwe pacy nađojowacz, pať tať, to wołebita a wedomna wiera ho žyle zumocńenje a po nęčim f fideczeny a fidecziejantleho wocńenjenja roświna, pať tať, to fideczeny po fłejchym abo fłejchym wopacńym roświnaju ho faťo f wěry wroćo wota.

Fideczeny to hafle bywa hnady woprawuđity, wołebite wofbedżitwo fideczeno, runje fať wofbedżitwie prawo na bar hafle potom ho wufolonia a fłufowinu woznoicz doława, dżęż je pichy-jeće teho haneho wupracje.

Wot wuiprawnjenja rośdżeleny, dżęż też w najtręčijichm fhojwie f nim ftejo, je nowy narob. Tam ho wujebnjenje, tu ho wumocńenje piches Skrypihu dołojane bręchitwe wołebicze pichyrowja; tam bywa Woje fidecziejcy f cšlowietej, tu cšlowietowa hamfna iustowoma wołebicetwe dołojnje pichemńenja; tam ho bręchitw a praweho wupudža, tu po prawy fčini, dżęż ho piches wudżenje fhwjateho Ducha uowe nječłwie žiwjenje do jeho wutroby fajtłwicz. Szowmo wěnoščje, fortez nať we wuiprawnjenju wot bręchow wotwojajnje, ma też móg žiwjenje plobdżić (Zaf. 1, 18.); fajtament fideczeny, piches fotrųż ho nam wodacze bręchow wudżenje, je też fupiel nowcho naroba; Woje wotfajenje, fortez f wodaczu bręchow dołojanym, nať też do hłubšeho jenoczeńitwa žiwjenja f Skrypihu wdownje. Wofke žiwjenje cšlowietej hoblubščić je dżę woprawuđity famer Wojeje hnady a wufolje. Szdżenje žiwjenja ho njemobie stać, njeje-li přechy fidecziejcy Woje f bręchitwe f nowa frowowane, jeho bręch wodaty, Woje frowobajenje jemu pichyrowbrowcne, dżęčatitwo jemu wudżelene, f jenym fłowom, njeje-li wuiprawnjenje ho fto; ale runje tať wěte je na druzej ftronje: wopofajenje Wojeje hnady napichęzo bręchitwe pichy wuiprawnjenju ftejo njemofawna, ale f nowemu narobci a — hnydom pichitajim — f fhwjeczujny potracuje. Zo je wufne dalewędjenje dołahčeho fłufowanja fhwjateho Ducha na cšlowietu. Hży pichitowanje ja dołacze hnady, powofajenje, bęče tola fłuf fhwjateho Ducha. Ze pať powofajenje f frowojem famerje dōdōto, dżęż je pokutina, žywa, wuiprawjanja wera f roświcu pichitwa, njedawa Wōh frowojemu Duzęj po dołojenju tutego fłufka ho faťo nędżę wroćo fęzahęcy abo na hamfny pichdżęnk fłufowanja ftejo wofať, ale dawa jemu wutrobie fides potutny wera nęto žyle wotmofńenij pichęzo blifę fupac, tať to we wutrobie fłufitje niz wozny jenoż jako hōcz, ale tajnje we wutrobie bydli. S tym je narob nowcho cšlowietu w fidecziejcy duchowneho byća ham wot ho daty. Też fłob wuiprawnjenja hameho na to wjeđe. Ze-li bręchitw piched Wołom wuiprawnjenjem, f fajtłwicu fhwjateho Ducha fłufitwa, jemu we wutrobie a frowodomny wofbrowdżę, fo ju jeho bręch wotate, jo je ja Woje dżęčo pichitaj (Mow. 8, 16.). Dżęż pať fhwjaty Duch bydli, tam jeho wudżenje nje je jenoż wofbrowdżenje, ale też plobdżenje, frowojenje nowcho žiwjenja we wutrobie.

(Wotraczowanie.)

Konfirmazije dary.

Hdży cżęb konfirmazije pichidnje, potom ho pšchęczęfo a fnaćiz pacęćfłid dżęci, wołebie tmońija ho prafłęja: fchto cżęmy darcę? Węčeje je to dobre wafńenje, pacęćfłim dżęczom dopomńęje na wozny a fłutny dżęn, na fotrųż f frowojemu fōdżnikiej frowońoćy fłubiti, fobu dacz na pucę fčy žiwjenja. Ale pichy fłufńoć je reż tajte dary wufłowicz, fortez hu woprawdżę dopomńęje na konfirmaziju a fotręz młodym fidecziejanam żohnowanje pichijębu, a duż je derje cżęjlene, hdży ho też pacęćfłennu

dżęczu dobre a natwarjaje fłibe darja. Węčeje je dobre, hdży ho tmońija też ja wofłękanie a wufhotowanie fłubnych mōłkow wofłaraja — ale pōbła też nędōto ja duřdu. Pichętoż to je najwafńęje, fo by duřda derje wufhotowana byla fa wofłowanje a frowowanje tutcho fłweta. Sa tajti duchowny konfirmaziji dar podawa nam ewangeliſto-lutherſke fłubnowne wotafńowo rjane dary. Tajte fłube wam wafńi fłujęce duchowny rad wofłaraja. Wy je też doławacze pola fłujęca Szmolerja w Wubęfłojnie. Duż, wy lubi tmońija, njeclubdżę frowojm mōłam jako konfirmaziji dar wofładżić rjane natwarjaje fłibe. S tym pořkaraće ho fa jich duřdu a tajte fłube wofłanu jim trajne dopomńęje a żohnowanje. Za napomńuju jenoż nękotre tych rjanych fłubow wafńęcho wotafńowa: Żionfke hłōh, Domjazy wolak, Dr. Mřęzin Luther, lękarſtowo fa duřdu, fłubjenny fraj abo. A runje pichy konfirmaziji darcje fłibe będża też węčeje cżi mōbzi we wofłębitę cżęjzi męcz. W rjanyh fłęclubny Żionfłid hłōhōw wot njebōh fararja Křilana fłęwaja pacęćfłę dżęci:

Radzi, radzi cżęmy ny,
Křęje Křępřędę, twōj pucę fłobdżić;
Ty dżyl ham, fo fłwerni fmy,
Duřde fłarōć do nať plobdżić.
Wfłę a fłuf nęch wofbrowdżę,
So fłny twōji do fłōnza.

Wd, fo będu f nami jđli,
Dorořężeni bratřja nađji,
Wōzo dęe ho hremadzi,
Szamni fłmy ny wufłudjom na fłrađji.
O, njed fłwęci f njeřęfłam
Twōje fłowo jim a nam!

Rufa wulka — pomoz blifla!

Powjedacz fto.

(Wotraczowanie.)

„Ale fchto dżyl mi ty mały fłief fapowęcz? wofłaraja ho wotnajęć trędu pichęclęnitiwoch, „Ty ho njemōżęj ani ham fłaracęć, tať wjele mjenje twōju macę fobu! Sa dwaj mi tola! Přaj mi napřęceni, fchto maľi myľe fapowęcz, a potom cżemōj hładęć, fchto ho hōdži.“

Handrij wutřęditi fębi fłylu f wocłow wucęje węčera doľati fiť je fata, fo by jōn wotnajęć pichęćital.

„Zo je fčy fłubna powięć, Handrij?, mjeńſheje wotnajęć, fiť wućitajłwi: „Sa dwaj mi tola! Szpōlnaju, to njęľhi mi nęčo naręczaj, a fo je tenu tať, fať fłaraje praj: Szwet mjeľwi ho f paduchami a jełabami. Ale fchto to mje fłara? Trębam frowje wienęľy runje tať derje fať fōdży druhi cšlowiet, a njemōżęj twōja macę fapawęć, dżęchuj frowoj fłęfuj druhim wotnajęć. Stať pať dżęchuj mje fapawęć, Handrij? Węcz fčy tola!“

Szuch Handrij hdyńwifłi ho na wulfci fłęć f dżęwomaj fa ruzy po dołojaj pōkłuchajęce na to, fchtoż jemu Handrij rośpowjedca, fchto mōľb ja pichidho fapowęcz. Cżim dōla wōn je frowoj rośprawu potraczowidę, cżim fładho mjeľhu ho jemu fłowa f huby. Nęčo njęb fawł. Wōn powjedabęć, tať fłora je macę, tať hłabej fiť jeje wocęj, to uimale nęčo njemwđi, tať je bjeie wjećęje pomazę. Węče jeho fłowa frowęćjadu fa to, tať fōrę ma Handrij frowoj macę lubo, jo ho wotmawerjone mjeľwocę žyle pichemńi. Szłōcńuje pať ho wotmowbōć, jo njemōżęje jemu Handrij do mjeľwocę pōľabacę. Doręczajłwi dōcęfa Handrij wotnajęerjone wotmawjēje.

Wotnajęć bęćęćę doľti cżęb na frowoj fłole, jako by wōn nęm jato nębny Żadarcę. Szłōcńuje jawota drubie, jako jenoż mōćęćę: „Wōkłuchaj, Handrij, fchtoż by mi ty wfoć wufat, fū hote fłupe blubę. Sa dwaj mi tola! Stať mōľb wafłot, młoby jako ty, doľęć pjenęs fęhłajęć, fo mōľ bębie a frowoj tōry macę fęwicęć? Wia to fębi ani njemōżi! Cżu tebi nędōto druhe

Zidži su kamjenje isbehnyli, so bychu na Jejuša
czistali. Ale kamjenje jeho njetrjecha. Wón wuńdže s tem-
pla a puščezi so wriedza wchod nich prjez. Hladajće

na to, wy njeprhečeljio a pšhečezimnizy teho knjeja! Wy njebudžecze jemu a jeho kralestvu nihdy a na nihdy schodžic mōz. Wōn dje mernje wot jeneho lēstotka f dru-hemu hrjedža pšhes waš. Wōn siewi hwojz mōz a krašnošč, wōn dobywa a pšdevinje a ničto jemu sadžewacz njemōže. Wōh luby knjes njebudže prjedy wotporočowacz, doniz wōn nije položil wišitkiš hwojzich njeprhečelow f a podnož hwojzei nohow. Žubika, to rēta „hōž“, je njeno džehnuškeje nježele. Esudžil je tōn knjes w hwojatm seženju hwojzich pšhečezimnikom, ale wotbudžil jich hiščecze njeje. Zola wōn pšidubža jašo je hwojzich bojšije krašnowežu. Potom njebudže ničto wjazy diwelowacz mōz, so wōn je ta prawda, so wōn je prjedy był dlužji Abrahām. Nastrojeni a sahaubjeni budža to potom drje pšhečowže jeho njeprhečeljio pōsnacz dyrbječ, hōž jich wotbudži a japrje, taž hu jeho tu japrēwali. O, dajce nam f čašom jeho hwojate słowo džeržerč, so njebhychmy tu a tam hmercz wobladač dyrbječi, ale jow hjo w nim wečne žiwjenje došli a na dnju hūdženja f jeho erta hnadne słowo hšyčeli: „Bojce sem, wy požohnowani mojego Wōta, herbujce kralestwo, totrč je wam pšichotowane wot spocajta hvēta.“

Hamjen.

Pucjowanie po Wozim pišnje

abo

Iste myže nadendžek, Woje słowo čitajo.

Bobawa hvērtu čitaj „Womaj Wō-a“.

1. knji Wōšfawce, 19. staw.

(Pofračjowanie.)

„Swēt jaščje je hwojati jadofčemi“, tole słowo klinezi nam pšhes wutrobu pšči brojny moweho morja. „Wōh jo njeba f hmeč meč. Čstōž člowjek hje, to budže wōn tež žnječ; schōž na hwoje čjelo hje, tōn budže wot čjela staženje žnječ“, tole pšdevoranje je nam mowce morjo wot džecajstwa sem do wutrobu japihalo.

Wy ho prašchamy, hōže stej nēhduškej mēceje Sodom a Gomorra? Wonej stej ho čijce wot semje hšubitej. Ani roš-pabanki nješju wotale. Pšči brojny morja namatašč hiščje mufle kruchi jachwala, totrč naš dopominaju na taničjazy wōweh Wōžeho hūdženja. Pšči brojny nēčijšeho moweho morja hu wuturjene mēta wēše ležale. Wēdinioy wōšat, totrč maja w blitkošč hwoje lažbdenja, wēdža nam druhi baštu powjedáč. Wōni pytaja nēhdušče mēta wōgrjēšč moweho morja. Wōni powjedajo, jo hu wōni wot hōči llači de Zorabi, totrč na wječjornym brojny morja leži, hūsto do morja podnuirjene mēto w čijche hšubiteje wuhladači. Hōž hšuly wiohor pšhes morjo sadawa a žolmy f pošnizy čjeri, tēdnom wuhladač nabocho krašne hēže a hroby w morju ho hšubiči, taš bēle a rjane w blitščju, taž njebh nēžje na sem tajke krašne mēti namafadž byto.

Pšči polodnišjim brojny morja steji wulfa hšona hora f mjenom Dješel lšdom, totrč hūh hšubieny kraj je helu lašata. Seje ho ludžjo f dopominaju na Sodom džerja. Na ranišjim botu hōry teji kuloiy wlozy štok, nēžke 13 metrov wyhōči. Spijačeljio stachō čjaš wotōžidu tōne štok na Lotowu žonu.

Mowce morjo leži jašo hrožaje napominanje pšhed Zeru-salemom, f totrčož mōžech na njo dele pšlobadž, so by pōšnal hšutnošč Wōžeje prawdoščje. Kat džerjide wōbhlerjow mēsta Zeru-salema naitrojč, hōž wulki profeta w knjejomym duchu ho na krala a lud mēsta Wōžeho wobroczi je słowom: „Pōstuchajce na knjehowe słowo, wy Sodomizy fēčichajcy; strojni nadičeho Wōha jašōn, ty Gomoršč ludo.“ (Zel. 1, 10.) Hōž ho tež mowce morjo w nowym tēplamēncje njemjenjuje f ho wjele bōle pšči druhiy morju Zordana najwješčja luboč f Wōz w jeho Sšynu kšehyrujy hewi, tola knjes Zeruš hōm hwojemu mēstu, totrčmž bēche wōdu luboč wopofajol, pšči jēšore Genezareč pšidmota: „Hdy bychu ho w Sodomie te skutki šake, kiž ho pola tebie hu šake; wōne hiščje by šalo do džemnišeho dnja. Na to praju

ja wam, so Sodomščj semi lōžo budže na hūdnyy dnju, dlužji tebi.“

„Šmjerč je hēčow mša“, to pšduje nam mowce morjo, hōže je wišitko žiwjenje wotemrēlo. Najša wutroba steji hūdna pšči mētnje tajšeho widnomego pšdevoraja Wōžeho. Druhe paš nam prašchene pšidnje: Wydu pucjowarjo tōjde lēto w tajšč hromadach won čjašmji, jenož so bychu hēbi wuhladači tole mēstno hūda a hmerče, hdy njebj jim štworba wōtolo moweho morja tež wōščemjenje a rošwēchelenje pōščijca? Wōbraš štworč, totrč nad morju leži, wutrobu pōšheju. Dalša wōdowa runina w krašnje glaboleči mōdrinje ho naščimaj wōčomaj hewi, hōž ho morju blizimj. Morjo ho hvēči a blitščje, taž by f tyhaš diamantami pšchene bōje. Wōfoko njeho lēhōja ho horim, w rōžojte prawnim ho hšobolaje, a wjēhe nič wjēljuje ho jašne njebje. Š prawno praji pucjowat, totrč je tam hšučichō pobyt: „Hōž je Wōh w hwojim hūwje sečjaje dolinu, pšhes totrč nēhdy Zordan wōgrjēšč palomowdy lēhōvo bēžecze, sahabit, bu tola jeho pōščje f dobom štworčeliste f tym, jo je na jich mēstno jene najžiwimichō wōbrašow jemje šajit. Žatōhne šlone morjo hšoli ho w barbach twaščki.“ To je woprawdže džimny blitščje, totrč wutrobu taš fapšchimje, so ho čuje wjēhe tuteho hvēta pōšhēnjena. Tōne blitščje, kiž leži w powēšje nad mowym morjom, čže nam powjedáč wo krašnošč, totrč je wjēhe tuteho hvēta, wjēhe mētna hmerče, w totrčmž hšodimy. Profeta Ezechiel wo wōše wēščje, totrč pōbētnje wot Zeru-salema f mowemu morju: „Ta woda bēži f ranju, a potom bēži wōna po runym polu a pšidubže do morja (moweho); a hōž do morja wadnje, čjini wodu šlawu. A pšči rēzy na bōjnoj wo wōbēmaj štronomaj budža wjēchale plōdne ščtomy rošč, a jich ličje nje-budže špabnūč.“ (Ezech. 47, 8. 12.) Profeta Zacharia paš wēščje wo tym čjašu tuteho žiwjenja: „A knjes budže kral na wškej semi.“ (Zach. 14, 9.) Dyrbječi ho hšano naběžč, so woprawdže jašo tajke nowe žiwjenje pšči mowym morju wotučzi? Wē, profecijšči duch je hšadowal na tamny džei, hōže šbōžnik jašo pšidubže a jeho hōš budže klinečž wjēhe wōwom, a wōn hwojich do noweho Zeru-salema powjedče f wēčnemu žiwjenju. Tēdnom, taž Sar w hwojim hšewjenju wōšč, čjita rēla žiwje wōby jašo krašny frustal wūšje je šlota Wōžeho a jehnjēča, a na wōbēmaj štronomaj rēti budže šteječ drjewo žiwjenja, kiž pščinježe dwana-čjore plōdy. (Zjen. Jan. 22, 1. 2.) Tēdnom budže wjēha hmerčj pšdevinjena a šbōžni budža wotporacz plōdy wēčnego žiwjenja. Tam tež my šlabudjemy do wišitkiš wōbēžnjowomaj najšeho jenišeho žiwjenja. Wy wiščimy, taš rēta Zordan hwoje hšumjaje wōdy njēče do „moweho morja“. Wōne ho hšubja pšhed naščimaj wōčomaj; pšidetož hač runje hjes pšchēščja Zordan hwoje wōdy pščinjeje, wēščje njēje, hōže wōdy wōštam, doščj morjo wōdy dale njenjeje. Zola wōne ho njehšubja. Do powēta ho rošpūščeljwichi ho f njēčjeham pōšheju a jako mōwčjati wjēhe semje čjašnu. Taš mēč tež njemērna rēta najšeho žiwjenja ho žolmi pšhes Wōžu hnadu pšhes doš tuteje semje do čjichō wotpōčjinka moweho morja, ale wōt tam ho f njēčjiskimi hšabłami pōšheju f wēčnej domijnje w hvēte!

Lōžž po morju jēže našča,

Wōžny kraj ho pšidibšči,

Wētry naš a žolmy trašča,

Š mēru paš hmy wjeleni;

Dalša my režu mamy

Š wōbhlenjam donjajm,

Tajšm hēbi požadamy

Š brojnom wēčnej selemy.

Tam we hvēte šakčjowaj

Nōže Wōžich šabrowom,

Tam ho potom derje maju

Čš, kiž mēru džerža jow.

O dha, krajo našchōš šbōža,

Witany nam f dala budž,

Duj, o wēšje, mōž ty Wōža,

Pšičječ f brojnej našču lōžž.

(Pofračjowanie.)

Sewjaty pōšny čjaš hnadny čjaš!

Do hwojateho pōšneho čjaša hmy šastupili. Witaj jōn f wutrobu. To je krašny, šbōžny čjaš. Nēžje teho bla, doščj

lyma pomatku w Boženje praji a ho f nam naléčje pšchibitizuje? Drije je trauha wč, hdyž miliony a jako miliony towpjechtow a tčejnow na šchomach a ketchah wo polajima a schowowach šho f njebežam powbóhju šhwaba: „Knežje, kat by twoje štutit kat wulle a kat je jid tat wleje? Ty by je wšchite mudre wuštajit a jenuja je polna twojeho božatuhwa.“ — Zola hwyaty pótny cžah wo drubje, wleje wšchitje tčejnowšči wč. Niz jenož w raju Božoje twórbu, nč, tež w raju Božoje hnady dže naléčje bjes. Wobdyh hwyatoh Ducha, kotrýž žyrtje šchytuljowu nobu, a bys lotrebož by dawno hjo wotemrjela a schinila, i žyle wogebitje čerlowšču a žywjenju w tutym cžahu dije. W žanym cžahu žyrtloweho leta ho Bože štahžy kat bočaje nje-wuwoptajo a ho bary Božoje hwyatje wječerje tat nježožadaju a njeboštawaju, taž w hwyatym pótnym cžahu; w žanym cžahu ho tat wleje dušowu i čejmowšče f šhwita, je hmyerče f žywjenju njedowebje, taž w hwyatym pótnym cžahu. Šewaty pótny cžah je teho dia hnady cžah. Džatuj ho Božu, so by jón docšat, a štaraj ho tež wo to, so ty Božu hnady w nim podarmo nje-dostawalč, ale je hwyotim žywjenjom pšdes wšchite dny teho fahneho wopotajutje, so by Božoje hnady šhwitowu ičejmjen. Duž hwyaty pótny cžah njedž tež je twój hnady, šhwžny cžah.

M. H.

Rusa wulka — pomoz blisla!

(Pojedancsko.)

(Poznacowanie.)

Sandrijej bč, so njewječehje ani tat! Wč to tašama wobuja, kotrýž bčehje jecho priedy taše roškorita, kotrýž bčehje tat štwjerdenjenje wutrobu, tat bčeh wšah mčru kurowy a hčowaj byč? a kotrýž jecho nčto wobjimowšča a fohčehje, jako byč Sandriji jecho hyn? Sandrijej bč, jako by ho jenu nčšto wudžato. Wšon njewječehje ani, šhto ho jenu štawa a šhwžny hmyšča wšchón jemuja, so wotnajež naktrožiwchi ho jecho na štol hynaj.

„Ša dwaj mi tola!“ jawota, „hólčje, njekšot mi tola! Wo-čatli mi jenož, dam čji nčšto, so ho jako pohylušit.“

Wotnajež bčehje wo wino a wo wodu, so by Sandrija wšchitje. Raž nam štarahje ho wo njeho a bč hafle špofojom, hdyž bčdu Sandrijiwo lija jabe čžwčene taž wšchitje. Sandriji durbječje dže a picz, so by jako mošt nabyt.

Sandriji paf ho tu njedohče baje wjazaj fowdžič, ale mčnješje: „Knežje, hdyž mi čheće prawu ludobš wopotajáč, dža dowolče, so bndž f hwyotje macerje dočhoł, so bndž moht je wupowjebač, kat ježe ho wy nad nami šmitili, kat džeče naju mčry pšchelč byč. Wona doma bčdži a pažby šhtjnowšči a štarohje. Njemam ho tu wuzjedowáč a šhožownošču, hdyž wona doma bčdži a ho hšchje njedowšowna čžuje. Daječe mi f njej bčž.“

„Dži, hólčje, dži, mčnješje wotnajež; čžin, šhtož wutroba tebi šaja. Wšchitowbnu pšchidnu šam pohlabáč, šhto tat pčneto hynowa macž čžin. Wraj je jenož, štary wotnajež ho ja nju postara, so njetrjebala na štare dny tradač. Želi njehy moht došej šajšutje, potom štary wotnajež nčšto pšchitjo. Ša dwaj mi tola! Wšto paf bčž, šhtož jenož možej!“

Wšawich čžaplu do ruki a pobowdži štarem wotnaježej ruku, bčehje domoj, so jenu nož jenož tat lčtchitje. Wšes bčdža dožeha domoj.

„Macš!“ jawota Sandriji, „budž wječela a špofojena, wšcha nuj je ho namaj mnyta; Wšh je nam wupomhat. Moht wšchón juščas f wječelohču a šhožownošču, so mohta ho mi wutroba pufnčej.“

Tat rčehje Sandriji wšchón wobšhoženy, a dotho trajehje, domž bč macž wšho šhonia, šhtož bčehje jč trjeba šhonič. Macž paf pobdžnyšchi ruzj f njebu ho poklatni, so by bžafne paczerje wupšwenda: „Wožo Knežje! mity Wštje na njebu! Džat budž tebi ja wšhu hnady a mityč, kotrýž by mi a mojemu hynaj f nowa wopotajáč. Wšuhowaj naju wutrobu, so bčdymoj štajnje a wšchitje wo pžegowaloj, so bčdymoj hdnaj byč twojeho wšchchomžneho šataranja. Šewječene a škwajene duž twoje hwyatje njeno do wšchdž wčejnčojow! Šamje!“

Tat wupšwena pobožna Sandrijiwowa bč. Wona čžujehje, so šhwita Božu pčeti džat, kotrýž bč pomoz pškat, hdyž bč nula najwječehja.

(Poznacowanie.)

Powołanje, prawdyčejmjenje a hwyčenje.

(Poznacowanie.)

Nowy narob ho w hwyotim pšhnje je wšchafakimi wurafakimi wšwamjenja: „i noweho ho narodžič“ (Šan. 3, 3.); „i duđa ho narodžič“ (Šan. 3, 8.); „wot Boha ho narodžič“ (Šan. 1, 13.); „i nowa poroždenje byč“ (1. Pčtr. 1, 3.); tež: „i šchytuljowu žywu ičejmju byč“ (Čef. 2, 5.) ničo drubje njeje, šhwba wuras ja nowy narob; pšchetož taž čžine žywjeje ho f narodom špofojina, tat žywjenje w šchytulju a f šchytuljom ho f nowym narodom špofojina. Nowy narob njenujzj w tym wobšje, so hwyaty Duch pšdes šhwto ewangelija (Šaf. 1, 18.) nowe žywjenje do čłowjeta iahčehjeja, a to do bčžehju jecho wobšby, do wutroby. Tuto iahčehje nowe, bčhješe, njehješe žywjenja je f šobom narodu noweho čłowjeta, nafčaje noweje, i Boha wuštahčaje wobšby. Nješju wjazaj jenož jednolite bojšje dibanja, fotež ho pšdes Ducha Božeho w dušji šhwžnja, ale to je w šebi došojane, šamofatnje žywjenje, šhtož je w nowym narodžje pždžene, runje taž w čždym narodžje šamofatnje, w šebi došojane žywjenje f wogebitje džetawšču do šwita šajutaju. Wopšchitownje hwyatje pšimo tuton narob noweho čłowjeta je šatramentom hwyatje šchčejmju hromadje šwajajo, fotež runje teho dia tež „šupel noweho naroba“ rčta. Šhwžje f šchčejmju hjo w bčžehju lčtch došata, tam w pobdžihych lčtch žywjenja drije njije wjazaj rčče wo nowym narodžje w tym šupšle, jako dychat štorjei noweje wobšby ho hafle do wutroby šafčej — to je ho w šchčeh-njzj štalo; tola paf w tym šupšle, so dotal drėmajz štorjei noweho žywjenja w tym wšomstwi f žywjenju wotčujča, šhwžje wšedomu, šhwšobodu wola ho f nim šjednočja a jón tat do role pšchijehje, w fotežje moht a bndž šchčehječ a ho dale rošwčej. Wo tutej nowej wobšby, fotež je w nim škadžata, njije f nowa narodžemju wjazaj jenož ja praweho wuštahčaja, ale šawernje prawu ičejmju, pšchetož nowy čłowječ w nim je wopravdžej niz čželo i čžela narodžemju, ale dučj f duđa narodžemju, je wopravdžej niz bčhčim a štašem, ale „po Bošju štworjenju we wčrnej prawobšči a hwyatohč“ (Čf. 4, 24.) a šteji po šwotim byčju niz pod Bošjim hšwem, ale pod Bošjim špobobanjam, dočelč f Božeho Ducha a byčja wuštahčaja. Wo tutej nowej wobšby je f nowa narodžemju tež Bože džehčo niz wjazaj jenož mož Božeho wuštahčaja, ale po šwotim byčju, dočelč ma w šebi žywjenje f Božeho žywjenja, a nowy čłowječ, kotrýž je w nim wuštahjan, Božu podomnojč na šebi nobu.

Tat matej wšwprawnjenje a nowy narob ho taž jene wot drubeho rošdžehč, tat w šwotim hmyšowom šwistw mjes šobu špofnadž. Wšhno njije, so by Wšh w nowym narodžje nčšto nowe w naš šwotič, naš po našim byčju šwioje džejči šejnit, njije-li pždžoj naž we wšwprawnjenje wot bčhčejnje wmy wot-wajaf a naž na štejičcho pšchegadžil, so šwemju jecho džejči byč. Žehobla: pždžoj wšwprawnjenje, w nim ho šhwšedomu špofoju, w nim hčejnit f pšojaje dožehje. Ale na drubej štronje tež nje-može šinat byč, hačž jo Boži dučj, fotež je hčejnikla hačž f wšwprawnjenje dowjeb, nčšto tež w nim wštanje a nčšto nowe w nim šwotri, so tón šchytulj, kotrýž hčejnikla f drastu šwiojeje prawobšče pšchitwja, jemu tuti prawobšči tež do wutroby dama jako mož, pšdes fotež ho jecho žula wobšba wuštahčaja a wuštahčejnje, jecho žyle žywjenje so pšcheworja. Žeho dia: po wšwprawnjenje nowy narob; pšdes njón ho wola wuštahčejnje, w nim hčejnit f nowemu žywjenju dožehje.

Ra pšahenje, hačž je wšwprawnjenje a nowy narob pobaw-šnja, fotež je čłowječ šebi hnadom wšedomu, jo može wo tym jako wo wštem pobawtu rčehč, tež džei a bžojim, bdy je ho štal, mjenowáč, metobdžim a jecho pšchitownoju rafnje: haj! wotmołwja. Wšelij fam, šafotčej methodišma, 24. džej meje 1738 wječor 3/4 jono wotomil šwiojeje wopravdžehcho wobrožehje wudabna a powjeba, kat jemu, hdyž Lutherowe wuštahčowanie lišta na šamšich čžitajč šhwšehje, njehabzj wutroba špohžimnje ho ičšopli: kat šaju, so šwioju nadžiju jemčijnz na šchytulja štaj, a tat wšotčej doja, „so je moje, haj, moje bčhči pčiej wšah a mje wot šafotja bčhča a hmyerče wuštahčejnje“. Šhwž Wšelij wot tuteho šhmojehja šem narod noweho žywjenja w šebi ličehje, tu dwe wšej šhmojehja a pšchēmni, fotež matej ho derje rošdžehč; šajut do hnady abo narob noweho žywjenja a iahčehje wo tym. Wšda nam, by-li wopravdžitohč a wšotčej, hačž w hnabžej šejmju, wot teho wotwšhowa, šhtož wo tym čžujemj.

Wščej pola wšwprawnjencho hwyaty Duch tón hamt na jo

wosmje, temu wosbowedźeć, jo je Wože dźećo (Rom. 8, 16.) a može ho stać a jo ho bizo stało, to bje i wusprawnjenje a nowym narodom hnydom tež hwydženje Duchu jednocenje. Tak bješe bjes biwela pola Ramola (Zap. st. 9, 18. 19.), pola jahtnita w Žilippi (Zap. st. 16, 34.) a druhich. Ale wje wopaf je, dźemny-li i tehow prawidło a jahtni a wištyšćij šćinje. Wusprawnjenje bje njeje podawniwa w cłowjehtu, ale podawniwa w njebjechach, wobłamfjenje, kotrež ho w klinje hwyatje Trosyž nad posłutnym a wotrožnym wředutnom slawu, jo by pať tuto wobłamfjenje woblamfjenje wobłamfjenemu cłowjehtej ptych hwyatoho Duchu go hnydom byrtalo woswjeć, a to ptych wjeht fačuwaniwa miera a radobeje w duchu, to i tehow nihty njebjechuje. Wjehtof najdecho štoža w najdych hnyonjach a fačuwaniwach njebjeht, ale w Wožej hwyernej, w domernej wjehtofej go hnybjenje. Wjehtofjatan može lita bolho, hoi, hwoje žyde žiwjenje jo to posłutny bjeht, jeničnje wje wterje, mjes tamneho ptychmoža,žeho fačujca miera a radobeje, mjete bole w slajnje nowym bježenju i owelom a je štredktočju (1. Jana 3, 20.), Wožeho nadneho hnybjenja w hwyerje a fačuwaniwaj jemu dateho jo dźeržec, a tola je wusprawnjenje. Wjehtof tež hwydženje hwyatoho Duchu we wutrobje a hwydomnju njeje njepřetohrjenje; wone može go hwydjeć dacz a potom jašo njebjeć, a hwyd reči, mže hwoje bjeht pať hnybjeht pať hnybjeht bjeht. A laž wusprawnjenje, tola može tež nowy narod, woswjećenje njebjehtofej duchownoho žiwjenja w cłowjehtu go stać, bjes teho, jo by tón wte fačujce mjet: něto jo ho stało, něto je nowy cłowjeht go narodził. Wón dře jo něčim wutroje, jo je jo něčoho nowe w nim stało, šćotž předy tu njeb, a čim hwyer-nišcho wón tuť fabta nadožny, čim wjehtje a jahtnje je tute wjehtje; ale jo byrtalo hnydom w ptychowedźećaj mogy a hny-wojeht tu bjeht, to ani hwyatje ptyhmo njewoht, ani we wopřihječju a bjehtu tajtich podawijowu njebje.

(Pobracowanje.)

Wjehtelate i bliska a i dalata.

Š Drazdjan, 17. mjerca. Hač runje hylne Wože njemjedro hobotu wječor tež ptych Drazdjanu a woslotofej čehnjehje, a hač runje go njebjeht rano hač do 9 hwydžin w Drazdjanach dještjeht dźehtje, njebjehtu go tola Šeserbio wot wopyta herbfyht kemichow nadohtrehtjeht dali. Woni bjehtu go njebjehtu Łatate dopodnja „12 hwydžin i tak bohatej ličbu w rjanej fahćinje žyrtu fahćili, go čehnjehje duchowne šćerliče go do žyta mjes niht wosděljehtu. Šponjehty bje 189, njemuzny 81 mužow a 108 žonow. Sata hwyelječale bje, jašo někotraž wotafow wosłabač, tohtž tež hobotu i Wožemu blibu bjehtu. Šponjehtu wuhtuž mjetehtej hnyes farat Šatub i Njehtamčidta; předwonej bjehtejhtej hnyes farat Šarbat i Kotez. Wbž žohnu najde herbfie kemije w Drazdjanach!

Hač runje blisheje a wtehtje powjehtje wo ptychjanimistim pruhowanju na Wudyht krajnojawšij seminar dohtaj njemožadny, je tola wteht, jo je go ptyht lětušjim pruhowanju jeničij Šeserb ptychjant. Powjehtej, kotruž Šeserške Nowiny w poslednim čehle podachu, go najšim nashonjenju čehje prawa njete. Wjeht bole je go nam wusłotžo, jo je tež lěta jebn Šeserb bjeht pruhowanje wosłat, ale go ptyhtaj njete, dohtaj ho do tehtej njewubta, kotrež mža ho lěta ptychjant. To pať mže ho jara wosłarowat, hwydž jo w tajtm padže na najde herbfie wosłotnoje njebjehtu, hwydž lito a bole na herbfyht wuhteraj pobrachuje. Hwydž Šeserb pruhowanje njewosłotaj, go wě, go ptyhtej njemžje, hwydž pať je go wosłat, potom ma go tež možotžej ptyhtjeht, jo do jemnata fahćiti. Wudyhtij seminar je go w hwojim čahju wosłote i bjehtowanju na najde herbfie wosłotnoje jahtaj, duž je tež žadac, jo go tale mjet wosłotbjeht. Wobžarjenu, jo wtehtajdu powjeht dohtaj njemžadny. To pať i teho ptyhtjeht, jo na seminaru wiahy herbfieho wuhteraj njete, tiž nam předy slajnje rosprowu podawaleht.

Šdžž je go wosłednim čahju wuhteraj nija w šćetaj herbfiej Łužyž ptychgo wotita, ptychjimu wjeht a radobeju, jo ho někotre mjetna je herbfim wuhterajeni wosłabža, kotrež hui i bjeht a hač dohtaj i njemšim wuhterajeni wosłabžene byte. Do Nafej je go herbfij wuhter i Wusłote famoluit a w blisjim čahju hwoje mjetno nastupi. Tež na druhe Wusłotaj wuhteraj mjetno slaj go dwaj herbfaj wuhteraj i Wusłote famoluit a go wtehtje jebn i njete w blisjim čahju wusłot. Š wusłot radobeju budža jich wtehtje te wosłabž i nam wotat, kotrež njehui dohtaj herbfieho

wuhteraj mjet, a my go tež njebjehtim, go jašo herbfij wuhteraj i nam ptyhtu. Wty pať nam tola pobyta tež to wosłamfjenje, jo te herbfie šćetile wosłabž, bjeht hui woni hač dohtaj šćetowali, hwojeht herbfieho wuhteraj hnybja, a duž je wusłot prachjenje, hač tež wone jašo herbfieho wuhteraj dohtam. W tym padže to wusłot wusłot a najde herbfie wosłotnojeht byt njete.

Na gymnatiju w Budyhtinje je 13 gymnatifow maturit-fetne pruhowanje wosłot. Mjes nimu je jeničij Šeserb, hny fahćia fantora ptyht Wusłotajhtej žyrtu w Budyhtinje, Šan Klapel. Wbž čjeht theologiju hwydowat.

Šwangelhof-Łutheria fahćia hnybja je go wot žyrtwistke wusłotnojeht na 24. hwyerla do Drazdjan powotala. Wbž wusłotnojm fahćijaj podawny ptyhtofej rosprowu, hwydž hui go wot žyrtwistke wusłotnojeht na slajne dale. Š dobotu pať na te fahćijne čehnjim, jo je něto čahj ptyhtu a žadania, kotrež mjetu w žyrtwistych nadohtrohtach, ptyhtowowat a jo do Drazdjan wosłat, jo bydu teht na lětušiej hnybje i wusłarowanju ptyhtej. Dobre tež je, hwydž ho tón, kotrež čjeht i tajtej přetwut wusłot, tež do hwyerowanja i wosłotfahćim hwojeht wosłotaj hnyht, jo by tón wosłotjenju byt wo ptyhtej, kotrež mjeht jehi wusłotowat, a jo by jo tajte žadania, hwydž hui wosłotfahćim hwyerla, jahtjeht mjet.

W Budyhtej mjetjanfej radže bjeht go łont namjet slajht, jo by go hermant, hobotu do Palmarum go fahćotžaj, wtehtej předy ptyhtaj, dohtaj go hermantowa hata i čehnjehjeht konfirmat-fetie njebjeht njebjeht a jo je ptych hermant a mtehtyht konfir-mirowanyht tchach, go do hermantoweho jawjeljenja hoby jawjeljeht dacz. Dopolafane je, jo hui mtehtaj na dompuču wot hwyatjeht konfirmatije hermantow wtehtej wuhtaj. Hač runje go i dobotu prawom a i wusłot tahnjehtu na tónle tchach ptyhtowaleht i wusłotjenju, jo tola wusłotfaj hermantaj ptych tajte ptyhtofahćenje šćetobowal njete, je tola namjet bjes wusłotaj wosłat. Hermant wosłotne tchadom, hwydž je byt. Wbž fahćenje go hobotu do Palmarum a traje nute do hwyatjeht čehnjehjeht tchdjenja. Šćyto je ptyhtjeht? Hermant njemžot dohtaj ptyhtej ptyhtjeht. Šrudna wteht je, jo hwyetny wuhtaj wusłot dachowneho štoža šćeti.

Něšto i rosprowu.

Zrjebam wosłitaj.

Njeměražny lětat go byt a byt i pobyhtej tchorej žonu rosprowu, kotruž lětaroweht, mo pobyhtny wtehtaj a ptyhtaj jej rosprowuht, jo wusłotajht. Wbž hui, kotrež hui ja naht cłowjeht jćini a i fahćajjenju najdych wotow čehnjehjeht a wumrie, wumrie njete, jo wtehtaj, šćotž mjet bjeht Wbž wot naht žadac, je i přenia rosproweht najdych ptyhtowjenjow dla a i druha ptyhtobne po-šćenje; wo bjehtjenjaj ja najdu wum tečej, je ptyhtejht wusłotne rosproweht. Žato bjeht žona wusłotfaj a lětat mtehtje hwojeht fahćajenje dohtaj, praji wona: „Ša hny Wam wteht ptyht naczimla, moje šćebowanje budže tcheto wusłot.“ Lětat ngagajht, jo by jej ptyhtfahćowal. „Derje,“ wona dale powjehtaleht, „duž wam něto praji, i přenia, jo je mi žel, jo hny waf tat jara wosłotowat a i druha, jo waf ptyhtobne wiahy ptyhtowat njebniti. Ša hewi mjetu wo fahćajjenju wum, potom dale wiahy reč bjeht njemžje.“ „Šat wy to mtehtje?“ go lětat je hwyhtimaj-njom prachčaje. „Wbž hewi tola wiahy njebžadaje, hač hewi wo wafjim wusłotjenju Wbž wot naht žada?“ „Šni, tat ja to mteht njebžym, wtehtaj lětat pomatki.“

Talajše dobrowolne daty ja wosłote armenistej hwyrtu:

W. W. 10 fr.

W mjenje wosłotaj hwyrtow praji wutrobny bžat

Wóteč, redaktor.

„Pomhaj Wbž“ njete jenož pola hnyesow duchownych, ale tež we wšćeh pšče-dawarňach „Šeserb. Nowin“ na wšach a w Budyhtinje dohtaj. Na šćetwórež lěta ptyht wón 40 np., jenotliwe čehćia go ja 4 np. ptyhtewaju.

Šamolwity redaktor: farat Wóteč w Budyhtinju. Čehćej a naklad Šeserlehtej hnyhtjehtjehtjeht w Budyhtinje.

Pomhaj Bóh!

Czytło 13.
31. męrza.

Lětnik 11.
1901.

Szerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ho-łóždu hojotu w Esmerlerzej knihičiznjczetni w Budyšćinje a štu tam dostač s schwórótłětnu pšchedpłatu 40 np.

Palmarum.

Mat. 21. 8. 9.

A wjele luda pšchedezčaske žwoju draštu na pucz; druzij pak rubachu hałofy wot štomow a sczelechu je na pucz. Tón lud pak, kiz předy a ja nim bžěhe, wołaje a bžěhe: „Hosianna temu synu Dawidowemu! Šhwalemy budž, kiz pšchindže w mjenje teho Knjesa! Hosianna we wyškofsczi.“

Niz wěrnó, to běše rjane powitanje, kotrěž Knjesej Ješušej na Palmarum w Jerusalemj pšchotowachu. Lubofnje je to k wohladanju było, jako zyle město jemu napředčijmo czechnješe, jo by jeho fa žwojeho trala witalo, a wjele luda pak žwoju draštu na pucz pšchedezčaske, pak walmowe hałofy předy nim sczelechu; lubofnje je wěčež kliczało, jako wystaža była žwoje hosianna šapewajške a jemu napředčijmo wyłaješe: Šhwalemy budž, kiz pšchindže w mjenje teho Knjesa! Ale ach, kak dołho trajaješe, dha běhe wšitka šahorjenosěž nimo. Přecž dnjow poždžicho njeběše wjazž žane „hosianna“ a žane „šhwalemy budž, kiz pšchindže w mjenje teho Knjesa!“ na Jerusalemskich hašach šlyščež, dha wołaješe tón šamšny lud: Přecž s tym, šchizuj, šchizuj jeho. A to teho bla, dotelž Ješus uodžyješe tral po jich woli byč. Wo tralu s czerjowej trónu na hłowie, kotrųž běše šam Bilatnjeji rjeknył: „Moje kralestwo njeje wot teho šwěta,“ njechadu ničo wjedžež, kralej, kiz by jich wot romšeho knještwa wuškowodžil a Davidowy trón jašo

poštajil a israelskemu ludaj k nowej šwětnaj mozy dopomhaj, temu bychu pšchiziwšali.

To wšitko pak je šo nam k šnamjenju stalo a je nam napışane k wuščbje. Šduž wđizim, kak Ješus a Jerusalemj witaaju a pšchijeju, dha dychimy šo praščež: Kak pšchijemy my jeho? Pšchetož to dže dha je žyle potajnstwo šchěsczijanštwa, šo nimamy ničo dale cžimč, dųžli Ješusa pšchijež. Ješus je dar Boži sa naš hřešnitow. „Tak jara je Bóh šwět lubował, šo wón žwojeho jeničteho narodženeho šyna dal je, šo bychu wšchizų, kiz do njeho wěria, šhubjeni njebyli, ale wěčne žiwjenje měli.“ Potajtni ničo dale šo wot naš nježada, hačž šo do Ješusa wěrimy; wo tym wobšteji wěčež žiwjenje; a do Ješusa wěrič, njeje ničo druge hačž k njemu pšchinc, jeho horjenosjeć.

Čšinimy to? Wosmjemy jeho horje? Šlajče, dwojake dže nam Ješus byč: naš wumóžnik a šbóžnik — a to je to přenje a wostanje to přenje hačž do wěčnoscje, — ale pak tež naš Knjes a tral. „Ja wěrim, šo Ješus Šhryšus, wěčny Bóh wot Wóza we wěčnosczi porodženy a tež wěrnų čłowjek wot knježny Marje narodženy, je mój Knjes.“ Šlaj, Ješus je nam wot Wóza ščzinjeny niz jeno k wumóženju, ale tež k wuškowczenju. — Knje to pošlednje pak ludjo radzi šabudža. Šduž šo jim předuje wo Ješusu tym jehnjeczu Wóžim, kotrěž je naše šhorosče nješto a šebi naše bolosče našožito, šo by naš wumóhlo, dobylo wot wšchitkich hřečow, wot šmjerče a cžertowške mezy, o, dha njemóža šo napošluchacz, dha

je jich jasnj polny chwaljenja: Hošianua temu bym Davi-
dowemu! Budž chwaleny, kiž pchidže w mjenje teho
Wótca! Sdyž pak so na to połažnje, so dže tutón
wmóžnit tež naš namí kralowac a našče žiwjenje
hwičezčje a pchetratničje, dha by bohužel wuščje a wutrobje
samizjane. Temu sbožnitel „ja naš“ wyškaju napřechczivo,
wo sbožniču „u naš“ pak njerobža, A tola bym hižo
wuščizjo jato škulste džerčje natwiti, io uweje Žejus naš
teho dla wumohl, io buhym žami hebi a hwičej čim
wječelšcho žiwi bycz móhli, ale so buhym žami jeho a
io jeho kralewstwe pod nim žiwi byli a jemu šluzili we
wječnej prawdozji, njewinoščje a sbožnosčji. — Potajim
jeno tón člowjek je Žejusa wopradowže pchijal, kiž je so
dal psches njeho i Bohom jnednaz, io ma mēr w swojej
wutrobje, kotruž je wuščidži, dužli wuščitlón člowi-
řofom, a kiž so da něšto wot jeho ducha wobjčje, so žmē
i Pawolom wuščaz: „Ja bym pak tola žiwi, nřz pať ja,
ale šchynitřz je žiwi we mni. A šchytřz nēt žiwi bym
w čžele, to bym žiwi we wěrje do teho byna Božeho,
kiž mje je lubowal a so žam ja muje da.“

Zuba dušha, plačje to wot tebe? O, chwataj, so
by hnadny čjaš njefondžila. Wjes Žejusa by njefožow-
na pidi wučēm čažnym sbožni, i Žejusom by sbožowna
pidi wučēm njefožow. Žejus je twój sbožnit; pola njeho
je wěrte sbože ja čažnoweč, pola njeho je sbožnoweč ja
wječnoweč.

Hamjeni.

Pucjowanie po Božim pišnje

abo

tašte myšle naduđenčje, Bože žtowo čitajo.

Podawa žwěrnj čitaj „Pomogaj Wóh-a“.

1. knihi Wóššafowce, 19. staw.

(Potracjowanie.)

IV. Šchytřja 30—38. Tot pchidžby so poščžišcho i Zoara
do hř, lotřz bēdže do teho čjaša jaspit. Zam, šdalení wot wšchego
šwēta, mēntej Zotowej džowzy, io nišby žanecho potumniša njefoža-
njetej; wonej napowitjej žwojeho nana a i pjanym nanom šřchidžetj
potom. Wšbō teje trawneje banibij taj dnaj žijam. Moab a
Amni, wótčaj Moabšičij a Ammonitšičij. Tak bēdžtaj tutaj
narodaj pchidžiwuřaj šřačelšičij. Wot wšchego pčozčarta hčajuca
woni hrošje pohantřwo, a tak bēdže šřačelšij kuščozža ja Božij
narod. Mošče stawimij nam potčaju, tak wuščz wmořazj bēdže
hižo wuščbō tutaj narodow, a hřchidžowč, to so šřewjaza, je
šřimjo ja dalšije hřchij. Tutón wuščbō wot Zota bēdže i pchid-
žčim, io njefhēdžadžu ho šřačelšij poščžišcho tuteho traja mo-
zowč, io pať mējadu Zotowij potomijni i Božej wobjaz wuščimantij
bēdž, a io jich David we wobjnje šbi a io mējadu jemu daš
placčje.

A Zot, kotruž bēdže je Sodobitšim šašubnjemom žwoju
manžčistřu a žwoj šřatol šřubitřwio jichoj poraženj, wuščje
i Zoara a bēdželše na hore, džbž bēdže jeho Wóš priedy bōž
čhyn domječej, je žwojimaj dwemaj džwotomaj; pchetož wón ho
boječelše, io by daž w Zoarje wotřat, doleč mēntejelše, io mōht
Božij hñew ho tež na tute mētio jopalčij. W tamniščij hōrach
bēdže wjele janow. Tak bēdželše Zot w jamje je žwojimaj
džwotomaj, io njemējelče wuščbōd je žanyim člowjekom.

Tot dje bē w Zoarje wuščbōd, tak ho ludžo hōrny šašo
i priedabowim hřchidžim hřošnowom wuščidžim, džbž bēdže ho
přem jaciščidžje tamneho žatožneho podawša troču roščabč.

Duž džbželše šřačelša hōra, kotruž bēdže hřes dwela naj-
pchēlšepanijača a do Sodobitščij hōrčoj najpčelšejeničja, i wuščidželše.
Moju nan je šřari a pčbčnje džej a šřabčij bōž; teho dla mamoj
šřatacč, čhemožiti jeho i temu wuščje, wo čimž tebi namēčje
pōwpowēdom, a něšto žmoj tu i nanom žiwi šamitřz, io je ja
naju tat, jako njewje žabny muž wobjz na semi byt, lotřz mōht
so i namaj wobjenij po wuščidžim wšchego šwēta. Žōniša je po-

wolana, io by i macžerj byla; čžeho dla bydřaboj mōj, kotřezj
je wuščbō tat wo wščo šřebat, tež teho powołanija ho iminčje?

Wšb, wopob naju nana, priedy šačč lechnušč džej, i winom,
a džbž je ho napity lechnušč, džti i njemu a lehi ho i njemu, io
wot naju nana žymjo doštanjemoj a so hānbu, io džbžči nimamoj,
njefej njetrčebamoj.

Zyle wopacžnje by byto, čžejšč-li hřošnowč Zotowej džow-
tow i tym šamowčej, io mēntejelče, io šu ho i Božim žwōdom
wuščizjo ludžo na wšchij semi šabubli; tak wopacžnje by tajše jeju
šamowljenje byto, by jeju pchidžbłt w Zoarje dopowšat. Wšes
dwēla štej na tajše myšle jenož psches to pchidželje, io bēchu
i nanom žle žuy tu w traji.

Žejnje šamowljenj namu ho mēdželčej wuščz jara šřobobasčej;
tak dāčelčej wonej tu hami nōž, abo hižo tōn žamy wječor,
šwojemu nanej wino picč. A šřačelša džbželše ho i žwojemu
nanej lechnušč; a doleč bēdže nani pjany, dha wōn to njepřtym,
džbž ho wōna i njemu ležny, ale mēntejelše, io na šřwōju manžčestřu
piči hebi, a tež, džbž wōna šřačej, njepřtym wōn, io je šřebany,
doleč bē žwōdom šašo žwoje pučje šchla, dožpřiwčij, šchōž bēdže
hebi žabala.

Wopomni tu tež, šchto nam Salomon w žwojch pchidžkowach
wo winje piša.

Nchladaj na wino, so je tak čžewjane, a w šchleščz tak
řřane ho ša. Wōno hčabž do šchije bēži; ale potom řřa, řaž
hād, a řała, řaž imijza. Dha budžetej twōjej wōwci ja dřuchim
žonam hčabčaz, a twōra wutroba wōrēne wēžj wēčezč, a budželčij
řaž tōn, řiž jpi a mjerčja kōžbiniho řřatla.

Wšches tutón pchidžat čhijelše nař žwojaty duch napominačej,
io buhym šřajnje na šřačij řač; pchetož, nam, džbž žmy naj-
mjenje wuščžowč, wušču nam njewōdomim njepchēčelšcho řač.

(Potracjowanie.)

Powolanie, prawdščiznienie a hwičezjenje.

(Potracjowanie.)

Teho dla je njepřawje žadáč, io durbj řōždy wěrnj šřchēčijjan
čjaš žwojeho wuščozčjenja, wuščwōrnenija a noweho naroba
přajčč mōž. Ššamo pohān i wěrje do šřchyniša pchidželčidij
mōže žnawo mōžniščej, hřubijelše jaciščidžej, kotřz hižo wot powōta-
zaje, pchidžotowazaje hnadu dořta, wot poščžidžij jaciščidžow,
džbž w hnadže hamej štej, tak mašo roščželčej, io wotřadajo wot
dořtacija žwojate šřchēčizny žanecho wēščto imānenija ja pchēdžbł
pchidžotowazaje do wuščwōrnenija, a i nowa poročžaje hnadu
nima. Wšchede wščdēm to wot šřchēčijjana placčij, kotřz hižo jato
džbžoj žwojaty šřchēčiznu dořtawčij wot šřchēčizny wōbōttaj
wotroščje a ranom to, šřatōž io w žwojate šřchēčizny dořtal, w čřidim,
pōmatym, pōmōtēmym potracjowanjim rownawo, pak wotřad
w šřchēčizny dořtati žnawo lēta abo lēdžhātšij dořto ležo w-
řřawijelčij hālle w pōřidny řřach ho jeho jašo pchidima. Wōčej
wščatč bēc, io ho to ručje, na jene došo šřajnje a teho dla tež
do jeho wēdōmija a pōmjatta ho řarje; mōže pak tež bēc, io
ho to w pōmatym rownawonju wuščōna, ho i priedabowim
jaciščidžem i džbžčōžm lēt imēdža a teho dla na žōdnij wēřtj
wotomit, džbž je ho lapočžato, ho wuščōj wječej njemōžej. Žnawčij
ležo ředbny, řačelij i žwojny wēščbō, io w hnadže šřchēčij, nřz
na Bože šřubjenje, abo na žwoje řačwōrnenje hnadu, mēra a raboščej,
duž je řēčēmōt tōn, pak io řōdžmēlčij, jeli-ho žōdane řačwōra wu-
wōtawojanu, pak io, řaž Wšchlen, nēčelij hřubijch jaciščij šřōza,
kotřz řas dořtawajč, a to žnawo řačij, kotřz hřidžej i čjačej
pchidžotowanija, i powōlazčej hnadčej, řřidža, šamowōlnje řa řo-
řudimj wotomit wuščwōrnenija a noweho naroba džbželčij a wu-
dawošč a tak řřubjenje a wobročenje imēdželčej; pak io řačwōra,
kotřz čhynč rad mēč, žam řřawčij řōdžowčej; a i temu řarnej
wščej mōžje řēdčij, bēdžu řōřpōřčej, načōžujelčej, řaž to w mēřō-
džimje a na řřidžčej hōle rownēte wāščenje w nāhdy wobročelšičij
přōžwōmānjach tak mjenowanaje „šřisšarnee“ ho połažnje.

Řaž řōřudnjej piči tym wōtawjenju, io ho wēščelčej naččcho
šřōza w nāhdy řačwōrčij wřatč njemēš, tak řačnje pak tež to
twuřdžej džbžimij: šřchēčizny na wēščelčej, io w šřōzu a w hnadže
štej. Konšto-řačwōra wuščōa to pčej, a řřipāčelčij romficej
žřchēčje je řas wmpřajč, io by jeho w šřiřelčij člowjete, kotřz
přajč, io je žwojnej řōdžowčej hēbi wēřtj, hōra pchēčelšchta. Wřu
tutenu muščij pōmhōč njemōžemj, džbž by wot řačini wōšč-
elšewelčewim w šřiřelčij Pawola, Wētra, Žana hřořu mēč; pchetož
i řřitow tutnyh wōwčow wēmj, io bēchu řebij nřz jenož hām teho

wieści, so w hnadze steja, ale so méjadu to tež ja něchtu, ščtož ho pola tych fidelejzjanow, kotrymž pšeho, hano wot ho rojumi. Romka zurei ma swojce pšichizny, čyžo dla fidelejzjianej njedha f žanej wěstołci pšichizny dace: wón by dže w tutej wěstołci hamotiatna wošoba był a njedw wjazw potrebnolže meł, štajtnnje ho swojce zyrkwe, jenzeljez rinfowati hnady, a jeje kstojnstwow a winitajenow dżerčez; wón by wšedse to, jo so ham hebi swojce šboža wšeny, i wotwěstołce f hamotiatnołci pšichiznoł, kotraž stam romlkeje zyrkwe meł njegjme.

Ale tunje cžim rinfowati je Luther wot spoczatka hem wusfchowal, so wotrazny fidelejzjan swojeho šboža hebi dyrbt wečny bycz, niz pšedse to, so pšidi hebi ja wštytni nashonjenjeni a jaczwanjeniji pnta, ale pšedse to, so faž na statu twari a ho šwizčizni na Wože lubejnja a šwubienja pšides słowo, fidelejziznu a wotkafanje jemu date, so dže hřečhnielje hnadny bycz a jeho šbožneho cžimcz Zeiom škryu a dla. Potajim niz w tym, so hřečhniel na hebie bancho hlada a na to, ščtož nčbže jako wusfuit dndja a nashonjenje šboža pšidi hebi widž, ale w tym, so na Wožu hnady w škrytužu rinfowati a pšides hřečbi hnady jenotliwym pšchwobročennu hlada, ja ewangeliznoł fidelejzjiana wěstołc jeho šboža leži.

(Potražowanje.)

Gjidi pjatt.

Něščij čičij dočerpiem
Ze nēt na Golgatha;
Doh hřeča japlačenj
Wu pšides hmyczet šbožnita.

Nōnz ma wšcha bōl a hrubočez,
Wšchōn hmeč, wšcho hanjenje;
Nēt šwata džaŋa lubočez
A škrysta žatbuje.

Nōw nōw jcho tnje
Wo čejtnum žhōwanju,
A lubočez hōhly hnje
Tam i jerej želwočez.

Zwi derje, fidelejzjanu,
Wo hōrkim čerpiemju,
Twiō nadawōl dočonjam
Bē nam wšchem f dobyču.

Tam rinfidžij serow jasnōez
Nēt bōrly jabschizij,
A twiojoh! Wšča trahnočez
Gje i rowa wubudžij.

Ach, meł ty šōžo blane
Tež w mojej wutrobie,
To twioje jutry rjane
Tež ni šu žiwjenje!

Wych potom i tobi hōždžij,
Něščij ja tobi hōwō njeh,
A lo bych šbožmočez hōždžij,
Epel i tobi do njebieč!

K. A. Fiedler.

Rusa wulka — pomoz blista!

P o w j e d a n a č k o .

(Potražowanje.)

6. Šbože ročje.

Dopowbnje beše ho bōrly mnyto, a macz a šyn njebeščhaj ani čjaba nadeščaj, hebi wšcho dopowjedacz, a wobaj beščaj ta! hwekełanaj, so jabschizny, ho wo wšchōne domile džeła wotlaracz. Šdžj šwōn na gjeŋni pšichipolnje jashowni, a hduž beše čjāh wobjedowacz, njepomoti ho halle Nēčtez macz, jo wjehele hame hōdōny žodf ročipotji. Dobečawidž do fudinje rateli ščēhny, so by jimał něchtu namarita. Džichče njebe horiz do wōhūja šajita, hduž šwōncz pšidi ščēhnyž duriacz jashowni. Čžlowjez pšichidže i čžejtŋm foršom na šyrhječje; i forba wutprowadnu wšchēlate lube a hylne wonjenja a roščerjadu ho po domczu. Štajinwšij

forb na šemju a ščajnwyšij hebi čjapnu pšchēd Nēčtez maczerju šarčja čžlowje: „Wšch wotnajet pōčezle mje a da wōh pšchēcz, jo čjapla raš wobjadacz, ščto šary młobženz w swojej fudinje a swojej pinzy thowa.“

Š forba wuklabowanje Nēčtez macz něto wšče možne dobre jēže: poltiw, warjenja, mjašo a pječjenje a ščōnčnje tež hječjez blednu wina, a bōrty be Nēčtez blido i wubienym wobjedom fetye, foržj maczeri a šandirije wubjenje jēždōžja.

Šaj, woprowadje! tat jako dženja, njebečje jimał jo dothe sešdōždō. Wještoła mpyl, džaŋa wutroba a šprawna modlitwa f Wōhu šu nashōdōničij pšchidawf ja wobjed.

Pōpōdnju pšichidže tat wotnajet f nimaj na wopy, a macz a šyn, tat šbožnawoj faž beščaj, njemōželstaj; ho jemu ani do- džałowacz. Wōhebiez pat beše macz, kotraž pohuata wot wot- najerjowuž dobrotoiw ho jemu njemōželče dōždōtawacz.

„Ša dwaj mi tola! Wubōja ni žona!“ šarčja wotnajet ščōnčnje, „wy mje hječjez na šare dny wōhānčije, hduž tajče naliečtože dla tešto rēčjez. Ša šym jektarjem młobženz, nimam nišeho na wšchem dalosim hwečje; ja budu wješto, jeli mi pōžezje, so drugdy na nětoře hōžkizŋi hmeč w wšchēz. Šdžj štajnje a pšchōz hamluti hēžhiz w swojej štwizny. dža je čž woprowdže hūsto čjāh bjes tola dožbi; jo dwaj mi tola! tat šym ho hūto žēdžit, jo bych nětoho nadeščot, i fortnyž mōht nětoře hōwēzla f lubočez porēčez. Wēčje mje ja šwojeho pšchēzela. Wšes pšchēzeleni nima ho nišby a ženje wotčezez; duž wjāczje ho wšchēz hōwōw, kotraž moja mi hwečeziz wo wāčkej džałownočij. Ša dwaj mi tola! šym wam wjazw džała dožny, dužli wy mi. Ša šym lūaj a hōhōhōjajni čžlowejaj nadeščot, a to mi wjele wōži ja dženjēčij čjāh.“

Tat rēčezje wotnajet — dobročez, a Nēčtez macz dyrbječe ho šmūžiz a mječezez je swojej džałownočju. Pōpōnwyšij ho woprowdha ho hōčez, hacz hmeč hebi w Nēčtez štjwe trubtu šajchlic. Šso wē, lubje rad jemu Nēčtez macz to domoli. Wotnajet- dobročez šapōcz ho něto wuprowdowacz, tat je ho Nēčtezom w priedawidžij ščach seščto. Na wšcho wotnajet seščowalche, wōhebiez tehdj, hduž Nēčtez macz wo nanje pomjedacz šapōcz, tež mōzo njemajelčja abo nēčat porēčijaj, ščtož my hīžo jnājemy.

„Nēčžyna!“ šarčja wotnajet ščōnčnje, „Wšch luby mandželjst je šawēčje wšchje čžjez hōdny. Wy-li wōn jebat a wōhchōdžet byl, faž mnyho na tutym ščajnym pšechēz, dža by tšjāzj wšat a a by i wulkim šamoženjem wōhchōt. Šo mje hwečeli, so je i čžahom je šwiojny pšchēlupštwom ščōnčiz a hječjez něšto pjenjes wōhchōwal. Wōn je hjes dwēla rošumny a mudry čžlowjez, tutōn šines Nēčža. Ale ja dwaj mi tola! to nimam ja mudre, jo je ho do Ameriki pōbat. Žona, mam ja to, jo be wāčja rada mudrišja, po njej mječjez ho šōčez. Še wōžnyum kraju by dyrbjal wotacz, by dyrbjal i nowa, hduž tež i malku, šapōczez; i wulkim by tola jašo ščōnčiz. — Wō — tat wšchaj nje- mēčjez bycz, a Wože pučez šu wšchēlate a špōžiwone. Šo je Nēčtez nan njeboši, to ja nashby njewēru; pichetož, ja dwaj mi tola! to by tola pomječez hem dōščaj. Čžjemy jenož dōščajez a potom wōhchōlacz. Napišam wam list do Ameriki, mam tam mnyohid pšchēčelow, čžj štaremu pšchēčelaj lubočez wopōlažu, jo ho trodu hōhchōlacz.“

„Ale, lubšja žona“, praji wotnajet na dobo i žyle drušin hōšom, špōnawidžij, jo je Nēčtez macz wšcha trubna a poražena, „ale, lubšja žona, rēčžim štajnje jenož wo Nēčtez nahu, kotraž je daloto, a japominim pōbla na to, ščtož je tat blisto: Wāšchōho hynka šandirja mēnju. Čžju raš wobjadacz, ščto je nawutnŋt.“

„Šyū! ho te mni, hynko!“ rjekny f šandirijej. „Šyū! ho tu ja blido a pomjedaj, ščto šu nawutnŋt.“

šandirij ho ščejtŋmjeni, tola ani i hanibu, ani i bojočju. Wōhu mōžezje i prawdu prajez, jo je ho derje pšjōwacz. Šola, hduž ho wotnajet takle nahle f njemu wobroczij, bē ho trodu nashōžit.

Šyūnwyšij ho ja blido počez pomjedacz, ščto be nawutnŋt: „Šyūn wučerjo šyn mje čžeziz, pšchōz a čžatiz nawnēžili, hduž bēh hječjez macz“, pomjedache šandirij. Šotom šym jem- piš, štawimj a drube wučenje wēžj wutnŋt, a pōbla ščānčije a hwečjezje rēčje šym tež itaštu a franowist rēč nawutnŋt. Tež wušetju ho, faž šym Wam hīžo pomjedacz, trodu na to, tat ho pčaczti wutnŋtja, tat ho drjewo wušetnje, tež mōzo bečez, faž jozj, šchēz jato wušetječta a pšuwacz jato ryba.“

„Za dwaj mi tola!“ Jarzelny wotnajet, ty hy mi mudra hłowa. Chyż jo ras pšchepwódcyś, hač hy wcho dołkajnje nawuhtny.“

Něto šapocza ho wotnajet Gandrija wuwoprašowac; Gandrij durbjeśde kiczeć, hwoje kniže potałowac, wotnajet praśećde ho ja wcham mduwaj a hladacze stajeje a wjeślećde, čini dale i tutny wuprowozajom potracowacde. Gandrij bje pruhowanje je wickej czerkja dołojat, wotmołwioćde kšes a wjeśe.

„Derje, jara derje!“ měnjeśde wotnajet stajnje. „Šy wcho pšćnje nawuhtny, hynio. Ty hy pšny hólz, i tchje něšto budže, jeli njewaróćdeś do kšiczy foljom.“

(Potracowanje.)

Wšhelate i bliska a s dalosa.

— Nowe šhtwórcz lěto ho šapocziye. Duž je tež něto šhtadnoće hěbi najše „Pomhaj Wóh“ na nowe šhtwórcz lěto štaćeć. Wub čitarijo hui prajeni, jo budyh hmoći jnatych pšchegelow a huihobow na najše njebjeśće kopjeno kšebšlujny činić, totrěz chze jemu dobre njebjeśće natwarjaže čitajnje podawoć. „Pomhaj Wóh“ móže hěbi kšobu pola njaja duchowneho štaćeć.

— Pšcheg šhtatim wón naj podata powjeśe, so je ho huišćanšte zyrhawišće wučeřenje město budyhmo jancije wučerjeć Gubje w huihby pšchepodato, na ho wuporjebjeć, dołez hy. Guda jemu poľšćenje město pšchajal njaje. Duž budže ho najšeje to město w blizjim čsohu wuproće.

— Twar nowoje železnicy i Wištopiz do Galschtrowa ho w blizjim čsohu šapocziye. Radžijomije ho tež i twarom huijo wot hějme pšchimołenje železnicy i Wóšworla do Radworja šapocziye.

Pruhowanja na gymnazijach su šhtóčene. Znty 1901 je jich 432 mduwjenow na 17 gymnazijach pruhowanje woblato. S nych chze 207 prawojništno študowac, 46 šhtatnow, 37 duchowništwa, 30 do woerjaništwa šastuju, 31 na rěče študije atb. Nadabazaje je, so je kšobu tych, kiz prawojništno štupaju, tat huišnje roizto, so nimale potkoju wšhticich pruhowanach mduwajna. Kizba na duchowništwno študowozhje je šhteto wotebjerata. Džio to njaje, pšchetož duchowništwa nula je ho mungta a mduž budowiny durbja dołho čsoćeć, prjebu hač štojništno doiztaw. Šduž bědže prjebu w najše herbjeć Łužijy lěpie, je to tež jenož štoro labyta bajta, jo herbji budowiny tšchje štojništno namata, dołez na herbjišć budowinow potracowac. Šserbžij budowiny w tu huiwitu lěpišćde wuhladow hač njemaj nimaju. Še něšto nědže 5 lět, jo tež ho jn žaneho pšchmėnjenja i najmjenšča w Šaltije Łužijy štato njaje.

— Wo džiwnyim wotšubže Wožim pšhaja i Bayerkeje. Bayerki knježet huiž 801. narobny džet huiwjećelje. Pšidi tej šhtadnoći wobhadžaji wón wuľtu ličbu huištanow, kšiz hěču i jastnu šahubženi. Mjes nimi bědže bjełe tšch prjebawoći woerjiti wuľst, kiz bědže jelanitwa dla i doľšćitnemu jastnu šahubžem. Wón bědže čezto šhorit. Dwoj mēhazaj mējeje huišćje wotpotaczić. Duž pšchidže powjeśe jeho wobhadženiya. Žeho mawjeľta po njeho pšchidže, a wnoaj džehatja do hoičezna šchalt hoičaja wuľst. Mjes tyn jo žona wšhelate wotštaracze, bēdže wón do žytwie. Žyrje wotpšchidžewiće jeho Wóža ruczka jaja a wón bēdže huištom mowu. Wobhadženiye bēdže jeho pšchew wumjeřezom w jastnje wuľstowato.

Wórtne wjetowanje je hěbi šaho wopoz žadoć. Podštopny dželacze ho wjetowaje, jo ja hoiu itej polenza wupije. Wón brie jón wupi, ale pšidi poľšćejnej kriwcy wón i semi padže a bēdže mowu. Žeho huišćny njewolom bu potšhojan.

Bēdže tat, so wny dobyće doľahnuće.

1. Kor. 9, 24.

Włobženi, totrěz ho dajete wot čotmarja w čotmie pšes šcheroćin rětu pšchidžet, ho džiwacde, so tbi hamy i wopredta tat wuľstho po rězi pšidi brijoh jorie džeběće, wjele wuľsthe tchje mēľta, na totrěz čezdije pšchewjenje bēž. Žato włobženi hwoje pšchidženiye na tyn wuparji, jemu čotmar wotmołwi: „Dobry čotmar durbji hěbi runje kiz dobry šchiczijan huiž wotšufnjem kšiz pšchego wuľsthe štać, hewat ipodny njeho doľdže. Žareho woby, drugého huiet dele čšeri.“ Włobženz jostna, jo

Samowitny redaktor: farat Šolcz w Budyšćintu. Čšiczeć a natlad Šemolerjez knižiczišćenje w Budyšćintu.

na nashonity muž prawje, a ho jemu i wutrobu ja dobru kadu potšatowa, totrěz bēdže doľst. — Šy-ti ty šchiczijan, žhy šchiczijan, mawćli mēľte na wēžnjoće a šhobnoće, a hy tola žayu huiž brijoh brijoh, brijohuž žaboičjom a rōšwōrčidžjom a brijoh jedyh ras pšchego durbji wot nych nabbēhany a w hwojim šchiczijanštin žuženju doľst štoram — dopomni ho na dobru radu čotmarja: wotšufnjem kšiz prawje wuľstho, to huiž njeho njepšchidžet, — bēž tat, jo dobyće doľstajet. M. H.

Njepłaczeje nikomu šlōcz se šlōczu.

(Rom. 12, 17.)

Šduž ho prēnje šchiczijanše wohady wōtrje pšchiczižachdu, bēdže wōbjeje jedyh wōham, i mjenom Mlas, totrěz je wuľšēć, jich pšchegelow pšchewadži a wuhawarjam šchiczižanšte wēry na tajte pšchegeli i wēřej huiwjeći dopomha. Žeho žona jemu pōla pomahaje, kaž wjele jeno mēžedje. Tātōn huišćōžny čłowjet do wuľstke mui a huišćōžnaw pšchidže, tat so durbjeśde je hwojim žytnym domom hłobu trabac. Wōn hiam na huiwjetny tožu lēžaje. Duž wot njeho prjedy pšchiczižani šchicziženjo dobro wōľne dary hromadžuju, a jemu pšenje a wšhelatu žyrobu do jeho domu potšchaju, jo hy ho w huiwjeć wuľstke mui huiwjeće mōľt. Žato tōn šchiczijan, totrěz w mjenje hwojeje amejny dary huiwjeće luboće pšchidžuju, žona rěčnu: „D wuł bōhōjo, ty hy, jedyh i tch, totrěz huiwjeć pšchiczižatoj. Namaj, hwojimaj njepšchegelowaj, wny šastu luboće wuľstahnuće?“ Mhory waf i bolōćemji čłeta a durbje čezto hōnaje. Žōn šchiczijan jaju i lubōwimji huiwami trojštowacde a na to tšchje wuproćeć. Šduž bje wotećot, bēdže žyle čłchjo w pohallim domie; jeno huiwjeć štoru čłowjet hōnaje a žatoćelje a jeho žona jedyh ras pšchego durbji prajaje: „Šu to čłi lubjo, totrěz huiwjeć pšchiczižatoj?“ Jo nēřatych duiach Mlas wumrie a bu wōrjebany. Wjeřoz tōn šchiczijan šaho do jeje domu pšchidže a wōndōje nowo: dary huiwjeće luboće pšchidžuju. Tschy wōna na hwoje wōľtož padže a i hōřitni a bolōwimji huiwami šawota: „D, mōj knjeje, šhto durbju činić?“ a tat ho durbju džatowac a tat durbju huiž huiž pšchidžet.“ Duž tōn šchiczijan ja hōžje a bēdže: „Wēř do knjeja Šeljuha, dha budžet i ty wōj bōm hōžny.“ A ta žōnsta bu je hwojim žytnym domom wēřaja. Tcho dla jow špōnaji, tat je prawe, šhtož japoľščot Šamol praji: „Njepłacz nikomu šlōcz se šlōcz; njedaj ho štemu pšchew wuľst, ale pšchew ty šte i doľem.“

Něšto i rošpominanju.

Dobry knje, dobry wotrocz.

Sewerny wotrocz, poklad w domje.

Wojak durbji wojowac, so mōht dobyć.

Deľchēřit jemu plōdmu čini.

Sudanczka.

Šchō mō na prēmich duiach žiwjenja bēle mjařto w brijuchu, ale bōřny čłorny prōč?

[nawgnoč]

Dalšie dobrowolne dary ja wōbje armenište huiwty:

Paczke džeczi w Budyšćintu 6 hr. 50. 19. p.

W mjenje wobohi huiwty praji wutrobnu džat

Gōcz, redaktor.

„Pomhaj Wóh“ njaje jenož pola knjeřow duchownych, ale tež we wšchach pšchewawajach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyšćinje doľstac. Na šhtwórcz lěta płaczi wón 40 n., jenoťkliwe čziřta ho ša 4 n. pšchewawaju.

Bom haj Bóh!

Czytło 14.
7. kapł.

Létník 11.
1901.

Serbske njedzelske lopjenka.

Wudowaja ho kóždu hobotu w Ssmolerjez knihicizichježetni w Budyschinje a hu tam dostać sa šchwórtlětnu pišgedplatu 40 np.

Zutry.

Mark. 16, 6.

„Wón pak dječke t nim: Njestrožeje ho, wy pytacie Ješuša Nazarensteho, teho křizžowaného; wón je stanył a njeje tudy. Hłaj to město, hdbžež bechu jeho položili.“

Cžešte bechu hodžiny za wučomnikow, kotrej mjes cžichim wjattom a jutrownicžtu ležachu. Sswěto a cžem- nolič, nadžija a jedwělowanje wojowachu tehdom w ich wutrobach. So bešče Ješus wumrjel, na křizžu wumrjel, to bešče jich móžnje jimalo a satorhnylo. Nětto bešče dže dha wšchito nimo, wšchito t kónjei, wšchito podarmo; nětto móžachu swoju nadžiju t nim hobu pohrjebacž, nětto jastacž na wumoženje iraelskeho luda a swojich hamžnych dušgow cžatocž. A tola njebešče jim tež šašo to t wěrie podobne. Staž runjež tojom prajesche, so morwe woštanie, šchož je ras morwe, dha ho tola wutroba se wšchej možu wobaratše wěriež, so dyrbał Ješus, hdbž bešče wo swojim horještacžu rečal, ho sam myličež a so dyrbał tón, t kotrehož žiwota bechu sa žiwjenje reči žiweje wodn bežale, a kř bešče Nazaruša, hačž runjež bižo tsi dny w rowje ležesche, t žiwjenju šubžil, nam na wěznje w šmjerceži woštacž. — Ale mjes tym, so wučomniky biščeže tal w njewěstožbi bežachu, njewědžo šcho dyrbjełi kebi wo Ješusowym wumrjecžu myšlič, hlajež, dha bešče ho bižo to špobjiwe šlato, šchož bešče kmane wšchitu jich šrudobu a šyštnofč facžerjež: Ješus bešče wot morwuch

stanył. Žato mjenujzy někotre pobožne žónste na přeni džen po sabace jara rano t rowu pschindžechu, so bychu teho křizžowaného cželo žalbowale, namakachu wone row prošbny a knjejomu jandžel dječke t nim: „Njestrožeje ho, wy pytacie Ješuša Nazarensteho, teho křizžowaného; wón je stanył a njeje tudy. Hłaj to město, hdbžež bechu jeho položili.“

Křychtuš je stanył, o wječela, troštpapólna powječej sa žyle cžlowještvo! Šcho to by měl bjes Ješusoweho horještacža? Kraj, w kotrymž by hrěch bjes wumoženza tnježil, šrowawne bitwěhčje, na kotrymž dyrbała prawda wěznje je šlócžu wojowacž bjes wšcheje nadžije, so na- pohleđu dobudže. Šcho by cžlowječe žiwjenje bjes jutrow bylo? Šrudne pučžowanje psches wjele wobčežnosčow a bolosčow, psches wjele šrudoby a šyštnofče, a pschi tym žana nadžija na šbožny wotynjeny kónž. Šcho by naša křečejžijaniša wěra byla bjes wěstočje: Tón knjes je stanył! Křychtušowa wučba by ho lište t wěčnoličež runala, w kotrymž bychmy podarmo sa Wožim podpřišom a šyglom pytali: ničto njeby ničžo wěše wo Křychtuštu wjedžal, hačž je woprabwde Woži šyn abo jenož t ludom derjemjenazy reformator, kř je sa šwoje pschewědčjenje wumrjel. Njeje-li Křychtuš stanył, dha je naša wěra podarmo, dha šmy hiščeje w našich hrěbach.

Nětk pak je Křychtuš wot morwuch stanył, tón Wótž je šwoje „hoj“ a „hamjen“ prajil t žiwjenju, cžetpienju a wumrjecžu swojeho lubowaného šyna. Wopor na Gol- gatha je pschjatu, dokonjany je woprabwde. Nětk šměmy

z uwagomianami wsiłku njewołosće z dwiele spušczić, nętt njećjeba ničto wjazj smiertnieje bojosće dla swoje žiwe dny f kłuzbie wotpušdzeny być, nętt ničto wjazj ho wo žiwjenje wopušczićny czuć. Rašč sčoznik f žiwy, tón je swojje wiščehomžnej ruki žyć žiwet a teź naiše žiwjenje wožbi, f temu smieny kłwatać se wiščemi nalež-nosćemi, temu ho troščitnje porućić z žiwjenje a wu-mrćeje. A hiščiće wjazj. Wiščes kłwituža je smierć pōzrieta do dobyća. Tón žiwaty Boži nijej sčizje wiščat, ale jako tón pnićići njeś tyni, kotiz h wuščyni, f rowa wuščol. Sa nim pōwōžemy wiščizny, kotiz žimn f nim pšes wēru swajani; moja hłowa w njejbju swōj staw czejni je f boju. Haj, wumrjem, ale njewołotajemy w smierć, žapabnjeny do rowa, ale sašo ho wrōćizny, wuščynem, ale sašo wotucziny a ho w tamnym sčozniku kraju sašo namatamy, hōžej žana smierć wjazj njebudze, ani žudoba, ani wolanie, ani bolosć wjazj njebudze; hōžej klōnczo a mežaz ho wjazj njechwatać, pšchetōž tōn kłies budze f najšim swētom a jeho wošo naš wožbić.

Wiščizny? Žesuf praši: Ja žym to horjektawanie a to žiwjenje. Sčotōž do mije wēri, budze žiwy, hacž wōn runje wumrje. A w jutrownym kłerludju rēa: Moja hłowa w njejbju swōj staw czejni je f boju. Szy ty to? O, staraj ho je rženjom a kłepjetanjom ja to, fo by pšes wēru Žesufowy staw był.

Samjen.

Pucjowanie po Božim piśmie

abo

Isle myše nadenidž, Bože hłowa cžitajo.

Podaŭa žwēry cžitaj „Pomhaj Bōh-a“.

I. knihi Mořafazow, 19. staw.

(Wotražowanie.)

Masajtra pak džeide staricha f mēdōškej: Hlaj, moja lejcz je ho mi wubjernje porabizja, a žym wčezra nožj pola mojego nana ležata. Čezmōj jemu teź na jo wōn wino picž dacž, a dži potom a lehić ho f njemu, jo bychnoj wošej wot swojeho nana žymjo bolajec.

Taf bja doščetj wonej ja tu nōž teź swojemu nancj wino picž. A mēdōšja, kotraž čybiše hame božicz fžj kotra, žandze teź f nancj a lehnj ho f njemu, a wōn sašo njebytni, ani hōžj ho f njemu lehnj, ani hōžj itany. Taf bēide Taf pšes dwoj nještut žlepj jako sčozko, a taf bolhwata jeho kłwotanje ja hrēčim porućićnož wē 8. kłučizny.

Taf itej wošej diwē Lotwōej džowzy wot swojeho nana pobajec.

A staricha poroži žyna, lotremuž narjetny Moab, po herbicu „wot nana“. Tōn je wōž Moabščik, kotiz bydla w tamniščich stonach hacž do dženščiniche dnja.

A mēdōšja teź poroži žyna, a pomjenowa jeho Ben Amni, po herbicu „džeko mojego lida abo naroda“. Wōna bē wješka, jo nječ džežto wot žuho, ale f jeje naroba.

Amni je wōž Ammonščik džeci hacž do dženščiniche dnja. Sčotow Ammon ruma ho najdemu herbicemu hłowu robat.

Łota Bōže pigmo dale wjazj njenaspmni. Swotowanje a smertownje bēide ho wōn wot Abrahama džićit, a taf nima žanjej wožnoty dale wjazj ja Bōže kralestwo a jeho stawini. Taf ho ani jeho smierć njenaspmni.

Smajo wōcej narobow bēide pōdžičho njepōžezimōwēž a hrownoč. To wojnamjenije ho teź w jeju wabožnitiwje.

20. itaw.

Sarah budze Abraham wot Abimelecha wsta a f wōbdarjenjom sašo data.

Abraham mižnje f nowa, hacž runje je Wōžu hnadu wōpijet naspmni. Wōža njepčemenjowna žnada a žwēra pšechizwo jeho wuščwolennu wojnamjenije po pšči wiščej hrēčim kłabojezi

hiščice bōte, džić pšči tamnym podawu f w Egipctowŭej, dolež je ho tu f člowjekom saplet, kotiz nječ runje bēitownje a wotryž Abraham wōbohi.

I. Sčutizja 1—7. W Gerarje, hōžej bēide ho Abraham w Sodomskij žabunjenju pōbat, widaŭa wōn Sarah u runje saž w Egipctowŭej ja swoju kotra, a Abimelech, Gerarščik ital, pōčjele po nju, saž tehdj Sarah, jo by wōna do jeho doma pšidieła. Ale Bōh namēčje faktozj, ital na smierć kłwiti. Wōh rozjažni jemu no žnje, taf ho wēž wopranuše ma, a uščj rožjo, jo by pōčjele, ja faktozho ma Abraham, jeho mādželšču wrōćiti; wōn budze ho ja njeho mōbić, jo bychu ho strachi, faktoz žu jeho nēšto pōbeide, ja njeho minje.

Wēščiznje mōrwe mōrja, faktoz tam žotmjele, hōžej bēide nēdby wulaj krašna Jordaništa rumno, Abraham lawēče wazj žendj; pōba mēleje ho teź f nowym palniščezam rozslaboŭač, duž njerojta wjazj došo po Sodomskij žabunjenju w žebrawšči strowe, ale czejniče wōtgal do kraja f potidnu, a potaiwajči itany ja swoje stōba a ja potērbnu czelež, bydeleče tam mjes kłabohom a mjes Surom a bē žubni f Gerarje, hłowom mēče tuteje strowe, hōžej bēide bebi ja beje a swoju žona wbydeleče wuščol.

Klades leži do frātkeho ranja, njedalofo wot mōrweho mōrja; Sur do strowy pšči Egipctowŭščik mjeclaj, Gerar do frātowanjezō-neje strowy w Žilistim kraju. Žilistiz bēdu f Samiščich wuščad pšes Mizraima a po Kananejšču do Palastim žabunjawidj bēdu f pomogu kłatorimow Kananejščik f južmž pšidmōwščik ruminow wuščizni. Wot nič narjetny ho Kananejstemu kraje teź Palastima.

Mjeno mēta Gerara je ho džežato hacž do naišeho cžaja. Ži božim do frātkeho ranja wot Wazy pšididžej f žubotke a kšerotež rēž f mjenom Dsurl el Gerar, po herbicu: Łotzaha Gerarščik rēa, a pšči rēž ho rospadani: stareho žyblidžja f mjenom Kħirbat el Gerar.

A rēčawidj ho hōjo ja priedawoče cžajy tajščy pōbow dla je prajit wo swojje mādželščej Sarah; Wōna je moja kotra. Duž pōba Abimelech, Gerarščik ital, faktoz saž deŭm žilistiz krajoje bē czejni titul „kralowšč wōž“ pšidaj, a wja Sarah.

Bjes dwēla cžinjelje to Abimelech, jo by pšes kławotimwo f bohatym paštymij wjeřhom swoju wōž a swoju nahladnoč žynit; Sarah pak hacž runje bē hōjo wmale 90 lēt itara, bēide bjes dwēla jako rjana, dolež bē ju Wōh hiščje ja tajta wotaj; faktoz ja f maczej być, a taf bē f nowa wōmōitja a wewotita.

Ale Bōh, porašawidj Abimelecha a jeho wotroczim f kōrtej kłarōcju, jo ho njemōšjele f uci blicj, pšididje f Abimelech w nož wo žnje; dolež bēide tōn ja Bōže žewjenja wo wēřtej mērie hiščje pšiditkandj, čybiše jemu rožabnić, cžeho dla je jeho tajta cžwila pōbeidja, a džeče f njemu: Hlaj, ty budžetj wumrējez teje žony dla, faktoz žu wōt; pšicetož wōna je jereho nuža mādželščja žona.

(Wotražowanie.)

Žesufowe žedjenje.

Macž šachli wotrumowaje a nan džežjeje nowy testament, f faktozho bēide ranišču mōblinu cžitaj, hiščje w ruzj. Wōn žicjele, saž by jeho mysl taf twjerdže sapščimnyta, jo ho wjazj hibacž njemōžje.

„Je tebi nēščto?“ ho macž pradželje.

„Čto bebi rosmuščidj?“ „Čat njebyrjecla Žesufowa wutroba f tutej jemju swajana być?“ wotmōwli nam.

„Majšimliche žedjenje, faktoz teho kłieča hiščje na jemju cžer, faktoz jemu jeho wutrobu hiščje do najšimstōwimiche kłabotōle f emi dele czejni, je tola to žedjenje po žabidjenjch a žubjenjch. Čat rad je wōn najbōřtnej pšchetaj, jo by nam ja cžaj a wēžnočž troišt być mōbt. Žemu drje je taf, saž by rad hiščje žuntōž na jemju pšidhol a ho hiščje žuntōž pōbat žubjenjch wumōž. Taf blisfo a hōrjo saž wōn ničto swoju wutrobu na žubčimno žubjenjch njepōtoži. Wicž ho dočj, to je jemu, saž by wōn kam hiščje žyle domach njebył, faktoz jeho wutroba mjele tykaj žubjenjch w cžemnej žubie kłabizž wiščj. Waj, hōy bydu bebi tola žabwōwaj a žubjeni na to myščli, taf jara žu w njebjech lawōwani! Čat wulla a polna žedjenja je Žesufowa wutroba w njebjech, hōžj w nim a f njeho f kōžej ženotlwej dušji na emi tajke žylne cžerjenje žedjenja dže! Čat mōto mjo kłwetej Žesufu f jeho najšimstōwiche wutrobo rožumimj, faktoz mjo tudy na emi ja jeho

Sandrij pošivny i bŕovu, njeprajiwŭchi pať ani bŕowezka.
Wutroba bŕ wiŭcha hnuta.

Wód f mowdobu njeschrajaje te cšlowyše džęczi" (Ew. bñ. tñer. Jer. 3, 33.), ale pñano je tñorwcz tñowej burdke tat Ka, jo durbti bñti pñtne lęstafimio dacz, jo by tñrowy byt. Sñano tñrowu tat mowdobu njeschaj, jo durbti bñti cęczu wabiu tñdobu pñchpñbñmñcz, jo by cęz pñwñzwał a f pñwñmñj nñhomaj cšñmñt. Węcęz njeschaj jo jeho nucęnjo pñchpñbñmñt, tj mowcz pñdłem wot njebo wñwacz, ale nñm tćbje łubje, "wñm nñma pñwñdñbñja na

Pomhaj Bóh!

Ciśkło 15.
14. hapł.

Łětnik 11.
1901.

Serbske njedźelske łopjenka.

Wudawaju ho kóždu sobotu w Šsmolerjez knihičisćizetni w Budyščinje a hu tam dostać ša šchwěrtłětnu
pšchedpłatu 40 np.

Łuafimodogeniti.

Jan. 20, 19.

Ma wječor pak teho šameho dnja, kiz přeni běšče
po šabace, jato wucžomnižy šhromadzeni a durje šamknjene
běchu š bojošezu pšched židami, pšchindže Žejuš a šlupi
šriedža a dšesche k nim: „Měr budž š wami!“

Běšche jutrowničkju wječor. Wucžomnižy běchu šo
šafšo pomaku šhromadu namakali, ale jich wutroba běšche
hiščeje pokna šrudobu. Jutrownju powješez běchu drie
šhwyčeli, — Marja Wladena běšche k nim pšchiběžala a
pšchipowjedala: „Ja šym knješa widžala,“ — ale
tajša powješez běšche pšchewulka a pšchewidžina, šo njemóžachu
ju tak šhěte šopšchimnyč. Oha, jato hiščeje dwělowanje
a nadžija, šrudoba a wješelosěz na jich wutrobach mješ
šobu wojuja, šteji wón šam, tón šorzolubowany a šrudno-
wopłatany njeabžy šriedža mješ nimi, wobbaty wot
šhwětelosče tamneho šwěta, a poštrowi jich še štarym
šubym poštrownjenjom: „Měr budž š wami.“

„Měr budž š nami!“ Wiele šakračnych ras běšche
Žejuš ja žiwjenje šwojiz wucžomnikom tak štrowił, ale
tón ras mješčeje tajše štrowienie wještchu wažnosč, džiłi
šewal. Štrowienie běšche to š šhorneho šwěta, pšches
šotrez šhorštanjenju do jich wutrobow tón měr wula,
šotruz jim nej ničto ženje móht wšać. Měr, šotruz šu
šow wot šwojeho knješa doštali, je jich šlajny pšchewodžet
był po wšchem žiwjenju; tón šu w jich wutrobach měli
šać do pošlednjeho šdučnjenja.

„Měr budž š wami!“ tak štrowi knjes dženš
hiščeje tež tych šwojich a dawaj jim tón měr, šotruz je
wujšchji, džiłi wchitón čłowiki rošom a šotruz jim
ničo rubicz njedyrbi, niž žane šte šwědomnje, niž žadny
Bóh, niž žana šmjerč. — Šte šwědomnje, o, šak wone
čłowište žiwjenje šhóte čjini! Šak je David plakač a
šo rudžiez dyrbjal, jato běšche do šhěcha šapadnył. Žana
štraloništa mož a pucha a šabawa njemóžčeje njeměr jeho
dušče šacžeriez; wšchudžom, njech běšche doma abo wona,
šola wóššla abo w šemplu, šlincješe jemu do wušchow:
„Šsy šmordat, šy šamobžestwolamaj“. A šak je šo
Davidej šakto, šak je Šětr, jato běšche šwojeho knješa
šapreč, šakóšnje četwił, šak dže šo hiščeje kóždemu čło-
wješej, šhdy do šhěcha šapaduje. Wó dnjo a w nožy,
pšchi dže a wotpočowanju, w šamotnošči a w šowat-
štwje, we wješelu a w šrudobie je šte šwědomnje jeho
njewitany pšchewodžet a jeho nješmilny wobštoržowat.
Wone pšchima šo jeho šwiatow šak šleščeš, a na
žyfej šeni ničo njenamata, š čjiniž móht je wotehnac,
tež žane měto njewuškědžiš, šhčez móht pšched nim wu-
czetnyč. A njech šinabž tež šo čłowiek šrudby na šhwiłtu
pohlufši, w šwojim čžabu šola šafšo wotuczi, šo by šwoj
wobštoržowazy šam š šowu nastupilo a čłowješa š šowu
do šmorja njeměra čžihnył.

Wem jeno šeničšeho, šotruz móže šow pomhaj a
tychčenej šwutrobje šhdučny měr šafšo daricz, to je tón,
šotrezho w našchim šezjenje dwóžy k wucžomnikam četnyč
šhwyčimy: Měr budž š wami! Šod Žejušowymaj šowomaj

hđež mój poudžemoj, ty na lóžbnyh mešče wo mni prajtiš, jo hyn ja twój bratr. Za spóhnaješ, lubiši Abimeleho, so nječijm tebi i wotpozbom něšto narečal.

A Abimeleho wutrawiši wozny i woty, wotročkow a džwoti je hwojejo kóhčedžestwa da je Abrahamej, so by jemu uje prawdu, na njeho hoženja, larnuaj, a dawušci jemu jašo jeho žonu Sarut, džeshe wón hinał džiž nědyh žaraa, forož by Abrahama wšci hawon podawu i kraja wupotał: Blaj, mój kraj je pšed tobu wotewrijej; budy, hđež ho tebi spodobu.

A džeshe i Abrahamowej maubžeslej: Blaj, ja hyn twojemu bratrej, laž by jeho hama njenuwota a i činiš, ho mje do brěcha jawešta, tyhaz gjeborufo do dat, pšedtož teko ho moje dary hódne; blaj, njedyrbja jenož larnuaj je ja njeho budy, ale durbja budy pšedstrej je ja twojej wozci pšedbe wšitkim, tofiziž by i tobu a wšitkijom. So hyn tebe do hwojejo haryna dat pšidžej, hyn tebe wotwješesčej, něšto paš mašy larnuaj, so možesč džesłemu do wozjoj pohlabac, pšedbe wšitkim tymi, tofiziž by i tobu, a wšitkijom, twojim domizjom a žulym.

Grěch „pšidžej“, nělomu „wozci pšidžej“, ma rečac: jeho sjebnac, jeho hebi pšidžitičej. Tute wurazh jettamy wošpjet ja larnuaj, wutprawjenje a wodacze. Zaš mešče, laž hižo nalpominuam, dat, něhđe 2625 hrinow hódny, budy larnuaj je njeprawdu, forož bešče ho Abrahamowej maubžeslej stala. Kral bešče jej tajše sjawne pšidžipotke winojtj. A to bešče jej powuženje. Žej bešče ho dopotafalo, laž je Abimeleho na hwočatju hwojiz hłowon nalpominat, so be njeprawdu kšezika, a něšto njemějeje ani hłowu, so by ho mošta famohčej.

Abraham paš spóhnašci, ščo ma činič, hđež bešče kral nadobnje wšcu njeprawdu larnat, modelje ho — najšterjeho pšedbe wšej štromožšinu — i Woju; a Wóh wutrowi Abimeleho wat hwojeje thoročje, a runje tat wupowobdiž tež potom jeho žonu a jeho džwoti (jeho pšoblanje žony i woričij njewórnizow), wat njefhamončje, so njemóždu hacy dotal podječ, so wone něšto džesji porodadžu.

Pšedtož kšez bešče pričny wščon čjaž, hđež bešče Sarut w Abimelehozym harym, twjerđe lamkaj wěšče mačesne žiwoty tuteho Abimelehozeho doma, so be wšče podječ njemóžne, Abrahamowej maubžeslej dala, dorež be štrach wozci, so ho mačesny žiwot teje wotwješej, forož mešče něšto bórty podječ nadobno hyna po šljubjenju.

Pšed wščim ludom mešče ho šewicž, tat Wóh Abrahama českej a lubuje. Wóh wóž wofala, tat wón famože wěšče wošaj wotšowac a wufojenje hwojejo šlaba jawežesčej, so njebu žadny wuštitiž možnati je moht lažej i štrachom pozbabanjom. To je kšafne šamajo ja to, tat šmej pšidžibnje žizneljy wotšhđezčej i wotoljimi narodami.

(Wotračowanje.)

Rusa wulka — pomoz blisla!

Росе еда ацъ ло.

(Wotračowanje.)

Šandrij bešče wo wulfin měčjanšim wotšhđez pšelupžšino nawuštaj, a snjes Wotnajer mešče ja dobre, so by ho něšto tež družboje w šwecze rošhladač a je hwojim šlozom pošpat.

„Wicjo njemóže a njemni tebe na našče měšto pšidžowac“, měnjese snjes wotnajer nědyh i Šandriju, „šiba twoja mač. Me jeje dala njecijš hebi žonnyh šarofčow: pšidžot šluwalen budy Wóh, i přenja, jo je jašo wotšowita, a šubnjeje, šabej wóžny staj ho jašo porježbitaj; a i družba je st štary wotnajer, forož štary žonku wotšowa. laž daloso ja to čłowjta wola a čłowjta mšo dohahenje. U paš durbijch dale do šwita. Ženož tam, hđež šwite žomy žotnja, šyni, wutwori a pošbėje ho muž, a wšča přoža, i forož čyžh tebe hotoweho čłowjta ščinič, by ota byje wušpěcha naložena, wotšajenč-iž na našče měšto šljubajen. Praj mi, hač maš ja prawe, ščotž hyn čzi prajit, a ja dwe njedželi maš měšto, šafjež je ja tebe šmane. Njefomdž by i wotmožewjenjom.

Šandrij njemějeje hinał, šhiba so kniejej wotnajerjej pšidž-hłowu. Žon mešče wóž dailče pošajicž. Wón bešče rošumny a mudry dočej, so špówa, so ho jemu našhmaničej radži, jeli so ho wat wotnajerjej kniejla wozdžiz da; a bolešče jeho tež wutroba, špominajo na to, jo ma ho wat mačesčej, wat jara lubowanej mačesčej džesčej, dha to tola njemóžeshe jeho ros-

hđezje pšcheměnič. Nědyh mešeshe so tajše dželenje tola šlacž, a Šandrij bešče jowšeshe na prawym pučju špominaj: Ščotž ma ho šlacž, je našhmaničej štanje-li ho šhěš.

Porečjawšci i kniejom wotnajerjom powjedawšci bišeshe na šaman wěrožet mačesčej, na čzo je ho rošhbižit. Wóna wofa žyle šmerca, pšidžot wotnajerjej snjes bešče ju dawno žito na tajše dželenje pšidžotowat, a wóna be rošumna dočej, so to ja našne a prawe špofa.

Nědyh pšed wječerjom, bešče to runje dwe njedželi po tutym roščezkowanjju, pšidžide wotnajerjej snjes i listom w ružy. Něčesž mač šejeshe i Šandrijom wšci wotnje a tat jeho biž i dalosa wozdžetaj.

„Wotnajerj snjes je muž wot hłowu!“ měnjese Šandrij i mačesčej, „wón njeshe powječej wo mešče, forož je mi čyžej šajlaracž.

A tat bešče. Štupiwšci do štynu towa Šandrijej list prajaj: „Tu, Šandrijo, čitaj! Jnatnace štu hrinow došhđow, pšiba žejč a wotšubjenje, a šetnje dwižy dwe njedželi prošbinom. Wotšhđ je jedny i přenaj a našhmaničid po žutej Europeje. Tam jawešče něšto hódne nawuštewčej. Wšitohuž ho na pučž. Wšidžes džesč njon mašy wotšej. W dwanacžej hódžinac hyn wos štofal. Njefomdž ho, naladž hwoju ščitaj!“

Tajim hłowam njehobžeshe ho napšechšiwčej. Šynjom pšidžotowacju wšci trěbne na pučž do žubij.

Naladžšane ščitaj štejadu wšci šhěžnyh burjaz; wošledni ras šedžichu šari šaci wotato šulogjeho blido, so budy trěte hódžiny pšed wotčedženjom ho i šubim hłowami wotšewil. Šso wš, Něčesž mač by ho najradšo do šuteje wole wupafada; hama žubna bešče tola, so mešče ho wat lubeho Šandrija, hwojeje jenieč-šeho džesčej, džesčej. Wotnajerj snjes paš ho wo to wotara, so tat daloso i njej njedobžesč; štajne wježeshe kěžšlomožej na tyhagore wšelache wěžy šhěčej. Štendjen jeho našhjawčej, žortniwoch pšidžadow njebu moht doždesčej. Tat ho jemu poradž, so durbjeshe ho Něčesž mač njmo hwojeje wole wošpjet šojmiej. Tat be šhodotaj, forožej narjetjenim žubnoba, ja tele hódžiny i Něčesž šitewčej šelšerjena. Šandrij bešče wotnajerjej kniejej ja tajše prošmanje wužy džawolaj, ja mač bešče ho wošlednje hódžiny pšed dželenjom jara štrachowat. Niz trach teko dla, so by dželenje wat mačesčej mjenje šacut, ale teko dla, so mešče mačesč tat jara lubo, so čyžeshe in pšed wšej žubnoba wu-šhłowac a jej wšcu hotočej wošhđezčej, hđež ho to nělat po jeho mozach hódžeshe. To paš kniejeshe, so hu džesč jeho možy pšehšlabe, so by dornčeshe, i šotrmizž bolečes dželenja we wutro-če talajta, moht wotšewicž. Wón ham čujeshe, tat hu jemu wutroba rošlawale.

Na šwitič česjeshe dwanace. Šo drožy pšidžeshe wos a šasta pšed Něčesž durjemi. Wotnajerj snjes bešče čłowicž na wotšom i wotšede, hđež pšidžidžechu tež druhy ludžy i wotšomam. Žeho dla ho wšitkij po nim štožowachu. Woštawšci rjetnu: „Něšt prajtaj hebi w Wožemje! Wotšitaru mjes tym wonta wščo, laž je trěbne. Njefomdžat paš ho, bórty budu tu šabo.“

To prajiwšci wužide won i durjemi. Mač a hyn paš ho wošledni ras wotšajidžataj a wotšedčejtaj; šerte šylyh roščach ho jimaž i wotšowom. Wutrobie bešdesčej pšehšepjelmenječ a šubtobo hnutaj, so njemóžesčej ani hłoweska prajicž, so njemóžesčejat hebi hwoju žubnoba wutšotčej.

Šalle hđež ho wotnajerjej snjes wročej, rjetnu mač: „Wuštici mój hyno! hwoje žime dny měj Wóha pšed wotšowaj a we wutrobie; wofaš pšeny a durbny a špominaj na hwoju mač, forož tebe mješt a ženje njefabudž.“

Wotnajerj kniejej wutrowidu ho tež mnohe šyly; hač runje bešče ham tež wščon hnutaj, šawota tola i uinala žurawnom hłowom: „Ša dwał mi tola! njecijšaj mi šozu šłowu i woju štorženjom, a ty, Šandrijo, šhwalaj, jo mi do wofa pšidžidžej. To paš čzi na Woženje praju: jeli so mi ty na hwoju mač šabudžesč na štareho wotnajerja, abo jeli so hyn mi žny, laž ho pšed Wóhom a čłowjčami njefšlajta, ja tebi šoleče rošlamam w rufomaj a wotšomaj. Wudž mi w Woženje, lubiši Šandrijo, pšedwotž tebe Wóh štajne a pšesčo!“

Wón wla pšafeshe Šandrija i hebi, štyn jemu měšt i vjenčejami do šata, dowoli, so mačž bišeshe ras wotšotčej, pšidžim jeho potom pod požu, dowjeshe jeho do wofa a šajšipny wos. Wos wužeshe do nozy a šurawaj, pšeržesčesč mi daloso,

Pomhaj Bóh!

Cyisko 16.
21. haprl.

Lětnik 11.
1901.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo tóždu šobotu w Šsmolerjez knihičisćečetni w Budyšinje a šu tam dostać ša šćhwórtlětnu pšehpłatu 40 up.

Miserikordias Domini.

Jan. 10, 12—15.

Ja šym tón dobry paštyt. Tón dobry paštyt wo-
staji šwoje žiwjenje ša wozwyz. Najaty paš, a tiž paštyt
njeje, a tež wozwyz jeho njeišu, hdyž widži, šo wjelk dže,
dha wopušćeži wón wozwyz a četnje, a wjelk špogada a
rozpróšči wozwyz. Najaty paš četnje, pšchetóž wón je
najaty a njerodži wo wozwyz. Ja šym tón dobry paštyt
a šnaju šwoje wozwyz a wone nje šnaju, kaž nje wótz
šnaje, a tež ša šnaju wótza a wostaju šwoje žiwjenje ša
wozwyz.

Še šćenjom šwjateho jutrowného čaša šhonimy
wošebije šnamje, ššto po prawom wot našeho Kuseja
Ješom Křyšta mamy. Šćenje šašbjeje njedžeše poša-
waješ nam jeho jako wječha miera, šat wón tym šwojim
měr šo wotrobny dawaj, tón šloty duchowny mēr, kotruž
je wójšćhi džišči wšćitkón čłowšći rojom a wójšćhi
džišči wšćitke šemšće šubla. Ja w najšim dženšnišćim
šćenju šteji Ješus pšched nami tón dobry paštyt, tiž
tych šwojich paže ša šelenej luzy a jich wóžšći čeršćiwěj
wóžšće a čžini, šo žiwjenje a wšćeho došće maju.

Ješus tón dobry paštyt! O, šat šo w tutych
šćtyrioch šłowach žyła wulka pytaža a wothładaza
ľubosć šjewi! Jato tón dobry paštyt je tón šym Woži
nješćetu šćawosć wopušćežil a na našu Křudu šemju
bele pšćiškól, šo by šabłudžene a šubjene wozwyz pytal.
Š njewurjekšćiwěj ľubosćiwosću je šhodžil ša wobšimi

čłowjekšćimi dušćemi, kotrež šebi šame pomhać nje-
móžachu; a kaž paštyt runje tym najšćabšćim šwojeho
šladla najwjetšću ľubosć pšćiwobroćži, šat je tež jeho
pytaža ľubosć wšćewšćitkimi tym najšubjenšćim a naj-
bóle šozpjenym jeho ľuda płaćžila. Š žlonitami a
hřešćnitami njehašće ništo žaneho towašćtwa mječ —
Ješus je t nim šhodžil a nješ nini šydaš, šo by jich
wšćuwobodžil š jich putow a šubjenšćtwa. A jako helšte
wjelki š dobrum šwoje rubjenšćtwa pšćećež wozžychu, šo
wjele bóle š žylum hñewom na teho nješćešćeho paštyrja
walichu, dha njeje wón čžetel, kaž najaty, tiž paštyt njeje
a kotrehož wozwyz njeišu, ale je š nimi wójował a šo
bedžil na šwoje šamšne derjebieže ani šuska nješćeždujo.
Wěž je šćotom a šćěborom, ale je šwojej drohej šćewju, je
šwojim šwjatym žiwjenjom je wón wjelkej wozwyz š pa-
šerow a šlamy wutorhaš.

A šat šćiwěnje paže tón dobry paštyt nětto, hdyž
bedži t prawizy šwojeho Wóžza, šwoje šladšo! Wón
šnaje wšćitke šwoje wozwyz, žanu wón nješabudže, žanu
š wozćowom njepušćeži. Wón wě, kotre šu šćabe a šćipre,
šćachosćiwne a šćojšne; wón šnaje tež te šćylne, te, kotrež
šu šćyšto šćorbe, te šćenje, šćyrbie, šćore a šćrudne. Wón
šnaje jich šćarosće a šćyšći, wón šnaje najpotašćiwše šćibanja
našćeje wotrobny šćeje šćež any šćami. A wón šćara šo
tež ša tóždu wozwyz wošebje. Šćtož dušćha runje po-
šćieba, to ma wón tež ša nj: šćošćanje, hdyž je šo ša-
šćubžila; poniženje, hdyž čže šo šćoržić; manna, hdyž čže
we mječje wóšćabnyč; šćyrbosć, hdyž pšćešćežćanja a šćyto-

Měitna tji na Božej femi
Kščešcijanam wožne ku;
Ka to přenje wošchewjenu
Kad' we duchu šlabuju.

Hdžej: „Budu žiwěto!“ Wóh knjes praji
Ka ranju najpreišchob' dnja,
S wotkal semju pšchewoštaji
K wošchlenju člowječiwu.
Zato wón tu hamu mlodu
Zeleny škat hwobleta,
A nad njej sa pšobnu wodu
Poštaji te rečnischęja.

Lebdu, hdžj tu będu čašy
Njerwinokše čšisteje,
Po kotrejš pšchęj saš' a šašy
Hajimny tu žedjenje.

S druho měitna traichna čęmnošę
S nowa wuhošobaja je,
Strach tat wulki, so tež špynošej
Pšches duichu nam pšchęčęnje.
To je měitno hręchmoh' pada
Tež nam pšchinacobęnoh',
Njebny byla Woža huada,
By naš wone šfajšy.

Zato Sodom a Gomora
Adama a Zebojim
Bychmy je šchwabom a šmoku
Węčęnje byli paleni.
Tež naš čęb na femi trótti
Janu wožnošęj njeby mě,
Hdžj jo Božej' hnady hrjótłi
Nichto njeby nadšęj femi.

Našę žiwjenje na femi
By byl doiti najhubęčęši
Mjes wšchitkimi štworjenjemi
Tež we hęstfej węčęnošęj.
Tęčę měitno wožne, hrjate
Ze na horje Golgatha,
Kotrejš njemōže byč wšate
Kščešcijanam i pomjata.

Měitno, hdžę ja hrędi našęe
Zelub dęšęe do šmjeręe
A jo wopuščęjęni šdache
Wušč, bje wčęšęe pomozu.
Zato jęho tež pšchę hndom
Nichto njeby šaktał,
Hdžj bje jo bjes tórnym ludom
Zašchmch pšchętow šažubžat.

Sšamo nichto wot tųch hamych,
Kotrychž bę wón wuštrowjał,
Kož jich mamy wopuščęny,
Njeje jęho šakup'wał.
So tež šdalen jom' będu,
Kžj wot morowch šubžit bę,
Tež još' pšhli, kžj bjez čyžchyn
Njebamno i nim do šmjeręe.

Sšamo Bętr, kotryž čębhal
Sšamo mjęz bęšęe ja njęho,
Wot njęho jo bęšęe šdawał,
Njebę šakupowal još'.
Žadny šaręčnit tež daty
Njebu knješej Zęlubej,
Hdžj we prawdęe mało šnaty
Tež Pilatuš bęšęe fej.

Lubowani, hdžj my jumu
Kžj wón wumręčęj šmęemj,
Dha jo my ja tamnu štronu
Trošchłowacz i nim mōžemj.
So je Zelub saž nam dobył
Węčęne hwěto w njęčębach,
Hdžj je ja naš w šmjerčęj pobyl,
Wot naš wšal ham šmjerčny strach.

Dnį njęch naš pšči trowje rowa
Pšchęčęšęo tu wopuščęja,
Swošda nadšęa sam nowa
Wuščę našęa wčęšęja.

Swošda nadšęa sam nowa
Wuščę našęa wčęšęja.

A Zęlubej, kžj potajuje
Kžj na měto štrajničę,
Kžj tež ham naš šakupuje
Pšchęd Wótjom, hdžj i kőnųe dęe.
Kotrejš ham je ja naš štrawit
Jumu tam na Golgatha,
Hęrbšli šli tu šawoštajit
Kžjčęžy ja njębęja.

Nusa wulka — pomoz bliska!

P o w j e d a n c z t o .

(Potraczowanie.)

Šnajemy, jo bę Gandrij přęne a pilnje wutnył, jo bę wšchón
čęb derje naložowal, a tola čęšęšęe wšchelate štyški w šwowej
wutrobje, špominaję na nowe džęto, štrawitnj džęšęe něto na-
pšęęęo. Wšón šnajęšęe žuje rečęe runje tak derje jako šwowej
mačęęnu, wón ličęšęe, jo by lębma lępšęcho ličębowarja na-
dęšęal, wón bę našponity we wšchęm, šchotž pšchękupšwo hębi
žadaję, a wotnajeręz knjes, kotryž to bjes dwęla rošumjęšęe,
bęšęe jemu pražil, jo jo jemu mđby a nihdę njemōže mimo
kuleč, jo budę wuščędo a štajnje šwowej muža štajčę, kaž došho
budę pilny a lędšęich — a tola bęšęe jemu někał štrachlo,
hdžj špominaję na šwój pšchędoh. Šemu jo štyšajęšęe, hdžj
špominajęšęe, jo trach tola tęto njebudę došonęčę, tęlęž jo wot
njęho budę žadacz. Wšón njebę wupšojty na to, šchotž bęšęe
namutnył, a bę pšchęwęčęčęny, jo ma štyšęęe mnoho namutnjęčę.
Ščłōčęnję šmęrowa a špofojt jo rošpominaję: „Njęch wšchitnję,
kaž jenož čęje; čęjnu, šchotž a tęlęž mōžu.“

Nęto dopomni jo tęž na pjenęjny męščk pšches wotnajeręz
kuleja jemu pšchitnjęny. Wotwalawšči jōn a pohladnjwšči do
njęho, wuščlaba džęčacz mōdnych papjerow po 100 hr. Wone
będu do wošębčęte bęšęe papjeru šapowłęčę, a na nju bę wot-
najeręz knjes ham napškol: „Sa přęnju nadobu.“ Gandrij bu
pšches tajtu dobročęžiwosč wuščy hnuty; i nowa šlubi hębi,
jo čęje jo štajnje a pšchęja na njęščōčęnu pšchęčęłnawosč šwowejho
dobročęžęja dopomničę.

Sa užęotre dnį bęšęe do šwowej nowęje domišny dojšł.
Bęšęe to wulke a šlawne męsto. Tu woprašaja ho ja Rybalez
domom, hdžę męšęšęe něto blųčę. Wuščo potajachu jemu štrajny
hrōd w najšęřęšęej a najręšęšęej męšęčęnšęej wuščy. Węle
wšchęho ščłōdęnja došdę Gandrij tam. Dowjęžędu jęho t Ry-
balez knješej, kotryž najšęšęe Gandrija lubojnje witočęe. Do-
wjedęžiwšči Gandrija i přęnjęmu knižibębnik, knješej Kozorej, a
pšchędštajiwšči jęho temu, pšchibžęti jemu hnydom wšchelate džęla.

Gandrij męšęšęe tji lišty pšchęčęčę, njebn do jęnbęšęšęe,
druhi do štrawitšęe a tęčęži do italskej ręčęe.

Wšón špōšna, jo ma tu pręhłowanję wotpoložęčę; dokęž nję-
bęchu jemu tajše džęla žuhy, bęšęe jemu lōžo. Knjes Kozor pšči-
pofaja jemu wšchęšęe blibo; hnydom poda jo Gandrij do džęla a
do hōšęny bę wšęho šotrowe.

Hdžj Gandrij tele tji lišty knješej Kozorej pšchępoda, pohlada
tōn pšchęčęłnawo na Gandrija a donjęšęe je hnydom knješej Ryba-
lečej. Wšęčęšęitawšči je wupraji knjes Rybal hwoje pšchępōnjaczę.
Gandrij męšęšęe něto štyšęęe wšchelate druhe džęla došonęčę.
Brijędu pał, hacž bę to džęn natšitł a Rybalez wšchęšęa štna
šawręčęla, bęšęe hębi Gandrij pšchęšęilnawosč a pšchępōnjaczę wšchęch
pšchędštajęnjch dobył. Šso wę, to jęho njemalo njęwjęšęęi, to
bęšęe ja njęho pohowanję, jo by na pošupnjęny pučęz dale
potraczowal.

8 Wšabjenje na ščęčę.

Pōšla Gandrija wšchęnu štyšęęe něšotši młōdžj lųdžo w Gan-
driowej štwi, męšę nim jędu i męjom Knjes. Gandrij bęšęe
štrawny, tak dowęri jo ščōdęmu. Dotal šnajęšęe šalle mału
ličębu člowčęmow, a młōdžny, kotrychž šnajęšęe, będu štrawni a
dušni lųdžo. Tak njębčędo jemu pšchęčęna Knęčęowa pšchęčęł-
nawosč nadpabna, jo bę t Knęčęj runje tak pšchęčęłnawo.

Čžęmy hładacz, hacž bę to i dobrny jo Gandrija.
Nimale lęšęo bę jo młyny, jo Gandrij w Rybalez wšchęšęe
wšchęšęe. Šo bęšęe Rybalez knjes i nim špofojom, a jo bęšęe
hębi lubočę a pšchęšęilnawosč přęnjęcho šakowita, kuleja Kozora,
dobył, to bęšęe Gandrijowę najwšęšęęe mnyto sa džęto a wšchę

Bomhaj Bóh!

Özist 17.
28. häprl.

Ľetník 11.
1901.

Serbiske njeđzelike lopjenka.

Wudawaju ho kóždu hobotu w Šemoleriez knihičijichcetni w Budyšinje a hu tam doštač ja šćhwórtlětnu
wšedpłatu 40 np.

Jubilate.

Jan. 12. 24.

Sawěrnje, sawěrnje, ja praju wam: je-li
 70 pšćeniczne sorno do semje njepadnje a nje-
 71 semtje, dha woſtanje wono kame, hdyž pak semtje,
 72 pšćiniješe wjele płodow.

Jubilacie! Wyśpajcie! Sólono sfoncznie czoplichu
 fwoje prahi na fempu jęzele, ptaki foje spiewaja, śchtëmy
 a kerti go wupchajdza a żyto na polu rośnie: Skat dołgo
 budze tracz a my ploby wśchudjom wochladamy. Ale jenoż,
 dołez sfoncznie jorno je do fempu pabnyto, wumrjelo a
 w femp leżało taż w rowie, moze woio a nowemu żywie-
 niju wotoczicz a ploby wśchijiecz. Sfoncznie jorno, kiz
 w bróznj leżo wofanie, wofanie fanie a njedawa ploby.
 — Jubilacie! Wly wśchidzemy wot cizhego piatta a
 jurcow: najdy szógnit, na fidyju woprornany, do rowa
 pojrejbamy, je fanyk a nowemu żywieniu. Wśhjanje wot
 fmjercze fubdzeneje Bożeje stwórby bywa nam wśchirnanje
 ja wśhjanje w śkroftuśku tym horjeftanjenym a wo jebo
 nowemu żywieniu.

— Za tak vjele mamy swojemu sbožnitéj so dżakowac! Wón je je swojej smierczi naš i Bohom sjeđnal a nam mowawane ģudnita warbowal. Wón je je swojom horjektaczom smierczi wšcherwinył a i męrom możemy swojej dale a bole so pšibihlybowazej smierczi do woblięzja hladacz a bjez bojojše do noży pogledujeje ģođiny stwicz. Wón

je nam se svojimi t njebu-kripcjom durje njebejŝow wo-
cŝinil i wjebejŝim wot jeho duha namaŝany puč t reč-
nemu žiwjenju. Skajŝe bohaŝtowo, kajŝe njeačadowe plody!
Wŝiŝtito paŝ je wón jenož teho bla doŝonjal, doŝeŝ
i j njebejŝ na ŝemju piŝiŝiŝow, na ŝiŝižu wumrjel i do
rowa pabnŝl. Wón je to piŝidenje ŝorno, kiŝ w ŝemi
ŝemrje a mjele plodow piŝinjeŝe. Hdy njebu wumrjel a
ŝemrj, hdy by, kajŝ ŝeliŝŝ bjeŝ ŝumrjece ŝo wročŝŝ do
kraŝnolŝce, by wón ŝam wofaŝ je svojim bohaŝtjowu a
bjeŝ plodow. Šemrjece na ŝiŝižu, poŝrjebanje a horje-
ŝace roŝdŝŝa jeho plody a jeho bohaŝtjow.
Nŝŝt wobdawa ŝiŝiŝowaneho a horjeŝtanjeneho wulka žiwa
wofada, kiŝ dale bole roŝce. Wŝiŝtite milijony duŝow
na ŝiŝeŝe, tiz wo wŝerje na ŝiŝiŝowaneho blaŝaja a
w luboŝŝi na horjeŝtanjenyŝ wŝiŝaja, ŝo naŝeŝeŝuja i jeho
plodami: piŝidenje ŝorno je wumrjelo a piŝinjeŝe mjele
plodow. Žubilate!

Alle schätzet er jeho plodom pšicencej dže, dyrbi sam pšicencej sorno byt, tiž semjeje a plody pšicenceje. Ze dyrje rosčelž mjes škrytšufom a mjes nami. Škrytšuf dyrbičesje čelnej šmjerzji so woprowač, my pať dyrbiung wummrjez šmjerzj stareha čłowjeka. Stary čłowjek w nań se jiwiojni hřečnami a lóšchtami je pšicencej sorno, tiž dyrbi wummrjez. Pólnaj swoje wřečji, šidžuju swoje lóschty, pohreboje w šmjerzencej pšes mój swjateho Duha swojeho stareho čłowjeka, swoje dotatne hřečšne žiwjenje, a hlaj, ty budžeš pšicencej sorno, tiž semjeje a plody pšicenceje.

Prëni plôd je to nowe žiwjenje: sčtôž i škrystuškom wumrje, i nim tež stanje t nowemu žiwjenju. W hłubotôžki budže leža prënje bîbanja nowego žiwjenja. Dušha budže wumožena wot mozy a pollecza hrëcha. Njemurjetniwe wjekele ju napjetnjuje, hdyž ho jej hrëchi wobawaja, njebiešta sôžnosć ho do njeje wulowa, hdyž ho i Bohom jiedna, Wôšiti mër, kotrýž hîwt dač njemôže, šacjêri i njeje wišitku bojočej, pod kotrýž wona hač dotal sdychowasche a wona spëwa: Jubilate. Nowe žiwjenje pyta hîwtô, kaž horještanjemu jutrowne blôzno, pšekraſnjuje žyle cžahne žiwjenje, džeło, powołanje, cžetjenje, žalosté a dawta wišitkim myšlam, prëzowanjam a pšekewiſczam nowe hîwtô a nowu môž. Býwa na-lečjo w žiwjenju: wišduchom plody rostu pod pruhami njebiešeho blôzga, kiž je škrystuš, kaž w ſahrodže a pšes ſahrodu kliczi: jubilate. A tuto nowe žiwjenje, kiž wišitko wobnowi, pšekraſni tež hîwercé, bjerje jej zahadno, cžini ju pšekëcznu; pšketôž žiwjenje w škrystu-šu njewumrje ale rojče, cžim bóle my hîwtéj a cžëtu wotemrjemu, a hdyž ſadodna draſta wot naš wotpadnje, ho nam ſiewi w polnej krahôžki wëčne žiwjenje a i nowego spëwa dušha, hdyž po horzym bëdženju i dalota widži njebieše Jeruſalem: Jubilate:

Ale to njeje hišče wišitko. Wôž prënjeho pšekëcz-neho ſorna džeła dale w jeho wërjazyh. Wôit býwaja tež pšekëczne ſorna, kiž, wuſchte na rolu hîwté, žiwjenje dawaja a w druhich plody tworja. Nowe žiwjenje wob-hadženjo ſubdži w druhich nowe žiwjenje. Hdyž ičtô wumrje hîwercé ſtareho cžłowjeka, býwa wôit pšekëczne ſorno, kiž wjele plodow nješe w hîwimj kłôžu. A tak je hîwt wuſte žiwjewe pola, pšes kotrýž kliczi spëwanje žujenjarjow: Jubilate! Sčtôž ničjo njewë wot tajkeje hîwercéje a horjeſtacza, woſtanje ſam a njemôže hoob spëwacé, je kaž pšekëczne ſorno, kiž je padnuo na ſtaſu a hdyž doſho tam leži, budže napoſlëdt roſteptane abo wot wëtra do morja wičëjene, hdyž žane wumoženje njeje. Kač neſotry je tajke morje, ſhubjene, ſapomnjene pšekëczne ſorno! Wôš pomhaj nam t wumrječu w škrystušu, jo buhmý byli w nim tež žiwi, kotrehož dla dženſa spëwamy: Jubilate!

Wſhaj, býla wuſwolena,
Zandželam tež ſtowarčej ho!
Zeho hîwal, tj wôibôžena,
Zemu wëcznje dkaſuj ho!

Samjeſi.

Pucjowanie po Božim piſmje

abo

taſte myſle nadëdžej, Bože hłowo cžitajo.

Pobawa hîwëny cžitat „Wôhaj Wôh-a“.

1. Inſhi Wôſhajowë, 21. ſlaw.

(Wôtracžowanje.)

A Sarah džeče, jo by dalſichim pšekëczëhanjam ſaracžila, t Abrahamje: Wucžej tule nëko namaj njetrëbno dżowu i jeje namaj runje taſ njetrëbnym hînom; pšketôž jeje hîm, hordej a nabutej dżowu podobny, njebyčej, jaſo je bëbi wotmyſlił, namrëč i wôjim hînom ſaſalom abo bînawo jejo je hîwojeho namrëčawa wuſkôčej; pšketôž dżowahym hîm njedyrbë namrëč je hînom hîwobodnje.

Sarah ſpôinaje prjedy džiſi Abraham, taſi ſmael budže, kaž tež Abëlla hîwojeju hînom prjedy ſpôinaje hač ſmael.

Ale Abrahamaj ho to jara wuſky njelubječe hîwojeju hîna dla. 13 lët doſho bë ſmaela ja teho mër, kotrýž ma Bože žohno-

wanje namrëč, a hiščeje nëto lubowasche w nim hîwoje cžëto a hîwoju krej.

Ale Wôš džeče t njemu w nozy we widženju abo wo hînje: Njebaž bëbi i pichinarobžëenje njehôſtëje ſë ſpôdobacž džečja a dżowu dla, io ho tebi radaſi, io by wobcu wuſnal. Wſčitſto, ičtôž je Sarah bëbi praſila, temu tj poſtlučaj. Pšketôž to je woja rada: pšketôž w ſmael budže tebi hîmjo narjetnjene, wôn, niž ſmael, ma hîmjo, tebi ſhubjene, dale pldžicž.

Žoniſi hîbë, kotrýž bëče w paradizju mužja t hrëčej wabiſ, je tu Wôš hîbë.

Tež čhu ju, džeče Wôš dale, i dżowahycho hîna lud ſčinič, kaž ty hižo njaečej, teho dla, io je wôn po cžële tež twojé hîmjo, a teho dla njetrëbnej ſtrach mër, io je po ſdaczju hîrowe žadanje, io maſh ſmaela i domu wucžicž.

Tež ſmaela dyrbë Abraham wotrowacž taž poſdžicž ſmael; kaž nëko Wôš da tam doprëdta Abrahamja pšekëčëčej, ičtôž je ſam je hîwimj hînom wotmyſlił, tač dyrbë tu po nim cžinič, ičtôž je hižo ſam ſapocžal, jo je poſabanow naſtwnilje je hîwojeho kraſnawa wuſamlnyč a Abrahamowe hîmjo wuſwolil.

Wječawajſi nëto, ičtô je w tutej woſtočëznej wëžy Wôža wola, ſtany Abraham ſabe ranu, a wla hîbë a blednu woby, io byſtſaj cžëlu potrebu w pučëzje mërôj, hdyž ani cžłowjeka ani ſapli woby njenanëdžëč, a poſoži ſagarje na ranjo, da jej tež hólja, a pučëžji jej wot bëbe.

Zenož pšes tajke wotročëzëje bë mōžno, io ho rosdžël mjeſa hînom po hînadje a duču a mjeſ hînom po cžële frucje a ranje hîwi, a io by go to ſtaſo, je hîwomy ſambył naſaje ſtawilju. Hdyž je ho tuſon rosdžël doſej hîwił, jëm ho ſmael poſdžicž tež ſaſo biſtëč a taſ bohatého nanowe tubla wuſwacž.

A wona wotëdže i Verlahy na ſtronu t hîwojej egiptowſkej domijnje, ſmlyl pač bôrij prany puč a ſabluđji ho w pučëzjinje na južnej ſtronu pola Verlahy.

A hdyž ho woda w bledji pomim, poſoži wona hólja pod ičtom a woſtaji jecho tam iprëžneho po doſkim napinajm pučëzowanju a ſanuleneho ležo, hdyž bëče dotal ičtynacžëlného ſa ruku wječla.

Io wotëdže a hîmjo ho naſbala napicžëčjo njemu taſ daloto, jaſo nëbže mōželj je ſčipom hîlicj; pšketôž wona džečeje: Za njemôžu hładacž na młobžëzmo wumrjeje. Techo dla wotëdže wona i jeho biſtëčje a hîmjo ho napicžëčjo njemu a poſbže hîwój hîbë a plaſačje, doſelž mačërne cžurča ju dale hič njepučëčëčju.

Tedby wuſkſcha Wôš hólzowu hîbë w mačërnemj hîſlad; wiſchal bë hîbub, io čaje ho wo njeho poſtaracž, doſelž je i Abra-hamowejo hîmjenja. A Wôš janſel, kotrýž bë hižo raſa ja nej do pučëzjinje ičtô, ſawolawſchi i njebjež na ſagari džeče t nej: Sčtô je cži, ſagar? io ſadwëljëčja a na teho njepominajch, kotrýž je ho cži nëbhy hîwił? Njebož ho, pšketôž Wôš je hižo hólzowu hîbë wuſkſchal, hdyž wôn leži hîbujem a bjeje wječeje pomozj.

Znaſ potajkim, wiſchal je pomoz hižo hîwëčëno, budž wječela, wîni hólja, kotrehož by ja ſhubjene wôit po ičtom poſožiſta, a wječej jejo dale jo hîmju ruku: pšketôž tež ja čhu hîwoju ruku nad mîm hîwëčej a čhu i njeho wuſki lud ſčinič.

A Wôš wotëdri jeje woczi, io wona ſuđëſi i wodu wuſlaſa, kotrýž wona prjedy i hîſkim ſadwëlowanjom njebë wuſlaſaſa. Sčtôž bëbi w pučëzjinje ſuđëſi wumrje, tón ju i wječſha i pštom pſkſtſnje, io dyrblich wumwëčene wëčžo mërč, cžëčſiſ taſu ſuđëſi wuſkëčëč.

Hdyž nam Wôš hnadu hîwojejo wôžënja ſapreje, hîmjo my wječej bërëſi ſmly, tež tajke, kotrýž hewal wičëdne pſdji pučzi nadëdžëny, io ho nam ſda, io ho daloto wot naſ. Wročſchaj teho dla Wôſha, io by nam ſchëdëčënu dač, ičtôž trjebamj, ale tež io by nam mudrowčj ipočëčſi, io mōhſi jejo dary naſoſowacž; hewal ho ſtanje, io wôbrjedy ſtubujow je ſačſinjenymaj wocžomaj ſawutlîm.

A ſagar tam džeče a napjelni blednu i wodu a da hólzej pič.

Sagar pač njedëdžëche dale do Egiptowſkeje, ale woſta w pučëzjinje biſſi pičj Radebu, hdyž bë mōžno hîbëč.

A Wôš bëče i hólzom, kotrýž wocžëche, io bu i młobžëza hîmju muž; a wôn bledječje, doſelž bë to po jejo waſčijnju, lubje rad w pučëzjinje, a wôn bë doſtry hîſel i proſom.

A ho džeſ a bóle w ſčëlnju wuſkôčëzjinu, bu wôn „džîwi

(Božracžovanje.)

Samolwity redaktor: sarać Gólcż w Budyshinku. Czyszcż a nakład Szmołerjcz kniżicżiszcżeruje w Budyshinie.

Womhaj Bóh!

Czytło 18.
5. meje.

Lětnik 11.
1901.

Sěrbske njedźelske lópijenka.

Wudawaju ho težbu hobotu w Esmlerjez knižicizhjetni w Budyšinje a hu tam dostač sa šchwórtlětnu pichedplatu 40 np.

Cantate.

Jan. 6, 67—69.

Duž praji Ješuš tym dwanaće: „Chćeje tež wy přecj hieč? Ale Schiman Pětr wotmolwi: „A komu póndžemy? Ty maš słowa wěčneho žiwjenja. A my smy wěriši a pójnali, so ty sy Chrystuš, tón syn žiweho Boha.

W spoczatk džeše sa Ješušom wjele wučomnikow, kiž wot njeho wocajowachu wobnowjenje stareho israelskeho Davidoweho tralestwa. Ješuš teho dla derje wjezběše, so hódžina pšidůdže, w kotrejž jeho sažo wopušćeja. W kapernaumje je uta hódžina pšidůšla. Ješuš janičeži tam wšicke feniše nadžije swojich wučomnikow i pšipowjedanjom swojeje smjereje a i pokajanjom na wěčne žiwjenje, kotrejž se swojim čelom a se swojeje křwju pšichotuje temu, kiž do njeho wěri. Wot teho čaša wotědže wjele jeho wučomnikow nasad a wjazy sa nim njekhódžicu; wchetož woni džachu, to je twjerda rěč, kotruž ničtón słychćež njemóže. Jenož cži dwanaćo pola njeho woflachu. Jako Ješuš mału sylu sylu swěrných wjezběše, praji won t nim: Chćeje tež wy přecj hieč? Woločej dla tyd, kiž sy wotešli, lubočej t tym, kiž sy woflali, rěčeji s tuteho praščenja. Wón wě, so dyrbi tajta hódžina pšidůč, w kotrejž ho džela pluwu wot pšehetzy.

Čaš rosbuda pšidůdže sa toždeho, kiž wo Chrystušu słychi. Nětotcy, kiž je na Chrysta słědženy a smano hižo dobry křd pucja i nim schol, wotědže wot njeho, doleži

w nim njenamaka, šytož pyta. Ženemu je to słowo wo słědžowanym a horjejanjenym Wozim synu twjerda rěč, kotruž njemóže słychćež, a šyto dže sapřecj, so čyłowšej naturje budže čěšto, ho nutsnamatač do potajnstwa: wěšće, so wy nješeje se sachodnym přeborom abo stotom wutupjeni, ale i drohej křwju Jejom Chrysta, jako teho njewinojteho a wjelmažaneho jehnjecja. Druhi pyta na Chrystušowej službie čěšej a dobre dny a namaka hańbu a bñed, a toždy wě, so njeje lóhto, ho sam sapřecj a słědž na ho wjacj. Hódž widžij wulku sylu tyd, kiž wotědu, słědžij tež ty Chrystušowe praščenje: Chćejež tež ty přecj hieč? Čěto budžež činič? Proš Boha, so by tebi prawe wotmolwjenje dał.

Słěšćezjaništa žyrtej wě wot čašow wulkeho wotpada. Něčij dčab je tajki čaš. Wulki dčel našeho luda nodyže žaneho Boha wjazy. Sěwěne kubla a wjelela pyta, bohatiswo a čěšej, a šytož jemu to dawa, je jeho Bóh. Druhi nimaja ničo pšěčćiwo Bóhu, jeli-so jim jenož w potoju woflaji, wotědu pak wot njeho, hódž jim hřeči přidědžerji a hěbi pőčćiwje, smjare žiwjenje žada. W tajšich čašach słědžij słěšćezjani Chrystušowe praščenje: Chćejež tež wy přecj hieč? Tež tebi stupi tuto praščenje blisťo. Sěwano sy hižo pšaji tym, i wulkej čěrdju čahnyčej: Kat srudnje kłěči Chrystušowe praščenje, i kotrymž dže wón tebe pola hěbie dčeržej. Čašow wotpada sy srudne, maja pak tež swoje pőžohowanje: pluw džela ho wot pšehetzy. Tež pak daj Bóh, so pšči Chrystušu wofljanješ, so ho rosbudij kaž Pětr.

Womhaj Bóh!

Czisko 19.
11. meje.

Łétnik 11.
1901.

Szerebiske njeđzeliske łopjenka.

Wubdawaju ńo kóždy ńobotu w Szmoleriesz kuiszichydzetni w Wubyschinje a ńu tam dostać ńa sztywórtlétu pichedplatu 40 np.

Łogate.

Łut. 11, 10.

Kóždy, kiz próńy, tón bjerje.

Łapominanje ńjenńiszeje njeńbele rěła: Łogate, to je prošćeje. S łrańnymi ńlubienjemi wabi nań tón ńnjes ł modlenju: „Proščće a wam ńudże ńate, pytańće a wy ńudźeje ńamatać, łłapajeje a wam ńudże woteńrjene.“ „Pichetoń,“ praji wón ńale: „kóždy, kiz próńy, bjerje.“ Kóńńa prošńwa je potajkim ńranje. Wńerńońeń tuteńo ńłowa je ńnawo ńińo kóždy ńjes ńami ńłonił w ńwójim ńiwenju. Łat ńuńto je tón ńnjes, ńńńy ńny ńo w ńuńy, łłorńońi a łalńońi ł ńjemu łłali, ńam ńińo ńal ńińes ńeru, ńińe ńińińto, ńińtoń próńny abo ńińińińy. Kóždy wńerńy a łrańny wuńńomnił ńeńuńowy wńe wot ńodńińy, w łłorńeń je ńodłło ńo ńińes ńeru ńońeje ńrał: ńńńy w ńuńy ńińońeje ńińe ńińy wńe wuńńońeńe a ńońoń, pyta ńnabł a ńińińińońeń, łłapa wńe ńurje ńońe, je ńemu woteńrjene, je wón ńamatał a ńońat. W łłaińch ńodńińuach ńońajemńy, ńo prošńwa ł ńońu ńije łłai ńińońwa, ńińi łłorńeń ł woteńrńeńeń ruńu ńłatamńy na ńar, ale ńo je wńona ł ńama ruńa, ł łłorńeń bjerjemńy: kóždy, kiz próńy, bjerje. ńńńy próńny, ńłertamńy ł ńońńońeń ńońeńo ńońatńińwa ńuńńińenje.

Łłetńy ńrje ńońe ńemu ńińińińońowań, ale łrańi: Łat ńuńto ńny ńińoń ł ńińińy ńińoń ńońat, ńny ńońo ńłatł a ńamńeńeń ńińońńy woteńłol. Łłai ńińińeń łrańeje prošńwy ńińeńaje, ńońi ńo łal ńińeńo ńińeńa, kiz

ńeńoń w ńuńy ł ńońu łłińata a łłońo ńińe ńim ńińe ńińońu ruńu woteńwri. ńińtoń ańe łrań łłe wot ńońa, ńińeńrbi ruńu woteńwrić ale ńińińy. Łrańny ńońlet ńińeńy bjerje, łeń ńńńy ruńa ńińońńa ńińońńa a ńińońńa ńo ńłońie ńuńńińińana ńińeńńe. ńłeńińi, ńo ńoń ł ńońeń wotłi łeńi ńińeńa, ńińtoń ńińońńy? ńłeńeńi, ńo łeń w ńa- ńońińeńńu ńuńńińińeńe ńeńi? Łat ńuńto ńińeńeńy, ńo wot ło ńińońny, ńińtoń je ńam ńińońńe: ńny ńińeńemńy, ńńńy ńoń ńam ńińeńawa. Łat ńuńto je ńla ńońeńńa ńaińeńo ńińińońńeńo ńłońińeńa ńińeń, ńo ńoń ńam ńawa ńłatł: ńny ńińeńemńy, ńńńy ńny ńłatamńy. Łat ńuńto ńińrbi ńoń ńla ńińońńeńe ńaińeńe ńińe ńuńe ńuńe łeń, ńińtoń je ńaińeńe wotńońy ńorze ńłabanie, ńińeńy wot ńai ńłalene ńińeńeń: ńny ńińeńemńy, ńńńy ńińeńamńy. W łłońeń łrańe ńińońńe, kiz ńo ńłińi wńe wńeńe a ńońńińińońeńi, ńeńi ńuńńińińeńe: kóždy, kiz próńy, bjerje.

Ł łłińemu ńońlenju, kiz ńińeńy bjerje, ńińińeńe ńińeńińińaiń ńaińe ło ńońińim ńińeńeńu a ńuńto ńońeńe. Łrańe ńońlenje je wuńńeńeńe, kiz ańe ńo ńarwńińeńe. ńińeńeńeńy ńońlet ńłatł ńińeńeńińińe ńa ńuńńińińeńe a bjerje ńeńoń, ńńńy ńońłanie, ńińtoń ńińońy. ńońatł ńał ńońłaońe, ńo wńeńe ńońłaońowanie ńońlenju w ńońławani ńińeńeńy ńińłoń ńińeńi, a ńońłanie wńeńi ńa ńońłaińe ńińla, łłorńeń ńińeńa w ńońlenju bjerje. Wón ńińińto ńińińe ńoń łłeńeńe ńońy, kiz w ńońlenju ńeńi, wot ńońońa, łłońłatł a wńeńeńońeńe, łłorńeń ńemu ńońłińińwa ńa ńińło ńeńeńeńe ńińińeńa ńińińeńe, a wón bjerje. ńińińa ńo ńańe ńa ńeńeńe ńuńy a ńińe ńa ńońłińińe ńłeńińińu wotłi

a jabudže husto, sčtož je ju t modlenju nawabiło. Sčtož pač je nawtunil woči wrócić na njejačodne, duchowne kľubla, budže sčepnlivny w žadanju a wotšladowanju sčitfki ljubliw: Róždy, křiz prawje prošy, bjerje sčepnlivnošč, božnowěrjenje, ponižnošč. Niunje čaš šapowědženja našich čelnych žadanow je bohaty čaš, w kotrymž dněha bjerje: my šedžujemy na Bože puče, pošnajemy knižownošč tak wiele našich proštow, ročejemy w pošnaczu Božje wole, šwalimy Božu lubošć, křiz naš džiwnje wožbi. Džen wole dnja budžemy midriščij w modlenju. Šdžy w čašku nuiy šo t Božu wolamy wo pomož a radu, wo wumnoženje a požohnowanje, praji naša dušha křiz Škryšty w šabrodže: niž taž ja čhu, ale kaž ty čžešč, a šdžy škelich nimo hiež njeha, špěwamy: sčtož čžini Bóh, wščo dobre je, a budžemy pošny-njeni w tajšch modlitwach křiz Škryšty wot šajžela. Róždy, křiz prošy, bjerje praweho modletkeho ducha, prawy modletki rošom, prawe modletke waščnje. Čaj, napošled njepróšy křičežžanjšči modlet wo ničo wjažy hačz wo njebiešte kľubla, wo hnadu a šmilnošč, wo žiwjenje a šbóžnošč, wo wumnoženje š knižownocho šwita, š wožy hrěcha a wěčežnje šmierće, a sčtož prošy, bjerje bies pščeštačža čzerpajo š Božeho bohatstwa. Modlitwa bywa wodny žiwjenja, bies kotrehož wjažy byčž njemóže, šbóžko, š kotrehož čzerpajo šwoju dušdu napščežaje. Škónčežnje wščitke šwoje proštwy wobšamlnje do proštwy wo Duča Božeho, teho dawarja wščitfki wěčnych a njejačodnyh, dobrých a dokonanjž darow, a šdžy wo njeho prošy, bjerje jehó hřžo, šdžy dušha šo t njemu pošbėhaje, ma jehó hřžo. Šapowědženje, dwelowanje, njeuščitšč njehaje tajki šwucženy modlet wjažy: wón je wušłhčeny, šdžy prošy, a šdžy prošy, bjerje, pščetž wón wě šo we wščem pščeš jene je šwojim Bohom. Šbóžny, křiz móže tak prošyč, šo pščežy bjerje, kotrehož modlitwa je štajne branje! Štaš daloto šum hřščež wot tajšeho modlenja! Šle my čžemy nawutnėž, hačž my šo tak modlić móžemy. Dženšnišha nježela čže t temu naš napomináč je šwojim wolanjom: rogate, a Škryšty naš t temu wabi je šwojim šlubjenjom: Róždy, křiz prošy, bjerje!

Bohatstwo, křiz bėriy šinje,
Kľubo, kotrež šo nam minje,
Šwěta lóšhty njehadam,
Kľubo pač, křiz budže wotščaz,
Šdžy tež šmierć mje budže doščaz,
Tajke kľubo wotrabž mi,
Dha šum šbóžny na šemi.

Šamjeń.

Pucjowanje po Božim pišmje

abo

tajke myšle naberědžeh, Bože kľowo čžitano.

Šodawa šwětny čžitat „Šomhaj Bóh-a“.

1. kniži Róždžkow, 21. a 22. staw.

(Pocajowanje.)

Al tak ščžiniščaj šwaj kľub, wot Šbimelecha požadamy a wot Abrahama pščišlowati w Šeršaj. Dožbėšči, wščitž bėštaj šebi pščato: ščajniščaj Šbimelech a Šbichol, wščitžij šo Šbimelechowym wóšty, a wróciščij šo šoko do Žištitišeho kraja, pucjowajžy š mješow šłowneho męšta Šerara.

Abraham pač šadželsche ščłowny w Šeršaje; šwajnišči šo je šłubom š krajnym wječdom, nadžěje šo, šo móže tu blėšči čaš bybłić. Ščłomy, kotrež bė šadžal, bėčhu tamariti,

wėbđže tak wušte jako duby. W Škryštej a Šgyptowskej roštu wone husto a třežbaju ša twar a ja palenje. Al Abraham přebowědže tam wo Škryštowym mjenje, kotrež je wěčny Bóh; a wotčajnaju tu we wěrje do žiweho a wěčného Bóha šwojecho šyna Šaafa.

Al bė tak š žubnišom w egyptowšim kraju došli čaš, doniž šo pošđžicho šabo do Šebroua nješčěžybli.

22. šlaw.

Woprowanje Šaakowe. Ščłubowanje wo Škryštušy.

I. Ščłučka 1—19. Wěta Abrahama, husto hřžo wušpoto-waneho a wušłowneho, Bóh š nowa šbřto špinje po jehó lubošći a po jehó wěrje. Špědže na štare dnj je Bóh jemu po doštim čžajani šyna wotrabžil, šyna, na kotrehož šo wšđe šlubjenja škožowachu a kotrehož dla bėšche šwojecho šaršeho šyna Šmaela je šwojecho doma wuhnal; tónle šyn bėdže był šamylš wšcheho Abrahamoweho žiwjenja a jehó wšchelého wucjowanja po škane-nejšim kraju. Lubošć t tutemu šynei, narobženeho pščeš ducha, mješche šo wučěžičež wot wšcheho šopjela, šajšž pšchrobžena čželna lubošć žiwěje. Abraham mješche šo na šo šwěčž, šo je Šaaf jenož Bože šwojino, šo je wón bėr, kotrež je šo šemu jeničžy ja Bóha a jehó šraleštwu wóščiž; nětto mješche šo šiewišč, hačž móže šyna, šotnž bėdže šo jemu jenož je šwobobne hnadu wóščiž, bies morkowanja a špječowanja daričelei, kotrehož bščežje bóle lubowaiče, wrócičje.

Tola žadanje mješche šo pola Abrahamu na myšl škožowáč: Těto drowitnyh woprowej šym hřžo Bóhu pošwěčeti, šo byčž jemu šwibž džal wopšłatč; tola, šelto šu wone wščitfke porjo tutemu šynei? Tak šo šda, šo je jehó wušta wščitfkišć a pščiwišćnošč t tutemu šynei čžajto hěščta, šdžy je čžyt Bóhu šłajčž. Tola bóle bščežje, džiž jehó lubošć, je Bóh jehó wěrnu wušpotowat. Bóh bėdže jehó, šo by jehó šraleštwu wo ščajnišnym šwěče šabo pošajti, š wščłowno kraju wumědž do škananejšeho kraja a bėšche jemu wušte šlubjenje bėt; šo maja šo š jehó šymjenjom wščitke naroby na šemi požohnowáč; wo čžajny bėšche jemu šewit, šo šo to štanje pščeš šyna š jehó čžela, šoton, šo šo to ruije štanje š tutym „šžčžom šwěčom“; a nětłote, šdžy je tutin šyn ruije wotrošil, ma jehó Bóhu woprowáč ja šapelný wopow. Tu šo šdajše, šo šebi Bóhu tu šam pščežiči, šo šamčujaje wščo, šdžtož je hačž botal pošajti. Ša čžy by mšbta Abrahamowa wěra twarč, na čžo bėdže šo wšče jehó žiwjenje škožowato, šłiba na šlubjenje Bože? Al nětłote šo šdajše, šo tute šlubjenje šłabla. Tola jehó wěra bė šo tak pošlyniła, šo jehó šajše šadže njemješche. Šbón njere ani wotšłota dwelawat, šo Bóh tež to wumjědže, ščtož šo šda njemóžne byčž; šo móže Bóh jehó šyna š murtwyh šuběčž. Tola njepaj, šo je jehó tak tež móbl lošto pobáč. Šajšle pobáčje, tež pšči wšče nadžiž, šo Bóh šyna šuběž, žadajše šebi, šo šo Abraham wšcheho wščłom-neho wida; š wocmajaj wščežje jeničžy bščejewu šmierć, a jeničžy šrate dowerjenje do Božeho šłowna mješche jehó w tutym boju šruaáč a pošajti.

Tola šat mješche Bóh Abrahamei šajáč, šo ma šwoje bščžo woprowáč? Šot Abrahama žaba Bóh šłest, kotrež wón pošđžicho w šalonju šajšje jako „šrolnišč mješ škananejšim, kotrež dla je ščž šknej š ščž šraja wuhnal.“ Ša šajše praščjenje namu wotnmołwič, šo Bóh tež tu njehajče, šo by čžłowje był woprowam, ale šo wón šwoju wušta pščeš rošwěče tuteho po-dawka šam wšajni. W šajarku, šdžž njeběšche pošnacž bščežje wumite, wučěžje Bóh wóščič š podawkam. Šaba-li šebi tež pšči špłowanju Bóh napšchidž šyna ja wopow, šha šebi tola wot wšcheho špocžata jenož pščežje, šo by Abrahamowa čželna lubošć t šynei wotšerjela, šo by dopšłatč, šo wón Bóha bóle šubje džiž Šaafa, a šo ma njekšłataž doweru do šlubjenja, šdžy tež Bóh šo šadžny pščežiwu temu šłustuje.

Tajtu lubošć t Bóhu, dale šahaju hačž wščo na šemi, a šajtu njepowalnu wěrnu njemóšelsche jemu nišny a ženje je šłowami šat přebowáč, šajže je šo t šutny wščłowom šalonju. Šłowjela ja wopow pobáč, šajšpiera šo wo wščem štarym šalonju; šrolnišč šajšeho woprowanja je ša, šo je čžłowje, šdžy jehó bies jehó wole wopruja, jeničžy wěž, šnamjo, šředč ja droweho; šat dya bė šajti wopow šenaž šohanam móžny, šotřž šobobitny Bóhu w čžłowjeu pščišłowitowachu, a šat čžłowjela ša šwěrbnu wěž ponižowachu. Šyle šinak pač mješche šo wěž, šdžy šo w jeničłowyh padacy šez mješ šohanami čžłowje je šwojeje wole ša wopow ja drowiž

poba a ja nič vumirje; f tvm inamjenjeseje ho vsjchšči bōstfi rjab, pšchēdzjuzje Szōžnitovcho wopora. Szōžnit njeje jenož po jošču, ale woprabnde wiščitfi hrečfi nješč, a je hwoju wolu pobač a wiščfi wuvsječit. A tak je tež Morahanowu štati, hōžj je ho wōn wiščeho wobač a hwojecho jemščeho hōna pobač. Wōhu ja čješč a f pošlucznōšču napščedžo Wōhu inamjo a wobras wuščeho štata Wōšje luboščje, kotrj hōm hwojecho jemščeho hōna njeje pšchepnōščit, ale je jecho a ja našč wiščitfi pobač. A hloj! tole ma našč našča stawilna wuščje: Šeli luboščj f Wōhu pšči hrečimjnu člōwjeftu telfo samobta, čim bole hēmny wot Wōžeje luboščje f nam runje telfo wozafotowadž. Tak bēščje hama meščušč, hōžje hō poščjščho hōwatinjū Wōju naturalni, a hōžje hō hōna Wōščjo fščiznawli, meščno ja najwōščebniščji pobačut f Morahanowcho žiwjenje, pšchēdnamjmo ja wiščje wopory, poščjščho pobače, haj, hameho wopora šbōžnitowcho.

(Pōtracjowanje.)

Rusa wulka — pomoz bliska!

Ƴow jedanczjo.

(Pōtracjowanje.)

Wybat ho nješč nž mjenje pojtrōžit hač Rozor. Šafo nje-mošt hwojmaj wozemaj wercjz hlabafche na pšimo, kotrjz meščje po wiščem jošču Handrijowu wini a jebanitwu dopotafčj. Dōlho wōita wiščjo čjdo, a jeničjz by jafstjōžat, tak čješčo a njemēnjenje Rozor šdychowafche. Štōnčjnje jarečja f njewēstym, tšchepjetožnjam hōšom:

"Njebjchdici nje mejej wocjz pšchēšwēdzjēj, njebjch mošt nihby a namibj wercjz, jo mošt Handrij tajse jebanitwu fščjzj. Zola nēščo njemōščj wōzjz dwelcowadž, jo je wōn wiščjo to na-čiml. Špōlnjafče nēščo, ho hō poščimjo na hmuščj temu runa, kotrjz hōwōj hēbi hōžo dčurka dopotnfna wobhladawafjo. Handrij je hač, kotrchož hōm pšči hwojmaj nadbradž žiwitōj."

Wybat wiščjo rozšpōminawjz wijejzje f hōwū. "Nž, Rozoro," rjefnj stōnčnje, "njemōžj taffe bjeje wiščeho wafčimj hōwam pšchōšhōwadž. Pōhladajče jenož Handrijz do wōčjom, tajfi njeje jebat. Dopomnize ho jenož, tajfe ma wotkrjete mjesowczjo, tajfe ma sprawnaj wocjz, tajf njemējefche ničjo potajčje, hōžj jafstjōwchmoj. Tak wam člōwječ njeluba. Š tajfej njewinowaf-tojzjo njemōščjo po pšchēšpany člōwječ štalčjzj. Šawotafjzje jecho hēm, Rozoro. Čhžemoj jecho na tutym mēščje hōmdom pšchēšhōwadž."

Rozor pōšla šlōžobnifa f Handrijz, jo by hēm pšchjščof. Wjēs tym bēščjzje po pškariti a šabōrbōta mnohe njefotōwimlne štowa. Handrij jafstjū bjeje wiščeho njemēra do njefotnje.

"Wj bje poručjz, knjes Wybatō," rjefnj. "Lubščj Handrijō," jarečja Wybatz knjes, "pšchjz hēbi nēščtore rozšōžnjenja wōščēbteje naležnōščje bla. Pōhladajče na tute papjert! Njēlja ho wam na mimi nēščtō dšwne?"

Wybat poba Handrijz najebane papjert, tamne w blidže namafene jafmēlčjōwajz. Handrij njemējefche ho ani pojtrōžjz, štrēzje hlabafche na papjert. Wybat a Rozor pa hlabafatjz čim tručjzjo na Handrijz. Handrij ho njepščimjz, wōita wōščōm jnēmny taž stajnje. Mjēsowczjo ho njelacjzrjēni, ruzj njefchēpčjstajēj, hūba ho njebjōn. Wščōn šmēny woba stōnčjnje papjert Wybatz knjeje: "Njebjch wjēbžaf, ščto by tu pōščjzōwcho bylo, hūba ho je wafche pōščjzmo w malicōfōščj mēščjzje a wafčjzje pšhane dūžj bēwat."

"Wjēblach hēbi hōjō!" šawōla Wybat wščōn wjēšēlēm, "Handrij je bjes winy. W nim njetjzj jebat, Rozoro," wobročjōwajz ho f temu, "mēnju, ho najščemu mlōdemu pšchēščej wiščjo pōščimōj."

Rozor pšchjščōwōwa f wjēščotym mjesowczjom. Š wjēščelōščjz, jo je ščto bjeje winy, bēščje taž hūntj, jo njemōščjzje ani šlōwčjzja prajčjz.

"Šlōzje, lubščj Handrijō," jarečja Wybatz knjes, "papjert, kotrjz hōm wam potafč, hō najebane. Mjōje mjeno je tam žjly napraf, jo by mije jebat. Mōj pšchēbladchmoj wiščje blida, jo hōymoj jebata wjēščjzjō, nihōžje njēščmō ničjo namafatōj, hūba we wafčim blidže tele papjert, na kotrjzjz je moje mjeno pō-pšhane."

Handrij ho naftrōžj.

"W mojim blidže — tele papjert? Ƴi a haūba, ščto je mi taf načiml!"

Handrij šapocja ptaščjz.

"A hūm bjes mīm, knjes Wybatō," jarečja po šhwili wo nēščtō mēmščjz. Škōž to njemōmajane hōwōdmōje dōwoli, taf hlabafche Handrij hwojmēm knjeječ do wōčjom: "hūm bjes winy; Wōh, wōžz njebjeli, njaje, jo tajfi brojni hrečj fščjzj njēščm."

"Njeje trjeba, jo hō šaktjueščje, lubščj Handrijō," jarečja Wybat wščōn pšchēšclēmny. "Wēšč pšchēšwēdzjēm, jo jēče bjes winy, prjēbje hačj lēzje pšchjščof. A nēščtō hūm ho je hwojm pšchēšwēdzjēmom wotkrjēščj. Zola prajče, njemōžerzje mi na prawy šlēb dopomhāčj? Njetufāčje wy na mōščo, kotrjz by samošt, tute papjert, kotrjz mēščaju wāž do winy štrēščjz, do wafčjzho blida potajčjz? Nēščtō f wafčjz hōwōščjzjō je to bjes dwēla fščjzj, dōfēščj njeje na wēru pōbōbne, jo je žjly tajfu hōwōščjzj fščjzj."

Handrij njelēščjzje, dopomni ho na Wybatz a tufafche na njecho. Hačj by prajz, ščto je ho njebawno mjes nim a Wybatz pobačō? Wy rēčat abo by njelēščjz? Wjēhl, jo je Wybatz trāščj tola hūščjzje njewinowatj, pa jecho štōnčjnje rozšōžjz, a dūž wotmōlti, taž ho jemu najštamfjōščjo šāščje: "Njēwēm, ščtō je moje blido taf wōwncjzjēščjz."

"Derje," wotmōlti Wybat, dha durbimj dale pošupowadž, jo byhymj winifa wjēščjzjz. Dšjzje wy šāščjo na hwoju štwi, lubščj Handrijō."

Handrij rjefnj jnāj bōžemje a wotēnščje. Wybat pač ho f Rozorjz wobročjōwajz rjefnj: "Pšchēščjo, prajče mi nēščo, kotrchoj f naščjz pškarjow māčje ja winifa? Kotrj by mošt to fščjzjzj?"

Rozor ani wotmōlifa njerospōminafche, ale tufafche hōmdom na Wybatz.

"Ma teho hēbi f prēnja a najšlēbo myšču," rjefnj Rozor. "Wōn je štara a pšchēšpāna lēščta, ženje a mibj njepōhlaba čj sprawnje do wōčjom, štajnje a wjēščjzje rozšōwajz, wo tym hōm hōžo wōjstjz hūščaf. Še wiščjzho teho je mi wēščje, jo je wōn tajse jebanitwu fščjzj. Tōn je to byt a ničtō druščj."

"Derje, pōščjzjzje pōščimfa po njecho, njēšč hēm pšchjzjzj."

Rozor pōšlawščj pōščimfa po Wybatz wercjz ho f hwojmju knjeje, jo by ho f nim frēščjz, taf mēščjo hō dale pošupowadž.

(Pōtracjowanje.)

Wščelate f bliska a f dalota.

— Knjes primarius Rozor w Lubiju je je hwojm namjetom, f kotrjzjz ho hōžo lēta dōlho šōnščjzje, a wo kotrjzjz je hōžo wjele pšhāt, na hūmōh ho wobročjz, jo by hō najče žyrčwimfē šarjadowanje we Łužjzj pšchēdnōščj, jo njebj žyrčwimfē wščhōwēščj wōzjz w ruzj wotkrjēžjōho jēitmanfwa wōstafa, ale jo bydū ho šuperintendenturj, taž w druščj Šafstjz jafōžjz. Knjes primarius Rozor hēbi myščli, jo by tajse pšchēdnēščj f špēchowanjz žyrčwimfēho žiwjenja šlōžjz, šōj, wōn šawo wuprajz, jo je žyrčwimfē žiwjenje w naščjz hēbščjz wōščadach jenož hōwōšōwōna wēšč. Nēščo pač fmeje knjes Rozor je hwojm namjetom. Taž je pšchē-wiščjzjz mato šōžza na njewēščj. Pšchōžjz rēdattor je pōwješčj f Druščjān dōstaf, ho hū ho w jemny wotščlōženju hōwōšōwōna, hōžje ho wo namjetadž prjēdy wuščjzjz, pšchēžjzwo Rozorowemu namjetu wuprajz, a jo je hō tole wotpōstafanje wōščjzje tež štato wot jafstjōwajzjz f hēbščjz štawōj, hōžjz majja šuperintēndenturj, a jo je hō pšči tvm wot tūčje hūwalōbne wjēščjzjzōwata žjwa žyrčwimfā myščl a wopornōwščjz Łužjzjanom, kotrjzjz štej šawnje pšchēžjzje, jo nu Łužjzjēnjo f nēščjščim žyrčwimfē šarjadowanjom njefotōwini njēščm. Tež w druščim wotščlōženju je tōnle namjet to hame wotpōstafanje namafat. Dūž je wēščj wuščlād, jo žjly namjet w šawōnym wuščlādēnju špābnje a hō šāščjzjz. Wdū hūm f naščim dōbrym žyrčwimfē wōščēnōwēščjzēm w naščjz Łužjzj špōtōjzōm a hēbi ani njēščadomy po žānym pšchē-mēnjenju.

— Lubjzšta realfa šwjećjzjzje hōwōj 25lētny jubilej. Wot štarych ščurčjōwari dari ho škorby, kotrjz knjes archibiskopus Gūda je hūwēščjzjzjz rēčjz pōwješčjz.

— W prafim ministērjzjzje je hō wulke pšchēdnējenje štato, dōfēščj we wuščjrtu šapōščkōwōm ministrjzō njemōščjzjz šanalowe njemōščjzje wjēščjzjz rēčfōw pšchēščjzjzjz. Wōrēščof je šināzjny ministēr f Miquel — f temu ratarfšōwō ministēr f Hammerstein. Pšchjzjz bēščje wulfi šināzjny duch. Ratarjō pač wōščjz wotščlād ratarfšōwōho ministra wōščjzjz, dōfēščj bēščje čōpōh pšchēščjz ratarfšōwa a ja pōwōščjzjzje žiwitōwcho žāta. Ma jecho mēščno šlapi

Womhaj Bóh!

Czytło 20.
19. meje.

Lëtnik 11.
1901.

Szerbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ho kóždy sobotu w Śmoleriez kniżnicyczetni w Budyšinje a hu tam dostać sa šchwórtlětnu pichedpłat 40 nr.

Graudi.

Jan. 7. 34.

Wy budźecze mje pytacz a njenamatacz, a hódžej ja hym, tam njemóžecze wy pschincz.

Njebžela Graudi ma swoje mjeno je šedmeje štnuczti bydom a dwazjytego pialma: Knjeje, blyšch mój blyšch, hódž ja wolam; šmil ho nade nnu a wušklych mje. W zyktywym lěze je čaš wušklychjena a dopjeljenja pichychol. Bože šapje ja nami a šwajtki pschob nami: Křysťuš je horješpłi k swojemu Wótzej a sejele dele na šwět swojeho Ducha. Čaš wolanja a šdychowanja je nimo: Wótzow nadžija je dopjeljenja, dušchow šdychowanje je wušklychane, plody Křysťušoweho šemšeho džela hu šrale a pschekrašnjeny Šsyn Boži šypny je dele na šemju, kiz pod tutym nješestim delščom wyjšta kiz wožni. A šchtóž lubnje žiwjenje našeho. Knjeja Jezom Křysťu, wosbchnje w tutym křasnym čašu swoju wotrobu a wola: egaudi, blyšch, Knjeje, mój blyšch a doj mi wot twojeho bohattwa. O, bratija a šotry w Křysťušu, wotwpcze hnadny čaš, kiz je wam daty. Šchtóž ho šatombzi w krotkim žnjowom čašu a pschepoždze pschidžde, wostanje prošny a wola podarmo: wušklych mje. Na nim ho wjele wjazny dopjelni Křysťušowe šlowo: wy budźecze mje pytacz a njenamatacz, a hódžej ja hym, tam njemóžecze wy pschincz.

Žalošne šlowo! Albo njeje žalošne, hódž duška teho Knjeja pyta a njenamata, hódž ho žedzi po Křysťu-

šowej blyštošej a njemóže tam pschincz? To je duške šinjercz. Wy wemny, jo tón Knjes praji: pytaje a wy budźecze namatacz, a hódžej ja hym, dyrbi mój wužomniš tež byč. Ale to k pschczelam prajene šlubjenje ho pschewobroczi do hroženja, hódž tón šastorčeny Knjes k pschczelam rědzi. Je nam wužitne, druždu tež na Křysťušowe hroženja a warnowanja kězbowacz: wy budźecze mje pytacz a njenamatacz, a hódžej ja hym, tam njemóžecze wy pschincz.

Šslowo je rěčane k Žarišestim, kiz hu teho Knjeja, swojeho Mešaša šachšynli. Křysťušowy čaš bščke sa nich žnjowy čaš, čaš dopjeljenja wchittkiš jich nadžijow. Ale nčš je hnadny čaš sa nich nimo. Křysťuš budže pod jich ruku wumrjecz a njebudže wjazny k nim rěčecz. Džerška šteja hiščke k wostwjeržbenej wotrobu pschob nim, ale to budže hinač. Woni budža wchittkiš hiščkeš šlowoščž swojeho židženja pošnacž, hódž w nudy swojeje duške podarmo šobžnika pytaja, hódž na rospadankach šwjareho mešta budženja swojeho Woha wižja, kiz je jich wot šebje štorczli. Těždom budža prajacz: wušklych mje, Knjeje, ale njeje žane wušklychjenje. W jich wuškchomaj budže jako wotmowljenje klicczecz Křysťušowe dženkšiške šlowo: wy budźecze mje pytacz a njenamatacz, a hódžej ja hym, tam njemóžecze wy pschincz.

Šchtóž je wo Žarišestich pišane, njeje nam pišane, jo bydymy na nich šwarili a Woha hu džatowali, so nješšumy tajzy — runje to je žarišestke wachnje, — ale to je nam pišane k warnowanju. Šchtóž hnadny čaš

fatomdži a njebejsemu deščejcej nimo hičz dama, ištadž w spodobnym czaſu ſboža, kotryž ſkryſtuſowe hjewjenje pſchunjebe, njewola: exandi, to je wuſlych mje, temu weſečje hođžina pſchunide, w totrežj jemu to žel buđže, dofelž pyta a njenamata, dže pſchi ſkryſtuſu byčz a t njemu pſchunčz njemodže. Nahlje je czaſ ſboža nimo a weđžina nož pſchunčſa. Šchtož w ſpodobnym czaſu teho knjeſa pytal njeje, to tež w ſlym czaſu njemodže. Šabyte by modlitwy mlobodže, jabyty pučz, tiž t Zejuſh wjeđe. A jeli ſo tež hudy ſlowo namataja: wuſlych mje knježe, ſmili ſo nade nimo, a jeli ſo tež wočzi wiđžitej pučz: tón knjeſe njeje wjazy tu. Kač kačotnje, hdyž w ſmjertnej hođžiny ſwedejome wotučzi a czaſ je pſchekróti, ſbožniſta namatač. Kóždy njeje na ſmjertnym ložu taſ ſbožotny taž iſchachat na ſchizju, kotrehož knjeſowa bliſſtočz roſkweſtnje a knjeſowe ſlowo do paradieſa pſchjebađži. Člowjeſtej je poſtalene jumu wumrečž, potom pal to ſuđjenje. Čži t prawizy djeja do žiwjenja, čži t lěwizy do ſkłažnja. Njelijet jedyn w žiwjenju ſkryſtuſa, ſmiliſhego ſubniſta pytal, nječ weſeče jecho pyta. Ze-li jedyn w žiwjenju pſchod ſkryſtuſom čjeſny, dže neč weſeče pſchi nim byčz. Ale hlušina je wotwjerđžena mjes nim a mjes ſkryſtuſom, mjes helu a njebežami, a hdyž ſatamana duſha wola: wuſlych mje, knježe, kliczi pſches hlušinim jenož to jene žalofine wotmolowjenje: wy buđžeče mje pytačz a njenamatač, a hdyž ja hym, tam njemodžeče wy pſchunčž.

Šnauo je hižo neſtorj mjes nami tač dalofo, ſo tuto ſkryſtuſowe ſlowo wot njego plačzi. Ale hiſchče je czaſ, ſlowo hroženja pſchewobročječ do ſlowa hluſbje-nja. Daj bo napomináč, daj bo ſaſchowáč pſches ſlowo hroženja. Poſbehi ſwojeje wočzi w tutym požohowanym ſwjačotownym czaſu, w kotrymž je Zejuſh tebi tač bliſto a pſchod tobu roſtawaje ſwoje žyle dobaſtowo na weđžnych hluſbach. Proči ſwjačote Duča, ſo by tebi wočzi wo-čžinił a ty wiđžal ſwoje ſbožo, ſo by tutón ſwjačy czaſ był tež ja tebe czaſ wuſlychdenja a dopieljenja, w kotrymž Zejuſha namatač a pſchi nim wotianječ, hačž ſtónčjenje tam doúđžeč, hdyžž wón je, do kraſnočje. O knježe, wuſlych naſ, hdyž tebe dženja proſhny wó hnadu, ſo by wečnije wot naſ wotſtoł twoje žalofine ſlowo: wy buđžeče mje pytačz a njenamatač, a hdyž ja hym, tam njemodžeče wy pſchunčž.

Šchlych, kač wěrna

Duſha ſwěrna

Špěwa ſ žylej wutrobu,

Twojich džečž

Kač na hwečži

Šherluſche a hroſy du:

Daj bo nam'tač, daj bo nam'tač,

So bo t tebi pſchječžihčeju.

Šamjei.

Prezjowanie po Božim pſkime

abo

laſje myſle nadeiđeč, Bože ſlowo čitajo.

Podawa ſwěrnj čitaj „Šomaj Wěb-a“.

1. kniži Wěſſaſowe, 22. ſlaw.

(Potražowanje.)

Hdyž beđe ho wiſcho to ſlawo, ſo be Abraham meł ſwój wozny kraj a ſwoje pſchječſewo wumpuhčječž a napoſleč tež Šmaela, ſwoje čjeło a krej, je ſwojeho doma wuhnačž, be jecho

ſwjačotowe žiwjenje we wěrie pſches dotatne wobženja Bože hnoy tač pſchowane a poſpynjene, ſo Wěb Abraham a ſwjačotowy najpoſhdu pruhu jecho žiwjenja we wěrie a poſkudnolječ bebi žabače. Wón dječe t njemu w nozy wo hnje abo wotjeſni: Abrahamaj! A wón wotmolwi: Šlai, tu hym ja.

Poſkudnolječ we wěrie dowieđe Abraham a do žuleho kraja, wozny w wěrie dječe hjewemu wuj Šbej t pučja pſchi ſwade, hlyty w wěrie poraž je 318 mužem iſchrych pohaniſch ſlawo, wobkručenj we wěrie ſloboſwače ſo na Bože hluſbjenje, rečełdeji jemu tež ſlawy člowič rojum a wěče naſhonenje w Bože ſwobće napſečewo, to ſuđženy we wěrie wotkonečje Božu kaſnju, ſo ma tože muſſte buče wobrečž, hroby w wěrie wuprož wot Boha wumowenje ja Šobom pot ſtajenje pomieſchdenj wumienjenj, wječely we wěrie pſchija a pomjenjenje a wobreča wón hluſbeneho hyma, ſwěrnj we wěrie wozni jo po Božim poručenju pod Šarabim wolu ſaſtorečjuſchi Šmaela t Šagaru, djačotwy we wěrie hodyj wón tam, hdyž beče Abimelech wo jecho pſchječſewo proſyl a jecho dary pſchaj, tamariſtu Bohu wečnije hjewemu, — neſleke ma ſo jecho wěra hroko wupytowati, jo by ho dobyčječſi we wěrie wopelač a jo by byl po tym myſlowanj.

Špwtowanje je wchudžom tam, hdyžž ſo na neſtoho je ſa-myſtom jameſiſč, jo by ho hoby wupolač abo miſny.

Čert ſpwtuje, jo by ſa ničjač; Wěb ſpwtuje, jo by trónowal. Wón ſpwtuje pač jenož tyč, tojiž hu hižo wupruſhowani a ſpchwani.

Dotho beče ſo Abraham nadžal, ſo jemu Wěb ſwoje hluſbjenje ſpožži, po doſtim čaſtanju beče ho jemu hluſbjenju hym nadobžž; neſto beče wón žabočž Abrahamoweho žiwjenja. Š njewuprajom-nym čuženjem luboče, počečžowanja ja ſačužza, jo maja ſo ſ nim wožnje wězy podačž, hlabale ſo ſaſta, kotrehož be Wěb hižo do jecho naroba pſches ſlowa a ſluſti pſchewoſchđeni člowiecti wuhnamjeni; š njewuprajomnej radočju wuhlača jecho pſchod wočjomaj jaſo žimy a najwobedniſchi wopofa ſpudžunje boſſjeje ſwjačotke. Šladažy to, to, kač ho džečž, hólz a ſtónčnje mlobžž wumowale, pſchihladowaſhe wón čžaho potražowazemu roſowuwanju wuſſeho ſwjačeho potajniſha, ſ kotrehož mejeſje wo ja jecho wečnje wjekele ſbože a žohowanje ja wěče člowiectwo hjewič. Kaž njebé ničto moſt hlym wočſaſowáčž, tač ſo ſta: Š ſaſta bo ſwjačy, na boſſje hmyſlenu člowiecty, kotryž krowčeje do nanowuſh ſtopow na puču wozu. Tač beče Abraham wuſly wobſchjenj člowiecty pſchod wiđem ludom a pſchod hdydum ſemliſm wotžom. W tutym žiwjenſtim poteju a wjeſelu ſchjichy wón Wěſſi hlyč: Abrahamaj! wotž wěčeh narodow! Še ſbožnym wjeſelom, jo jecho Wěb ſ njonym mjenom wola, do kotrehož be wuſle hluſbjenje ſačož, ja totrež beče jemu jecho ſaſta ſaſta-owanje a wobkručenje daty (— a jano wočſaſowale teč, jo neſto nornu wječelo doſtane —) wotmolwi: Šlej, tu hym! — a neſto wuſlyſchi ſ Božejo rta ſlowo, totrež wiđu duſdu roſečje, ſačžž ſwjačy člowiecty t erta wečnije luboče hiččeje nihdy njeje wuſlyſhač.

A Wěb dječe: Wimi wiſhač ſaſta, tamne džečž, totre-muž je ſo tožny člowiecty dſiwač, wwojeho jemiteho hyma, na kotrehož je dopieljenje moſeho hluſbjenja ſačžene, a kotrehož ty teho dla žyle woſeſje lubuſch, a dſi do kraja Morija w horo-ſtej Šalenſkej ſtronje a wopruj jecho tam ja ſapalny wopor na jenej ſ horom w tamniſkej ſtronje, wo kotrež budu ja tebi pračjež.

Š wotpoſladom wuhduja Wěb w Abrahamaj najprjedy wěde mozy luboče, ſ kotrež wón toč džečž lubowaſhe, doniž jemu hjewu kaſnju njeba, dofelž džečž jecho ſpwtowati, to reła, ſo čhyſhe jecho do hroſteho beđenja mjes jecho čuženjem ſačlečž a ſtónčnje tam dowiečž, hdyžž mejeſje luboče t džečž ſačžž pſchod lubočeč t njemu, t knjeje.

Kraj Morija — tole mjeno njenatožuje ſo dale wjažy ſa kraj, ale jenož ſa horu, na kotrež beče ho Božu ſwjačinja pſches Salomona namariča. Tala hora beče ho ſ dſjawanje na tole podat ſa ſwjačinjzu Božu poſtaſja. Mjeno reſa po herſiſt: „Poſtaſja pſches Šehowab“ a počahowale ho naſprjedy na ſpudžunje ſnamjo ſ boranom, pſches kotrehož bo ſaſta wumowžny, dofelž be runje tole ja Abrahamu ſačuženje pſchi tutym podawuſt, pſches čjož je Wěb ſwoje hluſbjenje wobkručſi a Abrahamowu wěru trónowal. Špſchod to, jo be Morija poſdſiſcho hora ja ſwjačinjzu, doſta mjeno hiččeje woſtebiť ſamjſč.

(Potražowanje.)

Powołanie, prawohczenjenje a śwjacie.

(Stawienjenje.)

С tym nije wusamjenije, jo, runjez niž lubto sbožnošće, tola jeje stopień a sbožničest' hodu wotno: hujie — niž wot jenotliwych stutnow, ale wot sbožnošće a pilnošće, i sfočez je sfočezijaz w huczenjenju sbožništwa ho woblek a sfočez je wot njebo dostal, w huczenju wopowafowal a wubofowal. Sbožni h'u wšafat sfočezije wšafatiz wuprawnjenju, tež sfočezat, f'iz je w woblebnjej hobjinje, jato wopalen' i wobjuza wumozženj; ale tón, fofrzej je na faskad we wuprawnjenju a nowym narobje fapofožene fto, fšeboro a drohe kamjenje natwarowal, sbožništwa ho woblek a w huczenju žiwjenju a fšutkowanju pšehedat' a wopowafowal a po tym wibiz, fo tu pruhu wčeznošće wobjeje, je wčezje sbožnišči, dužki tón, fofrzej je na faskad we wuprawnjenju a nowym narobje fapofožene djetwo, h'yno, fšowu natwarowal, w huczenju žiwjenju a fšutkowanju h'no je hebe dužki i sbožništwa čerpal a po tym wibiz, jo fšufat jeho žiwjenja žyle abo i wšefda we wulke pruhu wčeznošće rosběhije a do ničeho rozpšuhije, a wón jenož taf nšafat nahe žiwjenje wufhowa (1. Kor. 3, 11—15). A tón, fofrzej je huczenju puntom dšebacz puntow nadobowu a mōz nad dšebacz mštamami doitawa, je wčezje fšafnišči a sbožnišči dužki tón, fofrzej piecz puntow nadobowu a je nad piecz mštamami (Zuf. 19, 13, 16—19). Pšči: fšopjenjad a fšobdžefakad sbožnošće wšafat hšafče drube wezu hodu fšutkija, fofrzej je sbožnošću w huczenju ničo činičje nimaju. wobjeje wufšofčez darow wot Boga po jeho woli wšdželenjad, f'aj pšinarobženyjad darow, taf darow fšwateho Duha; tola h'memy prajčej: je jafšuf i sbožnišči jenož na wuprawnjenje fafoženy, sfočeznič sbožnošće, fšopjen fšafnišče mjes drubim tež wot sbožnošće, pilnošće a fšutnošće w huczenju wotwizuje.

Samēr a wotwiznjenj fōz huczenja ničo drube nije dužki fšwatočez, dopelnjenje prafšafcho fšowu Bōžeho na Bōži lud: Wd durbje huczej buč, pšefočez a h'm fšwataj. „Wohuczenjenj w sbožništwa fšefu“ je fšefčzenje, h'izo wot fšofčafka h'm, dočez je jemu sbožništwa prawdočez pšidiličzena a do njeho sbožništwa huczenje fšafčezjewe; ale „fšwataj“ w potnym fšmyle ma h'afle buč, i temu je powofatj (1. Kor. 1, 2). Tutoñ fšamer je potom dospitaj, h'udž je fšafat čšowječ žyle wufšefčzenj, h'edž žyle wotwofčzenj a wšafito nowe fšijewje, sbožništwa žyle do wotwofčez, bučja a fšabžerzenja fšafwofčzenj, žyly čšowječ do sbožništwa huczenja pšefčefafšijewj, taf jo wón, runjez we wobrafu fšwofje wobječije wobjeb, tola paf čšifčje, jafšije a bies fšufofčje sbožništwa fšafnišče wotwizčezjewe. Tafa wofhoba i sbožništwa huczenjom žyle wupjeljena a pšefwofata, w huczenju wufšufatna je dočofanaj fšefčezjafšufi wufas. So tutoñ fšamer w fšwofej wufšofčez i fšafnišče w fšefniš huczenju ho njemōže dospitčje, je tola jafšje a ho tež nišbže po prawym njeprjeje. Tola nšefofš w fšefčezjafšufi dočofanajofš rčezja, fšofraž mofha ho we wšefym nafšupanju h'izo tu na fšemi dospitčje a w tym wobječej, jo h'edž d'je jato pšinarobženy h'edž, fšaf nafšifnošče, we wotwofčje fšefčezje wofafowa, ale žyle pšefwofčzenj, taf jo ho njemōže wofazjo w jenotliwych pšefčefafšijewj h'edčaf fšewič, wjele bōle fšufofčje i Bōžu žyly wotwofčje wufšufjena a fšōžbe hšibanje a wufšufowanje žiwjenja wobječjewe.

Tafte mēnjenje nije hšifčezje i dorofčzenja wo mozu h'edčaf pšefčifčto a njeje ani se fšwafatm pšifšow ani i fšefčezjafšufim nafšonjenjom pšefčje jeme. H'izo to, jo fšefu w wafate prafšowe Wōčez-nafšaf bies wumienjenja jato nšefato, fšofčez ho h'amo wofšafni, wufšafja, jo maju jeho wufšofčizny fšōžb čšaf wo wofabče h'wofčez wufšofčje, je fšafčždenje tamnjeje wufšefu wo dočofanajofš; a fo Zan, h'udž (1. Zan. 3, 6. 9.) wufčiz, jo fšofčez je ho i Boga narobiz, nječrčez, to taf njemēni, fo i žyly žafcho h'edčaf wofazjo nječizni, ale taf, jo wofazjo na fšefčifčaf h'edčafnja nječefci, ale w fšefčifčaf h'udž a huczenja, to nafšefje wšifžim, h'udž drube mšfina teho fšafefho fšifaf pšiditranamj: 1, 8—10; 2, 1. 2. Kafšeho fšofšma b'ofču tež h'ewaf fšefje napomienanja „mofčez fšafwy na fšemi“ (Zuf. 3, 5), „wotwofčezje fšafeho čšowjefaf“ mēle? Kaf by fšafub na wufšafče pšefčifčof: „Wd wšifžiz wjele h'edčifžim“ (Zaf. 3, 2)? „Niz jato b'ofč to fšame h'izo fšafšifajaf abo h'izo dočofanaj b'ofč“, prafj fšafow (Zil. 3, 13.), „ja h'ofnu paf fa tym“, a potom pšefšifaj (fšif. 15): „Kaf wjele nšefje je dočofanaj, čšji h'efi taf mofšim“, mienjuž taf, fo fšefčezjafšufi dočofanajofš w pšafčazu fšwofje nšefofčofanajofš a w h'ofnjenju fa dočofanajofš pšafmaju a niž w mēnjenju, jo fšufy dočofnjeni. H'inačefje dočofanajofš fšwate pšifšmo nje-

h'aje. A h'udž fšwate pšifšmo h'amo wo muzadž kaf fšetra (Zaf. 2, 11—13), fšafwofa a Wofafafšufi (Zap. if. 15, 39; 23, 3—5) jenotliwje fšufšafnja pšefčje fšowu a fšufat wofwefda, ma to wčezje tež i nafšefčezja tamnje wofafčeznjej wufšefje wo dočofanajofš fšwofu wufšofčje. A fšefčezjafšufi nafšonjenje dšje tež wofafšuje, jo tajaj fšefčezjefizjo, fšofwufčž čšufi nafšrjōžny čšefez wšefje fšefčezjafšufi dočofanajofš pšefčifčofčaf, tutu fšwofaba najrafšifčaf wofafšafnja na fšwofje wufšofčefaf fšofwofa a fšufšif wofafšufu, jo waf tajaj, fšiz h'u pšefčifšifeni, tufefje fšwofby ho mofowafčje, nam na žane wafšefje fšafčifčez nječiznja, jato b'ofču tež jenož nšefat dočofnjeni b'ufi.

D. Wōfšaf, fšafat w fšofčifčezjef.

Ščerlufš wo Bōžim domje a fšwafatej fšemi.

Ščof: Ščof Bōžu wječijewmu ho wofa.

1. Wōfš. 28, 13, 17.

Ščof fšafub wufčiz je fšafnja
A Bōžu wofšuje wibizaf b'e,
Ščofez fšefat b'e wōn h'afč do ranja.
„Tu Bōži dom“ dšefčje,
„To mšto tudy fšwate je
A wofata h'u tu nječefef“.

1. Wōfš. 3, 1—6.

Ač, wofšofniš h'ef žej tež fšowu,
Niz Wōfšaf fšefčaf w wufčiznjej,
Ščofez Bōž i wofšowaf' fšefaf wofa
Pšafi Bōžej h'ofje fšofčefje
D, fšuf jo čšifje, Wōfšaf
Ta fšemja tudy fšwata jo.

(W tymaj wšefmaj fšafčufčofmaj pšefšifma ho fšefčezjafšufi žyčef.)

Ač, fšuf jo čšifje teho h'edčaf,
Ta fšemja tudy fšwata je,
Niz Bōži dom a fšwata pšefaf
Tu i Bōžej čšefčiz pšefšifzje
Duž, fšiz ho we nim h'ofmafža
So fšwofaf h'edčow rofšafja.

D, čšowčje wofšofniš h'efi fšwēn,
Ščof w Bōžim domje fšefčefu wafšaf
H'afč prawu wobu wufšofni wofu
A fšufofč i Bōžom' fšowu mafšaf,
Niz pšefaf do nafš wufšufu
Pšefčez fšufofčez fšefčefaf fšefčaf.

Duž fšefčizjewe, fšefo fšefčifčaf wufčiz,
Niz h'efi jōn tu čšifčez,
Kaf Bōži fšwafat Duč nafš mufčiz
A fšefu fšefčof' wufčiz b'ōžje,
Niz i fšufofčju tu pšefčifšafž
Do Bōžoh fšwafatoh fšefčefaf.

(Ščwafata fšemja a fšefčezjafšufi d'upa.)

Ta fšemja Bōža je tež fšwafata
Ščofez fšefčefaf d'upa na njej fšef'
Ščofez fšwafata fšefčefaf budžje data
Wot' narodžefom' dšefčafžaf
So b'ufo w wērie fšefčefaf fšafšef
A pšefčifšufafato fšefčefaf.

Duž wufčef h'no, o čšowčje luby,
Niz fšefčefaj h'u na sbožništwa,
To wufšofčje čšje čšefef i fšufy
A pšofha i h'efšof' wofšofja,
So ty tež dšefč Bōže h'u
A nšefčef wčeznje fšufčifny.

Čšif fšefu h'wēn i nufy pšofha,
Ščof jemu fšwēny wofšofčefaf
A wobje čšje do fšwofoh' doma,
Ščofez i Bōžej fšafaf dočofanajef
To m'ufo fšafšef' fšafšufny,
Ščof b'uf tu fšwēny fšefčefaf jaf h'u.

Womhaj Bóh!

Czytło 21.
26. meje.

Łétnik 11.
1901.

Szerebske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju ło tóždu łobotu w Šmolerjeź knihičisłowečni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchwórtlětnu pšchedpłat 40 np.

Šwjatki.

Jan. 14, 23—31.

W tutych šwjatnych dnjach blyskajemy šažo w našych Božich domach, so ło s nowymi jazykami rěči wo muldich Božich dźiwach. Wchitko, ščo to je Bóh tón knjez wob-famtny a činił, so by s nowej mozu a s wěšym šbožom tón šawutlency a šubjency čłowbši narob wuhotowal, to ło nětko pšched našchimaj wočomaj žiwje a w našej wutrobje móžnje wopotašuje. Kaž něbdu na bny šwjatow, tak budže tež nětko hišće šwjaty Duch wulaty na wišch, kotřiž jeho s žykej wutrobju pytaju, so bychu stajnje s tym knjezom šwjatani wošali we wěrcje, luboči a nadži, so njebychu, hač runje čelnje wot njeho dźeleni, jeho trošhty a mēta tola parowac njetriebali. Ščo nočyše hēbi žadac, so by ło tež mjes nami šwjaty Duch móžnje wopotašowal se šbožnošce Wožeho šłowa a s žej-chami šwojeje dźiwneje Wōšije mozu, knjezowy Duch, kiz naš wyšce teho posbēdžuje, ščo to widžomne a teho dla knjezomne a šachodne je, a naš to pytač wuczi, ščo to je njebešte a wēžnje traje, knjezowy Duch, kiz na njebešte naš hadži a w Božim towačimnje naš trošhtuje a wob-šboži? My našnu nadži hišće tak šara stajimy na tutu šemju, na šimjenje w tutej čašinošci, teho dla mamy šhōnec, so šmy ło hēbali, so šmy na pšt twarili. Ščo to w tutych šwjatnych dnjach ničo hewal njewidži, hač pšychnošć a rjanošć wišcho teho, s čimž Woža wozowšta ruka w tutym našetnim čašu pola a luti

wudēba, ščo to ničo hewal njeinoje, hač wišchale wešela, kotrež šwēt w tutych dnjach šwojim šhōnje, takši woprawdže wišchaly a s wutrobju trošhtny byč njemōže. Šwēt šaidže se šwojimi žadobčemi, a na tych, kotrych wutroba w šeinlich wēžach polnu špošinošć mēšchje, na-pohledu row a šmjerč, štajenje a šatamanštwō čaša. Ščo to Wožu wolu čini, tón woštanje wēžnje. My paš nimamy wēru, kotrež je dobčje, kiz je šwēt pšchewinglo. Wona njeje s Woža narobžena, wona njeje we hēbotošci našchje wutrobju šačorjenjena. My dwēlujemy, hōžej dyr-bjeli wērcje, a teho dla šmy tak šłabi, tak hūbjeni. Alē: Šraubi, wušklych naš! tak šmy šaidžemu njebželu wošali. A: Hamjen, hamjen, haj, haj, tak šo dyrbi štač! s šačej wēchētej wōmjeske nam našch dženšnišci šwjedžen wot-molwi. Džen šwjatow je dopjelny. Tež ty dyrbiš polny byč šwjatcho Ducha, tež tebe čže pobnuc, so by s nowymi jazykami rēžal wo muldich Božich štačach se wišchimi wērcnymi šesuhōnymi wucžobnikami šwalik kraš-nošć a lubošnošć teho Wōža, kotrež je tež tebe t šwobod-nošci wušwolonych džeci Božich poštajil a powoal. Kaž, kaž něbdu we widžanju Šchēdela, dnje wōdych na wuštijene mōrwe tošce, so by ty wobdrōnjeny był s mozu s wōhōto-šce t štačkam prawdōšce, so by Wože šraleštwō pšichylo a Woža wola ło šla. Džen šwjatow je dopjelny. Šwjatowny šwjedžen šam je dopjeljenje wišcho teho, ščo to je tón knjez šlubil. Šduž na špōčatku biblie blyskajemy: Boži Duch štačaje na wōdach, hōžej Wōšioš wošachce: D, so by wchitkōn knjezowy lud wēchēžil a tón

Knjaz swojeho Ducha na njón dal! hódž Jesaias rčnije wot pruta f Hsajowego schoma, na kotrymž budže wot-poczjowacz knjejowu Duch, hódž Wóh pšches Zoela pšchi-powjedacz da: Wotom chcy ja wot mojego Ducha na wšcho cželo wulecz, hódž na žalbowaného Božeho swjaty Duch jako hołb dele pšchindže, hódž tón luby sbožnił prjedy hwojeho wotšahjeza wot tuteje jemje tymi wučzobnitam blubit, so tón troštat, swjaty Duch f nim pšchindže, so by jich wšchitto naruczył a jim wšchitto spomnił, schtož je tón Knjes jim prajil, wšchitte tajše hwiđenjenja hwojatego pšizma wješedja wo tym, schtož je swjatowu hwojedeni nam wšchittim a knjejowej zgrtiti pšichnješł a saizgłowat: Tón Wóžecž, kiž je w njebešch, da hwojeho hwojatego Ducha tym, kiž jeho prošda. Wly njebyčebimy pobarmo w tutych swjatych dnjach prošnjež a wotacž: Stwor we mni, Božo, cžistu wutrobu a daj mi nowého wšeho Ducha! Szwjaty Duch pšchindže f jenemu toždemu mjes nami a chje pola naš gyllicž a wotacž. Wšches njeho je Boža lubość wulata do našich wutrobow. Wón chje nam wobhwedźeč, so je Wóh naš lubowal f wčejnje lubośću, teho dla je wón naš f hebi cžahnył f lutej dobrotu. Szwjaty Duch nam wotwjerdzi, so je Wóh w naš a my w nim, so je naša wutroba jeho templ a wobhdenje, hódž chje wón wčejnje wotacž. Wódž pak je Wóh tón wšchegomónuž a wšchegodobročimy je hwojej hnadu a lubośću, je hwojej krahnošcu a majetkošcu, tam njeje wjazy žana nula a cžejnošć, žana štytnošć ani šrachota tam je ho njebešta sbožnošć na kmeti šewila, tam ho wčejnje wješele tym swjatym we fette doštanje, tam nowy swjatowu džen ludžom šhadža; swjaty Duch wuči naš wšchitto, schtož my potrebamy. Wón nam tajše pójnacž dawo, kotrež naš nihy njebeša, f tajše sbožnošć naš dowjedže, kotraž nihdy njecžetnje, tajši mēr nam wužiči, kotrež nihdy njefajže. Wón nam potajistwo Božje wole, kotraž wot spozatja hem to pyta, jo byhnyu wumóženi a sbožni byli, wotewri; wón naš wštych šezini, so šmy Bože džeči a so naš ničo wot Božje lubośće, kotraž je w Khrystuž Žejhuž, wotčelij njemóže. Wón potaje nam našče břeči a šlože; wón nam šewi, kajzy šlubi, hujeni cžlowjebojo šmy. Wón pak nam tež potaje našeho Knjeja a sbožnika, teho praweho ščarja, kiž wšchittu šchodu šahoji a našče rany wobałi, wón cži potaje tón pučž, kiž je štytnošće břečow a šimjetnje niny wjedže f wčernemu troštetje a sbožnemu mčej. Luby šladetčjano, mašty tu hwojatego Ducha, tak so wón ham w twojej wutrobie tujej a wšchitto napjelina? Šsy ty we wčejne jeho wučzbu pšchwal, tak so je to šlowo wo šchizny twoje najwšchidje šubio w žiwjenju, twoja naj-wjetiča móž w šlabośći, twoje najkrahnišče wješele w šrudobje, twój najšbožnišči troštet we wumrječju? Šsy ty hwojeho Knjeja a šbožnika tak pošlak a we wčejne šapšchjal, so by jo ham šhonil a wšch, so je w nim wšcho šbože a žiwjenje? O, derje nam, hódž f nami tak šteji: potom šmy Wóhu špodobni, dha šmy šohacze požohnowani a šmy žohnowanie ša drugich. Wódž šy šewat jeno hódženje a nješchječelstwo namaša, tam šuaje naša wutroba jeno lubość a wjele wotacž. Wódž šy šewat jeno šwarjenje a morkotanje šlychji, f našeho rta wuždže lute šhwalenje a dšawowanie. Wódž šewat šimjetna štytnošć a šelsta cžwila cžlowiše wutrobu wobčejnje, pola naš je sbožny mēr a swjate wješele. Wóh daj nam to wšcho f luteje hnady; wón ičini naš gotowych

we wšchittim dobrym štutu, a dokonjej w naš to, schtož je špodobne pšches Žejom Khrysta, kotremuž budž cžejč wot wčejnošće hacž do wčejnošće.

Hamjen.

Puczowanie po Wózim pišnje

abo

lasje myšle nadčidžem, Bože šlowo cžitajo.

Pobawa šwerny cžitaj „Pomaj Wóh-a“.

1. křihi Mójšajowu, 22. řaw.

(Překładanje.)

Moja šlowo to njerowim, jo móžejše hebi Wóh taš šurrowu a šroinu mčž wot cžlowjeja žadač, jo ma šam hwoje džečo šadajič, tak praješče nědy Lutheroha maubšelsa f hwojemu maubšeltenu, jako tón wo najšej štamijne powjedaje. Wón je wotmoliw: Lubša šhata, móžejš dha wčejč, so je Wóh hwojemu jeničemu narodženiemu žene, našdemu knjejowej Žejhuž Khrystužej, ja naž dal wumrječ, hódž tola njeme ničo lubidšo ani na njebu, ani na šeni mčł, šhita tntcho lubowaného šhwa?

Wóla teho móžejš hylčete tole šnapšchčejwicz: Wóh nje-roždejše prawdžite šarčanje po štutu, ale jeničžy podacže bjele wšeho wumjenjenja je wšchēm pomhčjenjom: ale wón durbjedež přešče žadač, jo by Abrahamej wšchu šeweru ja cždo a frej wotčejnł, a so by ho jeho wčta jeničžy šama na ho pušchščejš moha, a wón móžejše jo žadač, dočelž wčejše wuždo w hwojej mozy. Wódž Abraham došpohje a bjele wšeho wumjenjenja wopor wuotčejše, šatčejž Wóh, jo by woprowanjju po štutu šadžewat, dočelž njemčejše škut f špytwanje žanje wjažnoti.

Niž f přerim wotomifom, hódž bčiche Boža šliškofž Abrahamu šajala, mčejše Abraham hwojeho šhwa woprowacž, ale tji dny došho ma Abraham wšch špytwanja cžšejne nauwoje lubośće pšchčejčej a f wčru pšchewuacž. Teho dla pščejše šo Abraham na pučž, 20% hódžni daloti, do kraja Morija.

Ma to štany Abraham, runje taž pšči šhacelowu wučinacž, tak tež tu ho wo tym f cžšom a f čerpu njewčrožčejwicz, jara šobe, hódž Šarah šhčejše špajče, a wobšedja hwojeho wšha, a wja šobu dwuju šhčobnitow a hwojeho šhwa šhacaj, a šalake drijewo ša šapalni wopor a štany a džečje na to mčitno, wo kotrymž bčiche Wóh jemu prajil.

Abraham wuotwja tute žašohne a hobořiše Bože poručjenje je šamej hotowje a špšchnej poručnošću, taž toždu druhu Božu šamju.

Kak deje je Abrahamej wutroba pafotala! Kak šorti je jo jemu pučž na horu šelbal! Šawčejše njeje Šarah ničžo wo tym šhonika; wšchi tajše cžči by wona bjes dwěla wulata.

Abraham je mčł wčejč, jo bndže šlawanje f mowych, hódž je durbaj hwojeho lubeho šhwa šhacaj woprowacž, wo kotrymž bčiche jemu tola Wóh šewil, so ma ho pšches njeho Wšhšak wšchemu šhweči narodžič.

Ma ščejž džen pšchčejny Abraham hwojej wocži a wužlada to mčito wulato.

Kaž hódž napšomnichny, je f Šerabjo do poštanjenje hwočejše krajin njhže 20% hódžni daloti. Kaž bč ho nědy Abrahamej štanawšstí kraj dny po pučžu pšches wšchčite šhewjenje potaš, tak tež dšenka šora.

Abraham dščelje f hwojimaj šhčobnitomaj: Wšhšatjaj tudy f wšhšom, ja pak a šolž pšchšewam tam ho hwočejše krajin, jo byhnyo jo modlitaj, a hódž šhčoj jo modlitaj, čšejmo šabo f wmojai pšchčej.

Schtož Abraham tu praji, mohł mčž a njewčernošć, kotruž bčiche hebi Abraham w hwojich wšchšewacžaj a wšhščejžaj dowolił, abo, a to hódž jo f muračej a šhukčej wšchdjo dře šhčejše šepje, jo mčejše Abraham nčajše wotajne čučeje, jo Wóh šawčejše nčajš wječeje, jo wonaj šabo hem pšchindžetaj. Abóla teho njewdubitaj šhčobnitaj to wužladacž, šchtož jo tam na horje štanie, dočelž wonaj tajše modlenie njemšetaj šhčejšej.

Abraham wja drijewo, hacž dočelž wot wšha njehene, ja šapalni wopor a potaži jo na hwojeho šhwa šhacaj; wón wja wšchčej - šhawam, kotrež bč tam hšchčej šhčejšł, hódž wotčelžaj wotšahaj, a nčž tež šewat wot njeho ja wopor na-ložem do hwojaje ruti, a dščejšaj wobaž hromadže.

fo je bo wyžšy křwalena Trojica tež na naš tat wopow-
tařowala je zejchami Wójšnje wozy a se skutkami wěžneho
šmilenja? Šubjenu bechmy a sawutliti w hřečach,
w šmjernej šyftnošći a čertowitku wotročestwie; po-
darmo wošta najše prěrowanje a štaranje wo pomaz,
wo šahjenje. Ale Wóh je bo nad nami šmilit; tat je naš
lubowat, so je křowjeho jeničezeho narodženeho Šsyna dał;
wot njeho pošlany siewi ho Šsyn me wotročestwym
šćatleže na jemi, wožny wuczet a šwjaty wyschši
mješniš, so by pŕtal a šbózne činiš, šćtož be šubjene.
Kož je Wójšaj hada w pušćinje powyššit, tat ho Jeřub
da na křizju powyššić, so bychu wšchizy, kiz do njeho
wěrja, wěčeje žiwjenje měli. Želi ho pať njemóžemy je
škwjeho rožoma abo se škwjeje mozy do Jeřom Křysta,
škwjeho Křujeja, wěrzić aniž k njemu pšćitć, móž šwja-
teho Duha je w našej šlaboščĩ móžna; won naš sa-
šćupuje i njewurčenyjem šychowanym; Wš kupeli
noweho narodžjenja je won nam jašne šwětko prawych
a šbóznich činišaje wěrj šašwěćić; se šwědženjom wo
Křyřtusa Jeřuba, tym křizžowanym a powyščnym
Wóžim Šsynu, won naš šdžerzi a pošlunije w tajtej
wěrje šćajnje a pšćezjo, so bychmy hotowi byli k kraleřtwu
Wožemu.

Šlaj, to je wulka, bohata hnada trojeniczkeho Boha,
kotraž je bo čzi dořtala; to je šbózne potajnistwo noweho
narodžjenja i woby a i Duha, kotraž wot čzela narodže-
nym čłowikim džeczo pšćistw šbóžnemu njebeřćemu
kraleřtwu wotwěrj. Wóž křćeřćejano, šy wotbat a wo-
hladať, kat je tón Křies dobročiniw? Šy ty i noweho
narodženy? Waj, je bo italo. Pšćetoz ty šy na mjeno
trojeniczkeho Boha křćeřćeny; ty šy Wože džeczo, a Wóh je
tvoj luby Wóžecz, ty šy do Křysta šašćeřćeny; won je
tvoj šbóžnik a wumóžnik; šwjaty Duch je bohacej na
tebie wulaty pšćes Jeřom Křysta, naškeho Křujeja, so by
pšćes teho kameho hnadu prawy byľ a herba wěžneho
žiwjenja wo tej nadži. To je šawěćje wěno.

O, džerz, šćtož mašć, so by čzi ničto tvojju křónu
njewoľ! Ty šy i Wožom šwajany a doniz pola njeho
wořtanjeć me wěrje a pošludnořć, njemóže tebie ničto
i jeho rušiw wotworchuž. Wóh je šwój šlub i tobu čziniť
a šterje budža hory bo hnuć a šórki šo wróćicz a tón
šlub mojego mēra njebudže šo wot tebie přez hnuć,
praji tón Křies, tvoj šmiltu Wóh. Šćtož je Wóh
w šwjatej křćeřćenizy do tebie pšćizit, hladať jo pilnje a
šwěno, so by pšćiz pšćinjeć k wěžnemu žiwjenju. Hdyž
čzelo požada pšćeřćiw Duhej, njebaj šo wot škeho pšće-
wunycz, ale pšćewitit šle i dobrym. Šy-li pať šwioje
křešne herbšćno šhubit pšćes šwioju winu, šy-li njeražene,
njepošludne džeczo, wróćez šo šafo, praji tón Křies, dha
šo ja nođžu na wař hñewacz, dořelz ja šym šmiltu a
nođžu wěčeje hñew džerčez. Ale pošnaj jenož šwioju
šćeřć, so šy bo pšćeřćiwu temu Křujej, šwiojemu Wožu
pšćehřeřćik. Njebeřći Wóžecz čze šafo wořnje, won šo
nad tobu šmilit, kaž Wóžecz nad džeczi. Tvoj Křies
a šbóžnik ja tebe prošy a pšćitryje twoje pšćewiteneje
je šwiojej šwjatej křowju. Šwajaty Duch šćeji tež k twoej
šćabže hotowy a čzini w tebi to, šćtož je pšćed Wožom
špodořne.

Šamjeň.

Bucjowanie po Wozim pišnje

abo

laťte myšle nadendžeć, Woze křowu čzjtajo.

Wodawa šwěno čzitať „Pomhaj Wóh-a“.

1. kniži Wójšajowe, 22. staw.

(Wotczecjowanie.)

A pšćichědich na měitno, wot kotrychž be Wóh jemu projit,
twarjeće tam Abrahama wotat a polozi drjewo na njón, boleščeli
jeho tež hórto, hdyž šo na šapazy woporny wořen dopomni,
kotraž mějeće čzelo i jeho čzelo pšćerzć a šćawu jeho šyna do
morořho pšćepa pšćewerzć. A won šwaj škwjeho šyna šćawu,
niž tebo dla, so by šo won trach wotbat a šćewořat, so by
džerbat jeho wumowozetja, ale dořelz be tajte wachnje, so ho
woprowozajemo šwětajšo wumowozetja. A něšto polozi jeho na
wotat, hory na drjewo, a wupšćetře šwioju ruřu, kotraž beřće
dotal šyna je wškej lubořzi wuđiža a wuđe boleščeli a šćadi
wot njeho wotwobročetja, a wia nož, so by škwjeho šyna šćawu.

Wotat twarjeće Abrahama. Šćozdy komjen, kotraž won
na druzi polozi, be šamjeň čzeli wot šćawozetja; šobu ja wopow-
niščezjo ja jeho šyna mějeće šćizć; tola won tebo šćizju nje-
mějeće, won do tebo njewoľ, jo ruřu jemu wopřezni, won
twarjeće dale, doniz njeb wotat dotwarjenu.

Abrahama wumowaj šyna. Njebeřćuju, jo je nat, předy hacz
je jeho wumowaj, křešne šćawu šwiojemu šćinej wěčat; wo Wožej
šćini a wo šćawajni wumowaj. Trach je won tatle wěčat: Wóh
je to šćat, a tebo dla mamoj jemu pošćahacz; a dořelz je won
wšćehomóžny, dha móže won tež šwój šlub džerčez, šy-li ty tež
hizo wumjerj a na powjel ho šćat.

Čez je won bješ dwěla šćawu w tutej wuščje rořwuzetja,
a wěčeje je won tež jako Abrahama wšćo berje šćizchajť a křešje
wěrit.

Na drjewo je šćawu poloziť. Komu mam ho bće džiwacz;
temu, kotraž w bohoboleščeli ruřu na šyna šćit, abo temu, kotraž
nana pošćahacz hacz do šamjeň šćerzć? Šwajate wořowanie ho
tu šćawu. Jedny pošćeřće ho dale džiti čłowika natura, druzi
ma ja hórče džiti šćerzć, by-li ho čzylť nanej šćewozetja.

Abrahama wia nož. A tutym šćawom pšćistwom Luthre:
Ja njebych moľt tam pšćizšćawozetja, jo njebych byť mořet abo
wěrit. To je mi šćawajni wěć, jo luby nan šwiojemu najšćawajni
šćinej nož na šćiju nořez, a rad wuřajujo ho tebo, so ja tatle
myšle a šćistwoneje, laťte je meľ nan w šwiojej wutroře šćizć,
njemóžu ani i mjeľni na nim šćizć, ani je šćawajni wumowaj.

Abrahama čzizje škwjeho šyna šćawu. Šo je Abrahama
čzizť škwjeho šyna pšćahacz ja wopow, je najwěćjeće je wšćehoz,
šćtož je šćiz čłowicz i doweru do Boha wuřonjati. Kaž ani
njebjeja ani šćawu wšćehoz šćewjenja Wožej šwjateje lubořce
njewajne, šćiba to, so je won škwjeho jeničezeho narodženeho šyna
pšćahacz, jo by šo i tym šćit wuřonjati a wumowaj, tat njewajne ani
njebjeja ani šćawu wšćehoz šćewjenja čłowiczje wěrj, so je
Wóh šwjaty, wěrny a prawy, šćiba te, so je Abrahama jeničezeho
šyna, na kotrychž wotwobročetja Wože šćewjenje, pšćahacz do šćerzće
a njeye ho pšćit tym ani šćewjenja wšćahacz. Šćawu: „Tat je Wóh
šćit lubowat abo.“ wořtanu drje; hacz do wšćej wěčeje šćinej
wšće njebjeja pošćewjenje nad nami a budža šo k nim modlic,
a hacz do wšćej wěčeje wořtanu jeničez a njebjeja i ničim
ho pšćawuřacz, a ničjo čłowiczje. šćizćiti tež by byľ, njebjeja ho
tutej Wožej lubořci ruřacz; ale najšćobniščje je wšćehoz, šćtož
móžez meľ ja čłowiczje prěrowanje, so by ho čłowicz šwjatej
Wožej lubořci ruřat, so by we wěrje do Boha byť tat šćobny,
jalo je ho Wóh w šwjatej lubořci wopowolat, wulchi a pošćewjenje
a hnadu pšćizćiwu nam — najšćobniščje je wšćehoz teho, šćtož
čłowicz šćawajni ruřacz, je tatón šćit i wěrj wuřonjany pšćes
wóžja wšćehoz wěćezaj.

Teždom — w najtrudniščim wořomitu, šćeřć mějeće šo
šćawu nož do šćije šćeřć — šawota na Abrahama Křiejowu,
jandiel i njebjeja a džerze i wuřim šćawotat jeho mjeno wuřaj,
wotajoz, so by šćizće i čćawom jeho wupšćetřenjej ruřaj,
wotbat: Abrahame, Abrahame! Wón na šćizchajny šćob ho
wotwobročetja a ruřu i nožom wot šyna wotwobročizćiwšćiw wotwotwiť:
Tu šćim ja.

Wón džerze: Njeřćetoz šwioju ruřu na šćiz a njecziť jemu
ničjo; pšćetoz něť ja wem, jo šo ty Boha bořić a njecziť škwjeho
jeničezeho šyna pšćewuřchit moje dla.

Spodživane je, so tu, hčjez ho našča stavilna na druhu stromi našli, roščel mjes, „Knejs“ a „Voh“ stali. Čez dolat našojavne ho stajne a jeničaz povščitovane Vože mieno, nerto pat jastupi ja to žuviche mieno Knejs.

Če tutum be wopor, kajz bi Voh jón čyzt, dofoňanj; teho dla njemčijske ppytovanje dolato potracomaz. Abrahám njebé šavečje hwojeho jeničeho huna pčipevščetj Voha dla; wón bi wčje bologče a bedženja, kotrež ho i tym juveda, to njeye hwojeho huna pčipevščetj, dobolnje pčičetral a dobucetelz i udy wuščet. W tajdich padach pat, kotrež maja človiste rošpudjenje po hwoobodnej wolli jato hwoj pčičemjet, je Vože wbedženje po wčjetje mjerne mornivne mot človiche hstka; hake potom, hčyž je ho človisti štut podat, njeye Vože wjedženje wjazy jeničese wbedženje do čžaba, ale hotowe najšonenje, a tole je wčho a jeničese wčne in tutej naščej stavišnje. Voh šinaje, wón šoni halle je špytovanja, to wostanje človjet jemu hweru, dočelz je hjes špytovanja hweru njewčeta. Tcho dla njemčičelz tajim a podobn- njem rečam Vošim šnapčičevščem, jo wón to hjo dopreda šinaj; pčičetj wón šinaj jenož tat dolato pribej, jatož wón dopreda šinaj, tat ho špytovanje šfoncej; a runje teho dla ma ho špyto- wanje a dobyvanje šlawč, a hake, hčyž štej wobej dofoňanj, špójnawa Voh potkušončelz, wčri a lubočj jato wopravdžitu.

(Potracžowanje.)

Štusa wulka — pomož blišča!

Šow je dan čez to.

(Potracžowanje.)

10. Wječelje.

Hčyž hebi Šandrij wo wulfin mčejce bčej a bole pčičitilnočej a lubočj hwojeho šinaja dobu, bečje Nječez mazj doma w ščarny wobholenju čžaba a špofjina živa. Wona bečje šaho wotšporita, wšah bečje ho Wotnajer berje wo nju pošarat. Tež jeje wozči bečjetj ho berje porjebetj, jo bečje šeleng škobut, kotrež nečdy wozči šrinječe, dawno hjo wotpoložita. Žodnj bčej ho njemini, jo njebu Wotnajer č Nječez mačeri na wopyt pčičetj, a šinaje ho jemu porabj, jo ho wona rošwjeneli, hčyž bi wón pčičetj. Šarjčiče dny pat bečju pa nju te, hčyž je šitunjočelz list wot lubeho Šandrija pčičinjebj, a Šandrija byrjim i tym pošwalčej, to je ja ščyž ydočej i najinječja jantčej mačeri domoj pčijat.

Tež dženja bečje tu šitunjočelz pobyt, a Nječez mazj čžitaje, ščotj bečje Šandrij pčijat. Wčje wčja wječeta, hčyž list čžitaje, jo šapocja pčafacj. Duž wotwričju ho durje, a w ščarny wjetim roporku, i škobutom mačajo a i wječetm mjesowčom šatupi Wotnajer. Nječez mazj njebé ani ščyškata, ani pčičetja wčžata, dočelz bečjetje i štrijetom č durjam. „Dobry wječor mi tež, žonka!“ šarčja šfoncej Wotnajer. „Wj dha jeze mi šamphlena, jo ani njekčičjeje ani njewidčjeje, ščto ho je wo wčjetje štwe šlawo.“

Wuštjčawidčj preni šnit šnatohe, wčtrohe a tola pčičeteln- weho hloha wobrozi ho Nječez mazj, poba lubemu človjetej ruhi a Šandrijow list, jo ho Wotnajer jón pčičetjati. Wušladawidčj, jo je Nječez mazj pčafata, bočjeje ho, jo je šrudna powjelčj dočžeta.

„Sa dwaj mi tola!“ šawola naštrožanj. „Ščto mi pčičetjeje, žonka? Šandrij mi tola njeye ščupojčje šwarat?“

Ščjetje list pčičetjatiwšči počjetetj ho jcho ščerej wozči bčičetjčej.

„Sa dwaj mi tola!“ wyščafje, „to dha je mi šražna powjelčj! Šotajim na wopyt Šandrij pčičidje. Wd, to dha je mi rjenje! A durje mešno je w pčikati došat, a tčyž hčimow wjazy, a hčybat a šary škorj šaj špofojom i nim. Ščto bi hebi wjazy čyzt. Nječatož šaj jemu, jo by domoj dojet. Pčezowanšči pjemez šaj jemu daloj! Wd, to byrjim prajčej, ščto bi hebi wjazy čyzt! Sa bře njedčej pčičidje? Šaj, šamčje! Wčjet tu kam w ličje pčija! Sa dwaj mi tola, to dha mi budo wječeta a rabočj. Wječeta ho, jo pčičidje, jato bi byt mój hčj! Sa dwaj! ja dwaj! ja dwaj mi tola! tat ho tola wčhōn wječeta!“

List w ruzy dječjo ščafaje šarij wotnajer jato zbjemj po ščitje. Dolbi čžab ho miny, hčyž ho ščimowa. Ščončnje hmy ho na ščot, šamolwčjeje ho, jo je jo šalle wo wječetelčje šprabnjčj dat a rečelčje popodbi wo hwojim Šandriju a wo dočyčj w- hčabadi, kotrež bi hebi i šitunčju, hweru a njekčablačej šprabnjčju dobyt.

„Žón budje, kaž hmy šinaje prajčj, nečdy hotowy čšlowjet“, mječelje. „Wječim ho i nim myšit, wón čini mojemu w- čžetju wčju čžej. Wd, ja čyzt jemu tež bčj šapričje, jeli jo — Šarajčej byd ho mošt, byli ho mi i nim nim šulito. Wčyž ho jenož bčičjeje bčejahč abo tež dwanačje let nim. Lubša žona, potom woglabacje, č čžemu je i Šandrijom dočžeta. Tat, kaž je wón živu, kaž šaj mi mojej šarej pčičetelaj šybat a škorj pčibalo, dočjeje hebi ščobe ščto tčyž abo tež pčiatuče šlow hčimow na šnitj. To mašja pa dwanačje let nečbeje wčšomacje tčyž — wopomčičje, žona! — te wón berje naložja a tat dočžje je hwojim wulfin pčičetupšim našonjenjem dale, hčyž jcho nan. Sa dwaj mi tola! Tat budja ludjo wozči roš- dčerač, hčyž je hebi Šandrij jeničyž je hwojim mozani šalle dopomah! Wječje tulle tat?“

„Šawčjeje, wnu wječeta je mi Voh, luby Knejs, i Šandrijom šwjet“, šarčja Nječez mazj wčja wječeta. „Šaj, Bohu, lubemu Knejeje, kotrež je naš hčabnje wozčj, kotrež je špčičj, jo ščoj Wščdu ščimlu wutrobu, lubidj pčičetelo, nabečičej, Vohu, lubemu Knejeje, čyzt ho šinaje a wčjetenje bčatowčj ja wčju dočrotu, kotrež je na mnje wuščwat. Šawčjeje, lubidj pčičetelo, nimam žanu ščitowit a žane drube pčičej wazja na šeni. Ščita to, jo byd ščonita, šajti wšohud je naščeho wobeho nana pobečjot. Šomylu hebi na njeho, hmy wčja šrudna, a do wčjeho wječeta, kotrež je mi Voh špčičej, wuroti ho ščilicčja bčreje bologče.“

Nječez mazj mielčelje. Do hčitčj myšlow pošurjena hčablačje na šemju. Šary Wotnajerjz pčičetel hčablačje i hč- bošim ščučuom na nju.

„Špčojčje ho jenož, lubša žona,“ šarčja wón. „Ščto mošt prajčej, jo wam Voh tole pčebidje pčičej njedbojčeni! Tež tat pobožna, jo hebi šinaje myšlu, jo ma waš Voh bole lubo dužji druidh. Špčojčje ho teho dla a mčejce najšiji, jo najwčjetche wječeta bčičjeje pčičidje.“ Šo pat bi Nječez mazj na drube myšle dočwetj, šfoncej wón našle a potracžowaje hmydom i wječetm ščobom: „Šebčimoi tu a je čžma tež w mčejce. Ščojčje, ščonjo je ho dawno hjo ščlawo, a mi by ho čyzt, jo mošt Šandrijow list bčičjeje raš pčičetjati. Špčičju, šawčječje tola šwčju.“

(Potracžowanje.)

Wščelate i blišča a š dalota.

— Tčej bičej šhjatow popodnju mčejche ho pošwječenje ewangelčije škopati w Šmječezčah. Wot šonšitoritna bečje tam pčičidot šines wčyščij šonšitorialny radčelč Mencl. Pošwječetšku rečj mčejche šines šajni ščwritnišč radčelč Šeller i Wudylčina. Šredowanje pat bčejelčje i archidiašona Wanda i Šamjenja, kotrež je tež preni byt, šiz je ho wo ščatenje tuteje ewangelčije ščwritčij špčowat. Dočelz pat ščwritčija ščjedja w Šerbadj šrej, mčejelčje šines šaplan Šenz i Šamjenja ščotm šerbku rečj. Dočšolčtina naščija a pčičetja mnohich ewangelčij, šotiz tam bydla ščjedja mjes druhowčejazmi a šotiz bydju tam w ščimn čžahu do ščwritowčj šajel pčičidj, jo nerto i Vočej hčadu dočprijene.

— Šerščita ščedatšja škonferenca ššromadži ho na ščwčentm dnju, ščjedju po ščwattat, dopodnja w 10 hčyž, wo winowej ščiji w Wudylčinje. Wčchčhuda, šines šarat wčej Šafub, po- ščedenje i šutrnej modlitow wotewi. Šednačje ho w bčičim roščezžowanju wo nowym wudawču naščjeje šerbščeje biblije. Ščjeja duchowni jo šenitowše šine biblije po tym pčičablati, ščto mešo ho pčidi nowym wudawču pčičemčej. Ša to poščjena šonšija namjetj prahuje a škonferenca šama mčejche wo tym roščhčičej. Č ščafom šponialčje ho na wupčidne ščitšowanje naščeho šatupšija w ščwčedj, šinaja ščejčelčublerja Ščwčarja. Wd, je tež ša to wšutupit, jo ho agenda ša Voče ščyž, hčyž ho šemšča i nowa wčba, tež w šerbščej rečji i nowa čšidčej. Ščines šarat ščubja rošwčwčelčje wo ščatenju powščitšowčje luščilčje duchowčje škonferenca, kotrež je ho pčjed ščotim čžahom w Šrababčiččj meša. Škonferenca čže ščotšitnišč ščwotm ščjeje ščwizjo do ščepčeho ščotčaja a ščwčarčidjenja pčičinjelč. Tež našča ščubja škonferenca ho č temu ščednočanju pčičinjati, jcho dočyž šamjšt pčičipšolawidčj. Škonferenca pobečženi, kotrež pčičes bře hčodžnje ščwitelčje a kotrež pčičidžjo bečje wuračžowanje wo naščej šerbščej bibliji, ščončji ho i šutrnej modlitow ščineja meš- pčičejhby šararja Wščafata-Wudčejčanjčeko. Wčidi ščojčje škonfe- renca hmyt bčat wuprji hwojemu ščinej pčičejhby hwoj hmyt

džal ja jeho žive wodženje konferezny kaž tež ja jeho wopornihu lubość, i kotrejši ja našču konfereznu faktuje.

Š pohebženju konferezny pšichijamlni ho žłowna šromadžišna luthertseho knihowneho towarstwa, i kotrejši ho najprjedy letne šližbowanje woba, kotrejši wo rjanym špedowanju našeho towarstwa hweščejaje. W tym letnje wuda ho nowa kniha wot knjeja diakona Domagitsi a knjeja fararja Sarcenta piškana. Knija budže předrowanja wo šwiatymaj sakramentomaj wobohadž.

— Tšeci šwiatych džen pjawatow mejšede Waleščanška natiwotwarńa a wopščejńina šwiatoj kniščiny žłownu šromadžišnu. Towarstwo je ho leto a bole rosmnožiło a ma w tu knihu runje 100 hofuštawow. Šobutławam moščeja ho šaka 5 % dividendy pšichijajac. Wobšeje hwičelaze bėdže to šoljenje, jo škuliste dječji pilnice pšes naluowanje marki hėbi pjenješ ja pšichidob lutnja. Kalutowanisťe marki ho w šulach w Delnej Džyzi, w Waleščezach, w Budyščintu a w Korčizach pšichidawaju.

— Kšaj šhišjinh, dže ho knjes žajny žyrtwinski radčiješ Keller na Wihala na wotpocjunt pobacž.

Mrócžalki žiwjenja.

Šlaj, mrēczele cžahnu pod njebožnami,
A pšichi wšwotim cžahu ho pšidemenjaušči,
Šdžejšuli pšes bhyčžjatu wdorinu du,
Pať hrožo, pať lubošnje pšichijabdzjeu.

Pšichi ranilšich jerjad hui ržowate,
Pšichi wječtoraušči i purpuram poščočaue,
Pať kšejńina žłowno, pať prjedy još' du,
Pať Wobžeho mječžeca pšichijawataju.

Pať cžerja je wětry, pať hjednočja ho,
Pať natwariu hroščijščo hrimanjaušči,
Pať jėdža tu škumio pšes wobčedny kraj,
Pať pšideličcho bhyšlam hui abo tež raj.

A hwičži tež njebo čjim lubošnišcho,
Da mrēcžalki nad nim wšahť potažu ho,
Šaj, i rėdka hēm pšichijabđa džen abo mōž,
Šo njebo bjesmrēcžne b'dže šawotščaz mōž.

Tak w žiwjenju našchim na šbožowny cžah
Wšchěd družinow mrēcžalki wodobadž naš.
Šaj, podobne mrēcžalki wšchelate hui
Wot podnjebja našchob' niz i wotšronjenju.

Tu wobhroža kšejžajaje młodočiji dny,
Tež pšichčejahnu młotšwa cžer njemjedriny,
A tralcha tych šchědžimow, — troščinowi šmy,
Šo jahniščob' njeboja još' dočžatany.

A wšchite, haj, wšchite još' nimo naš du
A hjeo na njeihu nam njemotawu.
Šcho mōža nam šchědžec wot daločojec,
Šdžž njebo nam himeje ho šbožownišcho.

Gusta Hataš.

Šhartykšadjenje.

A šhartykšadžy, kotraž ho w Barlinšim nowinac ja „šławnu wječčejštu“ wubawoche, pšichidže mječžanšiti mišionar, jo by ho i nej dnušchepatijšiz roščezowal. Wona praji, jo je wječčjenje doščalaje nawušta a duž tež wšchito, šchtož i šhartow wdiž, wopravdže pšiditřeci. Wona mōže i šhartow młodym ludžom w pšichidobnym manžčšlšim, manžčšlšim wo dječžoch, wo šbožu a njebožu jiewiž, tež mōže rōžu žohnowacž. Šłotom powjedajše wo 7 knižah Wdižšowow a wšchelate tajše štrōšne wěšt a ho mječčjanšicho mišionara wopravča, hačž wōn to njewerī. Tōn wotšmolwi: „Ša žamo wěrju, jo je wopravdišty cžert a jo je hieščje druhich cžertownišch wěšow, hačž wu powjedacže — nēto pať ho waš prašdam: Wēščje wu tež žule wēščje, jo je Wōbž?“ Šako wona to wotkrucži, praji je wēščjanšiti mišionar, šchtožž 5. Wdiž. 18, 10—12 piškane šteji: „Šo njebožnje mjes tobu namakany ani wēščješer ani žejchow-wuložer, ani tiz ho mownych prašča;

pšchetož šchtož to čini, je temu Knjejej hrošinoč.“ Wēščje wu, „won dale powjedajše, „jo ščež tež wu i wšchim cžinjenjom temu Knjejej hrošinoč.“ Ša to ta žona wida džiwoja šachabžejše. Šdžž bēdže ho hneš lēhmy, bēdže mišionar dale i nej trucež rēcžej. Šso wupotafa, jo bēdže wona te wšči žhōdža a hwoje žyrtwinski pšichijabdzješcho dopjelajša. „Šak ho to i šhartykšadjenjom hwičž?“ ho mišionar wopravča. Wona praji, jo je 64 let šlara, jo wjažž dječčaz njemōže, jo hēbi wšchědny šhlēš i šhartykšadjenjom knižka. Wona pšichijaji: „Wu hēbi ani njepomhliče, tak roščijerene je šhartykšadjenje w Barlinje, to žadny dom njeje, hđžž ho šhartu njekšadž.“

To bēdže wēščje pšichetane, ale šhartykšadjenje je tola tak roščijerene, jo ho pšchēd nētotrini mječžami w jenej Barlinje nowinac 49 šhartykšadjenjom ludžom poščizowalše. Nēto drje je ho tajše žiawne poščizowanie wot polžije šafatola, ale biesbōžne cžinjenje ho i tym tola njemotšironi. Šak wjele jich je, šchizž tym žonom pjenješ mōžca. Wiz jenož w Barlinje, ale tež druhōže ho tak pšichetawo Wōžej woli čini.

Wjele wšahť jich njewē, jo je tōn, šiz to čini, temu Knjejej hrošinoč. Duž je pšichijabdziočž tych, šiz ho Wōha boja a Wōže žłowno cžerčja, woli hwičateho Wōha hweniž. Šcho pomha te wšči a k hrowižji žhōdžiz, ale niz žimy bēžž po Wōžim šłowije a woli, niz žimy bēžž wo wēščjomōžneho a šmilneho Wōha? Mjeje to njewerī, hđžž hēbi šchto i šhartykšadjenjom wšchědny šhlēš šahžža, ho bojo, jo jōn hewat njedohānje? Šōh ničoho njewopuščije, šiz ho na njeho šhwičža a po jeho pučžaz žhōdži. Šdžž wēra — wutrošne domerčjenje k Wōhu — pobračue, tam šachenje njewerī a i tym pšchwēra. Wšchwēra je hēbi mhyšič i šhartow pšichidob pšichijowjedacž a hēbi pšichijowjedacž dacz. Šchtož wšahť ho Wōhu i domerčjenjom njewpōdža a jemu njeda hwojemu knjejej bēžž, tōn je na pučžu ho cžertej pobacž a jemu na hōbu knižčej dacz.

Šdžž tole, šchtož ho jow wo šhartykšadjenju wšche, šhartykšadžešča čizta, ju prošču: Wšchitnu wot twojeho hweniž; šchtožž šchtož to čini, je temu Knjejej hrošinoč. Še-šim hweniž čitarjemi šchto, šiz je hēbi šhartu šlōšč dā abo je špwtowany hēbi to hieščje čiznič dacz, teho prošču: Wšchitnu wot tajšeho hweniž, pšchetož šchtož to čini, je temu Knjejej hrošinoč.

Derje wēščje je, jo we wulšim Barlinje mječčjanšite mišionar to bēdž šhartykšadjenje, hredž pšichetawo 2. šafni žhoja a tych, šchtož hredž, prošču, ho wotroščje. Šle šchtož wēščjau a bobahoišajni šchēščijaj w mēščje durbjal mječčjanšiti mišionar, a šchtož wēščjau a bobahoišajni šchēščijaj na wšahť durbjal wješny mišionar bēžž. Škōžž, šiz mōže, njedž hōbu pomha, jo by ho Wōha wola, šafatž ho w jeho šahnjah šjewi, pōšnata byla — jo čłowjetofo hwoje hredži pšichetawo Wōžej woli pōnaja a jo hredžimay hwoj wuščer bytaja i naldenju Knjejej Šewhēš Šhew-šhēš, kotrehož trej wōdaczje hredchow a kotrehož dny mōž dawa je hieščje, dobre pať lubowacž a čiznič.

Šudancžla.

Škal jōn do šafa šej tyta, ale proščet wot ho knyka.

[schłigat : wuyš hanašchł]

Šdžž ju wdižšich, njewižšich nimale ničž.

[wšchłš wuščž]

Šcho ženje žanpš wšchōw mēlo njeje a ma hīžo wot naroda plēčž?

[čw wšchłš wuščž]

Šchto pšichi harje špi a wotucži hnydom, hđžž je teho ropota hōnž?

[wšchłš wuščž]

Lubujelch ju w šahrožje,

Šdžžijch pať ju na čēle,

Šancžla praji mi, šchto to je?

[schłigat wu wšchłš wuščž]

— aščł wu wšchłš wuščž wšchłš wuščž

Š šojenow hufana bēšafša,
Žyžawota po prawom jėdžota,
Njemato pjenještow hnuščajša.

[wšchłš wuščž]

Dališnje dobrowōšne dary ja wōbše armeniške šyrotu:

Š Wšchčjanšije wōhčaj wšchē knjeja šararja šhūbižu:

Š. Š. 2 hr.

W mjenje wōhčij šyrotow praji wutrošny džal

Gōčej, redaktor.

Womhaj Bóh!

Cyklo 23.
9. junija.

Łčtnik 11.
1901.

Sšerbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju šo łóđu šobotu w Šmolerjez knihičizščežni w Budyšinje a šu tam dostač ša šchwórtłětnu pšedpłat 40 np.

1. njedzela po šwjatej Trojizh.

Łut. 16, 19—25.

Sawěrnje ja praju wam: Bohaty pšijnůdže š čěžta do njebeškeho kralestwa! A šažo praju ja wam: Łóžo je, šo khamel pšehes jehlina wudho pšehndže, dźiži šo bohaty do Wožeho kralestwa pšijnůdže! Kaž šo tola knješowe šlowo w čłowěškim žiwjenju dopjelni, móžeš w dženšniškim šejenju šlyščež. Tu je wo bohatym mužu rěč. Rudy na šemi bě tónle jara bohaty a wot wjele ludži čěžčeny, wón thodžeske w purpurkef a wot droheho płata dračež, a měješe šo wšědnje derje w krašnym wješelu, ale we wěčnojezi bě wón křudy a wot Woža a jeho šwjatnų šačiznjeny, tam bu wón čajwilowany a měješe wjele tyčinojezi pšječepjež we płomjenju helsteho wojenja. Tam šažo wolađa Łazaru, kiž bě rudy w čašinojezi křudy a wot wščitich šazpěty, kiž pšehed durtjemi bohateho ležeške polny brjodow, šo by šo našpězič š drjebjenežtami, kotrež š jeho blida padachu, a pšy pšijnůdžechu a liadhu jeho brjody; ale w njebešach bu troškotowany, tam šedži w Abrahamowim klinje a wopta polnojezi šbójnych wješelow bjes pšehščaž. Čěžo dla pał tajše roszělenje mjes tutymaj mužomaj? Wě jeno bohatstwo, kotrež tamneho ž šatamanštwu pšijnuješe? Wě jeho křudoba, kotraž tehole ž Woženju kraleštwu botoweho ščini? Sawěčež niz! Kaž na tutymaj woběmaj, tał budže šo tež na naš wščitich w pošlednim šudu šlowo šwjateho japoskotha Pawola dopjelnu: Šchtož čłowjež

šyje, to budže tež žnječ. Šchtož na šwoje čělo šyje, budže wot čěla šlaženje žnječ. Šchtož pał na ducha šyje, budže wot ducha žnječ wěčne žiwjenje.

Bohatty muž šaji šwoje dowěrenje na šenške křubla, měješe šwěš lubo a šchtož na šwěče je, jeho lóšht bě, šo wšědnje derje mēž w krašnym wješelu; wón šabu, šo čłowjež njeje živy wot křleba kameho; wón šabu to, šchtož je horjelach. Wón bě bohatty a móžny na šenšich křublach, ale křudy a hujeny w Wožu. Ššwoje dobre je wón w čašnym žiwjenju wužiwał, teho dla měješe wšu čěpječ po šmjerzi. Teho dla šlyšmy jo wšchizy a wimijny jo k wutrobje: Wóježe šo teho knješa, wy jeho šwječi; pšchtož, kotřiž šo jeho boja, nimaju žaneje nuly. Wobachšoj. dyrba tradač a šłóž čěpječ, kotřiž pał teho knješa pytaju, njebudža ničeho dobreho tradač. Ššlyšmy jo: Kotřiž šo čyžeba wobohachčiz, tajzy padnu do špytowanja a do křče a do wjele šlawych a šchłóbnų žadočow, kiž čłowješow do šlaženja a do šatamanštwu ponurja. Wšchtož pjenježna lubožež je foržen wšchitcho šleho, kotraž je šo někotrym šubla a šu šo wot wěry šabłudžiš a šami šebi wjele bološewo nacžiniš. Wle ty, o Wózi čłowježe, šmij jo teho; šon pał ša prawdošcu, ša bohabojašinošcu, ša wěru, lubošcu, ščepłiwošcu a ša čchłošcu.

Wjeje pał runje bohatštwu, kotrež ludžaga wutroba ša naš čaš najšóle pyta, kotrež čžini, šo šteji hujšo bratr pšječiwu bratrej? Wjejšu hujšo šwěne křubla, kotrych dla kiččejšienjo to našlěpche, šchtož maju, woprujo,

swójmu cześć, swoje dobre imię, swoje życie, swojeje dusze swoje? Czy też ty śniasz, lubiś się cieszyć, taśki hubieny wotrocz? nieprawdę mamona? Też ty się śniasz hjo khaś a sieba, so by niekajti mały semśki muzik dobył, a by tak sapręł wczęnieho, wczęnieho a praweho Boga. Też ty ho przujeśch w semśkich wczach, we wchitkej starości a kichidze a jabudześch, naprjedy swojemu Bogu klichieć, prędownanie a jeho słowo klichieć a k niemu ho modlicz. Ale cziimny potuśti a wotročimny ho k Kniejej se sprawnej wczu a s wotrobnej lubojeźu, so ujeby ho nam junu we wczęnojezi tak khaś, taż bohatemu muzej w dzeńklichim seżeniu. Wytajmy naprjedy Boga kralestwo a jeho prawdojeć, dha budze nam wchitko druhe pchidate. Seliśchmy swiate, drohe Boże słowo; tudy ho nam potaje tón pucz, kiz k żywieniu wjeđe. Pchitłumy i po-niżnojezi a s wjekełojezi k Kniejowemu blichu, toteż je nam pchitłowane k wodawanju naićkich hręchow. Wrośch-my wo Kniejoweho Ducha, wo jeho móz a mudrośeć, so bychmy kchodźili w prawej bohobojnojezi a Bożej lubojezi, so bychmy junu horjepchidchli k krańnej sboźnojezi, toteż je postajena wchitkim tym, kotfiz Kniejej pchidchidheja, jemu kweru khaś a po jeho puczach kchodja. Tcho dla:

Wytaj jeno njebejeśe,
Lubuj Boga wchde wchdeho,
Njech tón twój lóścht wstanie,
Wstaj swiętej, schtoż je jeho;
Hdyż wón w hręchach swoj lóścht ma,
Dha ty wytaj Jesuśa!

Hamjen.

Puczwowanie po Bożim piśmje

abo

kaśe myśte nadendech, Boże słowo cztaja.

Pobawa swęrnij cztaj „Pomhaj Bóg-a“.

1. kniži Mójśajowe, 22. kam.

(Poczwaczwowanie.)

Abraham kachłich pichij jandželowych słowach niekajti wopot jady hebie, a so by na to kchłowal, woschłny wochładowjz ho swojej woczj a wuchłada borana w czećniach ja wsi kachmata-neho, a pchójnajo, io je Wch ham tute swęro ja pchichotowanu wopor jemu pchicłik, dchęch tam a wja borana a woprowa jeho ja sapalnu wopor ja swojecho hyna.

Wchde Wch Abrahamej po jeho woshoje micho to i wopredka pcheczećpich dch, schtoż dchidhe nchby je swojim jenićkim hynom wuchmjeć, dha potaja wón netto i pchicłenym boranom, kaśe nashwiline kachupchitno ma pchicłiz, doniz nchbudze jeho rada wuchojnajo, io mchlo ho Abrahamowe hynjo do czaś a pchichotubim prawdżitny woporom pchotjeć. Tala hama hora bu też pchidchjo postajena ja horu, hchęch ma ho Wch hynatnaja postajacz, hchęch mchjadu ho wchde dchchne wopor woprowacz.

A Abraham pomjenowa mchśtu, koteruż hjo dotal se wchdej wochłonej horojtej stronu kchacz Wotcja, to je krajina wot Boga potajana: Knieś widzi, abo: Knieś so postara. Tcho do-bladanie pchekraśni ho i wuchładow je spytowanja. Tcho dla hichdeje dzeńklichij džen, hdyż bichu 1. kniži Mójśajowe napikane, praja po pchikłojewo: Ka horje je mchśtu, hchęch Knieś widzi, hchęch ho stara a wcho krańne dozonja.

Naprjedy ma nula bycz najwchitczja, potom je czaś a kchodźina khaś, hchęch Knieś i pomozu jaradzi. A Kniejowu jandžel hichdeje kaśo Abrahamu i njebej sawośa, hdyż bchde kachupny wopor dozonjany a dchdeje jemu tamne klichjenje, toteż bchde jemu prjedy je swobodnej hnadu daric, netto hynatcznje a wuchłotnje ja muto na kstik jeho wczu wopchotowjzjz:

Ja hyn ham pichi hebi ho pchidchah, praji Knieś, dokełz by

to cziuit a njeby swojoch jenićkeho hyna pchepuchchil, so ja chja twoje hynjo wochłowacz a pchidchorej jako wchł na morjowym otrojso; a tute twoje pchidchorene hynjo budze wochłchdeć wrota swojich njechchdecelow, budze jich mchśta dobowacz a khaśa w jich krańach wuchłowacz.

A w twojim hynjenju budza wchitke ludy na semi wochłowane; tcho dla, dokełz by ty mojemu pchloju bchł wuchłchmy.

Tote je pogłednje Boże hynjenje, toteż je ho Abrahamej dośtalo; wone njeje w nićjim wajum hinalchde, khaś tamne pichi wochłatu jemu date a wchidchjo cześto wochłotowane. Schtoż je Wch i wopredka po swobodnej hnadze a hjele wchdeho wumchjenja daric, to wón też wochłjenje jako muto ja Abrahamowu kstik we wchde; wera, w Abrahamu hchidžena, hchchowanu a wuchłotowanu, je netto hynje pchloju pchidchjeśa. Naprjedy hynbi Wch a wuchdza pchdeje hynjenje swojeje hnadu wczu; potom kchonej wón kstik i tuteje wczu, toteż hu ho i tcho hnadu wuchłotuje.

Tak wrozi ho Abrahamu i Zsachom, koterch bch ja hnanjo jako kachde i mowych hchidženeho wchł, jako k swojnaj deleka pichi horje czaśkymaj kchchobchomaj; a nashatichu ho na pucz a cchchjedy hromadze do Werahij, i wochł bchdu pchidch hynom dnjami wuchłchynli; a Abraham pchchewachde dale do Werahije.

(Poczwaczwowanie.)

Wózne dowchjenje.

Wótece, koterz' naićhe wóčno pyta
Kad swętom a jeho czałowiczu,
Kiz na Seratim tamnoh' hwaśta
Tu na czećja hladach i lubojezi,
Koterz' wóblitko wot njejo hwaści
Sso pchde kchlo horow wuchłch;
Sselowa, kiz ty dchęzo i tuby rchzi,
Zchłchony buch njech hchli w nch.

Ty, kiz tebe bchli hchajot' khaśa,
Tebi mchśte kchly hchewaja,
Tebje, koterz' kchly wchly wuchłchaja,
Wochł' tebe jemja hchli bch ma,
We koterz' tu, schtoż ho jwde cchje,
Kchda žita i wchł'lon pchidchamje,
Wchłch hchli, kiz cze Wch wuchłchuje,
Zchłchłchchjny bchz cchi pchobone.

Zato tam na horje pchekraśnjenja
Twoja kchłowicz bchde widmowa
A na Sinai, hchęch tuta jemja
Dośta słowa twojoh' hynatja,
Abu, hchęch pchde kchchynja nam hchli
Sawobach tamnoh' wchłch' wchjenja,
So my kachde pchchewchdećenje mchli
Njeś nami wot twojoh' wchjenja.

Wochłchowa wochłch wulki Wótece,
Wmowienja na twojej wutrobi,
S derje cchjenjem pchli naićkej wchloj
Schtoż lóścht wchłch też ty mjes nami
A cchi, kiz ty k podomchinu bch hynot,
Schchłzi na pchli tym sedni kstacz,
Nch, my hchłchjemy k tebi horje
S nadjiju naś budchde horje wchacz.

Kiz tom' wchłchle jeho sorno kchich,
Pchje tak krańne wchłchach
S twojim wchłom zdewom wchchłchki kchich,
Zchłchle cchł jako potochłch,
W twojim kchchchchje mch budchde hchlicz,
So kach' žorta twojei lubojezi,
Ssmilny Wch, ty też nam bchde hchłch,
Schtoż my trjebamy, ja żywjenje. Gusa kchacz.

Rusa wulka — pomoz klich!

Powjedaneczko.

(Poczwaczwowanie.)

Postanymchij chchde Kchchcz nacj notnojewome pchchde

dopijelnici. Bórhj wróciło ho je jafwórejency fhwézu; wotnajerzej fujes taji bebi ju blislo pichy bebi. Wobaj pichéjtaichtaj list bichéje eas, jo ani njepytajichtaj, jo brodaty a jekmaleny cziowiet pichéj wotno do jstny hlada. Krucéje fedžbowalche na wchjo, ištož wobaj wo jstnje cziujichtaj. Bórhj potaja ho tež bichéje druhe mjesowocjo pódla prénjeho, jo by hobu do jstny hlada. Wéjde to bopólny cziornuch, jo by jeho wot toktjeje cziuj a czešta mohł rojenawacéj. Wón ho fhwéjcheje, rosdžerajche jaderofej czejowjency hujes, potaja fhwójce wótre luby, kotréž ho po cziuje blydžichadu kaž hlebo. K fhwójemu fujetjé ho wobrocziwchj ičepatiché: „Matiowja (fujetowja) mandšjellfa?“

„Haj, stary, fhwórnj wotrocziwo. wona je a Bóh budž fhwaleny, jo je czerlawa a czišta. Dóidž do jstny a czišt, kaž fhwój bebi fječajto. Daj jej tutón list a pogluchaj, išto budže prajiej. Za mjes tym tule pichéj fhwéžu dočkalam. Móžu ju tola tudy wóhlabacéj. Léta dotho tajtého wjebeła njeméjcha.“

„Derje, majša, derje,“ wotmolowj cziornuch, a winnywchj ho wotolo róža fahupi do fhwéje, hódžej wótnje wo burje fkepalide.

Néčžej macéj, na kotréž zuij wona pichéj wotnom pichéjo bichéje krucéje hladaide, bédžhe naitróžiwchj ho f durjam, jo by wóhlabada, ištož ho wječorj pódže bichéje nuts klapa. Durje bédže wóciwjenje wóštajito, taf ho fhwéža won do fhwéje fhwéjčejcheje. Szawetofej dobajabide, jo móžejche cziornucha fhwólnacéj. Wéšha naitróžena pichéj njehwóčejneho cziowjela fahčijim nétaf. Szupdom paf ho jhrabatowchj wróciło ho fahó do jstny a cziornuch ja njei. Tu ho jeho wopralčida, ištož by bebi pjadaf.

Cziornuch wučéjeje i pihareho fhwóžateho fhwabata židžane rubiejchto, derje fawolene jako wulki list. Wóšwalowchj jo poba Néčžez macéjeri wulke pišmo, podobne taktemu ja fudnitwa.

„Tu, fujeni,“ rjetuj, „pišmo wot pičneho muža. Wétuj muž je jara thory a thudy. Pomhajčej, fujetjé, pichetój wón je pefnny cziowiet.“

Néčžez macéj njepógluchajche na to, ištož cziornuch réčejcheje: pohlabawchj na list be wchjo fhwédujta, jo ho rinafchej motowemu w tafchju. Tajta bédže ho na taru fhwéla. Naitróženy pichéjstoj jej wotnajerzej fujes na cziornuch. Hódž ho wón wo naitróženu žonu starajche a michejo wo jstnje fedžbu njeméjcheje, pichéjtuji cziornuch f wótnje, hódžej bichéjeje jeho fujes ftejelejo, jo by jo trofchju pomociwchj. Taf be móžno, jo cziowiet pichéj wotnom toždžičke fhwóčeto, wo jstnje réčžane, móžejche frowimicj. Potom štup ho cziornuch jašo pichj durjajch.

Ščončnje be Néčžez macéj fahó fhwójce wotmory býwta. Wotnajerzej fujes paf ho naprawčowalche: „Ščto je ho wam tola stało, lubidža žona? Ščto je to do pišma, jo teče wchjo naitróžena? Néčžej mi tola, réčžej bebi tola staročej j wutroba, kotréž ju pinajta, njeméjchej tola žanjuch staročim, kaž dotho je stary wotnajerzej pichj wami. Ša dwaj mi tola! Néčžju mi tola trachj fudne powiejčej dočkejte?“

Hódž dychide wotnajerzej fujes Néčžez macéj fštrobléj a fmetowacéj, bédže wona njefedžbujto na pichéjčlowe fšowa list rowalčida. Špéjdijne pichéjčita wona wchjé rjencij a poštanjwchj poda list wotnajerzej fujetjé, prajij: „Czičajčej, czičajčej, pichéjčelo! Wóh mandšjellfi je bichéje žujw“ ale wón je thory, je fšabw a thudy a pomogy potrebny. Tajtje wotjedim. Pojedu k njemu, jo buch fšoreho hlada, jo buch ho wo njeho starata, jo njebuch jeho wopuščajche, kaž dotho je bichéje próčida žimjenja we nim!“ — A plafajzj rjetim dale: „Wobohiwchj žano! Taf dža je ho stało, kaž hym tebi do czišta prajita: nimahj ani pichéjčela, ani pšépnitwego pjenježta, ani lubeje ruti na pomoz; jadwóluzj wu pichéjčeračta nétkole ruzj ja lubymaj w dalokoj domijnje!“

Wotnajerzej fujes wchjón pichéjwotany pichéjčita fšebi list, kotréž be trótki dočej. Wist méjčejche jo taile:

„Lubidža mandšjellfa!“

Šhory, wchjón fšehuščeny, žaneho pšépnitwego pjenježta na fawu — tajkt ležu tu w New-Yorku a žujwjo ho jeničej j dobročiwóčuju žujpuch lndži. Njefbóje je wchjódžom ja muu bahato. Pjenjež, kotréž hym j dominiu hóbw wiač, hym wóčej wudab, a njeméj, kaž móht fhwój luby wótnuj traj jašo wóhlabacéj, faf móht ho i tobu a naju lubym fhwom jašo fefčak, jeli mi i tym, kotréž tebi tónle list pščinjehe, je to cšejmja a fšwérny cziornuch, kotréžohj hym néhdy je fhwjereje wumohł — néčšto pjenjes njepóčejčelch. Ščtož dychid mi póčáčej, póčéčej bórhj, mi ho po wamaj a po wóžnym: traju taf fšidžejčej, jo ho mi wutroba nimale fšemi,

a ja wumru, njedostanu-li bórhj pomogy. Budž tšyž kotréž fšrowjena.

Dwój fhwérny mandšjellfi

Šan Néčžka.“

Taf méjčejche ho list. Wotnajerzej fujes fawati jón fšajo derje.

„Ša dwaj mi tola!“ fšabóčwota wón wšchjón famyšlemy, „to je mi tola žyle wóhebite pichéjčlowatjanje. Ša ho mi, jo se ho dženčhijchj wječorj na to famerič, jo by fšame nowóčje na naš wuhwac.“ Wobrocziwchj ho f Néčžez macéjeri, kotréž bichéje na larzj bédžide, jo by ho je fhwój fšutaneja a tola wjebelej wutroba wuplakala. Jarčéža wotnajerzej fujes: „Kaž ho mi fša, dčejčej wy mi fawéjčej do Američi dočejčej, lubidža žona?“

„Haj, wóšaf haj! čyju tam!“ fawota Néčžez macéj. „Ničto njemóje mojemu lubemu a wóhloemu žanej pomáčej fšiba ja. Móžu jeho hladačej, móžu jeho trofštowacéj wo jeho bédnojčej, móžu jeho imetowacéj pichidžoda bla. A fawéjčej wy fšpóhaječej, jo i tym jenož fhwój fšowtu pichidžichfnowej wutnomaj, fšiwotam-li prječčtu, jo buch fhwójemu mandšjellfemu pomhála.“

Cziornuch wobowajzj bebi ruzj fhwéjčejche jo, wuhšjchjowchj, ištož bédže Néčžez macéj réčžala. Cziowiet pichéj wotnom paf ietře bebi fšuly i wóčow, kotréž ho jemu bies wóle wo mjesowocju rónajchu. Š néžnej lubočej hladaide na tutu hóbwu žonu, kotréž ho wichejo fšradca njebóječej. Še wchjéj cšétnje fšabóječej dychide ho na daloki wóbejčejny puč nafstajčej, jo by fhwój pichidžichfnowej wutnojata a fhwójce wóhloho fšabeho mandšjellfého hladača a jemu w jeho húbjenitwje a njebóžu pomhála.

(Potražowanje.)

Wšchelate i blisša a i daloka.

Ščjedju ho fšwajakach méjčejche ho fšowna fšromadžijina Tomafšwa pomogy ja fšudowawchj Šerbow. Hódž druhe léta j radócijsj na tule fšromadžijnu dčejmju, jo buchny bichidčej wo žohnowanym fšutkowanjju f pobjerje najchjch fšudowawchj Šerbow, durbjachym Bohu žel tón króč j fšubofej fšudobu rošprawu lóčichého léta bichidčej. Pótkadnit tomafšwa, fšotemúž bédže ho tole fšastojnštwó j potnej dowetu pichidžeto, njebédže ho tehole dowérjenja hódny woprotat. Wón pichj fšwójim pichéjčupstwem do pjenčijnuch wuščofšow pichidžichidčej fšow ho Bohu žel tež jemu dowérjenje pótkadnjy dočtaf. Wón je néhdy 3900 hrinnow naichemu tomafšwu pichidžiwchj. Taf je ho tomafšwowe fšamójenje na néhdy 19,500 hrinnow ponížito. To je fšibofa rana naichemu wóžnemu tomafšwu, kotréž ho itara ja pichidch, jo buchny fšwom nalokého luda méli w fšastojnštwach nalokéje fšerbifšej Łužizy. Ščyfobda, pod kotréž durbja nalčej béržizy fšudowazj cšéptčej, je wulfa. Dofelš paf je w noidim fšerbifim ludu mył roščéjčena, kaž by wjele wjazj nalokého tomafšwoweho fšamójenja fšubijeneho býto, móžemy to i najmjeničha fšmetowanju dšélicj, jo 19,500 hr. w pótkadnjy wóštanie. Duž lubidž Šerbow prošumy, jo ho njebuch pichéj tónle fšudny pad wotrafčejčej dali, naloké tomafšwu pomogy ja fšudowawchj Šerbow dale pobjeracéj, ale jo buchny ho wjele bédje jednocčij fš pobpjeranju nalokého tomafšwa, jo by rana bórhj fšojla a naloké fšamójenje fšabo na itaru wuščofšofej fšrofto. Wš fšromadžijnu fšu ho wóhbanfšunjenja ja pichidchó fšate, jo taife néčšto, taifej je ho fšato, pichidčowje wjazj móžno njef, dočelš pótkadnit fšam bies pobpšigna pichéjčupštwama žanjuch pjenjes wjazj na nalutowatni fšoháčej njemóžej. Duž dža, lubi Šerbia, podajm bebi ruti f dalčijemu pobpjeranju wóžneho tomafšwa, kotréž fšudny duchowenje wódborčenjem Šerbowam fšredči wódatwa, jo móhli fšudowacéj a póčšidžho we wóžnych fšastojnštwach w nalčichj Šerbach fšutkowacéj. Wétuj pichidžichj pláčej jenož 1 hrinnow. Wóžejčej ho jako fšobutany fšamóvičej pola fhwójch fšiejča duchow-neho a tež tam fšwój pščinofčt wótedacéj. Duž dža i dobrej nadšiju do lěpkého pichidžoda!

Šawidžejšifštu daju fšutkowneho mišionštwu fšu ho w fšandžemym tšdženjju w Dražžžanach méte. Rošprawu wo žohnowanym fšutkowanjju fšutkowneho mišionštwu w léšje 1900 je ho f temu wudato. Š njeje wóžimny, na fak wjele wóžnych polach naloké fšutkowneho mišionštwu fšutkuj, jo by pomáto fšobudžemym a lubimym, jo by wódbuch fšahowato pichéj fšradčotam, jim bročojamj. Wš jenož néčšto i teho fšutkowanja wuhšchjčej: Wéthelčemfše wuštawu, tajkt mamy tež we Wšajónž, hódž fšube fšabe dčejčej i wulidčej méšowu w prošpinach fšotomny pichéjčt

Bomhaj Bóh!

Czyśćo 24.
16. junija.

Lětnik 11.
1901.

Szerebke njeđzelske łopjenka.

Wudawaju ƚo łóđu ƚobotu w Šmolerjez kniħiešćeženi w Budyšinje a ƚu tam došćež ƚa šćwórtlětnu pšedpłatu 40 up.

2. njeđzela po ƚwiałej Trolizy.

Rut. 14, 16—24.

„Bójce, pšetoz wšitko je hotowe!“ tat luby knjes nař w našim šćenju t ƚebi wola t lubosnym napominanjom a t ƚrafinym ƚubienjom, tat nař nawabi, jeho bla wšitko, šćotž na femi je, rad wořajćež a ƚo jeno t njemu, temu jenićtemu knjejei a šbóžnikaj, dźeržecž. So bychmy wšćat my ƚwojeho Boga tat lubo mēli, taž wón nař lubuje; so bychmy ƚo tat rad wot njeho wob-daricēž dali, taž wón nam dari! So bychmy tat cžerjeni byli, Bože dźežatstwo dobnecž, taž je wulka wēcna ƚmit- nolić jeho cžerila, ƚwojeho jenićteho narodženeho ƚyna nař bla do ƚwěta pōħłacž, taž nam by płaćilo to ƚowo: Šbóžny je tón, tiž ƚhleb je w Božim kralestwje!

Wulku wječerč je Bóh nam wuřotował, tón bohaty knjes njeħeš a femje wot totręhož wšćitón dobný dar a wšćitón dofanjany dar dele pšćinđže, cže nař naħęcēž t poćnosću ƚwojeje bójšćeje ģnady. Šamliny Bóh, tiž noħęe, so by šćto šřęhny byl, ale jo bychmy wšćitzy wēcne žiwjenje mēli, cže nař t ƚebi cžahnyć, jo bychmy pšćes jeho dobrotu pořšćenjeni byli t šbóžnikaj wuřwolonych dźeći Božich. Tón wšćęhomōžny ƚworicēž wšćęho teho, šćotž je žiwe, tiž je tež nař po ƚwojim ģnamjenju cžinić, wotemři durje ƚwojeho njeħęškeho kralestwa, so bychmy nats ƚařšćli wšćitzy, kotřiz ƚu jeho naroba. Tón wěrný mīlo- cžitzy knjes, tiž je ƚam žadanje po Bóhu, po žiwym Bóhu do našćeje duřće plobžić, pōħaje nam ƚwoje puće

a nawući nař ƚwoje šćęcēži, so bychmy wuřšćenjenje a wšćęho došć namakali.

Bójce, pšćetoz wšćitko je hotowe! Tařti ƚhleb, kotrųž mōže tebi a žyłemu ƚwětej žiwjenje dać, pšćinđže t njeħęš dele, šćotž ƚo teje wody napije, kotrųž knjes nam dawa, jeno tařtemu ƚo wēcnie picz njeħęcže. A ƚlai, Bóh tón knjes w ƚwojej lubořci a ƚwěrnolić je žyłemu ƚwětej, tiž po nim šřęhuj, wšćęm ƚworjenjam, kotřę ƚobu řtonaju a ƚo tyřća, tařtu wulku a ƚrafinu wječerč pšćihotował. Břtaj jeno t wińnosću towarřstwo ƚwojeho knjesa a šbóžnika, wón tebie dowjedže do wulkeje šale, hđęž budže jeho ƚoćčina dźeržuna, blida ƚu ģizo řestajene, jeba ƚo prjōđłładže, ty trjebařš jeno pšćinć, ƚo řydnycž, jęć, picz a ƚo wječelicž. Poďarmo wšćo dořtanjecž, poďarmo twōj Bóh wřęo wuđšćluj. Wón tež njeħłada, řato cžłowjeřęo cžinja, na parřšonu, ƚacž řy řhudy a ģubieny, řhory a řłaby, njeħłada na drařtu, t kotřęž řy wuđšćy, pōj jeno, taž pšćinđžecž, řy řemu řpōdobny. Cžim rućšćišćo cžim ģłōdnřšća je twōja duřća po tutej wulkej wječeri, cžim bōle ƚo ƚwojemu Bóhu lubišć. Tudy mōžeřš bracž a jęć tat doħto ƚacž cžeřš a tak wjele ƚacž cžeřš; tudy njetriebařš řutowacž abo nřu cžęřwicž, dořelž řnano mēniřš, ƚo dořę njeřwanje řa druħęž. Cžim wřagy řiř na tutej ƚoććinje dźel bjerje, cžim wřagy řōžby dořtanie, cžim bōle budže řořōžnowany. Dać řunje řoćęo wot ranja a wot wječęra, pšćęzo tola řeta: ře ģiřćęe řun tudy.

Šđę pař tu na ƚwěće je nam tařta wječerč pšći-

wobjimuju, najhwiernijchu a najlubijchu mandzelsku! Tu hym, ja kotrynij ch ghyta piches morjo dojeć."

„Zo prajwidyj ićeje hiebi žyly ićderoty mōtiti klobuf, kotrynij dotaj jeho miesowocjo pichitrywalcie. Niekćez macz spōjna teho, ja kotrynij bēdže ho lēta dołho bēdžita, kotreboj dla bēdže płaćata a ho rudžita. S wijselocetaj jachdichwidyj wobjimawicje hwojeho mandzelskeho wchja miješela a sbojowana. Wotnajeriez fnejes tiejeleje f balota; jeho stare miesowocjo ho saczajowalcie a pryjeleje, taž itajenje, hdyž bēdže wchōm hurny. Wōm ho dyrbejeleje smużić, jo njeby i wijselocetaj sapoczeł i hōsōm wotaciz. Esamo cōrnudzi hēbi łaptaka polpody wotajo: „Ah, pēny majia! Sychworny mi to muż! Jara pēni ludžo!"

Wschitaj bēdu wozaj dużyj sbojowni, a dobra hwiła mējeleje ho minyć, doniž ho jich cūczja trochu imērowachu.

Wotnajeriez fnejes a cōrnudzi wotacizetaj i fōnczynie, jo bychitaj hēbi Niekćez mandzelskaj hamaj mōhōj wupowjedac, tať je ho jimar ja dołhi czař hwyłowania sejšlo.

11. Słōnczynie.

Na drugi dzeł sešchdu jo wchitajz spicheczeleni jašo. Hdyž bēdže ho wotnajeriez fnejes i mandzelskim hwojeje stareje towarichitaj a pōdrōżnizy sehnal, łapoczełtaj hēbi wupowjedac. Najprjedy powjedalcie Niekćez macz wchō, ićdōt bēdže jo pōdełstaj, tak hōrte dny je mēła pichēczetieć, tak je mōhła bies maceho pōłchēćiti fāt do ruki wchō, a tak je ho fōnczynie nadobny wotnajeriez fnejes nad njej a nad Sanderim, tebyh hēdže mātym, wōtzwōmizy fūnitil a tak je jeyu i bōtrowami pōkupał. Potom powjedalcie jo Sanderiu, tak ho jemu wjedze, a nan dyrbejeleje Sanderiomu pōłbedni list ciztac, kotrynij bēdže hāle wēczera došchōł.

Niekćez nan na wchō thryble tešōbōwalcie, a tak, jako wōn na wotnajerija hlabalcie, prajeleje wōm wozaj, dużyli by thyżaz hōwom nadołowat. Wōm wobjima hwierneho pichēczela a ićbēczela jeho fruceť i hwojej wutrobie.

„Kōstajeće wo mojim jiwjenju“, jarečza wōn i fōnczynie, „wo mojič lubacł, wo wchēm, ićdōt je moje. Wchōy na nišby wam njemōž jarnacł, ićdōt jeće mojej mandzelskei a mojemu hynjei do bōtrowom wopotał. Wōh njedch wam mūtjre jo njebiełim raju, nadobny muż!"

„Schtō mi wo to!“ jawōła wotnajeriez fnejes hūwēny. „Wotajacze mi tola je hwojimi pēnyni hōwami w Amerizy! Wchōł wōdžō a cūju, jo teže spotojom jo mnu a to derje jo mnu mēnieće, a dale hēbi mēnieće njepšchje. Za dwaj mi tola! wy mje hēdže wōwarbēcie. Wchēdže ić jenož itat, tello wējbela je mi mojej hōł, wach Sanderi, wōwarbāč, bha hēdžeće fōpnali, jo hym ja hwoju fūstbu. kotrynij mōjāch po fidełcijaniskej luboćej wōwēle mandzelskei a wōwchemu hynjei wopotałac, bōle dużyli mūtrowan. Wchēdžmōj teho dla radich jo tařim mālēcizōsacł a hēdžmōj nēko, tak je ho wam hač dotal pletō.“

Niekćez nan, kotrynij bēdže tuteho dāwneho wotnajeriez fnejela hēžo dōpōlnje fōpnal po tym, ićdōt bēdže Niekćez macz wo nim powjedaba, pōba hōdnemu pichēczeljei rufu, a pōhnywōmij ho pōcza wo tym powjedac, ićdōt bēdže w Amerizy wchō najhōm.

„Schojownje bēch do Ameriki dojeć“, łapocja powjedac, „taž teže to i mojič listow shtonil. Se hwojimi pichetupitōm njebe ho mi nimo kulito, hēdab ho itajnje a pichēdo, bēch pēny a dēław, hēdabac hēbi wchō, ićdōt bēdže i mojemu sbožu, bēch i fūtniwje žywy, a tak bē bies dāwja, jo bēch hēbi ja i fī lēta rjane łamoženje nāhromāžil. Tak pichitowatōw ho na pūcz domoj. W hwojimi dypkati mējad dobre papjery, kotrēz bēdu na hwoje 200,000 hrinowom hōbne. Raf ho mi wutroba hradowalcie, hōž na krywje wufleje ićdže stejacł, kotrēz mējeleje mje bōpateho a sbožowneho domoj wōwēleć i mojej lubej mandzelskei a i mojemu lubemu hynje. Kōtōwizy buch i mōrja sēbēnjene, wy wotēdžechm. Tzi dny ićbēdže nāzjeleće wēbro a najhymaischj nēřit nałch pucē. Schtōwerty dēł pōbēže ho fūrowy wchōr a hōnjeleje nałchu ićdō i dołhemu wēczōrō do njefnatchō mōřicich jiron. Kapitan prōžowalcie ho po wchēm, jo by ićdō i ludzi wumōht pichēd njefōhōm, wōn njewōstlup i ićdžineho krywā. Wōži dny pal bē fūlnichj duży wchō cūzōwēlela wōla. Sychdom dnyom bēchm jo na mōriu bēdžiti; bēž ićdōt nałcha ićdō wo pōdmōřit fstatu a roscēpi do njefōcōmōnje mōhōich rospabāntow. Wchitajz lubžo dře hu ho tepli, jeničmiz mje a mojejo cōrnudča — nārijelnu jemu Paddy — je Wōža wchēhomōžna rula i mōřicich

wōdow wufhōwōla. Namaj bē ho poradžito, ho kōtkeho slemka wōt ićdžineho ićdōma grabnycē, jeho ho se wchēmim mōzami dzerajōmōj. Wchitaj a žōlmy hōnchaj naju f brōjeje. Nimalo pōhłiwchaj hōwōchamōj hwoje pōbēdnje mōzy a džecōmōj dale do fraja, hēdž naju jachdāžaje žōlmy wōzaj njemōžach došchōwncē. Bēchmōj w hōlmy lēu, kotrynij wchōm mōřiti brōj pichitrywalcie, taž dalofo mōžachmōj wōdēć. Sprōžajz lēbnychmōj ho pōb ićdōm a wchūwchmōj w mōřach dēalacł. Nēfōtre hōdžim jo tu wupwadmōj, hdyž tež bēchmōj piches mōřile žōlmy wje pichēwacōnej. Wōtucizaj nāzjeleć; hēdžeće lue mūtjre mō hōmje, pōstahm a rosmnyřich hēbi, ićdō mētoj pichē hwojeje bēdnōlećej łapoczeć. Najprjedy pōstahmōj ja hwojimi papjerami. Doleć bēch walcēz do kōje derje ićdēć dāt, bē wchō njewōblichōdōcne. Potom wubudžim hwojejo cōrneho towarichaj; roshūdžimōj ho, jo pōndžemōj dale do fraja, doniž njepřichidžemōj do wōbublenyč jiron.“

(Pōtaczōwanje.)

Śwēt njedch sādže, ićdijz pał wōstanie.

Jene i najdijwiničdij twarow hōwla je bařitla w Parizju je hwojimi wufłimi murtcimi 10 łopotow łōtymu i f 8 wēćem, łotre njewerjōmiz hamu ja ho wucizujā. Zofo itatne jōstwō, w kotrynij jara hūsto njewinowaczi hjes hūdženja a prawa na czař žiwjenja jeći hēdžach, bēdže hēdžene wōt zpehō luda. Duž ho pichē łapoczałz rewolucije to hēžo wuda: „Ręceć i bōstallu!“ Zo bēdže łōtōmne wōjowanje, łotre mējeleje ho tam 14. łulija 1789. Słōnczynie bēdže commandantō nūjowanu ho pōddacł, hdyž bēdu jemu pichitōwili, jo dyrbejeleje imērom prjecē cūabnycē. Wchitaj tym wchēm pał buch wchitajz wchōjaju a mużizy wōt dāwlich łudzi sfojowam i jich hōwō na fije tūřtjene.

Wōt stareho twarjenja njeje žadny łamiej wozaj wōdēć, jenož rošchēćenōć je na starom blafu wōlnojamjenjena. Sčrēdžba pōbēhje ho tak mjenowana łulij-pōłtawa f dopomnījczu na rewolucijuzi wōt łulija 1830, 47 metrow wchōta na łuliojim fōpnōm twarje i bēłcho marmora je hūlnym ławom a 4 gōłfistim fhopōnam wōt pletowō wōdbata. Wōna je je železa łata a je krōnōwana wōt wōlnajemjenjena (geniush) hwobōdnōleće na łul ftejbēcho, kotrēz fūmōluziz hwobōdnōleće w ruzh dzerē i roslōmāne rjeczajz njewōlnitluma. Kōfje fūrtne pēdrowānje dyrčal tōmle wōstam frawowfēje hwobōdnōleće hwojemu lubej dzerēć, hdy by wōczi wōtewrēć chył, na łafim njewētym łōłōžu jeho hwobōdnōleć wōtpozczuje, njemuzizy na łul. Wōna je ho mjes tym hūsto wēćezēla, hdyž tež ta pōłtawa f mērom tiejeleje, jako hnamjo njemērneho luda, kotrēz tamnu hwobōdnōleć a wēłōćēć njefnaje, kotrēz mōže ham Jeřuř Rchytuz wōwarbāćic. (Zan. 8, 31—36.)

Njedalōw łupielow Driburg jo hōrowy wēřicł i lēhōw wōbroczelōnj pōbēdnje, i mjenon Šbur. Tōw, hēdž mējadu itari wōtżoj w hwojatočnej cōmōwōćej hōwōj hwoje wōpōrnōćem, hēdž jich pichibōh Sēmijul po jich pichiwērje fēřtōtettē dōbyczēřitemu czaheć ićdizja Rchytuhōwōcho łabžōwalcie, jōw pōbēdnje ho pōbła rjaneho hōrda ićdēcijanijci fōłstēř i łaptalu. Ale wchō jenišle łabjine. Šrōd a fōłstēř tiej tež rospabāntē, hame rospōdanf powjedaba hōřtōrijz jeje łabžōwōleć. Na tym mējeće naf, hēdž je nēbzy itara łaptala fīta, namata ho łamiejniz ićdijz i najhōmōm: „Stat crux dom volvitur terra!“ t. j. „řwēt njedch łabjine, ićdijz pał wōstanie!“

Łaliske dōbrowōłne dary za wōbohe armeniske řyřtō:

Š Wōchōžanfkeje wōhady piches f. łararja Hecēřiz:

Řekuzh w Łamōradz 1 hr.

W mjenje wōbōich řyřtōw praji wutrobny dāř

Wōłēř, ředaktor.

„Bomhaj Wōh“ njeje jenož pola fnejew duchownych, ale tež we wfchēch pichēdawarñjach „Šserb. Rowin“ na wřach a w Budyřchinje dořacē. Na řchtwōrēć lēta łlaczi nōm 40 np., jenwōtliwe cizřřka řo fa 4 np. pichēdawaju.

šeho hajecja beđu drje Maffabejzjy přini, tofijz jšedborne vjenjeju bijacu, tofez beđu po jennym šefetelu čezje f napišmom: Sekel Israel.

Tak bu Šephronowe polo, na kotrymž bě dvoja jama, kotraž do Matpelah blufičeje, napifečzo Ramrej Abrahamaj fa namrštivo wobtvjerženje, i jamu na polu, a je wišifkim drjewom na polu a kotrež je byto na wišifitah mjeſah ſolo wofofo, ſo to wiščadju Šetkowne dšezji a wiščitzy, tofijz i wrotami jeho mšita won a nuš ſhobadžu.

Tak beđe tute roščezčowanje ſtut Abrahamoweje wčry i frutym dšowanjom na doſtate a je imajſom wobtvrčeſene ſluſjenje, pſched wiščem krajnym ludom ſhwjatocnje wuſnaty.

(Potracčowanje.)

Boje ſlowo.

ſlōb: E ny tuboſij piše wſdu mēr.

Eſtowa Božoh' čije ſōto
Eso wot njeſja wulima,
So do čzeta na poſ moruwoh'
E duſhom duſdu wobiamka,
Kotrež ho taž ſwada rōza,
Kiz wot ſlōnſja ſwajodnity
W trajnie, hōžez bēn groža,
Eso f tom' ſōrtu naſyla.

Wješ tebe by ſemja bula
Wobtvorženju čzēmny doſ,
Wješ tebe nam njebo i zula
Samſajeny run wjeſelow,
Wješ tebe nam tudy buče
Wt tyn duſom načzēſchidſhi,
Wješ tebe tež naſhe mřeče
Wōz bješ ſejrow ramjichd.

Eſtowo žiwjenja ty ſwēčziſd
Wobtvorjowu wutrobi,
Ty wo tamnej heli rēčziſh,
Tež wo naſhej ſbōžnojci,
Dreſchajam ty f naſtrōžuju
Wēčziſh čzivilu wotſwajadſh,
E lubočeju poſuſanemu
Zeho hrečhi wabwofaſh.

Ženoh' ſudnika naſh wučiſhſh,
Kiz ty prawu wabu na,
Tež naſh Wōtſja ipōſnācz nūčziſh
Poſnoh' dothbōczajania
Woha, kiž tež lubowauoh'
Eſwajoh' byna f wop'rej da,
Naſh hrečh na jnōh' ſlabež ſanoh',
Naſh pak wiščes to f hnađe wia.

Eſtowo žiwjenja, iſchōzj tebe
Eſthychi, daſh ty ſluſjenje,
Eſchōzj wo wobſtowa fa hebe,
Kublow wēčnej ſbōžnojci,
Duſh dha džu fa tebe ſchowacj
Eſtowo Bože, Duča mječ,
So mōbt tudy domowowacj,
Hacj b'du tamnu kōnu mēč.

Gufka Hataſ.

Ruſa wulfa — pomož bliſta!

Р о в е д а н и я .

(Potracčowanje.)

Nēčez nan powjedaſhe dale:

„Tak dha ho naſtajichdmoj na pučj piščes njeſtōčnje doſhu a ſchērowa buſčiznu. Kaž lēhna wērina piščamoj i čerwizny ſōrtow a žiwjadmoj ho i lēhnyimi foruščami a jahobami. Guſto boječ pſtadmoj tež podarmo fa zurobu a ſhōdnaj lēhjadmoj ho wječejor do trawu abo na meſti mačh.

Eſchēč njeboel drje bečmoj ho po lēhu přēfi a po blihu buſčizoj, hōnž pſched wječejorom na wuſhu ſorw piščindžedmoj.

Teždy wuſhlabačmoj deſta pſchi horje na tamnej ſtronje indiauſte hſbēlečzjo. Bečmoj ſtabaj a hōdnaj. Wo ſtajnoſci ho i jahodami žiwčj, ho naju ſbōdnaj wjaſny njeſpobabaje, tež žebjadmoj ho, ſo bučmoj raſ nēbže drugbže ho moſtoj wuſpacj, byſki poſ dohny njeboim. Duž dha i juſtanjom po horje dele bečadžmoj do indiauſte wſpu.

Wiščizny ho dšiwadžu, naju wuſhlabaſchi. Zula wješ ho wofofo naju ſhromadžj, wiščizny na naju ſhlabaču, a ſtōčnje domje- dšechu naju pſched jich ſtala, ſo by ho naju truce wuſwoparowaſ. Wotmoliwadž jemu po wiščej wēnoſci a prawbje, tola jenož je ſnamjenjemi niz je ſhōwami, dofezj dšiwj ani mje, ani ja jich hīnaſ njemōdadž ſhromičj.

Indiianſki ſtal, doſtojny člowjek i dothej, ſchēdžimej brodu, drje ſhōbna, ſo čzētanaj jemu ſchōbōžj njemōžetaj; tuž dha poba namaj ruſu, ſo dže mēr ſchēčezj i namaj, a pſchipoſata nam indiianſki ſtan fa wobwolenje. Dšiwj ſaſtarachu naju i zurobu a i pičjom, naſchōžichdmoj ho do byſke wote a wuſnyčdom taſ twerbže, taž jenož mōža ludžo wuſnyčj, tofijz bu tudyenje dotho po lēhach ſludžili.

Naju pſchēbnt mješ Indianami dšēleche ho wot dnja f dujej, wot ſēta do noweho lēta. E namaj wobhlabačdu wiščizny pſchē- čzelnizje, doſtawachmoj wiščeho nadoicj, a ničtōn nječzinjeche namaj ſchibwby ani wiščes ſlowo, ani pſches pohladnjenje, ani je ſtutom. Wſchi wiščem pak naju truce ſtraſowadu a bješ pſchē- woda njeſmēdžichdmoj ženje indiauſte hſbēlečzjo wopuſchēčzj. Eſtōčnzje ſhromičj indiianſki rēčj, nawuſnuch indiianſzy rēčezj a proičadſh jich, ſo bučdu mje a moſeho towaſača na ſwobodu puſchēžili. Proičadſh jich, ſo bučdu naju do hſbēlečzja domjebti, hōžez bēti ludžo buda a ſluſiſh jim fa to dobre myto. Zola wuče moje proſtomy beđu podarmo.

»Esmj ho do tudy lēhōw wuſkowali, hōžez bēti ludžo naſh napotoj wotſaja«, mēnjeche ſtary indiianſki ſtal, »ſo naſh njebydu i wōhnjom a mječjom wuſpili, kaž ſh i wuſazami naſchidj bratrov ſaſhādžeti. Tu naſh taſ hēš njeſnadenōn; puſte ſtomy, ſchēroſe rēfi a wuſgoſte bory dšila naſh wot nič. Wchymy drje tebi a twojemu pſchēwobzerjej dowoliſ, ſo pſječizj čzchujetaj, buſchaj-li ho ſamaj f bēhym namatolaj. Zola moſ buſchaj ho ſaſludžitoj a po pučzu wumrjetol. Tež moſtoj naſh pſchēbnt a wuſhōw pſchēradžicj, a potom bchymy ny wiščizny hſowe žiwjenje podacz mēti. Wē, my wamaj njebamj pſječizj čzabuchj. Wōj wotſanjetaj pſchi naſh a wumrjetaj i nam. A i tym je ſōnz wiščēd rēčow!«

Taſte beđe wotmoliwjenje na proſtomy, ſo bučdu jeju bēčezj daſi; dšimi ludžo beđu a wotachu i tym kručji. Zēta ho wumrdu, a ſwēčziſh a podacz ho do hſoweho wuſhida, ſhominach-li tež ſtajnje i nēčnej lubočeju a žebčenjom na moſ wōtſny kraj, na moſeju wopuſchēčzjenju lubuju domach fa morjom. Wnohe hſulj žebženja hſym wuſpataſ. Njemējad wjaſny nadžije, ſo moht hōy ſaſo hſwobodu wuſhlabačj.

Dha ho junu ſto, ſo nētoſi Indiianſzy i hōitmy i lēhōw domoj piščindžedu. Zato buchu jich ſtarocije tēčžili, dobečadžu f indiianſkemu krajej. Kral dha drugih naſſojnomyj podbanow ſawolacj. Wōrny beč pſchēhēčzēny, ſo je ho nēšto wurjadne podato. Zula wješ pučzo ho hibačj a wiščizny ſhlabaču na mje njeoſchēčzellj. Njemējadſh, iſchō bchj hebi wo wiščem mēl wuſhēčj. Eſtōčnzje roſpudichd ho, ſo bōidu f krajej a wopuſchdam ho jcho. Čzeho dia hſ wiščizny wuſly roſhorjeni. Wōn mje pſchija a ja i nim porēčadž.

»Naſchj njeſchēčzeljo, čji i bēlej tožu, mjeſtwa ho po lēhach, wotmoliwi indiianſki ſtal. »Ze hebi moſ bratr pſchēradu pſchēčzimo hſowim njeſchēčzelami wumhſit?«

Kručje ſhlabaſhe na mje, jaſo dšyſt mje pſchēčlōčj. Dofelz pak beč bjele wiščje winy, dha ho njepoſtōžidj a wobtvradj jemu, ſo ja ničjo wo juſnibitadž njemēn. Wiščezj rēčadž wo hſowej njewinočji, hōnž ho wona pſched ſtanow njemēra wotanza po- ſbēže. Indiianſki ſtal wubēža je wiščim ſhromadženjmi pſched ſtan, ja fa nimi. Wōnta wuſhlabač — a i ſaſtej radočzj, mje- trjebam powjedač — wulſu čzjrdow hōitmjerjom, barčeni ſaž na, tofijz i ſhēdami do indiauſte wſpu ſačezēdu. Kſwataſi tim na- pſchēzo, a woni mje pſchēčzelnizime wovitachu. Wupowjedaſadž jim, i ſaſtim njepoſkom hſym ho f dšiwim ſabubžj, proičadſh jich, ſo njebydu dšiwim žaneje ſchibwby wječiniſi. Wōni mi to hſludich, a haſte nēro ho jich wopuſračad, taſ ſh woni pučz do tuteje janjeheſenje ſtorny nadčidſi. Wōni mi powjedačju, ſo je jich amerikaſte ſnježerſtowo wupōſtalo, ſo bučdu daſto po poſnōžnyh

Womhaj Bóh!

Czykło 26.
30. junia.

Łětnik 11.
1901.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wubawaju šo tóždu šobotu w Smolerjez knižnicyšćečni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchwórtlětnu pschedplatu 40 up.

4. njedzela po šwjatej Trojiznj.

Lut. 19. 1—10.

Nlajš šbóžnik bě poklědni rās na pučzu do Zernja-
Yema. Wšchelatě běšče duzy šhonit, dobre a šje, wješele
a ĩrudobu, hórtošeje a bolotošeje pak tola pschewožiču.
Teho dla my čzim wješešcho powitamy, šo je nam šwjaty
Lutajš tamny lubošny podawš šžělit, šbóž tón
šknjes š Zachāwšom, š tamny wšychšćim tny žlonitow,
hromadže trjeđi. Tutón muž š města Žericho běšče
šlyšchal, šo Žejuš na šwojim pučžowanju tež do
jeho města pschidžje. Wšetotrych wot měšćčanow tuta
powješež šymnych wšotaj, jim bě to žle wšo jene, hač
by wón pschidžal abo nř, druhy šašo jeho pschidženje
š wješečpliwosću doczafowachu, dolež mēnjachu, šo budže
něšto nowe wřžecž a šlyšecž. Zachāwš pak a
mało druhych ludy š wješełošču a š žedženjom jeho pschi-
šhadženju napschecžiwu šladacž, dolež šo šich wutroba šo
teho šknjesa horeješe, pschetož woni bēchu wot tuteho
wulkeho wuězerja a dobročela břžo tak wjele krašneho
šhonit, a tola jim hač dotal šo radžilo njebě, šo bychu
jeho wřžecž mōhli. Duž Zachāwš na to wuřžje, šo by
Žejuša šam pytał, čješe brēmjo, kotrež jeho potłōzi, bē
jemu pschicžina, šo by praweho pomoznika a pschelamarja
wšichšć šwjatow šejnal, wón jeho š žyē wutrobu wyta
a š potnje škutnosću. A šo by Žejuša čzim šje wřžecž
a jemu do woczow šladacž mōhl, šupi na šchom hore,
dolež běšče mateje paršchony, a pschi tym pomyšli šebi tež,

šo by tón šknjes tak čzim šterje na njeho šedžowal.
Wješeje šu šo druhy na njeho šwjele, jato jeho šapocžina-
nje pschychu a jeho na šchomje šedžožeho wuřhadachu,
ale šchto šo tutón bohatty muž na tym štorēži, šbože jeho
wutrobu je jeho najwješća šlaroš, a duž wón ničo
njepytane njewšotaj, šo by žedženje šwojeje dušče dopiel-
nił. — D, šo bych tola š mērež pschidžal, tak je hřžo
uēšotryškulž šowolal, křž na šchrošim šwēže njenamata,
šchtož pschajše: šwobodobēž wot šatłecža hřchow, nashyče-
nje hřoda po špramnosći. Šawērnje, wjele je hřžo
dobyte, šbóž je čłowiek wotwutnył š šewškim šo špotōjež,
šbóž ma po nēžim wšychšćim pschadanie, witany je
tōždu, křž wot Wōžeho krašćewa daloto njeye, witane tōžde
šajše škutne pschajenje a žedženje, kotrež ma na Wōžeho a
čłowibšeho šyna šwoje wotpschadanie: tón nam wšichšto
dawa, šchtož š žiwjenju a pōžōžnemu šhodženju šluži. A
šchtož je hřžo šumrōjež pschynł, šo mōže jenož Žejuš
wšichšte šchtožy a rany twōjeje dušče šahojicž, wšichšte
šwjatř hřchē wotwōjajecž, šo je jenož w jeho towarštwje
žiwjenje a wšechšo dolež š namatanju, šwētko ša duša a
mēr ša wutrobu, tón budže š tajkim pschajom ša šknjejom
w mōdlitwje a w pschje šaše šapocžecž a ženje wřžazy
njewšatanje, wón budže wšichšto ša šchobu šđerēcž, jeno
šo by šchryšćuša dobył; jeho rt budže š wješełošču
špēwacž: „Žejuša a njewšichšć, — a čže njewšichšć,
šhřba šo nje pōžōžnjewšć!“ A tak by tón šknjes mōhl
šajku šdušn šapomnicž a wopušćecž, wón, křž je pschil:
„Pschajecž, a wry budžeže namatač?“ Šbóž čłowřsta

duska jeho pyta, dha wón ju pyta jako tón swěrný pastyr, totřž wšachtje swoje wotwazy a jehnjata hnaje a j ich mjenow woła. To wšidnym na dšitwym podobu wšachtje seženja. Tón knjes njeloběžliwje pšči tamnym figowzu, na totřžny Zachauš bedžeše, nimo njeloběžše, wóčžo jeho hwiataje luboježe teho muža pštnu, a dočelž wón widži, tak je jeho wutroba sahorjena a hlódna po hnadže, wón jeho pšched zylým ludom jenož j mjenom njewoła, k dopofatanju, jo jeho hnaje, ale wón jemu tež kaja, rucze je sčtoma dele stupicz a ho sam ja hočaja pola njeho pšcheprowj. Na tamnym wječoru bu hwičto w Zachaušowym domje a w jeho wutrobje, duch njeměrnoježe dyrbi won, a duch mēra ja to nūtš cžehnje. Chžemy pak tež my nētš morkotacz, takž druhy cžinjadu, jo Zesuh pola hrěščinu na hospodu jandže? Těho chžemy ho hladacz, nē, wjele bóle wjelečelž jo chžemy j tymi, totřžny je ho tole šbože stato, najbóle pak teho dla, jo tón pomylchěny šbóžnik tež nam nētš prajicz da: „Slaj, ja steju pšched durjem a klapam.“ Pšchězo hjiččež stjei jeho hnada, a twerđišo hačž hory slub jeho mēra. A hdyž my w pšnaczu swojeje njehobnošće wuinajem: „My doštojni njefjim, jo by ty pod našim tječu schol“, abo „dži wot naš won, pšchetož my smy hrěščni cžlowčejšo“, potom runje tón knjes naž je hwičim wopytanjom wobšbožuje, a jako hospodac naž wofčhewi j darani swojeje hnady. Sčytž pak jenož malu khywku w swětle thobžicz njedha, ale chže skrytšubowe wobšbedženstwo wofšacz, tón dyrbi ho řóždeje njeprawdofšče hladacz, takž to Zachauš cžinješe, kiz swoje pšchělpjenja saruna a wot swojeho bohafšwa khybny darawaše. Tak jo jeho mēra w lubošci dopofasa. Dži a cžin tehorunja, mož kšchěščijano. Šy jo wobroczil, dha hladaj, jo by dobre plody pokutu pšchinješl. Wofstaj šo šleho, cžin dobre, njehaňub jo, stare hrěši wuinač a stare winy japčaczelž, džel šobu wot twojeho šbyta tym, kiz potrěbnošć maju, tak budželž prawy šledžet swojeho knjesa, totřž je ho tež na tebi wopofajal. To pak pšchězo wopomi, jo je tón knjes prajil: „Wjelečelž budže w njebješčach na jenym hrěščinu, kiz pokutu cžini.

Hamjeń.

B. Z.

Pucžowanje po Wožim pišmje

abo

lasle myšle nadendžež, Wože słowo cžitaje.

Božawa swěrný cžitaj „Pomhaj Wšh-a“.

1. knihi Woššakowe, 23. a 24. řaw.

(Wofražowanje.)

Potom pohřeba Abraham swoju mandželštu Sarah do jamy na polu, totřž běše dwoja, napischěžiwu Mamrej, to je Šebron, w Kananejiskim kraju.

Tak bu polo j jamu na nim Abrahamaj wobtwjerđžene ja namrešči pohřbez wot Šetowych džěč.

Šebron, nētšo el Khálil abo „mēšo Wožeho pšchězela“ wo ličeše šwj. Zafutba 2, 23 wot Arabow mjenowanu, leži nēdže 7 abo 8 hodyž j potbnju Serualema w hlubšim dele a na wobšmaji nahlymaji brjohomaji. Wšetdži džel wofšchěščera šo na naradželji šironje. Šz šatirajal be mēšto, takž jo j wštošću šda, dale horjela na šamym hōškim škriberjez natwarjene. Na řatšonawječornym šotu naradželjo škribetja tjei twarjenje, twerđžijnje podobne, totřžny šarom narjelu; běše to nēdž škřelščijansta žyrčej, nētšole pak je přerjia mēščščansta muhamedansta šwjatniza (šupčej). Šo mēnjenju muhamedanow řryje wona Abrahamowe pohřebničježo.

24. řaw.

Zsaat řiebie hebi Webeřtu ša mandželštu.

I. Sčtučřta 1—9. Špominažy na wulke šlubjenje, Zsaateř date, a j wotpořladom, jo by jeho pšched wšchēm towaršiwom j pšchibōžilim, do šlubjenja šašubženym narodom w Kananejiskim kraju wukhowao, bradželji Abraham ja njeho mandželštu j jeho bratroweho čmje. Tam řludžachu šluchže wērnemu Wožu, hdyž tež niz žyle cžiješe, dha tola po mjenje šwacemym wajužny džylt w Kanancje. Žeho wēra šo řraňnje mjuje: bradžčenje jo poradži a jednore wajužna a šprawnu šwřženja šu namreštwu, totřž Zsaat j Webeřtu dořtawa. Lubošta, wulž žiwje pomjebana pomjēlž pšchěbaž naž do řrařtroweho čšaja řrařelšćij wōžow.

Abraham be řtary a řtenu, wšad be nētšo swoje 140. řeto najšupil, a knjes be jeho pošobnořat we wšchēm wēščach. Těchdy pomylšči hebi řrčnje na to, by pšched swojeř hwičezj swojemu knjei mandželštu řrařčelž, řařaž by šo ja njeho hōždžala, a jo by Zsaat tak dom řařelž, na totřž by řžobnowanje, Abrahamaj wobrašžene, mořšo pšchěčž.

Nētšo dželčej k swojemu najřtaričemu wotročelji w swojim domje, totřž je poštajenje na wšchitje jeho ľubca: Wołož hwičtu řuku pob moje hjedro a pšchibajaj šo mi pšči knjeju, pšči Woju njebječow a jemje a pšči Woju mojeřo domu j cželnej pšchibaju, jo — wuirtu-li, domž njebž poruščelž wuřtarič, j řtorež tebe nētšole na pucž pšchězi, jo mořš ju potom kam doľošćelž — jo by njewal mojemu knjei řonu j Kananejiskim džowřow, mjeř totřžny ja pšchewuam; ale jo by ty řchot do mojeřo wōžowškeho řraja a k mojemu pšchěčřelštu a wšak mojemu knjei Zsaateř wot tam řonu.

Šwřčřta mēnja, jo je tuřon najřtarič wotročelž byř řieřer Damalženst; a řaře mēnjenje ma řawelče wjele řořu, hačž řurje řelče šo mjes tym 60 řet mnylo. Špōřžiwu jenož je, jo šo nam tu j mjenom njemjenjuje. Šwřli to řieřer byř, dha pšchibajaja šo nam tu Abrahamowu pošobnu j šwacem wotročelž w cžim řrařniškim řwētle, dočelž be wōn j Zsaatowu narodom wšču nadžiju řubil, jo mořš hdy Abrahamowe bohafšwa namrečž.

Jenož ja najřtarič čšaje be wajužnje, jo pšchibajaj řuku řenu pob hjedro pšchē, řtorenuz jo pšchibajabaje. Abrahamowe hjedro, totřž be pšchē Wože šlubjenje po šwřtym řymjenju wuřwřčene, abo w totřžny po Wutřeru řkrytšub be, dořomni řieřera řhujnje a řrčnje na to, jo šo ju njebrašćelji wšchēm cžlowčej družemu cžlowčelji, ale šo ma wōn řynei a namrečžej Wožeho šlubjenja mandželštu do domu pšchewelčej.

Dočelž mējšče Zsaat Wože šlubjenje namrečž, dha mējšče šo wukhowacz pšchē wēščem wobřadom j tamnym narodom, řtorežož wobšbedženim mēščaju jeho potomniž nēdžy najšupil, a totřž be řtoro dořawjenju ja Wože šlubjenje, řtorež mēščaju Zsaatowi potomniž wuřtarič. Šo by Zsaat byř wukhowany pšched wšchēm řpřowanjom, jo by řebi řařč řařtu mandželštu wšak, dha poštaji Zsaata, totřž je řhžo 40 řet řtary, pob dořlad swojeřo najřtaričeho, ja řwērnego pošnāleho a wobřuřčeneho wotročelja; pšchetož Zsaat je cžlowčej, totřž jo da wōdželž, wōn řarje lubišo řam pšči hebi řšpominažy wō mačž a nima myšle na to, jo by a jo mořš ho wōčeničž.

(Pōtadžowanje.)

Zesuh šlerje hrěšnikow horje a — j š nimi.

To je wjele řriebane řłowo w pšchirunanju wo šlubjenjej wozny, řčjenja na řaňčenu njedželu. „Zesuh šlerje hrěšnikow horje.“ A najšwetlji řtorež je: „tež mje je wōn horje wšal.“ A šbōžny tón řkřelščijan, kiz to mēřče wē: tón ma twerđžu řařelž pob nořomaji. Tola njedčam pōbla teho řłowneho druge wājne řabycz. A mi šo řda, niz wjele řōřow je šbōžnikowe řwřenje žiwjenja da nam tak do jeho wutroby pohladacz, řaž to řłowo: a j š nimi. My njedčam řōřto dale cžitacz, ale to řłowo wāřicz a řařde řōřenje a řiwjenje po tym mēřicz: „a j š nimi.“ To je cžlčže druga dobročřiwelčej, hačž řōř jo jenož ja to řlara, šo ma řluby, řlōdny, řhujenje řet řēřto řelč. Wūž řuřčšowneho řmishšowna pomjēba, řaž je domjnu ja řony we řilbeřheimje wopyřat a tam řōřle řoř j řelšuboweho řiwjenja: „wōn j š řhřčiniřam“ řuř řlōdowal. řařo do řēřčnje řale řupil, řele wāřne řłowa cžitache. řtorežer řehole wuřtawa, duchowany řchōnneyer j řorřtom tam řořaja a řraji: To je wōřebita wēž: a j š nimi“. To mořčel řuku na wšchelake

hubjeinstvo položijo, jenož so možeski potom domoj hič z mjes-
lubyti, tebi blislo strazjimi, pobožnima i vječnostim človekani
vo vložkem z vidno hubjeinstvom jabyč. Ale tpmle človekani
niž jenož bdelaniste hodjini, ale tež vložkemjense hodjini vopro-
moč, laž jv kotri vultava činja, to je nečisto, to pač tež
nečisto skutuje, pčketoz v tym ho potahuje, jo je to pčhijerje
žyle a bolpote.

Moby jemjan bydelise pola tmdudj ludji. Wonaj khorještaj.
Wón jnu bladaše, jtnu mjerseče a ho ja nejv i vultim
podacjom itarsche. Wón ham tat iteješe, to možseče to jenož
i vultim voporanu činič. Tydjenje dotho bdelise vot hčleba a
moby žnivo a to, ščtož bebi na tole vlačnje nalutova, ja vovojci
škorje naloži a vón bebi pōbla njemjehleše, to nečisto vulte
čini, vón dže bēde mōdy.

Mōba farata mējele vōbeje na tym radočej fa tuch jo
itarčej, kiz beču ho do vopistva dali. Žinu na bašy vjanebo
muža namata. Wona f njemu rēčelše a hač ruje jo pčhij-
tojnje mēlabōže, jehv f jehv bydu pčidvōbōže. Žov hōjše
kšuvu f nīm povjedaje a jehv pčidvōbō, jo v jnstrčej kšalu
kšoje pola nije vupit. Wō tym vōn mēho ničō vjedčej
njedaje a praji, jo njedva mufv bječ. Za nečto čaša tola
f taratj bželše a pola nije kšoje pječe. Wō tym bēde tež
vōlōnuv, i njej hromadžijn voparčej, bžej jo vōže hōvō
pčipovjedaje a nēto je vječe vōžn hnuv hrovodim vōt
rječalov vopistva. Drugi frōč pčidvōže Meklenburgitj bndovm
do B. f pčidčelaj a tatōž nje putnje vōdseče, jenu pomčaje,
vopistvu podateho pčidčelja vultovavč a do hčelčejanfeje
hōvōj pčidvōje. Voleč jehv ham do hrovodno doma pčidčej
njemōječe, bželše f itatema hčelčejanfeim rjemēkintej a jenu
to pčidčednjeje. Temu bēde radočej teho vopizja pčidčej, kiz
hrovjeje jadočevōmēje bla vrazjy tħmav f dčelju njebēše. Tamny
hčelčejanfe hōlpočaf bēde hōžō vōzjo hač jeneho vopizja
vultovav.

Žaj, tajfe pčidčejje hčejčnitov a jēdjenje i nimi: to je nečisto,
to nečisto vultje, ale tež nečisto skutuje.

Žajo ja vōndano i pčidkattami je hnuškovneho mīšionstva
dopostafaj, jšto to rēčā: „Hčejčnitov hōrje vōčej a i nimi jēč“,
a tak to hnuškovne mīšionstvu na včhčej včelčafčij hubjenv
a mju čejpčejaz vōt tolečij hač f maran vōvjejnje, vultječe
bebi, jo hme ho ham jamolvivč: „Vō tola včiditj vultav ja
hōrčej a bēdmuj, ja hčepčej a hubjenvj faločej njemōžemy a
jenu vjrdōfaj! Včēje nīž. Ale dčemyli vōvavōdčej hčelčej-
jenjo bječ, kiz ja hōvōjnam hōvōdmuj, potom dčrbimj v tym
matym trādij bječ: „a jē f nimi“. Potom hmy nje tež mōzjo,
žmty hnuškovneho mīšionstva a bndjenje jo pčidčej kēpe.

Ah, jo by f hōvōdmu čitajerj dženja hōčj prajit: „Nōjumnij
ty tež, ščtož ty čitajš?“ (Cap. it. 8, 30.)

Wichelafe i bliska a f dalota.

— Drazdžanjje hrovne Guitav-Wolffe tovaštvo
hvoj 54. lēny hvjedžen a žana v Wistopizach vōtmē. Žvōvjedžen
bēde je včhčej evangeličfj ston hōhčej vopytam. Vōtōpōžnī
bēdu pčidjajš f Schleyvseje, i Wšleje, i Wstiriseje a f dčubij
evangeličfj ston. Tež evangeličfj i Wistopiz faž tež i vōtōvnuj
vōhōvōm bēdu ho v vōbate lēčije na hvjedžen jēliti. Včēb-
hvidtvo hvjedženise hromadžijn bēde v rufomaj fujela vch-
jehō konfistritarlov radčelja Dibelja, kiz jo hvojci itatej
hvojčenočej ja našdu drohu evangelištj žyrčej pčelaja na itraditj,
načim bētram v rospčrčēnjenj hrovčej, a kiz f nječhōbajej
jmužiočej v jastupovanju ja našdu žyrčej vuidvōvōvōče. Sa-
stupjerjo evangeličfj vōhōvōm v rospčrčēnjenj vufvōrčidju mju
nōčidij vōhōdij evangeličfj bētram a hōvōm, kiz v rospčrčēnjenj
mjes dčrbuvōvōjgim byda. Najvājnijše bēde hōvōna hroma-
džijn, fōtrāž jo vōturi dopōdnja n 9 hōžj. Japečja a fōtrāž
bēde vōt 31 pōbōčimj tovaštvoov nōpytana. Njēs vchiditj
konfistritarlv radčelj Dibelīs mējele vōtēvōrēistlv rēčj,
v fōtrēj tež vōtōvōvōče, fēlto je Guitav-Wolffe tovaštvo
v Drazdžanach v vōhōdnij 5 lēčej nāhromāčij: 69,000,
71,000, 74,000, 78,000 a 104,000 hrvōvōm. Vēē ho pač fu
tež vuidavki Guitav-Wolffstōje tovaštva rofite. Najvājnijše
vuradjenje bēde, fōtra evangelišt vōhōba vultu dar luvōčej,
7000 hrvōvōm vūčijnjazy, dōstanie. Tsi vōhōby bēdu ho famo-
vite: Mōstergard, Daks a Fōderham. Brēčidja nōva evangelišt
vōhōba v Učēfj dōsta vchid vōtōhōvōvanju vultu dar luvōčej.

Dale ho hčhčejje včhes 20,000 hrvōvō darov rošbēli — vchitfe
f pomōzj drohij evangeličfj vōhōvōm v čejhōvōčej. Vchidvōbna
hromadžina hme jo v Mšidnje. Njāny hvjedžen je vōtōvō
hōbōrē f nōvej luvōčej ja našdu drohu žyrčej. Džerž, ščtož
mašj, jo by tebi nōdō njevat vōvōj frōm. Wōž džyt dōčj,
to by ho tōlne vōhēn dale palit vō vōtōvōch tuch, kiz hu rjany
hvjedžen hōvō hvjedčej mōhli f hōvōj nāhčejje evangeličejje žyrčue.

§ **Kaja.** Žōhōvōvanja vōm džen bēde jandžena vōndžela
ja našdu vōhōvōm, pčketoz na tutym dnuj Wōvōrōvita dīžela
hvoj mīšionstj hvjedžen v nāčim vōžim domje hvjedčelše.
Vōh tōi Njēs bēde nam rjane vjebro vōvōrčej, jo f vltir-
vntu a njevčēdnēj vultōvōčij bēde našda vōhōba hvoj vōžj
dom hač na najrēdnēj vupvchidja a pčej, jo fōtrāž jo hvjē-
bčelitj čhōj f itarsche doma do vōžcho doma pōba, i mēmei
a čejhōm vōtami dēbita. Vōhōvōj džaf ja tuto vupvchēn-
je hčidja fāstēmū domej a pōtrōnāstēmū fūčijnem. Wō hōvatej
hčēbje bēdu ho pčidčelčej vōvōtcho mīšionstva mjes pōhōnam
jēliti, a vōhōvōje hmy ho i vōtōvōu vjēliti, jo bēdu mjes
dčrbuvōm, fōtrāž bēde ho rjane lēčja lēčlō, te j 5 je hūhō-
nēje Čarkije, je hvojci pčiditōmōvōju hvjedčēnje vōtōvōžō vō
jednočje dūchā. § žyla bēde ho 25 dčrbuvōm hromadžito.

W hvjedčēnīm čhōj kiz ho 1/2 hōžj pčjed faru fēlupa,
včidčimj pōbla fujelov dčrbuvōm i jch fūčijnem jch fōrjehō
radčelja Ščmargā, kiz i vultej hōvōrčenočej vōdē žyrčvōvō
fntitj pčēuje, a nāhčej fōllatē, fujela barona f Lōbentēin
i jehv māndēlčej. Žafō ho hvjedčēnīstj čhōj do hībānja itaj,
fāvōvōdju vōvōj a jšvstfe dčēj, kiz bēdu ho vōvōbānj
bōtomaj fēlupali, fūvōlōvuj fēlupaj hōvōvōdju. W nēlčej
vōžej kšuvōj, v fōtrēj ho tež vō nāvōvōdōmānōj fujela fāntora
rjana aršja vōt ff. mjevčej, i vōtōvōlčej fēvōbānj, mēječe
fujes vchiditj fāvōt Ščlčej f Kūlānda hvjedčēnīstj pčēvōvōnj,
na fōtrāž na fāvōtū žana 11, 40 f nāvatej nūtrmōvōj fēdžō-
vōzīm pōhčidčarim rōfēitaj: Ščmāty mīšionstj fntit, fāvōj
fntit, pčidčej 1. vōn ma fāvōj vōvōhōvō, 2. vōn ma fāvōj
bželčēnōv a 3. vōn ma fāvōj vupvčej. W hēvstij, v 3 hōžj,
ho japečej vōžej kšuvōje mēječe fujes fāvōt Ščlčej i Wūdy-
hčidja je itatej vūvōvōvōčij hvjedčēnīstj pčēvōvōnj, ho fāvōžō
na Mart. 10, 46—52 a rōfēitaj: Ščlčej dčrbija vōdčej
— nāhčej vōvōbēnēj f luvōčej ja vōvōtj fntit mīšionstima mjes
vōhōvōm pōhōnam: 1. Ščlčej pōhōnj hēdja vchid pčejn i vōvōh
v hvojci dčrbuvōnēj nūj vō pomōz, 2. tōn hōvōčj fūčidj jch
jōvōvōvanje a da jch vchēs hvojčij pōhōv f bebi vōčej, a 3.
vōn jch vūvōvōm, to vōdž a ja nīm fōvōj. Vōbaj pčēvōrčej,
hvojci f hūbōvōčej čēpānē a na rjanyh vōvōrčaj a vchidkattaj
hōvatej pčēvōvōnj je hvojci fāvōrčenočej pčidvōvōvōčēitaj
a pōhčidčarjōv hūbōfō vōhōvōitaj. Wō hēvstīm pčēvōvōnj
mēječe fujes dīrēktōr Kluga i Wšleje f vultej rēčjōvōvōčej rōs-
pravu vō mīšionstīm džēl, nāž do vchēlčafčij fōrjōv včēbōj a
na fūvōvōvanje mīšionarōv pōtalijo, i hōvateho pōtkōba hvojcho
fūvōvōvōje je vōvōtīm mīšionstīmōm čēpānēj. Najpčej bēde
mīšionar Wintner vōt Vārlstēf hvoj mīšionstōje tovaštva, kiz
v Trānevāvōčij džēl, hōžej nēto Žēndēčēnōj i burtami vōvōja,
kiz je pčmī džēl tūčje fāvōvōje vōmty tam pčēvōbāf, fntit,
nam vō hvojčij nāhōvōvōnēj vōvōdčej, ale vōn bēde fntit.
Dūž hmy fntejci dīrēktōrē Klugej nāhōvōvōj džaf vōvōjčj, jo
bē f vultej luvōčejvōvōčej hndōm hōvōtj byt, nam i vūvōčej
pōmčāž. Wūvōčij hvjedčēnīstj fōllēktj bēde jara hōvōtj:
292 hrvōvōm. — Vōvōvōitaj v 6 hōžjānch vōtmē ho hčhčej
pōhčēvōčēn a luvōčejnēj nam pčēvōvōvōtājēmū fūčijnem pōrtu, hōžej
bēde pō mōžmym dūbami rjane mēstno i pčēvōam a fe fāvō-
vōam na vōvōtj mīšionstj hvjedčēn ho pōčōhōvōvōm, ho dēbitō.
Vōd vōvōrčam nāhčej hōvōitja fējele klēfā, i fōtrēj jo vū-
vōvōvanju arčje nāhōvōvōj fujes fūpērtentent Klurig f hūvōjānmi
fōvōam nam pōfala, čēho dā dčrbimj pčidčelčej vōvōtcho
mīšionstva bječ a f hōvōbēdju na tutym vōžmym fntit nāvōmī-
nāhčej. Wō nīm fāvō fujes dīrēktōr Kluga rēčelše, nam pōvōdčej,
fajfe čēžjōtē fu pchid fāvōčijnem mīšionstij fāvōvōj pčēvōvōvōčj,
pchid tym na mīšionara žaja ho pōčōlajō. Hōvōj bēde ho
fāvōja vūvōvōvōtā fā fāvō fāvōjānch vōvōjčij f luvēj hēvstij
rēčj vō luvōm „Mīšionstīm pōhčj“ rospravu pōvōvōm, i fūvō-
vōm čitānā a f dāhčēmū rōspčrčēnjenj luvōhō čōhōvōvōjā nāmō-
vōlčej. Na to vōhōvōm dčrbuvōm, fujes fāvōt Klugaf vōvōvōit
tym, kiz hu f tēmū pčidvōvōvōvōl, jo je ho tatōž hvjedžen taf
rjēnje radčj, vōhōvōje paf vōhūv luvōmū kšujej hnuj džaf vū-

Pomhaj Bóh!

Czytło 27.
7. lutja.

Litnik 11.
1901.

Szerebke njedzelske łopjenka.

Wubawaju ho tóždu bobotu w Šemoleriez knižničnejstetnu w Budyšinje a hu tam dostać sa štywórłětnu pšchedplatu 40 np.

5. njedjela po Swjatej Trojizy.

Lut. 7, 36—50.

„Twoja wěra je tebi pomhala.“

Wulka hrěšćnica je, najsterje Marja Madlena, na kotruz je ho šbóznit tam w domje farisejskeho i tutym słowom wobročył. Čžah polny hrěchow šady nijeje ležeske. Jeno pšchederje běše to tamnemu Šchimanaj inate, kiž i wykofočeske swojewe šamoluboske tak se šazpivawjom na žónstu dele hladačeske. A tak by temu mohło potajene wostac, kotremuz trjeba njeběše, so by jemu něšto nětakje wopřisno dal wo nětajim čłowjetu! Ale tež jena žónsta wjeděske to šama, a wona jeno swoje žyle štaženje njepřisna, wona tež wjele na swojim hrěšćnym brěmjenju njeběše a i žyle wutrobu a i žyle dušnu po wumóženju a po měrje žeběske. Pomožy potrěbna, šajtaž běše, wona ho tak šłoba čžujeske, šrudna a polna štyšnoske wona drje w swojej wopuščenoske někotre hodžiny wodnujo a w nozj pšechy, hač šłoncznje ranjške jera w jeje wutrobje počžachu šwitac a polny dzej šwobodoske šestšadza. Šdy by wona jeno wot šestške šrudoby napjeljena byla, so by jej rucžisko abo podžisko šimjerež pšidijněša, tak pač Woža šrudoba pola nijeje t šbóznoske želenje nacžini, wo kotrym jej ženje žel njeběske, i tutym želenjom mjenužy šjednoski ho šłina wěra do šbóznita hrěšćnikow, wo šłorcho šłowach a šłutkach běske hižo wjele šlyšala. A hdyž tež jeje wěra šadyn wěsty wuras njeměske, wona

Knjela tola ša tak mózneho džeržeske, so by tež jej pomhac mohl. Zuta jeje šłofitna wěra čžeržeske ju do doma šarisejskeho, hdyž Ješuš běše, tón, kiž wobčeženych t hěbi wola. Polna tyšnoske a čžšnoske wona do šłowy šastupi, ale jeje rošlamana, ponižna wutroba jej wot předka temu Knjejeje ho pšidijšowac njebaske, wot šady wona t njemu pšidistupi, wona pšched nim na swojej koleni padže a jeho nohi se šłifami šhutneje šłofitu, pač i šłofeni wěražeske luboske, pač i wodu i šłafneje hnadu, i šłofami swojeje šłowy pač trješeske jemu potom šafjo jeho nohi. Wly žane šłowesko i jeje rta njekšššimny, žanu šłofitnu i jeje wutrobu, ale jeje šłowowanje a šłatanje wotšje dosč režžite. Je, šaf by čžyla t njemu prajic: Šššššš šłoto ja nimam, ščtož pač mam, čžu čži radu dač; Knjeje, pomhaj mi twojeje mjena bla. A šawěrne, wón jej pomhaje a njeda jej t šaribje pšidijš. Šdyž by po myšli tamneho šamopraweho šarisejskeho ščto, by wón džeržal wobnu žónstu i džurjemi won šłafac, ale wón ju njewštorčzi, ale wotščewi tu šubjenu, šłorčž běske hěbie šama šudšila, i powješču wo wobaczu jeje hrěchow. A šaf Ješuš na to pšynu, so čži drušy šarisejszy wobdwělowachu, hač by prawo měš, drušim hrědi wobac, wón swoje přenje šłowo pšes druhe niž mjenje džinne wobtwjerdži, i šyn, so praji: „Twoja wěra je če wobšłožila, dži i měrom“. Ša prawu runje šaf šamny šłonit w šłemplu šale žónsta do swojeje šłoma džeske, šaf wobšłožena džowfa Knješona šaf džesko mēra. Pšes swoju wěru pač wona šlyšeske džeržo pšeske režži,

hdyž je došlo hižo wumrjela, a s njej wulka hromada swětlow wěry nam pschitwola: „Wěr do knjeja Njejom Chrysta, dha budžejš ty a twój dom sbožny“. My smy wščitny hřešniky a pšed Bohom žanjeje křwalby nimamy. A hdyž tež s porstami na nas njeputajaja a našej njeno do blota dele njezabaja, hdyž pšed cłowjemi bjes porota hrožimy, išto to nam pomha, hdyž tón stary, šly njeupščezeł prjebadowšich hřešow dla pšed Bohom naš wobforzujaje, hdyž jatoń naš šajubdža, hdyž wšchewođomny Bóh šam našej potajene hřeši na swětlo pšed swoje woblězo postaji, a našej hweđomnje ras jatama? Šcho tamne faricejske pschiznawije i družim, tiž šy hóršiki hač my, nam pomha, hdyž smy my šami šli doleš činiłi a šnadno niz pšed wšchle hřešnje šojeje, ale se šlowami a s myšlemi temu Wótzej w njejběach ščinowu činiłi, našeho šbožnisa šaprel i Duha Božeho šrudžił? Hdyž šo do swěta Božej šiwatošce šajimy a šo štutije pruhujemy po Božim šatonju, kaž je nam knjes to pošal, potom budže našej wočgo wotze, šo i najmjenshi prěcht na šwojej šutni wibžimy, najmjenshi blať w šwojim žiwjenju, a hdyž čže šo nam potom štyščaj a my šo rubžimy šwojich hřešow dla, potom nam ničgo druge njewoštarje, čžež móžemy šo džeržez, hač šubošć Boha Wótza a hnada Šsynowa. Šaj šawěrnie t šwojemu Bohu dychi tožde wobčežene šweđomnje šwoje wuškowanje wiač. Ty žane šeište dary šobu pschiznejš njezrebajach, šo by teho knjeja, po šotrebž pomozy pošadašč, šobriř, wopory, šotrez šo Bohu špodobajaj, šei tyščeny duch a rošbita wutroba. Wón čje njepazima, hdyž pšde šrubowu ničgo šrajčš njewěšč, hdyž je šduchowanjom a je šyřkami t njemu pschiznejš, wot kždeho šo wón namafadž ba, tiž jeho pyta, tiž i wěrnej šofutu a i džězajš wěr u šo jemu t nohomaj čžijnje a wot jeho šinilnošče šwoje šboje wočkatije. Taška wěra je hižo wjele tyščaj cłowjekam pomhała a tež tebi pomha, šo móžejš i jeho poškošče čžepačž hnadu ša hnadu. Š tajšje hnadu potom šražny mēr s Bohom wuřadža, tiž žadny šwět tebi rubiež njeměšč, pšchetož Wóh je i nami, išto čže pšchěžimo nam bęč? Čžim wječitju winu pať je Wóh šwojeho Šsyna dla tebi wodač, čžim wjažy budže twoja šubošć t njemu tebie čžerěž, šo by šo hřeša hlađač a šo jemu podobneho šejnič, tak šo škonežnje hinač njeměšč, hač šwěru ša nim hrožieš a na jeho kašnje kěžžonowadž. Šchtož we tajšej myřli šwoje dary na šemi došonja, tón móže i měrom wuřal čžahnyč, pšchetož jeho šonž njepřu žane wječorne šwěrki wječnje uožy, ale raiščje šera pšed wječnyj dijom.

B. J.

Šamjei.

Pucowanje po Božim pišmje

abo

šajše myřle nadeždej, Bože šlowo čžitajo.

Božowa šwěrnj čžitaj „Šomaj Wóh-a“.

I. Inži Wótšajowe, 24. štam.

(Wotšajowanje.)

Wěščeli šo Abraham našto rošubdžil, šo mēł šo šašč woženč, dę wutabža tajše rěšowanje i jeho žiwje wěry do Božeho šwěta. Šo tutej naležnošči njebě šo jemu wobšchito Boho šwěta doštal, a teho dla nima wón žanu njepowalnu bōjštu, ale t najwječnš cłowšiz wěščoj, šo Wóh jeho pšchede wiačje pošobuje.

Mjes Abrahamowu pšchěžštwom škušaju wěrnemu Bohu poměrnie hiščje najšje. Šo šo tež tu pšchibōšte wiačnja šchěrčš pošady, šonimy pošobijo na 31, 19 štamje. Šo je šo Boža škušja mjes taju narobom šatnowala, šonimy a špōšajemy jawnje i šibowebne pšchibada, šotrez je po wšchm šašču wot šja (22, 21), přeměho Wabotoweho šyna wuřadžaj, kaž tež i šcho, šo je šilcam praweho a wěrneho Boha špōšaj, šotrez je po šdaju je šlaha škubejšich wuřadž, šotrez je i škšebda (22, 22) wuřadžaj. Wobaj nječchajš wotajaj, je šubšajenjom, šotrez bē šo Abrahamaj doštal, a tola je šib wē njemě do Boha tak šajenž, šo wšchle čžetowe špōšajowa nješamōža, šo by je šwojej wěrni šhobal, a šo šo nam hiščje w šonimy šatonju jcho ščeršewošć ša šnamjenju wuřadžaje, a šat je šilcam šle na to šatoženy bē, šo mošt jedyu i najwječichš špōšow bęč, šotrez šo šarum šatonju namafadž, njebě-łi wón dla šwojeje štupošje a čželčelatomnošče je šwojej wěrni šwōščit, šo tym pošobijo šonimy.

Abrahamowu wotročž džejše, dolež mějše jato jeho šines naležnošć ša šutni, a šo by šo teho dla hiščje w šotrebž njepajnych špōšajenaj dač rošajnič: šat, nočžy-łi žona šo mnu hič do teho šraja? džerju ša dha šašo pšchiznejš šwojeho šyna do šraja, i šotrebž šy wuřadž? Šenož šat mošt potom šmoy wolu wuřadž.

Abraham džejše: Šladaj šo, šo by ty něbže mojeho šyna šašo tam njepšchibej.

Tola to, čžež šo tu bōjšč, šo šawěčje njestanje. Škjes, njeběšči Wóh, šotrez je mje i mojeho wšchneho doma wiač a i mojeho wotšwōšitcho šraja, a šotrez je šo mnu rěčal a tež mi šo pšchibajš a šraji: Šon šrai čžu šwojemu šymjenju dač, tón šawěčje šwojeho šanžšja předy tebie džejše, šo ty tam mojemu šwnej manděšlu wōšmješč.

Šeli šo šat, šajtož ša móžne nimam, žona njepščež i šobu hič, dha je čži pšchibaja, šo mojemu šwnej wot tam manděšlu pšchiznejš, špōšajšena; potom mamy wočšatš, šcho je šebi Wóh šradžil. Šenož njewōšejš tam mojeho šyna šašo, dolež by to, kaž šawěčje wēm, byš pšchěžimo Wójej radše a woli.

Šchby šonimyšč, šat ma we wšchš padach čžinič, šotož wotročž šwoju ruku pod Abrahamowe, šwojeho knjeja šwero a pšchibajšale šo jemu na to.

Šajšej je šo šubito, šo ma bęč wōžš wuřcho naroba. Šat bē wēše, šo ma šebi žonu wubrač a šo wōšenič. Šo to šo tež Wóh pošara. Šcho žiwjenje wumrjaje, čžejš, šubto a wšdo, šchtož by mēł, je podobat do Wójeje ruci; tak tež žona, šotrez ma mēčž ša manděšlu, a wō šotrez tola njewē, i wōštal ma pšchizč. Šy šmy šlajšja a čžiničny wōš došradž, předy hač šuchym šo Boha pošadž. Šotom, hdyž špōšajemy, šo šutnowčš našupi, šmōštamy a šmy njepšchizni.

Šo šo šbožne džejš, šotrez šarčijš hiščje šaštaraju. Ššyrotki nadeřdu malo šwěry na šwěče. Wšchēł tu, wšchēł tam: pošobnja nanowu wutroba a šwa maczěna wutroba štoj tola najšwērniščej pšchēłaj.

II. Šchutčja 10—28. Wotročž wučkjenje něto džejščaj wjelštudami (šamelami) a je wšdelakim škšejowum šubtom do Wšepotamišče, do Wabotoweho mēša. Wōšajšiwšči wjelštub wōnta pšed mēřm pšči šubni, mōbli šo knjeja, Bohu Abrahamowemu, šo by wōn šam jenu šōšlu, šotrez je dla je do žubš pošłaj, šem špōšajeb; šon pošajš šam šnamjo, pšči šotrez čže knježju, ša šwojeho knjeja pošajenjom, šejnač. Wšpšewawšči šwoju mōblitwu wšladba šebēřu, Wšelšowom džowtu, šotraz šo wodu pšchizje. Š škušje šajnje šotowa čžini wōna po pošajenjom šnamjenju. Wotročž wšwopšchizowawšči šo dla je wuřadba a šejnačajš ju ša prawu, wōbdrati ju a wšpšewa Bohu i šhōšom šwalnu i džajny šhērlich. —

A wotročž wšawšči džejščaj wjelštudow je šwojeho knjejomych wjelštubow i šređnyj wōžžerjem, šotrez je ša wšub wšadu, čžejšje tam a mējše šobu wšchēłte škšewo šubta; a šamymy šubščij šo do Wšepotamišče mjes rēšomaj Šuratom a Šigrom t Wabotowemu mēšu šaranej.

Šadž do šarane šchē něbže 120 125 ml pūča. Dolež mējše tam šajšej manděšlu šubšchēž, mējše wulke šobatšwa šobu wiač, šo by njepšejtu hnyšom pšchēžēščil, šat šobaty je dom, šotremuž šbrašča škuši a šo mošt pšchizowu njewēřtu a je je domjōžych i šređnyj darami wōbbariež a šo mošt ju i pšchu do škananejšeho šraja pšchiznejš.

Dom haj Bóh!

Číslo 28.
14. julija.

Číslo 11.
1901.

Srbske njeđzelske lopjenka.

Wudawaju ho kóžu hobotu w Ssmolerjez knihičisłohčetni w Budyšinje a su tam dostač a su šhtwórtlětnu pšchedplatu 40 up.

6. njeđzela po swjatej Trojizy.

Jan. 15, 1—11.

„Woštańće we mni a ja we waš.“

„Woštańće we mni“ — tak praji tón knjes něhdy k swojim wučobnikam, a jawérnje, hač runje bje nčwóženja wot nich přecjz wšaj, njeje ho tola smutkowne sjednocenje s nim šubilo. Dolež pal su hami we nim wošali, dha tež wšitkim tym, kotrychž běše tón knjes jim poručil, pšchego jašo pšchwalaja: Džězatto, woštańće pšhi nim! — Woštańće pšhi mni, tak praji tón hamy šbóžnik, kotryž hubjenych a wobčeženych k sebi wola: „Bójće hem te mni, a šchtóž te mni pšchidže, tebo njebudu ja won wustorčiz.“ Tež dženska dyrbi to našcha přenja proštwu bycz: Bójće k Ježiškej. Žich wjele je hžjo hač dotak k temu knjejej pšchidžo, ale woni su ho na jeho wošboje a jeho rěczy posłortowali a su ho teho dla jašo wot njejo wobročili, a teho dla ma jeho džensnišče napominanje: „Woštańće we mni!“ swoje dobre prawo wošboje hiščeje w našim čašu, hžěj wotpad wot Bóha a jeho žalbowaného ho pšchego dale wupšhečjera. O, budžež štróšni a wachujće. Hlajće, wozuženje wot Bóha našle nepoštahdza, wšajst, kiž naš k Bohom sjednoczi, we wšomkijenju ho njewotwaja, to ho po nčejim stawu, ale beda tebi, hždyž móžeš tajle wotwajenje snječ. Napošleđ tak daloko pšchidžije, so w šchrystowym towarštwje wjaz njestějši, so fěšchta čženowče tebe zle wobnježi. Šchtóž mudry je, teđbnj teho dla

s nowej šhtuńošju na stare napominanje: „Džerž, šchtóž maš, — budž šwěny hač do šmjerče, — džězatto woštańće pšhi nim.“ Šwjate pšimo wšhelte wobraš nakojuje, so by towarštwu mjes šchrystowom a jeho wučobnikami wšomajenižo. Šak lubosne je tamne pšchirunaje wo dobrym paštyrju a jeho wozjad, abo wo hlownje a šawach, pšhes kotrež won najwuziče sjednocenje s nim wotaje! Š temu pšchidže dženska pšchirunaje wo winowym pšektu a jeho halojami. Ale teđbujće derje: wulki rožběl je mjes šwontowym sjednocenjom s šchrystowom a wěrnym towarštwom wutroby s nim. Jětoti ho šlawne swojeho šbóžnika njewotrejtnu, woni pšhi wulkim šadle dobrego paštyrja wšomaj, su pal njěžile a hrošne wozjy. Woni drje ho pšhečjizjenjo mjenuja, ale jich šlawstwo na šchrystowym čzle je njěžiwje, dolež ani s hlownu, ani s prawymi šlawami tuteho čzla wulko sjednoczeni njěžu. Wot winoweho pšenta, kiž je njějšeti winizat do tuteho šweta pšbžil, njehadza ho wottorhnyč, a tola s nim jenož šwontownje hromadže wšaja. Zajzy čłowjektojo su ludazy pšhečjizjenjo a wjele hóršči, hač tamni wotpadnjeni, kiž ho šlawje wot swojeho šbóžnika wotwobročja a wolaja: „Nostorhajny jeho šwajst a čššamny wot ho jeho šchryst!“ Džězatto woštańće pšhi nim, haj, we nim. Šchtóž temu knjejej pšchidžije a s zylej wutrobu pšchidžije, s wutrobnej lubošcu, tón je jedny duch s nim. Šchrystus tež ham w tajtim čłowjeku woštaje, we nim a pšhes njejo ho wopolašuje, tak so može tajki wšyho wobnuadženy wučobnik špěwaz a prajč: „Knjeje,

w nęmſtej a herbſtej rēczy pōwita. Mjēdzjelu 7. julija mjeſeje ſo jęho ſapoſtaſanie do ſyrſtwiſnego ſaſtojſtwa w Bożej kſtjebje pſchjes ſtęja ſatara ſandita.

— Ku. wuēczj Roder w Hornjej Hōrzy ſwjecejſzeje 23 lētny jubilej ſwojejo wuēczjōwa w Hornjej Hōrzy. Sz wchdęj ſiron doſta ſoſojpſchjeja a wopōſtoma luboēje, forēz ja to ſwēdzjadu, kaſ lubowanj a cęcięjny je wot ſwojeje iſkulſteje woſady, kaſ teſz wot ſwojej kolegow.

— Wulfi ſwjeżen ſwjecejſzeje Wjeleczjanſta woſada ſandżenu wōbzjelu. Pſchetoſz na tym dnu mjeſeje ſo ſaſoſzny kamien ja nowu zryel poſtojē. Zaſo ſo woſada mjēdzjelu Kantate dżelede wot ſwojejo ſtareho Woſejo doma, bēdže nēfōra wutroba hnta pſchi dżelenu wot teho mēſta, forēz bēdže na wiſhe 300 lēt woſadje w doſtrud a ſjch dnuach t naroworjenu ſkſtjelo. Nēto je ſo ſtary twar, ſiſz bēdže ſtary a doſżerzan, poterka a nowe murje ſu ſo hīſzo je ſemje poſbēhnye. Saſoſzny kamien leſzi nēbēdže 3/4 w wyſche ſemie, tam bōdż bēdže wotariſnjēſzo. Szwjeżen poſtożenia ſaſoſnjego kamienja mēdže ſo wōbzjelu popoſtjenu. Wopōſtjenu w 4 hōdſjnach hībajē ſo ſwjeżejſtj cęh i ſarſche. Dwōra na twariſnjego na poſbriſnjēdzy, bōdż je teſz naſtjōwa zryel naroworjena. W ſwjeżejſtj cęhu bēdže teſz kſjēz can. cap. kantor Mjēczjanſi i Wōdſjiana jaſo ſaſtupier tadamiſna, forēz na ſollatorſtwa nad Wjeleczjanſkej woſadu. Pſchjichj bēdžu ſtęja duchowni i wotſłōnōſze. Do cęha bēdžu ſaſtupier ſtęja wuēczjo, architektjelo, twarj, ſyrſtwiſny a gmejſte pſchjeſtjēczjō atd. Wotſłō ſaſoſnjego kamienja, ſiſz bēdže i pletwami a wēzjami wuſpſjēnu, a do forēbōj bēdže ſkſjij i leſzi b. 1901 wudſpny, bēdže ſo woſada w bōhotej leſtjeje ſejſtja. Szwjeżejſtj rēcz dżelede kſjēz ſuperintendenta Kſjēz i Radeberga, wōbzjōſz ſaſoſnjego kamienja wuſoſjō, forēz wroczō, do prēdka a horje potęjē. Kſjēz ſarat dr. Mēcz mjeſeje herbſtu wōſwjecejſtj rēcz, w forēz ſaſoſzny kamien wōwnamjenjēdže ja wopomijēſtj kamien Wſtjēje pomozj, ja ſaſoſzny kamien noweho Woſejo doma, ſiſz dżę nam bucz dopomijēnu na rōſzny kamien, ſiſz je poſtożen w ſejſtu Kſjēzjōw. Na to ſo leſzina, ſiſz mjeſeje ſo do ſaſoſnjego kamienja kamurjowacz, na pergamentowu papjeru ſpſjana, cętalche. Szorſtje a nēmſte nowiny ſo pſchi poſtojich, kaſ teſz truchj nēczjijchj pjenjes. Na to pſchitōmni ſtęja je ſwōbzjēdżjōmni ſłowami trōſjy na ſaſoſzny kamien dſjichu. Wōbzjōwa a ſjownowaje ſwōbzjōnōczjōj Kſjēzjōw. Wty pſchjējny, ſo je ſjownjēje ſapozjany twar teſz pſches Woſje hīnabe wōbzjōnē i ſwōbzjōmni forēz dōſjōt a ſo by ſkſtj Woſju t cęciēj a woſadje t bōhatemu ſjownowanju.

— Kaſ kſjējchj, budżę ſo lēſja Waſtaw-Moſiſtj ſwjeżen wē Wulfi Szjōradz ſwjecejſz.

— Wōbzjōſja powjēlcz dōbzje i Konſtantinopla, ſo je tam mōr wudſjir. Bōdż teſz ſu leſzi bōhōrj a ſemjējchj po wōwjeſjadz jara niſte, ſo tola turtym turtowſtym powjējczam potnje wēriē njemōſje a dſjybimj ſo ſtęje bōjēſj, ſo je wjāſz bōhōrj. Wōr wubōdża w naſchjch myſlad ſrudne wopomijēje na tamne cęhju, bōdż je w naſchjch ſtęjad a woſbēje teſz w Szērbach w 17. lēt ſtōſtka ſaſoſtjny ſaſabdzal a zyle wty wuſpſjēcz. W tamnych cęhjad ſo je na pſchjlad w Nēmſtej na mōr wumjēto 1 1/4 miljōna lubōj. Trōſjch je, ſo je leſarſtwa w pōbzjēdm cęhu poſtupowato a ſo je teſz prēdōj pſtalo, teje ſaſoſtjny bōhōrjēj mjēſj ſtęjcz. Tola je mōr taſ jara natſjōſz, ſo dſjybja ſwōbzjōnōczjō wſjōj pſchjējſtjōnōczjō cęjſjō, ſo njebj ſo tale ſaſoſtina bōhōrjēj t nam ja njēſtja. Wōb tōn Kſjēz cęjſj mīle ſwōjū ruku nad naſchjch ludom dżēczjē!

Wſchitō po rjadu.

W bōczjenu ſa blōdm hēbzjadu ſjōſtjō mōbzjōj lubōj. Wōni bēdžu ſwōtlu hromādje powjēbali, hjes tebo ſo buczj ſo ſnali. Dżj jedbn rjēnu, ſo je po prawym cęh, ſo ſo mjes ſōbu pſchēd: ſtaja a namjētwajē, ſo dżę wōn ſapozatj cęjſjē. „Nēſam mjēnujy M. M.“, praji wōn, „a pučjju ja wulſu ſchleſczjēnu, w forēz ſo bēdže dżēlaja. Praji, ſo hēbi ani myſkſjē njemōſze, teſto taſtjch pſwōwch, wōwōwch a palenjōwch bēdżow ſo na hēwēje pſtęjēbja!“ Jēho ſjōbz bō ſwjecejſze: „Mō, to derje po rjadu dżę“, praji wōn. „Wty ſtaracze ſo ja bēdže, ja paſ ja to, ſchtoſz do mīd pſchjōdže. Szjym pučjōwat wulke palenje w R. Czjēmy tola hīabacz, ſchto nēto pſchjōdżę“, wōn pſchjſtaji ſo t mōbzjēnjēj pōbzla njēho hēbzjōzemu wōwōczō. Tōn

dżjōwne mēwōczō poſaja. „Szto na to pſchjōdżę?“ praji wōn ſchutnje. „Ja to pſchēmēnēj njemōſja a wēn wōwōtjōwjenje: row a ſaſchjē na to pſchjōdżetj. Szjym ſaſtupier najwjeſtjēje mēdżczjanſkeje pſchēdawatjē ſaſchjōw. Radſjōmniēje mōje naſch pōbzjēdm Wam nēchto wjeſtjēſche powjēdżjē.“ Ale tōn bēdže hīſzo na tym, ſo wōſtaliē. „Szjūchjēje mi moje pſchēdſtajanja“, pſtajēſe ſo ſamōwōczj; na wabjenje drugich dſjybjeſtje tola prajiē, ſchto je. „Dżēlam pola ſtareho kamjenjēczjōra ſtęja 2“, bōjajſtjē wōn pſchjſtaji. „Tam ſo jenoſz pōmſtli na rowy dżēlaja“. Taſ zyle po rjadu dżę. Sz bēdžu a i palenjōw ſo ſapozjūjē, potom pſchjōdżetaj ſaſchjē a kamien na row.

Narod a domojſjandżenje.

Wulfi ludſkſtj ſejtſ Mendelſohn bu jūnu praſchjany, cęjju hūdzbu ma ja najrjēchjōj wote wſchjſtjch, hacz ſjōbzjōw, Wōzar-towu abo Bēthſowenowu. — abo hūdzjō ſtarſcheho hūdzōnka? Duſz wulſi mōwēczj wōwōtjō: Najrjēchjē jūſtj, forēz ſjym bōj kſjēſchaj, njēſjū i hūdzjōb ſtarſcheho abo mōdōſcheho mīdſtja, ale to je hūdzja naturſkeho jūſtja, to najrjēchjē, ſchtoſz ſjym bōj w mojm ſjwjenju kſjēſchaj, prēni ſjym nowonarōbzjōnego dżēſatja. Nan a macz wēſjēſj i wutrobu drohōmu muſej pſchjōbzjōjētaj, forēz mjes tym dawno wjele wyſchjē jūſtj kſjēſchj w tamnym ſwēczj.

— A tola kaſ rjany a drobi je prēni jūſt dżjēczja: hīſchjē droſzjaj a jōbzjōmſtj je pōſledni. Bōdż mſczjōa dnuſja ſwōje pōſlēbje dſjchjūjēſtjō wōdſchja w mōdſtjōw: Do wōtjōw ruſtōw poručjūj ſwōjeho dnuſja; t ſj ſjy mīe wōmōb, pſchjēny Woſo! abo: Nēſt pſchjēſchj twōjeho wōtrocſtja ſmērom, pſchetoſz mojej wōczj ſtj twōjejo ſjōbzjina wuſdajē! — Szjmerczj je pōſjēta do dōbucj? Szjmerczj, hōdje je twōje ſjōbzadō? Hōdje je, hēla, twōje dōbucj? Wōju buſz dżaj, ſiſz nam to dōbucje dawna pſches naldcheho ſtęja Jēom Kſjēzja, potom kſjēj ſo wōbzjōlo lūbzō mſczjōego, kaſ Szjēſzapanow, pſchetoſz wōn kſjēſchj hīſzo njēbjeſtj ſhwalōbny ſhēlſchj wōwōczjōm, forēz wuſnawajō: Tōn Kſjēz je wulke nad nami cęjſtj, tebo ſo trādajm! Wchj t je pōlny ſjēwczja a ſjch ſajst pōlny ſhwalenja; wōni pſchjōdū i wſtjanjom, pſchetoſz wēczjna rādōczj a na ſjch hōwje.

Swēdēt wēry.

W cęhu pſchēſczjōhjanja ewangēlſtj w Franzowſkej bēdže ſo teſz hūgenotſkſtj wrēdat Kugere ſajaj a ſwōjej ſjmerczj napſchēczjō hīabacſche. Jedbn dſjō ſo pſchēſczjēj poraſj, pſchjſtup t njenu doſtacz; jaſo ſo jaſo wōſkſtj, ſtjāſtjka ſpzy namala. Wōn to Kugerej dſjēl a wōbzaj dżjēſtaj hacz t jaſtjōwom wrotam, forēz je ſtjāſtjōwomni kluczem wōamſtjchjaj.

Wſchēczjēl prēdajōa napomnaja, i mīm cęjſtjēczj, dōtēl je ſkſłōbzjōczj ſjawnje wōt Wōſa ſtjēſana.

Alē Kugere napſchēczjōw: „I ſchto budżę je ſtjāſtjōm? Budżja jęho ſtjōwōwacz, bōdż cęjſtj, a wōn je pſchēzō pſchēzjōw mī pſchēczjōw ſo wopōſtalo. Mō, to ſo njēſtjanje. Moje cęjſtjō mōſza moricj, ale naſchj wōn tola je ſwēta njewuēczjōra.“

Wōn hīſchjēje jūſtjōczjō dżjēſtjō do noſy pōbzłada, ſamſjy ſjōbz dūcjē a ſo do jaſtjwa wōczjō.

Bōdżjēn po tym wopuſchjēj jaſtjwa, ale ſo by bſt t ſjmerczjō wjēdjeny.

Nēſchto t roſpōmīnanju.

Schto je najbōſtjſchj?

Demotſtſ wōwōtjō na tole praſchjēje: „Nēſz je na ſjōbzēczjōch ſtjūb.“ Sokrates na to ſame praſchjēje: „Nēſz najmjēnje potrjēba.“

Njwō narod.

Jaſo ſo mſczjōego ſchēbzjōwa wopraſchjadu, kaſ ſtary wōn je, wōwōtjō wōn: „Dafle dſwē leczj; pſchetoſz ja ſwōje ſjwjenje jenoſz wōt tebo cęha leczj, bōdż ſjym Kſjēzjōba ſejnal a ſjym i nowa narōbzjōw; wōſkōmōbzjōczj lēt prjēdū bēdžu lēta ſjmerczjō.“

Dalſchje dōwōwōlne dary ja wōbzje armenſkje hſyrotj:

M. M. i M. t dalſchjemu ſjwjenju najſchjch hſyrotow 2 hr. 50 np.

W mjēnje wōbzjōch hſyrotow praji wutroſny dżaj

Gōlcz, redaktor.

Bomhaj Bóh!

Czísło 29.
21. Julija.

Rěčnik II.
1901.

Serbske njedzelske łopjenka.

Wudawaju so łóždu hobotu w Šmolerjez knihičiznje w Budyšinje a su tam dostac fa šćwtórtětnu pšchedplatu 40 np.

7. njedzela po swjatej Trojizn.

Mark. 4, 26—29.

Tuto wotdźělenje swjateho pisma nam w pšchirunanju s ratarěšeho žiwjenja a s tym rošćenju Božeho kralestwa pšched woczi staji. Łóždy wě, so dyrbi dobre hymjo, kiž móž t škadženju we hebi ma, wuŕnjež, hdyž čyže dobre žně mječ. Šsaam hebi tuto žito njemóže čjinić a žana fabrika to njemóže, hacz runjež wěmy, i tajkich maczišnow wobšteji. Šsamyjo dyrbi w Božej štwórbje, pod Božim hlóncžtom a deščejštom jo šestawic a teho dla je Bóh, kiž to čjini a nam to dawo. Tak je tež je hymjenjom Božeho kralestwa. Niz i čłowštesho kumšćta a wjedženja, ale i njewučetpowneho šchaza twojejo Boža dyrbi so wšac. Drie su falschni profetjo byli a su hišće, kiž je swojeje čłowšteske mudrošće našchemu ludziej pšchpowjedbuja, so žadny Bóh nije, a kiž jim flote hory šlubja, hdyž jim pšchwišću, ale jich wuŕny je smijowy wuŕny, kotrebož plód je jenož jed njepokojnosće a šawiješe. Ale my wěmy a dźeržimy hišće kručje to prawe, dobre hymjo, šrawjene na Božej roli w starym a nowym šlubje a nam šřhowane we wječnym Božim šłowje štareho a noweho testamenta. Tute Bože šlowo, kotrež je jena Boža uóž, dyrbišć ty wuŕnjež a hajjež, kaž je Bóh to do tebie šaščješpil. A ta rola, do kotrejež mašć jo wuŕnjež, su čłowšće wutrobny. Wučet ma tuto hymjo wuŕnjež w šćući, předać w swojej wobadže, hospodać w swojim domje, mać do swojich

džerži a łóždy pšchede wšćem do swojeje wutrobny. A cjaž, tuto hymjo wuŕnywac, je pšchězo, tak dołho hišćeje ty hi. Šsy ty to hacz dotal čjiniš, sy ty tuto dobre hymjo wuŕnywac, a hdy by tež jenož do jeneje wutrobny bylo?

A tuto hymjo, kotrež wot hórach pšchidže, ma móž šřadžež w hebi a tola to wotwišćuje wot role. Ratať rolu, do kotrejež ma so hymjo wuŕnywac, předy pšchotuje. Dwoje je pšchi tym nušne: jo so rola šmječeji a jo so wot njerjada wučjijeji, ale ty wěšć, so so čji woboje ženje došpolnje njeradži. Tež rola twojeje wutrobny dyrbi so najpředy šmječeji, hewať tež to hymjo jenož šmječeja. A radlizu tež šnajejšć: to je Bože šlowo. „Njeje moje šlowo jako wohen a jako hamor, kiž šćaty rošćija?“ praji tón Knjes. (Jer. 23, 29.) A pšbla radlizu šafonja ma Bóh hišćeje druzi přěd a jón naloži a dyrbi jón naložowac, luby šćidž, i kotrymž tebie njepšchewjšeć, pšchewjšeć njemóže. Wěšć ty, mój luby čjitarjo, čjeho dla Bože šlowo hušto žaneho šaščječeja na tebie njecžini? Dokeľ so šam njefnajejšć a šam so šjebalšć, dokeľ tebi t wědomošć pšchidžo njeje hlubošć twojejo hřeđa a twojeje winy. Šdyž sy nawuŕnyšć, šduchowac: „Za hubjenu čłowjek, šćto čyže mje wumóž?“ je twója wutroba šmječejena a wotewerjena ja ewangelion.

A tola dyrbi so tež wučjijeć. Njerjad, to su šćwěne myšće a loščty, dyrčja so i šćorjenjom wutorčac, hewať pšchězo šašo rošće a rošćenju dobreho wuŕnywa

Napij ho, ja čuzu tvojim vjelobladam tež nadež: jo by to ta žonka byla, kotraž je knjes moje knjevomu hgnej wutrobaj.

Doniz bēd je klona murčezal w hwojej wutrobje, hlaj, tu pichidže. Kiebekla won s faranom na swojim ramjenju, dšjeche dele do sudnje a načerzafaje.

Duž djač f nje: Daj mi wčafaj picz. A wona thēte wla dele hwoj faran a dšjeche: Bji ty, ja čuzu tvoje vjelobladu tež napowčiz. A ja pijadž a wona napowti tež wjelobladu.

A ja ho ju wopražach a djač f nje: Čjeja dšowfa hū ty? A wona wotmolwi: Za hgm Bethuelowa dšowfa, Naboroweho hgm, fotehož je jemu Wlita poroždja. Duž powbnuh na jeje čžoto (mōh) štoru tynku a rječalaj na jeje ruzg, a pošlihčid jo a woblach jo f knjeje a thwalach knjeja, mojeho knjeja Abrahamoweho Woha, fotehož je mje po prawim pčuzju wjelob, jo bchd Abrahamowemu hgnej bratrowi dšowfu wlat.

Teho dla, čježe-li mojemu knjeju kmilnož a pščeščelstwu wopofalacž, kaž je tež Wōh we wčaje tutej naležnolje kmilnož a wčelnož jemu wopofalacž, dha powjeljeje mi; jeli jo waf nž, dha powjeljeje mi jenož tež, jo bchd jo wobroščit na prawizu abo lēwizu, jo bchd mjes družimi hwojōami f Naboroweho rodu wo dšowfu prohčj.

Na to wotmolwijačaj Laban a Bethuel a dšchataj: Za wēz pšchidže wot knjeja; a dōfel je knjes wo tutej naležnolje hūz roščudjti, dha njemōžemoj ničjo pščeščelstwu tebi rēčezaj, ani šie, ani dobre, to rēča: njemōžemoj prajiz, ani haj, ani nē, ale mamoj pošlihčaj. Wōnoj wopolataj ho na knjeja, Zehowab; hjes dwēla šaj jeho tež čjekščaj, hōžj tež pōbla Woha pšchidjstwu nadešdjemj.

Džezž Wōžu wolu jačnje spōnujačij, tom njemōh jo ani „nē“ pščeščelstwu nje f wutrobu wumuriz, ani njemōh jo wutroba f temu tat nashilic, jalo by jo to bichče nēšaje „haj“ trēbne bylo, fotež by wutrobažaj f rospominanju a roščudjtu. Zehbu by tež mōžno bylo, jo by wutrobd tajšeho rospominanja nēšaje „nē“ bylo. Za pščeščelstwu: „to pšchidjti wot knjeja“, nimačj žaneho rospominanja wjažj; tu mačj jenož hwoju wutrobu pōnacž a nimačj ani dobrehu ani šeho do teho rēčezaj, nimačj rospominadž, bačž by prajit haj abo nē, mačj ho pōnacž bjeje wčelcho wumenjenja do Wōzeje wole.

(Potražowanje.)

Wjažn luboſeje.

„Gjeleje! tat ho fščeščelstwu mjes hōbu lubuja! — tat bchdu pohanjo hūto je spōžibanjom prajiti, hōžj wōžachu, tat bēchu fščeščelstwu hromadž pšches najumitčidu bratrowi luboſej wjažnaji. „Zō jim tat nadubaje“ — praji žrtwinčij wōtž Zertullian, hūz je 220 wumrzej. — „Dōfel hū woni hūwrečj, jo hromadž bichčej; — my pak jedyn ja družeho wumrzej hotomi.“ — Zole wutne, bratrowi hjednočenje mjes fščeščelstwu nani, jo fōždu fščeščelstwu na fōždm mēčje, bōžej fščeščelstwu hūbladu, f dobom pščeščelow namata, hūz bēchu jemu wjažn, hač wchitj pščeščeljo hūwta, to fšchilicij njemōžachu. Zcho je to — prajaju, jo fščeščelstwu na potajnuh inamjenach jo pōnuajo — jo ho mjes hōbu lubuja, priedu hač mōža ho jelnacž? Wo tymle wchēmjenju, fotež fščeščelstwu pšchijeje, praji Žuſtinuž, fščeščelstwu wuščemj, fotež bēche nēhby pōhan: „Wn, hūz my nēhby pšchijemj dohnt pšchije wōhu wobuachmy, my dawamj nēto tež, hčtož mamaj, ja powištčelmo dobre a my fōždmu potriebe nemu fōželjemj. — Wn, hūz jo priedu hūdčadny a mordowachmy, my, hūz njemachmy f žuſtini dla wchelafōže wchidjom hromadžne domitij mēčj, my hūm nēto po hōwenju Zeiom šhynja f nimi hromadž žiwi. Wn prohmj nēto ja nashidj njepščeščelow. Wn pytamj hūch pšchēmēčejčj, fotež naš f njepwardu hūdža, jo bchdu po fragnuž wuščbah šhynstwučij hwoje žiwjenje hōžowali a wjeſtch nadžiju doſtali te kame ſubla f nami doſtali wot Woha, hūz je pšchje wchiditčij knjeow.

Pšches tule luboſej fščeščelstwu ho wjele ja šhynstka dohu. Wōſchje kraujne hwočezaje ho luboſej fščeščelstwu na čgaju čjekšeho dompžanija. — Nēhby w Kartago žolōtj mōr ja hūbſchjele, fotež fōždu bžej wjele lubi mōrjele. Za ſladnočej tamni fščeščelstwu wuščdu, jo bchdu na hwojich njepščeščelach a pšchječharjač hwoju luboſej wopofalaj. Pohanjo dže w bojkščj a nastrojenju pšchidjstwučij čžowleho čgaja ſabdu. Woni bojaſtwe ſhorgh a mrejžajow wuprčidžaju. Džohi bēchu polne čželōw, fotež bēvi ničtō njelōwčezaje hwoach. Zrožj nabhroščel

dobhwalſche na ſhmertnej bojočej a wpaſaſe f njelboža družich fščeščelstwu najfrakſhičjo ſjeti. Zato bēchu jo tamna wōžada thromadžita, ju biſkop Ciprian napominačje, mōr ja prahowanje woblachadž, bačž tež je mjes nimi f bratrowiſej luboſej prawje. Wōn praji: „Hōžj my jenož tui hwojim dobrotu čžimamj, my wjažn njemijemj hačž žolōtju a hreščidnuj. Zemoj tat džekž Wōže, dychimjo to je ſtutkom wopofalacž, hōžj tuch žōhnujemj, hūz naš poſleja, jo dobrotu čžimamj tui, hūz naš pšchječhaju.“

A wōn podatmo njerečezaj. Zšwajta ſahorjenočej bu pšches jeho klona we wōkade wububnuh. Šchješčelstwu ho do rjadowniwo džekšid, jo bchdu ſpomadžniſcho na powištčelstwu wuprčidžajow pšches mōr jaſchowane. Ze ſpōžibanjom pohanjo ſtutowaju luboſej Wōžu w šhynstwu wōžachu a mējadu rjanu ſladnočej ju je hwojej bēchidnočej a njekšidſkim wachidjom pšchidnučj.

A tež nashčemu hēčjeuemu, jo žabodajčj lačnemu narobej mōht tōn wobras je ſchpeliem bžej. Zšebidnočej je tež w najšim čgaju čžeraja mōh wjele ſtutom. To jebnu družeho pōtkēčej a žana luboſej f bliščidnu ho njelaje. A žabodajčj mōht tež ničjo druge njeje hūba bēchidnočej. To jebnu družeho dla nēčeho paruje, ho jara porōdō ſtawu. A tala mōht jo f pšchječjnjemni milijonami nēfotgh bōhachd nēfotga ſulja wotrēčj, nēfotgh nuſh jo wotpombach. Ale hōže hū bōacaj, hūz jo hwojim ſamoženju wopruga? Hōžj na to dšwoličej, ſchtož wōn trēbaja ja hwoje žiwjenje hū te dary jara hnodne. A čži ludjo, fotež f darani f dobom wutrobu dohja, bwyaju tež pšchego židmij. Wšubina mjes bōhatimi a hūdmimi njebn tat hūbōfa hūwa, hōžj by ho bōle po tež ſahadž čžimto: „Wjažn luboſej!“

Wjažn luboſeje we woblachdžowanju f tvojim bliščidm, wjažn luboſeje w tvojim hūdženju wo družich, wjažn luboſeje w tvojich darach.

Wšchelate f bliſka a f dalota.

© Kettiz. Wo woblamitjenju hlowneje herſelje konferenzj dychelje ho ſchidj hūwčejčj ſwontkoweho miſionistwa a herſelje wot l. fararja rječaja Jakuba f wulſtim žōhnowanjam wōdneho miſionistcho towariſtwa w naſchdm Wōzim domje džerčezj. To je ho židžemni njedželi ſhōwurnje ſtalo. Popōdnju je 2 hōžj, pšchječeje je hūabowajm thorhōjemni a je 4 hūdžmimi thorami (herſita mōžbina mēčjeje wōjeſtſin kapulj f Wūdychijna) wōžadžina mōžbina wōbejn nardōnolčejow do ſarſeho diwora po hūwčejčjſej predarjow. Na hūwčejčjſim čgaju ho wčdje wōžadžine towariſtwa wōbželidnu, dale fčj, wučerjajo a žrtwinſke pšchēdēčjſejſtino. Wo tui, jo bēchu fčj, dychōmni a hōſko ſuſlupli, bichōſe ho čgah pšches frahmj ſuſej wot po žrtwinſcho ſollatoru a potom do Wōžeho doma, wot Wūčirſitcho knjejeho ſahrodniſta doſtojnje wubēchelno. Wōži dom bēche tat bōhōčej f ſemljeremni pšchēlčeljenj, jo dychajajo žyte hūch pšchēd burjem woiſtch wotlacz. Šhērlidne na wōbojim ſemljeru jo f polowamni pšchēdōžachj. Wērnju wotlacznu Wōžu hūzbu mēčjele na prēmim, nēmſtim, ſemljeru wōgubnu ſarac, f. lie. theol. Kēncž. Zato nēmſti hūwčejčjſi pēdat ſuſpi na pšchje f. poſtor primorauš Wjažja f Wūdychijna, fotež džej je tu pšchēd runje 50 lēami jato naſch dohſtōtjny žōhnowamj ſantur wumrzej. Njenje ſtūčeljeje jeho luboſni hōh pšches wulſti Wōži dom a do wutrobow wulſeje hūwčejčjſej hromadžij, fotež wōn pšchidwota na ſalōžju teſta po Jan. 4, 35 a 36: „Pōčjeje, pomhaječje hōbu na wulſtim žōhnowm džēle hūwčelje mōžionistwa!“ ſpomajajo 1. na knjeja žōiwow; 2. na žōiwow džēlo na miſionistmim imenaj; 3. na žōiwow žōhnowanje a na pšchidōdny wulſti žōiwow džen. Štōkōnzu liturgiju pšchje wotlaczom mēčjele knjes ſarac Garbat f Kōtez. Do howneho ſhērlidna žrtwinj thor rjanu ſchpitiſtōhju ſhēwanič pšchēdōčej poſtēčj. — Do herſelſcho ſemljerina hūwčejčjſi čgah ſaſo na ſarſti dōmōr pšchječeje a ho runy pučž do Wōžeho doma pōba. Sawōdnju liturgiju mēčjele wōgubnu dychōwm knjes diałomni Wōigt a hūwčejčjſe predowanje džerčezje f. ſarac Wōčj f Wūdychijna wo Mat. 11, 5: Zefuſoww klono: „Šhūbm hūže ewan-gelion predōwane w wšētle ſtutfa miſionistwa mjes pohanami, poſtajujo 1. na pohanow w dychōwnej ſhūdobje.

2. na Knješovu pichkafnju, so ho poganam ewangelijon prěduje, a 3. na wěstołč, so tón Knjes tajte předomanje žohnuje. Sámjednejšej předomani bještkej hłubofatowarjaceje a sahorisłkšej pošluclarjow mójnje ja wuulu wěz misioniwna. Wonej bještkej tróna rjaneho hwojzdenja. Stónčjnu woltatnu Božu službu mějčke na herbstim kemitčenju knjes farat Wicjas i Wołaczej. Wubjernje ho i čora herbsti duett wot knjenje diak. Woigtoweje a knježny Samičkej i Wujeba spěwajče: „Zón Knjes mój k swětnu paityt je“, komponowany wot najdeho stareho fantora knjeja Kozora, nadeho herbsteho slajisłkeho ludźbina. Kolleta, pichl žyrtwinych durjad kładowana, dawaceje rjane hwojzdenje wo luboćji a sahorjenowci a wucznj w 1399 jednolich darach 425 hr. 74 np. — Wo stónčjenu Božeju službow bješe kollatur-ke knještowo wuoltotnu hwojzdenštu hołcynu ja wchitich cježnych a hwojzdenškej hołcowo wuhotowano. — Jesuk Štrjnuš, krał hwojateho misioniwna žohnu tež dale hnadnje nadeje lube herbsti misionište towarštwu! Bjeđny je i kralom!

— Szubna pomjeć rosnjeje ho japočzajt šandženjo tyđjenja, so je t. žyrtwinił wuczej Sperling we Łupoj po frótki chorowci wumrjet. Šofle po frótkim nagła žmjerz knjeja fantora Šanajcha w štelizach wotwola a nětko je laho jedyn herbsti wuczej wumrjet, kotryž mějčke i dobom žyrtwinište šatjoništno w herbsti wochadže. Knjes Sperling je dothe lěta w šwojci wochadže šwětu škutował. W tym časah, hdyž bještke žodyn duchowny we Łupoj njebeše, mějčke wjele njebeše ham Bože služby wobitarac.

— Krocžaniti Boži dom ho wobnawja a Bože služby nje- mōža ho teho dla nětko w žyrtwi bježec. Boža služba mějčke ho šandženu njebeše woltad na Boje šwěrbje.

— Po horowce hu cješte njewjebra pichške, kotrež hu šefkody nacžinile a Bohu žel piches blyši cžlowjetow morile. Tajte pomjeće pichidni i blisłke Lubja a teč i Bulez. Tam bu 17 lětna dšwota žyrtwinište a škulisłke pošladniša Wlazija piches blyš woltad na polu šarazena. Škōžny i wbohej šwōibu cžuje tajte cješte domachypitanje. Ale hdyž Bōž tat cješto hwoju ruku na naš poloj, trochitny ho i tym šlowom: Boža rada je dšwota, ale štaje mubra.

— Škōžor je w tu šwitu na hwojim pučowanju w pol- nōžnym morju. Pučowanje buđe něhdy 40 dnjom trač a škōžor cže lětha hdyže wuđe i potnozy šacž druhe lěta pučowac. Bōž pichewož jeho na jeho pučowanju, so ho štrowy a cžeršny f nam domoj wrōčji!

— Kał Šendželcjenjo w Afrizy šakžabija jako dšwiti šurowcy, wo tym šmij bjo pučowaze pomjeće dostali. Najšōfke je, so woni šamo misionište štazje w Transvaalšte na pošoj njewoštaja a tež misionarom wobčeznōwce cžinja, tal so hu misionarowo Barlinšeho i misionište towarštwu němšeho šonjula prošnyž dyrbjeli, so by jim šafit pichčjwō jendžisłim šurowōšcam šfijeli.

Bože wjedjenje.

Šchō w štrachōčach dawa mōž hwoju
Štabenu mi?
Šchō pomjeće mlodošc tu moju
Š šwožnowošč?
Šchō žiwjenje šbōžnje mi škōž,
Mēr mi da hwoj?
To pichčel mōj hnadny tōn Boži
Šbōžnit je mōj!

Wōn, runjež šm dščō ja hnadne,
Čjeleži wškal mje
A f proštwam ni wuščo pichč' hnadne
Rakšitue;
Wōn šōšny šōž wješela tudy
Wobhłaba wšch,
Wōn wšchubže mi tyčhnojčow štrudy
Wotewšacž wē.

Š šbōžnito dobru, šiz woltajš
Š luboćju mje,
Bōž wutrobu wōdžic, so šhowač
Bjch šebi mje;

Bjchitč pomoz ty šłōbka mi f wuščje,
Šbžerz mje pichč šm,
Bōd twojimaj rukomaj šrubžōje
Škšowany šm.

Šbžy wułowli šemju ty šebi,
Šohnowacž naž;
Šač f nanej pichitč mōžachu f tebi
Wšchitzy tōn cžaj,
Šaj, dščajšta šłabe a wbohe
Šorje krał šy,
Še cžejšit pichč dobroty drohe,
Štalo mōžny!

Šač f nam ho ty, pichččelo, nižish,
Dobry nam šy,
A i njebeštim šłōšom šo blizich
Bjchitwōtazju:
„Bōž, šwulime dščō, pichitč te mui,
Tebe mēž cžy.“
To šłowo, mōž Boža, je we mui,
Š tebi ja du!

Něšto f rospominanju.

Čšlowjet je tat wjele a ničo wjozy, šaž wjele je w Bohu.

Nješnēwaj šo, wōdaj rad a hłabaj na pichškad Knjeja.

Šnēw je šte šwēro; hdyž wone rječš roštorhnje, je tu njebeše na mějcke.

Š hrčhami wōjuj, i cžlowčami dšerz mēr!

Čžin twojemu pichččelaj a nješpichččelaj dobru, potom prēnjeho, wobhłowach a druhego dobudžch.

Dalšie dobrowolne dary ja wbohe armenište šyrtu:

Š Wutčžanšte wōkady pichš knjeja šararja Rubaju:

L. f Bulez . . .	2 hr. — np.		34 hr. 50 np.
M. " . . .	10 — —	R. f Rodez . . .	1 — —
St. " . . .	1 — 50	Rt. " . . .	2 — —
L. " . . .	2 — —	Rl. f Rejna . . .	1 — —
W. " . . .	1 — —	R. " . . .	1 — 50
B. " . . .	1 — —	L. " . . .	3 — —
B. " . . .	3 — —	B. f Schefez . . .	1 — —
R. " . . .	1 — —	R. f Rachlowa . .	10 — —
S. f Pomorz . .	1 — —	L. " . . .	5 — —
L. " . . .	1 — —	Sch. " . . .	— 50
R. " . . .	3 — —	L. f Kotwaly . . .	2 — —
D. " . . .	1 — —	R. " . . .	2 — —
R. " . . .	1 — —	S. f Kopperz . . .	1 — —
W. " . . .	1 — —	S. f Trjebienz . .	1 — —
Sch. f Czornjowa	5 — —	S. f Wujciwa . . .	1 — —
		W. f Szornoska . .	1 — —
	34 hr. 50 np.		

34 hr. 50 np.

67 hr. 50 np.

Š Štelicžanšte wōkady pichš knjeja
diafona Woigta:

Š. Š. f Wulkeho Dažina 2

Šromadže: 69 hr. 50 np.

W mjenje wobohich šyrtow praji wutrobnu dšat

Šōlč, redaktor.

„Pomhaj Bōž“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wšchch pichč- dawačnjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostacž. Na šchtwōrcž lěta placži wōn 40 np., jenotliwe cžiška šo ša 4 np. pichčdawaju.

Bomhaj Bóh!

Cyfisko 30.
28. julija.

Četnik 11.
1901.

Srbske njeđzelske lopjenka.

Budačaju šo kóžu hobotu w Esmerlerjz knižičiškejstni w Budyšinje a šu tam dostač ša šchwórtlétu pichedlatu 40 np.

8. njeđjela po šwjatej Trojiny.

Mat. 15, 1—14.

Wérne křesćijanistwo je wěz wutroby. S tym njeje prajane, šo křesćijanistwo šwój rojom njeimě trjebacz, šo dale wobhorjowacz a hlubšce pójnacze křesćijanistwe měrnosće kebi dobyč. Wšak naš Knjes šam naš t temu pohnuje, hdyž praji: „Wobhorjowče šo w pišnje, šo bychu woni tebe a kotrehož šy pošla, pójnali.“ A Wěr napomina naš: „Noseje w hradu a pójnaczu našeho Knjesa Ješom Křysta.“ Šak lubosje je, šo wot křesćijanow na Weroje rěka: „Wonu wobhorjowču šo wědźnje w pišnje.“ Ale šchwóž dny křesćijanistwo wěrnosć jenož i rošomow wopřijech, tón i dwělowanja njeby won pšichol a jeho dnja by tradała, hdy by tež bohate wjeđenje měl. Ně, wutroba dyrbi šapšijata byž. Wšitkim šwótim dyrbi šo pšichowac: Wšimnje móž ewan-gelija do wutroby horje a wy budźeje šponič, šak móžne a žohnowanja polne je, šak wutroby wobšoji.

Wěrnj křesćijanistwo dyrbi pšede wěđem pobožnu wutrobu měč, totrěž wěkele je, Bohu pšichuľeč a jemu šlužič.

Šižo w Israelu dyrbi Bóh pšes rt wrošety Ješajasa škorjeć: „Tón lud šo je mni pšichližuje je šwótim rtom a czešči mje je šwójimaj šubomaj, ale jich wutroba je daloto wote mnje.“ Drie ša czeš Ješajasa njeje po-brachowalo na woporach a modlitwach, ale tón, šiz na wutrobu hlada, a šiz čže wutrobu měč, njeje i tym

hijče špokojom, ale škorži: wutroba je daloto wote mnje, njeje pódla, hdyž woprueče, hdyž šo modlicze. Tu šamtu škoržu wupraji naš Knjes w našim wotšćenju pšechewo Jarisjstom. Woni je wškej šwěrnosću na to dieržachu, šo Bože šlužby, wopory a rěčne czešy žyle po šatonju šo wotměwachu a teho dla bechu šam hijče pšichajnje dali, wšes totrěž čyžu došpózne dopjeljenje šatonja dozpeč. Ale šac runič šak wjele czinjachu, dha to tola jenož i šlowu, je rtom a i rukomaj czinjachu, jich wutroba pať nješče pódla.

To je ša naš t napominanju pišane. Šrašna wěz je, hdyž jena wošada pilnje šwoje Bože šlužby woputuje, a naše šeršice wošab maja hijče šam šwalbu. Ale šijch: twója wutroba dyrbi pódla byč, hdyž pod šynkami šwonow do Božeho doma šastupič, hdyž je šhromadženej wošadu šhěrušče špěwáč a i šwalbu a i džalom, i proščenjom a došproščenjom pšed Boži tron šustič. Twója wutroba dyrbi pódla byč, hdyž šo na předowanju tebi Bože šlowo wuloži a na tebe šo naloži. A i wutrobu pódla byč, to rěka: wutroba dyrbi pola Boha byč. Šeho dyrbiš pšed wočomaj měč, i nim rěčeč, na njeho pošlučacz, jenož jeho měč čyžeč. Wješele dyrbi tebi byč, Bohu šlužič, šo prajich: šak luboine šu twoje wotšćenja, Knjes Ješom!“ „To je moje wěkele, šo šak t Bohu mólu a šwoju nadžiju šaju na teho Knjesa!“ Šdyž naš šak šlužbu pobožnu wutroba a šo šak Bohu pódlač, šo prošidn i Bože šlužby domoj njewrěčiš, ale trošit a móž, měč a hnadu šobu šeršič.

ho na wjelbuda, so by cšajnsta i wotročkom. A won tosa Rebecka pod hwoj bjeht i cšajnjelje prječ.

Wšon wješčelje njemjetu po hamny pučju, po kotrnjčez nešdy Abrahama i Xarana cšajnšt. A kšončnje mejške teč Rebecka japosmješi hwoj lud a hwoj wotčowitk dom; tak bejške teč jeje wučejš cšaj Abrahomowu.

Pšichjčedich do Dextrona jasta tam wotročk, so by hwojemu hwoj sprasowu pobač, potom pač džičke pučž 18 mit f potniju, bješč bejške beši Zlaak blisto pidiš Hagarine študni hojpodarstwo, njemotwike wot nanowohje, jatošij.

(Potračowanje.)

Šdy hy bohatty došč?

Nam ho hwojowe madoho hyna praščelje, kotrnj jemu wo potladach hwojowe bohatohe pšičelja powjedabše: „Šdy hy bohatty došč?“ „Šdy mam, 1000 tolet.“ Inapšičerjimo hōž po hwojce džičkaje mješt. „Č ne.“ Bejške wotmolowenje. „2000?“ „Ne.“ „Ale potom milijon?“ „Č tym mještke beši hōž, io je na nanowe praščenje pravje wotmoliti a spožiwajo na njeho hladabše, jato won jabo „ne“ rjetny. Duž roščamj jeje nan: „Wafle tehdom hy bohatty došč, šdyž mješt nešdy wjadu hacj madi. A to ženje njice. Pšičeto madi-ij 1000 tolet pšičelje beši 2000 a madi-ij 2000, potom žadabš beši 3000 a to tale. A hōy by f milijonam pšičichot, by beši wjadu žadab f ščonežnje zhyt hweč wobščedžez čyšt; a jabo potom by ho tebi ščo, šaj Alexander Wulfem, kotrnj ho je bruhim hwoitami roščabowafše, io by je f bejške došč. Čo je polkeše mamona, io dušdu njemčerju, ale pšičejo i nowym hladom napjelitnje po tym ščowje: „Čzim wjadu ma, čjim wjadu čje meč.“ Ale ja beši mješt, io ma ščo hōž mješ dorocženymj wjele runje tal mješt; hōy šaj won.

Wšondano namafachu io hrošč pšjed fršchj namafachoe ščoteha fraja dweju kotropataryo io lošče a fršchj šprotinčnje. Ščodny pšches 70.000, drugi 100.000 dolarow wnotnohe ščota pšidi beši njemčelje. Ščoto pomhajše jimat to ščoto? Wšičajz wonaj nešto bohatty došč? Wšedy je prōč, a hōy by wot ščota abo neščego družehy byč? Raf pravje praji Žesuh (Lut. 12, 15): „Wšičto nije žywy wot teho!“ Č tym wbohi kotropatary, ty wbohi čšowječe, šaj hwešenje dweštaj ty jawulitč na čžele a na dušdu i twojci rufu potnej prōča, hōyž njebu wobotajitnje potladny bromadžij, šaj došho je čžaj! Tamny nowy ščot fraj pšičes režy Jufon a ščandij io Wlasča teji io polnōžnje polafšči žonje a ma nimale 8 mještawo frutu ščmu. Wšodo wobotberjow io ščmu jawulčnyh Šubianščij tudy pšches žadnu hwoitnu ledy žrubiw namafa. A nešto je tam šaj bajta, šaj by wšičitio pšches fufatife ščowu pšičemjenje hpo: hwoitnje naita mešto Dawion, Žity f boščezjanje a rejanafimni fuhitje a bruhim jawneženjem, ale teč ščimertne mešto, hōžez hōž pšches 2000 ludžij wpi, šiz hwojce wafle pomolante wofajimaf, hwoju wōčžinu wopuščedžu a nešto hwoj pšichod a žinjenje naitajdu, io bydu io hojpodolnych hamočinach hynne potnōžje hwoje ščowje pšali io čžemjenym hōče. A žadny njemčje, hōy je bohatty došč. A ščito dadiža beši plaččij čto čžemjenju prōč -- jenož rjanyh hōnow io pšichod bla! Ščito maja woni jnjejč a pšičezierč io tamnej fratej hynje; ščito budže jich wobščez pšičes hōd a hōrjo, hynu a jumer! A to wšičitio ščimšoe prōča bla, „njemčelje“ mamona bla! Ščaj ščoto a ščoty prōč jeničju čšowitru dušdu na dnju hwešnje wumōže? (Žefanija 1, 18.) Ščaj budža wšičitje te milijony, kotrnj šu io potnōžy a potnju, f ranju a f wječerju wot kotropataryo nabromadžene, ščubjenje ščto woporoč, hwešje nje mješčowimj čšowitčij budžow pšičerč?

Ščto pal to ščara, luduh čžitarow, šiz wy tola ja ščotom njemčjeje a teč ženje rječ njemčubječe, ščowjo ho po ščarmy pšiči-ščowje: „Wšitaj io fraju a žib ho f prambu!“ A runje teho bla, doščij dwešimj potladny bromadžij (Mat. 6, 20), dwešt naš njerošom ludžij wubudžij a wueščij, io byduj prawu kotropataryo byli. Raf wjele jich je to wufle praščenje Mat. 16, 26. ščowmō? Raf wjele jich te potladny šajje, hōžez abo pabudhi ho ša nimu njefojaja, kotrnj abo ščimereje hynna rufu nam wotwōrnjč njemčje, abo pšičanōšč, abo wobščezžitlivo, abo čželč, abo ščimne mješče a f wōbōwōšč, ale Žesuhaj. A jcho potnōšč je potnōščia byžij ščote žōrka io Amerizy a diamantowoe pola io Afrizy; a bohafitlivo jcho potladnōych ščowowow njemču ščoty prōč, ale njefahodne fuhla. Wo tym čži wōbhi ničžo njemčelje, ščitij

io ščowbyše hwoje žinjenje ja ščoty prōč wofajta, abo ščitij pola naš hōže a mer hwojewe dušče hwoitowennu wueščij wopruja abo ne ščitij prōč pšičedabž abo woni hwoj štud haffe f wufkim bolōčjemj pšojaja, hynno hōyž je poščje. Wy pa, ty a ja, šiz hmy hūito hōbu njemaj:

Raf krašne jamenje

Wšij Žesuh ja mnje je!

my žameho jamolowjenja nimamy, hōyž my ščubij, ščepi a nojy wofajtanjny. Wšaj, io bydujmy beši hweščitio to praščenje ščitij: „Šdy hy bohatty došč?“ a io bydujmy teč to pravne wotmolowjenje namafati!

Wšchelate f blista a f datosa.

— W Ščerbach pobračuje na wueščerjch, doščij jich pšchemato se seminaru wufahadža. Tat hmy pšičejo jabo ščitōšč dweštij. Ščaf mōžho ho teje nuy wotpomōčjč io je praščenje, kotrnj naidnu wutrobo hūnje. W pšjedawimjch letach ho ščitōšč wot-terōščij dachu, doščij ho jich džičij na seminar njemčiwajdu a bu jenōž mala ličba Ščerbow io Wudyltim seminarje pšichwafu, na druhi seminar pal hwoje džičij dacj njemčōadžu, hōyž beču pruhowanje woflati, ale wōbmjelowonje ličby ho pšichijimōžny io Wudyltimje ščitōščij njemčōadžu. Wabžimōjnie nam pšichidbōw ščowje wōbšitejōščje pšichijēje. Š tenu pal je teč trječba, io ho ščitōšč io pramym cšajm roščubžja, hwojich hynow io seminar dacj, io byduj jutry derje pšichotowani byli. Duž je nešto hōž čžaj, beši na to mještij. A wōbšije hmy pšichidbōne jutry dobre wuhlady, io ho wjadu Ščerbow io Wudyltim seminar pšichiwōjnie. Na wueščerje nuy njemjōjny wēše seminar, ščōže ščto druhe, jutry hōjčete jutrnōž tešto wōmčōžnow pšichijōjaju šaj hewaf, io ho f ščelētej rjadomni hōjčede paralelna (poruna) rjadomnja jatošij. Pšichidbōne jutry io na Wudyltim seminar trječij, šaj io ho šu dwešnja 6. rjadomnja jatošij. Duž jio wuhlady dobre. A wy, lubi Ščerboj, wueščje tule dobru študōščij, wafchij wōbšardjenych hynow tam pšichiwōjēč, io by ho wueščerje nuy io pšichidbōže wotpomōhato.

— Na druhe wueščerje meštio io ščitlajch, kotrnj ho wuprōšiti, doščij ho ščies ščawpja io wotpōčijnt pōda, je ho ščies wueščer Ščuhaf io Wōščizach wuhwōlit. Druhi wueščer ma io ščitlajch f džēla teč žynchitlivo ščawpja ščitōšč.

— Žne žu ho japosčaje a žita ho dom ščowaja. Naitaj je ho io počje hwojowe woflajča prōčowaf, a Wōh je hwoju jōhnowaju rufu naš jaboimni džerčaf, io možemy wēšeli domoj hōwafč, ščōžto je nam jcho ščedjōwru rufu wofatōžija. Nešto pal čžemny beši teč džerčez, ščōžto je nam wōbradžene. Pšičeto ščōže ledy pšichijm, io je Wōže dopnōščezenje, io ho domoj ščowane žne pšches wōhēni ščizja a ratar pšidi rozpadančach hwojce nabžije ščij. Duž je teč pšichijmōščij ratarja, io ho teč po hwojim jamōženju pšičewio tajte ščōwneje wōbramnje a io hwoje žne pola jawēščezajo towatitwa jawēščij. Hūito ho to pola njemčijch ratarjow ščōwōžij, a woni šu čžim hūitōščio trječeni, hōyž jich potom njefōže potriečij. Duž njedy ratarjo njemčōadža, beši hwoje žne pšičewio ščōwne jawēščij dacj.

— Po wuflej hōwōzje hmy žatōžnje njemčelje ščafabžale. Lužija je Wōdu dšaf i wēščija ščowawana wofata, ale f družih ščon naidšego wōžnego kraja ščudne powjēšje pšichibžaje. Šč Etrahwalde pola Lubija ho wēščje, io je njemčewio io potlaj ščōwno nacšitlivo, io je bhtj do bērnjagozho pola dšit a bērnj rošmjetat a io ščju hčōwmy roščezčepit. W ščitōščōrty bhtj do hrobu dšit, tola njemafali. W Woglanšfej krajnje frupny wufku ščōwno nacšitlivo. Ščōwmoj ho f čorženjenu wuwafowaf. Wšola Wicgizny bhtj do nacšitlivenje fabrij dšit a brōžej ščapali. Wš Zala Wēbšellim wofkōžu ho nimalo dwe wēdy do popjeta pšichewwōbroščijēte. Wš Wšerodstey bhtj do toputa (pople) dšit. Wot jow ho wōben io Wicgalez a hūhōdne twarjenja roščerji a ja pot hōžimj žula wēy io pšomjenjach ščelēteje Wōda wōbrachōwafēje; 29 twarjenjow ho ščali a wēle ščotu io pšomjenjach ščōž wia. W hānamj cšajm ščelēteje wēy Ščābelf io pšomjenjach, doščij bhtj io wēščafelch mēščach dšit. Wōbšterjow beču wēšč ščitōžōžij a dwe žonje mōjšelēteje io f wuflej prōžu ščimerej wufowōwōžij. Wotpalio je ho 16 twarjenjow. Wōla ščānšfurna ho dwe žonje na polu f bhtjōm ščāwajščej. Wōla Wamburga frupny žne ščitōžija a io bhtjōščij rēkt ščit frupny pabachu, ščōwne frucht 3 em došje a 3 em tošte. — Ču ho ščudne powjēšje. Wōh čžyt naš pšich ščitkim njefōžom ščōwōwaj.

Prjedy hač woni wolaja, čju ja wotmolwicz.

W lécze 1828 bédže hebi njebohi Ital Wjedrich Wslem III. prnfti nohu kamał. Duž lečelje w nozy wo ložu a njemóželje j boliceljni ipacz a myšeljehe hebi: „Schtó je mi w žiwjenju najnjepščezelnišcho napřechczinow šupit a mje najbórtje Iranit. Temu čju ja wodač a jemu mjehelc ščijnicz.“ Duž jemu do myšlow pšidnize, jo drje je to wyšcht Baženbach, kotrjž bédže dla hanajagjch pšimow kralej pšiganjch, t twerđžinje na čkž žiwjenja sašubidnje. Wón j dobom wuštaju wuda, to by ho Baženbach puščizil. Zón pak bédže hižo 10 lět došlo na twerđžinje Glas w Schlejnskej jaty hečbał a bédže w tym čkažu wišitfo špjal, to by jožo hrowobnošć doštal. Ale wišitfo bédže podarmo bylo. Duž wišitf jednu džen w natwarjagjch řitahy histortiju dšiwneho wuščigljenja modlitwy čžitalše. To jemu na wutrobno padže, jo hiščelje ho ženje t temu řitalej tyč řitelow wo hwoje wuřwobodjenje njebelčije wolat. Wón huybom na hwoje tolena padže a modeljehe ho nutrinje t Bohu, hwojemu wumóžinje. A — na drugi džen došla rořkajomaw twerđžinju řitalow wuštaju, wyřiča puščizij. — Zow ho jožo to słowo wěrne wopetajenje: „Prjedy hač woni wolaja, čju ja wotmolwicz.“ — Pšchetož Barliu wot Olaha nédže 30 mil řalene leži a řitalowa wuštajna bédže potajim wudata, prjedy hač ho wón modeljehe.

Žitne řitjelzo.

Na wěži we Bultid řitjelzo je řwón, kotrjž je ho na dšiwne waidanje doštal. Došlo bédže gřitwi dšibi řwon pobrachow wal a ředěti wopachy njebogachachu, tajfi řwón dšelac dač. Duž wiščelje řantow Bohuměr řayn, jato řemščiz bédže, na řetchowowej muri řjane řelene žitne řitjelzo je ředěti řklohami, řetchož řhujeritne řornjelcho bu tam najřetije wot patčfa donjeřene. Řkřetije hečimcu wučerjej myřl pšidnize, leče řkřij mořhe ředěti ja žodany řwon dač. řało bē ředěti řkřow řetrawjenjcu, wón te řorna řwudimolnje hrowabdelje a je hiščelje w tym řamtu leče do hwojeje řahrodny weřy. To wopřetowaje na nowe řeto a jato beřu žně pšičejara bobate, doňw neřotnych řuraw t řařchemu wuščeljeno role. řak miny ho 8 lēt, bač wumóžil pšedlěditi řjizow řetfo pšidnize, jo móželje ho j mačym pšidnizofom wot wopachy dawno žodany řwón 15. oktobra 1729 pořwječelje. řak je řwón nařtal, je do řwona řalate, a tež žitne řitjelzo je ředěti řklohami njepobrachuje.

Wotpokajenje wuřnēmwa.

Wěřnjel Wieland mjehelc nēdhy j řkřejorom Napoleonom I. rořčezowanje wo wěrońščiz řidělčijnjanje wěry. Wieland pšičezinow řkřejor wěrońšč wēščezinow řakřowalše. řało pak ho tamny jemu wuřnija, jo Wieland pšičezo bóle řahori a powolaře ho řkřončije na wēščezinija řkřitřuřa a jeho řawořčotow. ř wón wiščitfo je řamny řkřowami řawořčotow wuřzi a pořaja, řak wēčje je řkřitřuř řam řworoj řmjerčj, haj, řakři řmjerčj mjehelc, do ředěla řajřil. Napoleon ho řmjerčelje a čřilče řajřil: „řa njewerřu, jo je hdy řadun řkřitřuř řimw był.“ řa to Wieland wēčje a rořkřidije wotmolwi: „Duž ja njewerřu a j najmjelčicha ja řeto wjazy nř, jo je hdy řadun Napoleon řimw był.“ — Duž řyřelčelje řkřejor wērońšč pšidpšijnac wōřtije řawolajo: „Derje, derje.“

Řkřitřuř řa nař.

Božojny ředčar řaos, kotrjž řak řjenje wo „řawuščžinjenju j wēry“ ředbowaje, bédže prjedy řuřchly, řrudny. ředbu džen wón řhoru wopřija a jato wiščelje, jo lečje to pořořna a ponřija dšudja, řetřny wón t nje: „řy bē móželje řawije čřilče a řkřončije wumřezč.“ řwona ho wopřajča: „ř wotřal to.“ řaos wotmolwi: „Dofelž řije pořořnje řjwa bŕta.“ řja jemu řkřora wotmolwi: „řy řeže mi řawu měřinif a řjany řwotřat! řdže řyřelja a pšidnizč.“ řak mēřla ja pšedh Božim řidow wotřatč, řdželž manj wotmolwioje dawacž wo řkřidim njewuřžim řkřowje. řu, na řeřu, mořeho wumóžniřa móžu ja řwotřitnje wumřezč.“ řele řkřowa jemu do wutrobny řyřichu. řot nēřta wón ředbowaje: „Řkřitřuř ja nař.“

Řeti žiwjenja,

j neřotnych wopřebnych řchřachow řujatého pšřma njewjebžene.

Rom. 5, 1.

Dofelž řmy řrawi čřinjeni wřches wēru, řha mamy pořoj j Bohom pšades nařelcho řkřitja řetom řkřitřa.

řdy řha řy řrawy čřinjenju? řchto řha mēřif j řutym řawčimjenju? řkřitř, řdžž řum ja w Božim řudže ja řawelcho řuřnaty, řha wolařaj jenož řreňu řchřitje řchřwōřelcho řlawta, tam namalalch, jo, jato je řeřuř nařelje řawdōelče dla řubženju, řawelčje tež ja řrawuščžinjenju čřimje. To řela: dořelčžinjenje a řjednanje w řeřuřawej řwri a řmjerčji je pola mořeho řwōřa tež ja mune řetdow hižo bŕto. řawčelch pak řo: řdy řum to řhoniř, jo řum pšedh Bohom řawo, jo řum wodač řetchow dořtal? wotmolwi čři: řetdow, řdžž řy wēřil. řyřetož dořelčžinjenje a řjednanje ja wēřitřich řotowe, jenož jo neřotny čřlowjek to wēřil, neřotny pak nř, neřotny t řajelē wēřje řaje pšidnize, neřotny pak pořořžich. řa řjednanju to njelēž, ale na wēřje. To řuby řjawnje řlei: řmy řrawi čřinjeni pšides wēru. řēt njedh řo tež řawčim: wēřitř řha, jo řy řrawy čřinjenju? řda řo čři čřelčo bŕč, řaf t dobom na to wotmolwicz: řha řawčim ho dale: řidžijich twoje řetři j wutrobno? řadach řebi jenož t řkřitřuřu řhadu a wodač? mař pořoj j Bohom pšides nařelcho řkřitja řetom řkřitřa (1. řan 3, 19), to je: nejřima řo twojeje wutrobno wjazy a njelēžije wo nej řatamanje (Řom. 8, 1.) a wobřetřowanje? njelēładař wjazy na řwōřa w njebjeřach řaj na řudniřa, řiz móže řebje twojich řetchow dla do řele řařtōřelčj, ale řladař na njeho jato na řjednanje řwōřa, řiz na řebje řařo na pořludne řdželjo j dobřym řwōřowanjom w řeřuřu řkřitřuřu řlada. řyř pak tež ty j nim řotowoj? ř hdyž mjehelc jecho ty hewat ja řitrowelcho, wēřitř nēřto, jo wōn j tobn derje mēř? ře tebi jecho pšičřinaja a wola řidčat a wēřelče? řaj řidčit řdželč, řiz řwōřimaj řařidčimaj, řetřajž řubuje, wiščitfo čřim, řchto řimaj jenož na wōčozmaj wēřiti. Duž řetčij, řuba dšudja! njemōželjo řhwojemu řwōřej ničjo wēřelje t woli řelčije, hač řdžž jecho řeřna to pšedh nim pladžel dořch, t čřemuz je wōn jecho řebi řak a řejniř, řdžž ho řajnje ja nim řhwořelč a řenje řies njeho t řwōřej njepřidnizelch, řidčetož řeřuř je wōw mēř a pořoj. ř tōne řmēř pladž jenož me njem. řies njeho móřelch čřimj, řchto řyřelč a řak řjenje řaj čřimj, to wiščitfo pak ničjo njepładž. Ale njewēřitř-li ty ničje, řaf řubojnje řwōř t řeřna řlada, to a řame mař ty tež řow řwizmač, řha řyřtaj a řji t njemu!

Řeřčto t rořpominanju.

řy njemjelch woliš do wōřnja řimēř.

Wōřebny mořel řocius wiščelje řutřelč, jo řednu, prjedy hač bédže dořelč a modlitwu wuřnēław, řlany a čřilčelje wotēřelč, řkř temu řajř wōn: „řdž řubj, njelčitř tola řaj řidčabnit řudach, řōn tež wot wēřelčje řlany, řdžž mjehelc řuř t řubie a wotēřelč, jo by řeřuřa řidčebal a řidčebadřiz.“

řdžž ty pšičřatelanjo řo řaracž, řo řeřuř řapōčřije řaracž.

řjednanje.

řiřkop řan řkřezdriřti w řidčitřu řetřitōetřa pyřalče j řwulřim řřowojanom mēř w řwōřej wopachje řdželčej a wēřitře řwōw řurawacž. Wōřebny we wopachje pak njedachelē ničjo wo wuřjednanju wjedelčej. Duž jecho řiřkop do řřetřiw dōwjeře a j nim wōřtije „řwōřez-nařch“ řpewalče. řało řelčitř řkřowa: „řwōđaj nam nařelje řwiny“ řpewaloj, wōn na dobo mjelčelčelje a řa řamnenju te řkřowa „řato my řwōđawamy nařčim řwiniřam“ řamenu dale řpewalč: „řwōřmōř tola“, řajři na to řiřkop t njemu, „řchto řy ty w tym wōřomōřinjenju řakřitřino řrojil! řōn řkřidč řelč řajř: „řjedbudželč-li wy řudžom řidč ředčij wōđacž, řha tež wam njewuřželē wōřaj řwōřelč wōřelč řetři wōđacž.“ — řele řkřowa wutrobno řeho mēřa řetřidčim. ře řyřlani t řohomaj řiřkopa padže a j wutrobno řo je řwōřimij njepřidčelčelē řem řjedna.

řwōřij čřlowjekoj řu řajž řetřidčimj, kotřiz ho řchž řřutrow njelčja, ale jenož řidč řetřitřow ho řoja a pyřaja řim wuřčelčelč.

Bomhaj Bóh!

Ciśko 31.
4. augusta.

Četnik 11.
1901.

Serbske nješčelske lopjenka.

Wudawaju so teždu hobotu w Smolerjez knihiščezječni w Budyšinje a hu tam dostač ja štwórtlětnu pšchedpłatu 40 up.

9. nješčela po hwyatej Trojizy.

Marč. 12, 28—31.

Hufčjišo bē našemu Knjezej to prašenje přjód-
požene: Kotra je najwoběbnjša knjina? pšchetoz tuto
prašenje težby wutrobny pšmatwucenzny wobtrježeše a
czi jeni chyzchu i tutym prašenjom našeho Knjefa
spytacz, czi drusy pať wot njeho nawuńcy, to jene,
šchtóz je nufne. Se sprawnej wutrobu i Zefušej pšma-
wucenzny pšchistupi, wo kotrnyž naše wotbželenje nam
powješez dawa. Wón běše kšyčak, tak radny Zefuš
hwojin nješčezelam wotmolwješe. Njedyrbjal tež temu,
kiz je sprawnym wotpohladanjom ho jemu bliži, wotmol-
wenje dacz, kotrzej jemu roszakni, šchtóz ho we hłowje
a wutrobje jemu hibaše? A i wotmolwenja, kotrzej ho
jemu dosta, spóznaje se hwyatym wješelom, so je se hwojin
pytanjom na prawym puczu byl. Dha hynak njemóže,
wón dyrbí jeho „mischtr“ mjenowacz a jenož to jene
hijčeje pobrachnje — a my drje kněmy ho nadžecz, so
je tež to hijčeje nawuńcy — so tuteho Knjefa hwojeho
mischtra, hwojeho šbožnita, hwojeho wumóžnita mjenuje,
kiz móže jemu šamlutki pomhač, tu najwoběbnjšu knjina
niz jenož wješčez, ale tež dospělnicz. A to našč šbožnit
ham jemu na wutrobu položí i tym milym hłowom,
kotrzej chzemy hēbi rozpomnicz. Wón praji: „Ty
njejšy daloko wot Bóžeho traleštwa.“ Tute słowo je
jara pšchedzelnive słowo, na druhej štronje pať jara kšutne
słowo.

Kajta kšwalba běše tuto słowo ja jeneho tyd
mužow, kiz i wjeršda wo kšrystusku niczo wješčez njedachu.
Tu pať běše jedyn, kiz běše na puczu do Bóžeho
traleštwa. Wón knajesech tón twjerdy grunt hwojeho
žiwjenja, Bóha, a nadawł hwojeho žiwjenja, tuteho Bóha
lubowacz i zylej wutrobu a i zylej myšlu a i zylej
dušchu a se wšchitkej mozu. A pola njeho njeběše to
jenož jene prajidmo, kaž pola jich wjele. To ho potajuje
na tym wješelu, kotrzej mješeje na Zefušowych słowach,
so praješe: „Mischtrje, ty hwy woprawdže derje rěčak.“

Słoweczka jeho mēra drje ho jenož klabje hwiščezješe,
a tón Knjes najlēpše wješčezje, šchtó tutej pytazej duški
hijčeje pobrachowawše, ale wón jeho wróčzo njepořasja.
Wón jeho se šbožnym słowom trošchitowawše, wo kotrnyž
tež pšchedzelnive napominanje ležese: „Ty njejšy daloko
wot Bóžeho traleštwa. Twoje pytanje a žedjenje je tebe
hizo blize wješčo, hacz hēbi myšlišch. Nětto czi i kšroběj
wěru, so zyle blisťo pšchidžejch, so i jenym dobom
w Bóžim traleštwje nuteřak šterjich, hōžez twója dušcha
haffe prawy mē namata.“

Lubi cziarjo! Njellinczi tuto lube pšchedzelnive
słowo tež pšches kšchězchjanzawšo, kotrzej je tak hufko wot
Bóha šdalene. Haj, našč Knjes tež džena hijčeje
nětotremužatiz, kiz ham to wjazy wěřez njedha, pšchi-
wola: Ty njejšy daloko wot Bóžeho traleštwa.

Nětotrnyžkiz, kiz je pšched konfirmazijim woltarjom
dobře wuřnacze wotpoložil pšched wjele hwiščkami, je pšches
hawjeđenje, pšches šamžnu abo žusu winu pšchedo bale

Al Ziaak wjedźeje je do swojce macznejke hety abo do žonjstwe itana, jo by tam byłsta, hōžež bē nēhdy Sarah pīdē-
bywota. Al wja abo pīdija Rebellu wot wotroczka, totrōhōž sažo
t swojemu nanej pōkso, a wona bēdže jeho žona, a wōn ju
lubowalje. Zał ho Ziaak trojchowalje swojce macznejke
kīnjeje dā, dofelz bē jeje prōbny itan jeho wōpochi dopominal,
jo je ju šubit.

Wjēs hīchēfēcijanami mēł fōžby kup tajti byč, wo totrūmž
nam Wōjajš na 23. itawje pīša, a fōžbe brāfēcjenje a fōžda
ještwa mēlej tajte byč, jako nam Wōjajš na 24. itawje powjēda.
(Potkazowanje.)

Što hīm pīšed 30 lētami w franzowstēj wōjnje nashonil.

Epīšal August Wiczas, kubic w Żornohyach.

W lēze 1867 dječy do mēty a buw do 2. kompanije tječežo
pēchfowsthe polka f. pīdijemnom „Kralow Albert“ wuščēnjem.
Tuton polk tježo f. žitawje. Zafo bēch dwe lēze kēužl a ho na
dwēmaj powištowanjaj swużowanomaj wōbžēl — prēni
trōcz w Drazdžanfēj wōkolīnje, a druhi raš w krajīnje wot
Drazdžan hōcz do nāšjeje herbīfje Łužy — wrōčēž ho na
šwīnlu domoj. Stēčaj runje na šabroch w Wōbezach, jako ho
t swjatoſej jopīta a ho tat swjatoſej druge wojeftē swużo-
wanje fōnēc. Hīchēž tōn hōmy džen mējch fōžbe, do lubeho
starčijsthe doma do kwartēry pīdijē. Moja kompanija dofa
hōpōdu w Żornohyach, Łejuje a Wōzanach. Šnydom dofač
tat mjenowanu dīspōzīstku dōwolenzu. Tola jenož hač do
pīdichōbnohe nāleže, pīdetož potom dyrbjach sažo do kēužby
fūpēc. Wōrty pōfīčē jo nam wojałam fšabowē, to wīchīto,
fōžbē bēdmy na tajfch swużowanjaj nāwutnyli, we wōlfej
wōjnje prātījy nātōžēž.

Wōdēmu je īnate, hač Franzowjo bīžo dotho fšadnoſej
pytach, jutrōcz f. Nēmzjam fozora cāhnyč. Nētrēbanu wu-
powjēdēž, f. katej nēchabnīchwīchwīstka Franzowjo 9. jūlīa 1870
wutpīchw, jako bēdže ho fōhēpōwōlferlēm prīnjeſe Leopoldēj
fšapanīta fōnā pōfīčata. Hač runjēž tuton dōwōnōwīto wot
swojce fāndībatorīje wōrby, žādajeſe tola Franzowfā wuščēnoſej
pīdēs swojcego wōjota hīstīju Wēnēbēti w Cēsīfch fūpēlach wot
pruſkego krala Wīlhelma I., jo by wōn prīnjeſe Leopoldēj fšafat,
ho bdy nēhdy a fšapanītu fōnā famohwē. Kral Wīlem wot-
pōfała Franzowfshogo wōjota; wōn nēmožēdže tate nēchabnīchwī-
žadanie dōwīnēc. Tēcho dā pīdīpowjēdž Franzowfā 19. jūlīa
1870 Pruſkej wōjnu.

Bēch tēdhy runje trojchwī fšorawat, dofelz bēch hēbi pīdī
turnowanju ruku w pōzi nēfak roščahnył. Tēcho dā njetrēbach
ho pīdī kēužbach wōbžēlēc. Šdōž druhy na fšwōzowanīchwīchēgo
wuščahnyč, fšōhach do mēta a lēni po drōhach wōfotō dūndach.
Tat bēch tēž fšobotu 19. jūlīa wōfotō dēwīnjēdž na torhōfēgo
fšot, jo bdy hēbi wīk wōhōblad. Na dōbo wīdach, hač nāfch
pōwōbōmī (adjutant) w fšotu a bēch tēpata pīdēs torhōfēgo bēdže.
To bēdže mī jara fšwōjīwne, dofelz tola hēnat wīdāy wjele na
ho dērja a jēnje bīes tēpata nēfšōdža. Wōrty ja mīm runje
tat fšwatīnje f. pīšarīnje wojeftī pīšat wuſtōcz. Snačaj jēno
jara derje. Tēcho dā hnydom t. nīenu pīdīchwīlch a ho jēho
wōpōrčach, fšot na to na hēbi, jo tat jara fšwatā. Tōn mī
hnydom wōtmołwīto, jo je runje telegram dōfōt, jo je wōjno,
a dūž sažo dale cērjeje. Tuta prīja bēdže mī tola kuf jara
fīnla. Nīenjēdžach, hač dyrbju jemu mērēc abo nīz. Nam
wojałam wīdāt nēbēdže mēčo wo wyfōlfe polītyz abo wo wōjnfch
nīemērach fšate. Dēch pomału do fšarawno, wōjazy wrōčēžny
ho runje je fšwōzowanīchwīstka domoj. Wōrty wōjwēti nam nāfch
fōtāt (hejtman), jo je wōpōrčabē wōjna f. Franzowfshēj wuščīwīta.
Wōn nam tēž prāj, jo fšmēdža cī, fīz nējchwī dalofo wot žītam
doma, na 24 hōdžīn na dōwolenzu hīz, jo mōhli fšwōjīch fšarčīch
a fšwōjībnyh hīchēž jutrōcz wōpīchāč. Tēž ja ho famohwīch
a tēž dōwolenzu dofač, hač runjēž bēch fšōy. Bēch ho hnydom
roščahnył, jo nōchju, jeli nēfak wōjno, doma wōfāt, ale jo cīžu
fōdu na wōjnu. Tat pīdīchwīdēch fšobotu pīdēd wōjczōmōr domoj
a dēch hīdēdže jūnu nēdēlzu do Būlez te wīdī. Tōwō cīžuīach
na mīje wuſte wōczī, dofelz bīžo wīdāy wo wōjnie wjēdāch
a ja bēch tola na dōwolenzu domoj pīdīchwī. Rōždy īnaty ho
nīje brāfēdēdže, tat pīdīchwīdē, jo mam dōwolenzu. Rōždy cīžuīdže
nēfšto wo wōjnie wjēdēž. Nīemōžach jīm dōwōtmołwījēž. Na

fšmērach jo je fšwōjīmaj fšarčīmaj a fšwōjībny mī roščahnywāch
a pōdach ho sažo do žītam. To bēdže fšubne wōfahīchwē.
Nīenjēdžach, hač hdy sažo fšwōjīch lūbch na hīwēče wōhōladam a
hač jīm nīewajī pōkōbēne Bōženje.

Dofelz nēbēch žyle fšowu, dyrbjach po prawom do Drazdžan,
jo bdy do dōžadnohe wōfā jōstīp. Ale powīchwīttowa fšahōrīnōfēž
ja cīžēž nāfchego wōtznego kraja mī žanęho mēra nīewōfātīz.
Cīžuīdže tēž rad nēfšto wīdēž a nāhōmēc. Dūž jo roščahnył,
ho hnydom fa fšoweho famohwīčē; wīdāt bēdžeje nōy dōbrēj.
Nīenjēdž hālle tēcho bā t. žanęmu lēkarjē, ale wōbžēlēc ho hnydom
jako pīdī kēužbē. Pīdī tutej wuſte mēchēžny ho žadyn pōd-
wīdāt am wīdāt fa lēkarīfīm wōjczōmōr nīewōfātēdže.

Wōrty bēdmy mēchēžanam do hōpōdy dāčī. Nēfēwīstōjo
a krajīni wōbōrīnīz, fīz pōfōdī f. wuſtīm cīžīdām pīdīchwīdāch,
būchwīch w fšarawach. Wīchwīdōm fūpējeje wuſta bēdmy,
mēchēdža a wōlānā, wōfēbje w pīšarī, w bōwōjēwē a dōfātōwēj
fšamōrje. Nēfēwīstōjo a krajīni wōbōrīnīz bēdmy f. wōpīdāta wot
jēnje kompanije t. druhēj. Šdōžēj wōjazy īnaty nāmāfch,
tam wōfātach. Tat bēdže drubdy kompanija jēdyn bēch pīdē-
fīnla a druhī dēch sažo pīšēkētaba. Ale fšōncējzje je tola wīchwīto
nēfak do pōrjāda pīdīchwīch.

Dēch 27. jūlīa bēdže t. wōtjēdēj pōfātēj. Pōpōtōnjū
w pīchwīch jo na fšarawnfīm dōwōrje nāfch bātālīon fēpūta.
Nōščōhōwanje bēdže cīžēf. Wjele fšarčīch, bratrow, fšōtrow a
— nīewjēttōm bēdže ho tam fēkšo. Jēni pīšachy, druhy nam
dōbnyč pīdēchaj, druhy sažo nam mōfēch fīnlaīchwī abo nāž
je wīchwīclafīm darami, wōfēbje f. žīgarām, wōbōdarīchw. Š žyle
hūbžbu cīhēnjēdmy pīdēs mēto na dōwīnīchwīchō. Wīchwī drōhī
bēdu tat f. wōčīpnyum lūdōm pōfne, jo mōščahny lēdōm do prēdīta
fšupēc. Wīchwīz wōfotō fēdīm fšōncējzje je žītam wōtjēdēdmy.
Wīchwīdmy ho je žēlēznīz pīdēs Wōdranow do Łubīja. Tēž tudy
bēdže ho jara wjele īnaty a pīdēfēlōw fšwōmāžīto, fīz cīžuīch
nōž hīchēž raš wōhōblach. Wīchwīz bēdmy bōhāčje f. jēdžu
a f. pīczōm wōbōdarjēni. Tēž mōž fšwōcīnīfī mēchēb bu derje na-
pīchwījēni. Potom fēdēchym dale mīm kōtawīz f. Wōmōrjam,
a tu fšabowāch hīchēž jutrōcz je fīfšōjītmaj wōczōmaj f. wōtjēz
dōmīfīje a t. narodnej wīrēž. Pīchwītož to wjēdāchwīch, jo ho
nīebūchwīch wīchwīz wīazy domoj wrōčēž. Što to būdže?

Nāfch cīhō fšwōtāfēdže dale; fēdēchym pīdēs Būbīdīnī, hōžēž
bēdže ho tēž wjele lūdō fēkšo, dale pīdēs Drazdžan, Kīeln,
Wōrzyn. Kīano w 1/8 hōdžīn bēdmy w Kīpftu. Tudy dofačmī
t. fšēbanjū fšōfēj a gāty a fōžby mōž pīchwī žīgarow. Na nāfchīch
wōfātach pāt bēdmy hēbi nāpīchwī fēlīmī: „Wēfēdīna tūwota do
Pārīsa.“ W 7 hōdžīnāz wōtjēdēchym f. Pīpīta a pīdēbīchwīdmy
bōrty pruſke mīch. Pīchwī tēž Soloway mōdāchwī wuſte fēlowe
wōbtopfī. Wōhōblachmy mēta Wēfēnfēls, Rāumburg, Rōfen,
Wēimar a Erfurt. Tudy w Erfurte dofačmī wē wuſtīch
barafach wōbēd. Potom fēdēchym dale pīdēs Gōtfa, Eīnāch
— hōžēž pīdī žēlēznīz roščahnył īnathe hōda Wārburg*
wōhōblachmy — Wēbra, hōžēž bēdže jara dōfchī tunel, fūlda,
Frankfurt, Hōdft, Gōchēīm. 29. jūlīa 1/9 hōdžīn dōjēdēchym
do Mōhucy. Dwe nōzy a pōbra bīnā bēdmy pōfōdī fēlī.
We wīchwīfch wīchwīfch mēlāch bēdmy f. žīgarām a f. pīczōm
wōbōdarjēni. Tudy w Mōhucju dofačmī prīnje fīwarje. Wōfātēj
bēdže dūzy po wēču nāhōtōwnīja (hēlm) f. wōfā wupābnyta.
Mēto tu fējēdže f. nāfch hōwō tēž tudy hēdīchwī mīes nāmī.
Tato bēdmy ho na dōwīnīchwīchō fēlupīto, cīhēnjēdmy wrōčō hač
do Gōchēīmā, hōžēž fōpōdu dofačmī. Tu ho prēni trōcz wīna
nāpīchwī. Bēdže tu wāhīnje, jo wīno po „fšōppenad“ pīdē-
dāwāču. To bēdže fšētro wuſta mēra, nīmāle tēž nāfchē pīwōwē
fšarawēfī. Wīno fšōdēdže jara derje, dūž pīchwīch jo nēfōtī tēž
pīwo. Ale bōrty wīnowu mōž nāhōtōwnīchwī, hōž nōž nōy wōjazy
bōdžērēž nīemōžēdēdže. Bēdže na fšmēch, hač jo nāfchī wōjazy
wīchwīz fīchwīje po drōhach fšmāchāch.

(Potkazowanje.)

* Nēfō jara rjenje ponowjēni. (Pīchwīp. redakcīje.)

Wīchwīlate f. blīsta a f. dāfota.

Š hōdžīja. Rāž fšōmīchwī, ho fšownā fšhōdžowanfā herb-
fšeje fšudowāzeje mōdžīnū 11. auguſta pōla nāž w hōdžīnū wōt-
mēje. Jara ho wīchwīlēm, jo lūbch herbīfch fšudowāzch,
fšudentow, gūmānfīstow, fēmīnarīfow arb. fšōncējzje sažo raš
mīes nāmī wōhōblam. Dōtho je, jo tu nīchwī wōjazy bīli; dūž

Womhaj Bóh!

Cyślo 32.
11. awgusta.

Łětnik 11.
1901.

Szerbske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju šo kóžbu šobotu w Ćsmolerjez knihičisłeskejni w Budyšinje a šu tam dostač ša šchwórtlětnu pschepłatu 40 np.

10. njeđzela po šwjatej Trosizy.

Marć. 23, 34—39.

Přehmoženeho wot najšlubšeje bolosce pokasuje nam dženšnička njeđzela našeho Knjeja. Watajo stej pschod Ćerusalem a hlubotohnuty štorzi: „Šdy by ty wšak wjeđžito, dža by tež wopomniło w tym šwojim čjašu, šchož šo k twojemu mjeji wóđži.“ Šduchjo beše pschisłajil: „Ale ušk je pschod twójimaj wóždomaj potajene.“ A potom do pschisłoda hladajo beše hřešću nemu njeopotutnemu wěšty hrožazy wóšud pschisłowjeđal, šo budže wutupjene, teho dla, šo njeje pošnało čjaš, w kotrymž je domapytane. Ša wšitke wabjenje lubošće Knješoweje mješe Ćrael jenož šaczinjene wucho a šwierdnjemu wutrobu. Wšeho džiwischo kłincisłede š jich hřeđžisłuj: „Přecj š tym, šchizuj, šchizuj jehoi!“ hacz ščoučnje Bami šebi šwoj šatamanit wóšud wuprajichu: „Zeho krej pschisłudž na naš a na naše džěsli!“ A krej šwjatecho a šprawneho je tež na nich pschisłajla. A tutón wóšud dopřeđka widož a hladajo na žalohne šasłepjenje šwojeho luda, jeho šrudoba šasłchimy, šrudoba šprawneje a džělsjeržajeje lubošće. Tež tuto wotžělenje ščoržbu a wóšforžowanie na město Ćerusalem w šebi wopšchija. Tutón tekst je wposłednje šłowo Ćesufšoweho šlawneho wučerjenja mjes židami, pošledni pošpyt, jich k potuče do wječej. Zeho dla je tuto šłowo tež tak šurowe a škutne a ma tola tež w šebi potas na šłut šwjateje lubošće.

Tež nam dyrbi tuto šłowo škutnu wěrnosć přacij a nam pošajacz šłut Ćesufšoweje šwjateje lubošće, škutnosć jeho žalobneho šudjenja, wšnotu šprawneje pošutny.

Šdže je jednu lědma na šemi, kiz beše wot Boha tak wóšoto wóšnadženy, tak bohacze žohnotwany, kaž Ćrael. Pschod wšitkimi ludami wot Boha wušwolennymi beše Ćrael šchazy wěrnosće a možnym šwěđtom wěrnosće dostał, kiz bechu runje w najčěmnišich čjašach jako jasnje šo šwěčžaza šwěža. Wóčzi kniži štareho šłuba, hđžej džejš, wšchudžom namatajch, tak šwierny je Bóh šajnje pschěšimo šwojemu ludej był. A jako bč čjaš dopjelny, poška šwojeho šyna. Š nim šo šapocža došlo předy šlubjenu čjaš wóššchewjenja wot wóbljica Knješoweho. Šchromadžic džyske šwoj lud, kaž dobry paštyt šwoje wozny. Žemu je žel čłowještwa, kotrež by bjes jeho šhubjene bylo. Šo šhubych hřešnitach šo horešterje, jich dla wšitke wopory pschisłje, wo kotrychž šo nam w šłowe wěrnosće přěbje. Wón wišy na šchizju a hřičje žohnujo šwojej ruzy wušpěštrěwa, hacz njemóht jich šchromadžic, kaž pata šwoje turjatta. A tuto džělo lubošće hřičje njeje šajtato na šemi, ale džě džěška hřičje ša šabludžennymi. Hřičje Ćesufšowe šwěsto nuž šwěži do čěmnosće. Zeho šmilna lubošć, jeho woda-waža hnada — njěšy ju hřičje šhoni? Wón reči k nam pschš šwoje Bóže šłowo. Wšy mamy bibliju a to jedno na njei, tón šchaz na pošu je: Šhryšłuš, šchizjowany a horeškanjenu. Ach, šo bchym tola pošnati krašnosć jeho lubošće.

da wón dary abo kaj nêtkole prajiny, wón jim nêščito wotfala, a pôhja je wot hwojeho hyna Azaala, hdyž bêdže hîščje žnyv, do ranjšego kraja, do stromy, hdyž hîščje sthobdže, jo njemohô hjo Azaal i nîmi imêščje.

Zastarše wajdne, kaj tež pođbîščjo Mójajagowy jakon suajetaj jenož namrečle prawn, kotrê je njemotwîgne wot wot-farjetajowe pôhbenje wole, a kotrê je po narobênju žyle trûnje potajenje. Wêščjedle-li Abrahām, jo dyhu hynjo, kotrê by mîl i pîščîtojnîgoma, bjes namrečîtna wotfali, dha mêjšje jim hîščje pîchi žîwjenju nêščito wotfatač.

To pač hu lëta Abrahāmoweje starobje, kotrê je wón žîw byt, što a pîerj a hynodomêščaj lët, to je 2008—2183 po žîwor. hîwëta.

A wotbêrajsje a wumrje jo dobrej starobje, jemu po hîrkin hynowanjy wობраждени, hdyž bë star a žîwjenja hîty a bu hynowanjy i hynowinu ludej, i tamnyj je hwojeho pîščjêščelstwa, kotîž bëchu ho prjedy njeho do tamneho hîwëta mînili.

A jeho hynaj Azaal a Ismael jeho pobyrebačstwy i dwoje jamje na hynhronowym polu, Zoaroweho hyna i Hethîstîd, kotrê je i napîščjêja Wamrje, na polu, kotrê bêdže Abraham Setho-wym džečom wotfupil. Tam je Abrahām pobyreban, a Sarah, jeho žena.

A po Abrahāmowej hîmjerčji pođbîschowa Wôh Azaala, jeho hyna; a wón pîščjehynajše kaj dotal tak tež dale pola studnje žîwëho a Wôdžagjo.

II. Schyčjêja 12—18. Dofôncjîwîščj Abrahāmowe stawîny doposla hîwaje pîšmo hîščje, tak je ho hîwjenje, wo Ismaelu date (17, 20), w 12 i njeho wuhodžajzdy wjêščaj dopîelnita.

To pač hu Ismaelowe narody, Abrahāmowe hyna, kotrehoj jemu Hagar porodî, Egîptecanfo, Sarina dżowka.

A to hu njena Ismaelowyh džečî, po kotrîžy hu jich narody pomjenowane; i nîch wuhodžaje Ismaelîwje îplahi a po tutaj hîwîščj wotadž hu pomjenowane; Ismaelowy prëni narobženy hyn Nabojoth, wôt Naboateîstîd, i forymîž ho pođbîščjo hîščje Isakom, Rôdow, wôt Rôdarenîščj, kotrîž 120. pîalm napîmnî, Abbeel a Mîbiam, kotrîž îtaj wobaj njefetaj, Mîlma, Duma, Wajsa, wo kotrîž pođbîščjo hînomî, Gagar, Thema, Setur, Napîsî a Rêdina.

Mjena Mîlma, Duma a Wajsa hîjednoščîdu žîdja po jich smyšču do pîščîtohje: Sêstîd, mjelêč, çêrê. Wô Thernje hînomî i Hîobomîščj knîbow; po Seturje je krajina do dothego ranja wot Walašîny, bohata na stalnyh jamah a prôšnîžajz, pomjenowana; jej uarjelnî Sturestja; i njeye wuhodžaje nasîščjêto dženîhîščj Drujofo.

To hu Ismaelowe džečî je hîwîjîmi mjenami po hîwîjîch dîworach i pîotami jahrobženyh a wîščj bjes murrow a po mîščj je stowor do toka napîjajmy, w kotrîž woni wôdylu, dwanočjo wjêščjo nad hîwîjîch lîdach, do runje telko narodow abo îplahow džečenyh.

A to je Ismaelowa staroba: što a hîdom a îtîžyčî lët; a wón wotbêrajsje a wumrje a bu hîromadženy i hîwîjemu lîdu.

A woni wôdylu wot Hewile pîchi mîjšaj petrejîšjeje a îbožomnje Krabîstîše hač do Surra i ranjšje stromy pîdi Egîptowîšje, hdyž ho do Hîstîstîše thobî. S Hewile roščjêrjactu ho i wjêščjêrj hač na Egîptowîšje mîšja a i ranju hač do pîche eufratîščj krajînow. Wón pač — Ismael je hîwîjîmî potomîstîmî — padny abo îahnybî ho a dopîelnîwîščj hîwjenje 16, 12 îatîja i wozu hwoje hîbîščjêja pîščjê wîščîmî hîwîjîmî bratramî: pîščjê Hêbrejîstîmî, Êdomîstîstîmî a Hêturînomî potomîstîmî.

Tuči dwanočjo po Wôžîm hîwjenju i wjêščaj wîščjêščj narodow a îplahow hîwîžy hîwîjo Ismaelomî dopomînaja naž na Israêlêč 12 îplahi. Ismaelowe žohnowanje, kotrê bë tež i Abrahāmowe hîwjenja, je wotbîščjêč Israêloweho pođbîhownanîja.

(Potraščjowanie.)

Wîščelate i blîsta a i dalota.

§ Wudîjšîna. Îutîje njêščel 11. aug. herbîfa študowaga mîdîjšîna hîwîju hîwînu îhromadžînu w S ôdîžîny wotmêje. Rôžby, kîz ma nêšč wotêdîšjenje a kîz je hêbi herbîfu wutrowu îahowat, îhromadžînu wêščje wupîtaj. Wjêščjony kônzert ho, kîz hîščîmî, w 7 hîdîžînah îapowîžje; hîwînu îhromadžîna pač wopîdnîju w 3 hîdîž. pola Egnera. Na wobojê je lîžby hač nanajwutrobîščjo pîščjêprôščjê. Mjêpraj: Bjes mîje tež dje.

Hdy by dîžyt lîžby tak prajîš, îayto potom? Na kônzert hotîja ho, kaj îhonomî, žyle çrîdîbo, ale hîščjê wîščîjšîna je hîwînu îhromadžîna. Dîž baj ho naprowîžy a pîščîdîž, njeye hjo fubelc abo hîščjêat, ratat abo njemîščîstî, îtary abo mîdîbo, blîstî abo dalotî. Wîščjêstîmî Hîdîžjêšjenjo dîščjêja, kaj tîščjêna w S. Now. pîhachy, lîžbîbo i wîščjêstîščjî wîtač. Schyžî ma, wîmî teč, „Womafîšjî hîwîstî“ hîwî. Tak na îahowîščjêna w lîubym îtarym ôdîžîmî! Wôh îpîščj, jo wî hîwî, îdîžto ho tam wîwarđî, kîščîto Wôžu i çjêçjî a Sêrbam i wîstîtu.

— Hdyž bêdže w Sêstîfe dotal domolene, 10. njêščel po hîwî. Trojîž kolektu a mîščîstîwî mîjes žîdamî hrowadîščj, je ho nêtko porabîna kolektu na tule njêščelî postajîta — a to ja mîjenowane mîščîstîwî a ja Zêrualemîstî wotafîstîwî. Wêščje ho kolektu na tule njêščelî nasîšje hîdîžî. Mîščîstîwî dîže wîwî Zêrualem, hîwabje kralejstow mîjes žîdamî natowîčj, kîz hu ho îabîndîžî a roščjonomî w pulêjînje hîdîžja, a Zêrualemîstî wotafîstîwî dîže ewangelsjî žyrefj wîwarčj w hîwîjînym kraju i wozu hîwîtohe Duchu. Dîž dîžemy wîfu potîščjêč i wîžnemu stîstetj a Zêrualemîstî murje wîwarčj na tîje njêščelî, hîdîž je dopomînîmî na žîdomî hînd Wôžî, kotrîž îtary Zêrualemî wupîščjî.

— Pîščjêo îažo nowe îhîwîdowanjî hîščîmî i Wîščjêščjîstîfe wîwîdamî, hîdîž je ho ja wîwîbo duchowîtohe herbîfîje wîwîdaj Wîmîž postajî. Wón wîščjêat je hîblîb, jo dîže herbîstî namîstîwîčj a mîj tež njêščamî na jeho dobrej wîli dwêlîwîščj, ale dwêlîwîne tola je, hač ho jemu to porabîž a hač pîchi çjêščîm dîžele njewîstîanje. A tak wîele budje herbîfa wîwîdaj w tîm çîkbu çjêrjêščj dîwîbîščj! Wôboha wîwîdaj je i wîwîžarîwanîju, jo ho jej njeye prawn dostalo a wîwî îwîdnîje pod tîm çjêrî. Hîwîle pîščjê krîstîmî hîny îažo hîščîdîli, tak wîwî hîwîdamî îstîwî.

— Rêlîšje manewîj îastîšjê 12. armeecîpîja îmêja ho hîrjêdî Wubîja a Îîwînu. Tola pač budja tež wîwî wîwîto Wubîščjîna wîwîtofo do wîwîtîwîro dostajc, hdyž wîmî tam a jow çjâbnî. Kotre wîvî wîwîtofo dostamî a hdy, je ho w Wubîščjî hîwîstîščj wîwîdaj hîwîtofo a mîže tam lîžby wîdîščj.

— Rêščjêrja Wîdîrîchowî je po dohîm çjêščîm çjêrjêpîju wîwîrjêta. Wîwîna bêdže manđîstîa wîwîbohe çjêrjêpîžjêo hîščjêrja Wîdîrîchj, kîz je jenož 90 dînjow na hîščjîstîmî trîwîje hêščjê. Wîwîna bêdže mîda a pîščjêstîmîna hîščjêrja, kotrê ho ja hîwîdîžj a hîwîjîmî w lîdu îaradîše. Dostaj pač bêdže i jendîščjêho îralowîšjêho domu, wîwîna pîščîstîhîstîwî i Zêrualemîstî îastîwîwîšjê. Tîwîle bol jeje žîwjenja ho lîwîje wîwîdîwîšjê.

— Wî hîwîle dînjaj je ho hîwîbo Wîwîrîfîje domoj wîwîščj, kîz bêdže i najwîščjîščjîm roščjîwîwîwîwî w Hîwîstîšjê wîwîmî. Wîwî mîjšje çjêščî nabant, jo by wîstîtî wîwîwîwîwî w pîščjê-jenîščjî hîščjêat a wîwîjîenîju i Çînu i do dobremu kînzertî wîwîwîd. Wîwî je i wîstîfî wîwîrjêwî a wîwîstîwîščjî hîwîwî pîščîstîhîstîwîščjî dopîelnîščj îpîstaj a wîstîstîščjî pîščjêje, jo by ho jemu to porabîžto, jo by Hîwîstîfa wîwîwîwîwî a hîwîščjîžîwîwî na pîwîjî wîwîstîjîta, je ho dopîelnîščj. S drûjeje stromy pač ho nad tîm dwêlîwî, hač budje wîwîwîwî wîwîwîwî, ale wîwî ho, to budja Hîwîstîfîjo îažo wîwîje pîščjêščjêna hîwîščjîžîwîwî îapowîčj, kaj hîstîfî budja žîwî hîwîstî i kraja. Wôh to njêdaj! Tak wîele pač je wîstîfî, jo je hîwîbo Wîwîrîfîje çjîwî, îdîžto je mîhî a jo hîwî dîžat lîda îastîžî.

Šîto hîm pîščjê 30 lëtamî w frawîwîstîfî wîwîmî nashîstî.

Epîškal Augusî Wîščjêa, fubelc w Hîwîstîščjê.

(Potraščjowanie.)

Na dnju 30. îulîja hîwîdîžamî wîwîwîwîwî. Mîe nasîstîra nasîstîwîwîmî nêtko dohî a çjêščî pîrčj. Hač do jêdnatêho augîsta çjêhîmîwî hîwîščje pîščjî po nêstîmî kraju. Mîprîjedy pîščîdîžamî do Wîwîščjî, hîdîž wîwî wîstî rêtu Wîwî na pontîwîwîm mîwîščje pîščjêrîwîwîwî. Wîwîwî je hîwîto wîstîfî a derje wîwîwîwîwîwî mîstî. Wîwî tîwîto pîwîča dîž jenož to, îdîžto je wîwîne, wîwîwîwîwîwî. Wîstîfî mîstî a wîwî njemîžy mîwîwîwîwî, hač runjê hîm hêbi je tîwîwî wîstîfî napîščj. To po pîščjê dohîto trafa. Wîwî Wîwîščjî çjêhîmîwîwî pîščjê wîščjêlê mîstî hač do Wîwîwîwîwî. Tîwî prîmî trîwî bîwîwîwîwîwî a w wîwî hač na tožu îwîwîwîwîwî. Drûhî trîwî pîščjêwîwîwîwîwî wîwî mîstî Hîwîwîwîwî, tîž w îwîwî na polu. Šîto potîrjêdî naž îastî hîwîwî dîwîščjî, jo anî mîstî hîwîwî njemîwîta. Tîwî mîwîwîwîwî tîž dopîdnîja wîwî Wôžu hîwîwî. Nasîž batallîon dostî tež Wôže

moškafanje. Ale jo kajz pščenofanjeni žanu wulku paradu činiłi njejšim, mōže derje hebi šōdy myšić. Pšchopodnju cšnejedmy dale.

11. awgusta popodnju ¼2 hodžin pšchetročichmy franzwofe mjeſy. W přenč bñach našeho drōhowanja ſadhu ſo nam najše tornitir pñes mecu cšjeſe, ſaj by ženat na wōſwa we nim meſ. Wo puču jōn ſtajnje žaſoſejo poſebnowacem a na wſhe boſi ſuwacem. W přenč cšjchſchacu naſ patronowe ſapſy, w totrečj 40 patronow ležachu. W runje tak wjele mjeſchmy jich w torniſtre. Hōrſota naſ žaſojnje cšwilowaiše. Pšči pſočatſu našeho marčica tu a tam neſotji ležo woſachu. Na jennym woſheje hōrzym dnju padachu wojaſy ſaj mudi, tak ſo bečhmy lēdama polojao wot zyleho poſta biſheje bromadje, hōdy do wſy pšchñidžedmy, hōdy hoſpōbu doſachmy. Wōdyſſe jo tu neſchōto lēpie, bečhmy jo torniſtro wſchuwali, a torniſtro beču jo naſ pñidžuwali, jo bōle po ſhribjeje ſchōwajdi. Rēdy moſheje hič a ſchōw mjeſe ſaj dſyſje, jenō jo hōbu pñidžje. Naſchi woſchj beču pñeſjōwo nam jara pñeſcheli. Hōdy wiſchaju, jo jedy dale njemōſheje, wotewidaju jemu ſchōw a njebedu ju ſami. Eſym wiſchōl, jo naſch woſchj-leutnant drubhy na ſōžbym ranjenju jemu ſchōw njebedeje.

ſkajta, totreč pñeſidžedmy, beče dobra a pſbna, trodu hōrſota, tola njebedeje tam woſchjch horow, ſaj pola naſ jo hōrſopſchad. Tež beče tam — runje ſaj pola naſ — mato lēha, wſy beču ſ jwjeſha mato. Hōdy beču nimale wiſchite po jennym poſchōdže, ale ſ twjerdeji tēdu twariceni. Lubō beču ſoralejeni ſaj my wiſchēdne hōdyſim. Wōſjo woſchaju mōdre blun ſaj nito teža pola naſ tam a hem woſheje pola rjemjeſnitrow wiſchidž. Hōpōdofſi erat a napravu beču nimale ſaj pola naſ. Rēdy beče hiſheje nemiſta, ale pñchi franzwofſchj mjeſach ſchōro njewoſhmilwa. Pñenſjeji mjeſachu tu žule, ſch njemajachmy Dyrbichjny teho dla ſ wōpřeſta ja lubo wlač, ſchōj nam ſ naſchj pñenſje wudachu. Ale to bu bōry teſje.

Na dnju 11. awgusta pšchetročichmy potajim franzwofe mjeſy a dēchdmy dale pñes Meurſirgen hač do Saarſemilwa. To beče ſchōro wulke meſto. Jota bečhmy jo nimale pñeſchajnyli, doſiach, doſeł žule na ſadnu ſtronu do hoſpōbu pñidžedſy, wot hōwoteho pōwbyſchaja pñichajnu, jady wōſeč a jo pola poſchoweo abojanta wōſchōnčj, hōdy ſmeje našja wōſowa tołona hōwe ſtejiſchje, hōdy ſmejennj potom po naſaju zbrobu hič. Naſch abojant paſ to biſheje hem ſ wōſchōwci njemjeſchjeje a pōſta mje teho dla na drubhy ſtronu meſta na dworſniſhejo. Tam teſ naſaju wōſowu tołonaſ namalaſ.

Pñes teſ napoje cšjenjenje a ſpſne pšchemofanje w poſleb- nič ſōžbnych lēhach bečhmy wiſchjſy ſchōro bečenje doſiaſi. Tam dyrbichj hōwōhe bečanja dla na ſōnu drubhy pola poſlebdni ſchōw wōročo wōſeč, njeh gladaſhe ſchōt abo niz. Wōtom ſum ſaſo wōročo ſchōt a ſmōju kompanijnju pſtaſ. Ale to beče jara cšjeſo a trajeſhe doſho. ſaſo paſ beč ju namalaſ, njebedu mi žaneje hoſpōbu wōſtarali. Zyle ſmeſto beče wiſch aſ ſpſnny wōſſim pñeſchjelnjene a wiſchōto mjeſchjeje ho ſ wōſatami. Njebedu mi mōdže ani teſu rumo wōſajili, ſo mōdž jenož hōwaju ſchōw a torniſtro wōſpōdžje. Wiſchite ſny a ſomorſi beču taſ pñeſchjelnjene, ſo mōdže nuſ njemōžach. Eſym potom na jenej rjemwanſe lubi pñenozowal. Tuby pñenje pōſoſtani na jenu franzwofſchj wōſowu nabeſidžedmy. Namalaſchmy jich pōſne pračſni a wſchale drube wēz. To mje wſchjſy ſajmajeſhe, pñchōt, hač doſat njebedmy biſheje nico wo franzwofſchj wōſach wiſcheli.

Naſajtra rano cšnejedmy jaſo dale hač do meſta Mōvert, hōdy reſu Mōrt pñchetročichmy. Tudy ſum pñeni trōč na pōlnej ſtraži pōſet. Moji ſamczaji ležachu tu pñchi drubhy w biwatu. Pñchēd wōječomom pñichjeja ſajſta ulaiſta patroſuila, wiſch a ſchōrſtju muſjo. Wubladach mjeſe nini derje ſnaſhe ſchōrſu ſejna ſ Mōzan. Wōboj jo hōwcheliſchmoj. Mōſtore ſchōwſja pōrečawſchi jeſaſhe dale. Beče to poſlebdni trōč, ſo jehi wōſchlad. Wōn wōtſpōuje jo wjeſi jemi.

Wōječor w jēdnate hōdžnje naſ pñeni trōč alarnērowachu. Pñchi tym našta wulke mēſchja a ſhōwe, doſeł bečhmy w pñim ſpanju a cšma beče toſta ſaj ſōmaſ. Wōbōnje beču haſe. Hōdy bečhmy nētal do porjaba pñichjſi, wōtečječhmy. Dyrbichjny žulu nōz hač do naſajtra pñchpōdnja ſtupaj. W teſe cšmnej noſy hebi wiſchjſy na roſpuchaj ſe ſapallami na ſharty hōwchaju, ſo njebudu puč ſmſili. Hōpōdnju pñchñidžedmy do Mōreſ la Tour. Tudy wiſchajmy pñenju pōſnu ſhōrowſnju (lazaret). To

beče wulki fulojny ſtar, hōdy beču ranjeni ſ wōſotny hōmradu ſmōcheni. ſchōro tam reſchdu a wōbalachu. Wōtom wōbalench na wōſy pōtožichu. Hōdy paſ do taſheho ſtana pōbladach, mje lyma lojeſhe. Eſchōd ſtana ſhejeſhe wulke biſto. Na tute beču ranjeni poſojeni, jo mōdž jich ſpōrērowečje. Pñchi bliže ležachu wſchale wōtřeſane cšwōſhe ſtawu, ſaj wōſi, ruzy at.

Runje bñej pñej, 16. awgusta, beče ſo tu ſatſchſna biſwa biſa. Morwi wojaſy, franzwofſy a pruiſy, tu biſheje ležachu. Wiſchaj wjele mōrwyſy ſoni, roſmjetane a roſbite brōnje a wōſy. Tu wiſchach pñeni trōč wōjnu a biwōwēſe jo hōwōje wiſchidžedmy. To beče žaſojny napōhlaſ. Wōſachmy tudy na biwōwēſchj pñes nōz. Hōro rano ¼4 hodžin budmy jaſo hōbženi. Dyrbichjny hebi ſheje hōwēdne ſwaric. Spali bečhmy hōwjenje doſeł. W 5 hōdžinach cšnejedmy dale a nēto we wōſowawſchj wōt- rjabach (Weſtſchſtolenen), widožo do pñeda pñi pñes luſi a pola. Wo puče jo njelarachmy. Taſi marčj biſheje njebedmy cšiniſi. Dopōdnja hōjo ſanomy naſdala hōmčaji ſhichachmy. Cšnejedmy žyſt bñi do pñeda, biſe jēdse a pñeja. Tſchidichmy paſ pñchpādne popodnju na polo mōrwyſe. E teſ jo trodu wōſchidžedmy. Tu wōſhebečel jo ſ wōrwanjom žaneho dēſla meſ njeye. Eſchōj njehjmu potepali, ſum hōwōrſbali a hōmdom ſchōli. Wōſoto pñečj paſ ſajſachmy pñch jenej hōrſu a na dalkhe pñichajnje cšakachmy. Wſeſſeſot ſchōw a hōmjanje ſanowom beče ſatralach. Bečhmy pñedja w biwōje. Eſumjereč pñch wōczomaj. Tedy nam njebē derje wōſoto wutrobu. Doſeł hōrſa pñch nam ležeſhe, njemōžachmy wiſchēj, hōdy ſo naſchi ſameradōw bečchaju. Wſchjſy paſ dēchju na hōru biwōu wō- tečbōwacj. Tež my jo wiſchjſy ſhōwchidžaj a dēchdmy do pñeda pōbladach, hač runje nam to domolene njebēhe. Wōt tam beče wiſchēj, ſaj pruiſy a ſ dēſla teſ jaſſy wojaſy Saint Privat nabečhewachu. (Pōtſchōwanje.)

ſteti žiwjenja,

ſ njētotreč wōſchēchj ſchpuchow ſwiateho piſma wuwječene.

ſchēf. 5. 17.

Bjeſ pñeſejačja ſo mōdžje.

Ah, ſchō dha mōže ſo pñchō mōdlic! Dyrbimj teſ dēſeč, ječ, ſpacz atb, a dāž bjeſ pñeſejačja w ſchſtu na ſolenach ſlečez a jo mōdlic njemōžemj. E ſajſmi a binajichmi wu- rečeni pñchadſji napwjeſchj dēſ cšloweſow hōw njelōch, po Wōſej woli cšmječ. Dſchja, ſiž je Duſha mōlſwju wot Wōha doſtala, hebi teſ pñchi tuſchj purnečſchōſchj wōmſhi: ſchō ſajnje njehju cšjeſe. Wōlōſtwa je lubōne wōſtſchōbženje abo ro- rečjowanje buſhe ſ Wōhom. Pñchōtſo prami mōlderio mōſla jo ſ Wōhu we duſchu a wōmōſchj. Tudy wiſchā žane wōſomſtjenje njecanōže, ſo njehy dēčezaj duſh hōwe abba teſ mječſo wōſat a ſ njehju pōhāt na nam njewōpſtrowane a njemate maſhne. Wōh paſ jo derje roſnbi a ſnaje, a jemu ſo to derje ſpōdaba a jo tad wuſhſhſchja. Tola paſ jo teſ wiſchſhſchja, jo dēčžo Wōže teſ wuſhſch a je ſhōwami hōwe ſhwalbene ſhēlſchje, dſatowanj, pñſimj, ſchōwōwanje atb. pñes mōz a pōmoz Duſha ſeſuhōweho Wōſſeſej pñchpōdnjehje. A to je ta ſhōbne dēſto, ſo cšloweſj napōhleb njēž wōjaj cšmječ a hebi pñchōwſchj njemōže, pñedju hač jo njeye je hōwim Wōžom wo tym roſečel. Wōtom pñemjenja jo wiſchite naſhe mōhke do roſečanja ſ Wōhom a ſhōſtōim. A to njeye žaſnu gnadny wuſſit ſ ſchēſchjſchjſchje, ſchōt jo taſ namowci, ſo we wiſchſim naprjebj ſ ſejuſom ro- rečječ a jemu wiſchſto wutrobnje ſhēſje. Njētrchōmny hebi myſhčj, jo ſo to njehōdji, ſo je to cšjeſji, ſiž hōm jemu wo- poſtaſeč wōmowacj, napſchēſſowne. Nē weſ jenō ſhōble, ſo, wo cšmž jo ty ſ wōſim ſhōſtōim roſečelčj njehmēch, to teſ rečječ a cšmječ njemōžehj, ſo je jemu napſchēſſowne njehbto. To budj cšj wēdōmne, ſo jo wōn wo tebe jaſo wo hōwe ſtara. Eſaj- ſi ſtaw na jehō cšje, cšmni tebe jehō Duſh hōweho; taſ je ſhōro njemōžnja, ſo by tebi nēchōto pñchpōdnjehj mōhjo, ſo by ſ dohom ſ wutrobu a ſ mōhſem jo ſ nim wo tym njewōrečel a pola njehō rabu njepſat. A taſ haſle hōwōhe ſhōſſnja ſhōſnajehj. Eſyſto jenož!

ſajſhe dobrowōlne dary ja wōhe armenſke ſhōtſy:

E Wartsſeje wōſchaj pñes ſnēja ſararja Mateſa:

ſ. ſ. ſ. Dubrawi

3 hr.

W mjenje wōſchjch ſhōtſow praji wutrobnju dſat

Gōſč, redaktor.

Womhaj Bóh!

Cyfrlo 33.
18. awgusta.

Łétnik 11.
1901.

Šerbske njedželske łopjenka.

Wudawaju ho łóđu hobotu w Šmolerjez knižiciziscejtni w Budyšinje a hu tam dostać ša šichtwórtlětnu pšchedplatu 40 np.

11. njedžela po šwjatej Trosizy.

Łuk. 7, 36–50.

Farisejskeho a žlonika abo hrěšnika nam našy Knjes Ješuš Šhrystuš w dženšnišim teženju pšched wočji staji. A farisejskeho a hrěšnika tutón text nam potaže. Pšchirnanje wo farisejskim a žloniku w templa je exempl ša Knjesowe słowo: „Šchtóž šo ham potwizhuje, budže poniženy, a šchtóž šo ham ponižuje, budže potwizheny“ (Łuk. 18, 14.), kaž tež ša słowo šwi. Pětra: „Wóh napšchedźuwo steji hordym, ale ponižnym dawo won hnadu“ (1. Pětr. 5, 5.). Tež w tej historiji, kotruž Łukafš nam dženša potwjeđa, je farisejski ša swoju hordobuž kšoftanje dostal, ponižny hrěšnik pał mšu teje hnady. Ale tón text dže naš hišćeje wjazy wučiž, mjenujzy šhto je plód wudawanja hrěchow a šhto je puč ša tajkei hnady. O, tak wažny je won teho dla ša naš! Pšchetóž, kotre kúšo je wažniše ša naš hač wudawanje hrěchow? Luthér praji: „Šdžež je wudawanje hrěchow, je tež žiwjenje a šbóžnosć“. A Dawid špwa: „Derje temu, kotremuž je pšchěstupjenje spuščezene, kotremuž je hrěch pšchitryty. Derje temu čłowjekei, kotremuž tón Knjes šlósć nje-pšchizpi, a w kotrehož duchu žane jebanje njije“ (Pš. 32, 1. 2.). Hač by čašnje a wěćnje šbóžny, to wot teho prashenja wotwizhuje: Šsu tebi twoje hrěchi wodate? Teho dla wopomni š wutrobnyu požadanjom po prawym wotmowčenju to prashenje: Šchtó ma wudawanje hrěchow? Na to našy text wotmowli: 1) Šchtóž

Ješuša lubuje, tón jo ma; a 2) šchtóž do Ješuša wěri, tón jo dostanje.

Farisejski Šchiman bě nalěchoe Knjesa Ješuša ša šebi na hoščiznu pšcheprošył, níz pał ša lubožeje, ale ša ležnosćeje a falšnosćeje. Wón njebě Ješušej kaž łóždemu druhemu hoščej wošchewjenje popšchal, šo by jemu wodu ša myču nohow pobał, tež njebě jeho wotošchal, kaž lubowaneho hošca, tež njebě jemu głowu ša woliom pomašal, kaž židža hewal činjadu, šo bychu swojeho hošca čzelčili. Ale šchtóž bědže njełubofny farisejski wuostajil, to jemu wulka hrěšniža šejni, kiž do teho šameho doma pšchidže. Wona šady ša Ješušowymaj nopolmaj pšchitupiwšich, tej šamej se swojimi šulłami macěleše a ša wotkami swojeje głowy treješe, wotošchi te šame a namasa je ša drohej marškej žalbu. Šchtó čzěreje ju ša tajkemu štułtu, pšchi kotrymž šo tak głuboko poniži, šo šama šaprě a šazpěče hordych ludži pšchězetpi? Rěčo družje, šhiba horza lubofěš ša Ješušej. A čeho dla Ješuša tak jara lubowaje? Farisejskemu, kotruž ša hordym šazpěčom na wulku hrěšiznu pohłada, Ješuš to pšches pšchirnanje wo dwemaj dožnitomaj šewi, šo na njeho a na tu hrěšiznu naložiwšiji. Kaž dołžni, kotremuž je jeho wěricizni pječ šlow toler špuščizil, tak tež łóđu, kotremuž je tón Knjes wjele hrěchow wodał, jeho bóle lubuje hač družji, kotremuž je mjenje wodał. Potajim tež na wulkošci jeje lubožeje ša temu Knjesjej pošpawany wulkošć hnady, kotraž bě šo jej wot teho Knjesa dostala, pšches to, šo won njebě jej hrěchow hromadu pšchizpi; jeje lubofěš bě šlósći plód

wodawanja hřečow. Haj, śchōż Jezuša lubuje, ma wodawanje hřečow.

Mašć ty jo tež, mój luby śchječcijano? Ty jo nimašć, je-li to teho knjeja na hołcjinu prokšyń i tej modlitowu: „Póji, knjeże Jezu, budź našć hołc“, ale i hordym łaspiczom bele hłabań na tych, kotřiž je hysłami dźaka ł Jezušovymaj nohomaj ležo jeho czeleza a jemu dary luboŕce wopruja. Je-li to hřečimkow njelubujec a jano dobre słowo ja tych nimašć, kotřiž šu do czeŕskich hřečow a hanibj padnili, dha šy njelubowli, hordy fariŕjeſki, a wopofatujec, jo hišćje nejebj hnadu prawje ipóinał, kotraž hřeči wodawa. Hóžej lód leži, tam Dože klónčōž hišćje njeye mošlo hwoju móž wopofatadž. Hóžej pať šo njema jeleni a tejeje, tam je klónčōž twjerdy a šymny lód mottało. Tak mašć tež ty wodawanje hřečow, je-li šy i mutnej modlitow ł Jezušovymaj nohomaj ležich, jemu ł luboŕci hwoj czaš, hwoje mozy, hwoje famoženje rady woprujeć i wotpomohanju cšelnej a duchownej nuŕy twojich bratrow a i ponijeń wutrobu a hamšnym šapřečom Jezušej šlužich na najwaŕniſkich ſławach jeho cšela, to je jeho žrtwice, na najubijecich ſkibi bratrami. Je-li šo jo taſte plody w twojim žiwjenju namafaju, dha dyrbj teſ njewidomny forſej w tych ſamych, wodawanje hřečow ležec. Kaž šo woheń jeno na wohniju ſahori, tať tež twoja luboŕci ł Jezušej je šo jeno ſahorič wohna na Jezuſowej luboŕci ł tebi, na hnadź, kotraž hřeči wodawa. Mašć-li pať wodawanje hřečow, dha ničo njerodź wo ſwarcenje a hanjenje fariŕjeſki! Wot Woha wobhnadženy šy tež pod ſchizjom tpočak křoź ſkožowniſchi hač woni, kotrymž šu hřeči hišćje djeřžane.

Me tať doſtanu wodawanje hřečow? praſa šo ſhano nękory, kotrąž jo hišćje nima, a jo hebi i wutrobu žado. Tež na tole praſenje mašć text prawe wotmolowjenje dawu: Śchōž do Jezuša wěri, doſtanje wodawanje hřečow. Zato bē tōn knjes fariŕjeſtcho pomučił, wobroćej šo ł žōnizy, kiž ł jeho nohomaj lejeſe a dzejeſe ł njei: „Tebi šu twoje hřeči wodate.“ Czeho dia móžeſe wōn to ł njei prajic? Fariŕjeſzy, kiž i nim hromadje ja blicom ſedžad, to ſa Dože hanjenje djeřžad; piſchetož woni njewěrjadu, šo ma Jezuſ móž, hřeči wodadž. Móžadju piſhi taſtej njewěrje wodadž hřečow doſtać? Wježeſe nız. Djeřžej, kotręž do luboŕce hwojeho nana njewěri, tōn ſamy tež piſch-ſtupjenje wodadž njemože. Tak teſ fariŕjeſzy wobawanje hřečow doſtać njemožadju, doleſz njewěrjadu do luboŕce Dožeje, kotrąž šo w Jezuſu ſiewi. To móžadju ſami ipóinač je ſłowom, i kotrymž tōn knjes wulku hřečimizu wot hebe puſćej: „Twoja wěra je cze wobſhožila; dži i męrom!“ O, tať je tole ſłowo hęhčeneho ducha woheje žōnjeje wofkšewilo, taž cęeritwa woda lačnego pobrožnita w puſćenje, taž ſlōbōžaj bolſam, kiž šo na horjaju ranu ſbiteho połoži. Wobſhožena piſhes męř i Wohom móžeje wot knjeloweho woblička dom hiſć. A tať to? Wona bē wěrita do Dožeje luboŕce, kotrąž bē jej Jezuſ ſiewił piſhes hwoj ewangelijon a piſhes hnadu, i kotręž hřečim- tōn horje bjeřeje. Haj, śchōž do Jezuša wěri, doſtanje wodawanje hřečow.

To móžeſz ty tež mój luby ſchječcijano, hđyž jenož do Jęzom Chryſta wěriſh. Cęimij ty to tež? Abo budžich jeho runje tať tamny fariŕjeſki? Wěniſh, jo Kaſarenſki móž nima, hřeči wodadž, jo njeje ſępihi abo

wieſchi hač ty? Abo pohoričujec ſo na tym ſchizjo- wanyu czeſłowym hęnu, doleſz jako cęhny a ſprawny cęloweł taſtcho ſaniežowaneho cęlowjeja fa ſhōſnita piſhi- wiač njetrjebać? Mój luby piſcheto, tať doſho hač ty tať wjele do šo a tať mado do Jezuša djeřžich, njebudžej ł prawej wěrje piſcinic, doleſz piſhes hwoju fariŕjeſtu hordobć ſaſlepijen, ani twoje hřečine hębjenitmo, ani Jezuſowu Wōſiju tragnolož njepóinačej. D, piſhi- runaj jeno hwoje žiwjenje, kaſtež šo wopofaſuje w twojich myſlach a cęuach, ſłowach a ſtutach, i teſ piſhes męř wulke cęiſte a ſwiatej luboŕci, i kotręž je Jezuſ tōdy czaš hwojatu wolu hwojeho njebjeſtcho Wōtga dopielnił a hwojim bratram na ſemi ſlužił hač do ſmjerce na ſchizju! A ty budžej ſłowacz, taſti wulki hřečimk ty šy a taſti hwojaty, haj, bōſki cęloweł Jezuſ je. A ty budžej i horyymi hysłami poſuty wodawanje hřečow, pytač a rady wěrič, jo jo jenož piſhi Jezuſu namafaj. W taſtej poſutnej wěrje je tamna wulka hřečimiza w ſchmanowym domje wobawanje hřečow namafala a ta ſama wěra bē teſ ja hwojateho Pawola, ja naſtcheho Luthera a ja wiſchitich hwojaty tōn prawy puć, po kotrymž šu wodawanje hřečow dozpili. Dha dži tōn ſamy puć, moja luba duſha, dži ł Jezušej a padń ł jeho nohomaj, piſhibiſzuj šo ł njemu jako wulki hřečimk i horyymi hysłami poſuty a ipuſchcej šo jeno na jeho njewurjęnitnu hnadu! Wēt twjerdže, ſo tōn ſamy, kiž je tamnu wulku hřečimizu wobhnadžil, teſ tebe wot šo njęſtorči. Wiſhať je wōn prajil: „Teſo, kiž te mui piſhibiſz, ja njewurjęnu“ (Jan. 6, 37.). Wiſhať móžeſz hiſćje lōžo hač tamna žōnita do jeho hnady wěrič; piſchetož ty mašć, śchōž wona njemejeſe, to zple njemjenje jeho luboŕci w zęhym nowym teſamęenje a me wobēmaj ſaſtamentomaj, a mašć na taſte waſdne wopriſmo a ſęgel ſa to, ſo je Jezuſ teſ ja tebe hwoje cęšelo do ſmjerce dał a hwoju krej piſchala ł wodawanju hřečow. O, wēt to i zple ſwojej wutrobu a Jezuſ budže teſ tebe wobhnadžic i tym hřečęjenjom: „Twoja wěra je cze wobſhožila, dži i męrom!“

Šamjen.

Pucjowanie po Bojim piſuje

abo

laſte myſle nadređęch, Dože ſłowo cęitajo.

Pobawa ſhęryj cęitaj „Pomhaj Wōh-a“.

1. kniži Wōſiaſhow, 24. ſlaw.

(Wotſacjowanie.)

III. Śchutczka 19—26. Zu je męnik noweho wōdčęjenja w ſtawijach prawōſtwa. Kaž najprjedy Wōh Wōrahama wunwjeđe je hwojeho wōžowleſtcho dom, a taž i nim Dože taſtewo je wuſtaloſm hębjenja wo hnadje šo i nomu ſapocęej, kiž wo poſhōžim męř jeho djeřćimj hęnu po hębjenju tręče bęſi wot tamnyh po cęle narobęnych: dať ſajutaj nęto męř wobēmaj ſaſtawomaj cęhlymaju hęnu, męř dwōſnitiſamaj, nowe dęjenje, haj, młōbichi wunwilo po piſchd ſtaričim; i tym ſiewi šo nız jenož, jo Wōh hwobednje bjeje wičeho wumęnjenje roſtajuje nad barami hwojeje hnady, ale teſ, jo wōn tręce a węjeje dōwjeđe cęlowełom je ſmułwoleneje hwojby, tať teſ jich wōhdu ł wullemu a wuſhewom ſaſtawennu ſkųej. Śchōž pať je tōdy doſho do naroda wōbeju hęnom wōſamfajenje, haj, teſ wuprajene, to wu- poſala ſo, hđyž ſaj wōhaj wotroſniti, pola młōbichego jako ſtut hnyb, kotraž jeho je wičęimj jeho wulſtini ſmęlami kęſtrjupije njęhe; pola ſtaričeho pať jako ſprawne ſhōſtanie ja jeho njęprawne ſemje ſmęljenje. Džiwocž mamy šo w tutej ſtawijie wo Ćwaje a Zabuſie, tať gwęrije ſwiate wiſmo wiſcho dobre, ſhmane a hđōne wo ſtaričim, njewuſwolennym hęnu nam powjeđej, a bałc, tať nam

Bomhaj Bóh!

Cižilo 34.
25. avgusta.

Četnik 11.
1901.

Serbske njeđzelske lopjenka.

Wudawaju šo kóžbu šobotu w Šsmolerjez knižicizhczetni w Budyshynje a šu tam dostać ša šchwórtlětnu pichedplatu 40 np.

12. njeđjela po šwjatje Trojizy.

Jan. 8, 31—36.

Wšyže tuteho terta steji w našich biblijach napishmo „Prawa šwobodnošć“. Šwobodnošć abo kaž na druhich městnach šwjateho pišma tež rěka, frejota je kúšto, kotrež kóžde žiwe štworjenje t šwopenju derjeježu trjeba, a hdyž jo nina, na wšče wašnje pęta. Wšhwajšany poš štwiwi a torba ša šwóš třečas; šawrjenu hošb w šwojei kłězy šrudnje kureži a puta džern, hdyž by mohl wulecizež. Kaž šwěrjo, tak tež čłowjek. Žaty w šwojei kłibóže šo šmjez wotwutnje a ma štajnje w myšlach, tak mohl je šwojeho jaštwu wulecizež. Wotročyžy uochžežba wjazy škuzjež, ale džežba hami tnježa byč, a tak wjele džęzi dje se šarschkeho doma do šwěta wonu kaž šhubjenu šyn, šo njetrjebali wjazy šarschich pošluchac, ale po šwojei šamšneji woli činič. Kaž jenotliwi čłowjekjo, tak tež žyke štrony. Šozialdemokratifa štrona, jašo štrona njepokojnych džęlaczerjow, kiz šo ša pod-čizęczanyh džęta, steji ša tymi šampmy prawišnam, kotrež bęrgarjo maja, a je heško „wušwobodžežje džęlaczerjow pšęš džęlaczerjow“ na šwoju krejčewjenu torboj pišala. Kaž jenotliwe štrony, tak tež žyke lud. Našchi wotčozjo šyn krej a kúšto woprowali, šo bychu šo wot šapšchaha tyrana Napoleona wušwobodžili, a w južnej Wrijzy mali lud Barow po wšęch šwojich mozach t pichemóžnymi šawronnymi žendželczanam wu šwoju šwobodnošć wujuje. Haj, „šwobodnošć! šwobodnošć!“

je heško, kotrež čłowške wutrobny šahori t wulkei radosęi a t wješełemu činjenju, to je trašniške kúšto, džęzi šęłebro a što. Wóžemy šo potajim šohu došę džęlawac, šo tajke kúšto mamy, šo šmy šwobodni ludžo a šwobodny lud? Wšęže niz. Ale mamy tež prawu šwobodnošć? Šdy bychmy męli, njeby šo nam ewangelij wu prawej šwobodnošći přędowal. Tak paš naš džękšnišči terts naš napomina: „Šteječe ša prawej šwobodnošći!“

1) Šajfa je to šwobodnošć? Našch štnes džęuš šchęžniš praji židam w našich tercę: „Prawa budže waš wušwobodjež“. Wón je jich potajim ša njęšwobodnych džęzał. Šo paš jich mjeršajše a hńęwui wotmolwidu: „Wly šmy Abrahamowe šymjo, njęšjmy nišdy wotročyžy byli, ša džęti ty prajijch: „Wly budžeje šwobodni?“ Žako potomnižy Abraham, pšęš kotrežoš šymjo wšchitke ludy na šemi pošęšnowane byč džęrbjachu, židža wjele do šo džęrbjachu, hač bychu šwobodni tnježa wšchitkich druhich ludow byč džęrbjeli, a njemogli nišho wotročyžy byč. Ale woni džędu pšęi wšęje šwonowneje šwobodnošći tola wotročyžy. Wšętož džęuš jim wotmolwi: „Šawěrnje, šawěrnje ša praji wam: kóžby, kiz hřeč wobenđe, je hřeča wotročž“. Šchto je, kiz by žaneho hřeča njęczjinič? Wly šmy wšchitzy hřečdnyžy, kóždy čłowjek šhřečji. Potajim je tež kóždy čłowjek wotročž, njed je šewal šwobodny šnes abo škuzobny wotročž. „Wšętož hřeč njeje jeno šyn škut, kotrež činimy, ale tež šyn kuješ, kotremuž se šwojimi šlemi

stankami služim. O, kajta je to trudna služba! Najsi hubjenu wtroczeš hreča je wopiz! Wón hwoje pienjeh, hwoju strowice, hwoj rosom, hwoj wtrotobny mēr a hwoje domajze hwoje, haj, hwoju wječnu služnošč, pichetowje a tola njepricheitanje picz, pichetoz žadošč po palehzu jeho taf čerje, so durbt picz. Taf tež njepróčejowa žadošč cšlowjeťa pichetnučji, so durbt hwoje cšłow womalac a hwoju mož woflabice a cšłowne hwoj hanibice. Wab lašomifom ma mamon taf wjele mozn, so hčodu mřeje, a hebi nózne ipanje njepróčejaje, haj, so jeba a kraufe, jeno so by pienjeh a fubla mē. Hčowny, hčoz ho roš-holji, hčwari, fudžji a frawi, haj, jabije hwojich naj-lubščich, a čžini, na cšoz ho potom i horžumi hčwami roštaje, cšłow bla? Dotež hwoju služo wobtnjejez nje-može. Tu, moč luby hčwječžjano hčwano tajfe cšłowe bradi nimaš, ale praj, cšłow bla hy taf horby, taf njeubofny, taf sawihny, taf nješmihny, cšłow dla hčwječh, cšłow bla ho na bližičeho pichifšłowšč, cšłow bla ho i bratom woflabič, cšłow dla nječžinišč dobre, kotrež durbiš čžinišč? Nješnajšč Bože kajne? Njebybišč tež je hčwajtan Pawołom wufnac: „Za hčm cšłony, pob hčech pichetatu. Pichetoz ja wem, so me mui, to je w mojim cšłow, njebybišč ničzo dobroho. Pichetoz tu wolu ja drje mam, ale so byh doštolaj to, ištož je dobre, ja njenamafam.“ (Rom. 7, 14—18.) Njedopofafuje kóždy hčech, kotrež čžinišč, so hy tež ty hčwoda wtroczeš? Nje, to je trudnje, so je cšloweč, kiž je frowjenu, so by nade wščitfimi družimi frowrjenjemi knjež, ham hubjenu wtroczeš?

Žalohnje je, ištož hčwščich wo hubjenjstwe wobohich fławow, kotrežž jich knjeza jato fšot kupuja a pichetawaju, čžwituja a morja. Ale wjele žalohniščje a fud-niščje je hubjenjstwe, kotrež knještwe hčwoda na naš pichenjeje: fškoraje a bolofaje a wščo horjo, kotrež mamu na hebi pichetepicje, je naš wščedenj fščeb w hčwdech službie a fšłočžnje reča: „Šmjerč je hčwčow mša.“ (Rom. 6, 23.) Najš fšojnič w našim terže pichirnanje praji: „Wtroczeš njewofstane wječnje tu domje; hčm pak wofstane wječnje.“ Dotež može jenož hčm herbowač, niz pak wtroczeš, dha teho pameho i domu puščaje. Taf tež njemodja wtrocžny hčwoda wóžny dom njebiešefšto kralcfwa herbowač, ale jenož Bože džerje. A išto wofstane nam, hčoz to nješhčm? Nježo druge fšiba wječne fšajenje. „Hčwč je luđi fšajenje“ (Wšfšij. 14, 34), praji fšwajate pišmo. Nješhč, luby čžitarjo, tajfe fšajenje hčžo na hebi čžuf? Derje čžuf, jeli to čžujaju je hčw. Pawołom fšdychuječ: „Za hubjenu cšloweč, išto budže nje wumoz i čžela fšmjerče?“ (Rom. 7, 24.) Pichetoz potom hč wšofnaj, so je prawta fšwobodnošč wumozenje wot hčwča. A budžeš hebi fšwobodnošč i dobremu i wtrotobu fšadacz a radu wotmolowenje hčwščez na prašenje, kotrež ho i družimi fšłowami na tajfe wšfšenje ma:

2) Ščito dawma nam prawu fšwobodnošč? Ma to našh knjes Ješuf w našim terže wotmolwi: „Želi so waš Ščyn wufšwobodž, dha fšže prawje fšwobodni.“ Šławawa abo wtroczeš, kiž nije najaty, ale taž fščož kupjenje, njemodže ho ham wufšwobodnišč abo wufšwic; pichetoz wón fa hwoju službu jenož žyrobu a byblenje došlawu, taž fščož, pienjeh pak hebi fašžnišč njemodže. Tcho dla tež druhy wtrocžny abo wufšwic njemodže; wščaf hu runje taf fšudži a hubjeni taž wón ham. Taf ho tež žadny hčwščnik ham i wtrocžkšwofwa

hčwča wufšwobodžez njemodže, a hčy by runje wščo bohafšwto na fšwječje mē, taž tež Ješuf ham praji: „Ščito pomha cšlowječej, hčy by runje žyly fšwet dobge a na hwoječ dušaji pak ištofowal? abo išto wščo cšloweč i wumozjenju hwoječ dušaje dac?“ (Mat. 16, 26.) Wjele mjenje jedyn druheho wumoz može! „Wščaf žadny hwoječ bratra njemodže wumoz a ništo Woha fšwoda.“ Drohe je, jich dušaje wumoz, wón budže ho teho do wječnoščje wofšajez.“ (Wš. 49, 89.) Wprawdože hčwčez žadny cšloweč ham ho abo druheho i hčwječnje službu wufšwobodžil nije, a ištož ho be fšwaf, je na tšm fšdmošowal a fš hanibje pichifšof. Prawu fšwobodu može nam jenož tón dac, kotrež je ham prawje fšwobodny a tež taf bohaty, so može i wumozjenju naščeje dušaje wufšwic i pienjes dac. Tšton pienjes je Ješuf Ščwšfšuf. Wón je tón jeničji fšwajty mjes wščitfimi hčwščnikami, tón jeničjič prawje fšwobodny mjes wščitfimi wtrocžnikami hčwča. Zemu ništo nije moč žadny hčwč dowješč. (Jan. 8, 46.) Wón wo žanyh hčwch ničzo nije wježžal (2. Kor. 5, 21). Žežo jebž beše: Božu wolu čžinišč (Jan. 4, 34). Wón be Wohu poščžijenz hčž do fšmjerče, hčž do fšmjerče na fščžju (Žil. 2, 8). Wón be tón Boži Ščyn, kotrež kóždy čžaf čžiniščje, ištož ho Wohu lubi (Jan. 8, 29). Tcho dla tež hčwč a hčwča fšłowa, „fšwšča fšweta“ ničzo na nim njemječje (Jan. 14, 30). Ješuf drje je fšmjerč pichetepicji, ale niz jato hčwčow mša. Wón je wjele bole hwoje žiwjenje dac i wumozjenju so jich wjele (Mat. 20, 28). Tcho dla tež jeho fšwajata druha krej nam njewurjeknite bohafšwto jeho lubofčje jwmi. Wščes tutu je wón knještwe hčwča fšlawaf, fšmjerči mož wšaf (2. Tim. 1, 10) a wufšpščžil tyh, kotž fšmjerčne bojofčje dla hwoje žive dny i službie bčdu wofšžženi (Hebr. 2, 14, 15). Haj, Ješuf Ščwšfšuf, jeničjič prawje fšwobodny cšloweč, wščehomozny Ščyn Boži može nam prawu fšwobodnošč dac, može naš i wtrocžkšwofwa hčwča wumoz. Tcho dla wotrocž, kiž i njemu, luby hčwščžjano, jeli ho hčwčez jeho wučžobnič nješhč, a wón čje wufšwobodž. Ale taf? Ma kajfe wučženje?

3) Kaf doščijemu prawu fšwobodnošč? To nam našh wumozijel w fšočžafu naščeho texta praji: „Budžešefš wš wofšacz pišči mojej reči, dha fšže prawi wučžobniž, a wy budžeš prambu pošnac, a prawba budže waš wufšwobodž.“ To praji Ješuf i židam, kotž do njeho wjerjaju. O, hčy budžicu nēf dale wēfš i pišči Ješufowej reči wofšaf! dha budžicu piščes pošnac prawdy prawu fšwobodu doščili. Taf pak jeho prawi wučžobniž njebeždu, pichetoz jich wera ho na mēčje išto do njewerj pichewotrož, jato i Ješufoweho rta fšłowo hčwščaju, kotrež do jich wtrotoby fšafaje. Taf fšapicu jeničjič fšred, piščes kotrež možaju prawu fšwobodu doščiz, a teho dla wofšaju hubjeni wtrocžny hčwča.

O, njecžiu ty teho runja, moč luby hčwščžjano, ale čžiu po wčrnyh fšłowje twojeho wufšwobodžerja! Wtroczeš, kiž na radu hwoječ wufšwobodžerja njewofščaju, nije tajfe dobroty hčony a njewofstane ju. Taf tež ty i wtrocžkšwofwa hčwča njewufščejš, jeli so Ješufowu radu i njewerjaje wtrotobu fšadžijneš. Wēf jemu! Ješuf je na fšwet pichifšof, so by po prawdže fšwēščiz. Kóždy, ištož i prawdu je, poščwca na jeho fščš (Jan. 18, 37). Tole fšwēščenje je wón je hwoječ fšmjerču

śaſyſlowaſ. A kôżdy, kiż je na ewangelijon wëriſ, je je ſwiatyni Pawołon naſhoniſ, ſo wono môż Boża je, kotrąż wiſchitkiſ ſwôżnych czini, kotrąż na to wërja (Róm. 1, 16). Wiſchetoż ſchôł we wërje piſchi Jeſuſhowej rëczj wiſtanie, tón pójnawa prawdu, tón pójnawa, ſo je wón ſam ſhubyen a ſatamany hrëſhnik, a ſo je Bôh hnadny a ſimilny a Jeſuſ naſch wunôſniſ. Wiſdes taſte pójnacze tón ſkujes nowe ſiwojenie do twojeje wutroby płoſki, taſ ſo pójnaczaſ hrëd hiđiż a ſo jemu wotriż a Bôha ho bojeć a jeho lubowac a ſo jemu domërić. Taſ wunijes Bôge taſnie dżerżecz a jako jeho lube dżecz jemu ſkuziż je ſwiatyni ſiwojeniu a j dobremi ſłutkami na ſwojich bratrach. Taſta ſlůżba Bôga njebudze žone nowe wotroczoſtiwo w mëtto ſtareho ipſdaha, ale ſwôżne ſiwojenie we wôżnym domje Bôzim, w njebieſim kræſtwie, hiđeż je wëczne ſiwojenie twoje ſtraſne herbſtvo. Duż budz prawy wiſciboniſ Jeſuſhowy a wiſtati we wërje piſchi jeho rëczj, a ty budzeſ piſches pójnacze prawdu prawu ſiwoobodnoſć bozpſt, traſnu ſiwoobodn dżeczj Bôżich. Ğamjei.

Rathſing - ſlëtnjanſſi.

Pucjowanie po Bôzim piſknie

abo

laſte myſle nadendżech, Bôge ſłowo cztaja.

Pobawa ſiwojny cztat, "Pomhaj Bôh-a".

1. knigi Rôſiſkowne, 25. ſtam.

(Pocraſzowanie.)

Ğduż jo Nebekſyne dny dopnielidni, ſo by porođiſa, dha beſchaj dwôſinaj w jeje ſiwoje, ſchôł baba haſle nëtto pójnaw, ſchôł paſ macz biżo wot tamneho wëchëſzenia hem naſajeſe.

Prëni, kotrąż ho narođiſ je ćerwjene a wiſchitón ſoſmaty po ćſje, jako ſoſa, taſteż ho hewaſ dżeczj njenarođza. A na-rjetnuch jemu Ğlaw, do herbſta ſoſmaty.

Taſta njewiſchëdna ſoſmatolej naſhadza ho duż a duż piſchi narođëſch dżeczach.

Ğduż ćſlowſta nahota, kotrąż jeho piſched wërjećsom wuſnamjenj, njewiſz ma, ſo ma ćſlowjeſ Ğabacz do njeleniſteho Ğwëta, dha piſchopowëda Ğlawowa ſoſmatolej, ſo bë jeho ſiwojenie woſbeje na ſeniſi a wiđomny Ğwet Ğamëriene.

Potom narođiſ jo jeho bratr, kotrąż je Ğwójny rufu dżerżëſe Ğlawowi pſjatu, jako Ğhaj bratra jeho piſchewataſeĝo ſadżerżecz a Ğam prëni bęć; a piſchitoniſ narjetnuch jemu Ğatub, po herbſti: tón, kotrąż jo pſjaty dżerżi. To bë njamjo ſa to, ſo budze wón leſny Ğłowieſ, kotrąż wot ſady tebi ho piſchibſiwoſi cje ſa pſjatu hrabnje, ſo by podniſ.

Ğchëſć dżeczach łet ſtary bë ſłat, Ğduż jo wonaj narođſiſchaj, łëta 2168 po ſiwojeniu Ğwëta, 15 łet do Abrahamowej Ğmjerceje.

Też po Abrahamowej Ğmjerceji je ſłat Ğiſchëce dëſiſci czaſ w njazyim traſu piſchewtal piſchi ſtudni ſiwoho a Wiđſaſeĝo: cziſe a Ğamotne ſiwojenie bë jeho wiſchidny woſbeje witane; do Ğebrowa, Ğhëż by žyle mies ſkanawëſkim będiſ, jo jemu njedchſe, a doſeł bëſche jo w jeho moliwina (24, 62) wſchitahata, bëſche jemu taſte ſtrona woſbeje witane, bôle duży ſtrona pôla Berſaby, 8 Ğhobſimow dale ſ potnoż. Poſiſiſcho paſ ſwëdže ſkujes tola, ſo jo w Ğebrowie ſaſydiſ; tam iroſeſchaj bęniſ a tam wſa bebi też Ğlaw Ğehſiniſi žone. Wërota wuſna jeho poſiſiſcho ſ Ğebrowa do Wërat; tola Wiſchitſiſi wutëdſidnu jeho Ğacz do Wërotoha. Ğduż paſ jo jich njetrebaleſe wſaſy bojeć, ſaſydiſ jo ſ nowa w Wërobie. Tu poba ho tamny pobaniſ je ſoſowym warjenjom; tónle pobaniſ pobawa ho nam w jowſtym piſknie paſ Ğubnow, doſeł je ſiwaſtowaniej, ſ rünne nam pobatym, truce njawſjan, Ğacz rünneſ je ho mies tım 70 łet mniſty, je wſchëm, ſchôł nam 26. ſtam potjewëda. Po czaſu mëtto ho ſławowë ſtawſiſny taſ rjadowac:

Ğiam 52, 19—26;

" 25, 27 a 28;

" 26, 33 a 35;

" 26, 1—33;

ſtam 25, 29—34;

27, 1 ad.

IV. Ğchëſca 27—34. Ğduż ſtaj Ğynaj ſroſitaj, ſjemi ho w nimaj wiſchelaſ Ğmjenje. Ğlaw, hrubny, dżiwni, na ſeniſte Ğmjenju ćſlowjeſ bjes boĝabojëſce, pôla paſ dobroćſimaj a ſprawny wutrobocziſ ho wot môtzowſkich wſchidnow a piſchi wutroboczi ho hoſniwëſtemu, ſaſtſarſi taſ ſtraſceniem ſiwojeniu. Ğatub woſta poſtſar a je wot młobocje hem ſwoje Ğmjenje Ğnadnemu ſiwojeniu jeho domci datemu, piſchibowocziſ. Bôge wëchëſzenie, Ğduż ſtaj ho dwôſinaj narođiſti, je ho wiſchëm njewiſz; ale ſłat na hrëſimaj, a pôla wunſy ćſzini luboſeć ſ Ğlawej a cje, ſo by wón prëni bęć. Ğlaw jowamni je Ğmjoim hrubny Ğmjenju, ſchôł je ho w piſchibocje piſchopowëdato; doſeł ma to woſbeje dſchowym poſchaj, dha jeho njewina. Nebekſa a Ğatub ho wëchëſzenia dżerżati, tola ſ njeczſimym Ğmjenjem; njeczſerpiwoje njemôżetaj doſaczaj, ſo by ho wëchëſzenie doſciſtſo; ſ leſnoſcju Ğſetaj Bôhu pomôcz a Bôgu woli piſchewataſ, ſa to doſtanie ho jmaj poſiſiſcho trute Ğhoſtaje. A tola ſtaj intaj Bôhu Ğiſchëce najpôdobniſchaj, doſeł ho wonaj tola pomôciſtowanie Bôżich ſłowom dżerżati a njebieſi potkaj w jich domje ſaſchowati, je Ğmjenjem na Bôże ſlubenje Ğoſenym; teho dla Ğchëſnie ſkujes ſatuba, poſobniue jeho a mućſieji jeho je ſiwojimi wođzenjem.

Prëniſci podawſ, tu nam pobaty, poſoſa nam ſatuba, kotrąż Ğebi w trutej wërje do Bôżeho ſlubenja ſoſnowaniej ſ njeprownymi Ğrëdami piſchipowëſi ſpſta; woſbeje paſ Ğlaw, kotrąż ſ Ğmjenjem wot Bôha daleimym doſoſa, ſo je ſ prawdu wot ſoſnowanieja wſchitſtſimaj. Domiſ ho piſches nanowe ſoſnowanieja prawa prëniſeĝo narođzenia ſatube doſtatu, doſoſaſe Ğlaw, ſo je taſiſt prawom njebôdm, je ſ dobrej woli ſaſpſiſch. Wón a ſłat mataj bjes wole Bôzim wotpôhlaniem poſiſieĝi.

A Ğduż bëſchaj bôżaj narôſitaj, bu Ğlaw po ſiwojini na dżiwnu hoſitnu naſchënem wſchidnu Ğonjeć jako Ğimow a rôſit abo Ğſje piſchëſzoni: pôlſy muſ, kotrąż ani njeworaſeĝe, ani njewiſeĝe, ani njewëſeĝe, ćſlowjeſ, kotrąż njebë wubdy a žënie doma, kotrąż po polacy a po holacy dżiwnu njewiſeĝe a ſwëne paſiſte ſiwojenie ſaſpſiſchaj; ſatub paſ bë ſprawny muſ, kotrąż na Bôge taſnie ſladoweſ, wôſwôwëſe wſchidna w ſiwojibje cziſeĝeĝe, w potſkiſch ſtawcz woſta a piſchi nanowuch ſiwoch ſmërne Bôge ſlubenja roſpôſiniſchaj.

"Ğprawny" muſ rëſa po hebrejſkej rëczj "doſpôlſny" muſ. Moſto ho czi ſeſoſcz, jo ſo to ſ ſatubowym ſiwojeniu njewoſtala; tola wotomni, ſo jo tntôſ muras woſbeje na jeho ſwiſ ſ Bôhu wotczijne. W jednorëſim a mërniſim potſkſim ſiwojeniu Ğhodzi wón piſched Bôhom a je žiwy w jeho ſkuziſje a j doſwëjeniu do jeho ſlubenjow. Ğlaw paſ je ſiwoim dżiwnu paſiſkim ſiwojeniu jowimue jo jenoſ ja ſeniſi Ğwët.

A ſłat lubowaleſe Ğlaw a jëdżëſe cad wot jeho ſiwojny abo "jeho ſwërina bë w jeho Ğubje"; taſ jo jeho luboſeć ſ njemu teſ j cziſneje ſtrony Ğmjenjeſe. Nebekſa paſ lubowaleſe ſatuba.

(Pocraſzowanie.)

Ğchto Ğym piſched 30 łëtami w ſranowſkej wôjnje naſhoniſ.

Ğpiſhaj Auguſt Wićeſa, ſkubet w Ğornôſtyſhaj.

(Pocraſzowanie.)

Raſojitra rono wotſto 7 Ğhodziſ dſybſchajmy ſaſo dale, a to žyle bëſe. Waſche prëwiantowë woli Ğiſchëce doſeł njebëdu, piſchetoż naſch bataillon bëſche pola awantagardu bôbe najprëſchſi. Dſybſchajmy njewiſchëſca piſchëſczaj. Najprëdji meĝadym leſ ſaby Ğ. Wëdawa piſchëſczaj a wot labudych njewiſchëſcelow mućſieĝiſe. To paſ njebë rünne najſieĝeſe dżëto, doſeł bëſche leſ muſi a jara Ğutſy, ſ niſſej ſerſczim a czerwjem piſchëſceniem. Wucſe piſches leſ bëdu njewiſchëſcelo na te wſchidne ſaracſiſi, ſo bëdu ſyſne piſchi boſach ſteſaje ſchôtmu pôdrëſaj a piſches pućje Ğmetaj. Wſchidni pionierôſi meĝadnu nëtto nadawſ, pućje wurumowac. Wſchidny ſchôtmu do truchow a wlećſedju je ſ ſonjem na boſ. Tu a tam Ğiſchëce ſranowſka, kiż bëſche ho ſaſpôſiſch, wuſtoſzi.

Wëſ piſchëſcpſtajo nadëndżëſchem wſtſu, w kotrëſj bëdu luboſo domach. Tuſi bëdu jara piſchëſceli a piſchëſchëſim nam bjes wſchëho ſaſanaj wjele wina. Duż môſadnym ho wina do bęſte wole napić. Ğaby wſy bëſche rjanu doſ je ſelëmym ſłakami nimale toſto wotſto ſ leſom wôldat. Na ſonju doſa pod jene

horu durbachymu lępowu kromu wobhadźić. Tola njeprachcējało ho wjazy njeopafadaju. Wědu ho do twjerdźiny Měta sčahnyli. Mějadu na tutón ras do'ć. Wopowidny twjerdźichy jo na bizzo pomjenowanu lufu a bizonakferowachy tudy. Tola jašu nje-dostadachy niož jěć, dotež běchmy jato awantardža najdale předu a naša wotwola stolona bědže jara wot naš spalane. Skóžy mjezi hebi muplicy, tat hłóni wědžichy bědmy. Zo potrdza dnja njebědomy žaneje zuroby dofalli. Na wulf šłože pat bědže njedalofo našeho lęhwa mafo polo f bernami wobhadžene. Tute bėny bėchu wot frótkim časů hač na posledni pjeńć wuzrye, hač runjež žaneje mofyli njemějachy. Našich wulchů drje nam razadachy, zo njeměchmy jid wjele jěć, dotež bědch bėdžće jara njezale. Ale mējadym wědžichy wjeřichy hědo. Skóžy bėdžće wjeřete, hōž jid prawje wjele mējēche. Tež dołdajacy tōždy nējchō wina, kotrēž bėdch našich wulchůw w tej maej wjeřiz dali requirirowac. Tola tula bēdže jara mofra a bōž hymna. So mōhli w nožy f najmjeńšich na huchim ležec, bēdch hebi wjeřebow hatofy narubali, zo mōhli na nich jěć, mjeřte drje njebědch, ale f najmjeńšich tula huch. Nāž bēdch jara frōtka. Zo bēdže šłože ja naš, pšichōž hymu dla njemōjadachy jwac. W 1/2 hōžadachy bēdch wotari (alarumiruwac). Hymdom czechnjedmy nadab piches hūjo napomnjeny lēš a pšidubēdchym bōrchu na drěhu, fīž naš nadab piches Sankt Privat wjeřebješe. Na ja hērofin, piches wjeř wjeřadachy puču bēdch prōbnu fchēczku sčiniłi, mowachy bēdch na bōf potōžili, bēdžće njebědch fahrečani. Ranjeni pat ležadū na huchach abo w fchidach, fīž bēdžće spalene njebědch. Tute mēřina mējadu spōžichy napohlad. Wědžito bēdch tu jmeřane. Franzowiojo, Saksy a Bruzy wot wěřichich barbow a družinom, pšichēž a njeprachcējał tam w pšichēdowosć bēdch ležadū. Wkarcio tam mjes nīm hōžadachy, rēchacu a woboladch. Drulry ranjenych na wofy kadežachy. Zo bēdže czechnjedmy napohlad. Mēfotrchy mjes nami bo pšidi nimi jęnu. Cechnjedmy piches wchēlale wby, ale w žanej jo tajse morjenje stalo njebědch, taj w Sankt Privat. Ešlōnczje dōndēdchym hēdžće hač do mēřa Beaumont, hēž hōpobō dołdachy. Ale tež tu njemējadym žaneho wotpōczinka. Durbachym hūjo dražnu wuńcizjē a pichē wjeřecorom mējadym pšichēřtaje. Naajitra rano durbachym ho hōdžinu dołho hōwczowac, potom czechnjedmy dale. 21. awgusta czechnjedmy halle žyč žyč wotpōczinēž dēřecjē. Naajitra pat durbachym jašu dale. Na dnju 24. awgusta pšidubēdchym do blisfiočje twjerdžiny Werdun. Našich wulchů czechnjedmy hūdom twjerdžinu nadobēdchym a njeprachcējał pšichēřwotac. Ale bōrch jo potōža, jo je to njemōžno. Franzowiojo naš f mōžnymy granatami powitadch. Wědžadachy, tat pšebowere powisfiočje pšichēř (miny) do powēřta sčēdachy, fīž bēdch tula wēřje jo naš pšichēřwotane. Našich nawēdowario ho pšichēřwēdžidch, jo to tat lōfo ujeje, twjerdžinu bōdch. Tuta twjerdžina je ho halle 8. novembra potōžidch. My pat czechnjedmy w šchitřowēž nadaj a to wē wulfim woloknu wotoko tuteje twjerdžiny na jemu jabnu stromu. Pšidubēdchym wē wōmōdch do hōpobō, ale w našej wby bēdch tulo wotawofu, zo njemōjadch wchizhy ležec. Mēfotři durbachy hēžō wjeř. Pšimo tēdch bēdch hłōni taj wjeřti. Wotoko pšichēřwotaju bēdch drje kuf fēlōa a fchēřicizjo potēža dofalli, fchōž pat njebědch rēčow hōbne, a bizzo dēři přebō wjele hūwato njebědch.

Naajitra rano šahe czechnjedmy jašo dale. Měřto njebē njež jēd. Pšichēřwōžidch rēd Maas a potom fchōnczje fahachym. Tu tež Wogu dēř tat bōdchym. Zo bēdch fawēřje najwjeřidch čas. Mēfotři njemōjadch dale a fapowczachy f hōdom padac. W blisfje wotafinje namafachym tež bērmu a mōrčje. Tam hmy hebi dobrý wobjed pšichēřwotawē. Hēdžće djenha ho na to dopomniju, tat berje je mi tēdch fēřbōdžio. Wēdch ho tēdch tat najēd, zo fšoro fšawcē njemōjadch. Wopowidny pat drōbowachy dale. Pšichēdchym wchēlale wby, ale wchēř bēřio bēdch tu jara njeprachcējał hmyřeni.

26. awgusta bēdch ho fšoro fšali. Džen bēdže jara dēřchēřitōy. Wšōbom dēřchēř pšichēřow a hūla fēřdychy bēdchmy do jeneje brōžnje hōpobowani. Warēž pat durbachym wotafch na puču. Mēfotři bēdch hmy teho dla fšody brōžnje wot pučy wobjed jadēřali, zo mōhli hebi w huchim hūwō wobjed fšawcē. Wurowfa to pšyni, jo ho f pšinczime wotfchēřchami tur wunalefche a fapowczu hūdom žafotfijne hōwotowac a fahbadžec, hebi mupho, zo būdžemy jēi brōžni fapalici. Pšichēřidchym dēřche našch fšotit (hejtman) nimo.

Zemu žōnfka hūwōy fšōřbu wupowjēdza. Tōu pšichēřta hūdom, jo maja wōwajy wobjēf jaleč. Wēřecor bēdchmy 80 pšichēřow po jentym rylbi f hūna na pšichēř fēřdch. Wēřecor bēdch polna žita. Na hūnje fšējadu fēnje a jēdni ležadū w pōblanfēj fōlini. My pšēdch durbachym hebi fšēly a tornitry hōbu na pšichēř wōac. Žuē bēdch hīžo domoj. S mufach na brōžnjowych wrotach pat bēdch jēdni latarniciztu mōjajo wotafili.

Wšōfot fchōnczich pat fapowcz na dōbo jēdny wōfak „wōhef! wōhef!“ fawotac. Ležad wšōfot pšidi pšichēřwotē dēřje, pšēri na jentym rylbi. Žato wōcēj wōtōžidch a hōmō polbēřchym, wōdžach, jo ho fšanje na hūnje, fīž bēdch fōujom nafłane, pšēřbu pšichēř wrotach pōleđje a pšmōjo hīžo wōfšōf hōpafēdch. Tu nje-bēdže žane rošmymfjenje jid wōchadym wēřichy wē wōhūju fōž wōac. Za njechladach dołho jo rylbom, ale fšōřichy hūdom f pšichēřa na hūro, hūwō wōfēřti pšidēč, f fōrtrūž wēdch ho fawōdžil, fšalrwmch hōbu. Ščōžich runje na hōmōdū hēřdow a tēřawof, fīž tam ležadch. Zo hebi njēřchom mōj abo druhe fšawu fšamat, je wulf wšarowowanje Bōže. Pšachēž hūdom na wōhef czechnjedch, f hōbami na nim tēřach a tat ho mi poradži, wōhef pōdubēž. Šōfi na hōbomaj, bēdch hebi tōdch fēřmōdžil a na rufomaj mēřach tež nēřore fšalene bēčf. Wōd druhich pat mi ani jēdny na pomōž njeprachcējał. Njemahladu na hachenje wōheřna, hēřawchū hebi hūwōje wēř hōmōdē. Mōb bēdchmy na pšichēř hōrje fchahnyli. Mēřbōwōž hō mi razfio, w tym wōfomfom wōhef pōdubēž, būdžich ho hūdom wōrēřdu fapalite a būdžidam wēřichy f fōrtrūm hūbnyju fōž wōali. Wōhef bēdch najfšerje na to wōchēnje nafłat, jo bēdch fōf f wōpřchdu latarniciztu bele fšōřmēř. Mōj towarfšojō mi najfšira jara rēčadch, jo uych to wulcham wupowjēdāt a ja to nēfale wufnamjenjenje dofall. Ale ja to nōdachy. Pšichōž f přēnja njebědchym žadny dēři wēřci a f druha uych najfšerje našchō wulchfa pōthofali, jo ho njeje lēpje wō fšēřu fšarāt.

(Pōřaczowanje.)

Wchēlale f blisfka a f dalōfa.

— Mējadu 2. fēptembra t. l. fmeje ho wē Wōřidachy Guřaw-Wōdoffi hūwēžnje. Šēřfita hūwēžnifka Wōja fšlžba ho pōwēřidch w 2 hōžinomaj fapowēnje.

— Wupřidaj fšej fchulffje mēřtne wē kuzpōi a w Wōřidachy. — Wōjne wufbūženje je ho fāřdžewu wutoru w Gumbinnenje mēřo. Pšidēž nēřchō czechom bu tam wemfštr dragunifke polka. Ščōřfaj, to fchēřani piches wotfchēřch wot wotafch fāřfēm, fōrtrūž bēdch hēřro fšawoy pšichēřino wōfawam. Dōfhe bēdch pšichēř pšichēřwotane, fchō to njēřfuf fēřidch. Rōžny pšichēřwotaju bēdch, jo ho wina na dōwēju hūwafow, wēřchō Martena a fchēřla, fšali. Wōbaj bēřchaj pod rymfštrōwre fšawowōjcu czechjē mēřoj. Přēři hūd wōfēřu wuwinnowa, dotež ho jīmaj wina dōpōwēřje dō-pōfotac njemōžēdch. Pšichēřino temu wufbūžē general f Altēu jato hūbniřti fšes pōwotafne fapōžti. Drulhy hūd f nēřfale fchēřla wuwinnowat, Martena pat f fšmēřeci fahūžil. Tōntē wufbūž je pōwřchitrowne fšpōžadanje fūbūžil, dotež drulhy wufbūž nōwē dōpōfātma pšichēřino wufbōřezemne pšichēřiti njeje. Ššawo fšatny rēčidch hebi njeprachcējał fšmēřtne wufbūženje žadac. A tola je hūd tatle wufbūžil. Mōřemy wēřci bēdch, jo ho fūbniřy wō fšimom fšwēřomaj hūbūžil a jo njeřhu jo wot wufbūžēdch wole pšichēřtajeňchō wōdžidch dali, a wēřje je wchēlale, fchōž pšichēřino wufbōřezemne rēčēdch. Ale pšidi wufbūžidch f fšmēřeci durbci tola wina čifita a pōłnje dōpōfātma bēdch, a hōž ho nēřchō teho dla fahūžil, dotež njemōže wot fāřdžeweho dnja prajic, hēž je 6 mēřidachom pšichēřwōf a to ja werno wōfšio, jo je w inč 6 mēřidachom mōrčawfow dōfōřaj, je to tola wulfchō wōb-mupřkēřna hōdne. Wēřje je jara fšubna wēž jo wōřfio, hby by tajse morjenje wufbūžichō piches pōdabachō ho njēřfotafio. Ale wjele fawidēřje je, hōž ho njewinnowat f fšmēřeci fahūžil. Tu durbčat potom rēčaz: Wēřcjenje je Bōže. Dōž fšlōwēřiofio nifomū winu dōpōfātac njemōžna, wōn Wōžemū fšōřtanjū njēřcēřje. Duž je pšichēř, jo ho fole njēřfōřmiline wufbūženje wot wulchēřchō fūda jašo pšichēřni.

Mēřchō f rořpōminanjū.

Mōž puč durbci runy bēž, njemōžnu wērmu bēž f fāřřom, f wutorbō pat fahūřny.

Womhaj Bóh!

Cyśko 35.
1. sept.

Łětnik 11.
1901.

Szerebiske njedzelske łopjenka.

Wudawatu šo kóždu hobotu w Smolerjez knižnicyšćejni w Budyšinje a šu tam dostać ša šchwórtlětnu pšedpłatu 40 np.

13. njedzela po šwjatej Trojicy.

Matk. 12, 41—44.

W starym łěčenju dženšnišće njedzela nam našč Knjes Ješus Chrystus pšichranje wo šmiltym Samaritškim powjeda. Tón šamny njeje jeno njebožowneho področnika, kiž běše mjes rubježnikow padnjet, wobalil a wotbladad, ale tež hołpodarje, pola kotrehož dyrbješe jehu wołajet, pjenješ dał, šo by tón šamny franjeneho pytal. Potajkim njeje jeno prozu a čaš, ale tež pjenješ ša šwojeho blizkeho woprowal a nam š tym w dawanju šwedeženje woštajil. Zajte šwedeženje wo dawanju nam tón Knjes tež w našim dženšnim terže pšed woczi itaji. To je nam jena šhuda wudowa dała, kiž běše dwě šcherpatzy do Božeho kašćeca položila. A š tym je nam wona šwedeženje w dawanju dała. Prašješ šo šnano, mój luby ščelješano? Šaj, ša wotmowju, twoje prašenje je wopokajmo, šo je čži trjeba, wot njeje wuknjež, kał našč dawacž. Pšchetož kał nimalo wišitzy ludžo, kał dře tež ty šebi myšlič, šo možen dawanje jeno wot bohataž ludži wuknjež, dotelž moža woni wjele dawacž. Ale to je wulki šlud. Pšchetož ty šladabš jeno na dar, kiž je daty, a ščičiš pjenješ, kotrež šu šhromadžene, ale njehladabš na ruku, kiž je dar dała, a niž do wutrobny, kiž je ruku š dawanju wupšćetřela. Těho dla wutř wot Ješusa, ščtož tebe w dženšnim terže wnež, wjenjyž: Těž najmjnejšči dar je wulki pšjed tym Knjesom,

hbyž jón 1) šhuda ruka a 2) bohata wutroba dawu.

1) Šhuda ruka. Našč Knjes Ješus Chrystus bě šwoje pošlednje přewdwanje w Jeruzaleškim templu dzeržal. Aš to šydnj šo napšćezjwo Božemu kašćecj, kiž pšči templownj duryaž štejšče, a pšchladowajče, kał ludžo dobrowólne dary do Božeho kašćeca škladowachu. Čžeho dla čžnješče to? Čžyžješ wón wjedžč, kał wjele pjenješ bu š lěpšomni temploweje kašy nahromadžene? Aš, wón dawanju jeno tēho dla pšchladowajče, šo by ludži na jich pšodach, t. r. na jich darach špšnal. Šklad- nočš š temu šo šda jara šhódna byč. Pšchetož wjele ludži běše w templu na njeho pošluchalo a džešče něko nimu njeho š duryemi won. Mjes nimi wjele bohataž. Kał rjenje šlucžachu ššebornari a šlotari, kotrež jich ruki do Božeho kašćeca pušćejachu! Ale Ješus žane šlownež š temu njeprašješ. Štónčnje jena šhuda wudowa pšch- šchschdi dwě šcherpatzy do Božeho kašćeca položil; tej ščimitej mały pjenjež. Škoro šradžu mały šopornikaj do Božeho kašćeca podnjajšaj, kał byščaj šo šašbowajš njes wulšimi ššebornitari a šlotakami. Ščto na nej šedžbowajče? Ješus, haj, wón šawola šwojich wučow- nitow š šebi, kał by jim čžyl něšto wopšebne abo wazne šjewič, a džešče š nim: „Tuta šhuda wudowa je wjaž do Božeho kašćeca položila, džiš wišitzy, kotřiž šu nute šladil; pšchetož woni šu wišitzy wot šwojeje šyfta nute šladil, tuta paš je wot šwojeje šhudož wišitfo, ičtož mjejšče, to je wišitfu šwoju žiwnočš nute položila.“

Kajste je to džiwne waschnje dary waszcz! Małaj kopornikaj kłundeje widowoy tón knjes a w ierzyci dar dżerzi, dżyli wulki hromadu kłębora a kłota wjele bohatczow. To go dla wopak bycz a je tola jara prawje bjudżene. Wščetoz kajti wopor bęchje to a bohatczow, kłębormi abo kłotat przecz dacz, hđyż jim bęchjez što abo tygusz trócz, tak wjele sbytnie wosła. Tajki wopor woni njezjaduju, a teho dla bęchje a nich dar jara mały, a potajkim jich wopor pýched Bohom jara bñadny. Ale kłundeje widowje ničo wjele sbytnie njemofła, jato bę hwojeje pośledniej sčerpatzy woprowala. Wona bę swoju zylu žiwnojez, swoje zyle jamoženje woprowala, a tak jedyn wopor pščinješka, kotryž dyrbielje jej jara czežo padnycz, a teho dla bę tajki wopor a njn, potajkim też pýched Bohom jara wulki. Haj, tež najmjeniči dar je pýched tym knjejom jara wulki, hđyż jón kłuda ruła dawa.

Kak wjele plačzi twój dar pýched tym knjejom, kotryž ty do Woježo káčejca kłabješ, mój luby káčejcijano? Woži káčejcz je tež tu pola naš pščajennj. Wón nješteji jeno jačo woprawdžity drzewjany káčejcz je železnymi samkami to a tam w žyrtybach, ale njewidomym Woži káčejcz je też pščajennj, hđejczkuliž a hđyžkuliž go toletta hromadžuje k lępschemu twojeje žyrtywje abo Guřtav-Abolstefho towařistwa, k lępschemu miřionistwa mjes židami abo pohanam, k lępschemu wustawow diakonizow abo drubich wustawow žuastčowneho miřionistwa, i žyła hđejczkuliž a hđyžkuliž go dobrowolne daru sčeraju k rořčerjenju a a natwarjenju Woježo káčejca a k wotpomaganju cželneje a buchorwje nuly w káčejcijanowej žyrty. Kěto kłabješ ty do tuteho njewidomneho Woježo káčejca? Do tamneho Woježo káčejca w Jeruzalemskim templu wjele bohatych wjele iřkadowačje. Do Woježo káčejca najčjeje káčejczan-šfejje žyrtywje jeno mało bohatych wjele iřkadowje a wjele bohatych jeno mało dawa. Hđyž pak tamnych bohatych bohate dary pýched wocmajaj teho knjeja žaneje hñady namakale nješju, tak wjele mjenje budža najčijich bohatych kłundeje dary pýched nim plačzi! O, jo bychu tola wiđitzny, kotiz jo swojim samoženju njedawaju, woprowući, jo jich pščinodny řudnik jich řpude dary wiđi! Do tamneho Woježo káčejca w Jeruzalemje je kłuda widowa dwę sčerpatzy položila, to bęchje jeje zyle jamoženje, potajkim jara bohata dar. Šsu dary tych kłundych, kotiz mjes wami bychla, tež tak bohate? Wožu řel to wo wiřitlicch prawjez njemožemy, ale i najmjeniča wo něfotych kłundych, kotiz Wožemu káčejcu swoje male jamoženje wopruga. Žim k trořštej možu prawje, jo řo njerjebaja pýched tolerijami abo kłotami bohatych hñadowač; pščetoz tón knjes, tón prawy řudnik njehłaba na kłudy pjenjeř, ale na kłudu ruła, kotraž je jón dala, a wulki wopor kłundejo po bohactwje hwojeje hñady řaplaćzi. Wščetoz pýched tym knjejom je tež najmjeniči dar wulki, hđyż jón kłuda ruła dawa.

2) Bohata wutroba. Tajku wutrobu mječelje kłuda widowa, hewaj njebudžičke temu knjeje, Bohu Iřraelstwu tajki wulki wopor pščinješka. Čežo dla njewobřkowna hwoje poślednje pjenježki a hwoje kłude potrebnoće? Do Woježo káčejca hwoje poślednje pjenježki položji. A Wojeje cječzi naloži hwoju žylu žiwnojez. Wona njehodaje ničo a hwoje mecz. Wona mječelje dolocz a Wojeje hñadje. Šejna wutroba i Ařefom řpěwačje: „Hđyž ja jeno tebe mam, dha a ničo njerođizj wo njebeřa a řemju. Hacz runje mi cžežo a buřga samulicej,

dha wiřak řy ty, Wožo káčejcu cžař mój wutrobu trořki a mój džel.“ (Wř. 73, 25. 26.) Tak bę wona bohata w Bohu, bohata w hwojeje luboćzi k Bohu. A teho dla woprowaje wona wiřitko, řchtž mječelje. Ale nješto to njemudrje? Wona dwę řčerpatzy do Woježo káčejca položji. Čežo dla njeje i najmjeniča jemu řčerpatku bama ja řebje wobřkowna? Njeby to pidi jeje wulke kłudobje mudriřko bylo? Tak řwětni licza, niz pak pobozna buřga. Wona bę hñano řižo w hwojim žiwjenju nařhonila, jo je „tón knjes wřykzi řrób kłundejo, wřykzi řrób w cžařu nuly“ (Přalm 9, 10.), a „nan řyrotow a řudnik widowow“ (Přalm 68, 6). Wona wječelje wěrnemu kłomu teho, řiz bęchje prajil: „Ja cže nočnu wopuřčejczj ani niřdy cže řtomdžicz“ (Hebr. 13, 5), a řpěwačje i hđejczkulej doweru wo wutrobie řaž David: „Tón knjes je mój pařtu, na ničemj ja nulu njemjeju“ (Přalm 23, 1). Tež w tutym nařtanju bęchje wona bohata w Bohu, bohata we wěrje do Boha. Čežo dla je wona tež mohla bjes bojofcze a řarofcze hwoju poślednju řčerpatku temu knjeje woprowač. Haj, tež kłundych dary řu bohate, hđyž je jich wutroba bohata!

Čežo dla njehamoliš, mój luby káčejcijano, hwoje male dary ja Wože káčejcu je hwojeje kłudobni! Kak wjele lubži je hwoju kłudobu bama lawinowala, pšches to, řo nješju w prawym cžařu łutowali a niz hromadžili, řchtž řu sbytnie meći, ale řu jo pščejczinili! A tak wjele lubži tak kłudži nješju, řaž wraja. Žich wščonja tak kłuda njeje, řaž wutroba. Žich wutroba wiřy na mamowje, na jeřitich kłubach, kotrež jeno mořijnje, káčelje, řhamory, pinzy, řubje a bróžnje napjelnjeja, wutrobu pak řpřibnu wotlajaje. O, tak kłudži řu wiřitzny, řiz žaneje luboćje k Bohu nimajo! Něfotiz kłudži pak, řiz teho knjeja lubuja, bychu řad k jebo cječzi woprowoli, ale woni pščego řdchaju polni řarofcze: „Ščto budžemy jeicz, řicht budžemy řich, řicht budžemy řo wobřekacz?“ Tajkim pak wěra wjele bole brachuje, dżyli cžařne kłuba. Čežo dla řo tak řarofcze, wo małowěritu, hđyž macje w njebeřach Wótza, řiz derje wě, cžežoz wy řrjebače? O, tak kłudži řu wiřitzny, kotrymž prama wěra do Boha pobračuje! O, wěrcze do naščeho knjeja řefom řkřyřta, kotryž, hacz runje bęchje bohaty, wiřak kłudy bę wařche dla, jo bychjez wo pščes jecho kłudobu bohaćzi byli. A wón wař wobohadžaji pščes hwoju hñadu wařche dary budža pýched nim wulke.

Šamjei.

Puřezowanje po Wožim piřmje

abo

lajste myřle nadendjech, Wože kłowo cžitajo.

Řodawa řwětny cžitaj „Řomaj Boh-a“.

1. lujki Wóřkagow, 25. řaw.

(Řotacijowanje)

Žaak, hđyž bę řam trochu njepřy w naležnoćach wščedneho žiwjenja a tu něfotiz řepřerj řrjebačje, řkčelje řo k řlawej, dořelž bę tón řróbny a řařiljoz; pobja mječelje i Wože radu jenož řnadnje abo řhano žyle njehatja jebo ja teho, kotraž na Wože řkřubjenje naměřj a bycz i wječrom w řwobjeje. Někeřta pak wabjełje řaluba k řebi, dořelž bę cžidi a řětny młobjez k maczeri řo řiřczguz, a njerođebno wo řaridim, řitajne jo řořkaje řkřobguz řrubym bratru; wiřak wona tež derje řnaječje, řo je młobdži knjejomu wuřlowem. Tak drje je řiz wona jebo rořwucžowala wo wotpohłabady, kotrež ma Wóř i řim, a je w nim myřle wubudžila, jo by řebi wot bratra řad prawo řrěnjego narobženeho wotpiřizj.

Čštož to najtupa, so bē Glawowa hūčrina w Zsawowej hubje, dha njechamy jacyonnič, so je tež Saman dobru jēdž witač, totruž bē cšlowječ hūbōfich šmylejow a so wo swonkowne žiwjenje malo staraje.

Al Zafub so domjazyj dšlōm so jabierawiči hebi jēdž je sozow warzeje. Duž pichdōže Glaw a bē wot stajneho behanja po polach jprōzjny.

Al wōn dšjeje f Zafubje wuhsabawšji swarjenu jēdž: Daj mi wšdaj wotpacž wot teje cšwjenjeje jēdže, abo lēpje: Daj mi jšclapacž wot cšwjenjehō tam, pichetōž gym pichje jprōzjny, so budy hebi šam nēščō nawaril. Wōt tūhōja la jecho pšichdōbne žiwjenje taj wōžneho dnja, dšdž bē tajlu nabrawōščj la cšwjenjenu wotajel, rēšju jemu Ešom — Cšwjenje.

Ešoti šlabcōjo hšichče dšehjōwčji dšēn rad jēdža. Tute pšichjemo Ešom bēdže ho hīžo pšides to mjes lūdjimi roščidčito, to bē ho Glaw i nacšwjenen barbu narōdžil, a bōrjy je tole pšichjemo jehō mjeno Glaw abo Rošmaty žyle poduškō.

Trajdž ho dšiwajš, so je sozowne warjenje tu „cšwjenje warjenje“ mjeuowone, ščōtōž cšje tola na šōti njedopōmni, dha wōpōmū, jo hebrejšla rēčj čšajto tež to, ščōtōž je nabrun abo nōžetčj, cšwjenje mjenjuje.

Alc Zafub, njepokūžmōjci bratrej f pšichšilneje lūbovčji, witačje tutu škladnōščj, so by hūwōj wotpohlab dozpjel a dšejche: Pšchēbaj mi dšewka la moju jēdž wōjōj prēmī narōd, a to hūndom, jo njebū ho tračlj pōdšjōtchō tečō fat.

Prēmī narōd mējejeje prawo na dwoje namēščšmo. Tole njeje jawēšje f prēmja, na čšōj je ho Zafub šamētil, ale to, jo wōbšjeje prēmje prawo na hūwōbje najwujčj a so f tym wuštuiw šlūbjenje, Abrahamej date, jo doštjanje šlūbjenj kraj a šlūbjenje hūmjo.

So je Zafub Glawowi jprōzjowčj wuštj, njemōžēščj f jehō hūwātum a dobrum wotpohlabom šamōwēščj. Runje f tym je wōn hūwōje mjeno „Zōn, totruž ho pjaty dšeržj“ wōbškrēžil. Tole mjeno je ho jemu pōdšjōtchō, dšdž bē wōn wšchitje hūwōje šmylejēne ponowil, wotewōstō.

Glaw, cšlowječ po wuštjūzju tichj, totruž praja: Žēšmū a pjum, pichetōž jutnje hūm ju moru, bē nēščō žyle wōbškrēžjenu wot hūwōjejo pōžadanja, jo čšwylče je na wšche waišnje špōwōjčj, wotmōlno: Šlōj, ja dšwjtūj tola wumrēčj, a f čšwjenū je mi potom prēmī narōd? teho dla mēj jōn hūndom.

Šlūbjenje, totruž ho prēmijemu narōdžōnemu doštawāčje, mējejeje ho na njewōdžōmne a wēčnje; žohuowanje, totrez f tym hūwōwāčje, bēdže f wšchitja dšwōwne žohuowanje, jo ma ho pšides Abrahaminu narōd pōnāčje a lūwēščj f prawemu Wōhu na jemi šlōwēščj. Šafō hūmū, na hūwēne šmylejēn cšlowječ Glaw jenož hēbie a šōtōti čšaj hūwōjejo žiwjenja šlōje, šlōmna tračlj tež na mūnohe štrādji, totrez jemu f bōstiwōjščim žiwjenjom wōjadu; teho dla ho njewōdžōj, jo ša čšitje wōšchewjenje na wōšōmif wōpruje wšhōfē, hūwāte prawo prēmjejo narōda.

Al šij hebrejščim pšjzām napōmna našč (12, 16): So by nihōžje nīdōtōj njebūl šurawē abo dšēwōšōj jafō Glaw, šij la jemu jēdž pšchēba hūwōj prēmijōj narōd.

Zafub pa wōjēdōj, jo je bratw na wōšōmif na wšhōj šlōwōmū, jo paš mōhl ho pōdšjōtchō tračlj hīnāf wōšhūdžjčj, dšejche: Dha pšichēbaj ho mi dšewka, jo taš wōštjanje, taž hūwōj hēbi jēščōtōj. Al wōn ho jemu pšichēbōfchōja a pšchēba Zafubje hūwōj prēmī narōd.

Ra to da jemu Zafub šlōbō a šōfōwne warjenje; a wōn, totruž mējejeje brudj ša hūwōjejo Wōha, jēdžēje a pšejche, a štawmōjčj, dšdž bēdže jemu jēščōdžōtō, dšejche prējčj jafō njebū ho nīčō wōbšchitēho šlōtō. Šaf jōzuj Glaw je wšchōdōmū, šemšim šmylejōmū, totrez nēščōjo lēpšchōjo njelajne, šlōba nēlāšē wōšchewjenje na wōšōmif, hūwōj prēmī narōd, taš jo ho jemu pōdšjōtchō tež je wšchēm prawom wōst.

Šmalc mējejeje ho f zjaba šlūbjenja wuštamūčjčj, dōfēščj bēdže po cšlē pšlōžōnj, Glaw pa mējejeje ho wuštamūčjčj, dōfēščj bēdže čšlēnje šmylejēn. Šaf je wōn šlōmjo wōšdītčij tchj, totruž la šōtōte wōšchewjenje a hūwōjenje čšlōnjčj pōžadanjow wōpruje dšējčšjafno Wōžē a wēčnje žiwjenje. Zafub pa ma ja to, ščōtōž jo po čšlēnje njēščēčšlōwōjščj, f totrez čšje Wōžē wōt-pohlabj dōštawāčj, a po poručjōwčj jehō na lēšne prjile pšichšilnēho čšlā na hūwōm bratru špēčlōj, na pučju čšpjetjēnjow čšēžō a bōrto pōwēčjčj. Šewajaty Wūch paš čšje, jo būchmū tuteju bratrow šlajnje pšchēb wōčmōmaj mēli a jo būchmū hebi

wšchēdne pšichšlōwō wo njmōj prajili; pšchēžō la wšchē čšajš hūm paš Glawjzj paš Zafubjzj. (Wotčrōžowanje.)

Čšto hūm pšchēd 30 lētami w franzowščej wōjnje nāšōnil.

Epīšaf August Wicžas, šublet w Žornešpach.

(Wotčrōžowanje.)

29. augusta mējāčj šafō škladnōščj, bituw f blīšja wuhsabāčj. Čšehnjēchmū me wōjowānščij wotjardāčj. Wōstōlo dšwanāčj dōnžēchmō na bitwīščj. Čšwrtwōj (Wubjžj) pōšč čšehnjēchde prēmje našč a šlōrjzi na njewīchēčjela. Wēdžēchje ho i mū. Wū paš wotjardmōj člō prēmja rēferva šadū pšchj kromje nīščij fēčēčōw. Wōdžachmū wot jow berje wōdžēčj, taš wōjūja a jēdby po druhim pada. Tola njewīdžāčmōj šim na wōmōž hīčj. Šaf je tež Krējčmēčj f Wējōwja pamf. Wōžjzj ranjeni nimo našč do tam jēdchū. Wšēš mīm wuhsabāčj tež šlōwchō, Šēšlerja f Rāchlowa. Šchō bēchū do rīkī šlōlī. Wēdžēchje ju w rubīchēčju wšajō.

Wōdžach tam wōtčžēlēnje franzowščij jēdymū f šchjwōčšōtōm jafstajnje f šēčōw wūdžēčj. Naščja artillērij, šij f bōta našč šēšēchje, hūndom do nīčj šlōžj. Rējčja granata dālofo dōčj njēšlēcja, druhā paš runje do šēšēčja prašnū. Šēšni rosčēčjachū do wšchēčj bōfow a čšōrna hromāba tam lēžō wōstō.

Wōstōlo 3 hōbōžj dšchēmū w batalionāčj dōprēščā. Njēwīchēščj šēšēchje je šchjapellamī do našč. Alc te nam jenož malo šchōdū nāčjnjachū. Ššōmī njētrjēchmōj šēšēčj. Wōščij wūšchjzj hūbōnāchū, jo bē pšchēdōž pšchēwōlta f frejwīchēčje by wōdarnō wōčj. Wēščōr wōstōlo 5 hōbōžj ho teho dla wōtčžāčmū. Wē wōmōdij pšichdōžchēmū do lēhwa lāčjū, šlōbōni a jprōžni, dōfēščj wōt ranja nēčō wjajzj jēdōi a pili njēdchēmū. Tēž f rējčērj nēčō njedōstāčmū. Wūšēje čšajū dla njemōžāčmū šāneje wōdū a drjewa nāmāfāčj. Dwoj a dwoj hēdžachmū f šlōwīctōm hromābje na hūwōjčj wōtčžōlāčj. Šaf jēchū druhēho wōbšwāčje a pōbta trodūj dšēmāčmū.

Nāšajtra rano dōstāčmū šhōfē, njajō a nēščō f warjenju. Ššōdōm ho mājō trodūj šawari, dūz ho šawīsta a ho pšchēfalo, jo mamū hūndom dale čšahnjēčj. Duž dšwīdžachmū jūščjā, šij bēdže ho na mājōhū nāwarīta, wūlēčj. Mājō, šij bēdže hīšēčje nīmalē šure, hūm dūzj po pučju hēdōi. Čšehnjēchmū najprjēdū pšchēš dōlchj šē. Ša hšjchāčmū wōčj šōmny hīmāčj. Wē lēšū mātšta na šlōžmōm mēčjnje nābēžōdchēmū wūšē franzowščē lēhwa. Wēšchē tam wēlē šlōwō a druhje wōwšjēje wōdōm. Njēwīchēčjela bēchū pšchēwōtālōi a wōn bēdže wōštajmōjčj wšhō čšejnēl.

Wōstōlo šhōčj dōnžēchmō na bitwīščēčjo pola mēlī Wēamont. Wōštāčmū šadū jafō druhā rēferva a wōdžāčmū nāpāla wōjowāčj. Franzowšōj wōt wōbšēčj f mūbōmī mītrāšlēmāmī šlōčlū. Šaf ju šōmny, šij f šōžmū wūšlēmō jo to šlōwō wūšlā. Tole nāčjnjachū šāčōhūj wōrjēšōt. Š šlōbū w ruzj šēčjachmū tam hōčj do wēčjēčōra na polu. Wōšhāčmū hebi, jo bōdžmū ju tež pšchēnōzowāčj. Wē blīščēščj bēchū lēšj pōwūšēčjeli. Teho dla bēchmū hebi hīžō wēlē twerbūčj dšwīwānjāčj wāčšōw nāwōhšj, jo mōhšj pšchj čšōpčh wōbšjāčj špacj. Tola nāščja nābšja ho njewōpēlī. Šhīchēje na šmērčāčj dōstāčmūj nowu pšchšlajnu, jo mamū dale čšahnjēčj. Wšchāčmū drje hebi hūwōje drjēwō šōbū, ale bōrjy jo prējčj šmjetāčmū. Pūčjčj bēdže dālofōi a wōbšēčmū. Wšchitje šchējčēščj a pučžō jo f wōstāmī wšchēchj drūšjow njētrjēchmū; mōžāčmū ho pšchēš nīčj lēdna pšchēdōbōčj — dūž bōžnje, drjēwō! Šallē wōstōlo dšējāčōščj dōnžēchmū do šlōmā. Štjō Šērbja hūm tēchūj kručje hromābē šlāi, hūm šwērne pšchēčšlōmōj hōjiti a tež ja čšaj špēčje wōjūj hūm hebi hromābē wārili. Šdēčmū tēchūj hūndom do blīščjēje wšjy po drjēwō a po šlōmū. Wōbōje tež nāmāfāčmū. Ššō wōtčžōwčjčj čšwylče mi po pučju nēščj wōstā wōt druhēho regimenta wōšpē šlōmū f šlōwīctō wōlēčj. Tola a šlōmū njewīchēčjch. Duž wōbaj čšahnjāčmū, ale napōhēščj puščēščj — wūšlēčj. Š drjēwōm a še šlōmū pšichdōžchēmū do hūwōjejo lēhwa. Tūtōj wēčōr paš njēdōstāčmū do žyła nīčō f jēdžj. Njēwīchāčmū teho hūm berje šlōi, pšchēžō mējāčmū dšēn šlōmū dōčj a jprōžni bēdžmū tež nābōščj. Rano dōstāčmū potom nēščōtō f jēdžj, ščōtōž hebi dōpōlōnja šwarīchmū. Wšchjōpōmūj dale čšehnjēchmū.

Najprjēdū čšehnjēchmū pšchēš hāmē franzowščē lēhwa. Šaf hebi nēščō franzowščij praženkow nābēčāčmū. Tēž tūtōj dšēn šlūchāčmū f rēfervē; njētrjēchmū ho teho dla pšij wōjowānu wōbžēščjčj. Ššjchāčmū drje wēlē šlōlēnja, tola do nāščjch

Womhaj Bóh!

Číslo 36.
8. sept.

Číslo 11.
1901.

Serbšike njeđželske łapjenka.

Widawaju ho łóđu hobotu w Šmolerjez knižničkejcejni w Budyšinje a su tam dostač sa šchwórtlětnu pschepłatu 40 np.

14. njeđžela po šwjatej Trojizy.

Jan. 5, 1—14.

Zako lěkarja, kotryž wšichitkich lěkarjom pschetrjechi, pójnawamy najšeho knieja Zesuba w našim dženšnišim lěčenju; pschetož tošamo nam powjeda, jo se wón džećak wušadnych hojst, potajtim tajšich thorych, kotrychž hacž do dženšnišeho dnja žadny lěkar hojicž njemóže. Zako tajši spodžiwny lěkar ho Zesub tež w našim dženšnišim terčež sjevi. Na tajše wašcnije? To wuht, mój luby kšecječijano, i tuteho texta. Pschetož jšto mohl prajecž, jo tajšeho lěkarja nišy njepotrjeba? Zako hřečhnišy šmy wšichizy šmjertni a potajtim tež wšelakim thorošćam pobežhjeniti, a njeměny nišy, tak dołho móžemy ho šrowosćam šrawowacž, a tak runje budžemy ho za lěkarjom prajecž dnybjeć. Tcho bla wuht, mój luby kšecječijano, dženška i Božej hnadneje pomogu i našeho texta: Zesub šam je prawy lěkar! Pschetož:

1. Wón naž wot dołheje thorošće wustrowi. Zedyn, wot šwjateho šćenita njemjenowany rócny džen židow, da našemu kniejej Zesubej šladnosć, i Galilejske do Żerusalem a cžahnyć. Żerusalem bė rjane, wulke město. Staž we wšich wulšich městach, bė tež w šwjatym Božim měsće wjele rjanych wězow wohladacž, kaž templ Boži, hrođ Antonija a trážne domy a šagrodny bohacžtow. Ale Zesub wo to ničo njeroděje. Wón bėšće na jenu město, hěž bė wjele žawoće wohladacž, mjenujacy do jeneje thorownje. To bėšće pjeć pschitwarcow, kotrež

bėchu wofolo hata Bethelba pschi wotwěžich wrotach sa thorych natwarjene, kotřiz tam cžalachu, hdy by ho hatowa woda hnula. W hacže bėšće njenujazy žórto, i kotrehož ho dyh a dyh pšes jandželowu ruku, t. r. pšes Boži porst, woda žórleše, w kotrež ho wšelazny thori kumpoizny wustrowižu. Sa nič bėchu šmilni ludžo thorownju natwarili, drje přenju thorownju na šemi, a bėchu jej Bethelba, t. r. „dom šmilnošće“ narješli. Tam Zesub thorych wopyta. Duž wot jeneho thoreho t druhemu šchědichi, jeneho je šchědiznje hlownu a se šchijewjennu stawami, na łožu ležazejo, wuhłada, kiž hižo 38 lět thory leželše. Zako Zesub to kšicelše, woprašča ho jeho: „Chžeš šrowy być?“ Sawěno, džiwne prašenje! Šso šamo wě, jo bėbi thory ničo tak nježada, kaž šrowosć. Ale Zesub ho njeby tak praščał, njebudžicž thoremu cžajł pomhacž. Haj, pomhacž, to bė jeho žadoć, habjucym šutki šmilnošće cžinicz, w tym pytašće šitwó šabatny wotpocizni, thorych wustrowicž a wobibojicž, w tym cžypše šiwaje njeđželšte wješele namatać. Haj, šmilna lubošć bėšće, jštož jeho t thorym cžerješe. Wóželš bėbi lěpšeho lěkarja žadacž, mój luby kšecječijano? O njepraj: Za jeho wěž njemóžu! Wón te uni njepšiciznje! Wón je tebi runje tak blisťo, kaž tamnemu 38 lětnemu thoremu pschi hacže Bethelba. Šdyž twój bušepasit t twojemu thoremu łožu pschitupi a tebi Zesubowe šlowu pschipowjeda, abo hěž jedyn twójch domjazych abo pschěželow tebi jedyn staw i biblije abo jedyn thěrłusč je špěwacšich cžita, abo hěž ty šam to

czinisz, dha ho Jezus też t tebi pschibizji a widzi twoje hubiejnistwo a jeho želniwa a smilna wutroba ho hori je żadanjem, so by tebi pombał. O, wopomni jeho wultu lubość, kotraž jeho słowo też tebi siewi, haj, tebi bishćeje wjele lepje hać tamnemu thoremu! Wšak Bože słowo tebi jeho pšed woczi wojanjenim jako fchizjowaného, kotrž njehejde našeje thorośće a hebi nalozi našeje bolocje, so bychmy pšedjes jeho rany sahojeni byli. Kotry lśat ma tajnu wultu lubość t thorem, so ja nić czełpješke a wuruje, so by jich sahojiti, kaź Jezus to czinjeł! Ach, wět do jeho njewurjeńteje lubośće, a domě ho jemu, a czin, kaź tamón thory w thorowu Beteheba!

Tónhamy temu knjezei wotmolowi: „Knjeze, ja nimam czełwiete, kiz by mje do hata puščizł, hduž budge woda smucjena; ale hduž ja pschidu, družni hižo prjede mje do njeje stupi.“ Dobry pšedjes Jezusowe lubosne słowo, thory jemu swoju wutrobu wotewri a swoju zhyt żalociz siewi. I shto je jeho żalociz? Wón njeżalociz na to, hižo tak dołho czełpi, abo so hu jeho bolocje jaca wultu, nē, jeno na to, so w „domje hmitnošč“ ho żadyn smilny czełwjet njenamała, kiz by ho w prawym czašu do hojaeje wody hata puščizł, so kóžby ktróž, hdužali ho woda smuczi, pośbje pschiduje, so je jemu pomog, tak bliska a wón ju tola dozpicł njemóže. O, kať wjele thorych je tež pola nań, kotrž by moħo pomhane być, hduž by ho něšto nań nimi hmitł! Kať wjele thorch leži wopušćajemych w swojich komorkach a njemóže žaneje pomogy dostać, hać runje je lśarjow a lśarjowno doleć; doleć nićto ja nić po lśarja njemóže a lśarjowno nje-saplać! Kať hušto też džezi swojich thorch starićich w hubiejnistwe ležo wostaja, tak so durbja żalobny kónz wšać! Ach, njeħu hušto doleć pschidowanja a iħóžby thorch wopotařina, so našeje domy njeħu „domy smilno-šče“, hać runje durbiale to jako fchiczejniane domy być? Je wultu czaš, so bychmy spocjinali, wón našeħo sboźniha smilnu lubość wuruje! Hduž pať ty, mój luby fche-jećajonst pšedjeło na to żalocizy, so ho urdeto na tebi njeħmili, so by czi pomhane bylo, dha troščit ho lubośće swojeħo Jezusa, kotrž je blisko tym, kotřiz ho t njemu wolaju, kiz ho t njemu woprawdo wolaju. Njeħ jeho lubosne słowo też twoju wutrobu wottańuje! A praj jemu wšidit, shtož twoju wutrobu boli! Jezus dize a móže tebi pomhać.

Jezus djeħe t tamnemu thoremu pšichi hać Beteheba: „Stań, wimi swoje pokleščo a fhož!“ Kať mośeħe tón knjes thoremu czełwietej kać, t czełmiz ma jeno srowny być? Ale Jezus hebi wot niħoħo nićto njeħada, t czełmiz by jemu móž njeħať, hduž ju ham nima. Tež tamnemu thoremu da wón móž, so by po jeho słowie czinjeć moħ. Hnydom bu tutón czełwjet czełwjet a wša swoje pokleščo a fhoďeħe. Kať je to móžno? Jezus czełwiete wustrowi, kiz be najblisħej czaš swojeħo žiwjenja thory leať, a czini to bje lśatřima a bjes žalby, bjes tujpale a bje wšeħo, shtož czełwjetkoħ hewať naložuja, so bychu thorch hojili. Jezus praji jeno słowo, a thory woczertwiti. Kotry lśat móže to? Žaneħ czełwiete słowo tajnu móž nima. Žeħož Jezusowe słowo ju ma. Shto móže wón hewať być, hać byn wšeħomóħeħo Woha a Wóħa w njeħeħach, kotřiz byn wšeħomóħeħo a wšidit, shtož w nim je, pšedjes swoje słowo sčiniť? O, wět do njeho, mój luby fcheczejano! Wón móže też tebe wustrowiť wot wšeħe thorośće. Hduž tebi žadyn

lśat na wšeħe pomhać njemóže, Jezus ma móž nađ wšeħeni thorośće. „Jemu je data wšidit móž w njeħeħach a na semy.“ Teħo dla pośbjeħ swojei woczi t njemu i twojeħi domu, so móže wón też twoje hubiejnistwo wobrocizć. Hceħeħi to, czin kať tamny thory w Beteheba po Žezusowemu słowie! Wóħizjownoć pšed-čizmo Žezusowemu słowu a Bojei woli je hižo ja wjele wěrjazyħ pueť byť, po kotřmž hu wustrowjeni. Jezusowe słowo je prawe lśarjow, a wón ham prawy lśat. Pšedetož wón njehoħi nań jeno wót dołheje thorośće, ale:

2. wón nať tež wuruje pšed winu našeje thorośće. Wj dženja na boku wostajmy, shtož našeħ terti wo tym powjeħa, so hu žida tamnemu thoremu sařařali, na řabacze swoje pokleščo njeħe, a ho po njenje teħo prařehi, kiz be to jemu kařa. Wšewoďžamy wustrowjenego na pueť do města Žerusalem. Jeho wutroba jeho czeři horje do templa, pšed Bože woblizjo, so by tam temu knjezei dkať praiť. Cziniħ ty to też, hduž je teħe tón knjes wot dołheje abo czeřteje thorośće wustrowiť abo tebi hewať i wultej nany wopombať? O, mój luby fcheczejano, njeħať ho wot tamneħo žida fhańieť! Ale budž žatowny pšedčizmo swojemu njeħieħemu lśarjei a czin, kať piřane steji: „Wopruj Boħu dkať a saplać temu Wajwšidħjemu swoj řilub.“ (W. 50, 14.) Potom też druħe słowo Bože i pjera poboźneħo pšaluy-řewarja nařonit: „Shtož dkať wopruj, czeři mje, a to je pueť, so ja jemu Bože sbože pořažu.“ (W. 50, 23.)

Tamny sahojeni 38 lětny thory je to też nařonit, kať tón našeħo terta to powjeħi: Potom namata jeho Jezus w templa a djeħe t njemu: „Haj, ty by woczertwiti, njeħeħeħ dale wjaž, so by ho tebi nićto hórħe njeħať.“ Wšed hřeħam tón knjes tamneħo thoroħo wuruje. Czeħo da? Shto ma hřeħ i thoroću czinjeť? Thoroće a bolocje be Wóħ jeho přenimať czełwjetomaj wšidizć, jako thojanje ja hřeħ. Kať wšeħo řeħ, shtož mamy na semy pscheczejć, tak je też hřeħ wšiditħ thoroćow wina. S tym njeje prajene, so hmy kóždu thoroć i hřeħami řawinowali. Ale řawne je, so hmy najwjaž thoroćow hmy řawinowali i tym, so pschecziwo Bojei woli pať pšedjes řawojenje czełmž žadoščow, pať pšedjes řawerodźenje potřebnoščow našeħo czełwa swoju řitrowość řahmy. W řařidħ hřeħach be našeħ knjes řhřitřuž też řy řorjei thoroće řořať, i kotřmž be tamny czełwjet tak dołho czełwiořaw. Teħo dla jeho też wuruje: „Njeřaħi i wopieczizny do řareħo hřeħa, so by ho tebi nićto hórħe njeħať.“ O, kať derje meni tón knjes i tutym řhřitřym słowom! Kať hušto je thoroć, w kotřež be czełwjet woczertwiti, jeho moria, hduž je ho wopřet na njeho řařa! O, kať hušto je hřeħ, kiz ho řawno řařeħe pschecziwjeny być, hduž ho jemu wroće, czełwiete do wěčeħo řařenja pschijieť! Ach kať řrudnje, hduž durbj czełwjet swoje žiwe dny thory a hubjeny wotřať. Ale tyħaž ktróž řrudniħo je, hduž czełwjet pšedjes řhřitřuhowu hnať a řhřitřuž móž na czełe a na řuřki wustrowjeny, i wopieczizny do řareħo hřeħa řadnje; pšedetož to je pšeħeħo jeho czaħne a wěčeħe řařenje. Teħo dla řadať ho hřeħa, mój luby řrařeħ w tym knjeřu! Hřeħ je luďi řařenje! Shtož pať Božu woli czin, wostanje wěcznje.

Hamjei.

Pucjowanie po Bożim piśmie

abo

tafje pobyte nadendzech, Boże słowo czitajo.

Możawa śwerny cztaj, „Womhaj Wóh-a“.

1. knihi Mojsajowe, 25. staw.

(Potraczowanie).

26. staw.

Wdaje je Izaak pucował a wydłił a tafje je męł pichęćjimończech.

W tutym wodżeleniu śmęmy postładoć do Izaakowego paŭtyś-itego a putnińscho żynienja, tak Wóh hnadyj słub wobnowja, tak wón jeho požohuue a schitaje, runje jako prjedy Abrahamu. Izaak dżerzj ko trucej k wterje swojogo wózja, njechodźi pať j jeho stajnje runej dośtojuość a mozu wot Boża darcejei mješ pohans-fimi narodami. Njebekli dla cziui wón po Abrahamowej słaboćci; piched filistim tralom wón zoła, njechodźi wój j ho swajsta, i Abrahamu swajstajom; wón wuruje jakprowa tudenje a wuchłedzi nowe, Geraćizy paŭtyrjo ho wodny mozuja, wón cziue njepowoda a nještała ho, io by ho jim ja to choŭtanje doślado; wón wuruje hebi nowu tudenj, wóni jemu teź tu wunijnja, a wón ho jašo do tebo poda. Słobniznje, hdož chędoja jeho filistim wuchładowuđi wulle żohnowanie, totręz jeho wuchładow a stajnje pichewodza, soho do swajsta i nini pichęćje, dža cziui jim słabnićke poroti. Słinat, mienijnizy i moźnocy a ślujie wteru a i trowitoćcu będęce Abraham piched krajnymi wobohlerjemi wustupował. A tola, tak śwernie nam hujate piśmo cziłowice słaboćke wotrowoćcu Bożich a śladniwulsi napoblad jeno kraćciwa w tutym śwercze dżedzi, mamy teź w tutaj stajniwie woŭbeje na to feżbowoćcu, tak słujes swojogo śluba, swojoge wumozgozje luboćke dla teź słabeho je hamiżnej luboćki pichijimnje, jeho je żohnowanjom pichitnje q jeho wuchładow schitnje, io ho jemu nati wotśta njeħibnje.

Wstam 103, 13—15. A czaħadu wot luba k ludej, i jeneho kraćciwa do druchego. Njechodźi cziui žanemja, io by jim pośchodźi a choŭtaće jich dla kraćciwa. „Njechodźi cziue ho mojeho żabnowaneco a mojim prośetam njechodźi cziue.“

I. Schucziła 1—5. Wdóž drohotu do ślananejscho kraja ja-czejnje, cziue Izaak jako nędby jeho nan Abraham ho do Egiptow-skeje podać; tola słujes jemu tafa, io by w kraju wostat a stozi na njeho hujatozje ślubienje, nędby Abrahamaj ipożecene.

Drohotu pať będęce w ślananejsim kraju nędore lęta podżiścho, io będęce Izaak ho i puźnego kraja do Śerona pichęćidłi, hędca duźki pręńdca drohotu, totręz będęce ja Abrahamowu czaħ. A Izaak czejnjejke i Abimelechaj, filistimem kraćci, do Geraća.

Tutón kral pať njęje i Abimelechom na stawje 20, 2 mjeno wanym ta śana wozboła, pichęćo wot tannijedego hać do bężenit-schedo czaħa je ho i najmiejchca 100 lęti minto. Tutón nam jenož hami tralowski titul: „tralowski wóz“ i tannym.

Tędowu, hdož będęce ho rośhudozi, io by do Egiptowiskeje czaħni, tak jeho nan Abraham, ho jemu słujes njewi a dęchje: Njechęći dele do Egiptowiskeje, ale wostaj na kraju, io totręz tebi praju, dośedź mójn tebie teź bęes egiptowisich žinacy postłado tudy w kraju je wchęćni twojim śęwicz.

Znanjenite je, io Abraham doitanje pręńju Božu poruczoćje, io by wczęchnił, Izaak pať, io by wostat. Wóh wozbi fędęce, tak je je njeho trećciwa. Wóh teź njęchodę, io by itojnje a pichęgo jašo Egiptowiska byka i wuchowanika ja jeho wuchowenij narob.

By si Izaak hłodu a drohoty dla dele do Egiptowiskeje czaħnił, by to będęce njeho męchło wuży śtraćchne bęć, dośedź mōzachu jeho egiptowiske cziue paświćchęca wozbić, io by tam wostat a io by na kraj ślubienja jaħat. Śerabęći Izaak będę tyn we wjetśich śtraćch duźki hujniści Abraham. Jenož piches wđżonne Boże wozbęnje męćchde bęć wuchowolenemu narodę pichijwolene, io w Egiptowiskej pichębwa.

Wuđ žubnot, totręz nima stajneho hujniśchęca w kraju, nję-czejni te do druchego kraja, a ja czaħ tudy i tobi bęć a tebie požohowowć; pichęćo tebi a twojemu hujmjenju czaħ ja wchitite tele kraje, ślananejsie je wchęćni jeho dęćiem, dęć, a czaħ swoju pichijahu wobtwierdęć, totręz hujm twojemu wōzję Izaakej pichij-ħaħat.

A czaħ twoje hujmjo pichijporęć jako hęćidy na njelębęch, a czaħ twojemu hujmjenju wchitite te kraje dęć, a we twojim hujmjenju budęa požohnowane wchitite ludy na jeni.

Tęho dla pať stozi wđęć ślubienja twojemu wōzję i hnydy

ipozęcene na tebie, io je Abraham mojemu hęćęj byť poświćnym tędy, jako męćchde tebie, swojogo jenićchęgo hujna, wotrowac ja śapalaj wozor, a je teź ja wđęć swoje żynjenje dęćat moje prawa, moje pichitajnje, moje wustajnenja a moje łajnje.

Tu nawuści, na totręz puch wozu tebie dle ślubienje pichewodza hać na twoje dęćęć! a pať Wóh to kromje, śęćoż hami piches swoju doprićdu hnydy w cziłowjei ptođi.

II. Schucziła 6—12. Pola filistimcho kraća Abimelecha w Geraće wudawa wón teź swoju manđęćistku ja swoju kotru, doniż Abimelech pichipadnje njewerwoćęc pętnje a jeho piches ślanowy śataś piched wđęćej ślęćidnu je itromy jeho podanow schitnje.

Ho Bożej poruczoćjei pichębwa Izaak w Geraće; dowęćiwšci ho Bożej pomozij njepoda ho do Egiptowiskeje.

A hdož ho ludo na hami męćchde praħodcu po jeho žonje, totręz pichij nim wiđzachu: śęćo je to? njęje wona twoja man-đęćistka? — będęce ho po nanonym pichitładoć: Wona je moja kotra, hać runje męćchde ja tafje wudawanje hęćęćje mjenje prawa hać Abraham. Pichęćo wón ho bojęćke, runje jako Abraham, prajęć: Wona je moja žona, męchło hebi tak wón: męćchęćamizy muśijo mōbli mje trach morięć mojeje manđęćkeje Njebekli dla, pichęćo wona bę teź tak Sarah hęćęćje pichij itarych lęćach rjana na postładowe.

Izaakowe wudawanje będę piches męćru njęlepe, dośedź bęćchaj tola dwaj dorozęćenaj hujnaj i nim hōbni pichijchaj, a tak dęćęćęćke ho wernowć jašo dośęć wupowac. Tu pōmiejkei prawje jaħnje, tak njęlepe będęce Izaak w hujenownym žynienju a tak wotwornij będęce wot nanoweho pichitłado; i žyła pōħnajeć w hnydmch powojęćch, totręz huj ho nam io nim podate, io ho i nim Abrahamowe ślawimij wostajenje. Wón je mjes patriarchami tōn, totręz je najmjenje ślawowac; jeho żynjenje mije je w pręńej potozji i cziwajęćej cziħimni a w druchej potozji je śęćęćiwowej twupowć. Ślawimij wo patriarchach huj je swoźatōm a kōnjom wozate a huse po wopichęćęcu, wozęćęća pať huj jara rēćke a ślubnićke.

(Potraczowanie.)

Wschelate i bliska a s datoka.

— 15. njęćęću po huj. Trojizn, to je dęćęca ja tudenj, mjenje ho kłęćchca śęćęca herbstu Boża śtaħba w Drazdźanach. Spowęćiwne teź mjenje wozbęć naldych herbstich temjenienow, tujes ĩarac ręćęć Śatuk i Njeħwacziłda, a pręćdawanie tujes ĩarac ħandril i ħuśli. Zubi Śerchia cziui swojich pichijimnych a ĩaracy, totręz huj w Drazdźanach a wototo Drazdźin, w blęćchich dnajach na herbstie temjenjenje dopomnić, io hnydy w dęćęćej lęćęćej pichitładoćci, hęćęćęć Boże słowo w ludej macśęćnej rēćci.

— Raź mōzachmy hōzi i radowći dęćęćęć, pręćnje ho tujes ĩarac Teller w Berchęći, io by herbsti nawuśny. Nęćto mōzemy t temu pichidac, io wón tu ślujin rośwuczenje pola herbstego ĩaracija dośtawa. Raź wiđitizy Śerchia budęa jemu woŭbeje jeho wozabwji na jeho śwernie a hęćęćowliwie pręćowanie wutrobnje dęćatowni.

Pōndęćni tudenja herbsti homitenisij ĩeminar pod wozbę-njom tujęca ĩaracija Wroħata w Drazdźichu ĩrowadęć ĩup. Wobdžęćimizy huj tęćka tujęca ĩeminento: Węćęćęć i Pichęćęć, Śchizjan i ħoħizja, Njeħat i Wudęćimka a Śapleť i Wudęćimka. Pod wustajenjom wozbęćenjom ho woni w śwernim wchęćimnym dęćle pręćnja a pichitōtija ja herbstich dęćęćęćęćęćm mjes nami.

— W tęćle dnajach ho manewry ĩapozęćni, totręz mjenje ho tęćka mjes Łubimio a Żanow. Wozaju na pęću do manewra huj piches męćch wuży czaħnił a we wjele herbstich wuđach w ĩwaręćach pobyli. Ila dompućizy jašo i nam do ĩwaręćow pichidnu. Wō manewry hamiym tu ślujin nęćjo njewobładowi, ale tak hęćchimny, cziui wozajz i lęću, hdož mjenje ho wuśt manewr w naldęćej herbstej ĩakieje Łuźizy. Ila to dęćimni i žyła pichidobnie pichitōtowanu bęć, io manewr w pichidobnym czaħu hujęćidlo t nam dośtanjenjom hać pręćdu. Pręćdu będęce w žęćej Śafkei jenićci amecetowps. Nęćto pať huj tu dwaj, dośedź je ho 12. amecetowps do dośalnego 12. a 19. dęćęć. Pręćdu mōzachu ho manewry po žęćej Śafkei wobdęćęćęć. Nęćto pať Śafka tannęje itromy Łobja i wjetśichęgo dęćla 19. amecetowpsie ja manewry pichipadnje, a my budęemy teho dla manewry wjele hujęćichęgo hać pręćdu pola nađ wđęćęć.

— Ćhineśti pręćiz Ćzun je do Bartina pichęći a tęćęćęć

Bomhaj Bóh!

Cyšto 37.
15. sept.

Létnik 11.
1901.

Szerbiske njedželiske łopjenka.

Wudawaju 30 kóžbu łobotu w Šmolerjez knižicichczerńi w Dubyschinje a 3u tam dołtač ja łchwórtlétu pichedplatu 40 rp.

15. njedzela po šwjatej Trojizn.

Platu 33.

Tute wšalmowe słowa napominaja naš k wjekešu w tym knješu, hdyž pišane steji: „Sawjekełce 3o w tym knješu, wy prawli!“ Kotry prawy, kotry pobožny nje-dyrbjał 3o sawjekełci w tym knješu, njedyrbjał 3o jemu džałowac a jemu špewac f hartam i na pialterju? Wšchu wšćiczi nu mamy, 3o 3o sawjekełimy w tym knješu, tym prawym; „wšćet3o słowo tcho knjeja je prawe; a ičtož wón šlubi, to wón wěšće džerži.“ Bože słowo, kotrež bu wot knješowych japołchtołow předowane, je wěrne a prawe słowo. Wšcho Bože šlubjenje a hroženje 3o dopjelni. Njebuchy tež wšće jeho šlubjenja w křty-štu3u dopjelnjene a my njedali tutemu słowu wjekeši wěrjeć? To budž wot naš. Wěrni, šwěćni a prawwi budžmy kóždy c3aš, wšćet3o jato tajzy móžemy 3o wjekešić w tym knješu, w tym prawym a dobroczinym. „Wón šlubije prawdošć a šubjenje, jemja je polna dobroty tcho knjeja.“ Šewěrnych wón mytuje, nje-šwěrnych wón t3oša, dolež to je jeho wola, 3o tež prawdošć šlubujemy f zplej wutrobu. H3ežšuliz našće wěć3o na šemi pohlada, woshladamy jeho dobroty. Tcho dla wjekešmy 3o w tym knješu, džakunym 3o našchemu Bóhu ja wšchu c3etlmu a duchownu dobrotu, kotruz f jeho ruki bohaće došlawamy. Wón wšćał je našč štworćeł, a to je našće wjekele. „Njeje3a 3u wšćes słowo tcho knjeja c3injenje a wšćitko jich wójt3o pšćes ducha jeho

erta.“ Nje3o a šemju je tón knjes pšćes šwoje słowa štworil. „Tcho dla njeh 3o boji tcho knjeja zyla šemja a njeh 3o pšćed nim štrachuje wšćitko, ičtož na šemi bybli. Wšćet3o, h3ež wón rjetuje, šćanje 3o, a h3ež wón rošćaje, šćeji h3o.“ Tcho dla špónaj luba dušća, šwoju njemož, boj 3o tcho knjeja; jeho wšćehomóžna ruka móže tebe bóršy poněžć, h3ež 3u hordy a h3ežšóžny. Šawjekeł 3o w tym knješu, wón móže tež twóju wulu wobroczić, t3o3o 3o jeho pućad; wón budže tež tebe wodžić 3o šwojej mndrošći. Bóh je našč knjes, to je našće wjekele. „Tón knjes c3ini rabu pohanow f ničómu a šanicžnje pomyšlenje luđi. Ale rada tcho knjeja wob-šćeji wěćžnje a jeho wutrobne myšle wot naroda do naroda.“ Derje luđe, kraje, woshadže, domej, kotre3ož knjes je Bóh. Derje c3łowekje, tiž 3o wot njeho wodžić dawaj; derje temu, kotre3ož wola je Bóža wola a šewićić a knic3owaných myšlow 3o šćinje. Nšćełc3injenje sawjekełce 3o w tym knješu. „Tón knjes pohlada f nje3eš a wiđiž wšćitšć luđi džecji, tcho runja šćowje wón jich wutrobu a leđžuje na wšćitše jich šćutki.“ Bóh Bóžim pšćedwib3enjom šćeji a šćawa 3o wšćitko. Tež na mnje wón pohlada, moje myšle wón šćaje, na moje šćutki wón leđžuje. Tcho dla džu pobožny byčć a po jeho pućadž t3o3ežć, džu myšlic, ičtož je prawe, džu c3iniec, ičtož 3o jemu špodoba a džu c3etac wšćemu hřešćenju. Nič3o njemože nje trjedžić, ičtož wón nje3y wjeđeł, kašte wjekele je mi to. Tcho puče wjeđa mje f šćo3u, jeho wodženju džu 3o dowěrć. Noh3u morkotac, hačć runjež

mje po czeŝki puczach wodzi. Ale będa temu, kotryż wot swojeho ſtworczela twoóchnje, iŝtož swoje dowěrjenje na teho knjeſa njeſtaji, pſchetož Bóh je wiſchekomóznj. Tón wiſchekomóznj rutnje nad nami, to je naſche wjeſele. „Kralej njepomha jeho wulka móž, konje tež njepomhaju, a jich wulka ſylnoeŝ njeuwumóže.“ Nicžo na ſemi nje-móže naŝ ſchitać, hdyž tón knjeſ naŝ njeſchituje, nicžo na ſemi njeumóže nam pomhać, hdyž tón knjeſ nam nje-pomha. Hdyž pał je tón knjeſ naŝy ſchit a naſche wuſchowanie, toho dyrbjełi ſo bojeć? Je Bóh ja naŝ, iŝtož móže nam napſchecziwo ſtać? Duž wy pobožni, wjeſeleće ſo w tym knjeſu. Wy cziłowiek dźećzi, nje-ſpuiſcheczeće ſo na ludzi, ani na swoju móž, ani na swoju ſylnoeŝ, ani na swoje bohaſtwa, wſchitto ſahinje, hdyž wiſchekomóznj knjeſ to pſchitała. Luby ſchecziſtano! tón wiſchekomóznj knjeſ wodzi tutón ſwět, wodzi tež twoje žiwjenje, teho dla budž pobožni a dobrj. „Hłai, teho knjeſa woło hlada na tyd, kſtižj ho jeho boja a na jeho dobrotu czałaju, ſo by wón jich duſhe wumohl wot ſwojerce a ježiwił jich w drohocze.“ Duž mej nadžiju k njemu a wón njebudže cje wopuſcheczić w czaſu nuſy, ani w twojej ſmjertnej hođzinje.

Lubi ſchecziſtano! Naſcheje wutroby wjeſele woſtań Bóh, tón werny a dobroczyni ſtworiciel. Prajmy i pałmiſtu: „Hłaiha buſdja woſtafje na teho knjeſa, wón je naſcha pomoz a naŝy ſchit, pſchetož naſcha wutroba ſawjeſeli ſo w nim a my mamy nadžiju k jeho hjoatemu mjeu.“ Ddyž to czińmy, njebudžemy k hańbie. Bóh ja naŝ a my ja Boga; Bóh i nami a my i Bogoim; to budže naſche heſto. Wotpołożny wiſchite ſeiſtle ſtaroeŝe, pſchetož Bóh ho ja naŝ ſtara. Njeſtarajeće ho ſa swoje žiwjenje, iŝto budžeće jeſeć, iŝto budžeće picz, tał praji naŝy ſbožnik. Pytajmy pał najprjebj Bože kraſiſtwa a jeho prawdoſeć, dha budže nam to druhe pſchidate. Njeje Bóh w tutny lěće wotwóznjy ho ja naŝ ſtara? Njejimy pod jeho ſchitom žnjeti, tał ho jeho dobroty wjeſelić njemóžemy? Njeje jeho wotwóſtka riſka nad nami woſtała? Haj, woſtań ty luby Božo naſche wjeſele a naſcheje wutroby troiſt. Na tebie ſtajamy ſwoju nadžiju. Twoja ſwětoſnoŝ pſchewoży naŝ, twoja wiſchekomóž ſchituj naŝ, twoja mudroſeć wođž naŝ, twoja dobrota, knježe, budž i nami, kaž nadžiju k tebi mamy. Hamjeń.

Puczowanie po Bozim piſmje

abo

ſajle moſle nadendźeć, Bože ſłowo cziłajo.

Podawa ſwětny cziłak „Bomhaj Bóg-a“.

1. luthi Moſajſhowe, 26. ſlaw.

(Kſtracjomawje.)

Knjeſ pał mejeje iſczerſnoŝi i ſzaofowej ſłaboſće, ſo ho jemu je žonu tał njeleubže, kaž njeby Abrahamej. Eta pał ho, hdyž beſeje ſzaaf tam dleſeſti czał byſtił, ſo ſiliſtiſti keat Abimelech i wotnom w krałowiſkim hrodcie ſłaboſće do ſzaofowego doma i napſchecza, a hlaj, ſzaaf, njeupytanymi ſo nědſto pſchibladuje, žortowaje je ſwojej žonu Rebeſku.

Spydžimje je, tał ſłaby je ſzaaf we wěrje, tał je Bože wuſchowanie pał teſhane; je-li ſzaofowe ſađežerjenje wiſchudžom ſłabuiſće, dha je tola Bože žohnowane wiſchudžom wiđžomne, ſo tež jeho žuhy czeŝki jaſo jeho nana.

Teždom ſawſta Abimelech ſzaafa i hebi a dźeſche: Hłaj, woprawdže, to je twoja manjeſtła! Kał dha, ſo by to ſawrěł a prajił, wona je moja ſotra? ſzaaf žiwjeje ſłaboſće ho lnydom wuſnajižy wotmolwi jemu: Měnjaj, ſo hnaž jeje dla moſt ſkónzo-wany być.

Abimelech dźeſche: Cžoho dla ſy nam to ſećnił? To je nje-prawda i twojeje ſtorny, ſo naŝ taſle ſmyſliſt. Dolež ſmy nowu manjeſtlu ja twou ſotru mēł, dha by ho pſchibjeły moſto ſtać, ſo moſt nědſto i luda ho i twojej žonje lehućz njeuwjeđižy, ſo tał i manjeſteli iſcheczi; a tał by ty hrećz manjeſtliwo žamania na naŝy pſchibdeć a naŝ do Božeho ſkhotanja ſapleł.

Puſchecziwſhi ſzaafa i taſtim porokom, ſaſaja Abimelech wſchitemu ludje je ſhajnje wuſahnju a dźeſche po poručiſtoŝi hjoateho Duda, kotryž bē jeho na prjedaſkaje Bože hjewjenje (20, 3) dopomnił: Kſtožnj, ho teho muža abo jeho žonu doſtrnje, jmai ſchibodu czińi na jeju czeŝki, czele, žiwjenje abo woſbeđeženiſtu, tón dyrbi hjoerje wumjerće.

III. Czaſuſća 12—22. Knjeſ poſchomuje po ſwojim ſłubje-nju ſzaafa w Gerarje; ſiliſtižny jemu pał to ſawdža a jeho teho dla podubiežnja, ſo dyrbi po traju czałacz, doniž w Reſoboeće mēra njenaſeđiže.

So by žita dolež mēł ſa czał drohoty, hjoerje ſzaaf w hańmy traju a doby ſa hame lēto i jenym kožym ſto kořom. Taſta pſłobnoŝe nadendźeć dře je ho czaſto w naraćuſch trajnaju; tu pał njechwojowaje ani je kſeſtej pſłobnoŝcu, ani i woſbeće pſłobny lētom, ale mejeje ſwoju pſchiczińi i něćim žyć draħim: pſchetož knjeſ žohnowajeć jeho po ſwojim ſłubjenju, druhe pola woſto Gerar pał njechcu jenož wiđećne abo hnano jenož hbyde žne.

Pſchēſe daſche poſchomowanie tež mjeſ ſtatom rojeſcheje ſzaaf a wobohaczi, ho dale a bóle, doniž ho jara wuſty poſpili, ſo mejeje ſtađa wotwózu a ſtađa hjoajeho ſtota a wjele czeleće.

Teho dla ſawdžaju jemu ſiliſtižny a jaſhpachy, ſo bychu ſwoje njeſcheczeſteli naſhlenje je ſtutom jemu wopſtatali, wiđitſte žudnje a jany, forrež bechu jeho nanowi wotrućžy wuryli, ſo bychu w nićy pſchib dzeŝkiſch wodu nekoſiti, ſo bychu moſti ſto na-powjeć, ſa czał jeho nana Abrahama, a wupjełnaju to je ſemju.

Haj, tał naſo leđžowadu na wuſtaš, jeho dla woſjewjem, ſo tež Abimelech je ſawjeću na njeho hladažy k ſhaſeć dźeſche: Czeŝni wot naŝ, pſchetož ty ſy wjele moſniſtiſti dzyki my, wuſyzałſi nam kraj a bjerzełi nam zrobul.

Studnje jaſhpachy nićejnaja jemu niž jenož wulku iŝchodu, dolež ſy žudnje ja paſtyſkeho cziłowieka woſheje wožne, ale wupjećeſchiczińi tež i wotwobladom jeho nanowe wopomniſte, i kotrym bechu tola nědy hjoajł hjoajali; tež jemu bechu hjož ſawdželi, tola pſchēd jeho wuſtſkſe woſhebu mejaču taſti hroin, ſo hebi njechwožicu jemu neſajta ſchibodu ſećnić, taž doſto beče žny.

Duž czeſnjeje ſzaaf, wjeđižy, ſo njeje mēſtſo, ale knjeſ, jeho wobohaczi, wotpał prjeć i mēſta Gerara a jeho wotſolm, a ſlaji ſwōj ſtaw dale k poſdnju w dole Gerar a pſchecyſwajeć tam.

A da wiſchudžom, nanowym, jemu hjoajtm, ſtopam iſcēhwojajy, žudnje jaſho wutryć, forrež bechu wotrućžy ja Abrahamaſy czał wuryli a forrež bechu ſiliſtižny po jeho hjoerjeŝi hjoſpeli, a po-mjenowa je i tym mjenom, i kotrymž bē je jeho nana Abraham pomjenowal.

Tež rjajuču ſzaafowi wotrućžy dale w dole: a uamataču tam ſuđeć žiwjeje wedy je ſemie ho žorſaje.

Alle Geraržy paſtjrio, kotryž je hjoajmi ſtađami hać do tutych ſtron czałachu a ja taſtej žudnju cziń bóle poſžadajy, cziń poroſeſho ho taſta nabeđeć, wadaču ho i ſzaofowym paſtjrem a džaču: To je naſcha woda, pſchetož wona ho i naſcheho traja, kſtił. Duž naričny wón ſtudi Eſet — woda, ſo ſu ho ty i nim wuđili a jemu ſuđeć i jaſhynoeŝi wſali.

Tola luboež je iſcēpna a dobroczynaj; luboež njeje ſawitna a haſowajna, wona ho njenaſowa a njewođi, wona lubnje mē. Duž rjajuču ſzaafowi wotrućžy po tutej žid ſiſejowej luboež druhi tudžeć; ale woni wadaču ho tež wo nju, dolež džaču jeho žule i jich bliſkoſeje wuſnac; teho dla mjenowajeć ju Eſta — jaſhynoeŝ.

Pſchēd jaſhynoeŝcu czeſtažy dźeſche jaſho wotpał prjeć a rjejeje druhi tudžeć, wo forrež ho njewadaču; teho dla mjenowajeć ju wón Rebeſch — iſcēroſteć a dźeſche: Wēſt je naŝ knjeſ roſchicil wot tyd, forrež naŝ pſcheczeſchachu, a my roſ-roſećemj w kraju, to je nam ſawſowany i tym, ſo ma něto ſtaju ſawađa žny.

So ho wón po wiſhej ſwadže a pſcheczeſchaju tał ſmērje Boga dźajuć, dopoſaje nam, ſo je hebi we wiſhej ſwadže czińu a nutnu wutrobu jaſhowal.

IV. Schützka 23—33. Š Mehobotha wučehnje Šnaak do Werabau, hōžej ho jemu Wōh drugi trōč w jeho žwienju hjewi a hōžej ho špobiti, so by tam na blišnji čas wištal. Alimelech jeho tam wopyla, so by s nim hōwjal hōwatal.

Wotom czejnehje wōm wōtka do dolhego ranja a pšindžbe do Werabau.

A knjes jiewi ho jemu w hamej nozj wo hnje a džehe: Za hgm twojejo nana Abrahamowj Wōh, i kotrmiz hgm nēbny hlab hōwatal. Mjebaj ho teho dia, pšidžehjuja a podkōčnja tebie te cžlowjejo; pšidžeto ja nješkom mjenje i toba, taž hgm byš i twojim wtozom Abrahamom, a čžu cže runje jašo jeho požohowawč a mjeje hgmjo pšidžowrzej mojejo wotročsta Abrahamu bla, so bych po hlabjenjady, jemu datych, cžiniť a so bych jeho poškujnowež wo wērie jemu šarinal tež hšidže nad jeho potomnitami.

Saborjenty wot šacžidčaja: Woprawdž, knjes je na tutym mēseje, tudy je nam derje byč, natwari wōn wōtal a pšedowadže wo knjesowim mjenje a staji tam hōwjal štan, a jeho wotročžy počžadju tam šidžej tyč, so bychu žinu wōn namatali.

Na tutym mēseje, totrēž bēdže ho hjo za Abrahamowe žimjenje wuamjenjeto, wonowja nam knjes hlabjenje jeho hmadu, taž pōdšidžo šafubej, šofužo ho žyle po patriarchowych wotrebach i džežajej wēru, hōž nētotre mēla wōbeje požohwež.

Alimelech, jeho prjedy je hwojejo hlowneho mēla wuhlawiwič, nētko pač ho hinal rošfudžiwč, pšidžidže i njemu i šerara, so by jemu hōwjal i nim poručaj, a i nim bēdže Aluhari, jeho pšidžel abo tajny radžicel, a pšidhol, jeho wyšidži we wōjstu.

Š cžezta je to tōnhamy pšidhol, i kotrmiz hgm ho na stawje 21, 22 ištali; najšedžo je to jeho našidžim jo šajotahwje, kotrmiz je ho hame czejne mjeno „hmba ja wišed“, to je tōi, kotrmiz wišed rošofuje, hōwšidžo.

Alc Šnaak, runje taž nēbny jeho nam Abraham, krafej naja prjedy njeprawdu dopofahaju, kotraž bēdže ho jemu pšes kraja a jeho wōddanow šata, džehe i nim: Cžeho dia teže te mni pšidžidži? Wišak wy mje bidžidže a teže mje wot ho wotewhali; tak njewōdžeje pšidžeslowno mi poručaje hrawne byč.

Woni pač džachu: Wj i widžazymaj wōwocajm widžim, so je knjes i toba. Teho dia džachum i hēbi a rošfudžimj ho: Cžimj nēk pšidžahu mjes hōbu, mjes nami a mjes toba, a čžymj knjes i toba šidžim, so by nam, hōžj wōwoja mōž dele a bōle rošf, nam njecšim ničo hējo, jašo mji ho tež tebie njehjny bōrtnji — dopomni ho jenož na wufas, kotrmiz hgm tebie dla wufaseli — a runje jašo mji tebi ničo druge njehjny cžimili, šfiba jenož lutu dobtotu — dopomni ho jenož na šofročnje žnē, totrēž hgm nēbny i najšich polow dom šlowat — a hmyli tebi tež wot naš šajali, dofelž bēdže ho pšde wiču mēru rošfhnit, dha hgm tebie tola i mērom pšidžili a njehjny tebie i našpōtōčnu wot naš wuhnali. Ty pač hgm nētko knjesowj požohowamj; bidžidži-li nam pšidžahacj, so nam njedahli šedžidžidž, dha tež šawidže knjesowj požohowamj wotamjenč.

Tač cžini šwet: pač je šofakty, pač šefny. Cžidžidži-li byč žinu po pōforu i nim, mašj wjele šidžeracj.

Njedopofahaju jim jich wōpacnje rēčje, pšidžotowa jim wōn na to hōlčimj, a woni jedžachu a pšidaju.

Wšedowawajšči jich štan najafata i nini rano šabe, a pšidžahajče jedyň družumy, so ho hlab, wot nič požadamy, tež wōb- fahajče: a Šnaak dopofahawšči jim se šfuktom, fak to je, hōžj nēkomu wšedjo dobre wōpofahajšči, pšidžidži jich wot ho, a woni wōtendžidžu wot njeho hōwjal dōžli wōn nēbny wot nič, mjennijzy po wišej wēwōwēžj šfērom.

(Wōtadžowanje.)

Štary hrōb w Rošacžizah.

W Rošacžizah nadwēžidžidž dwaj hrowaj: štary rošpadany a nowy, kiz je wōbglebnj. Wō štarym ho hēlowaje powiēba: W štarym hrowje je wjele pinzow, kiz i šidželameto hšija a i kotrmiz ma šidžy pšidžimj. Šenoz jena je njamerjowana, a hōžj dotal hēbi ničid šfērit njeje, ho do njije dobwymač, dofelž by pšidži tam žimjenje pšidžidžidž mōht. A cžeho dia?

W pomjenowanaj pinzj ho mjennijzy wišelate šefafšwa šfowaje, kiz hgm pšde wišče šfowaje, ale šidžj čžyž pinzj wōtewrēž, by mōrowj i šemi pōmty wot dyma, kiz pinzj pšefni. Šute šefafšwa je tam jedyň štary Rošacžizanišči hrowaj šfowat, totrēž bēdže wuwošamj šefat. Šaj, wōn bēdže w šnacj šelow fak

našhorjenu, so bēdže jene šelo namatal, kiz nad hšiercžu dobwūže. Šašo bēdže wšpote šata dožiti, a mēwēdže, to bōrny wumrje, šawōža hwojejo hšubowita i hēbi a pōkala jemu papjernu, na totrēž bēdže cžlowej wōnamjenjenu, kiz mēwēdže wišelate hšubti po cžele šefčejene. „Dōžj hgm wumrje“, rjehtu njies i šfahubnifej, „rošeraj mje cželo po hšubach tudy na wōpjerje; šfakdž na to wišidite trudji po rjabu do šafčaja a wulij wōli i tydže šidžidžow do njeho; šabji šafčej a šafmal jōn, so pōwērti mōš njemōže, a potom šfaj jōn do pinzj. Alc to durbidž mi pšidžahacj, so šafte la šidžiti njēdžele šafčej wōtewrēž, runje ja šidžiti njēdžele, tōn hōmy džeť a tu hama wōbžini!“ Šefubniti i šfobni pšidžahajče a wišjo šafj w štarym rježje bēdže. Šola dofelž njietrajče, dha hšubniti hwojejo šfēja mōrowje wo šōžu namata.

Nētko cžimjeje, taž bēdže jemu knjes wōrēž, a hōžj bēdže hōtowj, ho do hwojeje šny pōba a tam šadny hēdžidže. Pšidžidžidžu-li ho lūžjo hrawju wo radu pšadčej, praži jim hšubniti, so je hrawja šhorn. Tydžej dotho mōwēdže hšubniti wēž pšidž lidžimj pōtajej, dofelž bēdže i hrawju šam w hrowje byč. Šola we wšy ho bōrny wišelate rēčej pōča, a napōbledu šfawnje na hšubniti tridaju, so je hrawju šarajit a wutrib. Šfōčnje šfōndžu to tež pšidžimni hrawje a pšidžidžidžu do hrowu, so bychu ho šami pšidžewēdžili. Pšadčadu ho hšubniti, hōže hrawja je. Wōn pač jim wōmōwiti, so je hrawja wumrjet. Duž čžyžny jeho cželo wēdžidže, hšubniti pač jich pōwēdže, so bychu jemu hšidže dwē njedželi pōfoj wōtōrij, dofelž je to njies tak pōtōrij. Bōle pšidžimni pšadčidže, bōle jeho hrawjoni pšidžidžjo njehowaju, so by jim šfēja pōfakal, a napōbledu jemu je hšiercžu hrowaju, jeli to jim i wōti njije, a so šafčej šami wōtewrja, jeli to wōn njieja. Wōwēž hšubniti pšidžidža, hōžj hēbi na cželo w šafčaju pōmijeli, so je rošerajne a so hēbi potom šawidže mšhla, so je hrawju šfōwōw. Pšidžidžjo pač hšubniti njewēdžaju, dofelž ho fak jara šafjerale. Napōbledu pač jim hšubniti wšed wuwowēda. Šidžidžidže jemu njies pšidž hšiercžu pšidžafal. Alc pšidž to bychu pšidžidžidž hšidže bōle šafčidžimj a čžyžny ho nētko hami pšidžewēdžidž, hōž je hšubniti wēwōwēžjo pōwēdab abo mž. Šōn pač jich pōwēdže, so bychu hšidže cžafali, dofelž bēdže nētko hšidže jenož tydžej hōž i pōtōjenam dūjej. Wōtōři wēdju i tym pōfowom a nētoti naz, a pšidži wōwēdže šafidžidžu šafjo nētotre dmi. Šidžidže dwaj dūjej, a šidžiti njedžele hū nimo. Šefubniti hēdžidže džeť a mōž na šfōwēje, kiz do pinzj wōwēdžidže. Duž, džen pšidž pōtōjenam cžahom, pšidžidžidžu njedowēwēti pšidžidžjo a hšubniti, kiz pšidž nini na šofenach jenož hšidže wo jedyň džen pōwēdže, do šaka hšupwōwč, džeču do pinzj, hōžj šafčej njietrajče. Pōčžadju šafčej wōčimječ a radži jo jim, wōž wōtewrjač.

Šašo cželo wuhlabach, dha — wišedn wōšny na šlowje šfawadu — mōrowy wōčji wōtewri a džimje wōfote hēje hlabidže. Pōtom pōtaje a wišidžy šfahadaju, fak wōn džehe: „Šidžidže njije cžaji!“ a radže šafjo nēlad a wōta mōrowy, runje šafčej šafjo šafidju. Šafowane cželo pač bēdže šafjo hrowadi pōfita a bēdže mōwōne, fak cželo mōwēdžaja.

Dofelž pač wot wōby, totrēž bēdže hšubniti do šafčaja wufat, ničo wišidže njebēdže a na šidžidžidžidž tež ničo najšfane njietejedže, wumrje pōtōjnitwo mndreho hrawje i tutym a hōžj do dženhšidžidžu njie njie ničid mōht trōhnu wōdu šafju wuamatali. Wišidite druge šefafšwa pač bēdže hrawja pšidž hwojej hšiercžu do pinzj šamurjowacal fak, hōžj hū hšidže džeđuja šfōwēne.

Wišelate i bliša a šalota.

— Šaž šfidžimj, šfēje Wudijte pōbōcne Šfawau-Wōlfšfe towašidžim hšwji šefidžidž 22. šefembra w šfuzj. Wšidite pšedowanje džeři njies tajny žyrtwiniš radžicel Keller a šeršite njies šaraj šfawēj i šfowacžj.

— Pšidži wōwōwjenj Wōžžo domu je tež šfotčžaniš Wōži dom wōwe byrgle doštal, totrēž hšidju šfawatōčnje pōwēdžene. Šwone hū je šfawēnje ruš šfēja Šowu i Wudijšidža, totrēž je nētko hšjo wulfi džeł najšich byrglow w najšdej šeršitej šfuzj natwarit.

— Pšidžawajšči njies šaraj šefit w šfētom, totrēž ho pšidž nēfōtōrymi šefami a wišidžidžjo šefinaršefjo wučerija pōwōta a teho dia hwoje šarfe šajotōwōw šfōž, bñ fa šefinaršefjo šefefōra pōmjenowanj.

— Wōšibj do šafšefo šefima šfēja ho w blišidžij njebēdžaj. Najprjedy wōlčrjo wōšibidž mušow wufwōla, fak je to w wōwim

Вомhaj Вóh!

Число 38.
22. септ.

Лѣтник 11.
1901.

Ѕербике нједзѣлске лопјенка.

Видовају хо тозду роботу во Ѕсмолерјез кнѣжѣшчѣзјеню во Вудышчѣнје а бу там достачъ са шчтвóртлѣтну пшчедплату 40 нп.

16. нједзѣла по швіатеј Тројітз.

Мат. 11, 28—30.

Нашъ Крѣс а шбóзнї то је, котрѣж нам дїенѣа пшчїновла: „Вóјче те мнї“, а то вóн нам вшчїтїм пражї; мнѣ вшчїтзѣж шлїсчамъ до шпрóзгнѣ а вобчѣзгнѣж, кїз шпрóзгнѣ а вобшчѣвнѣнја потрїбамъ. Вїеје дѣа то нїїне, шó к нїему пóи́дзгнѣмъ? Кѣт вїеје је на тутїм швѣчѣ, шчтоз наѣ вобчѣзгнѣ, вшчїелѣта прóжа а шчїшвда, хубїенїство а вобшчѣје нòївїетшѣа нїїа, нòшѣа хрѣшчїна нїїа. Вшчѣтоз котрѣ члòвїек бѣ хрѣшчїа буї? Вїепшчїшотује хрѣшчї тоздемò члòвїекеї нїемѣр а нїїа? Тѣж пòбòжнѣ дѣрбї је шїл. Павòлом шчгчòвнòчъ: „За хубїенѣ члòвїек, шчтò будѣ мїе вумòзї с чїєла шїмерчѣ? Добре, котрѣж чѣз, ја нїєзїїну, але шѣ ја чїїну, котрѣж ја нòчз.“ Кѣїке чїєїке бѣдзгнѣ мамъ мнѣ вшчїтзѣж пшчѣзїво хрѣшчї нòшчїацъ? Тѣжо дїа дѣрбїмѣ вшчїтзѣж тозду чѣа на Зѣлїшòве шїòво пòшлїацъ: Вóїче шѣ мнї вшчїтзѣж, кїз шѣе вш прóзгнї а вобчѣзгнѣ, ја чѣз вòш вобшчѣвнѣж. Шчтò во швоїєї нїїш радѣ там нїєтшòдї, бòдзѣ помòз намѣа? Тѣжо дїа дѣрбїмѣ к швоїему шбòзнїеї пшчїнѣж, вóн чѣе нам помѣацъ, наѣ вобшчѣвнѣж. Пòла нїєжо намѣамъ вшчїтòчїнѣ а швоїз нòшѣа, хрѣшчїну вїну нам вòтòшѣа, шлїбї нам шїаду а вòдòванїє; вóн вòтòшѣтѣ наѣ вѣ вшчїєї нїїш во жївїенїу наѣ пòїаїєа на вѣчїєнѣ жївїенїє, котрѣж чѣе нам дозъ, бòзѣж прòї: „То будѣ вòм во нїєїєїшѣа дерїє шлїацїєнѣ.“ Со бѣгнѣмъ тѣїт трошчї, тѣїт вобшчѣвнѣнїє пòла нїєжо намѣаї, дїа пòїмъ

т нїему а чїїнѣмъ, шчтоз вóн пражї: „Вїнїcke на шò мòї пшчѣа а вòтѣчѣе вòтѣ мнїє.“ Тѣжо бòїїтѣ вòчїбу дѣрбїмѣ хòрѣвнѣж, јакò шївѣрнї шчѣшчїєзїїєнїò до нїєжо вѣрїєж, во јѣхо вòмѣтївїє жївї бòчѣ, вòт нїєжо вòтнѣж, шчтò дѣрбїмѣ чїїнѣж а вòїаїєж а са јѣхо шòлпамї шòдòїєж; потòм бòдзгнѣмъ бòхѣтѣ вобшчѣвнѣнїє намѣацъ а к шївѣтїу жївїєї вѣрѣ а к правòмѣ пòїнѣжѣ пшчїнѣж, вшчїтѣ шѣ мнїє шѣ швоїєї вòтòшѣ вòтòшѣнїєї пшчѣс то, шò мнѣ швоїєї чїєїò с јѣхо лòшчтамї а жòдòшчѣмї шчїжїїємъ, са добрымъ хòнїєж а вѣ вшчїєї нїїш бòхѣтѣ трошчї вòїївнѣж. Тѣк дòїанїємъ пшчѣс нїєжо жївїенїє а вшчїєжо дòшѣ а мнѣ нїєхòлї к нїему пшчїнѣж, шò бѣгнѣмъ вòтòшчїнѣж намѣаїї са швоїєї дѣїєж? Вòн шїшчїєї пшчїїаїї: Дòлѣз ја чїїєїє мнїє шїм, а с вòтòшѣ пòшòрнѣ. Дїаїднїє шò вóн к наїшчїєї нїїòїєїж дѣржї, јемѣ је наїшчїєї шлòшòшчїє вòтòшнїє жѣл, вóн хрѣшчїнòмъ, кїз к нїему вшчїїнѣж нїєїацїїшїє, наїамарѣ шїїїну вóн нїєдòлємї а жѣлїїшѣ шїїїл вóн нїєвòшòшїє, шїїлнѣ а шїаїднѣ је вóн вшчїтїм прóзгнѣмъ а вобчѣзгнѣмъ. Чѣжо дїа нòчзїплї к нїему пшчїнѣж, а јѣхо пшчѣа на шò вòїацъ? „Вшчѣтоз мòї пшчѣа је лѣшòднѣ а мòїє брѣмїє је лòшѣ.“ пражї вóн. Тїмъ, кїз јѣхо лóбуїа, нїєїшѣ јѣхо кѣїїє к дòїєїл нїєїїнѣ чѣїєї. Вòн пòшòїнї јїѣ а помѣа јїм чѣїєїтòт нїєїєж, тѣл шò швоїї шчїїїа на шò вòїїнѣ а са нїм бу. О шбòзнї тòн, кїз на јѣхо шлòїш пòшлїац а к нїему дѣ, к наїшчїмѣ шївѣрнѣмѣ шбòзнїеї.

Ѕубї шпòмїєднї лїдзò, кїз шѣе дѣнѣа к Вòжѣму шлїду буїї, вòшѣ шбòзнїт пшчїновла дѣнѣа: „Вóїче шѣм

fe mi!“ a wy seje pšichšlchi sprozni a wobcežejni, pšchetož wašcha hrěšćina nusa waš wobcežowalache. Hdyž seje i rostatej a pokutnej wutrobu t šwojemu šbōžnifej pšichšlchi, dha njejseje bjes wofschewjenja a pošylnjenja wot Božeho blida wotěšlchi; wotpoczjnt seje namafali ša šwoje dušche. Šwoje czeło je wón ša naš t šmjerceži pobač, šwoju šwjatu krej je ja naš pšelach a wy seje pšyščeli jeho hnadne słowo: Bōžō tročtytn, twoje hrěchy šu tebi wodate. Wy seje wužiwalu požohnowanu khlēb a požohnowanu khlēd. Wy seje w Božim wotšafanju šwoje towaštwō se šwojim wmožnostim i nowa wobtwjeržyli a seje nowu wješełoseč a wofschewjenje dostali. Šu pał wchytzy tajke žohnowanje i Božeho wotšafanja mēli? Šchtyž t Božemu blidu pšchindse bjes rostacej, bjes pokuty, tōn tež njeje namafal wotpoczjnt ša šwoju dušchu, tōn njeje wofschewjeny, ani pošylnjeny, tōn je šwjatu šofschinu bjes žohnowanja wužiwal. Pšched tym swarunij Bōž luby knies tōždu dušchu. Tcho dha winicej na šo jeho pšchaj a wutčeje wot njeho. Wschytke šwoje šwērne prjōbštawja wjedžeje t dobremu tōnjej, šo wopokajaje jako wierjazy kšelcejiženjo, kiz wšchēm špwtowanjam napšchecjo šteja, thōdžeje ša jeho štokpami. Wohladaje na njeho a wutčeje wot njeho sečerpšiwoseč a pokornoseč, luboseč t Bōhu a t bližichemu a budžeje tež wy sečerpšlwi a lubosni a wodačeje šwojim bližichim, dha tež wón wam woda. Chzeje wy wotpoczjnt namafacz ša šwoje dušche, dha woštan w jeho towaštwje, dha budže wón i nam tōžny czaš a wošeje tešdu, hdyž jeho pomoz najbōle potrebamy. To pomhaj, luby kniese; pošyln naš we wšchēm dobrym, daj mōž t wšchewinjenju šeho, šo bychmy tebi šwērni byli we wērie, žiwjenju, czerpijenju a wumwječeju.

Šamjei.

Pucowanje po Bojim pišmje

abo

laske myšle nadeidnych, Boje słowo čitaja.

Podawa šwērmu čitaj „Pomhaj Bōb-a“.

I. knihi Mōšafawce, 26. a 27. staw.

(Pocražowanje.)

Ma šamny džen, hdyž bēdže Znaal pšichšlad šnješlweje a wodačeje luboseč dha, pšichšlchdu jeho wotročezj a powježichdu jemu wo šubni, kotrzj bēchu woni wuryli, a džaču: „Wy šmy wodu namafali.“

W won narjetnu, šo by tež tu nanowe wopomnječeje wobnowil, šubni Šaba, to je šubnič, pšchi kotrzj je šo pšichšahelo, bōleč bēdže šo dženja šlab i pšichšahu wobtwēřil, tcho dha rečachu mēitu pšchi šubni Šer-Šaba hačō bō dženjmišeho duja.

Šchžeje dženj nadeidu pucžowanjo dwe šubni w tawuje stromje: wjetšicha mēri 12 1/2 štopnja w pšcheršlu a woda je w šubni 44 1/2 štopnja šlabota; w šubničje je šubnič 16 štopnjow dō šlady wurubana. Druha šubnič je nēbže 300 tročelow bale dō tročelow wjetšora, mēri jenōž 5 štopnjow w pšchērmē a je 42 štopnjow šlabota. Pšchi wobnēj šu kamjetne wodne šorta; na kamjenjach, i šotrymiz štej šubni hōra wobmwrjowatej, wuštadačy šlabote dōlečzi wot poštrončow, i šotrymiz šo wodne bōwy i rntu je šubnič czašaju.

Šnamjo Značaweho waldnja je wšchudžom czerpienje, kotrzj šo pšchēřino štem nješpječanje, pšchēřino njemu njewojenje, ale je i wutrajnej sečerpšiwoseč pšchewenje; a t tym je Znaal woprabwže wulki a kašlizi hebi naide špōžiwanje. Šo ludjo tule wulčoseč i wjetšicha njepšōnawaju a ju njewužičeje wužiwanju, to njewojnje i njōzo wot jeje wulčoseč a hōdnoloseč, a jo ma tale wulčoseč kotrzj pola Znača njeczišy pšchidawal šlabotze a šlabotawoče, kotrzj je i šchdow, dopofatuje, šo šo šwjsta šlabotze (I. šor. 1) runje tat mato jako šwjsta šynłoseč čzija a njepšōnawa nad nami uje-wošnamjeni.

IV. Šchutczja 34—35. Šlaw woženi šo 40 lēt šary dwēmaj šanancješimaj žonomaj a čzini i tutej po wšchēm njecradženej žēntnu šlarčimaj žiwjenje hōrče.

Hdyž bēdže Šlaw šchutczje lēt šary, potajšim nēbžeje I. 2008 po štworčenju šwēta, wša hebi, bōleč nēbžeje šo ja bōleč šary, jo njehy nanowu a macerinu radu pōbła trečab, ša žonu Zuhitu, Šerjowu šlawu, a Wašmatnu, Šlowowu šlawu, wobej i Šchitšeho šlawu.

Dwē žonje na dōbo a pšchi tym i šanancješeho naroda! Š tym je Šlaw potajšal, tat je wōn jenož na čelne šmyšleny, šo je šo šalal wot duha w jeho wubječe šnječezjam a wot powołanja wuštoleného naroda. Wōn bēdže pošan hōžo tešdu, hdyž njēbē bēdže wutčorzeje i požohnowaného naroda. Tcho dha je šo i prawdu i š Božim dōwoljenjom šlato, šo bu Šlaw nēbže 37 lēt pošlžichu i namrēřtwa Božeho šlawjeja wutčorzeje.

Šlawowa žēntna ša šo w Šebronje.

Woboj žonje čziničelste i džela pšchēs žwōj pošaušti wutbad, i džela a wobšeje bjes šwoje njepšchitajnje a šadžerče waldnje Šhakej a Nēbkež wutrobu žalōč. Šebtron bēdže tešdu Šchitšiste mēla.

27. it a w.

Znaal požohnuje Šafuba, Šlaw jeho pšchēřezcha.

Šrawōžajo, tešdu Bōži šaitupierjo na šemi, žohnowachu w jeho mjenje tch, šotřž njēdaju Bōže šlubjenje namrēč, a tcho dha šlawoče šo jich žohnowanje runje tat, jako Bōže. Čzīm bōle bēchu woni pšchi tym jenož Bōži šrednizj, čzīm bōle njēdaju šo bjele waldcho wumōnjenja po Bōžich poručiznōčach štožowacz. Znaal pał dychbēdže Bōže šjewjenje inač, kotrzj bē šo pšchi Šlawowym a Šafubowym narōžčenju šlato, wōn dychbēdže inač Šlawowe čelne, na šemje štožne myšle, a bjes dwēla njēb šo jemu šamječzajo, šo bē Šlaw šwōj prēm narōd pšchēbat; tola bōleč bē šlabahčij lubowaloseč Šlawu bōle, a bōleč njēbžiwale na to, tat bōšče a wēčnje pošlaby šu šjednocenje i prēm narōdom, čzjwje šo won Šlawu wōdbaric je žohnowanjom, šo by wōn mēl buč i wōdžerjom a šachowarjom Bōžeho hnadneho šlubjenja. Šafub inač, šo je po Bōžim pošlajenju a pšchēs šwoje šjednocenizmo i Bōhom ša tute šwajate šotřejštwō powo-štanu, a ma pošabanje, šo by šo jemu bōžico. Tola wōn a tež jeho mačž pšchimaraj šo i čelne njēšchēřiwoseč njepšchitaj šredčow a pšōntajaj dřeje šo tež je šemštim nadžijem na šrow-šownu čzečō a mōž. Waldja šlawiwa pošlaja na tōžnu wšchēm, šotřž šu mjenje abo bōle pōbła šhēřšili, šo njehju učež duche, šlaba njemōžne šredčō w rukomaj Bōžeho šlabanja, šotřž šōždemu nēčšto druhe pšchidžela a pšchidželēc dha, hačž šo jemu dže a hačž je wōčkatowal; a tat pošlato šo wida njecziščel.

Značej šu šo jeho čelne nadžije ša Šlawu šatyle; tōn, kotrzj šo špječuje, šo by Bōžim poručenzjam pošchad, durič bjes wole a wōšpēcjenje čzimeč, čzežō bē šo prjehy šarječ. Šlaw njemōže šwoje požōdanja po šemštim šnječiwje, ša čzōj je šo hačž bōtal šejniczj šajimowal, a čzežō je šo je žohnowanja prēmjeha naroda dha nadžaj, špotřječ. Nēbetta njemōže 20 lēt bōžho šwojeha lubničaja wōšlabac, a Šafub, kotrzj bē šo nadžaj, šo budže hnydom i šnejem w domje, durič šo ščēřje na pučž dō žubju šebrazč, hdyž šo jemu čzajo šaruna, šchtyž je na namu a šratu šhēřšil.

Tat dha ma tež tuta šlawiwa wošeje dopofatacz, šo by špōštal, tat Bōž wuštowalčij šwoju hnadu a wumwječizjy šwoje wotpošlaby na pošlajach ale wēčnyh pučadž pošražnje a tat šchitšizjy šwoje — hdyž tež šhēřče njeczišje — džečzi špōžiwanje šo pšchēřtrajni.

I. Šchutczja 1—29. Znaal pšchēs šajnu šarobu šotřelnu dže prēmjeha narōžčehō požohnowacz a namōwja jeho, šo by ša šwjatōczny pōdawō wobchē t požohninju pšchitšowatal, kaž šo jemu špōbota. Nēbetta to šhōwizitaj šadžēna nanowaje wōll i tym, šo jemu šwojeho lubiwšča Šafuba pošchēje. Tat žōžunje Znaal mōdōšchō, mēnizj, šo ma šlarčeho pšchēč šowu.

W šta šo nēbže wōšlato šta 2245 po štworčenju šwēta, hdyž bē Znaal šatle 137 lēt šary šo bōžo šestitč a wōšlabahč a i wjetšicha we šōžu ležēdhe, a hdyž bēdžej jeho wōčzi šo šaczmēti, šo njemōželche wēřezj; tešdu šawota šrowčō wjetšelchō šjina, šotřžōž bēdže šajnje wošeje lubowal a šotřmiz čzjwje nēčto, hdyž šo je šmjeritnui myšlemi šabjeracel, prawo prēmjeha naroda jeho požohnowalčij šawēčizje, a bōleč bēdže runje šandū i nim, čzjwje tež hnydom šwōj wotpošlad wutōnjēč, ša

Ženož do prědša. Pšehgo do prědša. Šchtōž ležo wošta, wošta ležo. Drugi ho ani njewobhladaču, durbjadu dale.

Ma prěnim dnju setnowachy wošle jatych Franzowow, wibjadachy hichčje wchadźom na polach rěčelanj na rōšbite woju. Šsynj ponowlat, kaž bēchmy hebi wchitzy po bitnje na bitwichech wchelate wazy najbērali, to bchym je w najgancach potajali. Nětoty jara nabragny tchodjeje napowichany faž wošto. Něšto pak imjetachy po cžohu wchitfo soho prječ. W pichrowach ležiche tešto wotmjetauchy tchlowa a drugih wozow, to moše ho žyle woš i nimi nahowicj. Na wšach wibjadachy i wjetšja jenož starych ludž. Wdoby lud bēche piched nami roščetaj, wošebje holzy, forcz drje hebi myhlachu, to jo hebu bierjemy. Ale stari bēchu jara njewchēchjazy myhlyeni. Činjahaj, faž bchym naj jecrēn čypli. Njehadaj nam ničo ani i dobrej wolu, ani ja šupny wjenjes. Z mozu bracz pak bēche fruce kafolane, šchtōž tuton wufas pchēstapi, bu fruce tchotlaj. Tōn bu, hōžj wot nchēže polajta, i tchomej wchidžajam, hač hwoje hōžjony wot-puchitj nchē. Tat čehnjedny wot 5. hač do 18. septembra pichgo dale na Paris. To bēdu cšjele dny. Čenje ho prawje wupacz, žana prawda jēdž w nozu na nahim polu abo na nēčajim hūnje ležech, to bēche cšjele wutracj. Ma 19. septembrie njemōžacy wjazow dale. Wch bēženje dojat a niebēž hūjo ja nēkotre dny ničo wjazow wjēdž.

Ma ranje buch teho dla i druhimi tchorimi wroczō wozemj. Franzowist bur bu w tcham, tōn durbjehje naš hač do prěnjeho lazaretha domjēčj. Ale to bēche žalofna jēdiba. Dwanačo fōlchchym na jeho mały wōs i dwēnaji fōlchomaj, wjanachy hwoje tchlowa i tornirny hōbu. Dnū bu wōs tat polow, to ho žadny ani prawje čimōčj njemōžehje. Šchtōž hichčje jara tchori njebēhje, tchori pšchi tutaj stakowōj do žyla. Wēdiba trojeleže žyly džen. Wchč a krajina bēhje nam žyly njemata i i najchim buritom ho njemōžachy rēčēčj. Dnū teč njewibjadachy, hōže naš domjēj. Wchil mēleche drje napihane, hōže byrbi dojēdž, ale my ho tala i nīm rēčēčj njemōžachy, ani jich pšimo čitacz. Wchēčor wotolo tchodjēčj dojēdžomj tchōncje do nēčajeho mēsta. Bur hūndom na prēnej drōhy piched jenny dworom i wufkami želēznymi wrotami polajta. Hōžj i wōla wufchj, bēch cyle prosty, njemōžach tchor wjazow stupacz. Za žyly džen njewibjadachy ničo jēdli a pili. W pchēčj tuteho dwora ležiche wufka gromada hōmny. Ma tu ho wchitzy waldymy, dolečj bēchmy mošt rjcz na wot morowi wot tuteje jēdby. W tutum dworje bēhje teč hlowny bureau. Wchymy wchitzy tchori šapjani. Durbjadom hebi wotom tōždy woflep hlowy hōbu wōacz a nēšto mējadachy po našchimaj wobuhinaj nohomaj dale stupacz. Burchi potowichit wōdžehje naš pichēš žyly tchj mēsta po wjele drōbach. Rachi bēhje to napohlad, hōžj my dwanače mužojō tōždy je hwojej woflepy žōny a je hwojej tchlowa po drōbach tchadachy, jēdnu tat a drugi hūaf, ale tōždy je ipowichēnej hōmny. Tchby gym najlreje teč hwoje jachōnje šhubi. Wch je hebi jady na tornirni wōbchm. Tuton mējad na ramiemj wchajo, pōšōžichy, hōžj bēch wotchori, ho dohladach, jo žanych tchōrjow niman.

(Rōtaczowanje.)

Wschelate i bliska a i dalosa.

Ž **Dradžaj.** Wchj rjanyj hōncōny wjedrie mējadachy jaidžem njebēžu hwoje lube heršife kemide w fchiznje žurwōi. A hač runje bē ho hōbota do dēdčizja dala, wchidžje njebēžu wufka žyła heršifid kemcherow, kotrymž kujes farat Handrif i Wchil prēdowanje a kujes farat Šakub i Mchewadžida ipowjednu wuchōbu dēžehječ; ipowjednuch bē 189, mienjacy 73 mužich a 116 žōnlich.

— Wchēče jnaktōž lubych Šerow na to tēžōstlwyh činimj, jo imže Wudylje pobōžnje Gufow-Wdōstfē towarjōnu pchidōdnu njebēžu 22. septembra hwoj lētnichy njebēžen w Hūlzy. Šeršife kemcherenje japočzije ho wopōdnuj na 2 hōžj, a budže kujes farat Zarēk i Kchōncjēčj prēdowacz. Ma nēstīm kemcherim, ho wopōdnuj na 4 hōžj. Japōczajam, je kujes tajny žurwōist radžicel šeller hwiēdjeniste prēdowanje pchēčelnie na ho wōaf. Wchitzy wchēčeljo wōdžije dchōje ewangelišje žurwōie ho lubje na tuton hwiēdžen pchēčōidēni.

— Zaffi hejm, kotryž po wufmolenju japočkajom hromadje šupit, imže wošebje wo dothōbnach kafonach wutradžicj, dolečj maja ho nowe dothōby ja stat namatačj. Wošebje čchēdža dawf pōložic na jamōenje. Dolečj ja statne wudawf dotadne dawf

nchōbahaja, je teč mošo wufhlawo, jo ho wot hejma wjele uowych želēznizow i twarej pchiziwōi.

Prāšident jēdnōčjennyh statow pōtōžnjeje Ameriki, kotryž bu wot anarichitzy i morabifkei fultu tchēdēm, je tola hichčje wumrjē, hač runje lētarjo ho najprjēdy nadžachy, jemu žiwjenje jōžerčēč. Tūčji anarichitōjo hū jo hwojich myhlach čhēče jachpējim, pchētož woni tola i tajim morcjenjom nūz to najmjenide njebōzija, dolečj je hūndom dotalny wizerprāšident Noojewelt na mēšto morcjenego prāšidenty šupit.

Nēšto i rošpominanju.

We wufkim mēčje bēhje ho jēdny wjēčor žōna, tiž hewaf jara pobōžnje imyhlēna njebēche, je hwojčj dōwōčēčtju do fchē-jēžianfše ihromadžimj jafēlata. Prēbat runje wo tym rēčehje, jo je jich wjele ipowidnych w dōwjelujenju fchēčjēžianfchj pchiz-hluchowōzow, w pōchahanju na Wože tājnje, hlowa Wože wjazow domach njēčizija, jo žōne domajze Wože hōžōny njebēčēra a ho hromadže njemodla arh. Dōwōčēčja hweru na hlowa tēžhōwōche a na dōbo ho i hwojčj mačēri wobroczj a ho čhēche prachēche: „Žuba mačji, rēčji prēbat i tēbi?“ Mačj bēhje wchla ja-šchēčena a mēlečēche. Wōna pōžōžichō žama pōwibōdache, jo je tute prachēnje jej mōžnje a hūnjaje prēdowanje byto. — Wchēly nam teč drubdy dōbre byto, jo hebi prjēdōžeržimj abo ho rōdichō hami prachamj: „Mēčji twōj Wōh pichēš prēdarja i tēbi?“

* * *

Mōdby člōwječ fchēčēžianfō wufmēčhōwōche a ho pšchi tym na hūbēne jōžerčēnje nēčōruch fchēčēžianfōwō pomōla. Mošomjony muž, kotryž wchidpōchōchōche, ho jēho prachēche: „Mōj pichēčeljo, lēse wy hūjo pūyli, to ho šchtō na hūbēne jōžerčēnje njewerjajachy wobēžōčj?“ — Mōdby muž wotmōwio: „Nē.“ Ma to tōn staričji: „Njēčjūčēče dha wy, jo wy fchēčēžianfōnu naj-wjēchōu čēčēž wōpōlafāčē, hōžj wot jēho wūmawarjow žyle hūafōche jōžerčēnje dōčafōlāčē hač wot ludžj, kotryž maja wōdche imyhlēnje?“ Hōžj hwerjeli fchēčēžianjō hamo po wōdchēj mūfhi hwiēčēzi byčj, njēje to dōpōtalo, jo durbj Kchystfōwma wuchōba žama hwiata byčj? Šchtō i tēmu prajēčj? — Wūhmōwēž mēlečēche.

Wumrjēč je čhēto.

Piched kōtīm tōn Rujes pobōžny fchēčimj w mōdbyh lētach wotmōwio. Pšchi wufchid dōlōčafčj wōfchōwōna wjēdženje hač do pōžehēdne hōžōny. Šafo ho hūjo je hwiēčimj bēžehje, praji wōna t hwojčj mačēri, kotryž ju i Wōheho hlowa trochhōwōche a tak jej wumrjēčj pōmbōchē: „Mačji, hōžj je to wumrjēčje, potom je wumrjēčj tola tchēto čēčēle.“ — Čēčēje je wumrjēčje teč ja wērjajōchō fchēčēžiana. — Ale wchēdne wumrjēčje, na tērež mōže jenož šōbōne wumrjēčje pchidčj, je tola hichčje čēčēchē.

Šchtōž tē, durbj wjele hlowom čhēčj.

Se hūdženjom njēthwataj, šchjch najprjedy wōbej stōnje.

Mōwōmne rōže njewōnjēja.

Wože tājnje hū želēne rjēčajh, faž dōthō ho jēho bojnyu, žōte rjēčajh, hōžj jēho lubujem.

Špēwaj pšchi džēle, faž pēžōtki a džēto ludže tēbi šlōdē faž jim.

Njemōžēčj-š wufle dōkōnjēč, čhā to najmjeničje je hwerōnōčjū.

Najmōžnijič je tōn, tiž ma ho žam hebie w mozy.

Wchēčelow šejnaječj w nūly.

Šchtōž čhje dobtowu čhēčj, njēhmē čafōcz hač do hwiēčēčje.

Dalifše dobtowōlne dary ja wōbohe armenifše hwirot:

Ž Moščajanišje wōhady pichēš kn. fararja Wicžaja . . . 8 hr.

W mjenje wobohid hwirotow praji wutrowbu dāf

Wōlčj, rēbator.

Bomhaj Bóh!

Cižilo 39.
29. sept.

Četnik 11.
1901.

Serbske njeđzelske lopjenka.

Wubawaju šo tóždu šobotu w Šmolerjez knihičijščetnji w Budyšjinje a šu tam doštač ja šchwórtlétu pšchedpłatu 40 np.

17. njeđzela po šwjatej Trojitzj.

Psalm 27.

Tak šo modleske něhdy David w cšaju nusy. To je rjane wujnacše dowěrjenja t Bohu. Tak tež šo modl tóždu pobožny kšefecšijan w nysach a štrachotach wšchědnego žiwjenja: „Tón knjes je moje šwěto a moje šbože, toho dyrbjal šo boječ? Tón knjes je móž mojego žiwjenja, pšched kim dyrbjal šo ja štróžic?\" Bóh je wobšet a šakrat mojego žiwjenja, kiz mi pomha, mje troštuje, cžeho dla dyrbjal šo ja boječ? Pod jeho pšchitručom njeboju šo žaneho njesboža. Tcho dla cžu bies bojojče bueš, hdyž šji ludžo mje nadbheju. Šcho móža woni došonješ pšchedžiwu Bohu? Woni budža šami šaradžic a padnyč. Šacž runje šo wóšto pšchedžiwu mi štaji, dha wšchat šo moja wutroba njeboji, hdy by šo wojna pšchedžiwu mi šbheju, špšchěžam šo ja na Boha. Derje kšefecšijanej, kiz na šwojeho Boha šo špšchěža, derje jemi, hdyž je Bóh w nusy jeho šwěto, w štrachotach jeho pšchitruče, w šrudobje jeho šbože.

Tajši trošit pyta a namaka kšefecšijan, kaž něhdy David, wošheje w Božim towačtwje, w Božim domje, a teho dla ma wón wutrobne žadanje po Božej šwjatizny a praji: „Wo jene prošu ja teho knjesa, šo byč rad měl: šo byč móht w knjesowym domje wštač šwoje žiwje dny, rjane Bože šlužby wošladže a jeho templ wopytáč.\" Zato bu David wor Šawla pšchecžehany, namaka wón wužhowanje w Božej hće. Šže by kšef-

ječijan w nusy a šrudobje šepšdu radu a šepšči trošh namakaš, dylši w Božim domje. Tam pošlyni jeho nutrne modjenje, troštuje jeho Bože šlowo, tam pšchispori šo jeho dowěrjenje, hdyž rjane Bože šlužby wošlada. Šbóžnič bē rady w tym, šchtož bē jeho nješhekeho Wóžga. Tak dychi tež kšefecšijan rad Boži templ wopytáč, wošheje w šlym cšaju, šo by trošit a wotwocžinš namakaš. Tcho dla šhobž šemšči, kaš husto a dolgo ty to šamóžješ. Šau kšefecšijenio, kiz Boži dom wopytáč njechadža, došetž Bože šlužby rad njewošladaja, won Božu hnadu njeprošča, a njeđzelu wotšwječža, hdyž je jich bohabojojež, jich kšefecšijanšte žiwjenje a jich dowěrjenje t Bohu? Wajch šbóžnič je šabbat šwječel a na šwjatym dnju štutki šubšeče a nuyš došonjač, ale hdyž kšefecšijenio na šwjatych dnjach nješwiate štutki došonjeja, wšchědne džeta wobšilaraja, ja šwětnymi wješlemi šonja, hdyž je jich bohabojojež?

Šeměni kšefecšijenio nihdy podarmo trošit w nusy w Božim domje njepytaja. Bóh wuškšči jich modjenje a pomha jim. Š wješelom pšchijněhu woni šwój džakny wopor w Božim domje a praja džak ja wšcho dobre a wmoženje. Tak David, šotryž praji: „Budašl: někš powyškieč moju šlowu nad mojimi njepšchěželemi, cžau ja špewáč a šwalbu dač temu knjesje.\" Derje kšefecšijanam, kiz tež po nusy Boži dom pytaja, šo byču temu knjesje winoty džak pšchijněšči, to pošlyni š nowa w dowěrjenju t Bohu. Tcho dla wopytaj, šuba dušha, pilnje twój Boži dom, to pošlyni tebe w cžemnočach a

doajšej: Stup miškal hem, mój hynu, jo cze wobmašam, hacz ty by mój hynu Glaw abo hacz mjeiſy.

Teſedny buch ja ſchlaſu i ratow cziſnjak a buch czeſnajt, jato by ſo mi na htownje ſmudžiſto, praji Luſter, ſo na Zaſabowym mjeiſe cziſjo.

Œ ſoliſcizmoj koſtočamj wobnitw jo pſched tajſim wobmaſowanjom njebojaj ſtupi Zaſab i hwojemu nanej ſtaſkej; a hdyž bje jeho wobmaſak, džeſke wón: ſlób je Zaſabowj ſlób, ale ruzny ſtej Glawowej ruzy.

A ſtaſk njepoſna jeho ja teho, kotryž wón tola bjeſke, najebož pſcheraſajeſo hloba; pſchetož jeho ruzy bjeſkej koſmatej, jato Glawowej, jeho bratrowej ruzy, a pſchjotowa ſo, jo by jeho poſojnowat.

Œo by pſched poſojnowanjom teſe poſlednje hwoje dweltomanje je hwojeje duſke wuſnau, džeſke wón k njemu: Œy ty mój hynu Glaw? praj mi je hwanym ſłowom a ja cziſu tebi mjeiſe. Wón wotmoſi: Daſ, ja hynu.

Zaſub mjeiſeje pſched hwojim nanom czeſke ſtejiſeſo; tola hdyž by mjeiſu ja hwoju pſchjotkowuſe pſchetoſki, tam njemaje njebanbjeſkowuſe žoneju mery wuſaj; njemanoſe nanowa dobrocziwoſe a ſprawnjeſe, i kotrymž jeho wuſpjuſte, ničo na mju; wón je hwojimi ſkemi truce dale potracuſje. Wdyž je do teho ſwolit, jo je ſo Zaſubowa lebnjeſe potraciſe, doſeſe bje ſtaſawu wotpoſladano, jo by Glawa poſojnowat, Wdyž radſe doſojnje pſchjotowuſe. Glaw njebodžeſke jo ſa to, ſo by i htowni naboſnebo naroda byt, hdyž ma wdyž i doſom i meſtanom buſe, a hdyž ma wiſke ſpahowu ſariadowanje i wery wuſhadžeſe. Œ Glawoweſo ſpaha mžeſkeje derje neſajti Œerodabj wuſhadžeſe tola niſdu, a niſdu na niſdu ſluſjeny ſmanuſe. Tola Wdyž je poſdžiſdo teſe Nebelſu a Zaſuba doſto poſtoſat ja hreſe, pſched kotryž ſtaſ i cziſnej mjeiſejſpawoſcu cziſtoj Wdyž woſenje pſchetoſkow, a i kotrymž ſtaſ jo na mandžiſtim a nani broſnije pſchetoſkow; wona niſdu 20 lět doſto, haj, hnanu ja hwoje žuwjenje hwojeho luſkſta wuſaj wuſhadaba; jemu ſo paſ u juſſje a poſdžiſdo w hwojiej ſpawoſje boſaje ſaruna, iſtož je neſdu i ſtoſcziſtim domje na nani a na bratru hreſchit.

A ſtaſk džeſke: Dba pſchjotſje mi, mój hynu, jo buch jedy wot twoje wuſerije, jo by cze moja duſka poſojnowatela. Na to wón jemu pſchjotſje a wón jedyſke. A wón jemu teſe wina pſchjotſje a wón pſchjotſje.

Cziſnej poſchjotſki ſo a woſenwſki ſo po ſuboleſi je hwojim hynom, wot ſotchoſe bje jedy wuſuſat, džeſke ſtaſk, jeho nan, k njemu: Wdyž hem a woſoleſi mje, mój hynu, jo by wuſaj po ſuboleſi tunje wuſajam byt wobuſczeny teſe pſched ſpawowuſe ſmanjo ja ſuboleſi a pſchjotowuſe.

Wón ſtupi k njemu a woſoleſa jeho. Duž cziſnej wón hynje wonjenje taſ jo hynje i jeho draſty, jo bje tute cziſne jaſczuſe i pſchjotſki ja jeho poſojnowaſke htowna, hdyž džeſke: Glej, mojejo hynowe wonjenje je jato wonjenje po polu, kotreſe je ſnjes poſojnowat i wonjajomi ſelami a luſowjimi roſemi a žolmajom žitom bobaje.

Wdyž baj tebi, jo by wdyſon fraj, kotryž budſe neſdu twój, byt wonjaje doſto, luſobnje ſeſejaja luſa; wón baj tebi roſu i njebjeſe a tučnoweſe je ſenje, a žita a wina doſto.

A poſojnajiſi jeho, jo by namreſt fraj, Abrahamej ſluſjeny a ſtaſkej ſaweſczeny, wobuſczajiſi jeho, jo by namreſt teſe wiſke drube ſluſjenja, ſtaſajz jeho pſched wiſke naroby a ſkoſnjaj na njeho hreſniſtwa ja žohnowanje, kotreſe na ſo doſtaſe wdyſem narodam na ſemi: Wdyž budſa dyrbeſe tebi ſluſkej, a luſdo budſa jo dyrbeſe pſched toln potoreſe. Wdyž i hynelom nad hwojimi bratrami, a hwojeje macerſne džeſki njeh jo pſched toln, jato wdyſe pſchjotſim roſjenom, potoreſu. Wdyž je poſlatu, iſtož tebie poſteje, a poſojnowamj, iſtož tebie poſojnuje.

(Potraczowanie.)

Œyto hynu pſched 30 lětami w franzowſſej wójnje naſhoniſt.

Œpiſal Auguſt Wiſczas, ſubler w Œornogſtſch.

(Potraczowanie.)

Aſeſa, do kotreſeſe doſchjotſchym, bjeſke zyle pſojdna. Œaſeſchje je hwojeje wotſkry hynom hacz na luſju. Tam ſtejeſeſe w ſomorſy zyle pſojdne želeſne toſo. Wdyſne wotſkryſeſo dawajſke mi luſt hwoſtoſeje. Wdyſny ſo, koſtjž bjeſe; ſaweſeje, derje mi njebjeſke,

hynma mje toſejeſke. Œawoſca jo mi jara ſuſſaſe. Wdyž zyle ſam, wotpuſczajem wot hwoſtjy tudy w zuſym dalotin ſtraju. Njemjeſchaj, hacz hdy ſaſo wotſhorja. Œa zdyſ dže njebjeſ ničo jedy a piſ. Wdyž jara luſcay, ale iſtož mdyſ mi niſchjo wobſarajce? Œam mučnowjeſe dla po ſkhabaſeſe dže njemdyſch, duž poruſchaj jo Wobu luſbemu ſknejſe; muſkajſe bebi, jo buſnje to mój ſonſ. Wdyſaſeſe hwoſeſeſke pſched wotſo. Œ mučnowjeſu bory wuſnyſch.

Maſajtra rano, hdyž bjeſke bižo ſkmeto, ſamdy. Wdyž jara derje ſpaſ. Wdyſch ſkmetu a toczuſte a džeſe dele, hlabac, hdyſe moji towarſajdo jo my. Pſchjotſchje dele do dwora a blaj — tam w ſolſnjaj a na hynach wdyſchjoſom ſhori leſachy. Wwojazy wot wiſchitſchj potſow leſachy tu na htowne abo na matrazach, tiž bjeſu na ſemju ſtadſene. Wotſoto 9 hodſim pſchjotſchjoſu leſoraj, tiž naſ pſchjotſchjoſom. Czeſzaj ſhori wotſachy w tutej ſhorowni, tiž paſ bjeſu loſyſy ſhori — a teſe ja do tutej ſkmetaj — pſchjotſchjoſu do ſkmetaj, tiž bjeſe do hoſejnje pſchjotſchjoſom. Œklotſchtr leſejſe na kromje meſta. Tudy hynu neſtore dny leſaj, wot ſklotſchtrſchj ſkmetow (muſchjotſow) wotſhadamj. Wdyſch tudy mjes hownym czeſko ſhorajm. Duſto neſtore wot niſch wumrje. Wdyž bjeſ jo trodu ſharaſt, hynu towarſchja k rowu pſchjotſchjoſu a w hwojich domjazyſch ſtupajach hynu jo pſchjotſchjotſchj potracſe wotbjeſit. Na toſe ſpawowuſe wdyſe ničo njebhadabaſe.

Wdyž w hoſejni dbye bjeſke dobra taſ doſto, hacz bjeſ ſhoraj. Wdyſchjoſu, hdyž bjeſ ſtrowiſchj, mi njebdoſahajſe. We woſejſchj ſhorowniach wdyſal jo teſdu ničo njebwotſchjotſchje. Wdyž ſaſo k hwojim towarſchjam pſchjotſchj, bjeſ taſ juſdi a biſdu, jo mje ſtoro ničo wuſaj njemajeſe. Wdyſch džeſ doſtadym teſe ničo wina. Ale hewat hlabachy, jo ſtadſu ničo pſched wotſo doſtadym. Wdyſchym ničo do meſta, jo by nam ničo zyroby natuſit. Œa ſon czaſ, hdyž mjeiſeje wroſeſo pſchjotſchj, pſchjotſchj neſtore pſchjotſchj wotſuſe na ſtraſi. Wdyſch runje mjeſachy wotſa želeſne pſchjotſchj, buſdu nam natuſjene wdyſe tola i droſti mje ſekuwane. Naſ doſhadachy jo njebajaj i wotſom, taſ runje napſchjotſchj najſchj ſhorajm bramborſy bruni buſarajo i piſczajom wotſchjotſchj wotſome bjeſke won hynachy. Duž jo hynom a ja towarſchj i wrotami won ſchjotſchjotſchj a hynowuſe wo neſtore bjeſke wotſchjotſchj. Œſi nam dowoſidaj, bebi bracz, ſeſtož duſchjotſchj. Doſeſe bebi njebwotſchjotſchj, i bjeſchjemi i wrotami do ſkmetaj biſe, je teſe i wotſom mje ſekuwane. Wdyſch towarſchjotſchj bjeſke pſchjotſchj hwojich ſkmetajow a matrazow ſkſchjotſchj. Tola bjeſchym jo njebaj — wino bjeſke jara hſaje.

Tudy pſchjotſchjotſchj dnyow doſto wotſach, potom dyrbeſchj i ſkmetaj. Œtrowy wdyſal hdyſeſe njebjeſ, ale ſkdy dyrbeſchj i hoſejnje mow, tiž mžeſkeje jenoſ neſat na nohamaj ſtaſe, jo by jo drubich ſhorach ruma byſe. Wdyſorjo prajaju: „Wdyſeſe woti i wami, wota ſarſija luſbi trjeſaj!“ Wdyſ teſdu biſeſe jara ſkoby; aſchjo jo wuſeſeſe, jo žanyſch iſchjotſchjotſchj niman a jo hynu biſeſeſe ſhoraj. Ale to ničo njebwotſchjotſchj. Wdyſchjoſu naſ do htowneje wdyſajne, tam doſtadymj maſke wotſchjama. W tutyſ mjeiſeje bjeſke wotſe lazarowu. Wdyſch pſchjotſchj džeſ buſdu ſtrowiſchj ſhorajceſe a k hwojim pſchjotſchjotſchj poſkani. Wdyſchjoſu dowoſeſe mje na jemu luſju, hdyž draſta a wotſeſe ſemjotſchjotſchj wotſowuſe leſejſke. Tu dyrbeſchj bebi iſchjotſchj wubracſe.

Wdyſch mjeiſeſchj i drubimi wotſchjotſchjotſchj. Wdyſchym cziſjoda, ničoſe 50 muſi hynla. Naſch czaſ mjeiſeſchj džiſny napoſlab. Wdyſchjoſuſchj cziſjoda hantwotſchjotſchj a niſ taſ wotſchjotſchj wotſowuſe. Wdyſch cziſjodaſchj taſ a drubji hynat. Naſch wotſchjotſchj bjeſke bramborſi wotſchjotſchj. Tón bjeſkeſe doſt ſtawz a my njebwotſchjotſchj ja nim. Wdyž bjeſu pſchjotſchj wotſchjotſchjotſchj a ſaſo hlabachy, haſle mi doſeſeſchjotſchj. Wdyſch njebjeſchj ſwój toczuſte a hwoju ſkmetu taſ, drubji hynat. Wdyſch njebjeſchjotſchj w ſchjotſchjotſchj, ale i wotſchjotſchj w ſtupajach abo teſe w toſlad.

Na ſteſci džeſ jo roſchjotſchjotſchj; ſkdy mjeiſeſchj cziſnyſe, hdyſe jeho wotſoſe ſtejeſke. Teſo dla bjeſchym neſto hami Œaſjoſo. Wdyſch wotſoſo wotſom abo džeſchaj muſi. Wdyſch jo na maridju i bramborſim ſerſerom derje ſeſat. Tón njemjeiſeſchj ničo ſobu, hacz ſwój teſaj a meſaj ja zyroby. W tutyſ mjeiſeſchj pſched neſchjo k jedy. Wdyſchjoſuſchj jo wotſchjotſchj je ſadom, tiž na droſty ſerſerachy. Haſle na ſteſci džeſ hyni tutón ſerſer, jo jeho poſt njeteſji pola ſarſia, ale pola Meſa. Taſ bjeſke wón zyle na wotſchjotſchj ſtrowu ſadot. Njemem, taſ je wón potom hantſchj ſwój poſt namatſe.

7. oktobra nadeſchjſchj hwoju kompagniju we wdyſ Woubron pſched ſarſjom. Wdyſch jo, jato na wiſchitſchj ſkſchjotſchj franſowſſe

napisimo widzack: Vive la République! (Czława republiky!) Franzojewoju będą swoje kłopotliwosty republiky szczeni. Moji towarzyszowie nie sfero wozaj nielajach, tat będą a huijeny bęch. Nijebchuj niczo wo mui huihichci; myslachuj hebi, jo hym wumziel. Bęch drje dójščot, ale do nowije miuj.

Wišed Parifom.

Na hojpodby pšchod Parifom spomnuj cžaj žiwjenja; to będą jara huijenje. Moji towarzyszowie niemeljachu žaneho šmejela šlonj. Bręnju nōz durbjach na nabihi žhyelach ležę, tornilur pod hlōnu a i mantlom možęty. Šemōje fiuche telež hym hebi žyle wo- cšichaj; i hojenje bęh hebi nijebchuj wjele wjača na cžele hōbu pšchijęch.

Moji towarzyszowie mi powjedachuj, wo będą wišitke wšy wofoto Parija žyle prōidne namaf. Wišitžy wobydelcyo będą do Paria cželanji. W teležaj je ho huišęje tu a tam ipōby tōtistom na pjeatu tepito. Tež hu huišęje mjašo w tōtistach namafati. W pšejani hu huišęje cžeto w dježach nadeščiti, i totežhu hu hebi potom hami tšib pšiti. Š teho je ipōnacž, kaŋ nahle hu ludžo cžetati. Franzojewoju będą jarmy pšititi, to nijebchuj nam hlōmu pšehowitajili. Tež drjewjane mošty będą pšitili a tamjeitne potcholi. Drobji będą šaradžili a šchomju pšęje nie namietali.

Powjedachu mi, koŋ hu durbjeli w prēmim cžaju hrobjščęža a šaradžena we wofotmch lēbach twaricz; jo bychu nijepchęželam žij wupady potčęžili. Lēžy wobytejadu je hameho twarjehō dčejwa: i buriw, dubow, hrabow a dr. Wišę twarčenja będą i taječo drjewja notwarjenje.

Na jēdji nam ženje nijepobrachowaje. Wišitke twarčenja a pinyj będą drje šejamfane, ale wofat bōry flucž namaf. Wōry wšelafatu žyrowu namafachuj. Werny bōdy huišęje na polach, te będą rjane a dobre. Tež na šchomach bēdže wjele dobreho řadu. Wjele rjana bēdže i winom poħabžaneho a tež wino bē ho derje rođižo. Mořachujy hebi do najšęje hojpodby žyle brēmjenja winowuch fičow, bēte a mōbre, tajež nam najšęje hōbžaduj. Drjewja t rejenju mječachuj tež i woprečfa dočę; wōbžijęha waf wjačmju wšelafatu drjewjanu nabōbu, kaž durje, wofežny a druge wēžy.

Wōry bēdžy tež hōbu na pōlnu štražy. Tola nijetřebach prēmni bēdžy hōbu wofata na poln štražowščy, ale bōdy wōbžęčę pšchijepofajany, fiž jako referwa řady wofata. Mječachuj řady wobydenja, wot jelowych hōfowju notwarjenje. A nijemeljachu tudy žaneho mēra, dočęč štraž i nijepchęželom štajnje na ho tšelachuj. Hōž durbjachujy tež my štajnje hōtowi bęž, jin na wmoz pšchijęč, duž by trēbno byto. Wišemēnjachujy wozaj tčęž nabiše hwaritery. Hōfopobowachujy we wšy šluchy. Džito bēdže jara cžęte. Šōwž nijetřebachuj na polnej štraži pšchębchowč, durbjachuj hrobjščęža twaricz abo ho šurčowawč.

(Potracowanje.)

Wišelate i blista a š dalofa.

— Zardženu nijedžu huijčęšęje Wudisfe pobowčę Gustaw- Adolfske towarštwu hwoj letny huijčędę na Wuzju. W telež 1888 bēdže hwoj pōšedim huijčędę na Wuzju mēto. Čzim wojeticha bēdže radobęž wōhadu, Gustaw-Adolfske towarštwu toho jako hōčęja w huijčę huijčęšęje powitacz mōž. Šewjēdęšę ipapęča ho wopowōju w 2 hōž, hōžęž ho heršfba Wōža huišja ipapęča. Žręte bēdže i pletwami a wēnzami najręčęšę wuphijeha. Špřawnje fiujela fantora Hani i Wišęčęžina a žyrwinifčow hōra pod wōdęšjom fiujela fantora pohukachowju natwari. Na heršfchim kēmijęju prēmowaje fiujes řarč i šhwajcz i huiwajcz na řatōžju 1. řor. 12, 20, 21, 25—27 a wuōžji se řabowajzimi hōwami: Evangelisto- lutherzky řichčęžienjo domach, řominaję štajnje w lubošču na natičch wēbratrow wōtadž w rospřidęšim! 1. Woni hu řtanu teho hameho cžęta, totežhu řtanu wy řęje. 2. řato řatju woz mōř potřebaja, kaž wy řid potřebawę a ř. Njebnri teho dla tež řid hōrjo waječo hōrjo, řid wjekele waječo wjekele bęžę — Na nēšfchim kēmijęju, totež ho w 4 hōž, řapęča, mējčęde fiujes tojny řyrwinifki řabęčęž Keller, řotřęž je 13 lēt Wudisfe pobowčę Gustaw-Adolfske towarštwu jako pšchęžęha wōdžit, a fiž je nēřotřę huiwajcz Gustaw-Adolfske towarštwu je hwojimi i hōbotořęje huijčęteho pšima cžęřanymu prēmowanjemi potřęščit, hwoje pōřed-

nje prēmowanje, pręječu hačž ho na wotpōčink pōda. Wōn ho i tutym hōboto řačutym prēmowanjom je hwojčę Gustaw-Adolfske wōhadu rospřidowawa. Na řatōžju řana 3, 11 pšchitwota wōn huijčęšęšę wōhadęje: řuclowne hōwō na ewangeliski lud: Džęž, řatōž mōřch, jo by tehi ničęst njemaf tojny řtōnu. Wōn řopomni 1. na řaknořęž potkaba, fiž je ewangeliski řyrwinif wōwřenę, jo bęčmju jo wōbawowawč; wōn potažuje do řiřtore najšęje řyrwinif, fiž je hōbata na řuščah, ale tež wōtwa řaknuž dōbęčow, a řata nam řpominacz 2. na nēčęřidę cžaj i jebo wuřfimi nadawōami, řotřę mamu dōpnielęč pōmāčę. Pōřucharjo řędžebowčęju, řaknęž prēmowan i narijate řędžebowčęju. řolletto, řotřęž ho pšidj řyrwinifčęž durjaj ja Gustaw-Adolfske towarštwu hromadęšęje, wumęžy řany wumōiř wōt 429 řr.

— Šęřerfiki hōmiletifki řeminar pod wōbęženjom řa řararja Wrořfka je hwoje řatšęje pręhowanje 23. řeptembra řtōnčęž. Řatšę herřaj řudęčęji wumuwčowanju ho w 4 njčęřelřim pręžowanju na hwojčę herřelę řęči a pšchitowachuj ho na durbowitę powotanje mjes řęřerami. Na řeminarje wōbšęčęchuj ho řudęčęje teologije fiujes řawot Wičęčęž i Wičęčęžę, řan řiřčęžan i řo- džijo, řorla řiřčęžan a řan řapčęž i řudęčęžina.

— Deputatzja řuřifkij durbowuch řhromadži ho řařdęžęju řęřwōřit dōpničja w hōwlenju fiujela řatšęje řyrwinifčę rođi- cžela řellera w Wudjščęju, jo będę jemu řawu dčafawowčęž wopōtatič, pręječu hačž ho wōn na wotpōčink pōda. řędnacz durbowiti będą w mēřinifęj dčaręę pšchidji. řato řęčnit wu- řupri řujes řarut i řerut i řajpōžny. A řopomničju na mēřto jebo dčęžanja a řiřtowanja ho jemu řany wōbras řhroba řer- burę, hōžęž je wēdčędę i hwojenu dčęlu řhōžčę, pšępōba. řujes řatny řyrwinifki řabęčęž ho i řhnutimi hōwami ja wopōtalanu luboščę pōħōřowawa a wupraj, jo będę se hwojčę wutrobu řtajnje i řuřizju řiwajany. Wōh wōbradž jemu řany a mizy wječęř žiwjenja.

— Nowa realna řkula w Wudjščęju je ho i wuřčę huijčętořęšęju pohwęčęřila.

— Lępšę powjęčęje řařo i řirfki pšchitbadžęja. Burojo řu řęndžęčjanow řili a pšęžo wozaj ho i řapřęje řolonije řuram pšchijamfaje, fiž hęje bōjčęřę ja hwoju řwōbōdowčęž wōwaja. Wutroby řorja ho ja řōtne bōřabowajny lud, fiž i dōwřenęju t Wōhu wōwaje ja hwoju dōbru wēž.

Řęřito i rospominanju.

Ša hym řčłowet byt, to řęta, řędžęč bęč.

Žiwjenje je řędžęnje, řa řotřęčęž řalma je w nijebchadž.

Řrōža řiwjenja dawa nam řame řakla řiwjenja wōžęč.

To teč tebie řlara, hōžž ho řařdowawa řęžę pali.

Njewēř řem, fiž je tebi najřbližę, fiž w jęnym dōmje i řōtu będři, i jęnęje řižy i řōtu je a w jęnym řōžu i řōtu řęga — tebi řamem.

Wo řawota, fiž řat řhnutę i dōbrořpřęčęju řa řriničh napominaje, řraji řyrwinif wōt řugutinin: „řyrčę njeby řenje řaneho řawota mēra, řhby njeby řęčęřępan ja njeho řhōřęž.“

„Pōmřaj Wōh“ njeje řenōž řola fiujęřw durbownych, ale teč we wřčęch pšę- dawarňach „Šęřb. Rowin“ na wřčah a w Wudjščęju dōřacz. Na řchrowčę řęta placji wōn 40 np., jenotliewe cžęřila ho řa 4 np. pšędewawaju.

Řaliřę dōbrowōłne řary ja wōbę armenifke řyrtoř:

Ř. Ř. i řerwjo-Wuęjčęžanřęje wōhadu. 2 řr.

W mjenje wōbōhčę řyrtořow řraji wutrobnj dčaf

Řolčę, ředaktor.

Ľetník 11.
1901.

Widawajmy ho kóždy robotu w Gsmolerjez knihičičižcejetni w Budnyščinje a hu tam dostać sa ščtwórtlětnu
přichodźanu 40 wv.

Psalm 25.

Božich pucjach křodži a na Bože słowo posłucha, tón
njejubdže k hańbje, ale móže ho k doměrjenjom modlic:
Ty by tón Bóh, kotryž mi pomha; wšednje wočafuju
ja tebie.

[illegible]

pomhačej bjes wšcheje fašbuzjow a dostojnoŭože. „Tón knjes je dobročynny a prawny, teho dla roszwiecił hubjenyju swoj pucj. Wšchite pucje teho knjefa su dobrota a prawda tym, kiž jeho sľub swěrneje fathowaju.“ Zawiečje dobročynny a prawny je tón knjes. Wón roszwiecił hrědnikam pucj, ale jara wjele jich to k wutrobje njewoimje a wopuščaje prawny pucj, tola Bóg ho nađ jich hubjenstwom šmilił a wjeđe bludžynjow na prawny pucj. Wón dže, so jeho dobrota jich k pokuće nawabił a so jim sčelna nufa k wustrowjenju wot hrěchow sľuži. Wjebeje pał je tón knjes tym, kiž po jeho sľowie kľinjo, swěrnju Wótj; jim su Bože pucje dobrota a prawda. Kľasť krašny trošit w nufy ja Bože džeczi. Bóg swojich njewopuščej, tež sčelna nufa dzebi jim k sčepčemu kľužicju. Semy my pał tež woprandže jeho džeczi? Semy my sľub i nim wot mlodoŭce jem fathowali? Kľodžynny rady po jeho pucjač? Semy my pčes nufy, kiž na nađ pčidubje, ho polepšidli? Kľasť winu mamy na řebi? „Swojeho mjena dla, knježe, řmil řo na mojej sľoščji! Njeaľabab řo mnu po mojih hrědach. Sčit řo tón, kiž řo teho knjefa boji? Wón budže jeho najľepšiji pucj roszwiečej. Jeho duřka budže w dobrim pčepčewuacju, a jeho řymjo budže kraj wobřynucju.“ Haj, řbožny tón, kiž řo Boga boji a jeho čječji. Sčóžny je tón, kiž tež po wumnoženju i sčelneje nufy Boga swěrnju wořtanje a wot Wožij pucow njewođnje. Bóg potaľuje jemu prawny pucj, po kotrymž ma řhodžej a dawa jemu řbdič w kraj řbožnych řudchow. Teho dla džu řo teho knjefa bojcej pčes řyle řiwjenje, hrěchow řo řladacju a po prawim pucju řhodžej. „Mojej wočji řladatej řaľuje na teho knjefa, pčhetoz wón budže moji nufy ře řyčje wučahnjucju.“ Džacnjucju w řidžidobnim čařju nufa na muje pčidubje, i weřnym dowěrenjom móžu řo modlicju: „Wobroč řo ře mni, a řmil řo nade mnu; pčhetoz ja řym řamľuti a řubjenu. Sčyřknojće mojeje wutroby je wufka: wuwjeđz mje i mojih řyřknojcow. Poľabaj na moju řaľošč a řubjenojć, a wobaj mi wšchite moje řhěchi. Derje mi, řbuj řo řak modli. Bóg řľsidi moju řrořtu a řak mjele řrořtwow je Bóg wuřľyřkaľ, řbuj řu i řyřdnej wutrobu k njemu wolať. Wón je pobožneho Dawida w jeho nufy wuřľyřkaľ. Wón je nadeřho řbožnifa w jeho řmjertnej nufy wuřľyřkaľ. A řak dzebi uřetny mjes nami wuřnawacju: Tež mi je tón knjes řijo řuřto pomhaľ, i nufy mje wuwjeđł a wot wšcheje řaľoščje wumohľ. Teho dla džu jeho řhwalicju a pčdžo řo jemu dowěricju a pčdhe wščem jeho řrořčej: „Wobaratny moju řudku pčdhe řařin, džez mje po prawim pucju, dža napoľleđ mje weče ře wšcheje nufy wumodžej. Haj knježe, Božo, njebjeřti Wótčej, budž nam řnadny po řwojej wuľkej dobroće. Pomhaj nam je wšchde našľich nufow. Saliťaj nař pčdhe njepřdčezelimi a řchľitaj nař we wšchde řračotach. Šberč w našľich wřbadach, w řoždym domje mēr a řebnotu, wumoz nař řyľ řraj wot wšchde řleřho. Woboraj njewěre a řbeřbožnojćzi a wobaratny nař pčdhe řoždym řľm myřlenjom a řľttom. Haj wumoz wšchite twoje džeczi ře wšcheje nufy.

O knježe, čjii řónz řľoščje
A wšchego čepčjenja,
Čjii řónz wšchej řubjenojćje
A wšchego njefboža,
Wjeđz nufy a řež řuzy
Wo řwaj řľoščju řľuř.

So počejnjemy řuzy
Do twojich njebjeř nuf.

Ganjen.

Pucjowanie po Wožim piřnje abo ľasť myřľe naděndžej, Bože řľowa čjitate.

Řodawa řwěrnju čjitať „Pomhaj Wšch-a“.

1. řľiř Woľľľawow, 27. řľw.

(Řodacjowanjew.)

Řo wščem řbaczju je řľak řľowajny řľnowaj jenož řwřľe řľbta řľbľit: řobate řľč, dobry řľoř, čječ řľchod řľuřimi: Bože řľaleřwo řo ani njenařpomni. To pčidubje ř teho, řo njere Bóg wotřam nadžju na řľchodě namerľitow wšchdnje a řeměčjy ja řľbadajny řľč řľajit, ale řo je řľč řľž po řalotim pucju tam dowjeđł. Řak je wón řľž, řo řu řyl řľananejř řľaj ja nidy řchpčľł a řakowanjew na njebjeřte namerľitow. Wšchde jeho dobroty řbdu řľanjenja ja jeho wotřowřľu ľubojć; niz řľano teho dla, řo řbdu je řemřľit řľbľami řo řľořojew na njebjeřta řľbľi; ale řasť řodžery a řewery řbdu řim po řľč čařynim waldnju řľbne, řo řbdu řo řľbľi řľořnjew do njebja řobřhnyč. Řodčej njebje řľuřľuř, řľrni mjes řľawarowanjew a nadžja na njebjadobne wečeř řiwjenje řľdčej řo řľewi, wšľta jeho řľaleřwo i wobřatny wumnořnjewnjew, řodž njebj čjeř řľořľam.

Łute wečejnjew řľořje řo, řo řľ nimalo wšchite, řo to, řchtož je wščomne, a wot teho řobřbne řo řo njewščomneho pčidubje. Wšchit a řľchdžicjy řľch řľowanjew řu řľowa: „Řudž i řľuřjom nař řľowimi řľatami!“ S tym ře řawěčjenje, řo řudje řľowanjew i nia, řo řudja řo wšchit řľuř njew pčes njebj moř wšchdewej, a wobřucenje řľuřľjom nade wřdřľtini, řotřž řbdu řo řarodžiti i řľchawaroweho řľwjewja i řľrnia po čjeľ — a řasťaj njebł maľo — a i řľuba po řbdu, a řasťaj je řľawřľ řarod řodit do wšchde wečnjew řwěrnjořčow řľchde Woľľľaw.

S najľpobřľiwřľim řľpčezetom w řľowenju řo to řľawny; řu řľowim řaknje, řak wřľchde řuzy wšch řľawny řľořa, a řak njemōřa ani čľowřte řhěchi, ani čľowřte řľdu to řľčmarčat, řchtož je je řľchde wščewojčow řem Bóg řľladat. Řľořž i čľowřľew řľce řľchdžew, řotřž ma řo řľowej řuzy, řo řľowim řľbľim čľowřľim řľwjewja a po řľowej woli, a napoľleđ wobľadaj řľu w řľowenju řľawny řakřny wobřař, wot řľchřta do řľřda řľladajny.

Řľaj tola to, řľchtož řo na řemi řodawa, a tola ř njebja řem; řľchde čľowřľew, a tola řod Wožim wščewnjem!

II. Sčľučćta 30—40. Řbuj ře řľub po řľowanjew, do njewej ře řľaw, wščewojřľ řo i řľowny, nanej řeđ. Řľto řľowaje řľak, řo je wón řyl nadoba řľes wole w Božej řuzy, a řo je řľľuřľaj po Božej woli řľřľeľ teho pořľowanjew, řotřchž řebi njebł řľladat, a řo teho dla njemōřje jemu wščdłene řľowanjew jemu wřzy wiač. Čľaw řo řownjewi a řľa, a řak řľbľi řo jemu wobřľdenje řľbne řak řľananejř řľaj, a nadžja řo jemu řľořčej, řo řudje řbdu wuřľowobřene i řľawowej řak.

A řbuj ře řľak řľubta řľownjew, a řľub ře řľdom wot řľoweho řľawneho wšchdja, pčidubje Čľaw, jeho řľat, ř ľľowny i řľelene řľřľit.

Bóg řľečje řľewi, řo njebł ani wšľomita řľejdy řľchdľi, řo řu řeđ, niz řak řľawowa, řada řobľa, ale řeđ niz wšľomita řľořčľi, řo řľřľit řľebľa a řľub řľownjew, řak řľhř řu řo řľaj moľto nimo řľľej.

A Čľaw řľchľotowanjew řeđ řeđ njebjeřde řu řľč i řľownjew nanej, řo řu, řľaj mēnjewej, řľchde řľbdu řeđ řľowanjew řľhř řľladat, wot řotřchž ře řo řbdu řľbdenje řeđ řa wotřľeľ, a řľečje k njemu: Čľať, moľ nana, a řeđ twojewo řľownu řľewřu, řo řu njew twoja řľľda řľownjew.

Řľž wotmoľni jemu řľak, jeho nan, řo wšľž řľřowjo, řo řľhř řeđťo k njemu pčidubje, řo řu řľowanjew řľľaj: Sčit řu řu? Bón řľečje: Sčit řo to řľeľ řľřľeľej, moľ nana? Řa řľm Čľaw, twoj řľrni řarodžny řľm; wšľľ řu njew na řľo řľľľat, řo řbdu řľwřnu řľpřadnyľ a řebi řeđ řľchľotowat, řľřľž řu řeđ.

Řľž řľřľž řo řľak řľchde řľwř wľľž jara; řeđťo ře řeřte, řľchtož ře řľejdy řľľaj i řľřaj ř ľľowny řľľ, řo ře řľub k njemu řľchľľat a řľ Čľaw, a řľak řľečje: Sčit řo? řľhř řo tón

-- S 1. oktobrom je ho knjes tajny zvrhovinski radščicel Keller na wotročnjcu pobal a knjes wjshjshi zvrhovinski radščicel Meier hwoje nowe woznje saktujnstwo na najšej Lužizy nastupil. Wón bu 1. oktobra wot knjela wotkrjepneho hejtmana je Schlieben do swojeho nowocho saktujnstwa zapoklany. Wóh luby knjes chyz? jcho sturkowanac? žohnowanac? b duchownemu škozi naldheje Lužizy a naldšich heršlich wozabow!

-- Szidžim pónđželu mječelje ho pošwječenje noweje zvrhovje in Starých šornjzach pola žitawu na pchitannosćej knjela wotkrjepneho hejtmana je Schlieben, knjela wjshjshého konfistorialneho radščicela Koshlshütter a Džozžan, kaž tež družich czechmych hoicij. Pohwjećenistwu rěč mječelje knjes tajny zvrhovinski radščicel Keller. To bēdhe poklebnija rěč w jeho saktujnstwje, došel wón s tym hamny dajom na wotročnjcu slupi. W mjenje konfistorialne rěčelje knjes wjshjshi konfistorialny radščicel Koshlshütter. Tak je pldhe Woje wjedženje šašo nowa wozabwa na najšej Lužizy. Wjshjch je wona tež rjana kčejžaza duchowna šahroda mjes nami.

Za palenzajowy list.

Zan tchodželje na robotu
Sa mału midu, ho wē;
Kaž pónđželu, tak šobotu
Pať trochu šahry bē.

Wo dšelo wjele njerodži
A rad ho wotmołē;
Šduž knjes pať jeho nařwari,
Eso hroinje wurčēja:

"Djaš lanšej tajtu robotu! —
Ja wēm, dže tēje je:
Dženš Dobručelje jo pchjštajuz
Do palenz-palenz."

"Dži pchjštaj ho", knjes wotmołwi.
"Sa palenzajowy list!
Tu šluzbu šošto wupjelni
Tak lēni njerodnik."

Kaž tu, tak tam je šluzbow dočej
Sa tojtu šluzbščiz.
A njebudže jim rojom dočej,
Dha šuču šmjereč ja midu.

Rěči žiwjenja,

i nēlotrych wozbebnich šchprachow šwjatecho pšhma wumjedžene.
2. škor. 5, 21.

Pchetož Wóh je teho, kotryž wot žaneho hrēcha nicžo njewjedželje, ja naš hrēch ščinil. jo bychmy we nim ta prawdočiz byli, kotraž pldhe Wobom ptačiz.

Šchrytuš hrēch ščinjeni! Šlaj, tak mudrije Wóh čini, tebi wot hrēcha pomabč. Ty njebēdhe a njehjy bihščelje nicžo družhe kaž hrēch. Wóh pať nicžo družhe hač prawdočiz a šwjatočiz. Šene družemu napwščeljo stej. Šene to družhe šahanja. Prawdočiz družbi po hwojeje naturje a po šwjotij bihščelju hrēch šahnjac. Ale Wóh to njemōže pldhe šwjotij wutrobu wjshjshelje, tebie šajtorčiz a tebie wēčnje wot hebie dšelč. Šeho wutroba je hinojšcheje myšle. Šeho šimulacē ho hori, jo wōn njemōže činič po šwjotij šawowym hūwje a ho šawčelje, tebie žyle šawčelje. Kašta dha je temu rada? kať dha družbi ko ta wēž šawčelje? To wšat nštomu do myšlow pchjshē njemōže, šhšba Wobu šawemu. Ale dšebjalo Wobu nēčto njemōže bēč? Rē. Wōn ma njelšōwne šhšbing a žōrlaze šudnje we hwojeje mudročelji a lubočzi, šiz wučerjwac a wupšhščelje njehju. Praji ho hewat, ko mōže hebi člowišta lubočz njehšmerenje wjele wēžow wumyšlč. Wōza lubočz je tež w tym najwožebnišča. Wōna hebi ta rjez wumyšli, na šajše waldnje mošt ho hrēch šatamac, šatelč a morič, tak jo ho njehjy šhuda hrēchma wacsta potředjita. Kať dha to? Wóh dha šwjatoč Šasna, teho lubowanecho, kotryž žaneho hrēcha nēl njeje, je hwojeho šlina, jo by člowšefow wujednať. Prajmy nēto šnawo: Ač, to je ho ložny štač mošt, šduž je wōn šwjotij Wōtzej teho dla dobre škowu bať. Rē, nē, to njeje tak lošt!

Pšlecze a šmjereč je na hrēch pošajene. Šasny Wóh wšchitfe hrēchi na ho wšojnje. Šaj, to bihščelje dočej njeje. Tudy družbi rojom mječelč a wēra hama rēčelč. Wóh čini hwojeho Šasna hrēch. Šcho dha nēk wšojanje? Wšchitfo, šchtož je a rēka, je Šchrytuš ščinjeni. Š, šhudy hrēchšim, wotemō tmoť r! Wšchitfa twojja wšhjanarobšena ššajenōč a wšhē wobēbēžene hrēchi, šiz mječelje do hwojeje naldanja a wobročēnja, a wšchitfe hrēchi, šiz ho tebie po twojim wobročēnju bihščelje dšerča, to wšchitfo je we škowach wupšhščelje: Wóh je Šchrytušma hrēch, žyť a došpotny wšow wujednanja ja hrēch, ščinil. Šcho dha tebie, šhuda wacsta, tōn hrēch našupa? Šaj ho Šchrytušhe wo to ššarč. A šcho dha nēto ty šp? Šprawdočiz, šiz pldhe Wobom ptačiz. Ale ja ho žyle šhual čzuj. Tudy stej: jo bychmy byli prawdočiz, šiz pldhe Wobom ptačiz, abo prawdočiz Wóh. Čhščelje dha šho ty šamltiti wot teho wšamfancz? Wšchitž naldajoni hrēchšim bychu prawdočiz. Wēda temu, šiz mi to i šbljše wu-maže! Wēť to, šchtož wēčelč mōže! Šhwalba budž Wobu!

Wóh šaplarzi.

Milijonar širad w Šhilabelšhiji junu šobotu wječor wšh-taša, jo maja jeho ludž njedželu rano na wšhšilawje byč, došel žduž wšhšidželje. Šemōrom jedny i mōdych ludž praji: "Knjes širado, to je mi njemōžno, to je pšchēčiwō mojemu šwēdomju, njedželu dšelč."

"Kať to? Njeinajecše našy porjad?"

"To šo wē! Mam tež šturu mač šejwicz; ale njemōžu a njehšim njedželu dšelč."

"Derje! Wóh šmōj hromadže šotowaj. Džiče š pokladnizy a dočje hebi midu wuplačšiz!"

Šji njehšelo šo minyču. Š dšela puščelčeny družeho dšela njenamata a do wulkeje čšēwōwšiz pchjshē. Duž š širadēj banfer wšhšidže a ho jeho wšchēdhe, hač nēčto šhmancho njemē, šchtož mošt ja pokladnita do banki wčaji. Šnydom jemu širad mjeno le šhšuz puščelčeneho mužja praji.

"Šeho pať teje šhš tola je šhšuz puščelčil?"

"To je werno, šhym jeho je šhšuz puščelčil, došel njedželu dšelč njehščelje. Šota muž, šiz je šotowaj, i pokladnščiz na-pšchēčjo hwojemu šwjotij hwoje dšelo wšowpawac, ho mi šhmanu šda, pokladnik byč, šchremuž mōže ho dowērenje šwščelč."

Wōdu muž to šajšojnstwo došta.

Nēčto š rošpominanju.

Šrēni šhščelščēnjeno bychu w čšahu pšchēčēžanja prajili: "Naldša wēra rana ho rubej, kotraž je w ščadach njemēneho morja živa, ale jo w mid njepeti ani ho wot nēk njehšatšy.

Wšchēd nēčto čšahom ho mōdženz hwojecho nana wšwrača, šchto to rēka šwētej šhšžowany byč. Ran praji: "Dži won na pohřebnišščiz, wšaj morowu a rēka: "Wōjce, nēto je rjany mēšči čah, njehšelja šu mōbre a ptačiz šhšajaja." Wōdženz tam dšelče a jako ho wročiz, praji štary: "Šcho šu morwi wotmołwili?" "Nēčo," rēkny mōdženz. — "Dži tam šašo!" šajšelje štary, "wšaj morowu a praji: Njehšidro stej na njehšejad, šhwarajče, jo pđ tēchu pchjshēnjelje. wšchetož šōry tu budže!" Šato ho mōdženz šašo wročiz, ho tamny šašo wšwrača: "Šcho šu wōni wotmołwili?" — "Nēčo," mōdženz rēkny. — "Duž dži tam šašo a šhwal jch a šduž njehšelja, nařwōť jch. — "Ač, mōj nana," praji mōdženz, "to budže teš pobarmo, wōni mi njehšelja wotmołwili." Duž praji štary nani: "Šlaj, mōj šhna, ja šchšom a šrudobje šwēta, ja šhwalenjom a šwōrē-njom šwēta šo ranje tať malo praščelč kaž morwi, to rēka šwētej šhšžowany byč."

Wohaty italski hrabja Giovanni Goite wšhšwoli hebi ja hwoje šnamjo putniša i tym pōžyšjom; "A tať bať!" Wōn čhšyčje i tu: "Wóh tudy wšhšajneho mēta minamy."

Daljške došrowalše dary a wšohje armeniške šhroty:

R. R. i R. 3 hr.

W mjenje wšohšich šhrotoch praji wutrobnij dšaf

Ščlč, redaktor.

Bomhaj Bóh!

Ciſtka H.
13. oſt.

Pětnik 11.
1901.

Serbske njeđzelike łopjenka.

Wubowaju ſo teždu hobotu w Samolererj knižničjeſkej w Budyſchinje. a ſu tam doſtać ſa ſchtońtřetnu piſeđplatu 40 np.

19. njeđjela po ſwjatej Trojizny.

Źaf. 5, 16.

Proſtwa praweho wjele ſamože, hdyž je ſpravna.

Proſtwa teždeho pomozu potrebnego ſo k Boženju wuchu pſhećizichy a wolanie ſ hlabiny wón ſ hnadu pſchizimuje; ale hdyž je cělownje wodace hřechow doſtał a je Bože džetjo, ma wón po prawym pſchiznu k Bohu. Modlitwa je klucž, kotraž je Bóh cělownjeſej ſam do ruki dał, ſo by ſebi jeho wutrobu a ſ tym wſchitke poſladu Božeje hnadu wotewrił. Praweho proſtwa wjele ſamože. Wona nam najnuſnjichy wiſchitki darow, Božejo ducha, pſchiznje. W nim nam Bóh roſpſhěwjenje, wiſchědnu pokutu, wěru, wěſtoſć ſboža a ſwjeteenje dała. Modlitwa lubojeć k Bohu a ſobuěłownjeſam ſahori, roſſchěrjenje a ſnježenje ſwětnych ſarofcown jadźena, powětr ſ njebojeſteho raje dele pſchiznje a da ſełuſhowemu wobličeju na naſ hwećizje. Modlitwa je ſekatiſtvo wo wiſchitke nuſy duſhe.

Dobroproſhenje je bróń, kotraž wo wiſchěm a pſchi wiſchěm wuſinowa, ſchtož ſa druhich činiwym. Dobroproſhenje kamjenitne wutroby roſeſchětrje, želeſne wrota wotewri a rječajſy roſtama. Dobroproſhenje Boženju ſłowu puč pſchibotuje a ſo je žanymy ſoběwutkami ſa džerjeć njeđa, kotraž traje a reče wuſinija. Praweho proſtwa a dobroproſhenje wjele ſamožeſtej, reho ſimy ſwědkojo. Njebyſchitje ſo wonej wot pobožnych ſarſchich a tmońtrow ſtaſej a wot ſhromadžiſny ſwjatych, niħdy nje-

bychmy na pučju žiwjenja byli, a neſotrožnuſiž ſlabu je w tu ſhwilu hiſheje ſ dobroproſhenjom džeržany, ſo njepadnje a ſo žyle njeſhbi. Hdyž ſu junu Bože puče wiſhe k tóžnej doſchě, budže ſjawne, ſo praweho proſtwa wjele ſamože, ale jeno, hdyž je ſpravna. Šchto džje to reſač? My dowěru do Božich ſlabjenjow a podbacze pod jeho ſtajuje mudru radu, hdyž ſo rjetuje: „Wiž moja, ale twoja wola ſo ſtań“, pola teždeho ſo modlačeho ſchěćizjana jaſo něchto wobladamy, ſchtož ſo ſamo roſhmi. Sprawna je proſtwa, hdyž k njej dwójake pſchiznje: najprjedy boħabojolež. W modlitwyje ſo hřečh- uſ k procha ſenje k ſwjatemu w njebojeſch bliži. To modlererj njebowoſi, jeno tak bjeſ roſhnyſhjenja rečecť abo jeno ſo w ſwjatich ſačuwanjach poſeběnuć abo ſe ſwojimi myſhlemi tu a tam woſolo hłudžic. Šwjata bliſtočej Boža dyrbji jeho myſhe ſwjeteiz. Dale k ſprawnej proſtwje ſhliſha, ſo džehč to, wo čož proſhuj, tež woprawdže meč. Ktu na wutrobu, ſchěćizjenjo, naſcha proſtwa dje na hſtu dočej prawe wopſhijecze, ale nam ſprawnje wo to činić njeje, ſo bychmy to ſawěje doſtaſi, wo čož proſhymy. Hdyž je nam wo wumoženje ſ čěleje nuſy činić, teħdy njeħ temu taſ je; ale hdyž proſhymy wo to, ſo by naſcha wola bliži wotwijaſa a wumožena wot wiſheje knižomnoſće ſenje, a naſcha wutroba wot wiſchitki žabočejow a hřečhnych loſchtow, a ſo bychmy my napiełneni byli ſ mozami ſ wyſhloſeje, ſ prawym poſnacown, ſe ſwjatym duchom, je naſcha proſtwa teħdy ſpravna? džemy my to woprawdže doſtać,

wotkowawac a hebi wazic, hduz je nam Boh da? Njeje zadaj, kiz njeby so japoswiedzil ponizenja, hduz je Boh pravitu wo poniznosci wuslychajac, abo kiz njeby wot so wotpowasaf wicelake czejke nadawaf i frudne nashojenja, hduz hmy tola wo prawe wodzenje proshy? Wuziwamy pschego wuproschenju dar swjateho Ducha prawje? — Tuto powuczenje japoskotha Zafuba je jara wobedzbowanja hobo. Wjele pravitow derje je, ale niz runje tat wjele sprawnych, teho dla tez niz tat wjele wuslyshenijow, kiz by Boh nam po swojim slusljenju rady wobradzil.

O hwierny Boze, wucz nasz ho modlicz w twojej bojojezi, je sprawnej wolu to bracz a khowacz, schtoz ty jako wuslyshenje sticizich. Gziu najz tez w dobroproshenju hwiernych.

Za khowle proshu w khowsta mjenje,
Kiz t twojej prawizy nje jastupi,
A budu wuslyshany rjenje,
Schtoz proshu w duchu a we wernojczi.
O, wercenje derje mi a khowalba czi,
So darmo dasch mi tajse szobnosce.

Hamjen.

M. H.

Pucjowanie po Bozim pilnize

abo

lajse mygile nadenzich, Boze slowo szitaja.

Bozawa hwierny szitaf „Womhaj Boh-a“.

1. Inshi Wozajawowe, 27. staw.

(Pocztowozawowe)

Glaw dzejce t hwojemu nanej: Wlaid dha jeno jenc pozohnowanje, moji nana? Dyzhu-li to tez Wozhaj po prawdze teho pozohnowanja ja preni narod wibacz, dha majsh tola sawejke hwichce netafse, hduz tez swadnische pozohnowanje ja mije. Duz pozohnuj mje tez, moji nana! A poschjenj hwoj stlos a platafse tat jrubnje, to dzhylche ho nanej wutroba putnycz.

Glaw njemodziche dozpicz, so by nan hwoje jawhlenje psch-menit, hacz runje je ho je hyltami praszowaf. Won be to jazpjet, schtoz won netole jeajnicz jwonlawneho wuzitta dla puta. Tat je won snamio hejchlerijow je japoschjenij potutu; woni njepstajaja na hwoje slutki, ale plataja jeajnicz jezchnow dla, ste slutki pjdewodzajuch.

A profetiski duch saja Ziaata, Glawoweho nana, t nowa a t sutyu duchom wotewri so jenu te Glawowu pschidow; duz wotmowti won a dzejce t njenu: Glej, ja tebe je nejcho khowawne, schtoz ma poczahi je teinitim zohnowanjom, twojemu bratcej wuzdzenjem: twoje wosplendje budze hynpom woba slusjencho fraja w tuchnowizj tamniheje stromy a w njelajsej roshy. Njemajejsh tez tat bohate zne jako twoj bratr w hwojim kraju, dha hwetshj tola hwichce nadocz, so smejaz tez tebe ja Kacijoweho pozohnowancho.

Se hwojim mjecjom, taz je ja twoje dzijwe a naktrobte wawshenje pichghodne, fortez mje twojimi potemutimami hwichce do lubotke na wojnu rostowjece, budzech ho tam ziwicz, a budzech dzejce netko hwojemu bratcej, to by ho hjewjenje temu date tez stato, na czaj bluzich. Zola stauje ho, so budzech tez kniczaj a so jeho pichdaj t twojeje schije rostemich, pichetoz jeho zohnowanje je jmuwene t tym, jo je jebatice hredti nalozowaf, to by je dozpiet.

Edomitowje, Glawowu potomiznu, mjecchu hwoje hwdelidczjo na Seirlich horach, wot juznych brjohow Wotroweho morja hacz t brjoham Alaminischo morfelcho salima pichy Czestwjenemu morju. Weshce to horojta stalna krajina, na hwojenjej stronie nimale pusta; tola pomstuchitownje je krajina hwichce dzienha pladna semja, hduz bchu nedby tezejcho hwdelidczja: wogheje je fradze hlowne meito Zola (po herbfu stala, polzidajo t njemoum Petra, wulke meito, po kotrmiz je Petrejzija Arabia mjeno dostala) piches hwoje wulstowe rostapadaci t romflich czabow wshce spozbowanje netczajich pucjowarjow szubito. Wotolo tutnych rostapadlow hjo dzienha hwichce jizne jahoda a jahodwe jahodby na horach. Juzna strana je pscherehana wot mnozich rcziznjichow, nakbila ho nahle t wje-

chornej stronie a pschewodza wot Wotroweho morja t pokobnju puchy dot, Waduy-el-Arabah; je to potraczowanie tamnje ischerefeje a glubotaje dolinu, w kotrmiz ho potnuzaj Palasintaj jeporaj — Merom a Genezareth — Jordan a Wotrowe morjo scherja. A ranju pschende krajina stonznje do Arabisheje pucizny. Blizich ho Czestwjenemu marju, nashodzech nizise hort.

Nas tutnych hor je zyle kizajich hacz tamnych na nawjeznojnej stronie pichy dotle Arabah. Nawjeznojne hory hjo zyle puite a njeploдне; dale t ranju pal pada wjele dzejchiza, tam rojse na horach wjele selow a trawu, w netozich stronach hame jastemu. Tcz w dotach a pichy rcziznjichow rojse wjele schtomow a tctow; w narahidich stronach a we wuslyshich stronach wota a hujc bo, a zne hjo tam dobre. Semja hja so tamnje wotolo hewona jwonkownje jara podmoma.

Tat dha njebidce krajina taz plodna jako slusjeny kraj; tola mozejce Ziaat wo njez tat pucizj: „Se teinitich tuchnowicow budze twoje wosplendje a t njelajseje roshy wot horaja. Twoje wosplendje budze tat a roga, hduz jpominalch na wulke arabije bjesfanczje pucizny tolo wotolo.“ Tat bliziche ho teinit djel pichy pozohnowanju temu, schtoz biche ho Zafubej dostalo.

Hduz bchu Edomitzy wot spoczatta dohjo po wshcej hwoibodze jimi byli, czejnische Sawl pichedzjo nim dobywaczaj na wojnu a David je jich porajst. Pod Salomonem dzej jupitachu ho t nowa wuzhobudzich, tola pobarmo. Woni wotitachu podbanjo zidowischo tralefima hacz do Soramoweho czaja, hduz ho wuzhobudzich; tola Amazija je jich jaho porajst, a tat wotitachu woni zidowizy wotoczaj hwichce pod litajom a Zonathanom. Dalle pod Wlajom wuzhobudzich hjo zyle je zidowischi kwaslow. Sa czaj babylonischo jastwa a ja czaj Makkabawo dobychu ho do juznych zidowischi krajow hacz do hewroniszej strony. Tu ja jidlichu ho w krajnje, fortez bchu nedby „juzny kraj“ narjetli; po nimi raleche tula krajina netko Dimejila. Do jich prjebawidzej horsej dominy jidowwachu ho Arabatczju, netajci arabischi narod. Arabatczji tral je polzidcho na wojnu czahujst pichedzino Herodasdej Antipokej, dotek be tuton jeh dohnuu jastecziz.

Widzeje I. 127 do Xtr. je jich dzej Jan Dyrtaon t nowa pichemot, jich do wobierania njuwaf a jich do zidowischi tralefima pichajst; ale ranje to be t pichidzinu ja nowu planu, kotruz Glawowi potomizni jidzajuch: widoztoz woni jatolizhu polzidichu piches Antipatera a Herodascha idumejsku tralowlu hwojow w zidowischi kraju, fortez je ho jdzeczala, domiz njije zidowishe tralefimo ho rostrediboz.

III. Schtuczka 41—28, 5. Dotek Glaw pichy hwojim hwiwje ho t mordatcimi myhlemi jabera, muci Rebecka Zafuba, jo by t jeze bratcej Labanej czelnij; tez wo wona Ziaata dobycz, to won Zafuba t porucznojczjo do Wotopotamisheje pocijeke, so by hebi tam zonu shladat, a jo jeho je hwojim zohnowanjom na pucz pocijeke.

A Glaw njepojina w tym, schtoz be ho stalo, Bozu widehoma znu ruku a njepofikli ho podaju, ale hwichce Zafuba pozohnowanja dla, t kotrmiz biche jeho jich pozohnowaf, a dzejce w hwojej wutrobie: Storo czaj pichidze, jo ma moji nar jatolizich, pichetoz ja dhu hwojejo bratra Zafuba jabicz.

Tez w tutym Glawowym rostoblenju pokafa ho jeho pichy narobczene dobroczimowicz; won hwoje wercenje hynpom do sluka mjetaji, ale picherdaj je t hwojenjom a tomzhi ho tat t nim hacz na pohnizhi czaj, haj, tralch je dhu nanowu himeczj wotaczaf.

Najhoridche pichy jeho jaderczenju je dospolna njemera; jabymizha na njcho njedha ho pod Bozu wolu podocz. Ziaat dzhylche po hwojej jatolizj pichedzino Bozej woli hartchemu hujne wogheite dobroty wotpacafch; hduz pal be Boh hwnat rost-hudzil, je ho hynpom pod Bozu wolu podaf, haj, won je se istikom Zafuba jo wrenicho hyna pichidpoinat: Glaw pal ho njepaccha, hacz je Boh hwnat rost-hudzil, won meri ho jenoj na Zafubowu lepnioz a jabera ho je ischewtami, fortez wona ja njeho hwjeze, a tele ischewti dze won t tym janzich, jo by bratra slanzowaf; tat by ho t dobom tez na maczri werciz. Tat ischewje won Kainowe stopy, fortez budhu jeho bjes Rebeckinje mudrofeje a Ziaatowje polzidichowse sawejce t hamenu kuzje domjedce, jako nedby jabierja Kaina.

Rebecka bchu Glawowe, jeze staridcho hynowe stowa po-wjedzene: a rostpudjena, kizajst kizajne biche, pofka wona pofka t stoblam a da Zafuba, hwojejo mabidichcho hyna, sawotacz a

Bomhaj Bóh!

Cifilo 42.
20. ott.

Četnik 11.
1901.

Serbske njeđzelske lopjenka.

Widawaju bo tóždu Bobotu w Smolerjez knihićišćetnji w Budyšinje a šu tam dostać ja šchwórtlětnu pichedpłanu 40 up.

20. njeđzela po hwyatkej Trojiznj.

Cetel. 5, 15. 16.

Hladajecje, tak bysćeje rojomnje khodžili niž jako cži njemudri, ale jako cži mudri. W wufupjece bebi sprawny cžaš, pichetož tón cžaš je šlu.

Šduž mamy w jonym ličje wjele prajicj, my s malym pišmnom pišchemy a mětno prawje wuzijemy. Tak dyrchimy tež jara šwedomiciž bycž s dnjami našeho žiwjenja a wchitko njenujne, njetrebnju na bofu wošlajicj, jo bychmy khwile dočj měli ja to, ščtož je wažne a njine. Pichetož cžaš je nam krótki pišiměrjenu; my njewěmy, hačj bmy dołho žiwi, teho dla chžemy prawje w jele žiwi bycž. To reka mudri bycž a wěru podarmo njeměč, šduž bychmy do krótkeho cžaša našeho žiwjenja tak wjele bójšeho a dobreho nuka položimy, tak wjele škutkujemy sa šwoju dušnu, šwojbu a šwojich šobucžlowjetoju, kaž je jeno možno. Cžaš dyrchimy bebi wufupicj. My pak bychmy jako cži njemudri khodžili, šduž bychmy šwoje žiwjenje t temu njewužili, cžemuz je nam date, mjenjuž t temu, jo Boha lubujemy, ja šwoju šočžnošj bo šaramy a bližjeho lubujemy.

Tuto wufupjenje bo šamo wot bo njecžini. Žow dyrbiš šwětu na to hladacj, šo žane hřečdne šynjo do wutrobny bo njewužypa a by j teho hřečdne žiwjenje našalo a prošto, wjele bóle dyrbiš ja tym honicj, šo by

šhryštkeji bližil a Božemu krealestwu města dal. Žadyn wošomić, kotryž bo hodži wuzicj; njěbne njewužity nimo hieč. Pichetož cžaš je šlu. Šwětu a šwětu wašnje bo rosičerja, Bóh a Bójše wašnje bo na boš štoka. Šwětu ma tyžaz nitkow, s kotrymž našdn wutrobu t šchistim wěžam cžehnje a wěčžnošj je sa jich wjele jeno bóle šlowo, žana wěrnosć wjazny. Štrach teho dla wšchubje na naš laka, šo bmy njemudri a njěhwěni; měšto teho, šo bychmy šwoje dny wufupili, a tóždu hodžim teho šameho j žhutnošču a hortliwošču wěčžnošje wupjelniłi, bo wot reči tuteho cžaša damy šobu šorchnječ a šo w njej podnirimy.

Šhryšt njeha mēč šlowa, ale štutki. Duž hladajecje tak bysćeje rojomnje khodžili. Šchtož ty dženska njecžinič, hduž moželch cžinicj, to je na wěčžne šhubjene. Žutije šy drugi a škadnošj je tež druha. Potrebneho, kotremuz mošli dženska pomhacj, jutije šnano podarmo pytačj a jebó šdužjenje tebe wobštoržuje. Bližiči, kotryž dženska wot tebe lubosć wotečakuje, je tebi jutije hjo žuhy. Njepschěžel, j kotrymž mošli bo dženska šjednacj, je šnano jutije na tónu šwojeho šenšeho pucžowanja. Grěch, kotryž njije dženska pobbudženy a pobitny, može tebe jutije wobštoržicj a na pucž škaženja dowoječj. Duž budž šwedomny je šwojimi dnjami, je šwojimi žiwjenjom. Wufup cžaš, wón je šlu.

D šnježe Bóžo, špožč nam po šwojej mišosćji, šo šajnje na to špominamy, šo je tutón cžaš jeno pichjotowanje na tvojnu wěčžnošj, šo teho dla šlu cžaš wufupimy,

Najšji marketendarjo beđu hebi ščodny ham forczmy jalošili a to nojbóle w tajšch ščedach, hščez beđu prvej forczmy byle. Tam naš derje i jedžu a i piščom jastarachy. Wino bejche tu zadne a bejche dráždže hačz wino.

Ščodze ranje dyrbjachy dróhi nješčez. Ščodž je dšewieczichy hotowi njebeščom, bučumy wor polnoho žandarima wwołani. Nščez beđu ti a iščitry ščodny wyhoťe a i wulšim piščom popisane, iščo je ho prvej w nišč dželato abo piščebanato. Wščitku jedsz dostawachumy i wózného fraja, tež wjele bródnowe toščobny. Ščodny muž doita wščednje piščez žigawor. Wščotryščili je ho tehdy furiez nauwczit. Žigary beđu nam furcerjam najšubšči dar. Ščodž prvej na marčach žančoho tabata niemščamny, šmy hebi wščelate loptjena hromadžili a je hščitšili a furili.

Ščodž do nješčezščestje twjerdžini wščiezječumy, ho wulžny nad tym dšiwachumy, tak bejche for wobnowjeržennj, tak malo beđu jemu najšde wjele ščobžate, a woščebje ho dšiwachumy nad tym, iščtož tam namatačumy. Wščeni dšez žančez kontrole njebeščez. Wščez njebeščez jeamfane. Tak beđumy borch pišče wščez futy. We wščitšich piščach abo fajematach beđu tajše postlady jedže a wino, ho hebi to niščto wščitščez nješčez. Dščumy ho hnydom do wino. Čšwizy buđu postajene a dno ho wuracy. Wino ho i najščimi polščimi fototami wučeržene. Wščiz našta wulša čšiwščezža a florčana. Čšwizy buđu spomalane a tak hščodžumy napoščel hačz do furšow we winje. Tež nješto palenža tam bejche, woščebje jara dostry fonat.

Wočachumy hebi tež jedže do najščich štuow noščez. Ščtož leni njebeščez a hščičez hščodžez moščez, bejche hebi wjele naryščil. Woščebje beđu tu we wščelachy hščerščadž a čšwizadž naskadžene ptočy a mjašč. Wščez hebi tež wjele naryščil. Woščebje meščez wjele blachowych tyjow. Ščodž je najšajtra woščizni, namatač we nime hame šardny do najšepščeho wulšija naskadžene. Te mi wučeržene derje hščodžachy, lepije hačz Delnjoščobščanze ščarpy. Wščeni woščer, ščodž beđumy do tutjeje nowice hoščodny piščičili. leščadny we wščich futach a rščožach na dworje pjeni. Tutno napoščel bejche hščeršči, dužki najšwamowische hšiwščedžy. Wudščidli tehdy žransowiojo wročez piščičili, nješčudny trebali žanu dróh joču piščinjecz, ale trebachu jenož wjoławow ščeracz. Wo wobaranju tu njeby moščo rečez bučz. Žubny wščadž najš prawnje joščnje, tak tožba wojna — nječ je tajšč dšez — luđzi duščowonje ščay. Wščotryščili je ho tehdy t wulšitnu piščiwuščit.

Alle na druihi dšez bi wščitšo hšinf. Wroščo ho piščy a fomory jeamfachu. Wščet nšta bi jedsz wščednje porjadnje wudščelena. Tež Wudščit polk doita hšwioj jedsz i najščich ščadow.

Twjerdžilna Wščiz wobščezelje je ščurhšranitcho wulšeho dwora. Wščaj botaj wobščezelaj i wulšej jastarnow, drubšej ščronje paj i twjerdžej fajematorow. To beđu piščy, tak twjerdžez natwarčene, jo ho do nič žana granata piščebowčez niemadžez. Wšč tutych fajematach leščadny hščičez wulše ščadny fulow, granatow a polšora. Wščed wrotami tutych piščow ščejachu toščte topoły a nimo teho beđu wrota i twjerdženi walczkami postladžene. W fajarnišim dworje bejche žyla hšta malych hščodžičow t wobaranaju a piščichow naprawenja. Š wonša fajarnow beđu wyhoťe naryščy a we tutych ščejachu moščne fanomy, i fotorničy bejche naš žransowiojo wščednje postrowile. Wščitšo bejche hščičez w doščym rješde. Wšč wonka bejche wot fajarnow wščez ščezji postlščy a frym wščez; tak wyhoťe beđu naryščy. Šwonta naryščow bejche hščuboki a jadžeršči piščerow, fotreščy ščezny beđu wot hšamych jochnowowych kamierow twarjene. Wščed piščerowom beđu polščab, to je wulši pišč, a imowita teho beđu ščo wščelate piščerowu a piščerow a hščičez dale foto wroščto beđu podienišie miny, to hu i polšowom naryščene piščy, tiž ho rostščidny, hščy nješčičezel na nje štuji. Wščane fanomy beđu tu jenož žyle malo ščodny nadžinile. Fajarny, murje, hščebje, mošt a wrota beđu malo wobščifobžene. Ša naš by žyle niemadžno bylo, tutno fort doščez.

Wščto ležaze wšy paj beđu žalošnje rostščilane; twarjenja beđu paj džerčawcy, wrota a durje beđu do čšija rostše. Žola špalenych twarjenow bejche malo, piščetož palicz ho derje nje-možachu, doščez bejche we nišč jara malo brijena. Še wščeho bejche wščez, jo žransowizy wočajz njebeđu wudščidom frutu porjadnoščez džerščil, džaj bejche do pola naš wščanije. Ščym poščičžo piščez tajšč fortow woyptat.

Najbóle paj ho dšiwachumy nad tym, iščtož tam namatačumy. Ščejachu tam wulše hšty fanonow wščich družinow i wščiča

w doščym porječbe, a wulše a mjenične fule. Wščumy hščičez jara doščo wščadž dyrbjeli, prjedy hačz buču te wščitše rostščilane byle. Nšnje tešto bejche tu tež jedže a pišča. Woščebje bejche tu jara wjele hšwizajego mjašč, tež drube družiny mjašč tu beđu. Žransowiojo meščadny tež wščelate ščadene ptočy, kaž hšlowi, wščanije, šad a teho runja. Te beđu bóle t hščodžanju hačz i naryščanju. Wšč tutcho paj šmy potom malo doščali. Šenož iščtož je přeni džez prawnje nabrobyw byt, tón je poščičžo tež nješto dobre mušit. Šewal hu potom wščizy wščitšo piščezelabli. Doščamny toščez druih dnjej dobre hšwizaje mjaščo a na druhim dnju nješče druih mjaščo abo jedsz i mjašč piščibotowanu, ščanje je w bošate mje. Tšjo muščio hromadžez doštawachumy pošny ščitšč doščerho wino. Wšč bejche do něšto kšojne žimwenje porjo piščawidčumy. Ščajna fermuša. Wšču riez, jo nješčym čšaj žimwenja takto dobreje jedže meč, kaž tehu hšdom nješčel na fortu Wščit. Š wščiča beđumy wščizy nješto toščili. Tež ja dyrbjach hšwš naš wroščto žiwota wo něšto džeršč pobščičez.

(Wočeržowanje.)

Wščelate i blifša a i dalosa.

W Ščitadž mejšche jo ščadžna nješčlu poščwječenje nowje ščule. Wščaj ščula ščej wočeržez wšy. W ščez toni je ho i twarom započalo a leščez w rušomaj ščuzje twarščeho miščtra Žana i Wščibja. Twar je ho rjenje wumjedel a dawaj rjany napoščab. Wšči hšwječičištim poščwječanju beščaj mjes družimi čščumy hoščeni piščitowani ščez hamšit hejman i Ščarlowit a ščez wočeržemj ščulski inspektor Wščy i Wščibja. Wšč ščitšim roščowonowanu je ščarce ščule ho popoščuju w 3 hščizinach hšwječičišč čšaj i hščužy t nowej ščuli hšibaje. Wščwječenje mejšche po poručnoščez wočeržene ščulšez impelžez ščez šarac šč. Kneč, ščolany ščulski inspektor a piščebhšda ščulščeho prjoščezelšetna. Ščeh poščwječičišta rečz ščoloz jo na Ščew. Žana 21, 3 a wščtož: Ščta Wščaj pola naš; to bušč tutcho ščulščeho doma poščwječenje. 1. Kšajšč buščow buščez hoščowušč? Wšč poščwječičim i tym jochnowajm piščezom: Doščat hšwiateho Duča bušč i nim! 2. Kšaj ščuzby buščez doščoneč? Wšč poščwječičim jón i tym druhim jochnowajm piščezom: Wščtož Wščaj bušč w nim a doč jemu buščez ptoščenišč ščulu prawnje Wščezje a ščloščez luboščez w ščizje Wščezho ščalešča, teho wózného fraja a ščulščez wočadny! 3. Kšajtu wudročez buščez wočuzč? Žola žanu druihu hačz tu, fotrečez apočajšč je boščez Wščaj, a fotrečez najwščičezja polnoščez je w ščurhštinu wotajena. Teho dla naščez ščez jochnowaz piščez a ščowom poščwječanje: Ščnada naščeho ščelca Ščolot ščuršta bušč i tež ščulu ščodny čšaj a je wščitšimi hšmi, ščotž jow won a nutš hščodž, wot nšta! — Ščodž bejche jo uorny dom piščebod a jato tajši wot ščulščez wočadny piščiwaj, ho poščwječičišta moščitwa pod hšwienje-njom hšwontow wšupšena. Na to mejšche ho apočalanje 4 nowych wučeržow, ščotž maja pišč nowej ščuli ščutowušč: št. žurhšw-ščezju wučeržow Ščenka a Ščubada, ščezow Ščezra a Ščrofer, poščidniščez jato wščarow do jich ščotšiwim piščez ščelca ščol-ščeho ščulščeho inspektora. Ščoz hšwatoščoneščez hšwječičišta ščromadžilna wšupšena: „Wšč Wšču džakuje!“ Wšč čšaj wščez, jo buču ho rjane ščowom poščwječičište rečez nad nowym ščelčan-štim ščulštim domom doščelute t jochnowajm žčezez ščulščez wočadny. Wšč je to něšto ščelch nablady nowy ščulšiti dom wobščerčezne ščelčanščezne wočadny.

W Ščornim Wščezje mejšche jo tu ščamu nješčelu po-ščwječanje wonowioho Wščezho doma a i doščom 100 ščtny jubelšit hšwječez žurhwe. Wščed 100 ščtami je žurčez w nščezščez wulščtožzi natlata, hščy bejche prjedy mala kapalla. Tak derje na nšimšim faj tež na ščerbšim ščemščenju mejšche ho hšwječičišta rečz. Ščwječičište predowanje džerščez na wobšam kamierčej-šom ščuzi šarac Wščata. Wšč Wščez ščowu ža w přenim ščotetštu tak tež dale piščez ščotetšiti ščizni jo wonowiohm Wščim domie t natwarjenju lubezje Wščwječičište wočadny.

Tež Ščulandžij maja něšto hšwioj do maščernejze rečez piščotčoznu biblij. Ščejny wudawč je ščitščba danščeho bibliščeho towarštwu, tiž je i tym ščut wot podšta ita lét t ščončizny pišč-nejščo. Norwegšiti buščowom Ščanz Ščede, fotrž 1721 jato přeni miščonar do Ščulandžije džezje, je w hšwioj rečeznyh piščez-pytanijach ščotščat džaj, jcho hšy Wščow paj přenje piščotščiti dželow biblie doščonež Danšy a Ščernhšutšy miščonarojo hu w beđu

pošlednjego kšistotetka jedyn pšidnošć w druhim pšichidali, so moža czi 10,000 Ešlimo-fideličizjeno, kiž wot pšidnjego lěta wchizny f danfke krajnej grynki pšichizłuchego, nětko žyłe hwytae pšipno w swojey macernej rěči cziłaje.

— Mordat amerikanfcho prezidenty Mac Kintena, Czolgoš, bu f smjerceji pšides elektrizitatu sahubženy a budže lónž otbroba wotprawjeny.

Šlóněžta tchowanje.

Ślěh: Wn, Wojo, hrominamu.

Šso wječor kšóněžto tchow
Ša haje šelene;
Wtyšćej šelele f nam do doła,
Šduž pruhi pošlednje
Nam swoje božnje dadža;
Wšćak njendže f mčewi,
Mč, wono jako kšabža
Tam w druhej krajin.

Na mufch horadž kšćži
Šso kraja mōdrina
Wet jědow f wčtron kšćži
Wōn hrowny dymanja,
Do mžinow pal lěha
Šso kšewje furjany,
Kšćž kšlōnžta wotfhad špěwa
Nam w hajtu hwydžěny.

Taf ho tōn dobry dźeli
Š tchj pšidny kšćžizny,
Kiž hi ho lubo mčl,
Da božnje hwydžěny.
Na jene wonowanje
Wch kšćžizny dōbajfci,
W wčžnje kšlōnžo rjenje
Som' kšabža w wutrovi.

Som' horka pšekrahnjeja
Šso hory žiona,
Kiž tu h'šćje w dole šteja,
Tu kšabžoj njewidža,
Wdže f kšćžizny hwydžje.
Wōn hwydžizny žohnje.
Tchj dobrych wotfahčje
Se kšlōnžta tchowanje.

Gusta Ćataš.

Šy hwydomliność?

Šzudnik M., famožity prawinik, kiž blišo Cincinnati w Amerizy hwydže, pōkła jedyn dźeli do blifke wšy w cžělu. Wōny mōby muž f gratom pšidni. Šzudnik dźelaje: „Zadam hebi, jo by ho tōnle pšot wuporjeđal, jo šlot pšidělčej njemōže. Wšot wot tšje widžej njje, dźi njerjebaje ho f dźelom pšozowac; pōbra dollara (6 hr. 30 np.) jenoz ja to faplaču.“ — Na to šzudnik f wobjedej dźelje. Zato jako pšidni, widželje mōdeho muža tōždu belfu derje wothělowac. W myšli, jo dže cžěla dōbe dźelo jćizni, poruči jemu, delfi, fajfje bēdu, pšidniwac, a jako wotendže. Šduž jo wrōči, delfi wchizte wothělowane a f pšidniwanju hōtowe namata.

„Kraich Wam tola, jo duri ho pšot wot dźiwjeho wina wobroćej, wōn hwydžewo famōta, „je mi cžije wšjo jene, fajf je na pohladanje.“

„Ale mi je něšto wo to“, praji cžěla a dźelaje dale. Šduž bēdže dōlowajane, ho šzudnik woprašaja: „Ščo hyn Wam winojty?“

„Wōbra dollara“, praji cžěla.

„Šcho bla jće hebi telko pšozy cziłi, hdyž to pjenjes bla njebēdže?“

„Džela bla, mōn fnejše! Njšto to hwydene dźelo wtyntyl njeb. Ale ja bch w wjebaj a moje hwydomnje by mje cžšćhčalo.“

Na to wōn pjenjety dōlawšćj wotendže.

Džekaj lēt pōdžijcho mējelje šzudnik kontratt fa wchelate kiate twaty wobitarač. Wšele twarščizny mšidrow pšidniže ho famolnje. Šcho wōci paf wotpōkowajetey wobjeje na jenyj mjesmōz. Wōn pōdžijcho ponowidaje: To bēdže dže muž, kiž je pšot dźelal. Wjebjad, jo w swojey hwydomlinošći jenož dobre a hōbne dźelo cziłi. Šcho bla jemu kontratt bch, a wōn bu pšides to famožity muž.

Šy tež ty hwydomliność w twojim powołanju, kaž tamny cžěla? Wopomni, hwydomliność dobre pšody a mīdu dobrego hwydomnja njje.

Wōjce hem wchizny, kiž wy šprōzni a wobčejeni jće.

Wōbožna wudowa w Żendželskej mējelje jeničkeho hyna. Wona jcho w pucžach Wōžich rosmuchowach a bjes pšidělčaja fa šbože jcho dufke pšidělčaje. Wōn paf bu džen a hōrchi. Šlōnžizne cžetny a da ho do wōjow fapšćaj. Šcho regiment pšidniže bōrhy do naranšćej Indije. Njšto cžaka pōdžijcho muž f teje hamje wšy do Żindifce pucžowach. Wudowa wja swojeho mužowu bibliju f kšamora a ju jemu da, jo by ju hwydženemu hynkej pšidni. Tōn jcho w Żindifkej namata, ale w najhwydženich twarščizny a wōn bēdže ham wchōn štaženy. Zato ho jemu wōjow, jo je muž f jcho wšy dar fa njeho hōbu. Pšidničk wot jcho macerje, bēdže wōn f njemu ho nadžje, jo pjenjety abo tajfe njšto dōtanie. Muž bibliju se jata wucžje a jcho w mjenje jcho macerje pšidělčaje, jo by ju jato jawostajenstwo nanowe cželaj f najmjenitaja jenu kšćiznu tōždu džen w nej cžital. „Derje!“ praji wōn, „to je hwybna pšidni, to džu rad hwydžizne a nětko f dōbom fapšćaj.“ Wōn bibliju wōcizni; wōn pšidniže na 11. staw Wateja a 28. kšćiznu: „Wōjce hem wchizny, kiž wy šprōzni a wobčejeni jće, ja džu waf wofšćewic.“ „Ščo?“ wōn je hwydženemu wōwota. „To dže je runje jenička kšćizna, kotraž je hdy w mojim žiwjenju na mije fapšćaj cziłi. Wšed njštojny njedželeni wo nej pšedowac hwydžaj a ju wot tšje cžaka wjazy hwydž njemōžu.“ Šcho šabžerjenje ho pōtēpšowach. Wōn taf hwyto wjazy do arceja njepšidniže, ale wot wopranšćeho wobroćenja ho ničo njepōfaja. Wōny po tym pšidniže do bitny — a wōn padže. Mōwcho jcho na bitniščizny namafaju, bibliju wōcizneni w ruzy; wōn bēdže 11. staw Matija wōcizni a 28. kšćizna bēdže f twuju wōmjanjenju. Dž wōmžny ho nadžej, jo je jcho tale kšćizna f baljamaj f Gilead, f kšćiznej dufchow pōfajala.

Njšto f rospominanju.

Kiž wōcženjena w šćitli a domje je Maronowy kš. Cžiznjelajti jōn pšecj, bywa had. Štajizli jōn do hwyatizny pšides Wōže woblicjo, wōn kšćje a pšody njje.

„Zato bēh ja hōćej“, pōwida Paulsen, „ho mje murjej pšidělčaje, hač džu ja hwydž widžej. Wēdže jakyj džen a ja ho jcho pšidni hwydžaj. Dž mje hōbu wōa do hwydžej hwydže a hōw wot tam wōdžaj ja jakyj hwydž na mjeju.“ Wn tež hwyto njemōžemy hwydž Wōžojo kšowa widžej, hdyž kšlōnžto wōwōfo na njebiu teji, hdyž naž dny šboja wōwawaja. Wōtom tōn kšies naž wōmje do hwydž hōrja, a hōw mje wōdžizny kšajne hwydž a ho na jch napohladže hwydžizny. Šak njštoj je halle namuštyn njcho wōwōdžaj, hdyž Wōh jcho do hōrja pōdnuri.

Šlepy muž, kiž bu pšides pšedowanje wo Jan. 9 f wērie hwydžaj, praji f hwydomni jararje: „Za wšćak hyn šlepy, ale Wōh je moje kšatstowne wōčto wōtewit.“

Štary mōwōwa f Welfort by praji: „Za wōwōdžaju dobro-pšidženje kšlōwōw Wōžich jato najwōčšizny wōbōri mojego doma.“

Zaliske dobrowōlne dary fa wōboje armenišćej hwyoty:

W. W. f Wudyščiznje wōwōdy 1 hr.

W mjenje wōwōch hwyotow praji wutrobnny džat

Wōćej, redaktor

Womhaj Bóh!

Czytło 43.
27. olt.

Łitnik 11.
1901.

Serbiske njedzelske łopjenka.

Wudawaju ńo łóžnu ńobotu w Ssmolererz knihičyćežetni w Budyšćinje a ńu tam dostać ja sčytwórtłětnu pšchedpłatn 40 up.

21. njedzela po ńwjatej Trojizy.

Cfeł. 6. 1—3.

„Wńy džěćki budźće pońskušne ńwojimaj staršćimaj w tym ńenjeju; pšćetoz to je sdbone. Čězeń ńwojeho nana a maczer: to je přenja tańa, kotraž ńlubjenje ma, ńo ńo čki derje pónđže a ty dołho žywu budźeń na femi.“

Mjes wšćemi pšćibńskunočćemi napšćečo ńobu-čłowjekam teńame, kotrz maja džěćki napšćečo ńwojimaj staršćimaj, na přenim mēńnje steja. Staršćej wšćal itej łóždemu najbłizšćej a jańpjeršćej Wožej. Žało tajkimoj imaj čězeń ńlubńa, pšćetoz Bóh je nań pšćes njeju wot džěćatńwa a młodońće ńem wotčěahńež dał. Čytróz staršćej čězeń, jeju wyńho wańi, jeju ńłowam wěri, džěrzi, sčtož prańitaj a čěuńtoj, a ńo ńwólńiwje jeju po-ńtajeńam a ńhońtajeńam podočńńje. Staj wonaj nań naj-ńpřeń ńubowalozj a wot młodońće je wšćej ńwěrońćeńu ńlubowalozj, staj nań w ńrowńch a ńhorńch dnjach j naj-ńwjěńšćej wopornowosću hajtoj, ja nań ńo modłiloj a nam łóžduńłizń ńubosćj a dońrońto wopotańalozj, dńa mamńy pšćibńskunočćej, jeju ńońo ńubowacz. To jeno mamńy džěćom uńeńłacki, wotrońćeńi maju tu ńamńu pšćibńskunočćej. Čězeń a ńubosć j jich ńtrońy staršćej bōle ńwońeńi hač ńčto druge. Ma-ńi ńubosćj prawe wańńńje, ńo wona w pońskušnočćej ńjewi. Pońskušnočćej uńeń je ńwólńiwa a ńtajna, a uńeń ma w tym ńenjeju ńwoju moń a ńwoje wobńmjeńowanie. To, sčtož je hač dońal prańeń,

teń w nastupanju pšćirońneju staršćej, wńeńerjow, duńe-ńańterjow a wšćeń ńłacńi, kotńi ńu nam w Wońim mjeńje přjōńłtajeńi. A dńeńbje-ńi ńynojo abo džowńi ńyle ńami stačj a tola ńijńeńe wotčěńńenja trjeńacz, maju je wšćej ńwěrońćeńu ńo ńeńrjeteńu staršćej dopomńeń a jeju přeńawosće napominańa čńim ńěje ńebi ł wotrońje wńacz; woni dńeńbja ńo pšćeb Wońom pońorńeń, tońreńuń ńubosćej, čězeń, ńwěra a pońskušnočćej w najwńeńšćej mērie ńlubńa.

Moje džěćo, ńładań na Żeńuńa, kań bē wōń jańo džěćo a młodońeń pońskušńy, a teńo dla wōń wšćeńeńe na młodońeńi a ńuadźe pola Wońa a čłowjekow pšćib-ńjeratńe, a ńładań dale, kań ńwěru wōń, ńhđz wōń na ńčńińu wšćalńe, na ńwoju mač ńpominatńe, a jej ńwoj. Žana na ńwojuń mēńeń ja ńańaraczěńa da.

Wńy ja to mamńy, ńo je tajke napominańe džěńńińšći džēń wońeńje wńińe, dońeń džěćki w ńańńim čńańu bōńty wjele ńańńińa, ńu ńamōńtatńi, wjele čńeńđa wjeńđeńe, a tań ńebi uńeńo prańeń dačj ńjeńadńa. Wńańńim džěćom pońorńeńe pod Wońa a jeńo ńłowo, ńpominanje na wēč-ńońeń pobrachńje. Dńeńb-ńi ńěje byčj, maju ńo džěćki wo tym nanańeńrońńińcho rońwńeńeńeń a ma ńo jim to wšćo tań prawje do wotrońy ńańeńeńeńeń. Ańe najłěńńińi lateńńizmuń ja džěćki je ńobabōńosćej staršćej a jeju ńłodzeńeń a čěuńjeńe po Wońim ńłowje.

Dopjeńeńjeńe tutej pšćibńńeńeńeń ma wńińe ńlubjenje. Dońto, to je ńłožowńeń a čězeńeńeń, tōń žywu budźe, kotrzj je ńwojimaj staršćimaj pōńdań, a ńhđz teń uńeńńińy

Womhaj Bóh!

Cyśło 44.
3. nov.

Łčtnik 11.
1901.

Šerbske njeđzelske łopjenka.

Wudawaju šo łóđu šobotu w Šsmolerjez knihičičežetni w Budyšinje a šu tam došćać ša ščtwórtlětnu pichedplatu 40 np.

22. njeđzela po šwjatej Trojiznj.

Reformaziski šwjedžen.

2. Tim. 3, 15.

Dotelž wot małošće šwjate pišmo wěšć, móže to hame čže rošwucizjež k šbóžnosćzi pšches wěru do Škryštuša Ješuša.

S džałowanjom napischěžo Bohu šmy šašdženy ščtwórt, džeł 31. oktobra, reformaziski šwjedžen šwjeczili a šo na tym wješelili, šo je Škryštuš, žyćtwje Knjes a njebešta hłowu, pšches šwjajejo wotročła Luthera wucžbu japošćotow a profetow šašo wotkrył a šwjajemu ludjej čyšte ewangelijon a wudželenje Božej šaframentow šašo barik. Japošćotške šlowo pak, kotrjež je k Timotejeje rěčžane, a kotrjež šmy na čžoto šwjajejo rošpominanja šajili, dyrbi naž k temu nawabič, šo bychmy šebi wěrnosće, na kotrčž ewangelista žyćje šteji, š noua rošjašnili a wopomnili. Pšchetož, šdžž w naščim čžahu „šy štary njepšchěžel š wulkin hrošojom šwjaj hłowu šbšha, dža je čžim nušnišcho, šo my ewangelizy pošnawamy, šaše wulke, drohe šubło je nam našč Knjes Škryštuš w rošwucenzju praweho pučža k šbóžu a šbóžnosćzi dal.

Wo rošwucenzju k šbóžnosćzi japošćot rěči a š tym šu šamu wěrnosć wobšwědčji, kotrruž móžemy jako šrijeđžičžžo, jako wutrobu reformazije a naščje ewangeliste žyćtwje wšpaminječž, šo njenužy njemóžemy šbóžnosć hinal došćać, hačž jeno pšches wěru do Ješom Škryšta. Wot Luthera wěmy, šaš wón šo jako młodženz a mniš

pržowawšje na druhim, hačž tym teje wěry do Ješom Škryšta, njenužy na pučžu džela a šašluzjenja š dobrymi štkami k wěštoleji šbóžnosće dóiečž; ale my pak tež wěmy, šaš jeho tutón pučž k wotštyženemu kónje nje-dowjeđže, wjele bóle do njewěštoleje, šadwelowanja a njeměra. Šaš bu pšchěžo čžemnišcho wotolo njeho a w nim, hačž ščónžnje njenawuškny, šo rjaneho šlowa trošćotowacž: prawy budže šwjajeje wěry žywu, nuž šwjajejo pošćenja, štrudowanja a šašluzjenja. Šašta wěra pak, pšches kotrruž my k žitwenju, k šbóžnosćzi pšchudžemy, něhđže jeno we šlowje njeje, šnano mornwa wěra, ale šbóžnych čžinjaza wěra je, kotrraž šebi š potutu a dowěrjenjom šbože pšichi-šwjaji, kotrjež šo nam w Škryštušu pošćičji; šo je ščhepotata ruta, kotrruž šubdy šřeđžnik do hnadnje ruti šwjajejo šbóžništa položji. Wono šo šamo rošumi, šo je šašta wěra žywa, dželaža a štki došonja, kotrjež šo Bohu šubja. Šeho dla je porok njeprawy, kotrruž šo ewangeliste wěre čžini, šo je jej žyle wšcho jene, hačž je čžlowjeł pobožny abo šiešbóžny, šdžž jeno wěri. Š ne, šdžž je šbóžny a prawych čžinjaza wěra, šam Bohu špodobne štki šame roštu, runje šaš šož dobrý ščotom dyrbi jeno dobre šľody njelčž a hinal njemóže. Šdžž čžže něhđže čžlowjeł šam je šwjajim šnadnym šulšom dobrehu čžinjenja šbóžnosć šašluzjež, šon je runje šaš njemudry, šož čžlowjeł, kotrruž čžže ša šeničž čžerweny njemježž kraleštwu šupicž; haj, šo prawym šijšče njemudrišči, pšchetož wščitke našče dobre štki, a byrnjež jich wjažy bylo, wješbu — ničžo porno pšchěměrnej kralešćozji njebešteho kraleštwu. Šom

To je jena pšdicižina. A druga je, so dyrbjeli ho
brěda bojecz, hdyž to hwyědzenje njepřichwosmjemu. Tu
ja bježe dolęz stej: „Schätz! Wohu njewěri, tón czini jeho
t kharjei.“ A temu hwyědzenju njewěricz, totręz je Wö-
wo hwojim hynu hwyědcz, to rěka, Wöhu njewěricz.

hoſtynym hymu, bężejſze wón wuſzł ſwojelemu, ſo je Zaſub piſchichot — bężejſze ſo tola biżo 97 lět minęło, ſo bę ſwojej potyje i wótznego doma czaſnycę dał — jemu naprędęzo, a piſchichobich i njeemu wobitama a wotoſha jęho, a wjedęjſze jęho do ſwojeżu, doma w ħaranie. A wón pomjedłaje Łabonę wiſchite te wężu, tak bężejſze nan a macę jęho na pućowanje nucziło a taſ bę ſo jemu hać botał pletko.

14. Duż dężejſze Łaban t Zaſubej: Samęjeż, twoje mjeſowcożo a wiſha twoja podobnoſeć na mojn ħotru ni to wobrućę, ty ħy — ja czoż ħy ħo też wudawał — moja toćę a moje czeło, a něto wotpoćęć wot ſwojeżo dalofſhe pućowanja a piſchichotų ħo, ſo by tu dęje wolał.

(Potraczowanie.)

D ħodżiny ſbożne!

1. D ħodżiny ſbożne, kiż Zeſub tym da, Kiż na jęho rany tu ſpominaj. D mjeſichiny ſbożne, do ħwiećlini iſad, Echtoż tudy ħo ħori ja Zeſuba rad!
2. Echtoż wot ħwiećnoſ' ħoſka ħo wotwalańje A i myſlemi t njeſia ja jęhnjećom dę, Kiż trónowac wiſi jo w trawniſci tam, Toż ħoſdęze btańny ħo bęſtaſa nam.
3. My ſtaſalamy piſchi tym, my ħmy a też niż, Hdęż i myſlemi dęmy ja jęhnjećom dę, My we ħwódeſi ħoninie pućujemy. Hdęż ħwieć naſ tu ħani, dha mjeſchichym.
4. Sęu drinły tu czeſećeni, dha to ħón je; To jęhnjo nam poniżnoſeć porucęje, Sęo ſhileć a cęćpieć, taż ja naſ je tu, Taſ piſchindę ħo t trónę a t dobwaniju.
5. Hdęż też ħmy nět ſwojećę naiſzapjienić, Dha tola ħmy jęhnjećom ja jęhnjećom trwi, My ħwiećę jo derje być wotſtajemy. Hdęż w jęhnjećo towaſtawje piſchichowamy.
6. Sęwět jenoż na prężu, piſchi jęhnjo je męt, A tręgne dny ħerka, to wutroba, wět, Echtoż dę ħo taſ derje a tuńm męt męt, Tón ħny być tutej trwi dęrb i mętę.
7. Moj' jenc a wiſchito a mjenuju cę, Ty ſchowanka padabyć, ſchowaj też mje, Mój ħwiećmy, mój labu ty jenoż ħy ħam, Hdęż wutru ja na to, mętę dęrbu cę tam.
8. Ty tręgnij na Žionę wiſdęć tam ħy, Echtoż piſchi tebi biſto tam ſtejeć dę ħdę, Tón dęrb i tręgnęćę, iſchtoż wót ħweta je A ħam wón to piſchicę, iſchtoż Zeſub mętę dę.
9. Sa jęhnjećom t ſajęćniſci cęſtoſci ħieć, Ma myto, ħo ħuda niż jęnailatęć, ħaj, w tręgnęćniſci cęſtoſci wutroby tu Sęwój wotbiſchęć wot Zeſuba doſtawoj.
10. Cęi, Zeu, dęa, ħwalbu, cęćę, modlenie dam Wę nojtręćęćę ħoracę, taż tu by, taſ tam Za piſchichowam na paſtwe ſbożowniſci, A taſteje męchto ħo nalyt tu wjeć.
11. Echtoż wopſchija tudy, iſchto wiſdęć b'dę tam, Wót ħweta ras wutęże tam t mjeſchtoſam A bunde piſchę ħuadu ħo, pręgowacę dęyeć, Toż jęhnjećo męchdęan we njebećach być.

A. S.

Echto ħym piſchod 30 lětami w franżowſkei wójnje naſhonit.

Epipał Auguſt Wićaſ, lubieć w Żoruchyſtad.

(Potraczowanie.)

Na dnju 28. mętęza doſtał piſchod wjećzorom porucęnoſeć, ſo dęrbu naiſajtra rano w ſchęćęćę i wiſchitimi ħwozimi węzami t pomjenowanym wrotam ħieć a tam na wuſku wotwón tolonnu cęaſac, kiż i dwęćniſchę piſchindę. Węy i drubimi wojaſtami

poſtajemy, ſo być tute woſy ſtrażował, kiż do mętia Cháteau-Thierry iđęćędu, jo bydu Wubduſtemu polkeć zbroju ja ſonje a lubi piſchijęli. Tęzi wótny piſch będu i wietſha Wſſefolowa. Na dompućę ħmędżacny ħo wiſchity na woſy jęgydac a taſ bęćy iſcho do ſwojeje ħoſpody w Żuſionſ dojędęćędu. Bunde bęćę nědęje 40 kilometrow doſty, i wotom paſ męćęmny 38 kilometrow.

W mętęje Żuſionſ dęrbjacny ħo wiſchęćni dopoſłna nětotre ħodżiny imucęowac. To woſheje naićim ſtarym frajnym wobor-niſam cężęto padęe. Tu paſ żadny roſdęć mjeſ ſtaryni a męćimni njebećęe hać do 31. mętę, jaſo pomjećę piſchindę, ſo domoj poćęćęm. Węćęż do wotęćęćęnjenja wiſchite naiće naſtowane ħwęćęi na wotna jeſtajućędu a ſaſwęćęćędu. Na taſte wotęćęne žyſe ſajamy iſtaminowacny, iſchto mętęjeke naiſdala jara rjany napoſlad. Frajnawojo paſ piſchd wrotami ħylnje na to ħwarjacny a ħrojne mjeſowcożo cęiniacny. My paſ bęćęny poćni radoſeć, ſjęwacny a wjeſelacny ħo moſt rjez žyſu nōž.

Naiſajtra rano, 1. junija, i polakeć ħudębi a ſe ſjęwaniom wotęćęćęmny. 3. junija piſchichowacny w mętęje Reims. Dęć runje bęćęe žyſe dęć i wotpoćęćęſke poſtajemy, njećim tola ja žyſe dęć wotpoćęćę, ale ħym ħebi mętō derje wobſhladał. Ĥižo jaſo na torpodyćę ħwoje twaręćęe biſtety doſtawacny, wiſdęch ſpobżowne twaręćęe, ſaſteć ħiſećęe žęnie wiſdęć njebeć. S ludżimi ħo ſrećęćę njeńoſćędu, a ħdęż ħim naiće biſtety poſtajućędu, dha nam i ruſkami roſmjećowacny a ſchęćębawacny. Sčonęćęne bęć tola prawu ſjęuſu namaſtał. Hdęż bęć jo trochu ħmyt a poſylnik, ħym potom ħudęm jaſo do mętia iſchot, jo być ħebi naiſpomniene twaręćęne wobſhladał. To bęćęe mjenujućę wuſka piſchichowanija wot ħameho železa a ſchleńęj natwarjena. W tutej ſjęi jo wiſtowoiſhe. To bęćęe mi něchto nowe a jara ſpobżowne, ale ſdajęhe ħo mi też jara ſbożne. To bęćęe runje taſ, ſoż ħdęż bydu w Wubdućęnne na torpodyćęu ja wiſchitid wiſtowariow wuſku jaſu natwariti, jo njećrebaſi doſtatu cęćpieć a ħmyt mętę a jo męćy njebydu i proćhom a dęćęćęſom iſchtoſdęte. Poſdęćęto ħym taſte podobne piſchichowanije w Wiſpi a Parliſne wiſdęć. Węćęż jo mi ſoro ſie jęńdę. Węć ħebi ſęteto daloſo do mętia iſchot a njeńoſćęć něto wjaż jęwęć ħoſpody namaſtać. Poſte po doſtim pytańju ju namaſtać.

Na drubim dnju ħym ħebi jaſo i nětotrymi towaſćęćęmi tute rjane mętō wobſhladał. Woſheje ſajamieće naſ wuſki piſchitaw i wjele łōdźemi, kiż tu ſiejadę. Twory ħo i nić wotwotęćędu a piſchichowacny. Moż bęć ħebi ħudęm myſlił, njebećęi tu žana wuſka rēa, ale jenoż wutry piſchęrow (kaſal). Kaſal bęćęe taſ bęćoſti a ſchęćęſi, jo moźadę i wuſtini łōdźemi po nim jęńdęć. Potom dęćęmny na dwęćniſchęćę, kiż bęćęe tu też jara wiſtotne. Woſheje nadpadne bęćęe mi wuſka iſhęa ja pamiſi, ſaſtećę bęćęe wiſdęć njebeć. Potom dęćęmny do wuſkeje žyrwe abo taſ mjećowaneje ſathebrale, kiż wotſređ mętia iſtejećę. Poſbęchowaiſhe jo wuſchicęe drubich twaręćęow, a jeje wēże bęćęny joż dęćę przedę na maricu we wuſkei dalotęćę wiſdęli. Hdęż bęćęny ħebi tutu rjanu a woſęćęnu žyćę i nureka wobſhladałi, padabyć ħo potom na jenn mętę ħać do ħameho wietſchka. Wót tam moźadęny prawje derje žyſu frajnu a mętō piſchichowacęć. Bęćęe tu naiſſećęćę wjele ſabritow, piſchetoż wiſdęćęny wjele wuſkoſci wuſhenjow. Reims leży 160 kilometrow wot Pariſa.

Wiſęes tpećęć doſto cęćęćęćęmny něto dale, doniż ħać na bitwiſchęćę pola Gravelotte njeſpichindęćędu. Bitwiſchęćę na naſ runje luboſny joćęćęćę njećęćęmne. Wiſdęćęmny we wotſonwoćęi ħame rowy a na ſożym naſy derjaniy ſchęćę i napriſnom, ſelto tu wotpoćęćę. Wotſto węy Gravelotty bęćę rowy taſ ħuſte, ſoż pola naſ ħynnowe ſkopyena na ſuzy. A to bęćę naićy towaſćęćę, kiż bęćę runje taſ ſtrowi taſ jo wuſchichiniſi. Ĥoſpody doſtajućę na piſchichowacęćę Meſa. Sęym ħebi tutu twęćęćęni derje wobſhladał, tola mjeſchym nićęęo wotęćę wiſdęć. Męy leży 320 kilometrow wot Pariſa iſdalem. Tutón žyſe puć ħym bęćę iſch.

15. junija doćęćęćęmny ħać do mętia Żorbad, hdęć i boſa na prawizu Epidurſte ħory wiſdęćęny, ħdęć bęćę ħo pręćęe bitwy biſe. Wotſto dęćęćęćę piſchichowacny ſtate němſte wjeſy mjeſ mętōmaj Żorbad a Saarbriden.

Witajećę, ħożu, i daloſa!

W mętęje Saarbriden naſ tręgnje wotwacę. Cęaſ iſtuden-tow piſchindę nam naprędęćę ħać na němſte mjeſy naſ powitaćę.

„Duż dżenśa, taś dołho hacź je czaś, śapocziń wotpołożić stareho cziowieka a wojui prawje! Njedaj žanemu ranju

wał. Lea je Zafiba sjebała po nanowym poruczeniu; Zafub pał je nana sjebał po maczejnej rąbce. Wón pał je njewjeczizny i Leu toła dostał manželstwu, wot Boža ja njego hłabanu, forcaž njewječe bęcz je sjebojzłowej mozojcy, njawo jato Zafub njewjeczizny jecho ja praweho namręca Božeho flubjenja požobnowo. Hłaj, do festo cziwistich hřechow a słudnoščow je tu a stajnje zapieczena Boža njepřechemenjowa hraba a kwěta!

26. Zaban wotmowiu: W nařichim kraju njcje wařdnyje, so by jo młódszija wubala do starychje.

So pał by wječe dalšce Zafubowe napřichečiznjenja: „Gžeho dla njewjazy mi to hynadow techow prajil, hduž hmoj jo na to swjatožaj?“ hachajil, bęchje Zaban, jo by Zafuba upoiojil:

27. Wbđžerz i tutej -- i Leu -- tułon tybden! wšat wječ, jo na jo kuaž tybden hynwječ, a njecham, jo by mi jón kajst, dha čhu tebi tež Rahele ja manželstwu doč ja kłaužu, forcuž mi hjęčęce budžet hłajęz druhe hynom lět.

Zole bęchje woprabdzaj joje pidičizna, wšcho druhe jenož, wšchitwje ja jecho smjelenje. Tak wotruje Zaban prawje jawnje hwojny nahrabanu pchęckewamofej. Wón čyžęce Zafuba, dolež bęchje jecho kłauža i wužitom ja njego, po młódsziji dołho pidi hębi iřhowač; teho dla je jecho i přenja sjebał, a jecho wuřke na dwojny žetitru swjecz, dolež je derje inał, jo Zafub Rahele njebudže čyžęz wopuřęčizę, ale so budže jeje dla robidho hjęčęce hynom lět hjęčęz. So je stajny čłowjek, dypotała Zaban tež i tym, jo kłauž hwojnej dżowzy jeniczku kłaužomiznu da, a fwařny hynwječ je ja wdoej hwojaj pał na jeno dabo wuhotuje.

Zafubowe žynjenje jęstaje so w joze wabžany wotbželenjach i lůbzim, forcaž jo na pchitomowej pchitowani, a tał wotibęhje jo Zafub čim jawniřcho, jo wón do wšchitwja glada.

28. Zafub jęzini tał, a wubžerja i Leu tybden. Wotom da jemu Zaban Rahele, hwojny dżowu, ja žonu.

29. A da, taž přichy Leu Šilpu, nęto hwojnej dżowzy Rahele hwojny kłaužomizny Wihu ja dżowtu.

30. Tał wón tež pola Rahele ležęchje, a lubowasche Rahele bóle dūžji Leu; a hjęčęchje pola njego hjęčęce druhe 7 lět.

S tuteho dwojcho manželstwu, pides jębanstwu žołętochęho, wuřkabaž iřawelki narod. S njehababęej męnošču a žyle njestroniřny powojba nam to hynjate piřnu: řchtož Bože piřmo řapřuje, je węcuc, dolež je řwiate, a řwiate je teho dla, dolež je tał węcuc. (Potracžowanie.)

Šhto hyn pchid 30 lętami w franžowškej wójnje nashonil.

Spřikal August Wječas, fubel w Žornohylach.

(Potracžowanie.)

W Mochužu řtónęzi jo našch dołhi marč. Ředžęchmy po řčelęnizny dale. S wuřkanjom a řwęzanjom ředžęchmy pches wuřli želęny młst. Na řamny puczy, po forcuž bęchmy do Franžowškej jęli, jo řašo wročizny. W węcęje řutidę dořčadomny čopu jęž. Wotom ředžęchmy hač do Ćřtuta. Tam dořčadomny rano řhweje. Dypotidom na dęžęchaję pchidžęchmy do Wipła, hđęž wuboj bęchmy. Wóřny wotbžęchmy dale a wotom řchtyřchaję pchidžęchmy do męřla Ćderana, hđęž i wojow wuřčuwchmy a hđęž hępobu w blęřich wpač dořčadomny. Wjoja fompagnija pchidžę do wpy Węnbóřla. Škulife bęžęi, hólzy žyle bęte řwobřelane, pchidžęchmy nam i węcani a wonęčęamni napřichę. Hač žu jo nad nami čzomym, mařanym i a brodatym pchotomni jara řwęčęłli, to njewęm. Dořčad hępobu pola jęneho řwonořęčija, řiz mie jara derje wobřčaręce. Dořčadmy tež darmotnu hękžinu a řęje.

Hač do 9 julija hmy tudy woliłi a ččaloli, hač bęchje jo žyle řakle wójto wotolo Dražđany řwomabžito. Na diju 9. julija čęhęčizny dale pides Węřidno, Węřidnuřu do wpy Ćrumbach. Tež tudy dořčadomny wot wójtož darmotne pivo. Nęřotli burja bęchu nam řizo napřichęzo pchidžęli a wchitę najočę čęęte tořnitru na woiny řkadli. Dęchjachmy jo nęto na řačęhjenje do Dražđany pchitowawę. 11. julija rano 1/9 hđęž pchidžęchmy do wulęje řabrudu, hđęž jo žyle řakle wójto hromabžęche a do ččaha řadowawęche. Žu wobřadach tež nęřotny řuřčid Ćřčowu, řchtož mie jara řwęčęli.

W paradnym marčku čęhęnjachmy pches žyle Stare Męřto, Augustiřowu młot, do Noweho Męřta hač na Budyřte tořhohęčę. Na řtrownej dróhy w Nowym Węcęje po řolach řęjadny dobyel

řanow wšchęch břiřnow. Na Budyřtim tořhohęčęju deřčitowawęny pchid řeho Wajeřtořku řtalam řanowi, přyznam i a řęhym řtawowřim dworom a wchitim řęntalam. Wot jow čęhęnjachmy řašo wročęzo pches nowy (Marzym) młst hač na dżwobłowe tořhohęčę. Tam dořčadmy řwaręřęli řilęty.

Dražđany bęchu hač nanařčojny wubęenje i řhorhęjemi a pletamni pche wšchu mętu. Pleřte bęchje i řčęmi a řęlenym řačozamni pořkam. S wotnom njęchdu řajnje řwęti a wonęčęcha na naš dęle. Zola to wchitio njewęchje nam napřichęzi wjazy řubo. Tajzi dotho trajazy marč w řtajnym porjebę a wulęje řhoręęęe po řuřčim dęřbách jara napina. Wjęle wojtow do womory pabže, řamo řajzy, forcuž w žyle wójnie ničę byto njebę. Wł tež pčęza řajta čęřna wročęel pchid wocęomaj řracę, tola jenož i wulęje napřatohęž řtónęznie hač na řwofłane męřmo dōidžęch. Pchidčizna teřo, jo řid řęto řpoda, bęchje, jo bęchmy řizjo řęly tybden wulęje mořęne pęća pili. Wchit řjadadowanj uulęcho ččaha, řchtož hđęžny dotho trajęchje, nabeřęčęchmy jara wjęle řnatych, tež řuřčidřid Ćřčowu, a řčđęny řęřatřu bęchdu i dęřbłata wocęęje. To bęchje řtažęnje ja wšę, pchitęž řizjo řandženu nōž njewęchmy i wjęčęcha ničę řpali, dolež bęchmy řašo nębđęe darmotne pivo a řęje męřli.

Hđęž bęch hmoj řwaręřęli řilęty dořčad, wotnojach řębi je hwojinu pchidwřchom dořčtu a dořčęchę do řwiojęje hępobu. Dęžy po puczy řębi wotomwřęčę, jo řudu řębi njępřędy dęřtu wocęęčęčę, jo řmęčę a najočę a potom jo nęřtore hękžim řęmęčę. Ale i řęho ničę njebu. Řchtož dōřny pchidžę mōj najřčaręhi bratr a mōj pchęčęł wocęę Ćřwinař i Węcę, forcaž bęchajny jo řa mnu dypřčaręł. Węž dęčędu řašo do męřta wot jęneje forcužny do drubeje. Řęčęř dořčadomny pivo a jęž na pčacę řęzy. Wchiditio bęchje darmo. Žamych pjenęs ničto njęřębajęchje.

Sa našch přni batoillion bęchje jara njčłowęne, jo dęřchjachmy jo řizjo rano 1/2 hđęžin w Starym Węcęje řhromabžęwawę a na dworńchęčę čęhęmęčę. Wjęle wot naš řid pchabřowawęche. Tym bęchje jo najřřęje pchęjara na pčacęj řęzy řubito a pchit tym bęchu ř wotbžęniju řfomđili. Węchje pał tež wjęle řajřid řpola, řiz mōžadę jo řębma na wohomaj řęřęčęž.

Kano we wójniřny do Žitawy dōřęčęchmy. Rač derje bęchje mi wotolo wutrobę, hđęž jo řęčęnizny mnu Węcę ředžęch a řašo přni řčęčę řtrowny hwojny domijnu wubřadach, a řařčala mōdre hory, hduž řačęch, jo bęch řašo w řęřřim řtraj. W Žitawę dęřbčachmy tał dotho na dworńchęčę ččalęč, hač njewęchmi druhe batoillion našchędo polka řojęle, jo hęchmy potom hromabęje do męřta řačęłanęli. W tym ččahu pał, jato dęřbčachmy řwęčęni na dworńchęčę ččalęč, wčđęchmy je hwojinu pchidwřchom, forćęřę domijna bęchje jenož nęřtore řa řčęčęłow řčalena. Bęch w jęcho řwobřęje řizjo wobřadňal. Ćale radořę a wjęčęłęčę, jato hyn i wójny pchidžęli. Węchje řawęčęje řunaję. Wotom pał bęchje dobra řęčęřina. Wotolo jęnej řačęčęchmy i pčłnej řudžny do męřta hač na tořhohęčę, hđęž naš męřčęčęřanija to njęnje řęčęho męřta powita. Žitawa bęchje řunje řa wupřęčęna a wjęčęř wobřęwřelena, řaž Dražđany. Wjęčęř dořčadomny pivo a jęž a řčđęny 2 řwiojęne pjenęs wot męřta. Wot řpantia řašo nębęni. Řęčę a řęwajęne trajęchje řęly nęřa, a řuřčęchęje polna řwoboda. Hđęž řębi dęžęna na to męřtu, řał wjęle bu w tutch pčłřęłřidřid řudjach wupřęje, řuręne a řęwajęne, njęmōžu wopřęčęčę, jo mōže to čłowęčę i řęka řęmęčę.

Tał bęch řęje řęmę njewęčęłow řunje řęto woina w Franžowřkej řęł. Nařajtra wotędčaj hwojny dęřtu a řęřę a pčpoldnjny wotřęčęch domoj. Rařęe bęchje to doma w Žornohylach wjęčęle a řwajęne, hđęž jo wchitizny řašo řtrowi wobřadomny! Wbđ bęchje nję hnadnje we wójnie řačęłowal. Wotom řęřal, bęch řtónęčęnie doma, a nęřto řęčę do řwiojęho řęčęla.

Wjęle řam nařčpōit w tutchmaj řęčęmaj řętomaj. Wōřęchje pał řam wōřđal, řakle wulę njęřbōže je wójna, řał jo řraje řapęčęza a řał jo řčđęje řęřčęřchę řudži řmęčę, řał jo řudžo pches wójny řtaža na čęle a řudži. Wbđ řwaruř naš pchid wójny!

— Ř d ň z . —

* Węchje jędyn je řadnych ewangęřřid řęřřidřid wučęřerow, řiz jo na řwōj řęřřid narod dypomnija. Se tež pilnje do řęřřidřid ččęřčęřčęřow dypomnawal. Rořuřel je řaše řwimřęł. Čęčęčę budž jęho wopomnjęčę!

Womhaj Bóh!

Czisko 47.

24. nov.

Létnik 11.

1901.

Szerebske njezelske łopjenka.

Wudawaju ło kóždy łołotu w Szmołeryjz knihićizdajełni w Budyšinje a štu tam doštać ša šchwórtłétnu pichedpłatu 40 np.

Szwejdjen semrjetnych.

Šlubota šhutnojez léha ło džénša na šichšezanište wóhady, hdyž šwonu š wyšotich wóžow š pohlednej nježetelu žyrłwincho léta šwjedžen semrjetnych šajwonjuja. Bichetoz jich mjeđzowe šynti napominaju: Špominajeze na šwojich semrjetnych a wopomniče, šo tež wy wumrjez dyrbiče! A hlei, tyšdnosć a šrudoba jima wutroba. Wiz jeno nowe, tež stare rany šapocznaju palicę. Żelaza bolosć a džakowna lubosć pohnuwa bohate šyły šawoštajnych, wopytac šwjecženju rolu Bóžu a wupydičiz te drohe hórki, pod kotrymiz jich lubi wotpoczujja. Košo pytače za pohriebničszu, wy džerzi, kiz wy tam kleczo ruzy łamacje a tak horze šyły špichelwacze? Ach, wy pytače šwojeju šarišeju; taj mješchtaj waš tak lubo, taj běšchtaj šo š najwjetřichimi woporami ša waš štaraloj, na tymaj wišajče wajcha žyła wutroba; a něto wotpoczujetaj to šwojimaj rowomaj, něto štejeze wopuščezene w šiwěze a njewějeze, tak macje šebi wonhajče; wobhe džerzi! — Košo ty pytaš, šhutny mužo, kiz ty tam tak do šlubotich myšlow pouurjenz pšehed tym běštm rowowym kamjentom štejič? Ach, ty pytaš šwoju manděšliku, kotraž je š tobni wjejele a šendobu dželika, pšehes šwoju lubosć čzi žiwjenje porjeňchala, se šwojim zunim a čziđim štuotowanjom čzi twój dom pšichjomny čzinila, čze w šendobie tročhotwala, w twójich šchoročach bladała a čzi twoje džezjatta šobu wotczahajecz pomhala. Zaněžel šwjercze je čzi š wotwjeđł š twoeju rukow, to šiwěnu, łobosćizwu dušchu. Šak šo tebi něto tak štydčje! — Košo ty

pytaš, želaza žónšta, kiz ty tam w žarowanšej drajeje pšehes rynti rowom kroczič? Ach, ty pytaš šwojeho manděšlšeho, kotrehož bė šebi wuřwolika, šo by š nim pšehes něžny šwajš lubosće a šiwěry šjenocjena pšehes tuton šwět idla. Š nim bė šebi šakitarja we wičěch naležnoščach šwojeho žiwjenja dobyła, a hłaj, blėda šwjercz je čzi twoeju šepjeru šlamala; ta wutroba, kotraž čze tak horzo lubowaiče, wjaży njepufoze, a ty šacznwaič šo něto tak šamotna, tak wopuščezena! — Košo ty pytaš, štary šchěđžiwzo, kiz ty tam, šo to šwojei šlabošći štułeny na kiz šepjerawšči, š šhablazymi krocželimi štułoš? Ach, twoje džerzi, nad kotrymiz mješče šwoju radosć, šu čzi do přėdla wuřšle do wěcznojeze a njemōza čze w twoej šlabošći podpjerac; tež wot pšehčelow twojeje mlodošće njestjeji čzi hžom dawno žadny wjaży do hoku; ty šy š zuřnitom mjes nēcziđim šplahom. Šak je tebi tak čzešto! Žiwjenja šyry šduchujecz: „Kniže, wono je dojez!“ a pytaš šebi tudy měitaczto, hdyž mošł wotpoczowac wot šwojejo džela.

D čzešćmy tule bolosć šrudnych šawoštajnych! Š tymi derje njestjeji, kottiz šo šwojich semrjetnych njezela. Tež bolosć žohnowanje wopřichija. Zola to dojez mjeje, šo my džénša na šwojich semrjetnych lubnych š džakownej lubosću špominamy, jich rowy š wěnzami pšichnu; a se šwojimi šyłlami maczamy; š šwoje dušhe do šandžnych čzeřow pouurjamy a dopomnjeje na šubijene šbožo wobnowjamy. Wimamy dha ničzo hač dopomnjeja a šyły, šrudobu a želenje, dha nam šwjedžen semrjetnych wjele

zohnowanja njeprchajneje. Wopominu pšjede wšchem, jo nam kóždy row našču jachodności prědnje a naś f Bozim słowom najwjetřich wštočej na jeni wuči, jo tudy žane wobitajne město nimamy. Wščitzy durbimy wumrjeci? Zo wob-
šiwedža nız jeno poslednja njeđžela w žyćwinyj ležje, to praji nam padaje ličje a kóžda šedžowna wóšta na słowje, to pščinowa kóžde jastabžaje słowu a kóždy džen, tiž ho f swojemu kónjei naskiluje. A ščo to wě, tak bórty hižom našča poslednja hodžina pščinu! „Ščo to džen b je žrowy, cjeiwjenn, je jutije žrowy, morjenn.“ Dženka stejich pšči rowje swojeho lubeho a njeuđžej, tak bórty móže tež tebie hórta pšchijewac. Kaž kóž na morju njeprchajne pšchitawej nawiščejawo jědže, tak ho tež našča žiwjeistka kóž f kóžym dnjom, f kóždej hodžinu žmjerčej a rowej bliži.

Šamjerč pat njeje kónz, ale pšchethod. Hóže potom pšchidžem, to to wotmoiw hebi šam. O njeapomni, přecž žiwatazy žnabny cžaj f swojemu wječnemu šóžu naložej! Hóž nam row prěbnje, jo tudy žane wobitajne město nimamy, dha naś kšiz nad rowom f njeubj potajnje a napomina, jo bučmy to pšchidodne pytał. Žow žmy w žuobje, hórtač je našča domijna. Žudy je šyflam rošhwamny, tam bužemny f wješełežacy žmjerč. Žrudnje je, ščož durbj w cžaknyj žiwjenju wobhydlenje swojeho cžela wopuščejčej a nima žane měščezanjne prawo w njeubj. Duž je to najmušnje, jo pšchidodne město pytam, tak dołho hač hiščej w tutej cžaknočej pšchewamny. Kšiz nad rowom, kaž pucnił do njebj potajowazy, naś na našcho Šbóžnica dopomina, kotryž je žmjerčej móž wiač, žiwjenje pat a njejachodnočej na šwěto pšchijewč. Žcho kšiz je tón kluc, f kotrymž je nam won tamne pšchidodne město wotaknył. Wrota žije wotworenje; duž pytajny f cžajom, jo žunu pšes nje nntš pšidžemny do šbóžnego žiena!

Šamjerč.

K. A. Fiedler.

Pucjowanie po Bozim pišnje

abo

kašle myšle nadendžej, Bože žhowo cžitajo.

Božawa žiwjenj cžitaj „Womaj Wš-a“.

1. Nihi Róžagowce, 2. a 30. žaw.

(Wotčazowannje.)

IV. Šchitka 31—30, 24. Wšy žewi, tak wón žazpjenu a ponijenu f lubočny wobnjenje, kotraž f njenanaj žiwoty džečej dopažaje, jo f swoju nadžiju na Wšha jastabž. Wšha ja šobu narodža f Šatubej jo cžaj družje žydomlěnjce kšizž 11 žynoj, a bórty po tym tež jena dšowka.

1. Ruben
2. Simeon
3. Levi

Lejini žynoj

5. Juda

4. Dan

6. Naphtali

7. Gad

8. Ašchor

9. Ašer

10. Ešbulon

Lejine džečej

11. Jošef, Nabełny žyn

12. Dina,

jo ho něšto šawa, ščož je ho nědy Abrahamej žibito: „a ja cžy cje wušk li žimicž“.

31. Hóž pat šmjes wiščej, jo bč Lea žazpjena pšed wocajaj jeje mandželstwa, kšini wón ju pšdnu, Nabeł pat njepršdnu, kaž wón njeučiłje pšed šwětom a šozpěte wuškowi, a ščož njeje, jo by wón žmjeomne šžinił, ščož je něšto.

32. A Lea podja pšes tutaj Wšy žstul, a porodži hiščej w přemij ležje swojeho mandželstwa žyna; tcho mjenowalče f wuškajny wješkum, jo bč žynom je prnje džečžatto šbóžatto, Ruben = re-nu-ben = blječje, žyn! a Lea džečje žhowej žmjeke wotroty pšbžicož tak wuškajno, jako by prajta: Nabeł žehowa beu-oni = šmjes je pohladat na moje žabjeistwo, jo mje mandželstwi ja mjejo nima; něč bužde mje móž mój lubowacž. W šatubaj cžajach je f wješčka mačž džečžej mjeno data; tak tež pola Šowera, šareho žriješeho pšerjercja.

33. A podja ja něšore njebežle šajo, a porodži družeho žyna, a džečje: šmjes je žyščak, jo žym pšedego hiščej žazpjena, a je mi teho tež dok, jo bych tak nabełomčej doštala. A mjenowalče jeho Simeon = „wubhijčjenje“, „šmjes je žyščak“.

34. Jo žwotij družij džečžak podja wona šajo, a porodži třečeho žyna, a džečje ho džežowajz dije na to, jo bč Nabeł žymu dšowtu Wšlu Šatubej ja pšchitožnyu data, a jo bč ta žyžo wot Šatuba podbata: Wšć bužde ho móž muž šajo fe mni džečžej, a jeho wotroba bužde ho mi pšchitčij, pšedtož ja žym ženu něšole žmje žymow porodžila. Žcho dla mjenowalče jeho Levi = pšchitčjenje.

35. Šašo wona podja a porodži šchwětočeho žyna, a džečje: Něšto cžy ja tcho šmjeja žmjeke, pšchetož něšto je mje šamječje mojemu mandželstwu hódnu šžinił. Žcho dla narjenu ženu Žuda = šmjes bužde žmjeke. A wona pšedta na něšory cžaj džečžej porodžej, domž njeje ja něbežle lito i nowa podbata.

Žinda je tón, wot šotročej žy židža žmje žiane, ja našč cžaj pat bórto žazpjene mjeno doštala.

Jo žpšchitčijny wuškajny je pšbžičny Bože wobženje šamječž něšotročej f tutyj mjenow žinaj šewčeb.

30. žaw.

Šatubowce džečžej a wotatitwa.

Hóž pat Nabeł, jo šotču kónz družeho lita swojeho mandželstwa, wiščejče, jo wona Šatubej něšto njebe porodžila, hiščejče wona žynuj kotru, kotraž bč žmjeja ja šobu, ja něbež 20 mježawom, dwejn žymow porodžila, a kotraž bč něšto dšej tróž pobajta, a džečje f Šatubej f rošhworjenej wotrobn: Doj mi džečžej; jeli jo pat nız, dha ho do žmjerče ružuj, jo wumru.

2. Šatub pat ho kšiz njechdžny a njeprchitčijny słowu dla jara rošhwěna na Nabełi, a džečje: Wšćak ja njehjym Wšb, jo móžt tebi džečžej šwotecz po mojim žpšchowanju; wón je, kotryž tebi do tworjeho žiwota plód wodže dačž, tcho dla wotročej ho f njemu; žnawo ho do naprošječ, jo tebi mandželstwe žohnowanje wobradži.

3. Wona pat njechjowajz na Šatubowce napominanje džečje: Šej, tu je moja dšowka Wšba; tu cžy tebi ja pšchitožnyu dačž; leha ho f njeje, jo wona mi na móž klui porodži, jo hebi ja, jeje žynet jo wšchem prawu, jeje džečžej dam na klui položej, a jo bych ja tak wot njeje. Hóž něč Wšb mojemu cžaku njedju žadnu plód žpščejč, džečžej něča a ho tak pšes nju natwarila.

Ho hebrejčini jastul rěla šbóža žmjeja, „dom“; tcho dla praji ho pšči narodžjenje, jo džečžej mačžej abo nana twarja.

4. A wona da ženu po swojej njecjeprchitčijny, kotryž nje-móžečje wuškž Božij pucžow docačžaj, žynuj dšowtu Wšlu ja žonu. Jo wuškajny tchomolčičeho cžaja, f kotrymž žym ho bižo ja Abrahamowu cžaj šetali, mječdu ho dšownyje džečžej — bčejčej mandželstwa žama dšowtu mjeji data — ja žonine džečžej. Dotečž pat Šelub Nabełi wosbeje lubowalče, žozowalče ho tež po jeje žriščijny žadajny, jo ho f Wšy leha.

5. Šak podja Wšba a porodži, jako Lea žynoj šchwětoče džečžej pod wotrobn nabiščej, Šatubej žyna.

6. Na to džečje Nabeł, dotečž wječelje něšto žyna, kotročej bč dije Wšba porodžila, kotročej pat žmječelje po tchomolčičej prawach ja swojeho žyna mječž: Wšb je moju wěž žudžit a mi poružiti mojej šostje f mojemu prawu dopomnił, jo njetrjebam mojej njepršbželje dla dale wjazž žudž njeje štoč, a je tež móž bčbž, ja džečžom wotazy, wuškajčak, a je mi žyna dač. Žcho dla mjenowalče jeho Dan = šmjes žudži.

Nabeł cžini, kaž žu lubatojo žmječej cžinčej: šula jo žim nimo, moršotaja pšedžowu Wšbu a wubruja nad jeho wobženjem (1. šchitka); přecž jo žim jo jid wšto, dha njemžija Wšba do-štwolčej a šhwela ja Bože žohnowanje, ščož žy pšes njchóžne a njeprchajne žrečči dozpečli.

7. Saſo, hdyž bē Lea Judu porodžila, pobja Biſha, Raſelina dſowta, a porodži Saſubej druhego ſyna.

8. A Raſel bdeſe i wyſtawom wjeſelom na ſwoju ſotru hladajz, totraž bē po wleſem iſdaci ſaſata porodžec: Wōh je pichemēnit ſo mnu a i mojej ſotru, a ja hym piches nju. Wōjſe bēdženja hym je ſwojej ſotru bēdžila, a hym dobyta; i jeje pldnoſtojz na kon, moja pldnoſtej pak ſo ſapočžina. A mjenowalſe jejo Naphthali — moje bēdženje.

Wobej njenje, totrež je Raſel tutymaj ſwojimaj pichijomnikomaj dala, njeſwēdžeſtej ani wo poſtynim doſwēčenju na Wōha, ani wo dſawotnoſtej, jaſo Lejine mjena; jim je nētoje kamo paſchne poſbēnjenje a nētoſa naſtrobtoſtej pichimēſchana.

(Wotačowanje.)

„Kroczel je lēdy mjeſe mnu a mjeſe ſmjerežu.“

1. In. Zam. 20, 3.

Lēdy kroczel mam,

Hicž pak dyrbju ſam: —

Žadny luby ſobn njeiſe,

Hdyž prob ſmjereže noſa pichēdže.

Ach, to cžeſte puče by,

Kroczel piches doſ ſmjereže du!

Lēdy kroczel mam,

Šſam hicž njetrečbam; —

Jeſuſ piches ſmjerež pichowōdžeju,

Duſham njebo wotaiſtue.

Duž ſo ſmjereže njetrežju,

Wiſaſa ja piches ſmjerež k njeju du!

K. A. Fiedlef.

Wiſelate i bliſta a i dalota.

— Knjes wučeſt Krauz i Wōra je w tyeſe dnjach ſwoje pruhowanje wobtoſtmanoſe na Nadiſjim ſeminarie ſchowalnoje wobſta. Wōn naſčijomuje teč w naſchij Šerabach woſtanie.

— Teč w Wudſchjine go naſčijomuje w bliſchijm cžaſu dſelaczeſtſe towarſtwa ſaloſi, taſchij je hižo w naſchijm wōtynym kraju piches 500 i wjazy hacž 100,000 ſobitkawanu. W poſlednich tſjoch lētach je go 26 nowych dſelaczeſtſch towarſtwow w Šarſkej ſaloſi. Hižo piched nētoſtym lētam i knjes diaſonus Kōleč w provinciálnym towarſtwu ja ſuſtrowne miſionſtwa w Wudſchjine pichednoſtej wo ſchowowanju tutych towarſtwow dſeržal. Duž je naſčija, ſo tute ſiſceſčijaniſte towarſtwa teč pola naſ pldnu ſemju namata jaſo twerda murja pichednoje bjeſbōžnoſtej a njeſwēre najeſcho cžaſa. Šeſto towarſtwow je: bobakobojſke, kraloſiwēroſte, a bliſcheho luboſte. Pod tutej ſhorhojn woie dſelata i wuſtrowjenju naidecho towarſchneho žiwjenja. Duž ſo naſčijam, ſo teč naſchi herbiy dſelaczeſtſe w Wudſchjine a wotnoſtej radži do teho go ſaloſomnecho towarſtwa ſaſtaju. To je ſtrowoty a cžophy duch, ſiž tam duwa w naſchijm ſpymym cžaſu, hdyž je ſiſceſčijaniſta luboſte wuſtada.

— W Minakto wobdſeja go ſaſdžem njeđelju pod wuſtrowny naujedowanjom ſuſta kantora Krauz pichednoſenje duchowneje ludžby wot žyrſtwinſkeho ſhora a druidich pichednoſenja duchowneho pſewanja. Špewanje a ludžba wiſchitſch poſtucharjow najwutrobniſcho natwarjeſchajta. Džimajo na poſutny dſen a ſmjertnu njeđelju bēdže ſuſtrowna myſl pichednoſenja: Wē wdejej nuſy je Wōh naſch wuſhow a naideja pomoz. A teč jaſo pomoznit ſkubnyh a ſhoržy Minaktoſkeje woſtady je ſo tōn Knjes teč na tym dnju woſpakaſa, hdyž ſo wot poſtucharjow 200 hewnowo nauwda. Wutrobna je radobč, ſaſ go naſcha duchowna ludžba w naſchij Wōžich domach haji. Wutrobny dſal wuſwēdžerjam tuteje ſmujaſeje duchowneje ludžby, hač teč woſkeje jeje naujedowanje!

— Šrudny podamk piſche ſo i Landama. Šobamk je woſkeje hnujaſy, doſelč nam powjeda wo wojaſu, totraž je ſo w dobrej naſčiji i Čhinu domoj wōwēſit a je naſhoničž dyrbjaſ, hač tſheje nam ſmjerež naideje naſleđeje naſčije hičſi. W Landawje go piched nētoſtym dnjem ſaraj wuſowat ſchowalno, ſiž bēdže w ſkubniſtjej tſheji wumreč. Žeſo hym cžemjeſeje w ſwojim cžaſu jaſo wojaſ do Čhineſkeje a ſo tam woſkeje wuſnamjenjeſeje.

W ſwojich liſtach wōn ſwojimaj ſtarichimaj piſčejo piſkaſeje, ſo ſo na ſaſowohladanje ſwojeju ſtarichju jara wjeſelſi a ſo cže ſtarichimaj, totraž bēhtaj piſches cžeſte njeſbeže domapſtynaju do wuſtſeje nuſy piſchidſch, podpjera byčž a jimar i nuſy wuſpomahč. Na domojieſchje po ſelcynju hym iſtoſenje ſelcynſkeje: „Landaw!“ a tſheje i woſa wuſtočſuſchij ſkumatelje piſches dſowenijeſeje — k ſwojimaj ſtarichimaj. Wōn cžyſeje nanej a maczeri w radoſeji ruku ſkōčſeje a jimar prajčſi, ſo je nēto piſchidſch ſo ja njeju ſtaracž. Wōdſe! Še žyrſtwinje wēſe ſuowjeſeje ſo k poſtrebeje, a hōdžinu po tym, ſo bē prjedy biſeſeje taſ ſchowojny hym domoj piſchidſch, ſchowachu nauwre cžeſto do ſlina ſumjeje ſemje. Wlačſetna wutroba bēdže hižo piſched nētoſtym mjeſajam ſaſata ſtapačž; teč wo tym wuſbi hym njejo njemjedſeje. Wōje puče njeſu naideje puče a Wōje myſle njeju naideje myſle.

Warnowanje pſched bjeſbōžnymu kniheim.

Prawe wobſchōbowanja hōdne je wuſnacze je rta cžlowjeſta, totrež je piches „mōdyt ſchjſ“, t. j. towarſtvo pichednoje wuſpſtaw, ſchowonje wot brieda wuſpſtawu wumojeny, nječ tudy mēſtwa namata. „Wjeſbōžne kniži“, taſ ſo naſch picherež wuſna, „bēdu ſa mnje wēſte piſchotowowanje la wuſpſe žiwjenje. Za mēdaj cžeſu; teje knj wumreč, hdyž bēch 16 let ſtari. Četa nēto wiſelate wēžu na boſ ſkōdž, mjeſe nimſi teč hromadu knihow wiſelateho wuſpſchjeſeje a mje prōſeſeje, ſo byčž te ſame na lubju donjeſt. Za cžyž wdejeſeje a cžitač, ſdoto w nič muſtaſa ſteji, a teho dla ſebi kniži bliže wobhladač a w nič wiſelate namatač, ſdoto mje jaſimowa, ale kniži je ſwojim bjeſbōžnym wuſpſchjeſejom moju mōdu wutrobu lajedōčžidnu. Ach, hdy by moja cžeta to wjedſač, by wona jaſweſeje wchitſe kniži ipaſila. Ja pak wuſtom ničjo wo tym njeſpajid, ſdoto bēch namataſ. W potajnym wiſchi ſkādnyu cžaſu na lubju ſelēſeje, go nēdže do ſuſciſa ſchowach a je jaſhorjenjom w bjeſbōžnych knižach cžitač. Wēta, totrež bē wot mojeje wōbožnjeje maczerje do mojeje wutroby jaſchēſeje, ſo piſčejo bōle ſhubi, a wchitſe moje myſle budny nječitſe, taſ, ſo jo mnu dale a bōle do ſady bdeſeje a ja jaſweje ſuſtrowneje ſepjery njemēdž. Wjeſbōžne, huſbice kniži bēdu na tym wina, ſo bōdž njerodny wuſpſch cžloweč.“

Kaſ wjele muſenju i tutcho wuſnaczeja nauwſnueč! Hladajeſe go bjeſbōžnych knihow a piſcheje wſchēm je waſchym dſečjom do ruki njedajeſe. Šeſtož wuſchowacž njemōdžec, to ipačſeje. Žara wjele jich je, totrež ſo piſches nje na wēdne ſhubia. M. H.

Na ſwjedžen ſemrjetnyh.

Zap. ſkutu 7, 59.

Štōh: Jeſuſa ja njepiſchaju.

Wiſchidta jow, haj Wiſchidta jow,
Ja cžy i teho ſwēta cžahnyje,
Ja cžy hicž piſches ſmjereže a roſi,
A Jeſuſeje do njeſha cžahnyje.
Tam k teč wēdneji ſbōžnoſtej,
Jeſu, ducha horje wimi.

Deſaſa tudy na jemi
Njeſchym jaſow' mēra nam' taſ;
Ženož mēra ſo lubi mi,
Kiž hym w twojich ranach doſtaſ.
Jeſu, cžy byčž piđi tebi,
Woſoſ' ducha horje wimi.

Moje njej' tu wojaſeje,
Prjecz, mōj poſlad je w njeju,
Tam mi Jeſuſ wiſchitſo je,
Prjecz, haj prjecz i tej ſwētniej
Prjecz, ſmjerež a briedi mi, ſu,
Jeſu, ducha horje wimi.

Mōj duch piſčejo woſtanie
Piſches twouj trej w twouj tuzi,
Piſches nju ſbōžnoſtej doſtanie,
Njebo wotamſenje mi duſy,
To hym w wēſtej naſčiji,
Jeſu, ducha horje wimi.

Šem' bli dēje na ſwēdži,
Wiſchejo jaſo ſhredn' i nowoſ',
Lubny Jeſu, poſnab mi,
Šo by ſterje je ſonzej byto,
Njeboj dale briediſeje mi,
Jeſu, ducha horje wimi.

Wiſchitſe moje winy mi
Piſches twouj ſmjerež njech ſo ſhu-
Daj hicž prawe i miloiſti, ſija,
Kōž go dſečſeje w ſiſceſčienju ſlubja,
Š twouj kſtaju mje wobſtrej tu,
Jeſu, ducha horje wimi.

Ty ſy mōj bratr, cželo, krej,
Ty ſo twierdže dſeržu tebie,
Ty ſy mōj a ja hym twōj,
Twouj ſkmlnoſtej dſeržu ſebi,
Twouja krej mje wuſtupi,
Jeſu, ducha horje wimi.

Erniſt Heſaſ.

Biblija mjes herbstim ludom.

S naslawka knjica fararja rucierja Zakaba w ewangelisko-lutheriskich nowinach wosfewjencho.

(Botraczowanie.)

Pjaty wudawek 1823. (Drugi piches jaskie hlowne biblište towarstwowo) jago wobstarany wot fararja Lubjenischeho.

Scheyt wudawek 1849. (Treci piches jaskie hlowne biblište towarstwowo) wobstarany wot Theodora Wyasij, kaplana pschi Michajlskej zgrufi a Grufia Banala, fararja w Kotzjad.

Ssedmy wudawek 1857. (Schwerty piches jaskie hlowne biblište towarstwowo) wobstarany wot E. Banala, 1. czekneho wize-direktarja pschi seminarje w Budyshynje, kotryž Granfoiwie ros-wuczenje wo cztanju bibliše pichelozj a pschida.

Wosmy wudawek 1860. (Prěni hamoitatny wudawek hornjo-luziskej herbstje bibliše jendeliske biblište towarstwowo) wobstarany wot fararja Zencja w Kalowie.

Dzewjaty wudawek 1881. (Pjaty piches jaskie hlowne biblište towarstwowo) j wulkej wustojnosci a prazu w polepschenym herbstim prawopisju piches dr. Zmicha, fararja w Godyju, j krajnej pscheb-rěczy, do kotrejež j historija najdziej herbstje bibliše jaspleskewa j pomozu fararja Zencja-Palomischeho a Sypfoma-Smitnjanischeho.

Dziewjaty wudawek. (Scheyt piches jaskie hlowne biblište towarstwowo), jago wot fararja Zmicha wobstarany, kotremuz beshajaj pschi fortkeirnje farat Baltar-Wohlschlagant a seminarci wuczej Ziedler-Budyshi pomozuaj.

Sdvoj tož ličbu přenjeho wudawka njehajemy, je nam tola jnate, tak wupishe bęchu nakabny jaskieho hlowneho bibliškeho towarst-wa. Casiste hlowne biblište towarstwowo je cishdzjato:

1820/24 (3000), 1823/28 (2000), 1849/52 (2000), 1857/61 (3000), 1881/84 (3000), 1892/94 (7000). Wshdye toho bu w tym cshku kupyjnych 3000, hromadje 23.000.

Nospichedacze wucznijedje w pohledniz dječabj lětadz kóžde lěto 312, pschi cym 85 wěrowanastaj bibliju, j temu 26 nowych testamentow w herbstej rěczy. Tak je šo hlowne biblište towarstwowo po § 3 jeho jashadow: „Sa Sserbom, bibliše potrcjebnych šo biblije w herbstej rěczy wot towarstwa wobstaraja“, itajnje na dzafahodnje wopshnje cshido a t woschjercjaju bibliše mjes Sserbanit jara wjele pomohoto.

A temu pschidnu hishdzej přeni wudawek a wudawci jendel-ische bibliškeho towarstwa, kotrydž wshfotoloz jnata njcje, a kotrež šu šo drje j wjeticha w Pschkej pschidawate.

(Botraczowanie.)

Dobre wusnacze.

W Schottiskej je waidanje, šo kóždy, kotryž j Božemu blidu bje, šo najprjedy wot duchowneho we měrje a poslatowczi wu-woprašaja. Kas jednora holza pschidnje, kotrež duchowny nšotore praščjenja přjodstolozji, ale podarimo, wona na žane njewotmolwiti. Wšon bę teho dla wuslowany, ju wotwotafeloz, dofelž šo idache, šo je jejne njelčjenje jashafotoloz abo jejna wutroba njepschjotowana. Pschi wuslowaju wdoba hichelčjajanta hšerke hšyhi psafotaje. Duchowny to wuhladawajci ju j hebi jawota a pscheczelniwje prošehelche, šo chyzja jemu tola prajic, cshjo dla na jeho praščjenje njcje wot-molwiti, cshjo dla na hšowim hšozimju, kotrežoz taž šo ida lubwje, hšwedčjenje njewotpskoci. „Ida“, wona psclajizj dječelche, „wo nim rěčezj ja njemolwiti, ale ja njcho wumircz bęch rady chyzja!“ Tuto wotmolwjenje bęšche jemu dofelž; wšon mōželche jej něšto j dobrym hšwedomjom downoloz, j Božemu blidu pschistupic. Wšopomni: Wšefortyhsiz, kotryž njemōže wo hšowej wěrje wjele hšowon cshje, ma tola horzu lubofez j hšowjenu pschizite j w hšowej wutrobie.

M. H.

Pschizjalskafotaj dječaja.

To dęrti bęcz najwjetelche wchdž wjehelom, kotrež Wšh dobrim a dzafotomym dječom jpskoci, šdvoj jich starichimaj wshofu starobu da. Tschy hšale je jim mōžno, jmaj to dobre farunacz a jaspacizj. Sstafotaj starich lēt cšlowjela jago j temu do-wjedze, wo jago pomozu potrcjaja. Schdžizny nan, wshofu sšarajena macz j dčžu žanje mōzy nimataj a žanje hšynofelče, šo bshctaj šo hamoj ishtitowaloz. Nšeto jmaj, ty dčžez, dawaj jago wjehelc hodžim, kotrež itaj tebi jato dčžezju wobražkoz; něšto jeju jęšiw

a wostrozi wšitke starofelče wot njcje, tak taž itaj wonaj něhdj tebe hladaaj, a hšojiz; něšto šo ja njcju wšwry, taž itaj wonaj šo něhdj hšito ja tebe woprowaloz. „Čelčž nana a maczert; to je přenja talija, kotrež hšubjenja ma!“ M. H.

Trosht na dworje mēra.

Ssmēny psclajizj na mēra dwori
Sforzo na pschi lęchj rowach stacz?
Sšowani, ach, kęz wy, lubi morwi,
Mēr we wašle palny wobmahacz,
Schōž wy icje, hšiz wy tš spody ipicje,
Wšoh ducz hšiz je w šwētlini.
We wašchim schtalcz wjaz; tš njchšodžicze
Bozej! štworby w cšidje dčelatni.

A přodčej budžezje psches rowe ipanje,
Šacz schtalc nowy jash wajcz nastanje,
Šdvoj na wšchomhšob' hšowlanje
S hšubiny šo šbēnje j šwētlini.
Kajle hšucze nam psches ducz cšejnje,
Kajta jashnosč tež tš wobšwēti,
Šdvoj šo itajne jash tš wonowjenje:
Ducz je žiwj w rjehidaj krajnje.

Daj, wšon žiwj je, je stupit horje;
W šdžim psclajizj jemož cšeto špi,
Sšidžje nuts na tutym mēra dworje,
Šdvoj ducz wšidžje j hšowej domšije.
Wšidžje hšidžje naš nšit trahidč rowy!
Ssmēle bōželč nam do ducz psclaj!
Mē, ach nē, na pschekraščjenje nowi
Dajczje nam šo tudy wšidžic.

Njedz tež najše wšidžoz hšyhi roni,
Šdvoj tudy hšōrow rymti pscheladnje,
Šaf nam bęchu drosy, lubi woni,
Kotrydž žiwjenja wšy hšwadny j,
Horje j hšwobodonozci rumam jashnym
Tam jich ducz šo šdžez j wšidžizic,
Šdvoj na tamnym rjehidim rajni krajnym
Nam tamy, hšiz šu nam wšidžicli.

Tcho dla hšwal něšto najša ducz
Božoh' hšyna, hšujca Sšelja,
Najše bęcz tudy jemu hšubja,
Šaž tež tamnoh' wšidžob' žiwjenja,
W šewšim žiwjenju w hšwertnym kraju
Sšwēczj wšon nam j rjanej nadžiju,
Downj z najšim lęchym w šbōžnym rajni
Pschidžemju psches hšobu j wšidžuju.

G. S.

Sstaranje hšuchonēmch.

Wšatowu ja hšuchonēmch ma najš wōžny kraj 91. Tute bęchu w lēče 1900 wot 6458 hšuchonēmch dčžci wopřtane, a to wot 3508 hšōlow a 2750 hšōlow. W 673 rjadownjach bęchu dčžci wot 642 wucizjow a 90 wuczelow rosawucenje, šo bęchu mōhli podfel mēcz na wšidim tym, schōž my mamy a cšehoz my šo wjehelom. Šo je ličba hšuchonēmch dčžci, kotrež dęrtja do šhule hšodžic, hšidžje Wshu žel w Němlic wjele wjetelche, pohledne lublicenje dopolaze, hšōž šu hšuchonēni wšehelje wo-namjenjeni. Tola psf mōželoz j nšapomnjenych ličbom j wjehelom pōžnaci, šo je šo najš kraj w pohlednim lēčebshafu na to do-pomani, šo ja tute wšoh hšuchonēmch dčžci, taž šo to hšubja, staracz. — Pschi tutej šladnosci njedz je na to posafane, šo mamy tež mjes herbstim duchownymi jeneho, kotrež ja wšotrcz-nych hšuchonēmch Bože hšubju dčzeri a ja malyh dla wšotrczjenja a šastaraja kōždu trēbnu radu radu dawata. Schōž cshz teho dla dla šastaraja hšuchonēmch šo něšto wopracelcz, njedz šo wšobrozci na knjica fararja Šandfu w Štrjebje. Tam šo hšwōniwje rada dawata.

M. H.

Samolwiti rebator: farat Šelčiz w Budyshynju. Čšidžez a naklad Šmoleriez hšidžicšjczjenje w Budyshynje.

Bomhaj Bóh!

Cyfrlo 48.
2. dez.

Četnik 11.
1901.

Srbske njezelske kopjenka.

Widowaju ho kóždu pódotu w Šmolerjez knižicizšcežetni w Wudychinje a bu tam dostać ja šchwórtlětnu pichedplatu 40 mp.

11a kwejžeń přenjejo adventa.

Předowanje přilata Dr. theol. Haubera,
generaleho superintendenta w Ulmu.

Wychetajit K. A. F.

Glej, twój kral ho pichibiz!
Dajča, to hu tradne głowa.
Pray: Mój tralo, wutroba
Wotanta ho tebi i nowa;
Saczehi i mčom do ujeje,
Schtóž mam we njei, twoje je! Damjen.

Scenje kwej. Mateja 21, 1—9.

Bohu wšcheje hnady, kiz je naž powołat k swojej wěcznej trofnojezi w Khrystuho Zelnu, budž cješć a šwalba na wěcznojezi hacj do wěcznojezi! Damjen.

Škwalemy budž, kiz pichidže w mjenje teho Knjeja! Mě požohnujemy woš, lotiz my i Knjejoweho doma iče! I tutym głowami 118. psalma ho Zsraelitoj mjes hobu poitrowajchu, hdyž lud i blisfa a i dala na wyhoše kwejženje do Zsrušalema a k templu cšehnjeje, ho by woyrowal a ho mobil. Škwalemy budž, kiz pichidže w mjenje teho Knjeja! To je potajim praitaru kwejženiki poitrow, kotryž pať hwoju zyku polnu wažnojezi halle tón džen dozpi, hdyž Zelnu pohlebiti křóž do Zsrušalema cšehnjeje na jutrowny kwejžeń, jo by ho ham jato jutrowne jebnio podat ja hwoj lud a ja wiche luby; Zelnu, křediti noweho głuba, profeta, wyschšči mčšnik a kral wicheho wmoženja-potrěbneho głeta, Zelnu, hyn Boži, kotryž je w mjenje Wótca pichšchol, šubijene ptyać a wutorhneć wot wyschšnojezi cšmnojezi, džeći Bože na jem wubudžeć a šrowadžowac do kralestwa hwojeje hnady a wěrnojezi a hwojeje trofnojezi.

Škwalemy budž, kiz pichidže w mjenje teho Knjeja! tať wotamy teho bla tež my jemu dženja napichčiwno na kwejženju

jeho kwejatocho adventa, i kotryž jašo piches Bože šmitne wóženje nowe zykwinisf lěto nastupujemy a i nowa tón rjad kwejženjom a nježetow spocinać hmyem, na kotryž wšchě je wo nim rěč, wo jeho pichitabže k nam, jeho bolenju mjes nami, jeho dželawošci w naž. Naž hamch pať mjes hobu hmyem i tym poitrowjenjom wiać: „my požohnujemy woš, lotiz my i Knjejoweho doma iče.“ Wulle žohnowanje je, Boži podružnik byč, jeho blisfoć ptyać, jeho pichitannojć šaczowac, wot njeho žiwjenu a šidemyenu byč. Schtóž je tole žohnowanje w šandžene lěta wužiwat, šchtóž je do hwojeje wutroby šubolo šachčepjeć dawat, kaje šbož je, šichelčan byč, tón tež i džatom pichčiwno Bohu a i wječnym pichedawiacjom do i nowa wotewrjeneho cšaha hnady pichitupi. Schtóž džeć dotal je šohojenej wutrobu hwojemu Bohu a Šohojitej pichiwobročeju, o tón hebi ham rjetnje, kaje cšwita je, pol hwetej a pol Bohu pichšitšchec, tón bybi wutrobu dobyč, ho něto ras wuhožowdžet a zyle k hwojemu Knjejei pichitupic. Šy-i pať hščeje zybnił w Božim kraleštwje a hy swonowc hyni wěcznojezi w tu šwitu jeno kať we wutlej dalinje šohššchac, dya daj cži Bóh, ho wot něta k hebi pichšitšchecy šobžon, rošwuzožu hnady a jej mčita dajć k wobročeju, jo by tež požohnuwany byč, kiz je i Knjejoweho doma. Wšchetóž to je wot žohnowanje a hwojemu zylemu domej, jemu pichšitšchec a jeho pichi hebi wěč, ho jemu blizeć a nalhonyć, jo ho wón k tebi bliži.

Glej, twój kral pichidže k tebi! -- to je wutrobu-dobrywza powjeleć, kiz naž wicheš nastupa, kiz je w šolážu thema ja wiche ewangeliske předowanje piches zyle zykwinisf lěto; potajim wona i prawom na cšole šteji a rjad nowjeduje. Duž kšššchju ju i nutnej wutrobu a pichedšajmy hwojemu rošpomnježu něto te głowa profety i nalhony kwejženjeho ščjenja:

Glej, twój kral pichidže k tebi!

Bój, ja tebi pichšitšcham
Křizom i cšaha, hdyž buch křččemy,

Bój, njech j tvojim ščenjenom mam
Sawój pucj k hnańce wotewerjeny.
Sotowo to dže prjedy dže,
So mój fral pščinje samóže. Hamjen.

W knjeju lubowani! Začo Żelusz do Żerusalemu czechnjecie, pšchewobawaj wón hwojich wšchobnifow, witanu wót wjele luda, kiz jemu hafohy a drahtu na pucj pšchěščerakhe a jemu hwoje Sojanna pšchinwolache, ale tola we wotroczkownym schatlece a bjele wjeche kwetnje wuchi, dha ho tannu štare profecije šlowo dopjeli: „Wobwědže dšowzy šionfej: „hlej, twój fral pščinidže k tebi j cšaje myslu!“

I. Kral je wón tudy mjenowan; wón ham šo tak pšchod Bilatom mjenuje. „Za hyn fral, ja hyn ho na to narodžit a hyn na to na hmet pšchidok.“ Wšimo wobwědže, jo je jemu wšcho poddane a jo maju ho wšče tolena poklatowacz a wšchite jalyfi pšinač, jo je wón tón knjes, a naša šichejzanfa wera wo nim wuhana, jo je hocejel pš a šechi na prawizj Wozej. Duž jemu kralowše mjeno j prawom a jo w potnym imhle pšchidoka. Ale to njeje dolej prajiej: Ksyrustj je fral, ale tu rěta: Twój fral. Pšchetož mój hwojeho wšchomóžeho kralestwa je Żelusz Ksyrustj fral nade wšchem a wšchem, tež nad tymi, kotřiž wo njeho njerodža, a kotřiž jeho hwojeho njemjenuja a beje njiz jeho; ale kiz bu jo kralewoje jeho hnady žwi, či bu ho jemu ja hwojstwo dali a wón ho jim, tu je potom mój a twój mjes nim a nini, a rěta potojim wopravdže: hlej, twój fral, to je knježec a knjes tebi k lěpšchemu, dolež jh jemu rad poddaj, jo mójch potojim špěwacz a prajiej:

Knjeje, potije mój! cše hnoj;
Ty hš mój, ja hyn twój,
Zčto mohl dželjez naju?

II. A tónie twój fral — hlej, wón pščinidže. Wón njewojawa na gulej dalinje, w njebšionym wšchotroch, w katež jo knježetjo šenje nablše hwojim poddanam napšicewo namatalu, ale wón ho blizi a pščinidže. Pšchetož w katehwoje hnady wotstawu šajne pšchidžowanje knježetja k mječzanam hwojeho kralestwa. Wón pšchidžaja k nam w hwojim šlowie. „Za hyn ho na to narodžit, a hyn na to na hmet pšchidok, jo hny prawdže hweđeč!“ Za to hmo hacj mš hweđanja jeho werońce, kotrež w šlowie pišma namu, šlowidym ako čitamy, pšchidžaja wón a je pšbla, a wotkrožja je je hwojim duchom našchemu duchej. Wón pšchidžaja w šakramenecj: w hujatej hščenizy, hščež ho hnada k njewořnomu našemu, w Wožim wotławanju, hščež polutni hščenizy išo hnadu namatalu; we wotławanju našeho žiwjenja, kiz bu wšče jo wotpšladowže jeho kralewna šłozena a do njeho japožjžene, faž w hibanjad hwojateho Ducha, kotreždž šamjšt a naštanjenje je jeho kralestwo, — wón pšchidžaja.

Šaj, twój fral pščinidže k tebi. Najte šbožo či tak nadobny hščež pščinje! Derje tebi, hweđečlj-iti tebo tež wjepeže a wšče. Pšchetož faž wjele w tutym žiwjenju j nam pšchidžaja, nad činij možemu mačo wjeleha mječ, a faž lej, hščež nad wječami, kiz ho naš je wšchich hrowom mozija, to našlejšče, ščtož mječ možemu, naradž j njebja, pšchěščichannu. Šlejeje, jšto wšchito k nam pšchidžaja! Tu pšchidžajemy šarowice, — wulke wšito, kiz naš wobšewje a wtweršidim našeje dušje nadšeba. Tu pšchidžajemy žabowice a šłchty faž rubjeje pšati, paž pšchilečene k nam je hweđa, naš wobwědazeho, paž wšchjenje a wšchjenje wot hampicje žiwjenšije čsopotu, a kiz ho na trej našeje wutrobny mēria. Tu pšchidžajemy rospšidžanja cšahneho žiwjenja, kiz nam šlowu šarowice, jo ho rospšidžanje a rošladnolež šubite; tež ta mjenowan dobrj pšchěščito moža pšchidok, kotřiž nam j wšchawny pšchidokom lošhownišłownolež našče dobre pšchewowaja šlowečjeje a hmo hšom ščenjenju šlowač wšchewowaja do nawopacšijeje pšchewowročja. A čšile wšchizny — šawernje, woni pšchidžajemy k nam jako kraloj a knjeza, kiz čhweža nad nami mój mječ a my dšchym jo jch pšchodaj ščinež. A jeli-šo to potom ščenjam, faž hweđe j nami? — Ty wšchawarčej fral, kiz na wjele knjejom a jo teho dia ščenečje njewođe; ale hlej, cšlowfa wutroba, jeno dšon wulfa, fažu bytu knježetjom a kralow wona hojpoduje! Šaf je wona rošknježenja wot wšchclach knjejom, wot žabowice wotšom, žabowice cšela, hwođewice žiwjenja, wot šarowice, bojojeje, tykšnowice, šnyfa, šakomštrwa, žabowice, nawatšnowice! Wšoha wutroba dšiti ho cšwiltowacz dacj a ro-

torčaje wot tak wšchotaj a faž wšchclach tyranow, kotreždž je pšchěščita do treja hwojich myšlow a cščenjanu, a na tola potriebu po jenoceje a mērie. J. wutroba, kiz tule potriebu jaczawa a katorž je wczajala, hujenolež hwojeje šwajawoleže a roštorhanoleže wšchawowacz. — katej wutrobje je žyle wšchleje prajene: hlej, twój fral pščinidže k tebi. To je tón knjes, šlotenacz knježitwo wopravdže šłchla, kiz ma jeničazj w njej budleč a knježic jašo prawny fral, wot kotreždž ščeparjom paž teho dia tež wutroba k jenoceje a porajbej a k mēru dšobže. Šawējeje, wón je tež hšom pšchod wšchotaj dšurjeni ita a škap, a jeno to je jemu šastup wotwaralo, jo tannu njchmami hščežo a knježa rum w twojej wutrobje šawerčuju, kiz dže wón wšchlečje. Wšon budže tež dale pola tebie šastup putacz. Njebaj ho podobno napominač! Twój fral pščinidže k tebi! To je profecije šlowo, kiz dže ho nad ščwdej cšlowšfej wutrobju dopjelnice; žanej cšlowšfej duški njewojitaja jo tež wotpšcinfa, doniz nad nje dopjelnjene njeje. Pšchetož našč Wšh je šurown Wšh a dže hwoje hwojstwo mječ a hwoje prawo nad nami wotšchawcz.

Twój fral pščinidže k tebi! Tuto profecije šlowo dže jo dopjelnice nad ščwdej domom; tež w našem. Derje nam, hščež jo k temu dany! Pšchetož toki poštoňowanu wopryt mój ščwdej dom trebacz. Šeži tola pšchod ščwdej domom knjeja, kiz pšchidžeto wpraj; haj, hmo prajje cšježi šamjen šarowice, cšježo je to tež šamjen naštoru a wšchod a šastup. Tež je w ščwdej domje nekajši šidiz, paž wot Knjeja pšcham, paž šaj, kotrež šewi hami pšchidžawowaczim a kotrež šidiz dže najčježšio cšježičje. A faž bu w mējach twarjenja, kiz na hščewiduch mēřnowečadž ščaja a druge ščaja potajene we wšchich hšach, jo je jeno we wšchotim lēczu cšwle hweđto došpawa, faž bu tež ščwe, kotreždž duchownu hweđtina pobrachuje a w kotreždž wotšwlerio w cšmewolci hweđja a w ščwdu šhmerje; ščwe mōžeja tež nabeciz, hščež ho je wšchodnej pilnošci šchupowowanje a wšch cšježi dšeržitej a ho we šcham ani pšchšta pšachacz njemje, ale wšči wšchim tym ho tam j njewšcham šlowami a wšchamem j j njewšcham šłutami wotšchawja, dolež je jo tam šuboleč hweđa, šlawice, šakomštrwa, njewojitwa, njewojot, njewojarjad a wšchclata ščwle šahmēščita, kiz hewi dawa derje byč w tyh j šhohčejeni wšchewczemah pšchewclach. Šaj, hmet Żelusz nusi do šajšcho doma, faž dšerj by šinaj byto! faž žyle hmo hmo wšchewoležje a hmo hmo cšlowežjo duchu potom na hweđto pšchidit! Żelusz, fral wšewoležje a mēra, šakolež wšchewannja, pšchewješet trwclata a wšchewannja, kiz wutrobju pšchewja wot teho, ščtož je wšchewne a cšahne, k njewšchodnemu, wšchewnem, kotrež je šhrona- dšuje j rospšidžanja do teho jenocho, j cšmewoležje j hweđt, je wšchewno wola wot ščwca k byčju, wot šmionoležje j wšchewno, wot šhmerje k žiwjenju!

Šlej, twój fral pščinidže k tebi! Š dajmy jemu do naščeho domu cšahnjecz, pšchewjen jemu, haj pšchewjen wjele bole hewi hawny jeho hujatj advent k našchemu wšchewnemu cšahnjenu a wšchajenju, šarawaju a pšchewannju, myšljenju a šłutkowanju, dželanju a wotpšchewannju, jo by wón šhewža mjes nami byt, hščež hmy w hromadje w šubolečji a hewju, jo mēzo njewšcham, hščež wón pšbla byč njemje, a hščež hmy pomozj potrebni, jo bydny ho k njemu wo pomoz wotat. Pšchetož njewšleje wšchle a njewšclata šrudoba pšchewješetj hmerje, ale wšchle w ščwclen je wēne wšchle žiwjenja a Woja šrudoba načini k šbožnošci želenje, wo kotrež njemu žel njeje.

III. Twój fral pščinidže k tebi! To ma ho dšowzy šionfej wopowědž, t. r. mētu Żerusalem, ta mjenowanemu, dolež wono, faž dšerjo pod ščhštom hwojeje macerje, pod ščhštom šionšcho hewdu leželche. To paž ščwdemu mētu a ščwdej wšy plači. Šaj, hby by w našchich gmejnaz wēne hšchewczanjwo možiwšto, hšchewczanjfa gmejnjfa mysl dha by šo tež ščwclata gmejnjfa naša mšwta, a j njej wle ščwclaj. Šaž jenošiwne duške, ta wšw žyle gmejnj a kralewna hwoje myšle šhrowšče, ta rjez hšmionice wšchewoležje, paž možne nawalne, paž štradije mōrtaje, a powołani faž njewowolani ščwclaj myšla tam a šem ja ščwclani, tutym bracham wotwaracz. Šlowny brach paž a šlowny ščwclaj štradija jo hmo pšchacz a pomewowacz. Šamny je njewēra, hščež jo hmo dawerjenje prječ cšhšmjo, pobrachowanje hšchewoležje, potajim pobrach na wšchewoležje, dobnych pšchajam, mēclenju, na hšamow pšchewannju, ščwclowci, domajnowci, a najwšchewnišči ščwclaj pšchewczjo tutemu brachj je wšchewenje k Wšhu, wšchewoležje pšchew nim, dšwēra k njemu, ščwclenje w jeho wšchewach a potajim wšchewenje jeho hujatj a ščwclaj wšchawow we wšchim našem

Womhaj Bóh!

Czyſto 49.
8. dez.

Łétnik 11.
1901.

Szerebke njedzelske łopjenka.

Wubawaju ło łóžbu ło botu w Szmołerszj knižicznicy w Budyſchinje a ło tam doſtać ſa ſchtwórtlétu pichedplatu 40 up.

2. njedzela adventa.

Rom. 15, 13.

To najlěpſhe na ſwěće je lubość, tať je něchtó raſ praſił. Dale móht k temu wiſchiſtajić: To najnuſniſhe je wěra, to najrejněſhe pať nadźija. Škotre žiwjenje je tať cšmowe, ſo ani hweđićija nadźije w nim ſwěćila njeby. Šur ło prozuje na nadźiju; dźelaćeť cšata na miđu, wojować ło bėđi dobyće dla, pućować ło wjeſeli na domojwóćenje, nadźija łóždeho ſkheſcijana pať je njebyjeť kraleſtwa. Ničtón njeje tať ſbožowny, ničtón tať njebožowny, ſo njeby žaneje nadźije měť abo njetrjebať. A tola — tať huſto nadźija žaneho dopjeljenja njenamata a na jeje měſto ſtupi potom ſadwělowanje. Wimamy žaneje nadźije, kotraž njemyl? Wožu budź dźať a tħwałba. Bóh luby Knjeſ je ſkheſcijanow nadźija, a tón woſtanie do wěcznoſće. Tuta nadźija, wot kotrejſj naſhe Wože łoowo rěči, je to najrejněſhe na ſwěći.

Taťta nadźija je nam ſkheſcijanam jara nuſna, pichetóž to je naſcha wiſchiſknoſć, ſo bydamy boba-bojalne žiwjenje wjeđli, to pať by ſo nať pichetóžto byto, njebyłi nam njebyłi Wóž žwoje ſlubjenja dať nam k troſheť a k poħylnjenju. Škheſcijan dyrbi ſejepliny być, tať móht pať huſbeniſtwa ſwěta knjeſeť, njebyłi wón ło troſhtowacž móht w napoħladanju na łónž w trachnoſci, kotraž cšata na łóždeho ſwěrneho ſichžnoſherja. — Škheſcijan ma tħróble wojować, ale ſchtó njeby woſtla-był bjeſ teje wěſtoſće, ło napoħleđu tola dobyće a trónu

žiwjenja doſtanie. Škheſcijan dze ſbóžuje wumrjeć, ale ſchtó dzył ſtupić do nozgy ħmjerće a rowa bjeſ nadźije wěczneho žiwjenja? —

Knj rólnik ħwoje ħymjo wuħywa cšatajo na žně, tať wuħywa predať ħymjo Wožeho łoowa we woſadze. Rola wutrobow je huſto twerda a ħamjentna, a ſda ło, tať by dźelo bjeſ ploda byto, ale my wěmy, ſo naſcha próga podarmo njeje w tym Knjeſu. Cšeho dla ło bu ſtoržić bjełbóžnoſće cšowjeťow dla a njeměry dla. To je nam naide ſbóžniť wičitłto do pređa praſiť. Taťſch dźelaćerjow tón njebyłi Knjeſ do ħwojeje winizy trjebać njemóje, tiť ħu bjeſ nadźije. Prawiza teho Knjeſa dobyta. Je-li w žanyam cšach, dha je nam nadźija trjeba w naſchich cšachach. —

Šchtó pať nam tutn ſbóžu nadźiju dawata. Róžba nadźija, kotraž bebi cšowjeťojo cšinja a wumyſla, ma ħmjerć w bebi; žiwu twerdu nadźiju mamy jenoť mot Woħa, wón ju nam do wutrobny plodźi, a nať ſ troſchtom wofſbóžuje, je-li to wa jeħo łoowo fedźbujemy a naſchu duſchu jeħo ſlubjenjam wotewrimy. O njelazpnoj wuħnjenja łonch ſchradchow ſ Wožeho wjeħa w twojeť madoſeji. Ĥuſto je byto ſa ſchěđiwa jejnićki troideť w ħuſbeniſtwe, tħchnoſci, ħaj w ħmjerťnej nuſy taťte łoowo ſ biblie, kotreť je jaťo dźeřo dyrbať w ſchuli ſ prózu nawuħeť. Š Wožeho łoowa cšerpamy my naſchu nadźiju w žiwjenju tať w ħmjerći. Wiſheſ Jeħom ſchryta mamy my tu wěſtoſeť dopjeljenja wičitłki Wožich ſlubjenjow, to pať je wěrzacych ſkheſcijanow

Uci pichijahju hvojachdu a fódzu, fotrúž f tutej wójnje pichijahsofje, kamien hem pichijehju a tute kamjenje na fopizu položehju a f nimu ištjiricobahju itohu natwaridnu, pyramidu, fotrúž je hišječe dženka hiata jako pomnil pola Paardetracala. Pichijahba, fotrúž je ho pidi tutej ištadnosjei wotpoložija, Paardetracala pichijahba reła, fotrúž je lětny džen ho wot tuteho cžaha hem jako narodny hwojehjen wot Transvaalfid hwojce. Ho hwojehcenja pola Paardetracala wójna w lěće 1880/81 wudžje je hwojimi wot bierow dohynim biwami pola Zingago, Amajuba a Lengs-Mek. Wona ho f tym ftončzi, ho ho jendželste wóšlfo naľad lěčje a fraj bu njewotwižny.

W Septembru 1899, malo njedžel piched wudyrženjom wójny ho wulku ludowu hrowadžišnu pola Paardetracala hwojimi wotnič, hódžej bu f nowa na to poklaue, twjerdže a fruce f wóžnym fraj dženčej a jon pichedžny njepichedžej falcitaz, a hač runje teľoh hišječe nětofi dwelowachju, ho f najbórđicemu, f wójnje njepichedžej, tola teme, fotrúž mójšedje wótridcho wob- teľžowacz, malo nadžije wostu.

13. džen hodownita 1900 břiše buruw rjane dohweje pod Beyerfom wobradžene; žyke lěhuw generala Clementa f wjele wčžami a jatyni jim do ratow podže; to hrowbóľž buruw powomi. Hijo tudyk přebje bē na wóšitich wóbydelci a wóhē fonauda we wóšotofej wuľahija data, jo duryba ho na farmje Dwarsofontein, něhōje 12 mil f połobnju wot Olifant-Mek, na dnju 13. hodownita hrowadu ječej, jo budy Paardetracali pichijahju wobnowili. Swjehčeleni na nowych dohwečah burja f wulłini čyrdždani hem pichidžehju, hač runje ho teľ njepichedžej wóšlfa blizachju. Swjehčej hamón pak ho bjes fódžeh wuľenja ftonja.

Na 15. hodownitu, lětnym dnju bitny pola Klenisa, burjo pod generalami Beyerfom, de la Reya Smutłom wóšoto mōteje hōrti na Dwarsofontein ho hrowadžišdu; na jeje wjeľichdu duchowmy Kriel f Pretorij, fotrúž pak je f burani hōhju we wójnje, wōdatu wot najwōšebnōich wuľichfow, f bōľehim předawanjom f buram, fōtje f dšļa ftečahu, f bōľa po hōrzy hōčahju, porčejā. Tuta reč bōľeh jara tuta. Wōn projideje: Za wójna a wōšitfe čerjpenja, fotrč žu na najč lud pichidžej, fhu hōfjanja reła Klenja. Nač lud je wot dohryč počinkow hwojich wōžow wōstłup; wōhō njie byto, faž by hōč duryhato we wōženja fraja; teč ju dšwihw jo njiečnu hōrali, faž by ho nam to pichidžehfahō. W tym wōhēm je njepichedžej wimu pital, jo by nam najč fraj přejč wōš. — Generalaj de la Reya a Beyerš pobōnje rečejdžaj, a potom duchowmy Kriel hrowadžišnu ftončzi, dōwž jich napōminahčej, jo duryba ho f mōdenjion a počejenjom na hwojatu pichijahju Paardetracali pichidžowacz, fotrúž ja fōžedho wōminajeni, jo njedča přebje brōnjow f riki položej, hač njie fraj njewotwižny a hwojodny a budyč taf ja fōžedho hač do jeho ftončženja 16. hodownit polatny džen. A taf ho ftončzi 15. hodownit jafō džen pichidžowotwanja f mōdenjom a ipewanjom palnow. — Zahe rano 16. hodownita w 6 hōdž. — fōňōjo hōjo čōpof palečje — a wot wōžnozy hem bōčde hōimot kanonow njedželstehō generala Wraodwōda hōľdžej, fotrúž f burani wōt Wōthu wōjowōldje, generalajo a wuľichf pod pichidžitowom duchōwneho Kriela, fotrúž ištjiricobahju fhorboj Transwaalfje njiechdje, w hwojatočnu cžahu na hōrtu dšwihw, ja nimu wōšitzy druhy, mužjo, žony a dšejzi, palmy ipewajo frowčahju. Hōrta wōšitzy na toľna padnyhju, wēzy a flobuki hōbi fčahahju, a duchowmy ho mōbdeľe, proško f njiečej žōhnowanije a ištiti, jo budy wuľichf hwojati hōbi hōrtu dšejčej, fotrúž ho wō fton fčini. Na to najpřebje generalajo a wuľichf poľanau a f wōľbōđiceni prawizu a f najč hōrtu pichidžahju tui pichidžahju, fotrúž jim duchowmy přidōhrat; po mōch burglerio a ja nimu žony a dšejzi tui hamu pichijahju wotpoložichju. — To je jawečje hwojaze, tuta mala čyřōbka, fotrúž tam w hwojci jendōrōčej, njewōdōmnojčej a w hwojini tritum dōwčerjenju na žiwcho Wōha pichijahba, wōšlfa najwōšetcho falcitaz žyke jemie je hwojcho fraja wuľnacž — njieje to fhoru faž bjes roľma ipōčjanije? — A tola, fōžby je pichidžehčejem wu tui, ištžōž je hōbi a jo fruce dšejzi. Wulki džen f tch mužow, fotrúž ju pichidžahli, je jatw a hōwjeny hōľbō jatwa je; žony a dšejzi žu faž hōľda ftonu hrowadu jeľnate; fpolene domy, dwory a wōbūrtene murje do tola wōšoto polaju, fač mōžny, gwaltny a njehčimny je njepichedžej, a jo je šōwe fraja na wjele lēt jabuhčej, — a pichedho wōšidhō a hōjnitcho ruzjož hōimot jendželčij kanonow na to dōwōmino, jo piched njie pichedlawazym pichedčehanjom piched mēru hōľneho njepichedžela

ujieje žahyn mēr, žahyn wotpocžink a so hōjo blizidji džen mōže jim žago nowe cžejte wōjowanja pichijehčej. — A pidi tch wōhēm tuta čyřōbčejka ludji, tute male tyžaba, na to pichijahju, jo dšwōža tuteho po ftonawitach hōčahcho njepichedžela wuľčej a hwoj fraj wuľwōbōđičej! — Njeje to faž wōtōwōčej? A tola ju mužjo faž de la Rey, Beyerš jafur hōwmy, fotrúž ho njedabža famulčej a derje wjeľba, ičho čžinja.

Tuta hwojatočnejš ho f tym ftončzi, jo najpřebje fōžby f wuľichfow kamien pichijehju, f fotrúž bu na wjeľichf hōry ištjiricobah fopja nakabžena. Na to wōšitzy burgherio, mužjo, žony a dšejzi, do dšewu rufow fčipatni, nimu pyramidi dšehju a fōžby na joni famulčej položej, taf jo bu jena wuľōfōčej dwoj metraj. — Duchowmy Kriel na to tūtōn nakabženy famulčju ftoťo fupiwich, ho Wōhu dšawōaldje, so je jim wōbōđil, tutu wulku hwojatočnojč dōwōčej, fotrčej falcitaz a wōjompnječej budyč do wōhēh cžahow bāle žyke, a wōľwōč, jo je wōbhamjēne, tūtōn pomnil „Eben-eyer“ mjenowacz. Potom generalajo ludji napōminachju, jo budy frucej a twjerdžej wōšlfa, a ho njepichedžej njepōbđali, fotrúž dže jim pōbđeni fuľ fraja rubčej. — Tuta pichijahja je wōhēm nowu hrowbōľž dōta, jo burjo f tajfej wutrajnojčju, imužitočju a fapafōčju wōjnu a brōnjow njepichedžej, dōfeli žu f najwōšetich pichijahju na to fupwani, hwoj wōžny fraj hač do pōbđedho muža ištłitaz. Mōž wjele buruw ho teč dōtal, wōt hōdu a fhorōje njepichedžehju, Zendčej cžanam pōbđā, žōbny jeničej fač mjes nimu njie f tch hamu, fotrúž ju f nowu Paardetracali pichijahju čžimili a „Eben-eyer“ na Dwarsofontein twōrili. Hrowbōľž tuteh ludji ho jahubčej njehōbž. —

A temu džu pichijajčej, ičto pichedžda fnejčejta w Dranje- fraju, Steju, w hwojini lěčje na najwōšetcho jendželstehō gene- rala Klenčenera wō njiečžich wōbłhijnojčah pichē: „Piched lētom bōčde žyľ Dranje-fraj we Wōľchid ratuľ f wuľwōčjom tcho, hōčej fonaudat Knašbōr je hwojini wōšlōm ftečej; runje taf bōčde w połōbničej afrikanfej republjiz; wōna bōčde nimale žyľ we Wōľchej mōžy, jeno nž te mēľna, hōčej generalaj de la Reya a Wōthja pichelwōšidžat. Nēto pak je žyľa Klapfa felenija f njelchimi fonaudami pichēčejnija a wu njiečžej džen teje hameje wōbłhijčej a po njie cžaham faž ho nam ipōbōna, a tam ho nam wjele, wjele mōwōwōwju pichamjēnje. Wō wōb- hōčejče w Dranje-fraju hōwne mēľto, želčijny a něfōtre male wōh; žyľ druhi fraj je nač; w najwōžy mēľach a wōvabžah my hōbōfow poľanajny. Čyľ taf je w Transwaalfi. Wō dšwibny ho ja prawo a prawdu fhorčej. Wōľch mōž jeno taf dōľoto dōžahja, faž wōľche fānomy. To bōhmy wōdu kabžiju hōbiłi, wu tch ani reč njiečej.“ Wōh wōbradž buram bōh mēr a hwojodnu. M. H.

Wšchelate f blisla a f datofa.

5. decembra ho faľte lūžije duchownoťno přeni ftrōč f konie- renzy pod hwojini nowym duchownym wōbčerjom ftonēm wuľich- jehm žyľwimfem rabčelčom Weyerom hrowadži. Kriješ wuľichfch žyľwimfci rabčelčej mēľsteh hwojag rēč, w fotrčej duchownyh Križizy přeni ftrōč poľstow. Wōh žōhny jelo dšēto w najčej Križizy a w najčich herbškim wōbōbōd!

W hōčōřiwōwom hōimje jedna ho tu fšwili wō nowym žōwmy fālonju. Swōbōdowmōžiti a fōzialdemōftratojo f wōtrym hōwami pichēčju žitōwenu žu rečahju. Čač runje je njiečžina ja pōwōhijēne žitōweho žā, pichēčijwizy tola wēčje wōšitfo ipřajta, jo njiehy ho ratarjam pōľpēhēne jich fšwimych wōbēhijnojčejow pichijehčej.

Biblija mjes herbškim ludom.

S naľawka kniřka fararja rčurčija Jakuba w ewangeliko- lthriřkijch nowinach wōľwjencho.

(Potražowanje a ftončženje.)

III. Trjebanje biblije pola Zserbow.

Hijo w fšwim rošidčerjenju biblije mjes Zserbowi noma- ľany dōpōľas ja to, so ho pōwšitfownije trjebāčje a trjeba. Wšchōťno ženo prāčdenije naľehōho cžaha, hač je hwojowne roš- ičerjenje biblije teč mēra fa hōwstōwom pōtrebnočej, ma so načej herbški nimale hame wuľny lud a ja načje w žyľny žu famōžite wōbłēdčelčew hōwje hwoje wōtōhōwjenje. Wšchōť nač lud ničjo njefupnje, ičtož trjebāč njedja; wōn fupnje hwojini bibliju f wōt-

pohladom, v njej čitaje. Kak huzto ho vovt večerovanščik biblijoju jednortički vudavav njuvstoli, so buchu mčobzi mandjelzju vovpavbože v njej čitali a ju njuvchu jako vudu do idflekčanzcho khamora potolizji. Kak huzto stariki bibliju kupuja sa džęžo, kiz do šule stupi, i vovpavajonm: „Moj mčobzi jemu naju hobu dacz, ale tu džęmoju tola pčęso domu mčę.“

Vot pręnocho herbstcho vudavka biblije hacz i najnovičęmu je ho fozbemu vobębite napomnienje hobu dalo: Bilnje v bibliji čitacz. Vodomu tu fčowu i pčędęreče pręnocho vudavka (1728): „... hy-li pak febi bibliju kupil, potom febi ju jenož njewob- hľaduj, njewujni ju jenož do ruki, pčętož to tebie fbožncho činitę njemōže, ale pčajal tebe kniga v njej, čitaj ju i nutnočju, se žabanjom, i pilnočju a je fudobomlivočju.“ — A javečęje tajfe dobre wuozčju ho so vovt wotrobožę Sęberow fatorjenite, ewangeliski herbsti lud rad fwoju bibliju čita. Wiči fčorotožu drje knižicęcho fęvovstke nadebnęčju, dofelj hu fčano njęnšęke kniže a dofelj fčori wobębie fčertnische i fčowu luczja. Wiči vovpavjenjadj pak ho rad biblija hobu na blido potolizji.

A ma dha te čitajne biblije fwoju mōz nad herbstim ludom? Čini i čitarjow pofčurčarjow? Zwęrimy febi „haj“ prajęz. Sęny vovt tebo fčoleni, wo najšim herbstim lidu nędcho druhe fčwalicę, hacz hnadu Božu v fčęhritęhu, džęzčuti ho pčędęratnja, ale węm, jo je bobabojnščę a fčalofčwęrofej najšęcho luda, pofčurčnščę pčędęčju wofęje wofčnščę i nęfotere dobre imękjenje jemu fčękčępčene a pčęčęane pčęs Bože fčowu, fčotęz v mčęstęnej ręčji i njemu ręčędęje „v zęrbu i v blidje“, pčętož wofčite pięmo. pčęs Bože nadmjenje date, je wužitne i wuozęuju, i bobędęju, i fčwęrenje, i pofčępčęju v prawdobęki, so by Boži čłowjek fčowajm był i wščęmu dobremu fčatkej hotowy.“

Wščę wščitčik hwęsdow.

Wščę wščitčik hwęsdow
Kak je tam męre wščo,
Vob njębčęstim wofčofom
Na fęmi, nad morjom
Swętnę hofki pofčujęda wščo.

Wščę wščitčik hwęsdow
Kak bębi wščo fbožne bęz!
Wv węhčela na fčwęčę,
Čęhčęčę nęł wote mnje,
Ta čęju v njębju węhčele mčęz.

Wščę wščitčik hwęsdow
Kak je tam bōlje wščo.
Na fęmi je męp, fčwęčę,
Tam pak je wofčabanje;
Bōjka fčwęnščę wofčwętti wščo.

Ernst Selaj.

Ważnosć wufnacja.

Wičirodočęstunizj vęra, ju džęz jena pčękta męb namaka, wona hęndom do fčotčja ho wręčji a fčwajim tovačččkam to fčewi a wone wofčite hobu lęčja, jo buchu męd wotnočęm. Wędęrbčęli mę, kiz fčny mę męd v fčale Zęfęhu fčęhritęhu namafali, tež žęhnowanje fčwajim fčowuščłowękam fčwęčę, džęz mę wufnacęje wo Zęfęhnowęj lubofęi wotpotolizju? Tam je dofelj ta fčōdęcho, dofelj ja wofčitčik a dofelj ja wščę fčęfju. Bōjčęje a džęčęje ho i nami. — Čętož mę febi v fčęhritęhu pčęęęm, mę fčōzbu čęf namafam. Džęz džęmę węčę, namafam węčę. Džęz džęmę wofčitčik — džęz mę naly a vęroch i fčęhritęf pčędęčęm, — potom v nim wofčitčik namafam. — Wščitčik je najšę; wv pak ičę fčęhritęhowni.

Węti žiwjenja,

i nęfotęd wofčębnęd fčępčędęf fčwajęcho pięma wuwędęęne.

Zaf. 3, 16.

Džęz famiřęje a fčwada je, tam je njęriadnščę a wščęla fčwęz.

Fčęhritęhownę, jędny žęhritęhowni węčęf, praji: Sawiřę je fčō, na fčotęmę čęrt rad fędęi; mōšę tež derje węro bęz; pčętož

fawitęm čłowjek je prawy gratz čęrtca. Wščitčik je jemu napčędęčju, fčotčō tōn druzi dobrego wofčędęje; tak, kaž jędny wofč na druhebo mčęzji, džęz do fčęhritęje dęę. Džęz jędny nędcho dobre čęni, dha to fawitęfita njęrta; a fčam tola žęnu wufčitčiknščę a žęncho fčōtčja k temu nima. Wičidžęli nędcho i wofčotęj čęčęzi, dha jemu tež fawitęz ja pčotamōžę, fe, kaž fčōwajm ičęni, a węta jęcho dele fčotęčęz, hby by runje pčęby pola njęho fčęhčę jemu wjazv dobrego wužiwad. Kak žōdławje jędny fawitęm čłowjek won hłaba; ale wōn doftanje napofčębu tež žōdławje męlo. Wščętož kaž wōn njęje nęčō, džęli njęriadnščę a wščęlafu fčwęz nęčęnił, ale tež wōn ham žęnje i njędnu dobremu njępčędęni, tak kaž fęriawę žęčelo a čęwęje drjewo fčęruja, tak fčęruje fawitęz fčwajm fčamęhu wutrobu, (Wščęf. Zaf. 14, 30), a fčędžęzi wębi fčamęmu wjazv hacz temu, fčotęmę fawitęzi, dofelj wōn ham fčwajm wutrobu wędęi, dha fčwajęcho blizęčęcho fčōzja, fčotęz jemu njępofčęčę, a tola fčam žęnje jo njędōitanje.

Węta wutroba, džęla dha tu fčō tak njęfčōwowna čęničę? To buž dalofo! wofčędę węčę wjazv fčwajm bratram čęčęz, bobatfowo, pčęčęni a fčōę, haj wofčitčik, fčotčō jim tōn knęz vofčęje, dha buđę tēbi tōn hnabę Węčęz tež dacz, fčotčō febi węwa wutroba žaba, a čębōž fčō węwa węta nadžja.

Čęamapafčęnščę fawitęz, hęhčęje,
Wščaf Božo njędaj wē mē bydlicę.

Safatfotę a wščę jębanje.

Čęhčę wote mnje pčęęz hōničę.

Najwščęfcha lubofę.

Wičipofčōdno džę pčęhčęto a muręrio, fčotiz pčęti twarje jęnęje žęręnje v potčōznęj Zafotčę džędčam, fčwōj gratz na bōf potolizju, jo buchu hōdčimtu wotpofčęmli. Wobōd džę fčoro nimo. Nęfotni fčōdōstje węstaczko pętadž a ho fčęhčęmę; druzi do blifkę fčotęmę dōdōčędu. Ale jędny njęs nimi bę, fčotęz džędę węčębōnił fčęhritęhownę a niz wōt fčłęba fčamębo, ale wōt fčłwa Božęcho žiwj. Wōn febi fčwaję male mōdčifęje knižki do ruki wia a v nič čętōidę. Jędny fčōwizčęfčęnił nimo džęčęje a ho jęcho hanjo pčęfčędęje: „To drje je nęfotni hętōrja wo lubowanju?“ „Wępawōžę,“ pčōbajm muręj mōtmōwli, „to je hętōrja wo najwščęfčę lubofęi, njęnizj wo teč: Zaf je Wōh fčwęł lubowad, jo je wōn fčwajęcho jęnizčęfcho fčęna daf.“ M. H.

Węoje najdžōřęfcha fčłba.

Najšja fčęhčōrta je wo fčwajid džęčędę prajija: „Węčę wščęm, fčotčō je ni Wōh lubęcho a dobrocho dha a wofčofaf, fčō fęmi męje džęčę to najčłwęje. Wščitčik drubę, fčotčō tu na fęmi man, dęrbju pčęęz dacz; moje džęčę pak, tal ho nadžjam, mōžu febi hobu do njębęs wiačę.“ To fčō fčōte fčłwa. Wępōmā je derje, a wotčęčęf fčwaję džęčęi v bobabojnščęi a pčōbōznščęi, jo prawy pęcz namafaju a fčōdžja, potom fčęhčęf tež tu fčam nadžjam, a węoje džęčęi fčōdžja węoje najwščęfčęje a najdžōřęfčę fčłba na fęmi. M. H.

Nędčōt i rospominanju.

Staczatka v najšmę, džęz je fčōtčowom lęčęo pada, čęhnu pčęsę mōrio, maja wščęje fęhčę fčęrę njębō a fčōdę fęhčę fčęhčęmę wōdu a džęz tež pčęni fčōčę dalofo pęčęowanje čęnja a čępęti fčōj je fčwajimaj węčęfčōmaj njęwibęja, ani wifčęli njęhju, fčotęz tamnu fčōnu morja lęčę, ho tola męhčę njędōdja, ale fčōwčę- čęhnu po wabęnju, fčotęz je jim fčwęričęł do wutroby potoliz i njędōwčłnja, jo tam čępęti pōwčęf, i temu fčęlene fčōmę, lęčęja a fčōdę namafaja. Tajfe wędędę dōwčęrenje je nam fčęfčę- fčęjanam date v najšęj węčę.

Dalifčę dobrowōlne dary fa wōhę armenifčę fčwotę:

Wičęf i fčaręja Węfōfaka v fčwōdžęčęju:

W. W. i Węfōfōrta	3 hr.
W. W. i fčłrtin	2 „
W. W. i fčwōdžęčęja	1 „

Čęmādę: 6 hr.

W njęnęje wōbōdij fčęstow praji wutrobnę daf

Węčę, redaktor.

Čęmōwlinę redaktor: fčaraf Węčęz v Wędęhčęm. Čęhčęz a naklad Čęmōwleręz knižicęfčęčęnęje v Wędęhčęm.

Womhaj Bóh!

Czyślo 50.
15. dez.

Rěčnik 11.
1901.

Szerbiske njedźelske łopjenka.

Wudawaju ho tóždu hobotu w Šsmolerčez knižičnišćetni w Budyšinje a hu tam dostacj sa šchwórtlětnu pichedpłatu 40 up.

3. njedźela adventa.

Gody ho bliža a wšitko, młodži a stari wjeheła ho na hwiżdženje dnj. Rěždy dze rady wjehele hody hwiždźe, ale t temu štušca hodowna wutroba, to je radošćina a wjeheła wutroba. Kak paž ju doštanjele? Na tole prašenje wotmołwi Pawoł w ličje na Jil. 4, 4-5: „Wjeheleže ho w tym knjeju tóždu cjaš a šašo praju wam: wjeheleže ho.“ Kaž David je hwojimi mišyni šyntami kralowšće hary njeměrnych cšmowych duchow Šaula wotehna, tak dze japošćot Pawoł rdy hrudnoće Filipišk je hwojimi šlewami wotehnač. Wón šam bědže w cšbnoće jastwa w Štomje a wšednje w štrachožki hwiždze, a tola we wšedem hubejštwje w najwjetšej nist. „Rěždy cjaš wjehele“ to bědže jeho šajna myšl a jeho napominanje ša hwojich lubych. Kak štušca a wjerdže dyrbješe šajta jeho wjeheleč we wutrobie šatožena byč, pichednjwo nej žane šylin, žana bololeč, žane rječašy žyle ničjo njefamožach. To bě wjeheleč, forraž cšmne jastwo taž šlěngo rošajni a hwiždze šahabowajo wyšta: Wjeheleže ho. Džejki šweta wo Bóžich džekoch praja, io šu šhubži na wjeheleč. Ale pomyšleže: Šdžto je wobžarowac, wučomnik teho knješa, tiž wšak wjele šota a šleborna nima, ale je tola šmutošnje bogaty na njebeškich šubach, šwontowje w šhubo- bje, ale tola šbóžny we wutrobie, abo šwět, forraž tak wjele not wjeheleho rěči, ale to najšubšidej wutrobie tola njebožowny, hubejny a bještrošćny cjaš na džej

hubejny? Šdžto je wobžarowac, tón tiž hebi se šionu wulte pšmjo šapali abo tón, tiž w šhachach hebi wobeh šarali, io ma žyž džej cšopu jštwičtu. — Wjeheleže ho tóždu cjaš w tym knjeju, to je to potajštwow praweho kidejčjanšeho wjehele. W tym knjeju je šatorženjena, i njeho ho žorli tož cšeršna šleborna žywa woda. To je naš knjes Šhryšćuš, naš Bóh, tiž je naš se wšedje nudy wumotk. Šdžto by šula šemja, njebyli wón na niu wšidžot, do doliny tyšdnoče, šdžto paradis? — Šhubjena nobdija, šdžto nošde žimjenje? — ščej hwiždze! Šdžto našca hwiždze? Šyštng tóžz i rženjom! Něk paž wjeheł ho, o kidejčjanštwow, šwět bē šhubjena, Šhryšćuš narodženy. Něk žane brerajo tak cšezte njeje, io njeby ho šulež hodžato, žadny šrěch tak wult, io njeby wodobowanje namakal, něk je wěćina pomoz, wěćne wu- moženje namakane. Wjeheleže ho w tym knjeju.

Waldha měrowež a młotč paž badž šnajomma wšitćinu ludžom, haj wšitćim ludžom; Bóh tón knjes žadny roždžel njecini mjes štymi a doštrumi, ale je hwojiej šbóžnej bnadž šhadžec bał wšitćim cšlowjelam. Tak tež njedachy my wotwožowac, hač je nčdžon lubože hědny a hebi pomoz šakluzi abo niž. Šajta pomoz paž njewobšleji w rjanych šlowach, wona buž šnajomma pichš štući me wěrošćej. Najprjedy we woda- wanjju a dawanju. D šajti rjany puč t hodownemu wjehele, džej bratrei, tiž je na tebi šhryšćuš, i wutrobu wodobawač, a jednota a mēr w hwojbach a mandještwač knježi. Š temu njež potom pichidže dawanje, to je wjele

Womhaj Bóh!

Czytło 51.
22. dez.

Łętnik 11.
1901.

Szerebske njeźelske łopjenka.

Wudawaju ło łóždu łobotu w Szmolerskej kniżnicyščetni w Budyšinje a ło tam dostać ła šchwórtlětnu pichedłatu 40 np.

Łody.

Łody — to je křesćijaniski šwědžen, kotryž je wot wšěch rěčnych časow starym a młodym najlubšy. Žadny dźiw! Łody ła šwědžen łubojće, a łubojć šwědželi a dobywa wutrobu, łubojć je Wože křónžo žiwjenja. Tež druge křesćijaniske šwědženje slemja nam łubojć Wožu, ale łody nam ju nanašłubojniško a najjašniško potašaju. Wšěch nam předuje cšiki pjatł a kłubotoljeć, jutry tu wšětoljeć, šwjatki šwjate pšmjo łubojće, łody pšcipowjedaju nam: kšódtle a łubolne wutrobny pšchemwinja mōž Wožeje łubojće, pšchetōž tak je Bōh tōn šwět łubował, jo wōn šwojeho jejničeho šyna dał je. Šodowany dar je Jezus Chryšus, wumōžnik šwěta. Šmjerć be pšches mēru hōrta, hrechow mīda naš cšwilowajo nam štajnje pšched wōcšomaj šrejšeje, wēćina cšmowota nam hrojšeje, ničtō žo žiwjenja wjēšelič njemōžejše. Wopramdže, nam be wumōžnika trjeba. Wj trjebachmy šbōžnika, jo by wōn był šboje ła našeje duše, trolčt našeje šwēdomnjo, radošć šrudnych, wōcšejšeho a hūbijnych, — šbōžnika, kř roššwēliti se šwojej wērnōšću wēdných wōczi, kř wujebna se šwojej štrwy cšlowjētno, kř pšches šwoju hnadu ło šmili nabe wšchitkimi — šbōžnika, kř by był wjēšele dječzi, mēr starých. Žało taži wumōžnik a šbōžnik narodži ło našch luby Jezus, wot Woža, šwojeho Wōžza jato jejnički šyn nam daty. W nim šjewi ło

Woža łubojć, šmiluoljeć a křaškowje. W nim mamy dopjeljenje wšchitkich wjēšchēnjow, křlēs wēćneho žiwjenja, šwētlo šwěta, hōrjēštanowanje a šbōžnojēc. Woža wīchchomōž dječzi njebješa a šemju, šwētý a šwēdný w šwojej ruzy, wōn rošbōžlujē trōny a tralowiste trōny, ale jenož jejničšeho šyna mēšejše a teho wōn nam da. Wōžšć ty křtutoljeć tajše łubojće wopšhējēc.

Ła taše wāchujē dostawa ło nam tutōn dar? Žało dječžo w křobitu lēž, powjēba nam šwjate pšmjo. Bōh ščini ło cšlowjē, wōn ło njebanibowāše ło wuprōdnjē a wotrocžkowny šchalt na ło wšacž. Žana wotrocžkowna bošoljeć njeburbi dale cšlowjētn wot Wožeje šwjatoljeć šbalenych dječžē, wēćny šudnik pšchemēni ło do mīlōšćiwego Wōžza, pšči křobitu w Bēthšchemje je cšlowjētno šašo nawulke ło modlēc: Wōtēcze našch, kř by w njebješach. To njebješe dječžo pšhōj, jo bychmy je lubo mēli a hōrje wšali. Šamōžšch wōjny wutrobu šwjerdbjēc a tajtu pšřstwu twōjeho šbōžnika šazpēwacž? Našcha šbōžnitowa łubojć naš wšchitkich pšchemwinje. Wšchetōž ła wšchitkich je našch šbōžnik ło wobradžiti. Ža špēwāše jandžel: Ža pšcipowjedam wam mulke wjēšele, kotrēž wīchemu łudej ło dostanje. Tu ła jenož wušamšnjeni, kř ło šami wušamšnu a hnadu Wožu wotpošajaja. Žiwacž mōh ło křlēcžijan, jo je Bōh luby křujes runje našch šwēt tak łubował, wjēle bōle dychjeli my docžatač, jo by wōn tutōn šwēt, kř je pšchēpjelnjēny j hēřchom, křšiwbu, bjełbōžnojću, njepōkřuchnojću, njewētru, bīdžiti, jōn šuro- wje křšōtal a šudžiti, ale nē — wōn pōšta šwojeho šyna,

niz, so by hvet budžit, ale so by člowjekow sbožnych činit. Teho wješeł so, o kšescezijianstwo. To je našda radosej w žiwjenju a wumrjecju. Tón pať imjeje kude hody, kiž hwojeho lubeho sbožnika njewita jako hwyedžen-
šeho hojca. O, jo by wón k nam wišitim pšichadzał a sbožnosce pože, žohnowane, wješete hody wobradžil, so bychmy junu i jandželemi spewać mohli: Čžejč budž Bohu me wyhofoteci, mēr na femi a člowjekam dobre spodobanje. Hamjeni.

Prucjowanie po Božim pišnje

abo

laše myšle nadendžeh, Bože słowo čitaja.

Pobawa hwermy čitaj, "Womaj Wóh-a".

I. kniži Wóšajowe.

(Pocražowanie.)

31. staw.

Šakub čžeťa je hwojimi wot hwojeho pšichodneho nana Labana.

I. Šchučka 1—21. Šakubowe šajne jenajše sbože Labana a jeho hynow roshori a šbudži jich šawicj. Dofelž woni žerje na nim rečo, dha bebi Šakub pišce. So by šwajł f Labanom rošwajł. Wóh ham pšichidže jemu napšedže, hduž so jemu po wóžnym kraju šhycže. Wospominaučy wšcho je hwojimaj nandželškimaj, čžejne wón štradž je wičemi hwojimaj i Welopotanšce, jako ho wozny šhacahu.

1. A Šakubej bu powježene, so beču Labanowe džekči je šawicju Šakuboweho pšichowužo bohastwa dla mjes pošu prajite: Šakub je wičite kubo najchego nana pobral a wot najchego nanoweho kuba je so tat wobohacil.

2. A Šakuba bychu tajte njepravne šlowa šawiceje njenje šajmale, by-li jeho pšichodny nan na jeho štronje štal, tat pať teč wičideje Labanowe woblicje; a hlaj, wono njebječe k njemu jako wčera abo šawčerawicjim. Tat wón špólna, so jeho hwofojo jenož to šajonje trnčahu, šhtož bebi pšichodny nan myšleče, a so be ho Labanowa přejdawšja dowěra mēnita je šawicju a i njebowēru.

3. A škjes, jako so Šakub w tajše čžežnoci i modlitwu Bohu pšiditil, so by jemu šaradžit a jeho šatitil pšed njepwajnym narobom, džekče f Šakubej wo šnje: Wšedž so šojso do hwojeho wóžneho trajca a f twojemu pšedčelštimu; ja čhu i tobi byč na dompuču, kaž hyn dotal f tobi był.

Tež tu mamy po powječči fruce rošdeliči mjes tym, šhtož je Wóh jemu šajal, a šhtož je Šakub požižicho čžinit. So je wón byrjal štradž čžečak, šhtož jemu Laban wumjetuje, to njeb Wóh jemu šajal.

Škjes pomla hwojim čžoť bóle pšehes šawicj hšebóžnych, šhba hduž jich pšeh wšcho po jich wól imješči.

Derje be, so njeye Šakub šhčejž lēt do teho hwoje pišce: wšacej i mozu wuotajit. Techdy njebý wón Božu wētū šajnu jo to mēl; tež by wón tehdy přibýnu wučajajnt a by ho do šprowanja pšehes šhobodu pobal. Techdy, hduž nimožči štuw Božu šajnu ja to, šhtož mēl čžinit abo čžežoh mēl ho wšpac, hač mēl wotereč abo wotšac, hduž štejiž jako na rošpuču, dha je derje, hduž i waha špajtal, ale tež ho hinał wóžič dach, hduž so čži f pošptom prajaje njeluta. Ale hduž čže Wóža wola šajnje wola, njemēj šhwiše, so by čžežtože a njelubošce rošpominal, ale tam ho fruce rošpuč. Šchtož je tebe wotat, tón šawiceje tež wuotaja.

4. Ała to pošta Šakub do Labanoweho domu, hduž be Šakubowa hwojba, a šawola šhaleja a Leju na polo f hwojemu šladu, jo mošt ho tam i minaj mjes hšewčami šrečejč.

5. A džekče i minaj: Wšidu, jo waju nanowe woblicje njeye te mni jako wčera abo šawčerawicjim tehdy, jako je mje nučil, jo bych pšichi nim wotat; a tola nima i prawdu žanjeje pšichžim, so je pšchemēit hwoje imješenie, pšchetož mojejho wóžnowy Wóh je so mnu był, je mje požižnowal, jako nēbý jeho, i mojimi šročželemi.

6. A wóž wšicej a móžetej mi hšewčejč, so hyn je wičej hwojej mozu waju nanej šhajuł.

7. Wón pať je mje bebi, hynom přeni šročž, hduž hmož jednotaj wo mdu ja moju šhajuł, a něšto pšichi pšedžejč šhčejč-šćnej šhajuje je džekče šročž moju mdu pšchemēit; ale Wóh jemu njeye dopuščejč, so by mi mošt šchodžejč.

Ričdu džekče nimač tu jako wičedne čžito šrošmiej, ale jako čžito, totrčz ma dopušćojče a došonjenje wojnamjenicj (šhjo šhowo ja tule čžito pošajnje nimalo me wičeh rečžaj na něšto wospičaje a hawoje): wičeh móžne pošpiti, šajče jenož je bebi mošt wumješče, jo mošt pošajnje wumjenjenja f hwojemu wuštjej pšchemēicj, je nučžerat. Pšchemēenjenja pať, i šotymž je pošpajł, počžohowaju šo, kaž dale šhontim, na wičelatore družim pšichano šotu: pať mējšeje jenož ta, pať družba družina Šakubowa byč, runjež njedaju tola po wumjenjenjach wičeh Šakubowe džek. Šakub, jo byh wobšhowal, šelsož ham šaraj, njeye Labanowych pšchemēenijow dla mōrtošal, a škjes je był i nim, jo njebý pōbła šchodowat.

8. Hduž Laban džekče: Wšpane -- te, totrčz hu čžorie i něšotymy bečimy šlecšami -- budža twoja mba, dha wuotajit žyle šladu wšane. Hduž pať džekče: Wščejtoje -- te, totrčz hu bečē f něšotymy načžom šlecšami -- budža twoja mba, dha wuotajit žyle šladu ščejtoje.

Š teho špōnacijem, so je Laban je šawpšom wumjenjenja f Šakubom něbý tat pošajit, jo mošt je wuotžowacž žyle tat, kaž by mošt i mni Šakuba šhewč.

9. Tat je Wóh wšchdjo nanowe kubo wial a je jo mi daw; ja pať iwešjim, jako mje waju bratja winaja, wšchdjo nanow kubo šranj.

10. A jo je Wóh je hwojej wičehomōžnej ruky šawiceje wičho na moje šoje wóžit, wem i teho, šchtož je mi je šlowom šewit. Hduž pšichidže čžak, jo ho wozny pšichi wóžahajnu přeni row po wumjenjenjach mjes nanaš pošajenych došlowawacu, po-šebnuč hwojej wóžci w nozu špaj, a wóžach wo šnje, a hlaj, borany šhacahu na pšihane, šlecžtoje a šhrošate wozny, hač runje be tola tehdy wičoh štot w šladu jenošarōnu.

11. A jandžl Boži džekče te mni wo šnje: Šakubej! A ja wotmōwido: Šlaj, tu hyn.

12. Wón pať džekče: Pošebniš wšah hwojej wóžci, a hlaj, wičšite borany šhacaju na pšihane, šlecžtoje a šhrošate šladu: i teho šhōi, so budže wičho mōdo teč tajte a pošajim twoje. Pšchetož ja hyn wičšito wóžat, šhtož Šakub tebi čžini, šat wón tebe je bebičžim pšichžimow na hwoju šhajuł šowa, a šat wón tebi je šawje bebičžojču a nabrašnojču šajnje twoju pošajemu mdu šročžiti. Temu budu šadžewacž, budu tebi na pošajemu mdu dopomacž, ale tež Labanej pšehes šhōtu šchobu šacžuč dacž, jo njebudželč dale wozny žohnowaje ja njcho, by-li wón tebe dale pšchčejčmo mojej wól čžyt na hwoju šhajuł šhčejč.

Šajše hu jehnjata barbjene, škožuje ho po tym, šat hu borany barbjene: to je šajožl tuteho hana. Šakub je i tym šhubejce doštal, jo došalne Labanowe žohnowanje Bože ho něšole jemu doštanje. Techo dla beču hmož mndre šhōšči njerečawče, a pōbła njehju šhajnje i wšpōšedom. Kunje tat, jako je nēbý, so by prawno přenjeho naroda a nanowe požižowanje doštal, šlečž wičedneho člowjeta nadožowat, tat je tež tu f Labanom čžinit. So njeye i tym prawje čžinit, čžuje drje něšto teč ham. Tat nje-šejšeje žyle njewomajane šhewomej, hduž šmaltojo jeho wino-
wachu, a teho dla mječži rošpomēdajzy bebi to je hwojimaj žonomaj wo tym, šat je wón je hwojimaj šhōšami pomšal, jo by ho jemu Bože šhubejce doštal.

Tat be ho Šakubej šlowe Bože šhubejce doštal, doniž be ho na Labanowe bjes mēny hware wumjenjenja šwajal, kaž nēbý, hduž šejšeje šamšutki na šampjenju Weth-El. Š tym pať so šhčejče njepraj, jo je ho jemu nadožane šhewojč teč wo šnje radžila. Wšcheli-č teč jeho mba bjes mēny jara šwadna, dha ho jemu jenož šhūbi, jo budže wičho šinał, hač bebi člowjek myšli.

My pať rošpomajajzy Šakubowu šhewojč Wóha šhōjmy:

Doj, so hduž je wičēni

Tu w dobrim mērie wotat,

Šaž ho mi šaleji;

A bych-li něšto doštal

Wot čžahnoj hšewčitwa,

Dha, škjes, hwarim mje,

So ničo njepripravoh'
Mi mjes nje njeprijidže.
(Rozkazovanje.)

Advent.

Čet knjica poslušajče,
Ton knjebu je t nam dže,
Pucj jenu pichotowuže,
Won trošt a swetlo je,
Woh, kiž naš njeprirožci,
Nam esyna wotpac dže,
Duž wotewće nět wočji,
Won žyle blislo je.

Naš wumož, kajtu lubošć
Ton knjes nam pobawa,
O duške, mejšće radobšč!
Wam dnje wotamta,
Čdže wot hrčchow naš wumož
Wot fimerce, stačenja.
Won dže bnež naša pomož,
Naš domwjez do njeba.

Won pščinidže t nam na frowečje
We wulke tšudobje,
Wšacž na šo wobčezšmofče
So nafi, we tšubjehtuwe,
Čo frowice moju šdžerzi
A šaprie njebica,
Won džešče la naš t fimercezi,
Č tym frowi štut doštona.

Won doštona, dha četčezče
Nět Boha t šwalenjom,
Džak wumožnifej njefče
Č šwalobomym tšerluchom,
Won pomba wšchitim t hnadu,
Wšchej šchodže wobara,
Nam duške šhoji radu,
Wuđ duška dšatowna,

Ty pšchecelo wiščed lubži
Njelociški, žetu, naš,
Čsy našče šhoje wiščudje
Nět a tež šodž cžoš,
Nam pomba pšchewit'ez hrčbi,
Daj našchim dušcam wět,
A šacžet hrčšdne hnečji,
Nam wotewt t njebu čet.

Čže čzymy poslušowacž
Nět hacž do wčeznošče,
Dacž budžedž naš kam wolacž
Wšched twój trón tšahnošče,
Tam frowi my wčeznje twoji,
Nam ničo njebčaduje,
Šdžer nam'faju šo frowi
Tam šbžni došpotnje.

Ernst Helag.

Čawjata Boža nóz.

as bčiche jara rčjata hymna nóz; bčtu hwečžaty hneč
wobčewalče šmirinjenju semju, a ščebornic meščacžtowe
hwečto dawalče na šmifim wobčezu tustajo jafne hwečki
bšhtotacž, jako bčdu šo njelčžowne dejmantu bšchšćite. — Še
Boža nóz, frowata nóz; Wbž tón širniš wotčele frowiž jandželow
dele, jo bčdu čšlobite wutrobju pšubowali, a tym mēr podali, kiž
fu po wšhlad tejo najwšchitnoje žiwu bšli, a šo bčdu napomi-
najo wo wutrobju tšch šlapali, kiž fu bšes rosmšljenja žiwu, a
wšomifinjenjam šo bšes wužiwania muncž dadža, kotrež mohl
wjele dobrego pšchinješč. —

Luby čšitarjo! Jandželjo pšchinu pšči frowim pucžowanju
tež t twojim wotnam, w twojej širničžy woni tebe pštaja a
pšahčaja šo tebe taf prawje nalcžnje, hacž fu w twojej wutrobje
tež derje pšchitowanaj sa hodoowne wjehele.

Hacž fu bebi wšhlil a šo štarč la t w ojič štarčidch, ša žonu a
džerčji, ša bratrow a šotry a twojich pšchecželow, a hacž ty tež
tšch šabyl njebju, kiž nufu čžetnja, a kotrunž wčezedž je frowim
šamžonjom a šamžnoščju hodoowne wjehele fšotowacž. —

Hacž je adventski čžoš, pšchitowantški čžoš, twoju wutrobu
wucžilčšit, jo je pšchitowana, škože hodoowneho frowjedčnja do
hebie pšchijerč. — Niz wšchudžom budža jandželjo wjehele „Daj“
šahšchecž, w nčotnych haj, we wjele domach budža jim šrudne a
njepšofajne mjesowčja napšchecžimo bladačž. —

Tam je nufa a štarčel, tam paš wšchewobčel, šchtož šo bšes
rošoma wužiwu, njebu tnu čšlowjef taf wjele čžaha wšhajše,
šo šam na hebie dopomnišč. — Woni šapomnišč, šo tón frowjedž
lubošče tu t temu je, nuzšch pola hebie šameho džerčel, tšch
frowiž t wšchitnej lubošči wobbaracž. — Nět je šapanje
jandželow jich naštžato, ale woni njewjedža bebi nětto pomhacž
a hladaja pomož pštajo t jandželam. — Jandželjo žaruja tež
t tym žarowazimij a wšchitnu šo do šneha a prošaja Boha
w njebjechach, šo by šajfnu budžu tšudno čšlowjefa rošwštitil,
jo by šo posbšehnta, šacžučja wšchdžnoho dnja wšchitacž, a dšelowna
bwež wčezneje lubošči, kiž je w hodoownej wotčezji dopelnjena. —
A hodoowne frowu frowija, wone šcinčja najpšchj a dalosa a
wulle, potom čšchčaja šo šunji pšchjo blisje a blisje. Woni šo
šjedowčja je šunjam dšchij frowowu a bšž nětto šjedowčene
wšchitne wšhajto šatž hodoownu tšerluch pšchijowjedaju, potom
pšchjčji šo mēr Bohi tež do wutrobje teho, kotrehož bčdu jandželjo
w jeho šamotnej širničžy wuwbžili i jeho šrudnoho bčja. —
Jandželjo paš rošpšchecžeraju frowe fšchjda, a wčezja šo lašo
t temu, kiž je jich wšhčž, woni fu frowe wšchitno dopelnjali, a
hodoowne šfrowenje namafa wotšhčž tež we wutrobje teho wot nič
wobšchitaneho: Mēr na šeni a čšlowjefam dobre špobšbanje.

Šcinčžje, šcinčžje do wutrobju
Mi, o frowu hodoowne,
Šo bčja ša bčt wuwbžjem,
Duška njedž šo posbšhaje,
Kaž we šamnej Božej nozi
A jandželam we wčezjelach,
A njedž špewa šobu šhaju:
Čžerčž budž Bohu w njebjechach,
Mēr tym čšlowšam na tej šeni,
Šo šo wšchitnim lubi ženi.

Ernst Helag.

Wšchelate t blisla a t dalosa.

— 11. lčtnik našeho čžahopšha šo t frowje blisli. Š lubo-
ščimij šlowami šo w posbšidnu čšhše „Mšionšeho Bšhla“
na naš „Bomhaj Wbž“ špominu a šo lubum Šerbam porucžuje.
Wu tež pšči frowu tuteho lčta našeho pšchecželow pšchumy, šo
bčdu frowiž matnach na naš „Bomhaj Wbž“ šedšimnych čšinihi,
jo bčdu bebi tež na nowe lčto naše kopjeno štalaji. Wone čže
bwež njebšellše natwarjenje la naše lube šeršše domy. Dostacž
je w pšchewatničžaj Šerb. Nowin šož tež pola šnejow dušow-
nych. Ša šhudyd rad „Bomhaj Wbž“ darmo damy a čžybi
tožaju potriečni, šotiz čžezbž „Bomhaj Wbž“ rad čšitacž, w prawym
čžaku pola frowiž šnejow dušownych šamotwicz, šotiz jich žadanja
redaktorej pšchecželnije wšchjuwa.

— Druha šomora našleho šejma je pšči wuradžowanju
šatšitšeho nacžšita bla pomwščenja došhobnoho dawta na to
džiwata, šo njebu šo dawt la šeršič ludiž njepšomernje pomwšchil.
wšhebe bebi žaba, jo bčdu tajfe frowiž, kiž maja wšaju džerzi
ščimwicz, wšhebite položenje doštale. Šole wotwšhlenje wčezje po
žyžym kraju pomwšchitonne pšchitšchowanje namafa.

— Šdžž bčiche pšched šotšim hšhčže wjele dušownišč
šanditawot, šotiz pobarmo na dušownišč šajšotšitrow w Šalšfej
čšahaju, šo šda, šož fu šašo na dušownych pobrachowacž čžylo.
W Šerbach wšhaj w tu šfwiu wšchčže nufa njecje, ale w Wem-
zacž šo pošlujne, dočel je šo tam wjele šanditawot wuščeržnu
pšchitowotrožilo. Wšchowanje wšbšhšmanolčže je na Wšchata
pšched šonšitšotšrowom w Džožžanacž jenož 15 šanditawot čšinihi

— to je položaj tvoj, kotički tvoj, ko prjedy nčhdy na pruhovanju wობзжшшш.

Widnes czemnosci f kwietu.

někotrých domach ho bižo hodowne jachtomy hwočezachu a hodowne tšerluchje jatnikach. W holczencu „f bčemu jeleni“ ho tež hwožy hwočezach; ale to njebežo žane hodowne hwočezki, a hynj spěwanja tež f forczim-nje swy pichidnje na hodownu hwožu, ale to njebežo žane hodowne tšerluchje. Pawoł Napačsk, přeni bželaczki fabricki, šejni hebi wjehehu hožjintu. Wón mějšekeu dobnu hwožbu a bežke bženja f temu hodowny dar doštal; wón mōžejše hebi to popichež. Doma wjechal jeho mandšellša žana na njeho čžajake, a šitšlšna Mačka jenotliwemu bratšitej wchcelate njene wčžki wo Božim bžejču powjedaje, kotřž nčto pichidnje, a wo hodownym jachtomy, kotřž hwočezki ho bōch hwočezka. Žana drje tu a tam jčžo na čžemtu hachu pohlaba, ale wona hwožejšo Pawola hwočejše a ho nježiwaje, ho wón bženž bžejše wošta hacž hewak; wón bžej bežke wjehehu pachof. A hwož mōž mōžanje druhdy wo modlenju a lutowanju pijače, by Pawoł f ramjenjomaj jčžahowal a prajil, to šlara žona njeje f čžajom potroczka, a žana by pichidžowala a pichitajka, jo je čžlowjel wo žiwjenju tala jenož jachtōž mōby a jo dychi wo mōdočōž žiwjenje wuzjež.

W „bčym jelenju“ pijachu a spěwachu a powjedachu, a f maleje pichidžiny bežke hwaaba natkala, a Pawoł Napačsk bežke ho rošniwendit a bežke wotolo hebe bił kaž džini a na dobo Pawołowu pichčejwinik na jemi ležejše — jeho hylna ruka bežke jeho porajha.

Trječemy ani šlawčika njechibny. Wōštachu po šekarja. Wčžat jeho wotnjejčž da. Polžija pal Napačsk da jachtu wot-wjedže.

Pawoł Napačsk jo jatnik! Bežke to mōžno? Tōn muž, tž bežke šajnje na to bželacz, to nčidž mčžo šleho na njeho prajčej njemōžejše, tōn muž, kotřemuz dychejše tež jeho žona najšpějške hwočezjenje dačž, jo mējšekeu dobnu wotrubu? Wčžto tani wón bežejše a wōžejše towarčika pichčž hōbi ležo — a wón hōm bežke wchōžn prořit. A potom mōžejše hebi na hwožu žoni a bžejši. Wčžera wježor w tu hōmni hōžjintu bežke wōn hōmni jachtom wchōžit, a nčto — ho jemu hylši f wōczom ližachu, wōn płačaje tž bžejšo.

Doma — ach, taji bež to hodowny wježor! Wōczenzat bežke hōžjintu hōžu f jeho žonje pōštal, a ta bežke wčž naj-hōžičku wōpizka. Wōna drje bežke prajika, jo Pawołowu pichčejwinik hōžičke mōwry njeje, ale jo wo thorowni leži a jo mōže jutšje wumrjež.

Žana bōrke hylši płačaje, a Mačka ho prachejše, hacž ho hwočezki na hodownym jachtomy hwočejše njejak hwočezka, a hacž nani hwočejše njeprichidnje a hacž mōž Božemu bžejču hwočejše durje wotwercž nječe.

Žato ani nani, ani Bože bžejšo njeprichidžestaj, ho Mačka do španja da; mōž pal žyži nōž płačaje a žane španje jež wočezem njeprichidnje. A jče mužej do jatna jež mōžke hwačataču a f jče šaraj mōžer. — Wčžto budže mōž prajčej? —

Hodowne jwony bežku wotwōwino; duž ho durje wotwercž a žana do tšžž hwačatače, a pichčej nje štejšeke Pawoł. Žeto wōblichž bežke bžejše kaž jčžena.

„Zo tat dalofo pichidnje“ praji wōn, „hebi njemōžhach.“

„Bože dajowanu, a je žywi!“

„Hoi, žana“, hwačejšimaj Pawoł, „ale to nani mčžo nje-pomha, hōžž druhe žiwjenje njeapōczimemaj. Žana, hwožžach pichč hōubnje a dych tebe hōbi mōžšezahm, hōžž mō njebežo jachtomy wōt wōczom padnje. Wčžke wult čžž f wōwōczenju. Wōžlednje pichč drizjo hōm hōwite mēl, hebi na naju žiwjenje pomōžičž. Wudu, tž mō jidnik praji, bja čžžžke čžłneho šranjenja hwočejše ras tž abo šchtri njebež do jatna dychčej — ale žana, hōmaf dychi bwež!“

A hōmaf bežke. Wla čžłneho šranjenja drje dychčejše hwočejše 4 njebežke w jatnik bežejše, ale do forczim wōn wjaž nje-hwočejše. Žebny hodowny hwočezž po druhim pichidnje. W domje přenijeke bželaczera Pawola Napačska ho pichčez wjeheke hōby hwočezach. Žam nčto je šžōžjintomaj šaršchimaj

tž berje wōczejšene bžejši hodowny hwočezž hwočezka. Mačka je f bratšitom a hōtčičku hodowne tšerluchje natwarka. Wōni hodowny wježor jedny tšerluch po druhim spěwaja; pichčez žiwjenje je radočž bžejši, a wōm wjedža, to je hwožim spěwanjom nanowu wotrubu hwočeka. Mačka runje hodowne tšerluchje f tyni „mōmni“ hwočejše ras wupřewa. Žana wčž, jo nani fa jachtōwčž hōžjintu domaj pichidnje. Wōžlednje lšta nani ženje f wōwōczenju pōbže pichčof njeje. Wōčžto pichčez čžłnosci je f kwietu, f hodownemu hwočtu došof.

W o d y .

Hwočejš nam nčt šajo, o hwočža hodowna. Žawčž nam nčt šajo, o hwočža knježowa. Wutš do wotrubow, nani hōwōbo hwočž Daj nam wo lubočž šžōžjintu bwež.

Šežo pichidnje nōž, ta hwočezena f nam, šžž je to šžžž hwočža pichidžekha nam. Wchčejše pichidžowejšaje, wchč hwočezki wy: Knjež, nani šžōžnitu, twōji hōm my.

Twoji hōm wčžžnje, o šžōžnit hwočža, A tobu njed čžłnjem, o lubočžke heša, Njechješa lubočž wumōže jeničžny naž, Wchčž naž wchčički do nježehow ras.

Ernst Helaž.

Gusta Kataž ž.

Šrubna powježž knježkeže jachtjenu tžženi pichčez hōčštu Łužicu, jo bežke nable jemrjel Gusta Kataž, wulžjōžluchny pōšlenik najšžke ewangelšo-lutherške knižomnoho towaršnica. Tčž naježe „Wōmhaj Wōh“ šteji jachtu pichč jež rowje. Wōn je nam doške lšta hwože rjane, natwarjaze tšerluchje pōščel a tat nani hōw hōčšit lud f tyni tšerluchimaj, kotřž bežku f jeho wōwōenje wotrubu wōn spěwaje, natwaril. Na šmjerntu njebežku tuteho lšta je nam w najšim „Wōmhaj Wōh“ hwoči pōšlenik tšerluchj hōwaf f tyni napisimom „Wchčž na dworje mēra“. A Wōh je po hwože njewulžšejšenej radže jeho nčto hōžo wotwōwat, jo jeho čžžto nčto hōžo jpi na dworje mēra a jeho duška čžžahmka f hōžžnifej, f kotřemuz šładaju wōn hwoči pōšlenik tšerluchj ščōnčji.

W šestim žiwjenju we šmjerntym kraju Šwedež wōn nam f rjanej nadžicu, Domž f najšim lubym wo šžōžjintu raju Wchčžjintu pichčez hōwaf f wōžjenju.

Mh pat jemu pichčowatny pichčez row: Mž hnutu bžat tčž fa twōje bžžto ja nani natwarjazu čžžōwōž f twarje-nju Wōžžeho ščaleštwia mjes lubym hōčšim ludom!

Gōlčž, redaktor.

Porjedjenje.

W předowanju 1. adventa čž. 48 njedychi na štronje 190, II, w 15. ruzčžu „šapazene“ wčlaf, ale šapazene (eingefügt). Na 1. str. 2. rowšofa (Spalt) nima w 13. ruzčžu „šahorjenej“ hōčž, ale šahorjenej. F.

„Wōmhaj Wōh“ njeje jenož pola knješow duchownych, ale tež we wšččch pšchč-dawatnjač, „Ššerb. Nowin“ na wšach a w Budyščinje dostadž. Na ščtwōrcž lšta płačž wōn 40 np., jenotliwje čžžšla šo fa 4 np. pšchčdawaju.

Samolwity redaktor: šaraj Gōlčž w Budyščinu. Wchčž a natłab Šmolererj knižičžčččččččč w Budyščinje.

Na prënim dnju nowego lëta lubym wëchczëlam
sboze wëchcë, je stare thwalobne wafczujë, pëchde widëm,
bëdzë j dobrecie a jprawnie wutrobë wëchidzë. Luboicë
pak bë mjëpëkojï je bëwami, ale wona radzë je stutkom
w nuly pomba a Wëchëhomëznëgo wo to prajë. Këz bë
to stianë kôzëu njechëzë w jortwoinë modlitwë: Wobrocë
wot naë thoroicëje a môr, jawinimë naë pëchë wôhëjrowëi
a wôdnë nulu, pëchë stëj njeputolnë jëmërcëu. Zo bë
hëbëchëtlwa a nulu na fëmi, kotrëz bëdzë cëwëjowom
stëlitwëjë tychëczë na fëmi na pëchëdnëm dnju, kãz je nom
to stianjone powëdnë na Sjem. Bwë. Janë 6, 1—8. Tu
widëzë jëmëjaty jëpëchëczë i rëschëdnëmëj wôczëmaj
jatoftne mozy fanicëznë a jôhubëjntë, kotrëz wëchë fëmju
bëdzë. Tëntë wëchëczëstë wôbrë, iëto wôn nam prajë
ja nowë lëto? Wôn nam pëchë wôczë stajë, iëto manj
jëbi a wëchëdnë cëzëwë wot Bôha wuprochëczë. Njyë-
kôto bëschë tön prëni. Cëzëwëjënë je barba frowë, trëj-
wëchëczëjë a wôjntë, jëjë jnamojë je mjëczë. Wëj spominamj
na jôhubëcnë cëzëwë. Këk mjële polow we wôczëmym traju
je wôjntëczë polow. W fanicëznëm lëstëtotëtu fëmj i nje-
wëchëczëmëj wôjomalë, kacz runëj fëmj 1813, 1864 a
1870 dobnyl, a tola kã mjële irubodzë a rubëznë a kôzëj
bitwë. Tëz fanicëznë lëto fëmj rowny rëczë dërbjëlë
w dalotëm cëmëfëm traju a jëwom naëchë wôznëbë
trajë, tãz bë tam w jëbëj pëchë rubymë njejpëchëczëmëj
fëmjë jëwëjennë wôstajëczë dërbjëlë, wôjomarj a ja cëzëj
naëchëgo luda. A delëczë w Wëtrëzë trëjwëchëczë, hëbë.

je jeho Voh krucje napominaj, so njeby ho f nashlynojezu na Zafuba jametj. Tcho dia spotoj ho Zaban f tym, to jemu porotnje, so je straduj czejnajt a so hebi swoje domjaze bozki pnta. Kjenamafawchj je, dgrbi hebi lubicj dacz, so Zafub jemu porotnje, f tajcej njepravdu je Zaban le swojim pshichodnym bynom wotshodnazj. Stloncznje ho wobaj dorczjzaj, so fozdy swoj pucz dale czejnajt.

22. Na tkej dzej, hdyz o Zaban hjo piches wultu rctu Euftrat, b Zabanaj powjebje, so Zafub cjefta.

23. A won, tworjorjcnj f hncwom a hebi najiprawnotiche pichczim wumhijmowchj, tak moht tehle najhorichcho padpola wotshojacj, wja swojich bratrow f hebi, wchitichj je swojeje jupy abo le swojeje jylaba, a swojich pshicjelom, tohiz bchju runje pichj nim na swjedzenju, foztruz b dia fshanjia wozowow wotshotaw, a hontelche ho ja nim hndom dnjow, a dolejahnj jeho, foztruz b je swojimi stadtami jenzj pomatu dale pshichol, na Gileadstcej horje, foztruz je hakte pozhjichjo tele mjeno doftata.

24. Ale Voh spshawnichj, so Zafubej mnohe stradji hroza: Zaban mozejche jeho wurubicz, jabicz abo le swojej jupy do nje-molnijnawa w Melopotamstcej domjeczj, pshichotj f Zabanaj Shritkemu w nozj wo hnje a dzejche f njenu: Hladaj ho, so by f Zafubom hinal njerczaj, hacj jenzj lubojnje.

Voh ishtituje tez tu swojeho wotoczka ipodshunnje w hortim strachu. Zaban je drje tez pichdze Woha czejnajt, dolezj pak nje-bjeche w swajakj f nim, dja rctjz po juju wo nim.

Voh Zabanaj njawobara, so njeby ja Zafubom hontj. Zaban hme Zafuba dolejahnjcz; pichotjz f tym na ho Zafub nabojecz, jeho wera ma ho wipptowacz, jeho domwjenje do Woha ma ho hynicz. Tola janciczjz jeho njepridczejso njemmedja.

Njecz locht a bojojecz wot tebe
Nje tudy njewotczjstj,
Dzejczj wobitajneho pichczo mje
We prawcej fobznej wercje.
Ton, tomuz dawachj, darino ma,
Wichat nichst njelaczujc,
Njehajstuzi piches stluti njebjecha,
Nasj hnaba wobariuje.

Ja, Shchichczje, stajnje wojuju,
Stej pichj mni f dobrej rabi,
Nch, pomhaj ham ni stladednu
Pshches twoju wultu hnadu,
Hdyz juytowanje na mnje dze,
Daj, so mi njemczje schobozicz,
Ty chyzj pldozjz mi trocht do wutroby
A do njebejz mje wozdiczj.

25. A Zaban ho Zafubej pshibizlowajche. Zafub pak bjeche runje, so njeby swoje stada pshichonit, ale so by jim wotpoczjint popshat, hnoj stan na horje natwarit, a Zaban je swojimi bratrami stajj tez hnoj stan na Gileadstcej horje, potajjim zyle blislo f najpichdze pshichodneho byna, to jemu ton wjazj nje-mozelche wucjstajnje.

26. Wobawichj ho f Zafubowemu stanej dzejche Zaban f Zafubej: Schjo juy czimj, to hy moju wutrobu frantz a moju mudroiczj talle potuchaj, so swojej dzowuz njelczo wotwojcz, jato byhiczj f njeczom jatej bytje? So nashlynojezu hy jej f wotz-neho dom wurubit, jato ho stana f wojijnimj jottimj!

27. Gchjo dia hy f zyla straduj czejnajt a ho prjecj frantz a njeby ni powjebajit, to bych ja tebe, swojeho pshichodneho hyna, pshichotaj f wjshelom a le wstjdemi dnje jashizjcnymj poczelczjowanjemj, je spshawnjom, f budbonni a harfam!

28. A njeby ni wotpshichjstj, swojich hynow a swojej dzowuz na rozpuczj wotshodowacz? Ty hy htwije czimj, ty hy ho ham wo wjshelchj swjedzenj na rozpuczj hjebal a hy mje a moj dom wotshobit.

Bjes dwela b wsho tole slubane; Zafub pak je jemu pozhjichjo na wsho ranije wotmolwit.

Htwije czimj rctjz w starym sajonju stajuje: hrejchne czimjcz, taz je nawopat „bojojecz piched Rujelom spoczajt mudrotje“ abo bohobojalncho jwijnja.

29. A ja bych f Wozjej pomozju derje tello mcl, so bych moht sa mi naczinjenu haibu wam ishtodu czimjcz; tola wafchcho wotza Abrahamowu a Zafawowu Voh je w jachodnej nozj te mni

prajit: Hladaj ho, so by f Zafubom hinal njerczaj, hiba lubojnje; teho dia chju ho swojej mozj wotczj.

30. Wozjej pomozju njestej w hebrejskej biblijj; tam rcta: „Do mozj mojeje ruki je podate, wam ite naczinicz.“ So by tuton pobahanzj hnyhlcny chlowiet moht swojej woczj f Wohu posbelymecz, je bjes dwela njemzomj; jeniczzj Wozje hrozjeze hjewicnje wojnje jeho fruce ja wotdu.

30. A dolezj ty chyzjeze taf radj prjecj czahuncj, a taf wultfe jadanje mzejche po domje twojcho nana, jo hy, dolezj je ho tebi piches mctu jara stuslato, mi talle swrat, cchjo dia dja hy ni wotendjzjz mojdch bchow frantz? To sawejche njemzjch ani nclat jamolowicz, mozu-li hebi tez twoje hamclczane czejnaje ros-jahiticz.

(Wotrazjowanie.)

Shlucster.

Te swony nam wo polnozj swotswonja
Tu jwiznemu fralcj do rawa,
Kiz moht spoczajt leta hacj do fonzja
Te hnejitj a nctjo ho shwa.
Kaf hnejitj je, taf je won wozdizt
We jandzenym lctje ton fwez?
Schotzj dobre, hctozj ite je won pldozit,
Zo wotstajnje, jandze-li nctf.

Paf pshipodba swonjenja wotzucza
Nam drcmazzj mloby kcal duzn,
Kiz f prenjej hodozimu hacj do fonzja
Chje hzeptaj wjczj lcto we ruzj,
Kaf hnejitcz, taf budze nasj wozdiczj,
To lctj piched nami we czmi.
Woh wjczjz nasj, so mohtli my fwoziczj,
We strowojczj, fwozownojczj.

K nam witaj, ty mlode tez lcto,
Njecz potrejchj nasj wshclati czoze,
Wly nadjiju mamj, so tudy ty wshchito
Nam podash lubojczje dary sahj;
Tez nadjiju trjebamj wshdubze
A na Woha jushczcamu ho,
Nasj hujshclitczj domera budze,
Dacz blizj ho f fonzjeji wshdo.

Ernst Helaß.

+ A nowemu letu.

„Rujczje Wozjo, ty hy nashce wutshowanie stajnje a pshczjo“, taf prajmy f psalmistom we hntje pichj spoczajt nowcho leta. Wutshowanie my trjebamj, dolezj hmy klabi, jachodni a hrejchni czlowjejo. Nlczje jwijnje wotshobla taz rcta; my hmy jato trawo, foztraz rano keje a hctuj jwjabnje. Hdzj pak mohtli lcpshcho wutshowanja namafacz dylzi pola wcznecho mlotczj-wocho Woha, nashcho lubeho wotza we Shchitubu Zeluku! Won je nasj hjo lubowal do stworjenja sweta a nohy nasj hichczje pichcho na rukomaj swojeje lubowale a hmitinojeze, runjczj teho hdbni njejjimj swojeje taf hujto wotshofajenje njedzjafowojczje dia. Schotzj bjes Woha nowe lcto hpojina, temu wctne fshoje pobrachuje, by-li jo jemu tez swotswonje hichczje lcpje ischlo. Schotzj pak na swojim jwijnjemim puczj f Wohom do prebja troczj, ho jeho f wutroby boji, jeho f zplej dushu lubuje a ho jemu domwera, ton budze a wotstaje pozoshownawj tez wotshjedj horja. Duiz dja chzymj ho dzejnaja a w zptim pshichodnym lctje teho Woha dzejczjcz, na fozrehozj nashj wotzjojo nadjiju itajachj a pichj tym zenje f hantje njebuch. Njecz nasj won po jashmchj abo czejmnych, po rozshowchj abo czejnjojichj puczahj wozdizj, won nasj prawje powjebje a budze f nami wshchito derje czimjcz. Wo taf wicle mclt jeho prchczjz pichj wuhladje do nowcho leta, hichczje czejmne piched nami lcpzecho! Tola won snaje, cchjoj potrejebamj, prjehj hacj jeho prohymj. Wucjshjanzj teho dia lctwju swojeje nadjije do morja jeho mlotczje a lubowcl! Won budza a wotstaj f nami w dohrych a lchj dnjach, w strowojczj a fhorozczj, domach a na puczowanju, wobojjo a w nozj, w jwijnjenj a numrejczju. Schwoje pshczja a nadjije, swojeje djecla a bdejenja, swoje jwizjstwo a fubto,

częło a duszę — widać my do jego święteju, wśchłomógneju
rutow porucząmy.

Kiż do ruki wini, putnifo,
Szo hotuj f drohowanju;
Dżonk wotworia częł nowa ho,
Kiż thód twój wjedze f ranju.

Bjeł malo hoju, putnifo,
Scho halle częlow wjele?
Dom hošny rchubže trędji ho,
Hdžej lęhno ho czi lęzle.

O hladaj f njeju, putnifo,
Tam twoja hwěda thodži.
Kiż tebi na puć fhwěti ho
A duszę f Bohu wodži.

Szam njepeczuj, mój putnifo,
Szo stowarčij f pobojnjam;
Zim hwěro dżer f bratrowstwo,
Ty lępie thodžijšij ty tyni.

Haj, njepeczuj ham, putnifo,
Swieć f Khrystuham ho tręcej;
S nim našlup nowe drachlawo,
Dha pónhđejšij sbóžne pućje!

K. A. Fiedlef.

Wśchłafale f bliŭfa a f dalofa.

— Wśchłafale hody hū ho ſašo w ſchłejczijamijawe fhwjećili, my
hmy ho ſašo wjeſteli hodownucho hwěta, foteż je nam
w Bethſchemie jeſthubadžało. Ale pýdnu bliŭſce jene hody —
hody pohowanu na fhwjećeniu tñdž fralow. Echdom ho dopu-
niamy na tych wobohich, totñž bliŭſce w częmnoſci thodža a foteż
bliŭſce hodowne hwěto njechwěći. Hodoymy fhwjećeni pohowanu
ty f i dobom też wotwórzęni dżen f wobohich pohowanu, dofel
ho na nim hromadźiwe ſolleſta f miſionijawo mjes pohanam.
Hdž je nam luboć, tych naſchid wjelele pichijowata, hdž
hmy ſašo nudy pobladał do luboćje Božeje na fhwjećeniu luboćje.
niedobielci potom też hotowi być, hodoymy dar woprawać f
wobohich pohowanu? Wotwórmu ruku f fhwjaty ſtut miſionijawo!
Draždżanſte miſionije towaſtowo je ſašo „Łeżaje łopjeno“ wudało,
foteż hū Sęerbia w maczerńej rěči doſtali. Czitajeje jo w tych
fhwjatyh dnjach, to bliŭſce fhwjećeli wo nuſy wobohich pohowanu
a ho ſahotili f fhwjaty ſtut miſionijawo, foteż dżye do częmnoſce
pichijęcej lube hodowne hwěto.

Wuſte njeboże je ho fróto do hód na ſelehizy mjes
ſtażijomaj Paderborn a Altenbecken męto, foteż je f hodam wjele
ſrudoby do nětoręje fhwjoty pichijęćo. Wśchłenowobohadnawoć
ſelehizyſcho ſawojuſta je parchoſni czah na ſpęchijny czah ſajęł.
12 ludźi hū hnydom moręmęch a 9 częſzo franęerch. Szrudny
bę napowlad na męćje njeboža. Człža bęchu wto łomotowy, tiż
je do woja nuſy ſajęł, ſpalene a cwmęćejene. Wutrobu łamaje
ſchuchowanę tuch, tiż tam pichijęćoju tych fhwjotyh pycię — a
woni hū morni. Żona pęczowawęcho pęchłupza pęchłaje tam
fwojecho mańdęłiſcho, tiż dżyſche f hodam domoj pichijęć — ale
częło wobohę muſiſcho bęćje wścho wſtorbore a ſpalene, ſo je
wobohę mańdęłiſzej połaćaj njemęojacu. Studenta i Żonna, tiż
bęćje też na domowpęchowanju, bęćje ho częſzo franęł, ale wón
męćejſche tola nadžiju, ſo žywy wſtanie. Wón da fhwjotaj
ſarčhinaj a fwojci njećejęćo do Warſina telegrafowac, ſo je
bęćejęće žywy. Hodoymy pólhđiſcho njechęcho jeho na marach f ſho-
womęć. Żeho franęenje bęćje tola pęćejęćęe byto, ſo bęćje
wumęćejęće dęchaj. Na ſpobżiwe waldęnje ho njemęłi frónpręcz
pęchł do ſtrachom wuſtrowaj. Wón męćejęće napęćejęće wotpowlad tón
hamy dżen f tym hanym ſpęchijny czahom jęć. A tola hębi
fotwórmęje bliŭſce roſmęći: a jęćejęće dżen pręćy f tym hanym
czahom.

Hodowne hwěto.

Wodacęje hęchłow, foteż hmy w Khrystuham namaſtał,
je hwěto f ażyh drabi arſilf. S njęcho roſmęćiu fhwjate
pobjęće a narod Żeſuſowu, jeho częćpięje, wumęćejęće a pohę-
-

banę, jeho horęćlucę, f njeju-ſpęćje a ſašo-ſchłińdżenje f hędže-
nju. Szwęto je ſahwęcęne na Gęłgatha. S nim du pęchę
Gęłgatha do Bethlehamu a potom pęchł hędñiſti ſtol Khrystuſowu
na hędnyh daju. A wśchłomóg pónajny Żeſuſa, mojecho Kńeja a
wumęćiſta. Dobyte hwěto je wotwórzęće jego wſobę a f njęcho
ſcſymju ja ju, hdž mje ſapchijmęje. To je dopoſas jeho žiwie-
nja a jeho žiwęje je moje hwěto.

Kńeje ty hū prajł, to dżęći ho narodža ſaž roſa f raiſchich
ſerow. Daj ho temu ſłowu na mni dopęćiſci, ſo hdž raiſchda
hwęda w mojej wutrobęje ſchładę, roſowę hęlyh poſuty i woczow
ſapaju a ja ho potom f roſy raiſchich ſerow Khrystuſowęje fręde
narodžę. Twoje częćpięcia wódža mje f hamopónaczu a f tebi
f nowemu narodej. Hamęń.

Nęći žiwienja,

f nělotrch wſchłęnych ſchpręchow fhwjateho pýjma wumęćejene.

Mat. 1, 21.

Wona budze Szyna porodžęć, teho mjeno dęrbich
Żeſuſ naręje; Pchłetož wón budze hędž lud ſbóžny
ſczinęć wot hęchłow.

Tať huſto hać ty na mjeno Żeſuſ ipomniſch, dha wopomń,
iſchł wón je, a iſchł ty hū. Wón je Wſh a człowęć; wón je
tón, w totymž Wſh a ja. Wſh a ty jene hmy. Żęje njedęrbich
tuteju dęwę rſno dżęći. Wón je hędñiſ mjes Wſhom a czło-
węſtani. Tať ſawęćje ſaž je wón Wſh, tať ſawęćje je wón też
człowęć; a ranęe teho da wón tebie naſtupa, dofel hū ty człowęć,
Wſchetož wón niŭbže jandęłſkej natury na ho njębęje, ale twoje
częło a twoję krej, twoję naturu. Wo njemęje ſnazęmy jemeſo
człowęta pęchł druhim. Wo njemęje Żeſuſ dęrbich ty twojecho
ſbóžniſta mjes thęgajam ſuać. Tute mjeno nam praji: O luba
duſha, njępęćniſci ničęcho, iſchł ty cę ſpſoćiſci, ničę, iſchł ty
cę w twojci wutrobę a hęwomniju ſpſoćiſci a ſwęćelęde, nję-
częćejęć ničę, njębſohſi ho huſto twoja wutroba, njęćeję ho cę
też hędž krej w twojich žiwach, hdž ty jeho mjeno fhwjajęć;
dha ty jeho bliŭſce prawę njęćajęć. Daj hębi prajęć, iſchł ty
na nim maľ: Wſh dżę, wón męćje tebie ſbóžnę czinęć, ſtrowębo
a wot twojich hęchłow tebie wotwajęćaj. Wopomń, luba wutroba,
ty hū hędž ho hęzo huſto podarmo prężowata, twoje hęćy wot-
być, hędž hū cę huſto iſcho cęćje bręmę wobęćejęće, hędž
hū huſto iſchł wotwęći abo dżowta być dęrbaję, a wone tebie
huſto pod twojem ſaſonjom jatcho dżęćaję. Szęć dżę je teho
wina być? Ty hū hębi podarmo dżęlo czinęć, ty hū do żuſębo
hamta pichłmal. O tebi njęćłudja, ho hę hęchłow wotwajęćejęć;
pchłetož tebi njęćaję Żeſuſ, ale hęćłiſci. Wſtojaj a to daj
to temu czinęć, foteż to lępie męćje, a tiż f temu ludę je. Sa to
jemu Żeſuſ ręćaju, ſo wón tebie wot twojich hęchłow ſbóžnęcho
czinęć męćje. Ty budęćejęć wódžęć, hdž ty ho bliŭſce dleje pichł
tuch hęchłach dżęćajęć, je wſchł wotwęćejęć njemęćejęć. Wón njęćejęć
naľche thęoręćje pręćej, wón wia f dobom žęle bręmę na hębi
ſchłbijęć. Za wem męćejęć, jęli hū ty poużęnje f njemu pichł-
bliŭjęćejęć, dha wón też bręmę wot tebie wſtanie a cę teho
hamęcho wotwajęta. Ale to hębi derie wſchłowajęć, ſo ty ham
nęćaję teho hęćha wſchłęć, pchłetož wón cę męćje f hęli deľe
wotwęćejęć. Ty wobęćejęć, f temu hū twoje ramęcja pęćejęće.
A f częmu by to też wſchłone byto? Męćje dha na tym doľę, ſo
je jón Żęhno Wſchle njęćje; njęćje doľę, ſo je Żeſuſ hęćejęć
do hębſſoćejęć morja pobnućejęć? Częćejęć tam hęć a je ſašo wu-
czahęćejęć? Ty hū ręćijęć. Szę pať tebi twoje hęćejęć ſaž pęćja
a moľč loľe, abo męćłiſch hębi, iſchł wſe, iſchł tebi tón Kńęs
Żeſuſ pręćej hęćejęć, hdž wón tebi twoje hęćejęć, foteż ty lubęćejęć,
na totymž maľch ty twoje wjelele, wſtojajęć męćejęć. Wſchł
ſęwęć człowęćejęć dha tebie też Żeſuſ ničę njęćajęć, dha wſtojaj
ewangelion ſpſoćojem, hać jo jannu tręćęćejęć budęćejęć, jęli ho cę
taťja hębata doſtanie. Kńęćejęć, ſmil ho nad nami!

Żaliſche dobrowſłone dary ſa wobęce armenięće žywoty:

Ż. Ż. i Ż. f hodam f wobęce žywoty 5 hr.

W njemęje wobohich žywotow praji wutrobęju dżaj

Wólęć, redaktor.